

Alex Berca

LUMEA SUB MICROSCOP

O nouă imagine a creșterii numerice a populației
globului în acest secol
(cauze, efecte și soluții).

Dr. Alex Berca

LUMEA SUB MICROSCOP

O nouă imagine a creșterii numerice a populației
globului în acest secol
(cauze, efecte și soluții).

Editura.....

201..

Pagină pentru dedicație

De acelaș autor:

- Crizele economice și ciclicitatea lor,
Institutul European, Iași, 2011
- Început de secol. O privire socio-economică și politică
în lume,
Editura SEDCOM LIBRIS, Iași 2012
- Adevăr și Minciună – Pagini de istorie falsificată
Editura RISOPRINT, Cluj-Napoca 2014
- UCRAINA – Un punct de vedere geopolitic
Editura TopForm, Colecția GeoPolitica,
București 2014

Cuprins

Introducere

Partea I-a

Capitolul 1: Creșterea numerică a populației Terrei

- . Evoluția
- . Opinii privind cauzele creșterii numerice a populației și a resurselor alimentare
- . Mijloacele de subzistență, de-a lungul timpurilor
- . Condițiile economice existente în diverse țări
- . Educația generală a populației
- . Rolul dezvoltării științei și tehnologiei medicale
- . Emigrația/imigrația: efectele ei asupra creșterii numerice a populației

Capitolul 2: Concepția malthusianistă privind creșterea numerică a populației

- . Critica concepției lui Malthusianiste

Capitolul 3: Un punct de vedere modern privind teoria creșterii numerice a populației și a mijloacelor de subzistență

- . Teoria Boserup
- . Un punct de vedere matematic referitor la teoria progreselor lui Malthus
- . Evoluția numerică a populației în vârstă
- . Un model de stabilire a prognozei populației

Partea II-a

Capitolul 4: Statutul social al femeii

- . Rolul femeii în societate

- . Importanța creșterii procesului educational în general și al femeilor în special
- . Fertilitatea femeilor și efectele ei social-economice

Capitolul 5: Populația și calitatea vieții

- . Sărăcia – un flagel mondial
- . Sugestii privind reducerea fenomenului sărăciei
- . Presupusa grije pentru noile generații

Partea III-a

Capitolul 6: Populația și resursele ei de subzistență

- Agricultura – sursa principală pentru asigurarea hranei
 - . Soluții pentru rezolvarea problemelor alimentare pe plan mondial
 - . Agricultură modernă și securitatea alimentară
- Apa – sursa iminentă a vieții;
 - . Protecția împotriva infestării apelor
 - . Poluar
 - . Concluzii legate de lipsa apei pe Glob
 - . Programele ONU
- Biotehnologia: rolul ei în asigurarea hranei populației
 - . Procesul clonării și efectele asupra hranei populației Globului
 - . Biodiversitatea și efectul ei asupra vieții oamenilor
 - . Politica administrațiilor guvernamentale în vederea asigurării securității alimentare

Capitolul 7: Fenomenele ecologice și efectele asupra vieții oamenilor

- . Schimbările climatice
- . Emisiile de gaze și schimbările climatice

Partea IV-a

Capitolul 8: Reducerea (forțată) populației

- . Din dosarele încă nedeschise privind metodele de reducere

Capitolul 9: În loc de concluzii

- . Paradoxurile problemei creșterii numerice a populației
- . Relația dintre creșterea numerică a specie umane și dispariția altor specii ce populau Terra
- . India – țara a cărei populație va domina numeric, lumea

Anexe:

- o Lista tabelelor
- o Lista graficelor
- o Scurt dicționar demografic și economic
- o Bibliografie
- o Adnotări
- o Breviar statistic
- o Index de subiecte și persoane

Introducere

Dintre toate formele de manifestare ale vieții din natură și societate care au cunoscut o adevărată explozie în evoluția sa cu o manifestare deosebită în timp și spațiu, în special în ultimile secole, a fost și continuă să fie evoluției populației umane, din punct de vedere numeric.

Multiplele controverse legate de această problemă i-au împărțit pe specialiștii sociologi, demografi, economiști, medici precum și pe reprezentanții diferitelor religii (și în special pe reprezentanții bisericii catolice) și încă pe mulți alții, în diferite grupuri care și-au dezvoltat permanent idei și tot felul de teorii cu caracter social, economic, politic și cultural.

Mai mult ca oricând în prezent disputele purtate pe această problemă și cu diversele ei implicații social-economice și politice au fost și continuă să se manifeste în cadrul unor cercuri din ce în ce mai largi.

Despre problema creșterii populației și a implicațiilor ce rezultă din această perspectivă a "exploziei numerice" a populației globului s-au scris și continuă să se scrie mii de pagini. Subiectul ca atare și cu toate implicațiile sale a fost și continuă să fie socotit ca unul dintre cele mai dificile tematici fundamentale ale nenumăratelor seminarii, conferințe și congrese internaționale.¹

Din ce în ce mai mulți factori sunt corelați cu diversele aspecte ale vieții populației din diverse țări și zone geografice ale globului.

¹ Vezi Anexa Adnotări despre Conferința pentru populație. (Exemplu: București – 1974, populația globului aprox. 4 miliarde; Mexico – 1984, populația globului aprox. 4- 5 miliarde; Cairo – 1994, populația globului aprox. 5.6 miliarde).

O multitudine de subiecte referitoare la:

- planificarea familiei, sănătatea mamei și a copilului,
- drepturile femeilor și rolul lor în societate,
- mediul înconjurător și efectele asupra vieții populației globului,
- diversele aspecte economice ale veniturilor populației și a cheltuielilor acestor populații pentru asigurarea hranei zilnice,
- resursele alimentare și modul de producere și consumul acestora,
- controlul nașterilor,
- demnitatea umană a familiei și în special al femeilor în societate și încă multe alte aspect.

Istoria umanității relevă prin diverse fapte și informații că din cele mai vechi timpuri și până în prezent, populațiile din diverse zone geografice și în special din diverse țări s-au confruntat permanent cu tot felul de evenimente naturale, social-economice și politice și multe cu caracter religios care au afectat existența și chiar supraviețuirea lor.

Unele dintre aceste evenimente au dus la creșterea numerică a locuitorilor dintr-o anumită comunitate sau arie geografică; altele au avut efecte dezastruoase care au dus la decimarea a sute de mii și chiar milioane de ființe omenești.

Este suficient să amintim unele dintre aceste evenimente catastrofale pentru a înțelege mai bine lupta pe care au dus-o și continuă s-o ducă populațiile din anumite locuri de pe glob pentru a supraviețui.

De exemplu: cutremurele de mari amplitudini, marile inundații² urmate de eroziunea unor întinse suprafețe de teren, secete, invazia unor lăcuste distrugătoare care au

² După informații prezentate de către BBC referitoare la cutremurul și inundațiile din Japonia, din luna martie 2011, rezultă că valurile tsunami au depășit 10 metri urmând unui seism ce a ținut 2 minute și a avut o magnitudine de 8.8 pe scara Richter (la nivel mondial cel mai mare cutremur s-a produs în Chile la 22 mai 1960, având o magnitudine de 9.5 pe scara Richter). Acest cutremur este considerat ca fiind cel mai puternic cutremur înregistrat în Japonia în ultimii 140 de ani.

[Pentru cei interesați sugerez vizionarea filmului spaniol "The impossible" (2012), considerat ca fiind unul dintre cele mai bune filme ale anului. Scenariu: Sergio G. Sanchez].

După opinia oamenilor de știință cutremurul din martie 2011, a deplasat axa de rotație a pământului cu 10 centimetri.

decimat recolte agricole, erupția unor vulcani ³ care au acoperit cu lavă zone întregi și au omorât mii de oameni, războaie de zeci și sute de ani, genociduri, catastrofe nucleare cu efecte pe termen scurt și îndelungat⁴, tornadouri⁵, ciclonuri, uragane, epidemii grave (printre care: holera, tifosul, plăgi bubonice) și încă multe altele⁶.

Chiar dacă istoria universală prezintă unele războaie care au avut loc ca fiind datorate dorinței unor conducători de oști (cum a fost cazul războaielor lui Attila sau ale lui Gingis Han) de aș asigura gloria sau de a ocupa noi teritorii și de a lua sclavi care să muncească pentru învingătorii războaielor, convingerea autorului este că adevărata cauză a războaielor era lipsa resurselor economice vitale, și a foametei de care sufereau popoarele acestor beligeranți.

Afirmația se bazează pe faptul că cele mai multe dintre războaie nu se îndreptau spre ținuturi sau țări sărace ci spre acele țări despre care se aflase că aveau bogății și tot felul de mari resurse. (China, Persia, Italia, Egipt, ș.a.).

³ Meteorologi și vulcanologi, afirmau că erupția vulcanul Eyjafjallajokull din Islanda din anul 2010, a provocat un adevărat haos în aeroporturile din Europa, dar acest fenomen nu a fost cel mai important și nici chiar atât de puternic, fiind urmărit în evoluția sa în condițiuni destul de bune. Istoria recentă a Pământului a înregistrat erupții mult mai importante și cu efecte mult mai devastatoare.

În 1815, vulcanul Tambora din Indonezia a erupt vreme de trei luni și a aruncat 100 de kilometri cubi de magmă, cenușă și rocă omorând zeci de mii de oameni. Anul următor, 1816 a devenit cunoscut în istorie drept “anul fără vară” din cauza răcirii climei, cu ninsori în luna iunie și peste 80.000 de morti în Europa.

În 1991, vulcanul Pinatubo din Filipine a erupt, iar norul vulcanic s-a răspândit în ambele emisfere, acoperind jumătate din suprafața planetei și determinând scăderea temperaturii medii cu circa un grad Celsius, timp de aproape trei ani. La fel de nefaste au fost și urmările erupțiilor vulcanice din Kamceatka sau New Britain din septembrie 1994.

“În perioada cunoscută sub numele de “Mica Era Glaciară” ce a avut loc 70 de ani (între 1645 – 1715), a crescut frecvența erupțiilor vulcanice puternice, care au corespuns cu cei mai reci ani din această perioadă, multi cercetători considerând că răcirea climei în această perioadă se datora în principal erupțiilor masive din Islanda.

⁴ Exemplele cele mai recente sunt cele care s-au produs la Centrala Nucleară de la Cernobil (Ucraina, în 1986) și cea de la Centrala Nucleară Fukushima (Japonia, în 2011).

⁵ Pe baza datelor furnizate de mass-media americană, numai în anul 2011, până la 26 mai, Statele Unite au fost afectate de peste 100 de tornadouri. Din înregistrările ținute de către Departamentul de urmărire a dezastrelor naturale, s-a confirmat că în anul 2003 au avut loc 540 de asemenea fenomene.

(Sursa: Ziarul The Capital, Baltimore, statul Maryland, 27 mai 2011, pg. A2)

⁶ Epidemia de ciumă ce s-a extins în toată Europa și în Asia în secolul 14 și care a decimat peste 100 milioane de oameni a redus populația globului la circa 375 milioane de oameni.

Fenomenul imigrației în masă prezentat în diverse lucrări printre care și în unele dintre studiile lui Thomas Malthus,⁷ confirmă că acest fenomen a fost determinat de multiple cauze economice, politice, sociale sau religioase ducând la dispersarea unor mase mari de oameni care au preferat să-și părăsească locurile natale, familiile și tot ce agonisiseră numai pentru aș salva viața pentru a scăpa de terorii la care erau supuși și pentru a asigura hrana necesară familiilor lor.

Asemenea migrații în masă s-au reflectat în scăderea populației din anumite zone și tot odată în creșterea populației în altele.⁸

Unele studii antropologice întreprinse de către institute de specialitate din diverse țări confirmă modul de viață și diversitatea populației de pe glob precum și condițiile de viață pe care le aveau aceste populații în diverse perioade istorice.

Tot odată merită menționată lipsa unor date și informații despre dinamica și rata de creștere a populației globului, ce a avut loc în urmă cu câteva mii sau numai cu câteva sute de ani precum și efectele acestui fenomen social referitor la creșterea continuă a numărului populației.

În prezent specialiștii demografii și economiștii statisticieni care urmăresc și studiază fenomenul mișcării populației pe glob, beneficiază de statistici și fapte referitoare la aceste migrații în masă.

Cu toată această sursă informațională, profesorul Chris G. Rapley⁹ sugera într-un discurs ținut la Londra:

„problema suprapopulației nu este suficient nici menționată și nici dezbătută în public din motive etice, iar fără o astfel de dezbateră

⁷ Thomas Robert Malthus – An Essay on the Principle of Population, Seventh Edition, London, 1872, Chapter IV, Of Emigration, pg. 346 și. urm.

Notă: În ultimile decade, după informațiile prezentate de către ONU, Comisia care se ocupa de situația refugiaților confirmă că în 1995, de exemplu, erau peste 27 milioane de emigranți refugiați în lume; cu peste 4 milioane mai mult decât au fost în urmă cu 10 ani.

⁸ Asemenea populații ce au emigrat în masă au fost cele care au creat de exemplu, marile colonii în America și în alte colțuri ale lumii.

⁹ Prof. Christopher Graham Rapley (1947-) om de știință englez, fost Director Executiv al International Geosphere – Biosphere Program, IGBP (1994-1998), Director la British Antarctic Survey (1998-2007), decorat cu Medalia Edinburgh Science în 2008 pentru merite profesionale deosebite în înțelegerea evoluției umanității.

multiplele aspecte ale acestei probleme deosebit de importantă nu sunt cunoscute”.

După opinia lui Rapley:

„știința actuală poate arăta care este numărul real al populației pe care resursele alimentare disponibile ale planetei le poate oferi pentru hrana populației”.

Informații furnizate de către diverși specialiști despre pericolul încălzirii globului, reducerea oxigenului, creșterea nivelului de dioxid de carbon, creșterea temperaturii globului, topirea ghețarilor, creșterea nivelului mărilor și oceanelor, secarea râurilor, pericolul contaminării apelor subterane, aspectele toxicității determinate de existența diferitelor tipuri de deșeuri, necesitatea combaterii poluării, scăderea diversității biologice, riscurile diferențierii creșterii economice a țărilor în curs de dezvoltare sau a celor nedezvoltate și încă multe alte aspecte, sunt și ele destul de rar urmărite și prezentate în realitatea lor de către diversele mijloace ale mass-mediei mondiale.

Unele date statistice oficiale¹⁰ referitoare la Statele Unite, de exemplu, bazate pe informații federale sau ale unor institute de cercetări specializate în analiza diverselor aspecte ale vieții cotidiene din orașele americane, arătau că în urmă cu circa una sau două decade:

- aproximativ 44% dintre americani respirau zi de zi aer ce era considerat (după cerințele legislației standartelor oficiale americane) ca fiind poluat,
- peste 1000 de comunități din SUA nu beneficiau de apă curată (fapt stabilit pe baza standartelor federale),
- circa 15 milioane de americani consumau apă care nu era considerată ca fiind adecvată pentru consum,
- multe din lacurile și râurile americane erau considerate ca fiind neadecvate pentru înot sau pescuit.

Ceea ce se manifestă ca un adevărat paradox al timpurilor noastre și care a fost pentru foarte mult timp neglijat este acela al eventualelor riscuri pe care le-ar putea provoca –

¹⁰ Associated Press, Air in 43 Urban Areas Fails to Meet Federal Standards, Washington DC, Oct.21, 1994

după opinia unora, creșterea excesivă a populației întregului glob, concomitent cu aspectul mondial al îmbătrânirii populației.

Pe de altă parte, într-un viitor pe care îl putem considera ca fiind nu prea îndepărtat scăderea forței de muncă din diverse țări dezvoltate și din diversele domenii de activitate va afecta printre altele și sursa principală de asigurare a fondurilor destinate pensilor celor ce au ajuns la acest moment al vieții: pensionarea.

În acelaș timp se manifestă și un alt pericol potențial: chiar dacă s-ar presupune într-un mod total ipotetic, că la un moment dat, printr-o deplină înțelegere pe plan mondial se va ajunge la stabilirea unei reale concepții pacifiste, fiecare țară va avea totuși nevoie de o armată proprie destinată protejării și securității granițelor țărilor și a vieții populației acestor țări.

De asemenea se discută despre necesitatea și chiar aplicabilitatea unor metode și reglementări de control a creșterii populației, în paralel cu aplicarea unor metode de reducere a numărului viitor al populației.

În următorii 50 sau 100 de ani după opinia unor autori, populația globului va ajunge sau chiar va depăși 9 miliarde locuitori¹¹.

Statisticile internaționale privind evoluția numerică a populației globului confirmă că populația va crește cu circa *150.000 de persoane pe zi* în următorii 40 de ani, ceea ce înseamnă că va fi necesar ca producția diverselor produse alimentare să crească cu circa 70%, în această perioadă de timp; chiar dacă suprafețele agricole, în mod relativ, se vor reduce, volumul de produse agricole per hectar de teren agricol va trebui să fie în creștere.

Totodată aceleași statistici confirmă că anual peste 1 milion de oameni își pierd viața în urma diverselor accidente.¹²

Principală întrebare este:

¹¹ Kate Kennedy și Mindy Cheng (în articolul intitulat „Population growth and Society”), consideră „mâine” vor fi cu 260.000 mai mulți oameni pe planetă iar în anul 3400 vor exista un număr de 10 sextilioane (10 la puterea 22) locuitori.

¹² Pentru prevenirea și reducerea acest număr mare de victime ale accidentelor de tot felul, Compania DuPont, colaborează cu alte companii, instituții guvernamentale, specialiști din mediul academic și cercetători pentru creerea unei game largi de materiale, produse și diverse soluții în vederea protejării vieții oamenilor și a mediului înconjurător.

Sunt întradevăr în prezent sau vor fi în viitoarele decade

„prea mulți oameni pe Pământ”?

și ca atare nu vor avea acești considerați (de către unii ca fiind) „prea mulți” hrana necesară?

Cât înseamnă și cât reprezintă acest ”prea mulți”?

Răspunsul la asemenea întrebări este mult mai ușor de dat în prezent în comparație cu acum 200 de ani, când Reverendul Robert Malthus și-a expus punctul său de vedere.

În anul 2030, de care nu ne desparte prea mult timp, specialiștii din domeniul industrie alimentare și al agriculturii consideră că se va consuma cu peste 60% mai multă mâncare decât în prezent.

Cu toate că unii autori și eu consider că multe date statistice nu sunt dintre cele mai elocvente și nu reflectă cu exactitate realitatea, trebuie să ținem seama de aceste informații și să le folosim cu o deosebită grijă.

De exemplu, bazați pe unele informații demografice și pe cele referitoare la stadiul actual și perspectivele de dezvoltare ale agriculturii industrializate, s-ar putea aprecia că hrană ar fi necesară oamenilor nu numai pentru a supraviețui dar pentru a avea o viață confortabilă care să le asigure o dezvoltare fizică și psihică normală, să-i mențină în limitele normale ale sănătății (bine înțeles eliminând din discuție cazurile celor care din anumite considerente au ajuns la greutatea supraponderale)¹³.

Un element esențial în dezvoltarea viitoare din punct de vedere economic și cu reflectare directă asupra vieții oamenilor este cea a asigurării cu energia necesară. Literatura economică prezintă informații din care rezultă că în timp ce cererea pentru energie va crește, oferta de energie obținută din fosile va rămâne în cel mai bun caz la același nivel.

¹³ Pe baza unor date oficiale americane tendința actuală a populației americane este de creștere în greutate cu aproximativ 20 de paunzi (1 pound = 0.373 Kg.), iar în 2030 un sfert din populația Statelor Unite va ajunge să fie considerate ca ”deosebit” de obeză.

umane.

*

În aceeași ordine de idei referitoare la sursele și mijloacele de subzistență, ale populației globului, s-a înscris de exemplu și lucrarea „Limitele creșterii”, a unui colectiv de autori¹⁵ din cadrul Institutului de Tehnologie din Massachusetts (MIT) sub conducerea Prof. Dr. Jay W. Forrester (1918-2016).

Ideia de bază a acestei lucrări publicată în 1972 la cererea Clubului dela Roma¹⁶ se concentrase pe cinci variabile referitoare la creșterea economică:

1. populația și dinamica ei,
2. capitalul, respectiv investițiile succesive de capital și procesul dezvoltării industriei la scară Planetară,
3. producția agricolă și alimentară mondială,
4. consumul de resurse neregenerabile,
5. poluarea mediului înconjurător.

¹⁴ Energia eoliană – energia vânturilor. Vezi Anexa Adnotări, despre acest tip de energie.

¹⁵ The Limits to Growth, Universe Books, New York, 1972 (colectiv de autori).

¹⁶ Instituție particulară creată de Aurelio Peccei, un industriaș multi milionar italian, erou al războiului antifascist și care a trimis 12 mii de copii la toate ministerele și organele de presă din întreaga lume.

Fără să-i consider pe autorii acestei lucrări ca fiind fataliști convinși ar trebui să se accepte, cel puțin dintr-un anumit punct de vedere, că opiniile lor ar putea fi luate în seamă și considerate ca un semnal de alarmă.

Autorii afirmau

„Dacă tendințele actuale de creștere a populației,¹⁷ industrializării, poluării, producției alimentare și tendințele epuizării resurselor continuă neschimbate, limitele creșterii pe această planetă vor fi atinse în decursul următorilor o sută de ani”.

Și în continuare autorii afirmau:

„dacă tendința continuă, omenirea va declanșa în jurul anului 2100 – o prăbușire neașteptată și necontrolabilă”

Autorii considerau că „prăbușirea” se va produce datorită:

- insuficienței de alimente pentru o populație care crește mai rapid decât producția agricolă,
- insuficiența resurselor (neregenerabile) pentru continua dezvoltare a industriei,
- distrugerii ale echilibrului ecologic determinate de poluarea mediului înconjurător ca urmare a industrializării și a dezvoltării consumului individual.

Concluzia autorilor era de a se trece la o strategie de tipul „creșterii ZERO”, și de menținere a unui echilibru al creșterii și dezvoltării la scară planeteară.

Cu alte cuvinte, va trebui ca investițiile suplimentare de capital să fie egale cu amortismentele capitalului fix în funcțiune; natalitatea să fie egală cu mortalitatea astfel încât sporul natural al populației să fie ZERO.

Pe această cale, autorii considerau că se vor putea prezerva resursele, se va putea îmbunătăți starea mediului înconjurător, se va putea evita cercul vicios de tip malthusianist și s-ar crea corelații corespunzătoare între creșterea populației și resursele alimentare necesare populației globului.

Modelul dinamicii mondiale și teoria „creșterii zero” a fost și continuă să fie controversată în cercurile specialiștilor din diverse domenii de activitate iar

¹⁷ Lucrarea scrisă cu 40 de ani în urmă.

”modelul chinez” al evoluției economice și al creșterii populației confirmă că nu întotdeauna și nici în orice condiții „creșterea zero”, ar putea fi aplicabilă.

Teoria celor dela MIT merită reținută cu toate că are unele racile și inadvertențe printre care:

- neglijarea evoluției diferitelor țări și a uniunilor economice,
- menținerea actualelor decalaje economice și a subdezvoltării diferitelor țări.

Modelul creșterii ZERO, preconizat în studiul privind „Limitele creșterii” în lumina evoluției economice din ultimile decade cred că ar putea constitui un important semn de întrebare în privința aplicabilității lui.

Multiplele mutații care au avut și continuă să aibă loc pe plan mondial începând în special cu a doua parte a secolului 20 confirmă existența unor inadvertențe în această concepție precum și neglijarea unor aspect importante în evoluția actuală economică și social-politică a unor țări din Europa și Asia.

Asemenea mutații precum și cele ce vor mai urma constituie fapte ce nu pot și nu trebuie fi neglijate nici în prezent și cu atât mai puțin în perspectiva viitoarelor decade.

Cred că acelaș grup de oameni de știință dacă ar rescrie astăzi un asemenea studiu și-ar schimba multe din punctele de vedere. Ei ne-ar oferi unele opțiuni mai apropiate de ceea ce se întâmplă astăzi în lume și în modul de rezolvare a problemei discrepantei dintre creșterea numărului populației și asigurarea mijloacelor de subzistență a acestei populații.

Bruno Parmentier, autorul cărții „Nourrir L’humanite”¹⁸ afirmă:

„lumea întreagă se află în mare dificultate în ceea ce privește asigurarea unei producții cerealiere suficiente pentru hrânirea unei populații care crește în mod constant de la un an la altul”.

Parmentier corelează acest fenomen cu cel al încălzirii globului și cu fregventele temperature extreme care s-au manifestat în vara anului 2010 în diverse zone ale lumii și care împreună cu seceta și inundațiile ce au avut loc au determinat o scădere importantă a producției de cereale în multe dintre țările exportatoare de produse agricole (printre care erau, de exemplu, Australia și Ucraina).

În urmă cu circa o decadă, ecologiștii au remarcat o scădere a nivelului apelor care constituia cheia producției agricole în diverse țări; pe aceste observații au ajuns la concluzia după care circa 480 milioane de oameni din cei 6.1 miliarde cât

¹⁸ Parmentier, Bruno - Nourrir l'Humanité: Les grands problèmes de l'agriculture ont XXIe Siècle mondiale , pg. 27 și urm. Lucr. cit. în bibliografie.

erau pe glob erau hrăniți cu grânele produse prin suprapomparea apei din puțurile săpate și acest aspect constituia un pericol în ipoteza în care această apă s-ar termina, compromițând recoltele de produse agricole.

De asemeni, după opinia a două autoare, Kennedy și Gheng, populația globului în prezent crește cu 2% în fiecare an.

Această creștere are loc într-un ritm mult mai rapid decât s-a produs pe tot parcursul istoriei evoluția populației globului. Acest fenomen este determinat de rata ridicată a creșterii numărului populației în India, China și în multe dintre țările din Africa ¹⁹.

Căutarea unor răspunsuri cât mai apropiate de realitatea care se desfășoară în prezent precum și a perspectivei până la mijlocul sau sfârșitul acestui secol, privind creșterea numerică a populației globului și a mijloacelor de subzistență, iată în principal obiectul acestei lucrări.

La aceasta se adaugă diversele aspecte ale mutațiilor ce au avut și continua să aibă loc în statutul economic al multor țări de pe glob, modificările genetice ale unora dintre produsele agricole precum și variatele aspecte ale distribuției acestor produse alimentare și ale subnutriției sutelor de milioane de oameni care încă trăiesc pe glob

Numai reamintindu-ne opnia Doamnei Profesor Dr. Beatrice Rogers²⁰ care afirma:

”... este nevoie să integrăm cunoștințele obținute de către multiple discipline²¹ pentru a stabili care sunt soluțiile prioritare pentru asigurarea unei alimentații optime”.

Trăim într-o epocă cu multiple modificări, determinate de evoluția științei și tehnologiei, din multe puncte de vedere, și care ne îndeamnă și tot odată ne permite să găsim cele mai adecvate metode de apreciere a diverșilor factori și stabilirea celor mai corespunzătoare soluții privind viața oamenilor din toate punctele de vedere. S-au făcut pași mari până în prezent, dar încă mai este loc pentru creerea unor noi soluții în ceea ce privește hrana populației, condițiile de viață și asigurarea diverselor resurse, deci în final a calității vieții pe mica noastră planetă.

¹⁹ Vezi date statistice concrete în Anexa Mic breviar statistic

²⁰ Beatrice Rogers – profesoară universitară pentru domeniul economic și politica alimentară din cadrul Universității Tufts (statul Massachusetts, SUA), Directoarea programului de politică alimentară și nutriție din cadrul Friedman Nutrition School (Bioston).

²¹ știința nutriției, economie, demografie, biologie, chimie, știința îngrijirii medicale, geografie, agronomie, istorie, antropologie, filozofie și analiza politicii publice.

Observațiile și opiniile autorului se referă la unii dintre factorii fundamentali care ar putea constitui puncte de sprijin în rezolvarea acestor dileme privind viețile oamenilor de pe Terra.

Preocupările – cel puțin aparente ce au loc pe plan mondial – de asigurare a mijloacelor financiare pentru dezvoltarea în continuare a activității economice în general și a căilor de creștere a acestei activități în țările în curs de dezvoltare și a celor sub dezvoltate, ar trebui reanalizate de către factorii competenți (specialiști și instituții specializate), la nivel național și internațional, cât mai curând posibil.

Numai pe această cale se va putea asigura un mod confortabil de viață al tuturor oamenilor ce se vor naște și vor trăi pe Pământ, fără a se face apel la nici o formă de reducere forțată a populației.

Opinia autorului și pe care o voi prezenta cu multiple evidențe, este aceea după care:

avem în prezent pe Pământ suficiente mijloace cu care vom putea asigura hrana celor ce se vor naște pînă la mijlocul sau sfârșitul acestui secol.

Această opinie este bazată pe multiple informații factice și statistice care se referă la acest secol. Chiar dacă anumite centre de studii cu caracter socio-economic și politic și-au extins cercetările și au făcut prognoze ce ajung pînă în anul 2300 sau chiar 2400, mi se pare mult mai realistă analiza și prognoza factorilor care conduc la concluzia de mai sus, oprindu-ne la secolul în care trăim și în care observațiile autorului pot și sunt mai apropiate de realitate decât ceea ce se va petrece peste 200 sau 300 de ani.

Folosirea sistemului de marcare a anumitor idei prin includerea în chenare are un dublu scop: pe de o parte de a marca o vizualizare aparte a unora dintre ideile fundamentale și pe de altă parte a atrage atenția cititorului asupra unor fapte și exemple mai speciale.

În același timp, îi las pe cei ce ne vor urma să-și facă toate calculele și să-și stabilească toate ipotezele pentru perioadele în care vor trăi folosindu-se de realitățile înconjurătoare ale perioadelor anterioare și a celor în care vor trăii.

Astăzi, când suntem martorii și beneficiem de rezultatele unei adevărate revoluții tehnico-științifice, în diverse domenii de activitate și în cel al agriculturii industrializate, cu

atât mai mult putem fi convinși de posibilitatea asigurării hrânirii populației actuale și viitoare și a eradicării foametei.

Din punctul de vedere al creșterii numărului populației, avem unele rețineri asupra exactității acestor numere; chiar dacă posedăm mijloace moderne de calculare și specialiștii demografi și din alte domenii de activitate posedă o bogată experiență în domeniul prognozelor (cu un procent relativ mic al corecțiilor posibile), cred că încă este destul de greu de a aprecia cât va fi populația globului peste 150, 200 și cu atât mai puțin peste 300 sau 400 de ani, sau exagerând chiar până la sfârșitul acestui mileniu.

Faptul că unii autori fac aprecieri legate de densitatea populației globului și reducerea drastică a suprafeței de pământ aferentă fiecărui om, reducându-se – în mod teoretic, la dimensiuni ce par mai mult decât ridicole, vrem să reamintim acestor autori faptul apreciat de specialiștii în studii demografice după care:

*numai în valea bazinului fluviului Mississippi (SUA), de exemplu, există o asemenea suprafață de teren care ar putea asigura locuirea întregii populații a Europei.
(se non é vero.. é ben trovato!)*

Tot odată trebuie amintit și punctul de vedere al Asociației Americane a Populației (PAA) care prin opinia demografului francez Le Bras (1943 -), (despre care vom vorbi ceva mai departe), considera că această problemă fiind deosebit de dificilă, a fost trecută "sub tăcere" la începutul anului 2010, ne fiind inclusă pe agenda de lucru a unei asemenea instituții prestigioase, cu programe speciale în acest domeniu (întâlniri și prezentări anuale a rezultatelor diverselor cercetări).

Nu pot încheia acest cuvânt introductiv, fără a menționa punctul de vedere al unuia dintre cei mai renumiți demografi români, Prof. Dr. Vladimir Trebici care afirma:

"Populația mondială de astăzi, repartiția ei teritorială pe continente și țări, sunt rezultatul unei îndelungate evoluții al cărei început este marcat de apariția speciei umane pe Terra. Ritmurile rapide de creștere a populației sunt un fenomen relativ recent în istoria omenirii.

Întreaga aventură a speciei umane, de la homo erectus până la homo sapiens de astăzi este pasionantă: o creștere lentă, de-alungul sutelor de mii de ani, cu sușuri și coborâșuri înainte de a se înscrie într-o creștere exponențială atât de impresionantă prin viteza ei a dus la formarea ideii de explozie demografică”²².

Din acest punct de vedere trebuie amintit că în ultimii ani, demografiile au ajuns la concluzia că în cea de a doua jumătate a actualului secol se va ajunge la încetarea fenomenului unic din istoria umanității – explozia creșterii populației.

Și atunci intervine din nou întrebarea – obsedantă:

Suntem oare prea mulți oamnei pe Pamânt ?

Cât înseamnă de fapt - prea mulți?

Desigur, nu este vorba de o creștere fără nici o limită, dar nici nu trebuie să se limiteze de către administrațiile guvernamentale dorința sau decizia părinților de ași crea familiile pe care și le doresc în special dacă au mijloacele necesare pentru a le putea suporta din diverse puncte de vedere, nu numai al hranei și de a le asigura condițiile necesare ale dezvoltării fizice și intelectuale. Aceasta este o decizie numai a cuplurilor care vor să aibă copii și care trebuie să le fie respectată.

Cred că soluția economică care ar putea duce la rezolvarea acestei dificile probleme trebuie să înceapă printr-o reanalizare a multiplelor cheltuieli manifestate prin enorme sume de bani pentru diverse proiecte care ar putea fi socotite ca ne fiind de primă prioritate cel puțin în prezent. Asemenea cheltuieli la care se adaugă și enormele cheltuieli destinate militarizării și desfășurării unor războaie lungi și enorm de costisitoare (din punctul de vedere financiar și al miilor de ființe ce își pierd viețile sau rămân cu tot felul de invalidități pentru tot restul vieții lor), sau organizarea unor conduceri administrative de mari proporții, ar putea fi redirijate spre activități de cercetare-dezvoltare din diverse domenii de activitate și aplicabilitatea unora dintre rezultatele acestor cercetări spre nevoile curente și de perspectivă ale populației globului în general și a asigurării mijloacelor de subzistență în mod special, devenind deosebit de favorabile milioanele de oameni de pe această mică planetă albastră.

Autorul

22 Vladimir Trebici- Populația Terrei, Editura științifică, București, 1991, pg. 50

Partea I-a

Capitolul 1

Creșterea numerică a populației Terrei

ONU-Departamentul pentru populație, a creat un tabel cu date referitoare la evoluția populației globului pe parcursul ultimilor 2000 de ani și cu prognoze până în anul 2200. Prezentarea acestor date, chiar dacă după opinia noastră au un caracter relativ, pot să ofere o imagine asupra ritmului creșterii numărului populației în general și din ultimile câteva secole în special.

Tabelul 1 Evoluția populației globului
(miliarde locuitori)

Anul	Nr. populației
0	0,3
1000	0,31
1250	0,4
1500	0,5
1750	79
1800	98
1850	1,26
1900	1,65
1910	1,75
1920	1,86
1930	2,07
1940	2,3
1950	2,52
1960	3,02
1970	3,7
1980	4,44
1990	5,27
1999	5,98
2000	6,06
2010	6,79
2020	7,5
2030	8,11
2040	8,58
2050	8,91
2100	9,46
2150	9,75
2200	circa 10 miliarde

Sursa: UN Departamentul Populației și al Afacerilor Sociale, 2010

Opinia unor autori printre care se numără și Bernard Russel²³ confirmă că în urmă cu circa 8000 de ani populația globului ar fi fost de circa 5 milioane de oameni, împrăștiați de-a lungul diferitelor coaste ale oceanelor și râurilor pe întregul glob, iar timp de circa 7000 de ani se consideră că nu s-ar fi produs schimbări deosebit de mari în privința numărului populației.

Chiar dacă aș accepta un asemenea punct de vedere după care în mod natural se menținea o balanță între nașteri și decese timpurii, tot nu pot să consider ca fiind reală ideea privind stagnarea evoluției numerice pe o perioadă atât de lungă și la nivelul întregului glob.

Ca atare ne având alte argumente statistice, iau asemenea informații referitoare la îndepărtatele perioade istorice (cu mii de ani în urmă), sub un mare semn de întrebare, și îl consider așa cum este afirmat de către specialiștii antropologi și statisticienii demografi.

După opinia altor autori începând cu anul 1000, populația globului ajunsese la circa 200 sau 300 milioane de oameni.

Un alt cercetător, doctorul Rosling Hans²⁴, în lucrarea Factfulness, publicată în 2018, afirma că populația globului a crescut deosebit de încet timp de aproape 10 mii de ani ajungând la 1 miliard în jurul anului 1800. Ulterior s-a mai adăugat încă 1 miliard numai în 130 de ani și apoi încă 5 miliarde s-a mai adăugat în mai puțin de 100 de ani.

Ceea ce cred și mi se pare mult mai plauzibil în privința înregistrării evoluției numerice a populației globului este faptul că sute sau mii de ani nu a exista nici un fel de interes, sau vreo preocupare și nici posibilitatea de acumulare a unor astfel de informații și urmărirea fenomenului creșterii demografice la nivelul întregii planete.²⁵

Este suficient să urmărim unele date statistice privind numai evoluția populației Chinei înainte de secolul 19 (considerată ca fiind una dintre cele mai numeroase populații din

²³ Bernard Russel (1872-1970), filozof englez, istoric, logician și matematician.

²⁴ Rosling, Hans (1948 - 2017), medic suedez, statistician, fost profesor de sănătate internațională la Institutul Karolinska, co-fondator și președinte al Fundației Gapminder, care a dezvoltat sistemul software Trendalyzer. A ținut conferințe în întreaga lume, în care a promovat utilizarea datelor pentru a explora problemele de dezvoltare ale populației globului.

²⁵ De abea în anul 1662 John Grount (1620-1674) a publicat studiul intitulat Natural and Political Observations ... upon the Bills of Mortality, în care prezenta un tabel destul de primitiv conceput al vieții populației. Împreună cu prietenul său William Petty (1623-1687) au creat primele elemente ale metodologiei recensămintelor populației.

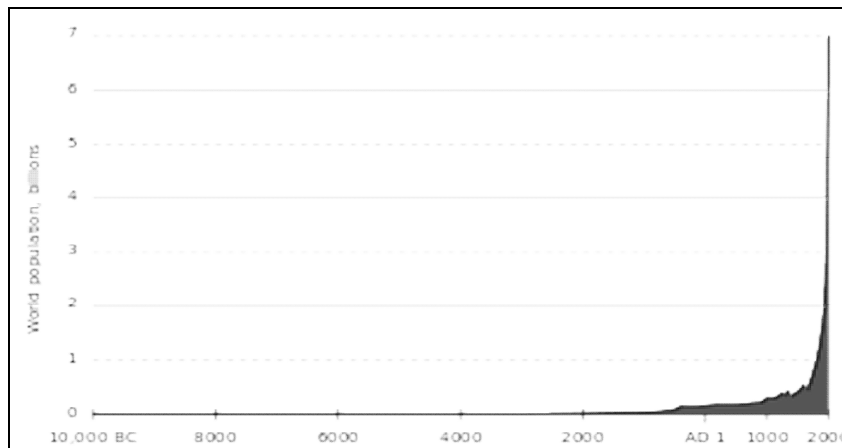
Un alt om de știință al acelei perioade Edmont Halley (1656-1742) a dezvoltat tabelul creat de Grount (urmărind de fapt unele aspecte ale creșterii populației pentru stabilirea unor cote de asigurări de viață).

Ulterior Referendul Thomas Malthus (despre care vom vorbi mai pe larg în cuprinsul lucrării), a lansat teza raportului dintre creșterea populației și asigurarea mijloacelor de subzistență.

lume)²⁶ și care și în prezent deține un loc prioritar, pentru a ne da seama de mai multe aspecte care confirmă afirmația privind relativitatea datelor statistice referitoare la numărul populației globului.

Graficul 1

Evoluția istorică a populației Terrei

Sursa: Yahoo.com, Facing the Future, Overpopulation, 1998

După cum se poate vedea în tabelul 2, între 1580 și 1662 populația Chinei a scăzut de peste 3 ori.

Date statistice prezentate de diferite surse oferă informații diferite în privința numărului populației Chinei.

De exemplu pentru anul 1742 unele statistici se referă la 157.343.975 locuitori, altele la numai 149.332.730 și altele la 150.265.975.

Tabelul 2

Evoluția numărului populației chineze

(mii)

Anul	Numărul populației
1381	59.850
1412	65.000
1580	60.629
1662	21.068
1711	28.241
1736	125.046

Sursa: Ibidem, Bertrand Russel²⁷

²⁶ Bernard Russel, The Problem of China, Chapter II, China before the 19-th Century, pg. 15 și următoarele. Lucrare citată în bibliografie

Opinii privind evoluția numerică a populației de-a lungul istoriei

Cercetătorii și autorii care s-au preocupat din punct de vedere teoretic de diversele aspecte ale evoluției populației își asumă afirmația după care rădăcinile unor asemenea preocupări se pot regăsi încă din timpuri ale antichității.

Principalele aspecte ale vieții populației în general și cu referire specială la diferite țări se concentrau pe analiza unor elemente comparative între nașteri și decese.

Ulterior, remarcându-se evoluția numerică a populației au început să se analizeze efectele economice ale imigrației spre diverse colțuri ale lumii.

Unul dintre specialiștii în istoria doctrinelor economice, Prof. Dr. Joseph J. Spengler prezentându-și punctul de vedere referitor la evoluția populației globului²⁸, arăta că o serie de gânditori ai antichității printre care Aristotel (384 – 322 îHr.) și Platon (429 – 347 îHr.) au studiat și au scris despre viața oamenilor, resursele naturale pe care le aveau la dispoziție în țările lor precum și unele observații și idei despre restricțiile ce trebuiau impuse nașterilor.

Mai târziu, în epoca medievală, în China problema creșterii populației se considera ca fiind direct legată de viața morală și etica personală a oamenilor. Întreaga concepție a conducătorilor laici și ai diverselor culte religioase condamnau avorturile, divorțurile și poligamia.

În Europa, odată cu descoperirea lumii noi și a creșterii legăturilor economice dintre Europa, Asia și Lumea nouă, s-au materializat o serie de reforme susținute de adepții religiei protestante care se refereau printre altele și la ideia privind evoluția și creșterea numerică a populației în diverse țări din lume.

Martin Luther (1483-1546) și alți reformiști susțineau ideia creșterii populației și condamnau celibatul²⁹.

²⁷ Ibidem, pg 8

²⁷ Capitolul: History of Population Theories din lucrarea: The Economic of Population: Classic Writings, Publicată de Simon L. Julian (editor), în: Transaction Publishers, New Brunswick (USA), London (UK), 1998

²⁸ Martin, Luther s-a căsătorit când avea 41 de ani cu Katharina von Bora. El susținea că Dumnezeu i-a indicat să se căsătorească. La data când el s-a căsătorit și alți clerici erau deja căsătoriți și aveau copii, chiar dacă această hotărâre era considerată ca fiind o mare

Din acest punct de vedere ideile reformiștilor protestanți nu se deosebesc cu nimic de cele susținute de concepțiile medievale creștine.

Curentul mercantilist (dezvoltat în Europa în secolul 17 și 18) susținea ideia creșterii populației și corela această creștere cu avantajele pe care le crea în dezvoltarea economică în general și în cea a creșterii producției diverselor bunuri de consum care vânzându-se altor țări putea aduce în schimb în afară de bogăție, multe din produsele alimentare de care avea nevoie populația țării respective.

Unul dintre reprezentanții acestui concept a fost Richard Cantillon³⁰; care afirma:

„în ipoteza în care produsele alimentare de pe urma agriculturii unei țări nu puteau satisface nevoile de consum ale populației aceste produse se puteau asigura prin comerțul internațional cu diverse produse manufacturate.”

Cu circa 30 de ani mai târziu după moartea lui Cantillon, Reverendul Thomas Robert Malthus (1766-1834), în diverse articole și în celebrul său *Eseu asupra populației* susținea un punct de vedere care nu avea nici o legătură cu punctul de vedere al mercantiliștilor³¹. El a preferat să sugereze alte soluții prin care să fie satisfăcute nevoile de consum ale produselor alimentare: reducerea populației, prin flămânzirea celor nevoiași, folosirea războaielor, molimilor și alte căi similare.

Prin concepția sa care devenise atractivă pentru mulți susținători Malthus de fapt atrăgea atenția guvernului englez referitor la „pericolul creșterii numerice a populației”.

Teoria lui Malthus devenise un punct de sprijin al întregii politici a Marii Britanii în special față de alte țări și față de Irlanda, care ajunsese să aibă cea mai mare parte a populație înfometată³².

Datorită multiplelor nevoi economice și a reducerii drastice a diverselor beneficii pe care le avea populația diverselor țări, întreaga Europă la sfârșitul secolului al 18 și începutul secolului 19 era într-o continuă frământare social-politică și economică.

Atunci și mai târziu o mulțime de autori au considerat această perioadă ca fiind ”secolul națiunilor agitate”.

imprudență.

³⁰ Richard Cantillon (1680-1734) – economist irlandez-francez, autor al lucrării: *Essai sur la nature de Commerce en générale*, considerată de William Stanley Jevons, drept « leagănul economiei politice ».

³¹ La data respectivă Anglia și Irlanda practicau o asemenea politică economică pe scară largă.

³² În 1870, Irlanda a fost lovită de o secetă puternică și de o infestare a recoltei de cartofi cu o ciupercă ce a făcut cea mai mare parte a recoltei să fie nefolosibilă. Din această cauză au murit peste 1 milion de oameni.

Marile puteri ale timpului, Franța, Anglia, Germania, Italia, Imperiul Austro-Ungar, Imperiul Rus și cel Otoman erau în plină competiție economică și fiecare căuta să se dezvolte din ce în ce mai mult pe seama coloniilor pe care le cuceriseră.

Revoluția industrială care începuse în Anglia și apoi se răspândise în întreaga Europă de Vest, a dus la modificarea unor raporturi socio-economice în diverse domenii de activitate.

În domeniul agriculturii au avut loc tot felul de conflicte sociale între proprietarii latifundiari și cei ce închiriau terenuri pe care le cultivau pentru nevoile proprii.

În domeniul industrial se manifestau tot felul de nemulțumiri create de raporturile dintre proprietarii manufacturilor și muncitorii angajați.

După opinia Prof. Dr. Constantin Hlihor prezentată într-una din lucrările sale,
„Europa era marcată de revendicări economice cerute de mase largi
de oameni”³³.

În Franța nemulțumirile poporului creaseră condițiile declanșării Revoluției Franceze.

Condițiile și modul de manifestare al nemulțumirilor care au culminat cu manifestarea *Revoluției* a fost apreciată de către istorici ca un fenomen care s-a cristalizat pe parcursul dezvoltării acelei epoci.

Modernizarea economică, proces firesc în dezvoltarea socio-economică generală, a atras după sine creșterea pe de o parte a bogățiilor și bunăstării burgheziei și pe de altă parte a deschis drumul manifestării ambițiilor de emancipare a clasei mijlocii.

Spre sfârșitul secolului 18 unele curente conduse de intelectualii acelei perioade și care insuflau spiritul de libertate, egalitate și fraternitate între oameni indiferent de starea lor socială, au determinat în final declanșarea unui spirit revoluționar.

La acesta s-a adăugat și nemulțumirea generală determinată de marile dificultăți financiare ce se refereau la politica monarhistă de creștere a impozitelor și taxelor care ajunseseră la sume deosebit de ridicate.

Burghezia devenise din ce în ce mai ostilă raporturilor cu Vechiul Regim monarhic, ceea ce a dus în final la lichidarea monarhiei și *instaurarea Republicii*.

Monarhia avea nevoie de bani pentru a întreține și conduce războaiele regale dezlănțuite în vederea extinderii imperiului.

Numai în perioada 1740 – 1783, Franța de exemplu, a fost implicată în trei mari războaie:

- războiul pentru succesiunea austriacă (1740-1748)
- războiul de 7 ani (1756 – 1763)
- războiul american pentru independență (1775–1783)

Istoricii confirmă că anii premergători Revoluției franceze au fost ani de mari dificultăți economice.

³³ Constantin Hlihor – Istoria secolului XX, Editura Enciclopedică, București, 1999, pg. 45

După unele informații în 1788 de exemplu, peste 80% din impozite și taxe au trebuit să fie destinate acoperirii acestor enorme datorii și au fost suportate de populație.

În aceeași perioadă, Germania devenise scena unor puternice manifestări în vederea unificării statelor germanice.

Această unificare urmărea pe de o parte dezvoltarea economică pe ansamblu și tot odată reducerea barierelor vamale protecționiste ce se aplicau în comerțul dintre diversele state germanice.

Multiplele greutăți economice ale perioadei de tranziție spre o Germanie unificată, presiunile determinate de efectele unor mari dezastre naturale, au accentuat manifestarea crizei alimentare, ceea ce a provocat mari tulburări sociale în special în rândurile oamenilor săraci și a clasei muncitoare germane.

Pentru a pune capăt unor asemenea acțiuni, guvernele locale din diferite state, impuneau tot felul de măsuri cu caracter social-politic printre care: introducerea și extinderea cenzurii, aplicarea unor mari amenzi celor ce își exprimau liber opiniile cu caracter social, arestarea și trimiterea în exil a celor vinovați de provocarea unor tulburări sociale și altele.

Împotriva unor asemenea măsuri cu caracter anti-social au început manifestări mari care în final au dus la Revoluțiile germane din 1848.

În Italia, situația social-economică și politică a statelor italiene, după opinia istoricilor, ajunsese și mai complicată decât a celor germanice.

Vechiul Regat al Romei se dezmembrase într-o mulțime de state care nu aveau nimic în comun în afară de limbă. Această împărțire teritorială a însemnat din punct de vedere politic, dominația Imperiului Habsburgic, a dinastiei de Savoia și a Bourbonilor spanioli precum și a statului papal.

În aceste condiții, istorici au considerat că de fapt situația statelor italiene reprezenta un „mare pas înapoi” în comparație cu perioada napoleoniană, ceea ce de fapt însemna o mare stagnare în principal din punct de vedere economic.

Cu toate aceste bariere sociale – economice, ce existau în diversele state, industria și în special cea din domeniul textilelor a continuat să se dezvolte.

Revoluția franceză din 1830, i-a influențat pe italieni pe de o parte prin ideile pe care le lansase cât și prin faptul că dădeau o lovitură de grație legitimității și Sfintei Alianțe care era susținătoarea acesteia.

Mișcările populare care ajunseseră să se țină lanț după 1815, i-au condus pe italieni la declanșarea revoluției dela 1848.

Toate aceste frământări politice au dus la o serie de schimbări importante.

Istoria Italiei confirmă că succesorul Papei Grigore al XVI-lea a fost Pius al IX-lea, care imediat după ocuparea scaunului papal a trecut la aplicarea unor reforme importante: printre care se înscriau:

- amnistia tuturor condamnaților politici (la 17 iulie 1846)
- acordarea libertății presei
- admiterea intrării laicilor în administrația publică

- creerea unui consiliu de miniștri.

Toate aceste reforme de fapt aveau un profund caracter populist și nu urmăreau altceva decât să calmeze spiritele agitate din rândurile poporului italian.

Pe parcursul a zeci și sute de ani, istoricii au prezentat cu diferite ocazii, diverse documente din care rezulta preocuparea și susținerea unor opinii cu nuanțe economico-sociale privind evoluția populației și a posibilității de satisfacere a nevoilor de consum a produselor alimentare.

Cu peste 2000 de ani în urmă, sau mai aproape de adevăr, cu 200 de ani îH. Quintus Septimus Florens Tertullianus,³⁴ scria într-una din lucrările sale „De Anima”:

„Într-adevăr, este clar pentru mine că Pământul este mult mai mult cultivat și dezvoltat decât a fost în timpurile dinainte.

Acum toate locurile sunt accesibile, toate sunt pline de negustori... peste tot sunt locuințe, peste tot o mulțime de lume, peste tot câte un guvern, peste tot există viață.

Marea evidență este a unui mare număr de oameni; suntem împovărați pentru lume; resursele sunt diminuate față de nevoile noastre și nevoile noastre sunt din ce în ce mai limitate și peste tot natura nu ne ajută.

Într-adevăr molimile și foametea, războaiele și inundațiile trebuie să fie considerate ca remedii pentru națiune reducând din nou omenirea care a ajuns la un exces numeric”.

Literatura beletristică și social-politică din cele mai vechi timpuri, este bogată prin scrierile unor autori care s-au preocupat de diversele aspecte ale populației, fiecare aducându-și contribuția cu diverse idei pro sau contra referitor la viața și înmulțirea oamenilor.

Niccolo Machiavelli (1469 -1527)³⁵ în lucrarea *Istoria Florenței*, a stabilit un raport între numărul locuitorilor și productivitatea solului. El susținea ideea după care o populație numeroasă reprezintă un avantaj pentru țară și Principe deoarece ea pune țara la adăpost de diverse agresiuni.

În ipoteza în care numărul populației crește prea repede, va fi nevoie ca populația care este peste numărul apreciat ca fiind optim să fie expatriată în colonii.

Când populația nu poate fi absorbită nici de colonii,

³⁴ Quintus Septimus Florens Tertullianus (160-225 î Ch) care a trăit în Cartagina (provincie romană în Africa, actualmente Tunisia), autor prolific; considerat părinte al creștinismului latin, din epoca creștinismului timpuriu. Fondator al teologiei occidentale.

³⁵ Niccolo Machiavelli - diplomat, funcționar public, filozof, om politic și scriitor italian.

*„lumea va trebui curățată cu ajutorul uneia
din cele trei flageluri: foamete, potop sau ciumă”*

Jean Bodin (1530 – 1596)³⁶ în principala sa lucrare „*Republica*”, afirma:

” cetățile cele mai populate sunt și cele mai bogate”.

Giovanni Botero, în 1589, a publicat cartea *The Reason of State*, în care se referă la condițiile vieții oamenilor săraci și înmulțirea lor.

În toamna anului 1677, ziaristul Robert Kunzig a prezentat într-un articol³⁷, ideia după care un om de afaceri din domeniul îmbrăcăminte din Olanda și tot odată cu pasiuni științifice, al cărui nume era Antonie Philips van Leeuwenhoek (1632 - 1723), s-a preocupat de analiza numărul populației olandeze și a estimat că în Olanda trăiau circa 1 milion de oameni.

Folosindu-se de o hartă și de unele cunoștințe de geometrie a ajuns la concluzia că pe întregul glob trăiau cu 13, 385 ori mai mulți oameni decât în Olanda și de aici Leeuwenhoek a tras concluzia că pe glob trăiau 13.385 miliarde de oameni.

Un asemenea punct de vedere chiar dacă nu reflecta o realitate, dovedește preocuparea unor oameni cu pasiuni științifice pentru stabilirea numărului (chiar și cu o exagerare deosebit de mare), populației globului.

În 1686 William Petty³⁸ scria despre tendințele de creștere numerică a populației în progresie geometrică după care această creștere putea merge până la limitele care puteau fi asigurate de mijloacele de subzistență.

În 1688, un autor anonim a publicat la Londra o broșură de 24 de pagini intitulată „*Curious enquiries*” (Anchete curioase). Dintrele diverse prezentate, cea de-a „cincea curiozitate” era despre Europa care avea prea mulți oameni.

Autorul comenta situația șomajului spunând:

*„...câți oameni au condiții mizerabile de viață și sunt obligați să
cerșească și sunt flămânzi și eu nu sunt atât de lipsit de
dragoste față de oameni ca să nu îmi dau seama că nu este*

³⁶ Jean Bodin - jurist francez, membru al parlamentului din Paris și profesor de Drept la Toulouse. Este considerat drept părintele științelor politice datorită contribuțiilor sale în dezvoltarea teoriei despre suveranitate.

³⁷ Robert Kunzig - Seven Billion, special series, National Geography, Jan.2011, pg.42 și urm.

³⁸ William Petty – Membru fondator al Societății Regale. Este cunoscut pentru *Istoria economică* și pentru diverse scrieri statistice. Activitatea lui Petty în aritmetica politică, împreună cu John Graunt (1620-1674)- a fost printre primii demografi. Împreună cu Petty, au pus bazele tehnicilor moderne de recensământ.

vorba de lenevie ci de faptul că ei ar lucra dar nu au unde”.

Autorul sugera ca soluție „emigrarea spre America”.

Montesquieu (1689 – 1755)³⁹ își exprima îngrijorarea față de pericolul depopulării planetei. Pe baza unor calcule a ajuns la concluzia că Pământul se depopulează pe zi ce trece și va ajunge ca în zece secole, să fie pustiu.

Voltaire (1694 – 1778) dimpotrivă, nu credea într-o depopulare generală. Opinia lui era aceea după care numărul populației se adaptează în mod natural la volumul bunurilor de subzistență, ceea ce înseamnă că nu există pericolul depopulării și nici al suprapopulării.

Georges-Louis Leclerc, Comte de Buffon (1707 -1788)⁴⁰ considera că mișcarea populației se desfășoară în jurul a două elemente fundamentale: fecunditatea și nenumăratele piedici care reduc produsul acestei fecundități.

J. J. Rousseau (1712 – 1778) și Paul-Henri Thiry, Baron d'Holbach (1723 – 1789) considerau că: *o bună funcționarea a unui stat aduce după sine și o creștere a populației, după cum una proastă, reduce numărul locuitorilor.*

Denis Diderot (1713 – 1784)⁴¹ considera că:

*”bogația unei țări este determinată de numărul populației;
Omul, spunea Diderot, valorează prin număr; cu cât o societate
este mai numeroasă, cu atât este mai puternică în timp de pace
și mai de temut în timp de război.
Un suveran, trebuie să se preocupe în mod serios de problema
înmulțirii supușilor săi.
Cu cât va avea mai mulți supuși, cu atât va avea mai mulți
negustori, muncitori și soldați”.*

În 1758, cu 40 de ani înainte ca Reverendul Thomas Robert Malthus (1766-1834), să-și fi expus teoria asupra populației, în lucrarea *Principiile populației*, un predecesor al său, Reverendul Otto Diederich Lütken, (1713-1788), în Danemarca, a publicat un scurt Eseu despre populație; apropiat de cel a lui Malthus și care devenise faimos la timpul respectiv.

³⁹ Charles-Louis de Secondat, Baron de La Brède și Montesquieu, numit simplu Montesquieu, - avocat francez, om de literă și filosof politic.

⁴⁰ Georges-Louis Leclerc – naturalist, matematician, biolog, filozof și scriitor francez

⁴¹ Denis Diderot – filozof și scriitor, figură complexă a iluminismului francez.

În secolul 18 unii scriitori printre care se număra și Victor de Riqueti, marchiz de Mirabeau (1715-1789)⁴², și-a susținut unele idei referitoare la înmulțirea populației, spunând:

„... oameni se vor înmulți până la limitele subzistenței...”

Acesta era un punct de vedere similar cu cel susținut de William Petty în 1686 – n.n).

Un alt predecesor a lui Malthus cu preocupări similare a fost Robert Wallace, (1697-1771)⁴³ care în 1761 a publicat lucrarea intitulată: *Various Prospects of Mankind, Nature and Providence*. El a prezentat discrepanța existentă la timpul acela între numărul populației și mijloacele de subzistență.

Cu circa 12 ani înaintea lui Malthus, Joseph Townsend (1739 – 1816)⁴⁴ a publicat lucrarea „*Disertation on the Poor Laws*” (1786) în care și-a expus punctul de vedere referitor la teoria naturalistă a economiei și susținea aplicarea amendamentului *Legii sărăciei*.

După opinia unor autori printre care și cea a lui Dr. Eric Barry Ross, Townsend poate fi considerat ca fiind un anticipator al concepției lui Malthus de combatere a realizării unei așa numite bune stări a sărăcimii societății prin asistență publică.

În 1863, Adam Smith referindu-se la evoluția numerică a populației afirma :

” Fiecare specie de animale se multiplică în mod natural, proporțional cu mijloacele de subzistență a acestora, și nu se poate multiplica vreodată dincolo de acestea. Dar într-o societate civilizată doar printre clasele inferioare, mijloacele de subzistență nu sunt luate în considerație în stabilirea limitelor pentru multiplicarea în continuare a oamenilor; acest lucru se poate face numai prin distrugerea unei mari părți a copiilor care provin din căsătorii cu rezultate nefructuoase. ”

Nu întâmplător, Karl Marx, (1818-1883), care nu a fost un simpatizant al maltusianismului,

îi considera teoria lui Malthus:

„drept o calomnie la adresa rasei umane”

⁴² Victor de Riqueti, marchiz de Mirabeau – economist francez, reprezentant al curentului Fiziocratic.

⁴³ Robert Wallace – preot din Scoția, autor cu preocupări de natură demografică

⁴⁴ Joseph Townsend – fizician, geology și vicar (slujitor al bisericii, cu rang superior)

și pe Malthus îl considera drept:

„un lingușitor al aristocrației debarcate.”

În observațiile critice la adresa lui Malthus, Karl Marx afirmase:

”... acesta își însușise într-un mod ilegal opinia lui Townsend...”

Ceea ce se poate remarca este faptul că ambii autori au avut același punct de vedere, iar Malthus ulterior și-a schimbat punctul de vedere dându-și seama că ajutorarea la infinit a clasei „de jos” a societății nu face decât să extindă la infinit o stare de spirit, de așteptare a ajutorului în loc să se preocupe de efortul de a găsi de lucru și de asigurare a unui standard corespunzător de viață prin muncă și nu prin așteptare cu mâna întinsă a ajutorului din partea statului.

[Despre aceste aspecte vom discuta mai pe larg într-un subcapitol separat].

În 1995, Dr. Cohen E. Joel (1944 -)⁴⁵, publica lucrarea ”How Many People Can the Earth Support?”⁴⁶ în care se referea în mod detaliat la unele aspecte ale vieții oamenilor pe Pământ și în care își exprima îngrijorarea referitoare la creșterea numărului populației. El folosește punctul de vedere al lui Walter J. Karplus, (1927 – 2001)⁴⁷ care își exprimase punctul de vedere într-un studiu intitulat *„The Scientific Prediction of Catastrophes in Our Time”*⁴⁸ și în care spune:

”Dacă populația lumii s-ar stabili la 50% sau 75% din nivelul actual, cele mai multe probleme de mediu și de sănătate publică ar deveni mai ușor de gestionat; ... în cazul în care populația lumii continuă să crească la rata actuală, o serie de catastrofe, inclusiv cele reprezentate de cei patru călăreți ai Apocalipsei,⁴⁹ mai mult ca sigur că ne vor

⁴⁵ Joel Ephraim Cohen – biolog și matematician. În prezent este profesor Universitatea Rockefeller din New York ocupându-se de problemele populației Terrei.

⁴⁶ Lucrarea citată în bibliografie

⁴⁷ Walter J. Karplus – inginer American de origine austriacă.

⁴⁸ Karplus, J. Walter – *The Heavens Are Falling: The Scientific Prediction of Catastrophes in Our Time*, Lucr. cit. pg 27 și urm.

⁴⁹ Cei patru călăreți ai Apocalipsei sunt descriși în ultima carte a Noului Testament, Revelația lui Isus Hristos după Ioan de Patmos, capitolul 6 versetele 1-8. Mielul lui Dumnezeu / Leul lui Iuda (Isus Hristos) deschide primele patru din cele șapte pecetei, fiecare pecetă invocând

*ajunge mai devreme sau mai mai târziu.
În mod ironic, aceste catastrofe vor servi ca un mecanism
de feedback pentru a limita creșterea populației, deși ar
determina un cost teribil al suferinței umane.
Din acest motiv cred că suprapopularea este problema
cea mai importantă la nivel mondial, cu care ne confruntăm
astăzi ”.*

Un alt autor care și-a exprimat un punct de vedere similar referindu-se la un moment al unui apocalips în viața de pe planeta noastră, a fost Hervé Le Bras (1943 -); Le Bras⁵⁰ afirmă:

*” creșterea populației prevede creerea unui mecanism
ce va determina un surogat al apocalipsului ”*

Cu toate că punctul de vedere al Profesorului Karplus ca și cel al demografului Le Bras și-au găsit susținători și au avut un oarecare răsunet la începutul anilor 1990, cred că nota lor de pesimism este însoțită și de un puternic element de irealism.

Istoria confirmă prin nenumărate fapte, așa cum am mai arătat, că populația lumii s-a confruntat de nenumărate ori cu tot felul de situații catastrofale (care au dus la decimarea a zeci și sute de milioane de oameni) și totuși populația Terrei a continuat să existe și să se înmulțească.

Procesul creșterii sau scăderii numărului populației în anumite perioade istorice, are după opinia multor experți demografi și a unor istorici, un caracter destul de greu de controlat.⁵¹

Din acest punct de vedere concepția unor autori despre care am discutat, privitor la creșterea ZERO a populației privită pe un termen mai lung sau mai scurt, ajunge la un anumit „moment” în care nu mai corespunde cu realitatea faptică.

Diversele paliative aplicate în anumite țări prin anumite metode mai mult sau mai puțin obligatorii, impuse de unele regimuri politice pot funcționa numai un anumit timp, dar nu pot fi considerate ca fiind aplicabile pentru totdeauna și nici peste tot pe Glob. (vezi Anexa Adnotări privitor la *Situația economică din România în timpul conducerii lui N. Ceaușescu*-pag, 289))

a:
ă este

⁵⁰ Hervé Le Bras –demograf francez, director al Institutului Național de Studii demografice, matematician și istoric.

⁵¹ Istoria confirmă că omenirii i-au trebuit circa 1800 de ani să ajungă la un miliard de oameni și numai o sută de ani ca să mai adauge încă un miliard de oameni.

Ceea ce se va întâmpla peste 100, 200 de ani sau mai mult cred că depășește puterea noastră actuală de apreciere (reală); ea ar putea să constituie o premiză (și ea destul de relativă), ne având informații relevante despre dezvoltarea economică, tehnico-științifică și social-politică a lumii într-un viitor atât de îndepărtat.

Cu câteva sute de ani în urmă când Europa a fost victima unui enorm fenomen al foametei, creșterea producției de porumb, cartofi și alte legume precum și a diferitelor fertilizatoare chimice, create în "Lumea nouă" a dus la salvarea europenilor de la foamete.

În aceeași perioadă (secolul 19), numărul deceselor din cauza diverselor molime (holeră, ciumă, tifos, tuberculoză, și alte boli) determinate de grave infecții din cauza lipsei mijloacelor de igienă și a utilizării apelor ne filtrate și a revărsării unor canale cu diverse impurități în puțurile de apă potabilă, au provocat moartea a zeci și sute de mii de oameni. O asemenea situație a ținut până în momentul în care apa de băut a fost filtrată și clorinată.

Așa cum prezintă unii istorici, în momentul în care Malthus și-a publicat punctul de vedere referitor la perspectivele grave ale creșterii populației, un compatriot al său Eduard Jenner⁵² a descoperit vaccinul împotriva variolei care a fost unul dintre cele mai importante mijloace de salvare împotriva infecțiilor din seria antibioticelor. Prin acest mijloc au fost salvați o mulțime de oameni; de asemeni prin introducerea unui sistem de hrană și de îngrijire sanitară, s-a putut extinde viața oamenilor.

Asemenea rezultate au putut fi aplicate în special în țările dezvoltate din punct de vedere economic.

Conceptiile religioase cu privire la evoluția numerică a populației Terrei.

Sunt multe țări în care textele din cărțile sfinte, indiferent că este vorba de Biblie, Coran sau Thora sunt socotite ca fiind sacre și slujitorii diverselor religii susțin că cele scrise în aceste cărți trebuie să constituie ghidul după care trebuie să se conducă viața oamenilor⁵³.

⁵² Edward Anthony Jenner, (1749-1823), fizician englez; creator al vaccinului împotriva variolei.

⁵³ God said: "Let us make mankind in our image and likeness; and let them have dominion over the fish of the sea, the birds of the air, the cattle, over all the wild animals and every creature that crawls on the earth". „Then God blessed them and said to them: "Be fruitful and multiply; fill the earth and subdue it".
(Sursa: Holy Bible, King James Version, Genesis 1:26-29)

Folosirea unor metode contraceptive a fost agreată de marea majoritate a lumii. Cu toate acestea unii oameni printre care credincioșii catolici, de exemplu, au fost și continuă să fie împotriva utilizării mijloacelor de control al nașterilor.

În 1965, Prea Sfântul Pope Paul VI (1897-1978) fiind invitat la Națiunile Unite pentru a expune punctul de vedere în privința creșterii populației spunea:

*„... trebuie să luptăm să înmușăm pâinea ca să ajungă
să fie suficientă pentru mesele oamenilor și nu să fim
în favoarea unui control artificial al nașterilor, care va
fi irațional în sensul de a reduce numărul invitaților la banchetul vieții”*

Opinia Prea Sfântului Paul VI în privința controlului nașterilor a fost subiectul a nenumărate controverse în Europa occidentală și în Statele Unite, dar apreciată în unele țări din Europa de Est și în America Latină.

De multe ori asemenea puncte de vedere depășesc limitele unor religii și se apropie mai mult de unele interese politice ale unor momente specifice din diverse țări și din viața oamenilor.

Au fost și încă se mai manifestă unele opinii după care la un anumit moment dat se consideră necesară reducerea numărului populației iar ulterior se consideră că o asemenea idee este împotriva celor „gândite” de vre-o forță supremă.

Pentru elucidarea afirmației de mai sus merită amintită situația din Iran din perioada 1979-2010⁵⁴.

⁵⁴ În 1979, când Ayatollah Khomeini a preluat conducerea Iranului și a lansat Revoluția islamică, el a considerat că este deosebit de important ca Iranul să aibă o populație în creștere care să pregătească soldații de care avea nevoie Iranul în războiul împotriva Irakului. Fertilitatea femeilor a cunoscut o creștere importantă ajungând la 4.2%. O asemenea situația creia diverse probleme economice, unele legate de mediul înconjurător, creșterea șomajului și în general riscul unei distrugerii a vieții Iranului. Unii dintre conducătorii administrației iraniene, i-au sugerat lui Ayatollah Khomeini nevoia de reducere a populației iraniene. Guvernul iranian în 1989, a trecut la un program de reducere a dimensiunii familiei.

Necesitatea răspândirii acestor informații și o largă campanie propagandistică în această direcție a impus extinderea rețelei de radio și televiziune în întreaga țară. Peste 70% din locuințele celor dela sate au fost dotate cu aparate de radio și TV. Liderii religioși au fost antrenați în această campanie propagandistică, prezentând zilnic la radio și televiziune tot felul de comentarii pe tema scăderii mărimii familiei. Peste 15000 de clinici s-au deschis în întreaga țară având drept scop acordarea gratuită a îngrijirii sănătății și serviciile necesare de planificare a familiei.

Iranul a introdus și susținut folosirea tuturor mijloacelor moderne anticoncepționale și efectuarea gratuită a vasectomiei și sterilizării. Cuplurile tinere erau obligate să absolve un curs de educație anticoncepțională.

Înainte de a obține certificatul de căsătorie. În paralel cu asemenea programe s-a extins procesul

Contrar acestor dogme religioase și a modului de acțiune în favoarea sau împotriva lor, în luna mai 1992, ziarul *New York Times* prezenta un articol referitor la pregătirea întâlnirii de la Rio de Janeiro pe problemele populației. Articolul arăta că delegații Vaticanului la această întâlnire internațională încercau pe toate căile să asigure concluziile acestei reuniuni pentru a nu se ajunge să fie în contradicție cu punctul de vedere al Vaticanului și cu principiile educației Romano-Catolice în privința controlului nașterilor.

În acest articol se afirma:

”Prea Sfântul Pop a mers atât de departe încât a cerut emiterea unui decret pentru catolici care să prevadă:

” În cazul creerii unei asemenea legi nedrepte, cum ar fi o lege care permite avortul ... aceasta niciodată nu poate fi socotită ca fiind un act legal care să fie respectat sau să permită să se ia parte la o campanie de propagandă în favoarea unei asemenea legi sau să se voteze pentru ea.”

La 19 iunie 1992, Tom Fox, editorul lui *National Catholic Reporter*⁵⁵ scria:

”Cred că biserica este cauza unui mare rău care rănește planeta, făcând ca milioane de oameni să sufere în mod inutil, și astfel compromite autoritatea învățăturii sale considerată ca fiind o limitare absolutistă definită de poziția sa față de controlul nașterilor”.

Iar în numărul din ianuarie/februarie 1998 al revistei *World Watch*, Jennifer Mitchell scria:

educațional al femeilor și fetelor considerându-se că educația este un mijloc important în scăderea fertilității. Efectul unei asemenea largi politici naționale s-a reflectat în scăderea masivă a populației. Între 1987 și 1994 populația Iranului crescuse cu mai puțin de 50 % față de cât era înainte. În 2010 președintele Iranului, Mahmoud Ahmadinejad, declara că politica de reducere a populației Iranului era împotriva dorinței lui Mahomed și ca atare a anunțat un nou program al unei noi politici pronataliste. Astăzi guvernul iranian acordă sume importante de bani cuplurilor tinere drept stimulente pentru nașterea copiilor. Guvernul depune în conturile bancare ale familiilor bani pentru fiecare copil nou născut și care se păstrează în contul bancar pe numele copilului, până ce acesta ajunge la vârsta de 18 ani. După unele informații oficiale rata actuală a fertilității a ajuns la peste 1.88.

Sursa: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ir.html>

⁵⁵ National Catholic Reporter- ziar în SUA, care prezintă diverse subiecte referitoare la Biserica Catolică; Tirajul acestui ziar se distribuie în 97 de țări de pe șase continente. Sediul central al ziarului este în Midtown Kansas City, Missouri, Ziarul a fost fondat de Robert Hoyt în 1964 ca ziar independent, concentrându-se numai pe problemele Bisericii Catolice.

"În lumea în curs de dezvoltare, cel puțin 120 de milioane de femei căsătorite și un număr la fel de mare, dar nedefinit de femei necăsătorite doresc mai mult control asupra sarcinii, dar nu pot obține serviciile de planificare ale familiei,

Această cerere va fi determinată de aproximativ o treime din proiectata creștere a populației în țările în curs de dezvoltare pe parcursul următorilor cincizeci ani, sau o creștere de aproximativ 1,2 miliarde de oameni".

Din cele de mai sus rezultă în mod foarte clar punctul de vedere după care politica de reducere a creșterii populației prin impunerea unor legi restricționale (cum ar fi cea de limitare a numărului de copii la unul sau doi per familie, sau mai exact per femeie) precum și cea de interzicere a avorturilor, ar trebui să constituie un factor în care femeile ar trebui să aibă un cuvânt esențial de care ar trebui să se țină seama în mod deosebit. Un asemenea proces ar trebui corelat cu cel al gradului de educație al femeilor, cu poziția lor socială și cu posibilitățile financiare care sunt absolut necesare pentru asigurarea condițiilor necesare de creștere și educare a copiilor.

Asemenea fapte sunt posibile de a fi aplicate în condițiile unor țări dezvoltate din punct de vedere economic, unde educația precum și asistența medicală și diversele aspecte ale creșterii sau reducerii fertilității sunt soluționate prin aplicarea unor reglementări, cu sprijinul și sub un control riguros al unor cadre medicale de specialitate.

Cauzele creșterii numerice a populației Terrei

Majoritatea specialiștilor demografi și a economiștilor specializați pe probleme demografice, consideră că evoluția numerică a populației globului a fost și continuă să fie determinată de mai mulți factori printre care:

- condițiile economice existente în diverse țări și zone geografice,
- educația generală a populației din diverse țări,
- dezvoltarea științei și a tehnologiei medicale,
- imigrația/emigrația.

Până la mijlocul secolului 20 problema creșterii numerice a populației nu a fost considerată ca fiind un factor deosebit de grav și nici nu s-au luat măsuri la nivel global pentru stagnarea acestei creșteri.

De abea după mijlocul secolului precedent i s-a acordat o atenție deosebită și au început diverse polemici pe această temă.

De bună seamă că populația Terrei fiind în continuă creștere cu circa 80 milioane de persoane anual, este firesc să apară un sentiment de neliniște, dar în același timp nu trebuie să se ajungă la o stare de alarmare sau de panică generală.

Condițiile economice existente în diverse țări și zone geografice

Analiza evoluției economice din ultimul secol confirmă opinia multor demografi după care evoluția economică este unul dintre factori esențiali în dinamica creșterii populației.

Unii economiști afirmă că în unele dintre țările dezvoltate din punct de vedere economic, numărul copiilor per familie este mai mare întrucât există condiții economice favorabile de creștere a lor.

Pe de altă parte, informațiile statistice confirmă că în țările mai puțin dezvoltate (cum ar fi India, Africa și America Latină), populațiile cresc numeric în mod deosebit comparativ cu restul lumii.

Multe dintre aprecierile specialiștilor demografi sunt reale și trebuie luate în considerație atunci când se analizează diversele aspecte ale unui asemenea fenomen ce este astăzi în atenția întregii lumi. De exemplu în unele țări din America Latină, în medie, fertilitatea se exprimă cel puțin prin 3 copii per femeie, majoritatea au 4 sau chiar 5 copii per femeie.

În unele țări din Asia, în special din Asia Centrală și Asia de Vest fertilitatea se manifestă prin 3.8 – 4.3 copii per femeie și chiar 6 copii per femeie. O situație similară este și în Africa unde fertilitatea ajunge la 6 copii per femeie.⁵⁶

Din unele studii economice și de sociologie rezultă că în foarte multe țări slab dezvoltate, în care agricultura este mijlocul principal de activitate, în ultimile decenii s-a produs și s-a extins fenomenul creșterii sărăciei.

În aceste țări, problema sărăciei este direct legată de suprafața de teren pe care o posedă o familie. Dacă la un moment dat o familie avea de exemplu 2, 3, sau 4 copii, în timp suprafața terenului pe care o posedă familia respectivă, se diminuea prin împărțirea terenului la numărul de copii și ca atare fiecărei generații de agricultori îi revenea o suprafață mai mică de teren. Din acest exemplu, care nu a fost și nu este singular se poate desprinde concluzia după care gradul de sărăcie și posibilitatea de asigurare a hranei necesare și a

⁵⁶ Hollingsworth, G. William – Ending of Explosion, lucrarea citată în bibliografie, pg.18

securității financiare a familiei respective este în cele mai multe cazuri într-o continuă diminuare.

În acelaș timp dezvoltarea procesul industrializării prin diversele lui efecte a influențat și continuă să aibă loc și în prezent, aducând diversele efecte asupra viații oamenilor. Creșterea economică determinată de industrializare a permis o extindere deosebită a nevoilor oamenilor și tot odată o preocupare din partea manufacturilor, de a satisface aceste nevoi.

Pentru prima dată, remarca Alvin Toffler⁵⁷,

*” ...o civilizație, consumă din capitalul naturii
în loc să trăiască din dobânzile pe care le dă acest capital”.*

Întradevăr industrializarea consumă din ce în ce mai mult rezervele naturle și îi oferă omului produse din ce în ce mai multe și mai diversificate. În paralel i-a asigurat omului un standard de viață mult superior oricăror altor evoluții anterioare.

Asigurarea unor locuri de muncă și a unor venituri mai sigure a permis după unele opinii, cuplurilor tinere din zonele unde se dezvoltaseră întreprinderi industriale, să-și creeze familii și să aibă mai mulți copii.

Acelaș fenomen s-a petrecut și în zonele rurale prin introducerea mijloacelor mecanizate de lucru a diveselor munci agricole care au permis obținerea unor recolte sporite și ca atare asigurarea unor venituri mai mari pentru muncitorii agricoli, ceea ce le-a permis să crească mai mulți copii într-o familie.

Explicațiile acestea au un sâmbure de adevăr dar în acelaș timp se confruntă cu ideile deja amintite în care în multe țări *cu un grad redus de dezvoltare* se remarcă o creștere continuă, am putea spune, o adevărată explozie numerică a populației. În acelaș timp acest fenomen al creșterii numerice a populației este legat de politica impusă de Administrația guvernamentală pentru asigurarea unor condiții de viață corespunzătoare și care stimulează sau din contra eliminează dorința tinerelor cupluri de ași forma familii cu mai mulți copii sau numai cu un singur copil⁵⁸

Educația generală a populației

⁵⁷ Alvin Toffler- Șocul viitorului, Lucrare indicată în bibliografie, pg. 43 și urm.

⁵⁸ Ibidem: vezi Anexa Adnotări privitor la Situația economică din România în timpul conducerii lui N. Ceaușescu-pag, 289))

În ultimile câteva decade o serie de studii efectuate de institute de specialitate cu profil medical și socio-economic analizând relația dintre nivelul educațional al femeilor și rata fertilității concluzionau că:

„cu cât educația femeilor este mai ridicată cu atât se vor naște mai puțini copii.”

În 1999 într-un studiu efectuat de către *U.S.National Academy of Science* (NAS) se făcea o comparație a diverselor țări și a gradului de educație al populației în general și al femeilor în mod special.

Luându-se drept exemplu două țări: Sri Lanka și Pakistan, autorii studiului au ajuns la concluzia că în Sri Lanka unde nivelul general educațional ajunsese la 87% (și al femeilor de 15 ani și peste era similar) rata fertilității era de 2 copii per femeie.

În Pakistan, unde numai 24% dintre femeile adulte puteau scrie și citi, rata fertilității era de 5-6 copii per femeie.

Rezultatele acestui studiu confirmă ideea după care educația femeilor este un element important în scăderea ratei nașterilor. Totuși după opinia unor specialiști el nu poate fi considerat ca fiind 100 la 100 corect.

Exemplele următoare vor confirma această opinie.

În Iordania, de exemplu, 86% dintre femei sunt literate iar fertilitatea lor este similară cu cea a femeilor din Pakistan.

În Bangladesh, numai 26% dintre femei știu să scrie și să citească iar rata fertilității a scăzut în ultimile decade la jumătate, ajungând la 2.17⁵⁹.

De aici se poate desprinde următoarea idee: educația în general și a femeilor în special este importantă atunci când este vorba de creșterea populației unei țări, dar în același timp nu trebuie neglijat nici aspectul economic al acestui factor.

Înfăptuirea educației este un proces lung și costisitor și în special în majoritatea țărilor slab dezvoltate economic, nu oricine își poate permite asigurarea cheltuielilor de școlarizare.

În anumite țări cum ar fi de exemplu Irak sau Iran, femeilor li se acordă acest privilegiu dar într-o proporție destul de mică.

Cred că atunci când se discută despre educația copiilor în general și în special a fetelor acest proces trebuie corelat cu alți doi factori esențiali: dezvoltarea economică a țării, iar în cazul țărilor subdezvoltate, gradul de sărăcie în care trăiește populația și costul de creștere și școlarizare a unui copil.

În același timp trebuie remarcat și un alt fapt la fel de important ce se manifestă în multe țări mai puțin dezvoltate: sunt foarte multe obiceiuri de mii de ani (cutume), care se

⁵⁹ Source: CIA World Factbook - Unless otherwise noted, information as of January 1, 2018

continuă și în prezent și anume: în general fetele învăța dela mamele lor în principal îndeletnicirile casnice.

Studiile de sociologie referitoare la evoluția și situația femeii în diverse țări slab dezvoltate economic, prezintă diverse aspecte ale vieții femeilor care sunt complet lipsite de orice fel de drepturi, fiind obligate la o viață total redusă nu departe de cea a animalelor.

Chiar și în societățile și clasele sociale mai evolute din punct de vedere economic și social, femeile în marea lor majoritate aveau și continuă să aibă roluri minore și beneficiază numai de o anumită educație ce urmărește formarea unei persoane utilă numai pentru viața interioară a unei gospodării și a unei familii.

Rolul dezvoltării științei și tehnologiei medicale

Creșterea numerică a populației după 1800, a fost, un rezultat al evoluțiilor înregistrate în agricultură, sănătate și igienă precum și datorită schimbărilor economice și sociale care au ridicat mult nivelul de trai, mai ales în Europa și America de Nord.

În cea mai mare parte a țărilor dezvoltate economic și în cele în curs de dezvoltare se remarcă fenomenul creșterii speranței de viață; Speranța de viață la naștere se situează la 53 de ani în Africa, 61 în Asia și 67 în America Latină; în alte țări dezvoltate această speranță de viață s-a extins până la 77 ani.

Ratele mai scăzute ale mortalității din țările în curs de dezvoltare, a căror populație reprezenta la începutul anilor 1990 aproximativ 77% din populația mondială, sunt rezultatul îmbunătățirii condițiilor de îngrijire medicală decât a schimbărilor sociale sau economice.

Rata natalității a continuat să fie mai mare, mai ales în comunitățile rurale. De exemplu în Kenia rata mortalității s-a înjumătățit între anii 1965-1989, în vreme ce rata de creștere demografică a crescut, la începutul anilor 1980, în medie cu 3.8% pe an. Acestea au determinat ca timpul de dublare a numărului populației Keniei să scadă la mai puțin de 20 de ani.

Efectele imigrației/emigrației asupra evoluției numerice a populației

Cei mai mulți dintre emigranți, își părăsesc locurile natale în căutarea unei vieți mai bune, chiar dacă știu de la bun început că țara care îi va primi nu le oferă de la început o viață mai ușoară. Alți emigranți își caută drumul spre o viață fără opresiuni politice, unde guvernele impun oamenilor ceea ce trebuie să gândească și ceea ce trebuie să vorbească.

Dorința de a gândi și a se exprima liber a fost și continuă să fie una din condițiile majore ale emigrației.

Imigrația/emigrația în diverse țări din Uniunea Europeană

Mișcarea populației în cadrul U.E. a fost în ultimile decade într-o continuă creștere ca urmare a unui proces istoric.

Timp de multe secole o mulțime de negustori, meșteșugari și intelectuali au traversat întregul continent european pentru a putea să-și vândă mărfurile sau să cumpere mărfuri pe care le aduceau în țările lor de origine, s-au vroiau să-și practice meseriile, să-și asigure o viață mai bună într-o țară în care experiența și cunoștințele lor într-un anumit domeniu de activitate erau apreciate într-un mod deosebit.

Istoria continentului european na fost însoțită de nenumărate momente ale unor emigrări forțate: expulzarea evreilor din Spania, deportările spre lagărele de exterminare fasciste, fuga oamenilor din cauza diverselor războaie.

În ultimile decenii emigrările au luat din nou proporții de masă în căutarea libertății și dorinței de a scăpa din lumea comunistă și ulterior pentru căutarea unor locuri de muncă care să le ofere un standard de viață mai ridicat decât cel care îl aveau în țările lor de origine.

Un alt factor esențial care a determinat migrația în masă a fost sfârșitul războiului rece dintre occident și fosta lume din spatele Cortinei de fier.

Pe fundalul unui asemenea eveniment multe țări au început să-și reclame dreptul la independență, dorind să devină țări de sine stătătoare și astfel să iasă de sub dominația și ocuparea altor țări sub care au fost menținute zeci de ani .

Suflul de libertate pe care l-au simțit milioane de oameni din fostele țări care au trăit zeci de ani sub dictatura comunistă, i-a îndemnat pe mulți să-și părăsească țările natale și să emigreze spre lumea occidentală.

Numai între anii 1960 și 1973, după opinia unui număr mare de autori, numărul lucrătorilor străini care s-au îndreptat spre Europa occidentală s-a dublat dela 3% la peste 6-7%.

Comisia Europeană raporta de exemplu că în 1999 și în anul 2000, peste 19 milioane de persoane sau 5.1% din totalul populației celor 15 țări membre ale Uniunii nu erau membrii ale țărilor în care trăiau și munceau.

30% dintre emigranți sau 6 milioane erau din alte țări membre ale Uniunii iar 13 milioane de imigranți reprezentând circa 4 % din totalul populației Europei erau din țări din afara UE.

Germania ajunsese să aibă 24.5 milioane de imigranți veniți între 1950 și 1990. Nevoia de refacere de pe urma distrugerilor din cel de al Doilea Război Mondial a fost unul din principalele motive de admitere a forței de muncă străine.

Germania și-a deschis porțile în fața dorinței emigranților și au acceptat în primul rând cetățeni turci.

Anglia și Franța au fost țările care au acceptat în primul rând pe foștii cetățeni ai fostelor lor coloni care aveau și avantajul posedării limbii engleze sau franceze.

Franța primise 22 milioane de imigranți.

Marea Britanie, Elveția, Luxemburg și Belgia primiseră în plus 25 milioane de imigranți⁶⁰.

După ani de zile de lucru în aceste țări ale Europei occidentale, muncitorii străini au început să solicite eliberarea permiselor de ședere definitivă în țările unde emigraseră și tot odată dreptul de reîntregire cu propriile familii.

Aprobarea unor asemenea permisiuni a dus la sosirea de exemplu în Anglia a peste 58.000 de mebrii de familie (soțiile și copiii) ai muncitorilor străini.

După 1980, cererile de obținere a unor statute de azil politic sau economic au crescut într-un mod deosebit.

În 1984 în Europa occidentală erau înregistrate peste 104 mii de cereri de acest gen iar în 1992 cifra acestora ajunsese la circa 700 mii.

În 1998, datele statistice oficiale ale Uniunii Europene, confirmau existența a peste 300 mii de străini în diverse țări europene iar numai într-un an de zile (până la sfârșitul anului 1999) cifra se ridicase la peste 400 mii.

Creerea Uniunii Europene (1 noiembrie 1993) și asigurarea liberei circulații între toate țările membre ale acestei uniunii a atras după sine o largă mișcare migratorie.

Profitând de acest avantaj mulți emigranți și din alte țări printre care: China, Somalia, Sri Lanka, Afganistan ș.a., au venit în Europa și ajungând într-una din țările UE și și-au obținut dreptul de ședere în aceste țări; tot odată și-au asigurat posibilitatea de a se muta în oricare altă țară membră a UE, fără nici o dificultate pașaportară.

Așa se explică cum au ajuns în Marea Britanie o mulțime de emigranți din țări care nu erau membre ale UE.

Astăzi această imigrație este formată din circa 2 milioane persoane din Irak și circa 2 milioane din Afganistan și Pakistan.

Analiza emigrației persoanelor din țări care nu aparțin UE, confirmă că aceste persoane au reprezentat și continuă să reprezinte potențe a tot felul de mari probleme economice și sociale pentru viitorul acestor țări (vezi în continuare și subcapitolul despre emigrația islamică).

Analiza imigrației în diversele țări ale UE

[Vezi și tabelul **T** din Micul breviar statistic]

⁶⁰ SOPEMI. Continuous Reporting System on Migration, Organization for Economic Co-operation and Development. OECD–SOPEMI 2011 © OECD 2011

Emigrația spre Franța

Franța a fost una din țările în care fenomenul imigrației a avut mari proporții încă din mijlocul secolului al XIX-lea.

Ceea ce a fost deosebit de interesant și curios în același timp a fost politica pe care a dus-o conducerea țării indicând organelor ce se ocupau de statistica populației să elimine treptat toate datele privind numărul străinilor imigranți intrați în țară.

Ca urmare a acestei politici, în ultimii 150 de ani s-au introdus o serie de legi prin care s-a trecut la acordarea unui statut legal tuturor imigranților și a copiilor acestora devenind astfel cetățeni francezi.

Acesta este principalul motiv pentru care statisticile străinilor intrați în Franța nu reprezintă nici în prezent date reale.

Dela sfârșitul secolului al 19-lea și până în 1950 populația străină din Franța reprezenta probabil între 1 și 2 milioane persoane, cifră ce s-a ridicat la peste 3 milioane la sfârșitul celei de a doua jumătăți a secolului al 20-lea.

Nici aceste date nu pot fi considerate ca fiind absolut reale. S-ar putea ca o apreciere mai reală a situației demografice a populației străine din Franța să confirme existența în prezent a unui număr de cel puțin 12 milioane de străini.

Până la mijlocul secolului al 19-lea imigrația străină în Franța era formată din elite intelectuale compuse în special din ariști, specialiști din diverse domenii ale vieții intelectuale, studenți, ofițeri și persoane oficiale, veniți în majoritatea lor din alte țări europene.

Muncitorii emigranți erau într-un număr foarte limitat și în cea mai mare parte aceștia veneau în Franța pe un timp limitat, mai mult sezonier.

În 1851 erau numai 380.000 de străini care se înregistraseră în recensămintele populației.

Dela mijlocul secolului al 19-lea și până în prezent Franța a cunoscut o schimbare deosebită a situației demografice.

Analiza fertilității femeilor franceze confirma că în 1850 numărul copiilor per femeie era de 3.5 (în timp ce în alte țări europene acest indicator oscila între 4.5 și 6), iar creșterea populației era de 0.4%.

Unii demografi francezi susțineau necesitatea în secolul al 19-lea și începutul secolului al 20 a admiterii unui procent mai mare al imigrației pentru a compensa scăderea populației datorită ratei scăzute a fertilității și pentru a menține un număr suficient de mare al forței de muncă care să înlocuiască populația care îmbătrânește.

După 1850, imigrația franceză putea fi considerată că era formată în special din muncitori ce consolidaseră și extinseseră clasa muncitoare a Franței.

Cei mai mulți dintre imigranți proveneau din Belgia, Italia, Spania și Elveția.

În 1876 imigranții reprezentau peste 1 milion de persoane, adică circa 3% din populația Franței.

Un al doilea val masiv al emigrației a avut loc în 1880 venind din Italia și Spania.

În secolul 20, cea mai mare parte a imigranților ajunseser în Franța din Polonia și Algeria.

În 1921, după unele date statistice, locuiau în Franța peste 1.5 milioane de imigranți, iar 10 ani mai târziu erau 2.7 milioane (6.6% din totalul populației).

Înregistrările statistice confirmau că italienii reprezentau cea mai mare parte a imigrației, adică peste 800.000, polonezii reprezentau circa 500.000, spaniolii circa 350.000 și belgienii 250.000.

După cel de al Doilea Război Mondial, urmând o perioadă de reconstrucție și de creștere economică masivă, Franța (ca și alte țări europene) a făcut apel la forța de muncă a imigranților.

Între 1946 și 1975 populația străină depășise 3.4 milioane.

Dacă în perioada 1946 și până la mijlocul anului 1960, majoritatea imigranților era formată din bărbați din Spania și Algeria, care în majoritatea lor se îndreptau spre muncile agricole, între 1960 și până la mijlocul anului 1970 la imigrația spaniolă și cea din Algeria s-a adăugat în principal imigrația din Portugalia. Marea majoritate a acestor portughezi imigranți era formată din femei și copii.

În 1975 erau circa 500.000 spanioli, 710.000 algerieni și peste 760.000 portughezi.

La 24 august 1993, guvernul francez a dat o lege prin care se accepta reunificarea familiilor imigranților. Cele mai multe reunificări erau cu persoane din Africa și din Sud-Estul Asiei. Ulterior, chiar mass-media franceză confirma ideea după care cu toate că se impuseseră unele bariere în acceptarea imigranților, (între 1982 și 1990), circa 100.000 de imigranți continuau să vină în Franța în fiecare an. Marea majoritate a acestora fiind din Maroc și Tunisia.

Numai la începutul noului mileniu, datele statistice oficiale prezentau informații ale Institutului Național de Statistică și care confirmau prezența a peste 4 milioane de străini care trăiau în Franța (reprezentând circa 8 % din populația țării).

Emigrația spre Marea Britanie⁶¹

Pe baza datelor recensământului din 1991 imigranții înregistrați erau incluși în mai multe categorii: în primul rând erau categorisiți în : albi și negri (din Caraibe, din Africa și din alte colțuri ale lumii), apoi urmau asiaticii (din India, Pakistan, Bangladesh, China și alte țări asiatice).

⁶¹ John Rex – The Integration of immigrants in European Society, pg 79 și urm.. Datele statistice bazate pe recensământul populației din 1991 se referă la Anglia, Scoția, și Wales.; ele nu includ informații despre Irlanda de Nord

Între 1991 și 2001 procentul minorităților etnice ce trăiau în Marea Britanie crescuse de la circa 8% (în 1991) la peste 10% (în 2001).

În 1998 diferite grupuri a căror activitate era susținerea „drepturilor omului” și-au exprimat în mod oficial dorințele privind planurile de îmbunătățire a sistemului de imigrare în Marea Britanie.

Doleanțele acestor grupuri se refereau la:

- acordarea unor suporturi pentru creșterea numărului celor care făceau apel împotriva deciziilor de refuzare a drepturilor de imigrare,
- acordarea sprijinului pentru cei ce își părăseau propriile țări din cauza violării drepturilor omului.

Aceste grupări cereau de asemeni reducerea procedurilor și a timpului de acordare a statutului de rezident care (în 1998) dura circa 7 ani.

Dintr-un sondaj de opinie realizat în 1999, privind problemele imigrației în Marea Britanie⁶², a reieșit că:

- 73% dintre cei intervievați considerau că sunt prea mulți imigranți în Marea Britanie
- 75% considerau că imigranții pun o mare presiune pe serviciile publice
- 39% considerau că imigranții sunt un pericol, deoarece aduc cu ei diverse boli în Marea Britanie
- 25% considerau că imigrația ajută Marii Britanii în formarea unei societăți prospere, multiculturale.

Alte informații confirmă următoarea situație:

Primarul LondreiMUSULMAN
 Primarul din Birmingham MUSULMAN
 Primarul din Leeds ... MUSULMAN
 Primarul din Blackburn... MUSULMAN
 Primarul din Sheffield MUSULMAN
 Primarul Oxford ... MUSULMAN
 Primarul din Luton ... MUSULMAN
 Primarul Oldham ... MUSULMAN
 Primarul Rochdale ... MUSULMAN

Toate celelalte au fost realizate doar de numai 4 milioane de musulmani din 66 de milioane de britanici:

⁶² Sondajul de opinie a fost realizat de către Oficiul de Știri al Marii Britanii – Serviciul Public (cel mai vechi canal independent de televiziune comercială din UK, (creat în 1955)

Peste 3.000 de Moschei Musulmane
 Peste 130 de curți musulmane de Sharia în Marea Britanie
 Peste 50 de consilii musulmane de Sharia
 Femeile musulmane ... 78% nu lucrează și beneficiază de locuințe gratuite
 Musulmani ... 63% nu muncesc și beneficiază GRATUIT de locuințe
 Familiile musulmane au câte 6-8 copii care intenționează să beneficieze de
 avantaje gratuite/locuințe și școliu.
 Acum în toate școlile din Marea Britanie sunt servite la
 masă HALAL!

Emigrația spre Spania

Potrivit unui Raport din 2010, al Ministerul Muncii și Imigrației, din Spania, privind imigrația din ultimile câteva decade, rezulta că majoritatea imigrației în Spania era formată din imigranți români. Aceștia depășiseră cu mult numărul imigranților marocani care la un anumit moment dat formau majoritatea imigrației.

Raportul arata ca numărul strainilor care traiesc în Spania se stabilizase în prima decadă a noului mileniu, la circa 5 milioane.

De asemeni Raportul arăta că datorită crizei economice, a intensificării activității poliției și gărzii de coastă precum și colaborării cu unele dintre țările africane, numărul imigranților intrați în mod ilegal în Spania scăzuse în 2010 cu peste 50%, față de 2009.

Faptul că mulți straini au primit cetățenie spaniolă și beneficiau de aplicarea programelor guvernamentale care facilitau întoarcerea voluntară a imigranților în țările lor de origine, alături de rata mare a șomajului, au devenit factorii principali care au determinat stagnarea creșterii numărului de imigranți.

Ministerul Muncii și Imigrației a făcut public la începutul anului 2011, date statistice privind numărul imigranților. Astfel, după unele date statistice oficiale în 2011, în Spania trăiau circa 840.682 de români, 757.809 marocani, 369.692 de ecuadorieni și 222.061 de columbieni.

În ceea ce privește repatriizarea pe diverse provincii, Raportul mai sus amintit, confirma că Madridul găzduia cei mai mulți imigranți (17,24% din totalul imigrației), urmat de Barcelona, cu 14,82%. Imigranții reprezentau circa 10% din populația țării, (care în 2017 era de 46 milioane locuitori).

Emigrația în Germania

Înainte de reunificare, Germania occidentală folosea forța de muncă străină pentru diverse activități pe care muncitorii autohtoni în majoritatea cazurilor refuzau să le efectueze. După unificare și după ce procesul de dezvoltare economică luase proporții folosirea forței de muncă străină a continuat să-și manifeste existența.

Una din explicațiile acestei necesități a forței de muncă străină, prezentată de unele surse de informații oficiale confirma creșterea numărului de germani care plecau din Germania. Cifrele oficiale erau destul de alarmante: 17 nemți își părăseau țara în fiecare oră, adică 424 zilnic.

În 2009, peste 155.000 de cetățeni germani au preferat să părăsească în mod definitiv țara. Aceste cifre confirmau tendința din ultimii ani, prin care numărul emigranților îl depășea pe cel al imigranților.

Această tendință se aplica și cetățenilor de origine turcă. În anul 2017 circa 40.000 de membri ai comunității turcești decisese să emigreze reîntorcându-se în Turcia.

Grija oficialităților germane era ca cei ce părăseau Germania să nu fie oamenii cu educație, iar în locul lor să vină oameni necalificați, fără nici o pregătire profesională.

Emigrația islamică

Un fapt ce se manifestă în mod deosebit în ultimile decade este al enormei emigrații a populației islamice din diverse țări, cum ar fi din Turcia și din alte țări arabe spre Europa, Canada și Statele Unite.

Fenomenul nu este privit numai sub aspectul numărului enorm de mare al acestei imigrații cât mai ales prin prisma poziției acestor emigranți față de modul de viață, de cultură și religia popoarelor din țările spre care emigrează.

În octombrie 2010, Cancelara Germaniei, Angela Merkel referindu-se la imigrația musulmană, afirma că

”Societatea multiculturală în care imigranții și localnicii trăiesc mulțumiți unii lângă alții a eșuat”.

După cum se vede, afirmația Dnei Merkel nu numai că s-a dovedit deosebit de reală, dar fără nici o exagerare, a produs un enorm șoc atât pentru germani cât și pentru alte țări europene.

Ulterior reprezentanții altor țări, și-au exprimat și ei îngrijorările privind efectele unei asemenea proporții a emigrației musulmane spre Europa.

Mai recent, Geert Wilders (1963 -), membru al parlamentului Olandez, făcea afirmații și mai directe privind stadiul actual și perspectivele unei asemenea emigrații de mari proporții.

Geert Wilders afirma:

” S-ar putea să fim în etapele finale ale islamizării Europei. Acest lucru nu numai că este un pericol clar și prezent al viitorul Europei în sine, este o amenințare pentru America și pentru supraviețuirea țărilor din Vest și al Americii ca ultimul bastion al civilizației occidentale, și care se v-a confruntă cu o Europă islamică”.

Și mai departe el afirma:

Emigranții musulmani, nu reușesc să se integreze în comunitățile din țările europene, în Canada sau în Statele Unite, unde emigrează și trăiesc în comunități tip ghetou, numai între ei și care sunt controlate de fanatici religioși. Asemenea comunități islamice se înmulțesc ca ciupercile în multe dintre orașele europene, de exemplu, cucerind încet dar sigur stradă după stradă, cartier după cartier și cu perspectiva de a cucerii nu într-un timp prea îndepărtat, oraș după oraș.

În aceste orașe își construiesc moscheie și în mod firesc nimeni nu le poate interzice să-și facă lăcașurile lor sfinte pentru rugăciuni și în care congregațiile sunt cu mult mai mari decât în bisericile creștine.

Treptat se pare că la orizont v-a apare semnul după care Europa va fi ”condusă” de aceștia.

Încă de pe acum multe dintre orașele europene, cum ar fi de exemplu: Amsterdam, Marsilia sau Malmö din Suedia, au peste un sfert populație musulmană. Parisul este în prezent înconjurat de un cerc de cartiere musulmane.

Influența și modul de manifestare al concepției islamice i-a asemenea proporții încât de exemplu Mohammed este cel mai popular nume în rândul băieților, în multe orașe.

În unele școli elementare din Amsterdam noțiunea de fermă agricolă nu mai poate fi menționată întrucât ea este legată de creșterea porcilor care este considerată ca o insultă la adresa elevilor musulmani.

În multe școli de stat din Belgia și Danemarca se servește copiilor numai alimente halal pentru toți elevii.

Dacă în școlile din Amsterdam se află că un elev este homosexual acel elev este bătut de către musulmani.

Pe străzi în diverse orașe din Franța, Germania, Olanda și alte țări femeile nemusulmane aud în mod curent tot felul de injurii strigându-li-se ”prostitute” și alte cuvinte triviale

În Franța, profesorii de școală sunt sfătuiți să evite discutarea unor autori considerați ca ofensatori pentru musulmani (inclusiv Voltaire și Diderot), același lucru este valabil și referitor la Darwin.

Istoria Holocaustului nu mai poate fi predată în școli și universități tot din cauza sensibilității musulmane.

În Anglia instanțele (judeătorești –n.n.) au ajuns să folosească Shari'a⁶³ care în prezent face parte oficială din sistemul juridic britanic.

Multe cartiere din Franța sunt "no-go zone" pentru femei care umblă fără să aibă pe cap o eșarfă.

Într-o zi, un bărbat aproape a fost omorât în Bruxelles, după ce a fost bătut de către musulmani, pentru că a consumat o băutură alcoolică în timpul Ramadanului.

Diverse mijloace ale mass-mediei franceze și din alte țări confirmă faptul că: evreii fug din Franța într-un număr record, datorită celui mai puternic curent de antisemitism de la al Doilea Război Mondial.

Limba franceză este acum frecvent vorbită pe străzile din Tel Aviv și Natania (Israel). Asemenea aspecte ale islamizării i-au zi de zi proporții fiind susținute de numărul mare al islamiștilor.

În Europa în urmă cu câțiva ani trăiau peste 54 milioane de musulmani.

Universitatea San Diego a prezentat un calcul recent că 25 % din populația Europei va fi musulmană în următorii 12 de ani, iar Bernhard Lewis (1916 -)⁶⁴ a prezis o majoritate musulmană în Europa, până la sfârșitul acestui secol.

În acelaș timp după cum informează mass-media, peste 1.5 milioane de sirieni s-au refugiat în ultimile luni în diverse țări islamice.

Cauza principală a acestor refugiați este situația de război din Siria și de totală insecuritate pentru ei.

La aceasta se mai adaugă și frica populației determinată de politica guvernului sirian și aprobată de către Președintele Bashar al-Assad, pentru folosirea gazelor chimice (Sarin), împotriva populației civile (cum a avut loc în orașul Douma în prima parte a lunii aprilie 2018). Prin această acțiune au fost afectați circa 500 de persoane printre care: femei și copii.

⁶³ Shari'a este un cuvânt arab care este folosit cel mai frecvent pentru a înțelege "legea islamică," sistemul detaliat a legii religioase dezvoltat de către musulmani, în primele trei secole ale Islamului și încă în forță între fundamentalisti.

Shari'a descrie în detaliu toate actele umane posibilele, împărțindu-le în permise (halal) și interzise (haram). Această lege le împarte în diferite grade de bine sau rău, cum ar fi cele obligatorii, recomandate, neutre, și cele inacceptabile sau interzise. Acest compendiu variat de norme reglementează toate aspectele legate de viața devoțională, cult, puritatea rituală, căsătorii și moștenirile, infracțiunile, comerțul și conduita personală. Legea reglementează, de asemenea, actele de conducere a statului islamic și relațiile sale cu non-musulmani, precum și cu dușmanii din afara statului. Shari'a influențează comportamentul și viziunea asupra lumii de către cei mulți musulmani.

⁶⁴ Bernhard Lewis - istoric britanic american specializat în studii orientale; cunoscut drept comentator politic. Lewis este profesor emerit la Universitatea Princeton. Experiența lui Lewis este în principal istoria Islamului și a interacțiunii dintre Islam și Occident.

Ne fiind prima oară a unei asemenea acțiuni anti-umane, populația din diverse orașe este în continuă stare de alarmă.

Pentru majoritatea acestora (1.5 milioane de persoane), intenția părăsirii locurilor natele și a tot ceea ce au agonist într-o viață, este numai temporară, marea majoritate intenționând să se întoarcă în Siria după încetarea războiului și normalizarea vieții în țara lor.

Peste jumătate dintre refugiații în Turcia, de exemplu, trăiesc în tabere în care condițiile de viață sunt realmente mizerabile și ultra aglomerate.

De asemeni întoarcerea lor în Siria este o problemă de lungă durată, ceea ce administrația turcă nu o privește cu ochi prea buni.

Tabelul 3

Numărul sirienilor refugiați în țări islamice

Țara de refugiu	Nr. refugiaților
Iordan	471,677
Libia	469,217
Turcia	347,157
Irak	146,951
Egipt	66,922
Total	1.5 milion

Sursa: U.S. Departamentul de stat pentru Informații umanitare.
Washington Post, 16 mai 2013, pg.A11

Emigrația din Federația Rusă⁶⁵

Problemele cu care s-a confruntat Rusia după căderea comunismului au fost multiple dar dintre acestea un loc important l-a reprezentat problema scăderii demografice.

Acest aspect al scăderii demografice devine și mai dificil întrucât este vorba de țara cu cea mai mare suprafață de pe glob și după cum afirmă unii politologi ea trebuie privită și în contextul asigurării securității naționale.

„Fără a cunoaște o emigrație în masă sau vre-un război de mari proporții, populația Federației Ruse a scăzut după dezmembrarea URSS-ului, cu circa 4 milioane oameni.

După date statistice oficiale prezentate chiar de instituțiile de statistică și de analiză a populației rezultă că populația Rusiei a cunoscut o perioadă de creștere continuă a numărului după care în jurul anului 2000 a început să scadă în mod continuu.

Cauza principală a acestei situații a fost și continuă să fie menținerea ratei mortalității la un nivel foarte ridicat comparativ cu numărul nașterilor alături de situația economică

⁶⁵ Sursa: Relații internaționale, Yahoo, 2011.

generală deosebit de grea și frica de a nu se revenii la o politică dictatorială și cu interzicerea părăsirii țării.

După opinia unor autori⁶⁶, Federația Rusă considerată ca un membru robust al lumii mondiale, reușind să țină pasul cu diverse aspecte printre care lupta împotriva obezității, atunci când se ajunge la analizarea unor aspecte legate de asigurarea unor condiții de bază de asistență medicală ajunge să nu fie prea departe de Botswana.

O serie de cauze ale unor decese premature în Rusia includ bolile de inimă, congestiile cerebrale și HIV/AIDS (SIDA în limba română) și tuberculoza.

Față de 1990 când bolile cardiace au dus la moartea prematură a peste 8 milioane de persoane, în urmă numai cu câțiva ani, aceste boli au dus la moartea a peste 11 milioane de persoane de diferite vârste.

Cu toate că Președintele Vladimir Putin a cerut guvernului său să considere ca o prioritate deosebită îmbunătățirea condițiilor medicale, creșterea speranței de viață precum și introducerea unor măsuri de scădere a procentului consumatorilor de alcool și tutun (în țara unde berea este socotită ca un produs alimentar), numărul celor ce fumează a depășit 60% dintre bărbați, iar bătălia împotriva HIV/AIDS ajunsese în Noiembrie 2012 la circa 740.000 de cazuri (în conformitate cu datele furnizate de către Centrul Federației Ruse pentru AIDS).

Din păcate aceste date nu pot fi socotite ca fiind sută la sută corecte întrucât sunt bazate pe un sistem clasic rusesc care nu întotdeauna oferă rezultate statistice exacte și ca atare trebuie luate cu multă rezervă fiind cu siguranță departe de realitate (care poate fi considerată ca fiind în jurul a 12 milioane de cazuri, la care ar trebuii adăugat numărul celor care din anumite motive pentru a nu fi stigmatizați de colegii de muncă și chiar de membrii familiei nu acceptă să fie testați).

După opinia celor mai mulți doctori ruși, în momentul în care un pacient se prezintă la spital el se găsește deja într-un stadiu foarte avansat al bolii (HIV sau tuberculoză).

Tuberculoza care omoară majoritatea bolnavilor de HIV/AIDS crează o mare complicație pentru sistemul de prevenire și tratament. Din acest punct de vedere Rusia se găsește printre primele 22 de țări unde tuberculoza a luat mari proporții și este din ce în ce mai greu de a fi controlată și tratată, fără a mai vorbi de costul foarte ridicat al tratamentului.

O comparație între SUA și Federația Rusă confirmă că Statele Unite cu o populație de circa 324 milioane de locuitori (conform recensământului din 2016), au circa 500-600 de cazuri de tuberculoză care a dus la moartea acestor bolnavi. În Rusia cu circa 147 milioane locuitori (conform unei estimări din 2017) (și cu o rată de creștere de -0.3%), numărul bolnavilor de tuberculoză a depășit 20.000 de persoane.

⁶⁶ Lally Kathy, HIV/AIDS, TB sapping Russian health, în: Washington Post, 29 martie 2013, pg. A6

Densitatea populației ruse pe întinderea întregului teritoriu al țării este destul de redusă; o concentrare ceva mai mare a populației se remarcă în unele zone printre care în zona europeană a țării, în zona Munților Ural, în partea de d-est a Siberiei, pe țărmul Pacificului, (în așa-numitul Orient Indepărtat Rus), numărul locuitorilor crește ceva în partea de sud a Rusiei.

După datele ultimului recensământ al populației, din 2002, majoritatea populației este formată din ruși în proporție de circa 80%, urmată de tătari 3.8%, ucrainieni 2.0%, bașkiri 1.2%, ciuvași 1.1%, cecieni 0.9% și armeni 0.8 %, restul minorităților naționale care la un loc reprezintă circa 10.3% sunt cei care nu și-au declarat etniile și sunt fiecare într-un număr nesemnificativ⁶⁷ pentru statisticile demografice.

Pe baza unor prognoze oficiale se estimează că înainte de terminarea actualei decade, populația Federației Ruse va scădea cu peste 11%, ajungând la circa 130 milioane locuitori. În acelaș timp alte țări musulmane care se găsesc în Sudul Rusie au o creștere substanțială a populației iar Turcia va cunoaște o creștere a numărului populației aproape echivalentă cu actuala populație a Federației Ruse. Toate aceste prognoze constituie un semnal de alarmă deosebit pentru conducerea actuală și cea de viitor a Rusiei.

După unele date statistice mai vechi (recensământul populației din 1989), peste 26 milioane de ruși trăiau în afara granițelor Federației Ruse și cu toate eforturile de rechemare și avantajele care se oferă celor repatriați, numai 3 milioane au acceptat să se reîntoarcă în Rusia în ultimile decade.

Tabelul 4

Evoluția demografică în Federația Rusă

Indicatorul demografic	Valoarea indicatorului	Sursa indicatorului
Tootalul populației	142.905.200	Recens. 2010
Rata de creștere a populației	- 0.06	Recens. 2010
Rata nașterilor	12.6/1000 loc.	
Vârsta medie a locuitorilor	68,98	Recens. 2010
Vârsta medie a bărbaților	63.03	
Vârsta medie a femeilor	74.87	
Rata fertilității	1.54 copii per femeie	Recens. 2009
Mortalitatea infantilă	7.5/1000 loc.	
Migrația netă	1.11/1000 loc.	

Sursa: Raportul CIA, 2011

⁶⁷ În ordine alfabetică aceștia sunt: avari, azeri, belaruși, buriati, calmuci, chinezi, coreeni, evenki, evrei, georgieni, germani, greci, hazari, iakuți, inguși, inuiți, karelieni, mariți, mordvini, neneți, osetini, polonezi, români, tuvani, urdmurți, uzbeki și alții.

Emigrația spre Israel

Încă nu se cunosc cu exactitate toate documentele procesului ”vânzării de carne vie”, pe care Nicolae Ceaușescu îl practica pe scară largă, vânzând populația evreiască din România către Statul Israel.

La un interviu pe care l-a dat Academiei Cațavencu și publicat la 20 Noiembrie 2009, Președintele Băsescu afirma:

”... dosarele secrete încă legate de vânzarea etnicilor germani și evrei petrecută pe vremea regimului comunist, nu au fost încă desecretizate: prea mulți oameni politici sunt băgați în aceste operațiuni”.

O serie de autori, printre care Radu Ioanid și istoricul Marius Oprea precum și fostul șef al Serviciului Secret, Mihai Pacepa care l-a un anumit moment dat a fugit din țară, au recunoscut și au prezentat date de necontestat privind afacerile de zeci și sute de milioane dolari pe care le-a primit România în timpul Administrației lui Gheorghiu Dej și apoi personal Nicolae Ceaușescu precum și Serviciul de Securitate din România pentru vânzarea populației evreiești către statul Israel.

Nu știu dacă s-a semnat vreun acord de emigrare în a doua jumătate a anului 1989. În acel an, 941 de evrei au reușit să plece în Israel, iar Banca Leumi a depus 2,2 milioane de dolari în trei rate în contul TN-75 controlat de Ceaușescu și în contul AA al Securității.

În același an, sucursalele Băncii Hapoalim din New York și Israel au depus alte două milioane de dolari în același cont AA deschis la Banca Română de Comerț Exterior (BRCE). Din unele surse oficiale rezultă că un fost diplomat israelian de rang înalt estima că guvernul țării sale plătitese statului Român prin intermediul unora dintre organizațiile de securitate, 50 milioane de dolari în schimbul vizelor de ieșire din țară a unui număr de evrei. Un calcul aproximativ evidențiază că între 1968

și 1989, Ceaușescu a vândut 40.577 de evrei Israelului pentru suma de 112.498.800 de dolari, la un preț de 2.500 și, mai târziu, de 3.300 dolari de persoană. În urma acestei ”afaceri”, minoritatea evreiască din România s-a redus dramatic. Până în 1988, populația evreiască rămasă în țară scăzuse până la aproximativ 23.000, dintre care jumătate aveau 65 de ani sau mai mult .

Într-un interviu dat Academiei Cațavencu în anul 2009, președintele României Traian Băsescu, afirma:

” sunt foarte mulți politicieni români în viață implicați în această operațiune... „Sunt 2.000.000 de dosare, în afară de cele care încă

*mai au realități vii ale spionajului românesc, sigur că nu pot fi deschise, așa ceva nu face nici un stat.
Cum, deasemenea, nu s-au deschis dosarele care au vizat vânzarea evreilor și a nemților. România a încasat bani.
Sunt implicați prea mulți oameni politici încă în viață”.*

Istoricul Marius Oprea mai afirmă că își amintește existența pe vremea mandatului lui Emil Constantinescu a unei cereri din partea Muzeului Holocaustului de desecretizare a acestor dosare, dar din păcate nu s-a întâmplat nimic:

*"După părerea mea – afirma Marius Oprea, aceste dosare trebuie scoase la lumină. Ele se referă practic la traficul cu carne vie. Existau formulare în aceste dosare în care oamenilor li se fixau prețuri în funcție de starea de sănătate, de averea lor, a rudelor pe care le aveau în Germania. Practica nu a fost numai a lui Ceaușescu, a fost utilizată și de Gheorghiu Dej.
În ultimul său an, Ceaușescu a încasat peste 2 milioane dolari din aceste vânzări.”*

[Pentru informații suplimentare sugerez consultarea lucrării: Radu Ioanid, Răscumpărarea evreilor - Istoria acordurilor secrete între România și Israel, Editura Polirom, Colecția Document, București, 2005, precum și: Ion Mihai Pacepa: Orizonturi roșii, Editura Humanitas, București, 2012]

Emigrația spre Statele Unite

Așa cum se confirmă de către toate documentele istorice, America în mod special este o țară formată prin imigrația a sute de mii de oameni veniți de-a lungul ultimilor câteva secole din diverse colțuri ale lumii.

În timp ce în secolul 19 condițiile economice din Sudul și Estul Europei deveneau din ce în ce mai dificile, Statele Unite cunoșteau o prosperitate continuă.

Sute de mii de europeni ce suferiseră de pe urma condițiilor economice deosebit de grele ca și din cauza unor opresiuni politice sau religioase se hotărâseră să emigreze spre America.

Cei mai mulți dintre emigranți erau necalificați și își găseau de lucru la ferme sau erau angajați în fabrici și în micile ateliere manufacturiere.

La un anumit moment dat au început să se manifeste unele conflicte între imigranții „noi veniți” și autohtoni (cei ai căror părinți veniseră înainte în America).

Manifestarea crizelor economice care se repetau în mod ciclic erau considerate de către unii americani ca fiind rezultatul imigrației masive care venise în America.

În general, după 1880, valurile de imigranți proveneau din Austro-Ungaria, Rusia, Italia, Turcia, Lituania, România și Grecia.

Diverse forme de manifestare a unor concepții rasiste împotriva imigranților din China și Japonia au determinat legiferarea unor acte împotriva acestor emigranți.

În 1882 s-a legiferat „Actul de excludere a chinezilor”, prin care se acorda dreptul de socotire a imigrației chineze ca fiind ilegală.

Câțiva ani mai târziu, în 1906, un act similar denumit „The Gentelman’s Agreement”, motiva dreptul Statelor Unite de a elimina imigrația japonezilor.

În 1907 guvernul Statelor Unite sub o intensă presiune din partea unor grupări politice cum a fost de exemplu „*Immigration Restriction League*”⁶⁸ a dispus creerea unei comisii care a primit sarcina de a studia originea și consecințele imigrației în SUA.

Într-o serie de rapoarte ale acestei comisii publicate în 1910 și 1914, Comisia făcea referiri la faptul că emigrația europeană se făcea vinovată de existența multiplelor probleme economice cu care se confrunta în acea perioadă America.

La sfârșitul activității Comisiei Dillingham⁶⁹, se creaseră 41 de volume care cuprindeau Raportul comisiei privind imigrația și făceau recomandări guvernului federal de a opri intrarea în țară a imigranților săraci și ne-educați care creaseră și puteau provoca în continuare tot felul de neliniști sociale.

În vara anului 2002 a apărut în revista „*Intelligence Report*”⁷⁰ un document care prezenta relațiile existente între John Tanton⁷¹ principalul organizator al unei grupări a cărei platformă politică era anti-imigrație, președintele Federației pentru Reforma Imigrației în America și unele organizații cu profil rasist.

Documentul sugera acțiuni pe care guvernul ar trebui să le ia pentru a opri în mod definitiv imigrația, indiferent din ce parte a lumii venea.

Nici atunci și cu atât mai puțin în prezent când se practică diverse restricții față de imigrația, o asemenea concepție politică nu putea și nu poate fi acceptată. Să limitezi pentru o anumită perioadă temporară imigrația este o situație, dar să interzici în mod categoric

⁶⁸ La baza acestei grupări politice au stat principiile ligii create în 1894, În 1894 a fost creată o Ligă de către un grup de avocați, profesori universitari și filantropi care se alarmaseră de creșterea enormă a numărului imigranților veniți în SUA în fiecare an. Liga cerea ca imigranții să dovedească că elau alfabetizați limba țării lor naționale.

Teoretic, testul la care erau supuși nu urmărea aplicarea unor discriminări față de persoanele de diferite rase, credințe sau culori. În realitate se căuta să se țină cât mai la distanță „noii imigranți” în special din Sudul și Estul Europei pe care liga îi considera ca fiind inferiori și creau odată admiși în SUA, potența de a ajunge hoți și criminali.

⁶⁹ Vezi Adnotări despre Comisia Dillingham

⁷⁰ Revistă trimestrială prezentând în special informații cu caracter politic de orientare: dreapta radicală. Sediul central este în Montgomery, Alabama (SUA).

⁷¹ Vezi Adnotări despre personalitatea și activitatea lui John Tanton

intrarea în țară a oamenilor pentru că sunt săraci și needucați este cu totul inadmisibil și în special în condițiile specifice ale Statelor Unite.

Asemnea probleme au continuat zeci de ani să fie în centrul multor dezbateri socio-economice, și au ajuns să fie pe agenda de lucru a Administrației dela Washington și în 2017.

Interzicerea definitivă a imigrației ilegale are în prezent un consens politic, considerat ca fiind unul dintre cele mai importante motive de securitate națională și cu multiple implicații economice.

După opinia multor demografi, la începutul anilor 1990, circa 100 milioane de persoane locuiau în țări unde nu erau cetățenii acestor țări.

Aceștia reprezentau circa 2% din populația globului.

Cei mai mulți emigranți se mută dintr-o țară în curs de dezvoltare în alta similară, în speranța găsirii unei atmosfere mai calmă și a găsirii locurilor de muncă.

La sfârșitul anului 1980, circa 8% dintre toți emigranții care s-au refugiat în Pakistan și Iran, au făcut această mutare din cauza războiului din Afganistan.

Sunt destul de puțini emigranții dintr-o țară slab dezvoltată economic care emigrează tot spre țări slab dezvoltate și care nu cunosc nici limba țării respective; și totuși există și unele excepții, cum ar fi unii asiatici care au ajuns și s-au stabilit și în România.

În prezent situația imigranților care au ajuns în Statele Unite, este mult schimbată față de începutul secolului 20 și chiar de mai târziu.

Imigranții legali de astăzi sunt în cea mai mare parte educați și dețin diplome universitare.

Într-un Raport prezentat de Brookings Institution⁷² în anul 2010, se arată că imigranții cu studii superioare sunt concentrați în peste 44 de orașe mari din Statele Unite și depășesc cu mult numărul imigranților cu pregătire medie.

Marea majoritate a acestor emigranți sunt supracalificați dar remunerarea lor este cu mult mai mică decât a specialiștilor americani cu aceeași calificare.

În general, în prezent, imigranții fără calificare fac parte dintre cei intrați în statele Unite în mod ilegal.

Imigrația trebuie să fie controlată – afirmă Frosty Wooldrige(1947-)⁷³, dând ca exemplu Bangladej, India și China care și-au ignorat problema creată de accelerarea creșterii

⁷² Brookings Institution – organizație publică „fără profit” cu sediul central în Washington D.C. Această instituție conduce cercetări în domeniul educației, economiei, și politicii guvernamentale, politicii externe și economiei globale. Președintele acestei organizații este Strobe Talbott – fost Secretar de Stat în Administrația Clinton.

⁷³ Frosty Wooldrige – ziarist, scriitor, specialist pe probleme ale mediului înconjurător, partizan al ideii de combatere a imigrației ilegale. Vezi Adnotări despre persoana lui Frosty Wooldrige. Pentru aceeași problemă sugerez consultarea cărții: Thomson/Gale – Population, Lucrare citată în bibliografie.

propriilor populații iar astăzi America a ajuns să primească peste 2.3 milioane de imigranți din țările care au refuzat sau au neglijat problema planificării familiei.

De aceea conchidea Wooldridge, America trebuie să-și revizuiască politica imigrației.

Imigranții ilegali reprezintă o forță de muncă în proporție de peste 90% necalificată și ca atare această forță de muncă este foarte ieftină.

Cu toate că oficial se discută despre circa 11 milioane de imigranți ilegali, intrați în S.U.A., în realitatea cifra depășește dublul acestui număr de persoane dacă ne gândim și la membrii familiilor imigranților.

Unii senatori americani își pregătesc anumite puncte de vedere din care reies planuri de scădere sau chiar de anulare a unor vize de intra în SUA a membrilor de familie a imigranților ilegali.

În prezent circa 65% din imigranții legali au dreptul să-și aducă familiile în Statele Unite.

Din acest punct de vedere are loc un continuu schimb de opinii între reprezentanții celor două partide (democrați și republicani).

În timp ce democrații susțin admiterea intrării membrilor de familie a oricăror imigranți legali, aceste familii constituind un suport și un sprijin deosebit de important atât pentru imigranții însăși cât și pentru familiile lor, republicanii susțin că ei preferă admiterea unui număr mai mare de imigranți cu calificări mai înalte, cei care vor să devină antreprenori și să înceapă diverse activități care să permită și angajarea de forță de muncă și care să asigure la scurt timp după intrarea în SUA a unor beneficii pentru economia americană.

Unul dintre forumurile conservative americane care își susțin punctul de vedere în privința legii imigrației, afirmă că imigrația va avea un rol deosebit de important în propulsarea produsului național brut în fiecare an și cu perspectivă pentru următoarea decadă.

După opinia economistului Douglas Holtz-Eakin (1958 -)⁷⁴, care este președintele unui grup de analiză a imigrației, afirma:

”recunoașterea rolului deosebit de important al imigrației reflectă rolul de nucleu al deciziei politicii economice a Statelor Unite”.

Într-una din recente analize, Holtz-Eakin prevedea că beneficiile imigrației vor avea următoarele efecte:

- imigrația va adauga forță de muncă, ceea ce va influența lipsa forței de muncă din cauza îmbătrânirii populației,
- va influența în mod pozitiv creșterea producției și a productivității muncii,

⁷⁴ Douglas Holtz-Eakin - economist American; fost profesor de economie la Universitatea Syracuse, director al Oficiului Bugetului Congresului și consilier principal al politicii economice în campania prezidențială a senatorului John McCain din 2008. Holtz-Eakin este în prezent președinte al institutului de politică al Forumului de acțiune americană.

întrucât imigranții au mai multe tendințe și spirit antreprenorial decât rezidenții nativi,

- va influența creșterea PNB-ului de la 3% cât este creșterea anuală în prezent, la circa 4% într-o singură decadă,
- PNB-ul va cunoaște o creștere în următorii 10 ani de 64,700 dolari per capita, față de 62,900 cât este în prezent.

Această creștere a PNB-ului per capita trebuie să fie nucleul legii imigrației care va duce la reducerea deficitului bugetar american cu 2.7 miliard dolari în următorii zece ani. Acordarea vizelor de intrare pentru membrii de familie a imigranților este un subiect continuu de dezbateri și încă nu și-a găsit o finalizare.

Listele de așteptare pentru obținerea vizelor de intrare în SUA a membrilor de familie sunt deosebit de lungi și ele cuprind după țările de origine următoarele numere de persoane:

Tabelul 5

Numărul membrilor de familie ce așteaptă
viza de intrare în Statele Unite

Țara de origine	Număr de persoane
Mexic	1.311.960
Filipine	423.449
India	306.789
Vietnam	267.067
China	226.921
Republica Dominicană	169.359
Bangladej	161.731

Sursa: Departamentul de Stat, (USA), 2013

Chiar și în condițiile dificile din punct de vedere economic ale SUA, această țară constituie în continuare un punct de mare atracție pentru imigranți din diferite colțuri ale lumii și nu numai pentru cei cu educații înalte ci și pentru cei necalificați.

Tabelul 6

Structura actuală și prognoza diversității populației

americane în urma imigrației

(%)

Structura populației	2005	2050
Asiatici	5	9
Populația neagră	13	13
Hispanici	14	29
Albi (nu-hispanici)	67	47
Americani-Indieni (Alasca nativi)	1	2

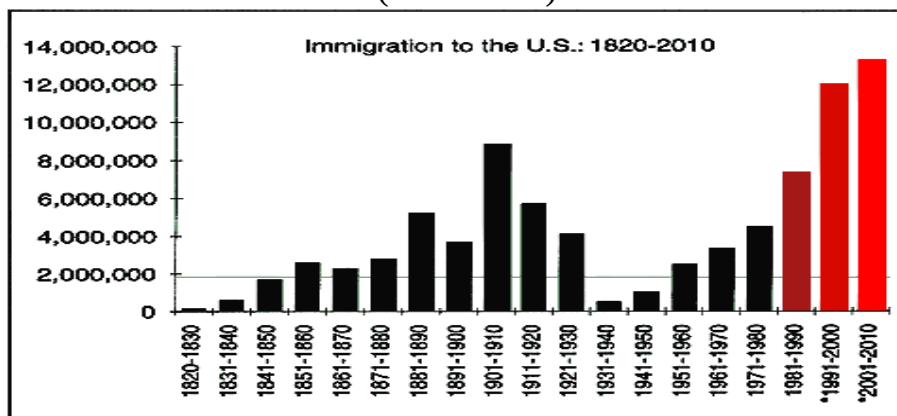
Sursa: Prelucrat de autor pe baza informațiilor din
Revist Smithsonian, Jul/Aug. 2010, pg. 64

În ultimile decade numărul emigranților fără calificări a fost destul de mare și pentru a supraviețui aceștia au acceptat locuri de muncă care nu necesită calificări și pentru care retribuțiile sunt foarte joase.

Sunt foarte multe locuri de muncă (construcții, îngrijirea parcurilor și a terenurilor verzi de golf, curățenia în hoteluri, muncile de încărcare și descărcare a mărfurilor în stațiile de trenuri, camioane și chiar vapoare, culegerea fructelor și legumelor în diverse ferme și alte multe locuri și activități pe care muncitorii americani refuză să le efectueze sau solicită remunerații mult mai mari și unele beneficii medicale, pe care nici un imigrant ilegal nu le pretinde.

Graficul 2

Evoluția imigrației în Statele Unite
(1820-2010)

Sursa: U.S. Census Bureau, Statistical Yearbook, Bureau of Citizenship and Immigration Services, 2011, pag. 47

Situația acestor imigranți ilegali îmbracă și alte aspecte, despre care nu se discută în mod oficial în perioada în care în Statele Unite au loc alegeri prezidențiale; în aceste momente se găsesc diverse soluții care să asigure o eventuală amnistie a milioaneilor de imigranți care la momentul respectiv pot devenii votanți activi ai noului președinte ce le-ar asigura un statut social legal în Statele Unite și nu s-ar mai pune problema deportării lor în țările de unde au venit.

De ani de zile problema imigrației ilegale rămâne ca o problemă deschisă în agenda de lucru a administrațiilor guvernamentale.

În vederea limitării numărului de imigranți veniți în Statele Unite, punctele de vedere ale unora dintre membrii Congresului și ai Senatului american, sunt într-o totală opoziție.

Asemenea puncte de vedere se referă în mod special la sistemul legislativ și la procedeele practice de urmărire a intrării acestor imigranți.

Unii reprezentanți ai partidului democrat printre care se numără și senatoarea Diane Feinstein (din partea statului California), a sugerat introducerea unor carduri de identitate națională care să conțină fotografia posesorului, amprenete digitale și chiar o scanare a reținei oculare.

În opoziție cu acest punct de vedere, reprezentantul partidului republican, Lamar Smith (din partea statului Texas) a susținut ca angajarea oricărui imigrant să fie făcută cu aprobarea guvernului S.U.A.

Din toate cele de până acum se poate înțelege care a fost și continuă să fie legătura dintre aceste aspecte ale imigrației în general și a celei ilegale în mod special și interesele politice ale momentului respectiv.

În ultimii ani s-a extins un program care a devenit deosebit de popular, numit EB-5⁷⁵ și care în condițiile actuale ale economiei americane își găsește un suport deosebit din partea unora dintre membrii congresului și ai senatului american. De asemeni acest program își găsește suportul și din partea unor antreprenori care doresc să pornească diverse activități dar nu au fondurile necesare.

Programul EB-5 oferă posibilitatea unor străini care doresc să obțină o intrare mai ușoară în Statele Unite, să urmeze cursurile unor universități sau să facă investiții mai sigure în anumite proiecte americane și care având fondurile necesare sunt dispuși să achite sumele cerute de acest program.

Unii dintre cei interesați în asemenea programe sunt milionarii chinezi, ruși, indieni și din alte țări.

Un asemenea program și-a găsit și o mulțime de opozanți care susțin că nu este firesc ca Statele Unite să vândă obținerea cetățeniei americane sau ca cei bogați care dispun de fondurile respective să nu fie obligați să aștepte ani de zile ca oricare persoană pentru aș asigura un statut legal în SUA.

⁷⁵ Ziarul Washington Post, March 22, 2013, Articol: Foreign citizen paying to stay, pg. A1 + 4

Unul dinter cei care se împotrivesc aplicării unui asemenea program este David North de la Centrul pentru studierea emigrărilor și care susține necesitatea reducerea procentului de imigrație.

Din 1992 de când a început să se practice aplicarea unui asemenea program (EB-5), peste 29.000 de străini au primit viza de intrare în SUA, investind peste 6.8 miliarde dolari în diverse proiecte care au permis angajarea a peste 50.000 de salariați.

Din aceste sume peste $\frac{3}{4}$ au fost acceptate după anul 2008 de când economia Statelor Unite intrase oficial în recesie economică.

Pentru anul 2013, Departamentul de Stat al SUA anunțase oficial că era dispus să acorde peste 9.000 de asemenea vize, ceea ce se apropia de numărul de vize acceptate de către Congresul american pentru acel an.

Cele mai multe dintre aceste vize au fost acordate investitorilor chinezi, din Coreea de Sud, Taivan, India, Emiratele Arabe și Canada.

Ulterior suma solicitată străinilor a fost de 1 milion dolari dacă se referea la diverse proiecte urbanistice sau 500.000 dolari dacă se referea la proiecte din mediul rural.

Capitolul 2

Conceptia malthusianistă privind creșterea numerică a populației

Malthus în Marea Britanie

Când Thomas Robert Malthus în 1798 și-a expus punctul de vedere privind riscurile evoluției numerice a populației, Europa așa cum am mai arătat era într-un moment de mare cotitură economică și politică.

Anglia își manifesta prezența pe plan mondial ca primă putere economică manufacturieră.

Câteva orașe din Anglia se impuseseră în atenția întregii lumi prin ceea ce produceau iar produsele respective aveau o solicitare din ce în ce mai mare prin calitatea lor.

Istoricii englezi confirmau evoluția diverselor orașe care se specializaseră pe diverse produse.

Astfel:

- *Manchester* devenise centrul industrial al țării și primul oraș industrial din lume,
- *Bradford* și *Leed* erau orașele cele mai cunoscute pentru produsele prelucrate din lână,
- *Scheffield* era orașul oțelului,
- *Liverpool* ajunsese poarta prin care se exportau și se importau diverse produse necesare Imperiului Britanic și cele destinate comerțului cu întreaga lume,
- *Londra* ajunsese cel mai mare oraș din lume cu peste 1 milion de locuitori.

Cu toată această evoluție economică deosebită, viața oamenilor continua să fie deosebit de grea.

Marea majoritate a populației era lipsită de mijloacele de bază sanitare; londonezii consumau apa care era infestată cu tot felul de microbi și ca rmare bolile se răspândeau cuprinzând an de an un număr din ce în ce mai mare de oameni.

Peste $\frac{1}{4}$ din copiii nou născuți mureau înainte de a ajunge la vârsta de 5 ani, iar altă $\frac{1}{4}$ mureau înainte de a ajunge la 10 ani.

Într-un Raport cu privire la condițiile sanitare ale populației din Marea Britanie, pe care îl prezentase în 1842, Guvernului englez, Edwin Chadwick (1800-1890)⁷⁶, menționa că în medie oamenii din Anglia trăiau între 25 și 35 de ani.

Bazat pe asemenea informații mulți dintre autorii acelei perioade și a celor ulterioare își puseseră întrebarea: care a fost de fapt explicația grijii pe care au avut-o unii dintre autorii respectivei perioade când s-au sezizat de creșterea fără control a populației și faptul că nu s-ar fi putut asigura mijloacele de hrană, iar Malthus prin Eseul său și prin alte articole prevedea „riscurile” ce decurgeau dintr-o asemenea situație.

Explicația poate fi numai următoarea:

Situația economică prosperă a economiei engleze, oferea imaginea „asigurării” unor condiții materiale suficiente pentru creșterea unui număr mare de copii.

În medie femeile nășteau 6 copii și dintr-un salariu pe care îl aducea capul familiei în casă se putea asigura hrana și cele necesare copiilor și a întregii familii.

În lucrarea *The Coming Population Crash*,⁷⁷ a autorului Fred Pears, acesta prezintă ideia după care această situație prosperă a fost la un anumit moment dat zguduită (în 1830), de efectele unei crize economice, care a produs reducerea activității economice în general și a întreprinderilor industriale în special, ceea ce a dus la apariția și creșterea șomajului.

În același timp Anglia a avut de suferit de pe urma unor recolte agricole foarte slabe, care s-a reflectat în scăderea produselor agricole ce se aduceau spre vânzare și tot odată creșterea prețului acestor produse.

Acesta a fost momentul la care se referea Malthus prin întreaga sa teorie și căreia i se acordase dreptate datorită a ceea ce se putea remarca zi de zi în toate orașele și satele engleze.

La o asemenea situație se referea Malthus care inițial susținuse ideia ajutorării săracilor și la care apoi a renunțat susținând că ajutorarea săracilor printr-un sprijin financiar, nu va facea decât să continue existența și menținerea sărăciei și chiar agravarea ei dacă această populație săracă continuă să se înmulțească.

Această situație s-a concretizat în ideia lui Malthus când spunea:

*„clasa de jos” ar trebuii descurajată să aibă copii
dacă nu poate să le asigure condițiile de viață.*

Bineînțeles că asemenea puncte de vedere și-au găsit imediat opozanți.

Printre aceștia se număra și William Hazbitt,⁷⁸ care afirma:

„prin teoria sa, Malthus, de fapt îi înfometează pe copiii

⁷⁶ Vezi Adnotări despre Edwin Chadwick

⁷⁷ Fred, Pears - *The Coming Population Crash*, Lucrarea citată în bibliografie, pg. 37 și urm.

⁷⁸ Vezi Adnotări despre viața și activitatea lui William Hazbitt

săracilor pentru a hrăni cail bogăților.”

Charles Dickens în celebra nuvelă *Oliver Twist* (publicată în 1837) a făcut o critică severă a întregului sistem englez de guvernare care se baza pe concepția malthusianistă.⁷⁹

Malthus despre Irlanda

În Eseul despre populație, Malthus a dat o mulțime de exemple despre Irlanda. În timp ce Anglia cunoscuse un progres economic deosebit și industria se dezvoltase vertiginos, marcând evoluția ei economică recunoscută pe plan mondial, Irlanda se menținea într-o totală stare de ruralism.

Pearce, în lucrarea amintită⁸⁰ arată că Malthus afirma că economia Irlandei se baza pe cei circa 700.000 de mici fermieri (care fiecare avea în medie circa 2 acri de teren) care în cea mai mare parte era cultivată cu cartofi.

În mod ironic, Malthus spunea:

„Irlanda este dependentă de cartofi” și de aceea era țara cea mai săracă din Europa.

Ceea ce este de remarcat la această țară, este faptul că în aceste condiții economice rudimentare și a unui nivel de viață deosebit de scăzut, populația Irlandei a cunoscut până în 1840 o permanentă creștere.

În timp de 140 ani, populația a crescut de la circa 2 milioane locuitori (în 1700) la peste 8 milioane în 1840 când a avut loc marea foamete și când au murit peste 1 milion de oameni.

Marea majoritate a populației locuiau în 1841 în patru provincii: Leinster, Munster, Connaght și Ulster.

Iată cum a evoluat această creștere a populației:

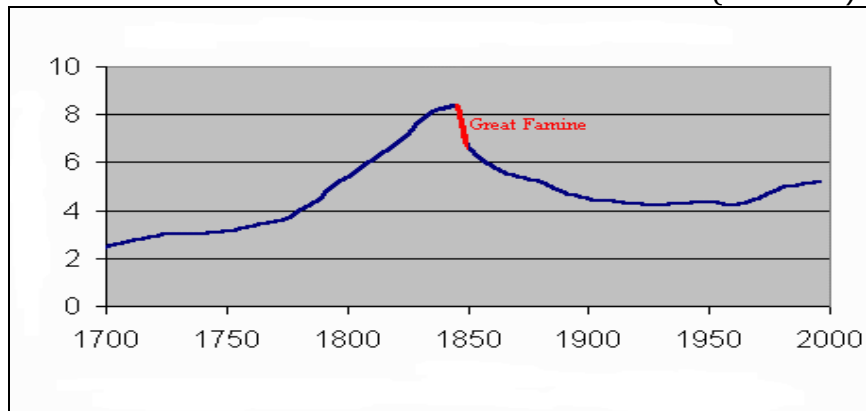
⁷⁹ Legea săracilor și-a primit votul de aplicare în 1834, cu 4 luni înainte de moartea lui Malthus

⁸⁰ Ibidem, Fred Pearce, pg.60 și următoarele

Graficul 3

Populația Irlandei între 1700 – 2000

(milioane)

Sursa: Central Statistics Office, 2002

Datorită condițiilor extrem de grele în care trăiau și a condițiilor ultra dificile de desfășurare a agriculturii (datorită mării și continui umezeli propice pentru dezvoltarea unor paraziți ce distrugau recoltele de cartofi), mulți irlandezi au emigrat.

Cu toată lipsa de bani de care aveau nevoie ca să-și poată plăti transportul peste ocean peste 2 milioane de irlandezi au ales drumul emigrării după 1840, spre America, Canada și Australia.

Marx contra lui Malthus

Dacă a existat vreodată un mod mai aspru, ca să nu folosesc alt cuvânt, și tot odată total nejustificat prin care un autor a încercat (fără de folos) să-l distrugă pe altul, cred că nu există un alt exemplu mai concludent decât opiniile lui Marx la adresa lui Thomas Malthus.

Citindu-l pe Marx, pot spune, că în cele mai multe capitole și subcapitole din lucrarea „*Capitalul*”, Marx, se referă la Malthus și la punctele sale de vedere în domeniul economic, dar modul cel mai neplăcută este tonul și exprimarea pe care o folosește.

Fără nici o discuție în condițiile contemporane, Malthus e foarte greu să-și găsească suporteri ai teoriei sale referitoare la populație.

Aceștia or trebuie să fie rău voitori la adresa societății omenești or pur și simplu nu vor, sau nu pot înțelege modul în care a evoluat și își continuă evoluția firească, societatea omenească, din punct de vedere tehnic și economic.

Dar dela remarcile unor puncte de vedere diferite asupra anumitor subiecte economice și până la folosirea unor invective abjecte, este un drum lung și de neînțeles care nu poate fi ignorat, în special pentru un intelectual care prin teoria sa a fost idolul unei întregi ideologii după care s-au condus sute de milioane de oameni, zeci de ani.

Dar să vedem despre ce este vorba:

Luând ca exemplu volumul al IV-lea al Capitalului, partea II-a care cuprinde Teoria asupra plusvalorii, în Capitolul IX- Observații cu privire la istoria descoperirii așa numitei legi a rentei funciare a lui Ricardo,

Marx se referă la descoperirea rentei diferențiale de către James Anderson⁸¹ (1739-1808) și în titlul subcapitolului 1, amintește:

*Denaturarea concepțiilor lui Anderson în interesul
proprietarilor funciari de către Malthus, plagiatorul acestuia.*

Amintind existența unor reproduceri ale acestei teorii apărută în 1815, Marx se referă la lucrarea lui Edward West⁸² (1782-1828) *Essay of the Application of Capital to Land* și la lucrarea lui Malthus (*Inquiry into the Nature and Progress of Rent*).

Referindu-se la cea de a doua lucrare (cea a lui Malthus – n.n.), Marx afirma:

*„Malthus a folosit, ... teoria rentei a lui Anderson
formulată de el, pe când ideia absurdă despre
progresia aritmetică și progresia geometrică,
pe care el a împrumutat-o dela autorii dinaintea
lui a fost o ipoteză pur himerică”.*

Din această afirmație reiese în primul rând un aspect contradictoriu al punctului de vedere a lui Marx.

Cu un paragraf mai departe, Marx afirmă că Maltus folosind teoria lui Anderson

*”...a dat pentru prima oară o fundamentare economică-politică
și în acelaș timp reală (istorică-naturală) legii populației”.*

⁸¹ James Anderson – economist englez, precursor al lui Ricardo în domeniul teoriei rentei

⁸² Sir Edward West - economist englez, unul dintre primii teoreticieni ai rentei funciare

Pe de altă parte, el consideră *ideia lui Maltus referitoare la progresele evoluției populației și a mijloacelor de subsistență ca fiind absurde și de asemeni că nu a fost ideea lui, ci a unor autori dinaintea lui.*

Marx, nu îi numește pe acești autori dinaintea lui Malthus, cine au fost acești predecesori? și nici unde a mai întâlnit el această idee?

Poate fi considerată această afirmație a lui Marx drept un fapt real ce merită reținut, sau este pur și simplu o ipoteză, o prezumție, menită să denigreze și să scadă valoarea acestui punct de vedere în ochii cititorului necunoscător.

Puțin mai departe, Marx afirma:

„Malthus [cunoscând lucrările lui Anderson], se folosește de ele. În general, Malthus a fost un plagiator de profesie.”

Nu se poate contesta că Malthus a preluat în lucrarea sa privind populația idei ale unora dintre predecesorii săi și le-a prezentat ca fiind propriile lui idei, dar confuzia creată de Marx se referă la ideea după care:

” Malthus a dat pentru prima oară o fundamentare economică-politică și în acelaș timp reală (istorică-naturală) legii populației”.

Cum poate fi considerată această afirmație și punctul de vedere prezentat cu câteva rânduri înainte când spunea:

”... afirmație poate fi considerată ca un fapt meritoriu pentru Malthus întrucât a dat pentru prima oară o fundamentare economică-politică și în acelaș timp reală (istorică-naturală) a legii populației .

Ca apoi Marx să afirme:

”...ea are un caracterul absurd!”

În continuare, poziția defăimătoare a lui Marx se manifestă într-o și mai mare profunzime atunci când afirma:

„ ... [Maltus] ca membru devotat al bisericii de stat, anglicană,...era un sicofant al aristocrației funciare”

și mai departe spune:

[Malthus] *apără interesele burgheziei industriale numai în măsura în care ele coincid cu interesele proprietății funciare, ale aristocrației, adică le apără împotriva poporului, împotriva proletariatului.*"

Afirmația cinică după care Malthus era un membru devotat al unei biserici nu cred că îi dădea dreptul lui Marx de a-l judeca pentru punctul său de vedere asupra unor probleme din domeniul economic (legând acest punct de vedere de cel al faptului că era un *membru devotat al unei biserici*).

Se poate pune întrebarea: oare Marx (care nu era legat în mod oficial de nici una din religii: iudaică sau catolică și se considera a fi un ateu sau un liber cugetător), a fost influențat în prezentarea punctelor lui de vedere în diversele teorii economice de faptul că nu aparținea oficial nici unei religii? și poate tot această ruptură cu oricare biserică sau religie să-i fi influențat poziția pe care și-a ales-o de a devenii un avocat al drepturilor proletariatului dar în același timp acceptând să fie stipendiat în mod ne oficial, din fondurile unui burghez (din banii primiți dela Engels, care lucra în întreprinderea industrială a tatălui său) ajutându-l să-și întrețină familia, să scrie și să-și susțină concepțiile economice și politice ?.

De ce era Malthus un sicofant?

Conform definiției prezentată de Dicționarul explicativ al limbii române (folosesc acest dicționar, ne având la dispoziție un dicționar al limbii ruse, care poate a fost folosit de cei dela Institutul de Marxism-Leninism de pe lângă C.C. al P.C.U.S. și care în traducerea textului din limba germană nu au găsit poate cel mai corespunzător cuvânt care să dea explicația exactă a cuvântului sau a sensului folosit de către Marx), *sicofant* înseamnă: denunțator, delator, clevetitor.

Poate oare fi etichetat Malthus (cînd și-a prezentat punctele sale de vedere în diverse probleme economice), ca intrînd în vreuna din aceste categorii și ca atare să fie considerat a fi un sicofant?

De ce îl consideră Marx pe Malthus ca fiind sicofant? într-ucât apăra interesele burgheziei industriale numai în măsura în care ele coincideau cu interesele proprietății funciare, ale aristocrației, adică le apăra împotriva poporului, împotriva proletariatului."?

În ipoteza în care Malthus ar fi susținut interesele proletariatului și nu ale altor clase, ar mai fi fost ținta criticilor lui Marx și socotit a fi un sicofant?

Dar să ne gândim și la alt aspect:

Nu a făcut Marx acelaș lucru atunci când a răstâlmăcit întreaga știință economică transformând-o într-una propagandistică în favoarea proletariatului?

În cazul acesta am putea să-l considerăm și pe Marx ca fiind „un sicofant”?

Poate oare Malthus să fie învinuit pentru că susținea un punct de vedere al unei clase sociale mai mult decât Marx care a făcut acelaș lucru, numai susținând interesele altei clase sociale?

Ce oare reprezintă acest joc și aceste afirmații care nu aveau decât un caracter calomniator în loc să se mențină la nivelul științific firesc într-un dialog sau o polemică civilizată pe diversele idei economice.

Referindu-se la teoria lui Anderson cu privire la renta funciară și la afirmația sa că: „actuala treaptă de dezvoltare a agriculturii în Anglia nu dă nici cea mai mică idee despre posibilitatea ei de dezvoltare.”

Marx, afirma:

„ [Malthus] a folosit teoria lui Anderson pentru a-și confirma teoria sa asupra populației.”

Ce este rău în aceasta?

Nu a folosit și Marx aceeași metodă când și-a susținut punctul de vedere referitor la valoarea unei mărfi, folosind teoria lui Ricardo referitor la aceeași problemă?

Desigur, Marx prin talentul specific unei anumite categorii de oameni, cu simț mai analitic, a explicat mai în detaliu această problemă, a descompus-o în părțile sale componente, dar asta nu înseamnă că nu a ținut seama de ceea ce au spus cei dinaintea lui și nu și-a însușit punctul de vedere al predecesorilor.

Poate oare afirma ceva pe propria conștiință, după ce i-a citit principalele lucrări ale lui Marx, că tot ceea ce a scris el sau toate punctele lui de vedere sunt absolut originale, inventate sau descoperite de el și nu de către unul dintre autorii dinaintea lui?

Au toate scrierile lui un caracter pur științific, rupte de ceea ce se numește lupta de clasă, lupta proletariatului, lupta împotriva exploatării omului de către om, asigurarea deplinei democrații și încă multe alte formule similare care l-au transformat într-un adevărat propagandist al unei concepții care s-a aplicat zeci de ani și s-a dovedit până la urmă a fi un adevărat fiasco?

Nu vreau să neg valoarea unora dintre punctele esențiale ale teoriei economice ale lui Marx, care au adăugat elemente esențiale acestei științe, dar nici nu se pot trece cu vederea cele referitoare la combaterea unora dintre teoriile unora dintre predecesorii lui, și în mod special ale lui Malthus.

Întrebarea care se poate pune este dacă era absolut necesar să fie folosit un asemenea limbaj și dacă a adăugat ceva în mod deosebit la valoarea științei economice atunci când afirma:

„Pe Malthus îl caracterizează adâncă josnicie a gândirii, josnicie pe care nu și-o poate permite decât un popă, care vede în mizeria oamenilor pedeapsa pentru păcatul originar...”

și mai departe Marx continuă:

„[Malthus] falsifică concluziile în domeniul științei. În aceasta constă josnicia lui în ceea ce privește știința, păcatul lui față de știință, fără să mai vorbim de plagiatul său nerușinat, din care și-a făcut o meserie...”

Apoi Marx a continuat seria atacurilor, afirmând:

„Dar Malthus! Acest nemernic scoate din premise deja obținute de știință (și de fiecare dată furate de el) numai concluziile care sînt „plăcute” (utile) aristocrației împotriva burghziei și a amîndouă împotriva proletariatului.”

și conclud:

„Singurul merit (deci îi găsește și un merit!) a lui Malthus în comparație cu ridicolii propovăduitori ai armoniei de interese care își depun strădaniile pe ogorul economiei politice burgheze constă tocmai în sublinierea accentuată a lipsei de armonie pe care ce-i drept – nu el a descoperit-o, dar pe care în orice caz cu cinismul unui popă mulțumit de sine, o fixează, o zugrăvește în culori țipătoare și o expune în văzul tuturor”.

Punctul de vedere oscilant în privința lui Malthus se remarcă și atunci când îl consideră ca fiind un plagiator complet dela început până la sfârșit; iar apoi îl consideră ca fiind reacționar, ca apoi Marx să afirme:

Malthus a făcut o reală descoperire, dar susținătorii punctului său de vedere erau reacționari.

În întreaga concepție și filozofie a lui Marx și Engels și ulterior a lui Lenin și a apologeților marxismului, sistemul capitalist ca atare era vinovat de condițiile mizere în care trăia clasa muncitoare fapt pentru care îi incita la revolte și revoluții pentru lichidarea societății care îi exploata.

Ulterior susținătorii marxismului remarcând modificările care se petrecuseră în cadrul societății capitaliste și condițiile în care începuseră să trăiască așa numita „clasă exploatată”, au renunțat la combaterea capitalismului care oricum, după opinia lor, era un „sistem muribund” și au trecut la o propagandă vehementă de combatere a capitalismului în stadiul său imperialist, care afecta în mod negativ viața nu numai a clasei muncitoare dar a tuturor popoarelor din colonii și din țările în curs de dezvoltare.

Lăsând la o parte polemica științifică care are o importanță deosebită, evidențiind în final elemente ale unor adevăruri, cred că tonul folosit de Marx pe tot parcursul acestui capitol, pe care l-am luat drept exemplu, depășește limitele unui dialog care indiferent de nemulțumirile sau indignarea personală, s-ar fi putut menține la un nivel academic și a unei demnități științifice a respectivilor combatanți, iar pe Malthus l-aș considera că un sintetizator al unor puncte de vedere al multor teoreticieni economiști și sociologi dinaintea lui.

Chiar dacă consider ca pe un fapt correct opinia unui fost profesor de filozofie care spunea: *cărțile, din cărți, se scriu*, nu împărtășesc ideia de preluare a unor idei ale predecesori fără a-i menționa ca sursă, ai aprecia sau ai critica dacă îi consideri demni de apreciere sau din contra.

În aceeași situație îl consider și pe Malthus și opera lui.

A fost oare total greșită concepția Malthusianistă?

Cunoașterea și înțelegerea condițiilor social-economice și politice care au avut loc în perioada în care Reverendul Thomas Malthus⁸³ și-a publicat *Eseul asupra principiilor populației* și în care își prezentase punctul de vedere cu privire la diversele progrese (geometrică/aritmetică) ale populației și a mijloacelor de subzistență, ne permite să desprindem unele concluzii asupra acestei teorii, a greșelilor și a valabilității unora dintre tezele lui Malthus.

O analiză mai detaliată a evoluției populației începând cu secolul 18 și 19 evidențiază existența unor factori social-economici și politici care au determinat tot

⁸³ Thomas Robert Malthus (1766-1834) – vezi Adnotări despre viața și opera lui

felul de manifestări care aveau ca bază nemulțumirile populațiilor din diverse țări referitoare la condițiile de trai.

Anul 1798, anul în care a avut loc Revoluția franceză sub triplul ei stindard al libertății, egalității și fraternității, au stimulat entuziasmul și spiritul revoluționar în întreaga Europă.

O mulțime de intelectuali ai acelor vremuri au susținut și și-au exprimat doleanțele pentru o viață mai bună, spre libertatea cuvântului și egalitatea în drepturi a tuturor oamenilor, indiferent de starea lor socială.

Printre aceștia se număra și tânărul Thomas Robert Malthus, un gânditor, demograf, economist statistician din perioada marii Revoluții industriale engleze.

Punctul de vedere al lui Malthus considerat ca fiind un punct de vedere „pesimistic”, era bazat pe diverse informații statistice și pe calcule matematice.

În prima variantă a lucrării sale fundamentale „*Eseu asupra principiilor populației*” (publicat în 1798 fără a fi menționat numele autorului)⁸⁴, Malthus a lansat un semnal de alarmă asupra pericolului creșterii „necontrolate” a populației globului, socotindu-l ca unul dintre cele mai grave „boli” ale omenirii.

Pericolul acesta era agravat de faptul că în jurul acestei situații alarmante se manifesta o totală indiferență, care era rezultatul: unei profunde lipse de interes din partea masei largi a populației care era total ignorantă și a unor intelectuali ai acelor vremuri care considerau că nu era o problemă urgentă pentru acele timpuri, ci mai degrabă, era o problemă de viitor. O asemenea opinie se baza pe:

- Lipsa unor informații pertinente,
- Lipsa unei educații a diverselor clase sociale,
- Orbirea impusă prin dogmele religioase,
- Lipsa dorinței de a se găsi anumite soluții alternative sau aflarea cauzelor reale ale acestui pericol pentru umanitate.

În susținerea punctului său de vedere Malthus a folosit două ipoteze:

- prima ipoteză se referea la creșterea total disproporționată a populației față de mijloacele de subzistență și la efectele negative ale acestei situații
- cea de a doua ipoteză se referea la posibilitatea ca la un anumit moment dat mijloacele de subzistență ar putea deveni abundente (datorită descoperirii unor resurse sau datorită vindecării gravelor maladii ce decimau o parte mare a populației).

⁸⁴ În timpul vieții lui Malthus, *Eseul asupra populației* a fost publicat în șase ediții (1798, 1803, 1806, 1807, 1817, și 1826).

În condițiile celei de a doua ipoteze, populațiile care supraviețuiesc fenomenelor devastatoare, au la dispoziție posibilitatea și dorința de a se căsătorii mai devreme, să aibă copii și sperau să moară mai târziu.

În aceste condiții – Malthus afirma:

"În asemenea condiții într-o perioadă relativ scurtă de timp, numărul populației va fi, ajustat la volumul mijloacelor de subzistență și astfel se va putea asigura un exces de alimente disponibile".

O asemenea concluzie ajunsese la un anumit moment dat să capete după opinia unor analiști, aspectul și valoarea unei tautologii.

Ceea ce a reținut în mod expres opinia adepților teoriei lui Malthus, după opinia multor analiști, a fost nota de truism pe care o prezenta punctul său de vedere.

"O gură în plus ce trebuie hrănită în comparație cu dragostea reprezintă relația dintre rația geometrică și cea aritmetică, în care gurile ce trebuie hrănite, se multiplică într-o progresie geometrică în timp ce hrana se poate obține numai într-o progresie aritmetică" ⁸⁵

Și Malthus concluziona;

"Viteza de creștere a populației este în mod indefinit mai mare decât viteza de creștere a mijloacelor de subzistență pentru oameni." ⁸⁶

După cum au remarcat mulți dintre cei care au analizat întreaga teorie privind evoluția populației, rezultatele calculelor lui Malthus au avut un efect fascinant (pentru acele timpuri – n.n) nu numai prin faptul că cifrele prezentate de el ajungeau la niște valori astronomice, dar mai ales prin faptul că din punct de vedere matematic erau deosebit de corecte și concrete.

Matematicienii și economiștii acelor timpuri verificându-l și constatând acuratețea calculelor au acceptat fără nici un dialog concluziile maltusianiste.

⁸⁵ Pe baza calculelor lui Malthus raportul dintre creșterea geometrică a numărului populație (1,2,4,8,16,128,...) și rata aritmetică (1,2,3,4,5,...), înseamnă că în două secole raportul dintre numărul populației și produsele alimentare necesare hranei populației va fi de 256 la 9, iar în trei secole, va ajunge la un raport de 4,096 la 13, ș.a.m.d..

⁸⁶ Thomas Robert Malthus – On Population, The Modern Library, Edited and introduced by Gertrude Himmerfarb, N.Y., 1960, Chapter 1, First Essay, pg.9

După opinia unor autori, metoda cu care a lucrat Malthus, s-a bazat mai mult pe logică decât pe fapte, cu alte cuvinte poate fi considerată ca fiind o metodă inductivă.

Această metodă aplicată pentru întâia oară în științele sociale, a fost evidențiată și apreciată ulterior de către Alfred Marshall (1842 - 1924) și de către J.M.Keynes (1883 – 1946).

Nici unul dintre intelectualii acelor vremuri nu anvizajasera evoluția posibilităților economice bazate pe tehnici și tehnologii care puteau duce la creșteri substanțiale ale producției diferitelor ramuri ale agriculturii și ca atare posibilitățile de asigurare a hranei unei populații în continuă creștere.

De asemeni nimeni la timpul respectiv și nici o sută de ani mai târziu nu s-au gândit de exemplu la posibilitatea folosirii fluviilor, mărilor și oceanelor ca sursă de alimentație prin dezvoltarea „apei-culturii”.

Nimeni cu 200 de ani în urmă și nici mai târziu nu s-au gândit și nu au sperat că se va putea ajunge să se cloneze vitele și peștii pentru a se asigura carnea, laptele și alte derivate (de la animale) pentru hrana oamenilor.

Astăzi, acest procesul poate ajuta la creerea diverselor produse alimentare care vor putea contribui la asigurarea hranei necesare și la dispariția riscului foametei pe glob.

Mulți economiști consideră ca aceasta ar fi încă una din soluțiile salvatoare pentru asigurarea hranei omenirii.

Fiind o soluție care ar putea avea rezultate deosebite, cred că ea nu trebuie neglijată și ca atare vom vorbi despre ea, mai pe larg într-un alt capitol.

Cei care au fost de acord cu tezele lui Malthus și cu concluziile sale afirmau că în calculele sale Malthus a folosit factori imponderabili printre care:

- suprafața agricolă totală sau parțial necultivată,
- timpul și forța de muncă necesară pentru transformarea terenurilor nefertile într-unele roditoare și ca atare cu posibilitatea creșterii substanțiale

a produselor agricole necesare. Lipsa unor informații mai complete i-a împiedecat în posibilitatea aprecierii unor rezultate agricole superioare din punct de vedere cantitativ și calitative.

În calculele privind creșterea populației, Malthus a ținut seama de unele condiții care se manifestau în rândul unora dintre clasele sociale, cum erau cele referitoare la „mizerie” și „vicii”.

Acești termeni de „mizerie și vicii” au fost aleși, după opinia unor autori și biografi, într-un mod deosebit de atent.

Mizeria, se referea la controlul populației, fără intervenția umană și ea se putea manifesta prin înfometare, lipsa de apă, diverse boli și molime;

Viciile, se refereau la mijloacele bazate pe intervenția umană⁸⁷.

De fapt Malthus s-a referit în mod special la cei care dovedeau un grad ridicat de imprudență în viața lor, adică cei care astăzi ar putea fi considerați, să spunem, că trăiesc la „periferia societății”, unde apariția și existența în continuare a „mai multor guri” este mai mare decât sentimentul „dragostei”.

Toate argumentele care se refereau la descurajarea nașterilor erau direct legate de nivelul de asigurare cu mijloacele de subzistență. Mijloacele „preventive” ca și cele „pozitive”, Malthus le considera ca fiind întotdeauna periculoase și amândouă spunea el, duc la manifestarea mizeriei și a viciilor.

Dacă concluziilor lui nu li s-au acordat atențiile necesare iar verificarea creșterii populației nu s-a făcut mai des, aceasta se datora faptului că „istoria umanității – după opinia lui Malthus, era numai istoria clasei dominante din societate, datorită faptului că despre clasa care reprezintă populația opresată a societății, și susceptibilă la mizerie și vicii, se cunoaște foarte puțin”.

În acelaș timp el afirma:

Dacă un bărbat este dornic să se căsătorească și are suportul parohiei dar nu are certitudinea de a putea menține o familie, într-o stare de independență, trebuie să știe că va aduce nefericirea și dependența asupra familiei și a copiilor, și în felul acesta îi va răni și pe ceilalți din aceeași clasă socială cu el”.

Și în acelaș timp Malthus considera că:

”Un om cu o educație generală, dar cu un venit insuficient pentru a-și permite să se asocieze într-un grad de Gentelmen, trebuie să se simtă absolut sigur că, dacă el se căsătorește și familia sa, va fi obligată, în cazul în care se implică în toate, cu alți membrii ai societății, de acelaș rang, va trebui să aibă acelaș statut cu fermierii și cu cei din clasa inferioară a comercianților” ⁸⁸

⁸⁷ Thomas Robert Malthus –Lucrarea citată, Capitolul III și urm.

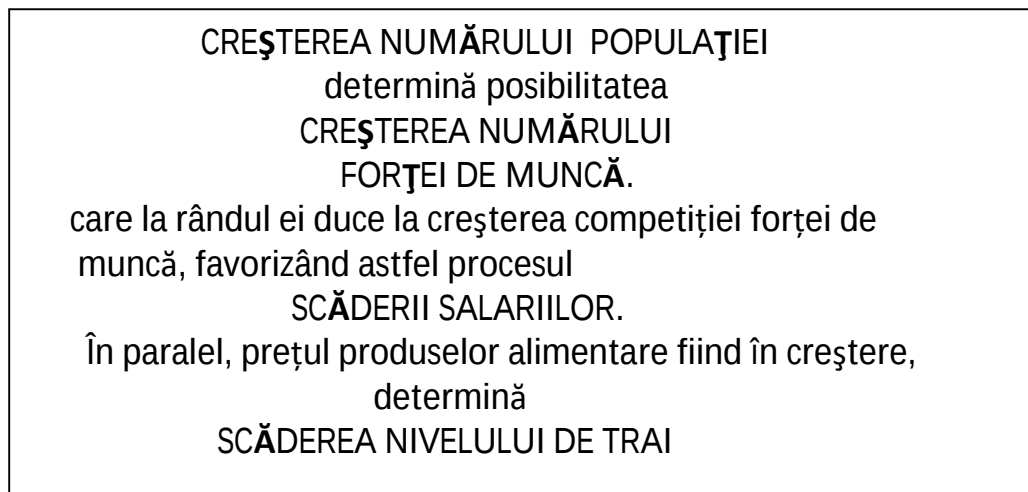
⁸⁸ Thomas R. Malthus T. – On Population, pg.26 Lucrarea citată

Clasa de jos a populației- spunea Malthus, are întotdeauna dificultăți în limitarea numărului copiilor; ca atare civilizația va avea întotdeauna dificultăți în limitarea dimensiunii clasei de jos și în îmbunătățirea condițiilor ei de viață.

Punctul lui de vedere se baza pe ideea că „egaliata universală și abundența vor conduce la o explozie în rata nașterilor și ca atare va conduce la scăderea standardului de viață a populației care și așa era foarte scăzut.

Din acest punct de vedere concepția lui Malthus se apropie de cea a lui Adam Smith care în lucrarea *Avuția națiunilor*, dădea ca exemplu situația din China⁸⁹

În același timp considera că fenomenul creșterii populației are un efect direct asupra ofertei de forță de muncă și în final asupra nivelului ei de trai:

Singura soluție pe care o susținea Malthus, el schimbându-și opinia inițială și devenind un combatant al *Legii engleze a sărăciei*, era: *introducerea unui sistem de educație universală, accesibilă oamenilor săraci iar prețul forței de muncă susținea că ar trebui să fie proporțional cu prețul produselor destinate hranei, cu alte cuvinte să se țină seama de indexarea fenomenului inflației.*

⁸⁹ China a fost una dintre țările cele mai bogate din lume, având un pământ fertil deosebit de bine cultivat, una din cele mai dezvoltate industrii și cel mai mare număr de locuitori. Marco Polo vizitând China cu 500 de ani în urmă – spunea Adam Smith, a descris modul ei de desfășurare a agriculturii, industriei și evoluția populației, în același mod în care este prezentată de turiștii timpului prezent. Și totuși China a ajuns în urmă cu 100 de ani, una dintre țările cele mai sărace din lume, care nu mai putea asigura hrana milioanei ei de locuitori. T.R.Malthus – On Population, lucr.cit. pg.26

La peste jumătate de secol după publicarea Eseului, Marx și Engels și-au orientat întreaga lor propagandă și concepție socialistă împotriva lucrării lui Malthus vorbind despre ideea lui Malthus ca despre:

„cea mai crudă, cea mai barbară teorie
care ar fi existat vreodată.”

Ceea ce este interesant este faptul că până la Marx și Engels, Eseul lui Malthus privind populația, a impresionat în mod favorabil multe dintre personalitățile cele mai înaintate ale timpului său din diverse domenii de activitate: economică, politică, demografică și din știința biologică.

O serie de oameni de știință, printre care David Ricardo, John Stuart Mill, John Maynard Keynes, l-au citat în nenumărate lucrări considerând că:

Malthus a avut o deosebită influență asupra gândirii și lucrărilor lor.

Eseul lui Malthus a avut de asemenea un impact deosebit asupra politicii guvernamentale sub conducerea Primului Ministru al Marii Britanii William Pitt⁹⁰ (1759-1806), atunci când se discuta despre *necesitatea realizării unui recensământ al populației*⁹¹.

Așa după cum am arătat și mai înainte, la un anumit moment dat Marx a avut un punct de vedere oscilant în privința lui Malthus; l-a considerat, plagiator, reacționar și a adus diverse învinuiri teoriei sale.

Marx a contestat construcția teoretică a concepției maltusianiste, apreciind-o ca fiind o concepție falsă și copilărească, bazată pe un „fanatism clerical” și care așa cum am arătat, a fost compilată de la diverși istorici și din diverse descrieri pe baza unor călătorii.

Apoi a susținut că Malthus făcuse prin unele dintre ideile sale, o adevărată descoperire.

Analizând personalitatea și opera lui Malthus, un grup de Profesori din România, în lucrarea *Doctrine economice*⁹², au prezentat unele considerații care mi se par mult mai apropiate de realitate socotindu-l drept

⁸² În 1783 la numai 24 de ani, William Pitt a fost numit Prim Ministru. El a părăsit această funcție în 1801 și a revenit în acest post în 1804; a rămas ca Prim Ministru al Marii Britanii până la moartea sa în 1806.

⁹¹ La sugestia lui Malthus, Anglia a introdus sistemul recensămintelor populației, la fiecare 10 ani.

⁹² Prof. Dr. Dumitru Mureșan, Prof. Dr. Alexandru Tasnadi, Prof. Dr. Ivanciuc Văleanu, Prof. Dr. Angela Rogojeanu, Prof. Dr. Sută Sultana Sălăjan, Prof. Dr. Gh. Ciulbea ș.a. – *Doctrine economice*, Cap. 5, Liberalismul economic clasic, 5.5, Robert Thomas Malthus și teoria sa

„un reprezentant al liberalismului classic”,
 „cu o optică aparte în privința analizei relațiilor
 economico-sociale existente în timpul vieții sale”.

Așa cum remarcau profesorii mai sus amintiți, lucrarea lui Adam Smith
 „*Avuția națiunilor*”, a fost pentru Malthus „o lucrare de referință dela care a plecat în
 dezvoltarea propriilor lui postulate”.

Unele idei – afirmă profesorii români, sunt comune cu cele ale lui Adam Smith (în
 ceea ce privește teoria avuției, a valorii și repartiției veniturilor) dar până la un
 anumit punct⁹³.

Cei care l-au citit pe Malthus și-au pus întrebarea: se poate oare considera că
 folosirea unui punct de vedere al unui autor, drept un mijloc de confirmare (sau
 infirmare) a unei teze proprii poate să fie considerată ca plagiarism?

Răspunsul tot ei l-au dat afirmând:

numai în ipoteza rău înțeleasă sau cu intenția
 de a distruge o teză sau în final un autor, cineva
 poate face uz de asemenea afirmații, total nefondate
 și neștiințifice.

Analizând teoria lui Malthus, atât Marx cât și apologeții marxismului considrau că
 „nu creșterea numărului populației și nici lipsa mijloacelor de subzistență ar
 constitui cauza mizeriei marii mase a populației sărace ci *proprietatea privată
 capitalistă* asupra mijloacelor de producție prin care se asigura ”numai o parte a
 mijloacelor de subzistență a oamenilor și care le permitea numai reproducția forței de
 muncă”.

Mai mult decât atât, după cum prezintă Meek Ronald (1917-1978)⁹⁴, în lucrarea:
*Marx and Engels on the Population Bomb*⁹⁵, Marx afirma:

„ *problema populației poate fi ignorată până „noi vom face o
 reformă a sistemului economic”.*

demo-economică (text online).

⁹³ În lucrarea *Doctrine economice* (citată) se dă următorul exemplu; „La Smith, creșterea avuției
 națiunii este calea spre îmbogățirea unora și bunăstarea tuturor membrilor societății, la
 Malthus acest proces este însoțit de o accelerare a creșterii numerice a populației sărace și
 de aici a privațiunilor”.

⁹⁴ Meek, Ronald, L. – economist Marxist, născut în Wellington, Noua Zeelandă. Cunoscut pentru
 studiile sale referitoare la economia politică clasică și despre teoria valorii muncii. Vezi și
 Adnotări despre viața și opera lui Ronald, L. Meek.

⁹⁵ Meek, Ronald, L. – *Marx and Engels on the Population Bomb*, pg. 16 și urm. Lucrare citată în
 Bibliografie.

Astăzi întreaga teorie a lui Marx, referitoare la condițiile mizere în care trăiește marea majoritate a populației – sărace, este mai mult decât discutabilă.

Unii economiști teoreticieni au puncte de vedere total opuse apologeților marxismului.

Dezbaterile pe problemele sărăciei ca și cele susținute de cei ce leagă această problemă de diverse aspecte rasiale, se dovedesc ca fiind total greșiți, și iraționali nu pentru că nu ar exista asemenea probleme ci pentru modul de prezentare a lor și a soluțiilor preconizate.

Afirmația lui Malthus după care:

"Muncitorul care câștigă optsprezece pence pe zi, și trăiește cu un anumit grad de confort pentru o singură persoană, va trebui să ezite puțin înainte de a se decide să împartă cu alți membrii ai familiei, patru sau cinci, care s-ar putea să fie, ceea ce va face ca să nu mai fie confortabil cum a fost pentru o singură persoană".

Chiar dacă am presupune că această opinie a avut valabilitate în timpul când a fost expusă, necunoscându-se alte remedii, cred că nu mai poate fi considerată ca fiind sută la sută valabilă într-o societate modernă bazată pe principiile unei reale democrații și a unei economii bazată pe principiile consumului și a satisfacerii nevoilor consumatorului.

La data când Malthus și-a expus punctul de vedere privitor la populație, Anglia număra circa 11 milioane de oameni, ceea ce Malthus considera că era un număr căreia era destul de greu să i se poată asigura hrana necesară.

Astăzi, după opinia demografilor, Anglia are peste 60 milioane de locuitori și după opinia unor economiști, nu sunt semne că nu li se poate asigura hrana necesară întregii populații.

Economiștii analiști afirmă:

Chiar dacă mai există o pătură relativ subțire de oameni care nu au suficiente mijloace financiare care să le asigure un trai cât de cât confortabil, se găsesc tot felul de soluții financiare de ajutorare a celor săraci (din anumite motive, fără a lua în considerație lenevia și adicția la diverse activități antisociale sau la droguri), pentru a le crea condițiile unei vieți omenești.

De cele mai multe ori asemenea suporturi și ajutoare financiare⁹⁶ se acordă și copiilor proveniți din familii nevoiaje ajutându-i chiar și cu fondurile necesare pentru educația universitară creindu-le oportunitatea de a ajunge pe trepte sociale mult mai înalte decât au fost familiile din care au provenit.

Dacă am considera că muncitorii într-o societate modernă, nu ar avea posibilități financiare pentru aș asigura subzistența sau nu ar fi capabili de a avea prudență și chiar mai mult decât atât de a considera că pasiunea sexuală este la fel de necesară ca și alimentele iar lipsa de „prudență” este cauza mizeriei și a viciilor, ceea ce este un fapt în totală opoziție cu realitatea, trebuie să înțelegem că această concepție este în afara unei comportări normale și nu are decât scopul de a abate atenția dela adevărata cauză a acestor plăgi sociale; ea poate fi considerată drept o cale ce ar trebui combătută cu multă vehemență, fiind calea celor ce susțin în continuare stupiditatea privind necesitatea războaielor, a genocidurilor și a diverselor mijloace de exterminare în masă a oamenilor numai pentru a le asigura mijloacele de subzistență celor ce vor putea să se „salveze” dela asemenea catastrofe care pot provoca pierderi de vieți omenești.

În cea de a doua ediție a Eseului asupra populației, publicat în 1803 Malthus și-a revizuit în mod esențial unele dintre tezele susținute și le-a completat cu date și fapte care i-au permis să dea o notă mai concretă lucrării sale și să adauge noi teze.

Multe dintre informațiile și datele incluse în această ultimă versiune a lucrării sale au fost culese din diversele călătorii pe care le-a făcut în Europa (Germania, Suedia, Norvegia, Finlanda, Franța, Elveția) și în Rusia.

Recensământul populației efectuat în 1801 în Anglia i-a furnizat o mulțime de informații din care a desprins unele concluzii referitoare la evoluția populației Marii Britanii.

Referindu-se la posibilitățile de control a nașterilor – în sensul modern al acestei idei, Malthus sugera ideea folosirii unor mici instrumente mecanice destinate prevenirii procreerii.

Unii dintre sociologii și economiștii contemporani considră că elementele „morale” la care s-a referit Malthus în cea de a doua ediție a lucrării sale, erau simple forme de manifestare a castității – care reprezentau o formă a unei profunde „virtuți” pe care oricare om o posedă în mod natural.

Cei care l-au admirat pe Malthus precum și cei care l-au criticat în timpul vieții, s-au referit în mod special la prima ediție a Eseului său.

⁹⁶ Sistemul Welfare – sistem social de stat (aplicat de exemplu în SUA) de ajutorare a unor persoane individuale sau a unor familii cu venituri modeste. (Vezi și Anexa Adnotări despre istoria sistemului Welfare în S.U.A.)

Specialiștii în domeniul istoriei doctrinelor economice cu care mă raliez, afirmă că în anii 1830 și 40, când influența concepțiilor lui Malthus erau la mare înălțime, criticile aduse tezelor sale erau în majoritatea lor neglijate, iar în anul 1834 când a murit Malthus, s-a adăugat un mare succes al acestor teze.

După aproape 200 de ani tezele și calculele lui Malthus privind creșterea populației globului în progresie geometrică, s-au confirmat în parte prin realitatea datelor din recensămintele și prognozele referitoare la creșterea numărului populației.

Cu toate acestea nu am convingerea că numărul crescut al populației globului în prezent a ajuns la nivelul cifrelor obținute prin calculele progresiei geometrice, a lui Malthus.

Faptul în sine al existenței celor 6 miliarde de locuitori ai planetei este incontestabil și acest lucru este de reținut chiar dacă se bazează sau nu pe calculele matematice ce aveau la bază progresia geometrică.

Dar nu aici trebuie oprită analiza teoriei lui Malthus și nu numai acest aspect trebuie reanalizat.

Ceea ce ne poate convinge asupra necesității unei analize critice sunt soluțiile preconizate de Malthus și de neo-maltusianiști, pentru rezolvarea așa numitei discrepante între creșterea populației și cea a resurselor de subzistență.

Chiar dacă după 200 de ani dela prezentarea punctului de vedere a lui Malthus, problema insuficienței mijloacelor de subzistență al unui mare număr de oameni de pe glob încă există; nu soluțiile preconizate de Malthus și de neomaltusianiști trebuie să-și găsească aplicarea ci cu totul altele trebuie să fie cele care pot și trebuie aplicate în vederea asigurării hranei populațiilor și nu împotriva vieții acestora.

Scăderea ratei creșterii populației globului precum și găsirea soluțiilor alternative de asigurare a mijloacelor de subzistență nu trebuie rezolvate prin declanșarea unor războaie sau a unor grave maladii contagioase de mari proporții, ce sunt echivalente cu genocidurile.

Cu toate aceste rețineri sau împotriviri de folosire a unor asemenea soluții s-ar putea ca la un anumit moment dat datorită unor forțe ce depășesc limitele de înțelegere a omenirii, să fie provocate asemenea conflicte cu toate efectele lor nefaste.

Asemenea idei sunt nu numai înfricoșătoare sau deosebit de periculoase, dar ajung să devină un leit-motif al unor neo-maltusianiști care susțin că numai pe aceste căi s-ar putea reduce populația „excesivă” a globului și astfel s-ar putea asigura hrana necesară întregii lumi.

Astăzi multe din concepțiile lui Malthus se dovedesc a fi eronate și acest lucru este cu atât mai clar cu cât s-a dovedit că oamenii nu își folosesc resursele de care dispun numai pentru a se înmulți.

În cele mai multe cazuri, fără a da vina pe un factor al egoismului, mulți oameni tineri consideră folosirea resurselor disponibile pentru asigurarea unui standard de viață mai bun.

În același timp multiplele probleme nu numai de ordin financiar, dar cele legate de modul de organizare al vieții, influența și presiunea socială, au determinat de multe ori cuplurile tinere de a renunța la idea de a avea copii.

Explicația este legată de elemente social-psihologice și educaționale precum și a influenței mass-mediei, cu unele dintre cele mai dificile influențe negative asupra tineretului (pornografii, crime, droguri, ș.a.).

Sunt nenumărate cazuri în care ambii părinți lucrând, scapă de sub control viața copiilor și dacă aceștia au ajuns la 10 ani sau peste, devin din ce în ce mai greu de a fi controlați și îndrumați de familie; copii se comportă după modele din societate care nu în totdeauna sunt cele mai bune și mai corecte, iar în momentul în care părinții remarcă asemenea obiceiuri, în multe cazuri este deja prea târziu pentru a intervenii și a-l aduce pe copilul respectiv la limitele vieții normale și adecvate unei vieți sociale corespunzătoare.

Din acest punct de vedere este de remarcat că în Europa, de exemplu, scăderea numărului de nașteri este atât de mare încât dacă nu ar exista posibilitatea acceptării emigranților, populația ar scădea la un asemenea nivel încât nu s-ar mai putea asigura continuarea activității economice și din această cauză s-ar putea să apară o mulțime de efecte social-economice negative.

Mulți dintre cei ce consideră teoria lui Malthus ca fiind total eronată socotesc acest lucru numai privindu-l din punct de vedere politic, cu toate că această teorie are în primul rând un caracter economic.

Toate aceste elemente ne aduc din nou în atenție opinia lui Marx, după care Malthus a fost un plagiator complet.

Faptul că Malthus s-a folosi de literatură existentă până la el în problema creșterii populației și a efectelor acesteia, pentru aș formula cât mai clar punctul de vedere, cred că nu îi scade cu nimic din valoarea observațiilor sale și a tezelor emise.

Este de remarcat faptul că cei mai mulți dintre economiști cunosc mai puțin scrierile lui Malthus dar sunt familiarizați cu teoria sa privind creșterea populației.

Din acest punct de vedere cred, după cum remarcă și Richard Stone (1913-1991)⁹⁷:

*"un merit deosebit al economistului Malthus a
fost acela că a pătruns în știința economică*

⁹⁷ Richard Stone - a fost un eminent economist britanic, educat la Școala Westminster, Universitatea Cambridge (Caius și King's); în 1984 a primit Premiul Nobel pentru Științe Economice pentru dezvoltarea unui model contabil care ar putea fi folosit pentru a urmări activitățile economice la nivel național și la scară internațională.

prin studiul și aplicarea demografiei sociale”⁹⁸.

Pe de altă parte, după opinia multor economiști și specialiști în domeniul doctrinelor economice, Malthus, se remarcă față de toți predecesorii săi (despre care Marx afirma că i-a plagiat), prin faptul că a creat un sistem ce funcționează ca un tot și într-o anumită dinamică specifică care își poate găsi aplicabilitatea și în condițiile economice contemporane.

De asemeni ceea ce este remarcabil în lucrările lui Malthus este faptul că evidențiază într-un mod deosebit situația economică a Angliei și a Irlandei și în descrierea perioadei 1794-1796 și 1799-1801 când Anglia era bântuită de o puternică foamete.

În mod categoric, Malthus a fost influențat de acest eveniment care i-au întărit convingerile legate de lipsa hranei.

Ceea ce nu explică (fără să știm dacă a fost făcut în mod intenționat sau scăpându-i din vedere) este faptul că o mare parte din această situație grea a foametei era și un rezultat al sechestrării rezervelor alimentare pentru armata engleză care era angajată în războaiele napoleonice.

*

Lipsa produselor alimentare ca și creșterea prețurilor pentru aceste alimente care nu erau suficiente pe piață, la care se adauga creșterea șomajului datorită introducerii mașinismului și cu efect direct asupra scăderii nivelului de trai al majorității populației au fost mult mai pe larg prezentate în pamfletul publicat în 1800 intitulat „*An Investigation of the Cause of the Present High Price of Provisions*”, decât în Eseul asupra populației, în care toate aceste dificultăți prin care trecea întreaga populație erau mai mult „justificate” decât explicate ca fiind un efect al lipsei de „morală” a clasei de jos - a sărăcimii.

De asemeni nici sărăcia și mizeria la care se referă în textul Eseului nu sunt explicate ca fiind un rezultat al șomajului și a lipsei de ajutoare din partea statului (lipsit de asemenea fonduri, datorită suportului războaielor, a creșterii datoriei publice și a marelui deficit al bugetului național al Angliei).

*

De fapt, în literatura economică, se găsește și opinia lui J.Huzel⁹⁹ care confirmă că în mod particular, Malthus considera observațiile sale ca având o bază teoretică pentru

⁹⁸ Richard Stone – Robert Malthus: An Appreciation, în: *The State of Population Theory*, pg 43

⁹⁹ Huzel, J. – Malthus, the Poor Law and Population in Early Nineteen Century, *Economic History, Review* Nr. 22/Nr. 3, pg. 430-432

care nu avea o reală evidență, iar punctele sale de vedere nu erau susținute de unele cercetări recente.

În cele mai multe dintre articolele sale și în corespondențele cu Ricardo, Malthus își prezintă punctele de vedere făcând apel la evidențe empirice.

El afirma:

”...experiența este adevărata sursă și fundația tuturor cunoștințelor”

Acest lucru este confirmat și de faptul că toate informațiile demografice pe care le folosește (în special în prima ediția a Eseului), nu se bazează pe rezultatele unor recensăminte oficiale ci pe unele date din registrele unor biserici privind numărul noilor născuți (și botezați la unele dintre aceste biserici) și numărul deceselor (celor înmormântați în cimitirele din apropierea unor biserici)¹⁰⁰, precum și pe unele date (care se găseau destul de rar) privind înregistrarea taxelor plătite de către latifundiari și chiriașii acestora.

De asemeni Malthus face o remarcă interesantă dar neglijată de mulți dintre cei ce i-au analizat lucrările și anume că într-o perioadă de circa 100 de ani (între 1750 și până în 1850), peste ¼ din terenurile cultivate de micii fermieri au devenit vaste proprietăți ale latifundiarilor.¹⁰¹

Acești latifundiari impuneau nu numai prețul produselor agricole dar dețineau pozițiile cheie în Parlamentul Britanic unde hotărau toate legile economice și sociale ale țării.

Legislația impusă de Parlamentul Britanic se referea și la Irlanda (în special atunci când se discuta „legea sărăciei” care devenise obligatorie de a se aplica și în Irlanda).

Malthus prezintă situația din Irlanda, unde se înăsprise deosebit de mult starea de sărăcie a populației (marea majoritatea a micilor agricultori – n.n.), și cu efect direct în migrarea oamenilor spre unele centre urbane în speranța găsirii unor locuri de muncă.

Un fapt ce merită reținut este acela că nici Malthus și nici alți autori din aceeași perioadă nu au făcut referiri la comerțul pe care îl făcea Anglia cu Irlanda și cu alte țări care făceau parte din colonii (în special din Caraibe și din Vestul Indiei) de unde

¹⁰⁰ Între 1715 și 1740 fiind o perioadă în care au avut loc epidemii de variolă, gripă, ciumă și alte boli care au omorât mii de oameni nu se mai putea ține o evidență a înmormântărilor, în special în cazul în care se făceau gropi comune unde se arucau cadavrele celor morți din cauza epidemiilor.

¹⁰¹ Eric B. Ross – The Malthus Factor - Population, Poverty and Politics in Capitalism Development pg. 14. Lucrare citată în bibliografie.

se importa lână, produse alimentare și se aduceau sclavi care să lucreze pe plantații și în ferme.

Ceea ce se poate considera ca un fapt ce diminuează unele din observațiile lui Malthus este următorul: el face multiple referiri la creșterea populației (luând ca exemplu Anglia), determinat de creșterea fertilității femeilor și în special a celor din clasa de jos a societății, cea ce el consideră că – în condițiile economice respective, era un act total irrational și în acelaș timp el a făcut prea puține referiri la evoluția condițiilor utilizării forței de muncă.

Idea aceasta se regăsește și în lucrările lui Ricardo, iar Marx a preluat-o, a extins-o și a aplicat-o la clasa socială căreia îi acorda întregul suport: „proletariatul”, vorbind despre „*armata industrială de rezervă*” care în condițiile dezvoltării sistemului capitalist determina creșterea gradului de exploatare, reducerea salariului și provoca astfel scăderea nivelului de trai a acestei clase.

În acelaș timp putem considera că ceea ce îi aduce un merit în plus lui Malthus este faptul că în întreaga sa analiză economică și social-demografică, după cum remarcă mulți economiști, el folosește principiile unei legi deductive. El chiar îi invită pe cititori să accepte dela început două postulate, pe care le consideră ca fiind cheia tezelor sale:

- hrana este absolut necesară pentru existența oamenilor, și
- pasiunea dintre sexe este necesară și va rămâne la nivelul actual.

De fapt în penultimul paragraf al primului capitol din Eseu, Malthus afirma:

"Prin urmare, în cazul în care premisele sunt juste, argumentele sunt concludente împotriva oricăror alte elemente stabilite de oameni".

Capitolul 3

Un punct de vedere modern referitor la teoria creșterii numerice a populației și a mijloacelor de subzistență

Teoria Boserup

După cum apreciază mulți dintre economiștii contemporani, secolul 20 a adus pe arena teoriei economice în general și a celei privitoare la creșterea numerică a populației în mod special, personalitatea unei economiste, cu o lungă experiență

câștigată în mulți ani de studiu în India și China, alături de Prof. Gunnar Myrdal (1898-1987)¹⁰². Este vorba de economista Boserup.

Ester Boserup (1910-1999),¹⁰³ a publicat în 1972 o lucrare în care sugerează un punct de vedere diferit decât al altor economiști; ea corelează evoluția istorică și economico-demografică a populației cu dezvoltarea tehnologiei.

Punctul de vedere al Easterei Boserup constă în ideia după care odată cu creșterea numerică a populației se încurajează pe de o parte progresul tehnologic pe termen lung și ca urmare apar formele de manifestare ale unei reduceri a forței de muncă, fenomen care se manifestă pe termen scurt.

Un asemenea punct de vedere a fost susținut și de către alți economiști printre care și de către Simon Kuznets (1901-1985)¹⁰⁴.

Boserup prezintă ca principal argument influența reciprocă pe care o are creșterea densității populației asupra unor curbe ale cererii și ofertei în vederea unor inovații tehnologice¹⁰⁵.

Ea susține că odată cu creșterea numerică a populației și în special a intensității ei, se remarcă o creștere a utilizării intensive a forței de muncă care pe de o parte determină obținerea unor profituri mai mari de pe urma inovațiilor tehnice, iar pe de altă parte se observă o scădere a veniturilor per capita.

În domeniul agriculturii, cultivatorii se confruntă de foarte multe ori cu un declin al productivității muncii pe care îl compensează cu ore mai multe de muncă; ei preferă această situație decât să sufere un declin proporțional în consumul produselor alimentare.

În aceste condiții, afirmă Boserup:

"folosirea forței de muncă crește mai rapid decât creșterea numărului populației"

Conform acestei teorii, populația crește în mod haotic și autonom impunând utilizarea unor ore mai multe și o mai intensă utilizare a muncii folosindu-se tehnologia modernă în domeniul agriculturii, ceea ce duce la creerea unei noi tehnologii și mai avansate și o mai bună organizare socială.

Din acest punct de vedere concluzia lui Boserup este în totală opoziție cu cea a maltusienilor.

Ea afirmă:

¹⁰² Vezi Adnotări despre viața și activitatea lui Karl Gunnar Myrdal

¹⁰³ Ester Boserup - Economistă olandeză, Vezi Adnotări despre viața și activitatea ei.

¹⁰⁴ Simon Kuznets - Vezi Adnotări despre activitatea sa

¹⁰⁵ Ester Boserup – Population and Technology Change: A Study of Long Term Trends, pg 37 și urm.

„creșterea numerică a populației este motorul progresului agriculturii.”¹⁰⁶ (și ca atare asigurarea mijloacelor de subsistență a populației depinde de numărul populației implicată în această activitate – n.n.).

Cele două puncte de vedere ale lui Malthus și ale lui Boserup, privind raportul dintre creșterea populației și asigurarea hranei nesare cu toate că par a fi total opuse nu sunt nici pe departe contradictorii.

Astfel fiind mă raliez opiniei lui Ronald Demos Lee (1941 -)¹⁰⁷ care consideră că aceste două concepții se completează în mod reciproc. În studiul, *The State of Population*, Lee¹⁰⁸ ajunge la concluzia că amândouă teoriile sunt corecte și își pot găsi aplicabilitate.

[Pentru oricine este interesat în acest subiect îi sugerez studierea ambelor concepții care îi poate oferi o imagine mult mai cuprinzătoare asupra acestor concepții].

În teoria sa, Malthus consideră că procesul creșterii rapide a populației este provocat de factori endogeni, iar Boserup adaugă ipoteza după care și schimbările tehnologice pot fi considerate drept elemente endogene.

Factorii populației, tehnologiei și resurselor au evoluat în timp și au creat, după opinia unor economiști, un asemenea proces cu efecte reciproce dar care nu au evoluat în totdeauna în paralel, concomitent și nici în același ritm; evoluția acestor factori a fost expusă pe larg de mai mulți autori.¹⁰⁹

Un punct de vedere similar cu cel al lui Boserup l-a avut și Marie-Jean Antoine-Nicolas de Caritat, cunoscut drept marchis de Condorcet (1743-1794)¹¹⁰, și

¹⁰⁶ Boserup, E. – *The Conditions of Agriculture Progress*, pg. 64-74

¹⁰⁷ Ronald Demos Lee - Profesor de demografie și economie la Universitatea Berkeley, California. Director al Centrului Berkeley Economics and Demography Aging. Președinte al Academiei Naționale de Științe între 1993-1997.

¹⁰⁸ Ronald Demos Lee – *The State of Population Theory – forward from Malthus*, pg. 47 și urm. și în studiul: *Malthus and Boserup: A Dynamic Syntesis*, în: *State of Population Theory*, pg.96

¹⁰⁹ Pryor, F.L. – *The invention of the plow*. Unpublished manuscript of the Department of Economics, Swarthmore College, Swarthmore, PA (USA), 1983; Maurer, S.B. – *On induced economic change in precapitalist societies*, *Journal of Development Economics*, Amsterdam, Nr. 10, 1982, pg. 325-353

¹¹⁰ Marie-Jean Antoine- Nicolas, de Caritat - filozof francez, matematician, politician. Susținător al economiei liberale, al educației publice gratuite pentru femei și oameni de orice rasă.

economistul Julian Simon (1932-1998)¹¹¹ din Statele Unite care considerau că există o dublă reciprocitate:

- pe de o parte, folosirea inovațiilor constituie stimulente ale creșterii numerice a populației, iar
- pe de altă parte creșterea populației determină posibilitatea realizării unor inovații care reflectă ingeniozitatea omenirii.

În 1980, Julian Simon pentru a susține punctul de vedere privind inovațiile oamenilor ca fiind un rezultat al inteligenței și nevoii de adaptare la anumite condiții specifice, dădea un exemplu legat de exploatarea unor materii prime ce nu se mai pot reface și ca atare exploatarea și prelucrarea lor devenea din ce în ce mai dificilă și mai scumpă. Exemplul se referea la anumite metale.

Pentru a rezolva o asemenea problemă, Simon amintește că oamenii au inventat masele plastice, care în timp au înlocuit metalele folosite în foarte multe domenii.

Introducerea maselor plastice în diverse producții industriale la scară industrială, a dus în final la scăderea prețului metalelor cu circa 40%.

Simon afirma:

"...faptul că în anumite condiții economice lipsa unor materii prime și a unor materiale a dus la creșterea prețurilor acestora, din această cauză a fost stimulată și inițiativa unor antreprenori care au căutat deferite alternative".

Exemplul cel mai concludent și tot odată deosebit de actual îl oferă problema creată de energia electrică.

Imaginația și inventivitatea oamenilor a dus la găsirea unor soluții noi de folosire a energiei solare, a vînturilor, a energiei nucleare și a tot felul de alte energii care încă nu s-au descoperit.

În momentul în care nu se va mai pune problema lipsei de energie, mai mult ca sigur, spunea Simon, se vor putea produce diferite substitute și chiar se vor descoperi și extinde noi resurse inclusive în domeniul alimentar, (ceea ce va rezolva în mod definitive multiplele aspecte ale hranei populației globului -n.n.).

Un punct de vedere matematic referitor la teoria progresiilor lui Malthus

¹¹¹ Julian Simon – Profesor pe problemele de conducere a activității economice) la Universitatea din Maryland. Un prolific autor al multor lucrări cu caracter economic și social.

Profesorul Scott Gordon¹¹² analizând Eseul lui Malthus și raporturile dintre progresele folosite, a ajuns la concluzia după care:

”progresele folosite de Malthus nu au fost decât un instrument de exprimare a teoriei sale”.

Din acest punct de vedere consider că ideia Profesorului Gordon, despre progresele lui Malthus este absolut corectă, întrucât Malthus ca un bun cunoscător al matematicii a găsit o soluție ideală de a susține într-un mod cât mai exact punctul de vedere privind evoluția numerică a populației și a mijloacelor de subsistență.

De altfel și din acest punct de vedere Malthus poate fi considerat deosebit de original, întrucât nici un alt economist până la el nu a exprimat această teorie printr-o relație matematică a două progrese.

Ilustrarea celor două preogresii (aritmetică și geometrică) i-au fost necesare pentru a-și „dramatiza” într-un mod mult mai convingător afirmațiile.

Așa după cum afirmă Scott Gordon, teoria lui Malthus este „generată de relația a doi factori”:

- asigurarea mijloacelor de subsistență pentru populație,
- disponibilitatea hranei necesare.

Pentru a susține punctul de vedere Gordon face uz și el tot de instrumentul matematic.

El afirmă:

Dacă reprezentăm mărimea populației cu P și schimbarea mărimii (creșterea sau micșorarea acesteia): - prin litera grecească Δ ,

- necesarul de hrană cu litera R , și
- asigurarea hranei cu S

Atunci susține Gordon, teoria lui Malthus s-ar putea exprima prin formula:

$$\Delta P = f(S-R)$$

În acest caz, afirmă Gordon :

ΔP este pozitiv când $S > R$

și

ΔP este negativ când $R > S$

¹¹² Scott Gordon- Profesor emeritus, Department of Economics, Indiana University

Și concluzia lui Gordon este aceea că:

” mărimea populației s-ar găsi într-un echilibru stabil ”
numai când **$R = S$**

Aceasta este după opinia lui Gordon funcția cheie a întregii teorii a lui Malthus.

Pentru a ajunge la un model al echilibrului malthusian, spune Gordon, trebuie examinat factorul determinant S (asigurarea hranei per capita) și să extindem acest model în modul în care a făcut Malthus – prin adaugarea unui alt element și anume cel al „reținerii morale”.

Dacă s-ar considera în primul rând, după opinia lui Gordon, ca determinant asigurarea hranei per capita, atunci S ar fi o funcție numai în directă legătură cu munca destinată asigurării hranei (per care am putea s-o notăm cu L).

În acest caz:

$$S = g(L)$$

Iar fiecare creștere în mărimea populației și ca atare va atrage în mod corespunzător o creștere a factorului de asigurare a hranei (per capita) L ; aceasta ar justifica lipsa unui motiv ca necesarul hranei (per capita) să scadă odată cu creșterea mărimii (numărului –n.n.) a populației.

De aici se poate desprinde și concluzia după care în teoria lui Malthus unul dintre factorii importanți este și cel al suprafeței destinate agriculturii.

Notând cu A acest factor (pentru a indica suprafața de teren agricol disponibilă) funcția care marchează asigurarea hranei necesare s-ar putea exprima prin:

$$S = h(L, \dots A, \dots)$$

Și Gordon explică mai departe:

Când A are o valoare fixă, creșterea populației cu rația de la A la L în mod firesc scade.

Funcția h este o funcție non-lineară (adică nu este „aritmetică”) și asigurarea hranei per capita scade în timp ce populația crește ca număr.

De aici decurge că:
Ne-liniaritatea funcției h reprezintă așa numita:

„Lege a randamentului scăzut”,

pe care Malthus nu a explicat-o clar decât 20 de ani mai târziu (după ce a scris prima versiune a Eseului despre populație), întrucât se pare că a avut destul de neclar acest punct de vedere în gândirea sa încă din 1897).

Evoluția numerică a populației în vârstă

Este un fapt de necontestat că în foarte multe țări, populația de 65 de ani și peste această vârstă este în continuă creștere.

După unele date statistice, se estimează că pe glob, această populație este în creștere lunară cu circa 800.000 de persoane.

Încă din 1975, se preconiza fenomenul demografic al creșterii populației în vârstă în special în Europa, America de Nord, în zona temperată a Americii de Sud și în Japonia.

Cât de exacte au fost aceste informații statistice este destul de greu de apreciat, întrucât conform unor date statistice prezentate de către US Census Bureau and National Institute on Aging (NIA), procentul populației în vârstă (65+) nu dă impresia unor valori deosebit de ridicate și cu un grad mare de risc comparativ cu celelelalte grupe de vârste și în special cu procentul care reprezintă grupa de vârstă 0-4 ani și cel al grupei 5-14 ani.

Tabelul de mai jos confirmă această realitate existentă pe plan mondial.

Zonele din lume unde acest raport între populația în vârstă și noile generații este cu mult în defavoarea raportului cu populația tânără, sunt:

Tabelul 7

Estimarea structurii pe vârste a populației¹¹³
pentru perioada 1950 – 2000

	(%)			
	0 - 4	5 - 14	15 - 64	65+

¹¹³ *) Notă: Include: Angola, Imperiul Africii Centrale, Ciad, Guinea Ecuatorială, Gabon , Camerun și Zair. Sursa: UN, Indicatorii Demografici pe total lume, în perioada 1950- 2000;

Africa de Est	18.5	26+.4	52.4	2.7
Africa Centrală *)	17	25.6	54.5	2.9
Africa de Vest	18.4	26.4	52.7	2.5
Africa de Sud	17.5	23.5	55.1	3.9
Africa de Nord	17.1	27.2	52.5	3.3
Orientul Mijlociu (inclusiv Turcia)	17.1	26	53	3.9
Asia de Sud (inclusiv Iran)	16.5	26.4	54.1	2.9
Asia de S-E (inclus. Burma, Filipine)	17	26.6	53.4	3
Asia de E (fără China, Taivan, Japonia)	13.3	24.8	58.3	3.6
Caraibe	14.5	26.2	54.2	5.1
America Centrală (inclusiv Mexic)	17.9	27.9	50.9	3.4
Zona tropicală a Americii de Sud	16.5	26.6	53.8	3.1
Zona temperată a Americii de Sud	10.6	19.8	62.3	7.3
America de Nord	7.9	17.6	64.3	10.2
Europa	7.7	16.263	63.8	12.9
Japonia	9.1	15.4	67.7	7.8

Fenomenul îmbătrânirii populației¹¹⁴ a continuat până la sfârșitul secolului 20 și potrivit unora dintre rapoartele create în ultimii ani, de către US Census Bureau and National Institute on Aging (NIA), se arată că acest fenomen al îmbătrânirii populației la nivel mondial va continua pe tot parcursul secolului 21.

Demografii au remarcat că numărului și proporția față de întreaga populație, în vârstă continuă să crească atât în țările dezvoltate din punct de vedere economic cât și în cele în curs de dezvoltare.

Ritmul de îmbătrânire însă variază foarte mult de la țară la țară și același aspect se poate remarca și în raportul care dovedește evoluția în perspectiva viitorilor ani între populația în vârstă și totalul populației diverselor țări.

Îmbătrânirea globală luând proporții din ce în ce mai mari, administrațiile guvernamentale din diferite țări vor trebui să acorde o atenție deosebită preocupărilor legate de asistența medicală și de asigurare a fondurilor necesare destinate plății lunare a pensiilor pentru această categorie a populației.

Statele Unite fiind una dintre țările dezvoltate din punct de vedere economic și relativ mai „tinere” din punctul de vedere al procentului populației în vârstă (născută în anii considerați ca având o mare fertilitate a femeilor), trebuie să preia cât mai curând posibil din experiența altor țări din lume care au un procent mai ridicat al

¹¹⁴ Vezi Adnotări despre: Un punct de vedere privind fenomenul îmbătrânirii populației

populației în vârstă și o mai îndelungată experiență în grija pe care trebuie să o aibă față de această categorie a populației.

Referindu-se la îmbătrânirea populației, Richard M. Suzman, director în cadrul NIA¹¹⁵ (Institutul Național pentru studierea îmbătrânirii populație cu sediul în statul Maryland, SUA) spunea:

Acesta este un proces de transformare fundamentală a societății umane
Îmbătrânirea globală schimbă natura socială și economică a planetei.

După unele opinii peste jumătate dintre copiii născuți după anul 2000, în majoritatea țărilor dezvoltate, vor ajunge să trăiască până la 100 de ani, iar în Statele Unite se apreciază că peste jumătate dintre copiii născuți după 2007 vor atinge vârsta de 104 ani.

Cauzele acestei creșteri a longevității se referă la îmbunătățirile care au fost realizate în special în ultimile decade în condițiile sanitare în care trăiesc oamenii, în asigurarea unei alimentații mult mai sănătoase prin creșterea calității nutriționale, condițiile deosebite ale asistenței medicale și a diverselor medicamente (în special antibioticele, vaccinurile, ș.a.) care se administrează la nivel național bolnavilor sau în mod preventiv, precum și creșterii nivelului educațional, a reducerii analfabetismului în directă legătură cu aceste preocupări, cu extinderea sistemului informațional referitor la diversele tratamente și medicația prescrisă în diferite cazuri.

La toate acestea s-a adăugat efectul fenomenului urbanizării și a condițiilor sanitare deosebite pe care le oferă viața în condițiile urbanizării și a diferitelor metode și legi pentru reducerea poluării atmosferice.

În timp ce populația din Europa și American de Nord îmbătrânește constant de câteva decenii, această tendință se extinde acum și în țările în curs de dezvoltare, în special Asia.

Creșterea duratei de viață, sistemul sanitar mai bun, ratele mici de natalitate se reflectă direct în situația în care unele state asiatice trebuie să se pregătească încă de pe acum pentru o creștere a populației aflată la vârsta de pensionare.

¹¹⁵ NIA (National Institut on Aging) - unul dintre institutele și centrele de cercetare destinate studierii îmbătrânirii. Creat în 1974. Are sediul central în Bethesda, statul Maryland, SUA. Institutul desfășoară un program larg de cercetare științifică pentru a înțelege natura procesului de îmbătrânire și de a extinde anii sănătoși, activi de viață. Unele modificări ulterioare au condus la extinderea preocupărilor pe probleme de cercetare a bolii Alzheimer.

În China, numărul populației de peste 65 de ani va ajunge de la cei 106 milioane de locuitori cât este în prezent la 329 milioane în 2040.

În Coreea de Sud proporția populației în vîrstă de peste 65 de ani va ajunge la 29 %, față de 10% cît este în prezent.

Fenomenul îmbătrânirii populației se remarcă într-un mod deosebit prin corelarea scăderii fertilității femeilor în paralele cu creșterea morbidității populației.

În condițiile creșterii sistemului de îngrijire medicală în general și a dezvoltării tehnicii și diverselor procedee de tratament al diferitelor maladii, extinderea duratei medii a vieții se reflectă în creșterea numărului persoanelor în vîrstă cărora trebuie să li se asigure condiții corespunzătoare de viață.

Unele statistici internaționale referitoare la situația Japoniei confirmă că la un anumit moment dat această țară, a avut cel mai ridicat procent de nașteri, iar vîrsta limită a locuitorilor se ridicase la 81 ani. Singapor ajunsese să aibă locuitori a căror vîrstă ajunsese la 80 de ani, urmată de alte țări printre care: Australia, Canada, Italia, Islanda, Suedia și Elveția, în care vîrsta locuitorilor era de 79 ani.

În prezent nivelurile vîrstei în Statele Unite și în alte țări dezvoltate din punct de vedere economic se încadrează la limitele între 76 și 78 ani.

Un Raport al ONU-Divizia populației pentru anul 1991 evidențiază faptul că în peste 227 țări sau zone ale lumii populațiile au cunoscut o creștere a limitei de vîrstă cu peste 33% în 1990, față de anul 1940.

Mai mult de 1/3 din cele mai vîrstnice persoane din lume (de 80 de ani și peste), trăiesc în trei țări: în China (11.5 milioane), în SUA în 2010 populația în vîrstă între 75 și 85 de ani a fost de circa 17 milioane și în 2050 va ajunge să fie 30 milioane iar în India va depăși 6.2 milioane.

Statisticile ONU confirmă că speranța de viață a populației din diverse continente este în continuă creștere.

Astfel populația Africii, de exemplu, care în prezent are o limită de vîrstă de circa 30-32 de ani va ajunge în următoarele decade la circa 55-56 ani și în perspectivă chiar până la 68 de ani.

Numărul persoanelor de peste 65 de ani va depăși în următoarele decade numărul de copii; fapt remarcat pentru prima dată în istorie. Încă de acum, în fiecare lună, 870.000 de persoane ajung la vîrsta de 65 de ani.

Media actuală de vîrstă pe plan mondial este de circa 45-46 ani și va ajunge la 69 ani iar în perspectivă la 75 ani.

În Europa media de vîrstă actuală este de 64-65 de ani și va putea ajunge la 78 ani iar în perspectivă până la 82-83 ani.

O asemenea perspectivă este posibilă numai prin aplicarea celor mai moderne rezultate ale științei și tehnologiei medicale precum și prin introducerea unor programe complexe nutriționale combinate cu o creștere substanțială a calității vieții.

În acest sens, cred că este deosebit de important necesitatea stabilirii unor politici prin care Administrațiile guvernamentale să asigure condiții civilizate și normale de viață a tuturor oamenilor și în mod special a oamenilor în vârstă.

Ceea ce este remarcabil este faptul că în perioada 2009 -2011, cu toate formele de manifestare și efectele recesiiei economice Germania, Franța și Olanda au continuat să asigure fondurile destinate pensionării persoanelor în vârstă și nu i-a lăsat să aibă nici un fel de dificultăți financiare.

Din păcate nu același lucru se poate spune despre Marea Britanie unde 30% din populație este în prezent de peste 65 de ani și din păcate un număr foarte mare dintre aceștia trăiesc sub limitele sărăciei.

Același lucru se poate remarca în prezent și în Statele Unite unde 1 din 6 adulți sunt obligați să trăiască la limitele sărăciei întrucât și-au pierdut locurile de muncă, nu își pot plăti ratele pentru case, nu au bani să-și trimită copiii la universități și sunt obligați să se mute din nou cu părinții în locuințele acestora.

Marea majoritate a populației care au copii confirmă creșterea dramatică a în ultimile cîteva decade a diverselor lor cheltuieli și în special a celor legate de creșterea copiilor.

Situația devine și mai grea cînd este vorba despre o familie în care numai mama este cea care are un venit și chiar dacă venitul ei a fost ajustat la nivelul inflației, tot nu ajunge să fie suficient pentru creșterea unuia sau a doi copii.

Tabelul 8

Media cheltuielilor săptămânale pentru creșterea copiilor

Anul	În val.constantă a dolarului SUA (2011)	În val.curentă a dolarului SUA (2017)
1985	84	40
1990	100	60
1995	100	75
2000	124	90
2005	125	112
2010	150	143

Sursa: Current Population Reports and Survey of Income and Program Participation, U.S. Census Bureau
(Washington Post, 13 Apr.2013, pg. A8)

În America, așa cum se afirma în urmă cu cîteva decade, care era ” țara tuturor oportunităților”, aproape jumătate din populația în vîrstă este din punct de vedere economic, deosebit de vulnerabilă.

Dintr-un studiu realizat în 2012, de către Economic Policy Institute (EPI), care este considerat ca un centru de studii liberal, rezultă că 48% din populația în vîrstă are

venituri ce sunt cu mai puțin de jumătate față de pragul sărăciei; această categorie a populației se găsește într-un mare risc al vieții.

Din totalul populației în vârstă care reprezintă în prezent circa 20 milioane persoane bătrânii negrii și latinos sunt în mod special în cel mai mare risc al vulnerabilității.

Tabelul 9

Populația în vârstă vulnerabilă la sărăcie în Statele Unite

(Date pe anul 2013 în %)

Total populație în vârstă	43.0
Populație neagră	63.5
Latinos	70.1

Sursa: EPI, 2012 Washington Post, 6 Iunie 2013, pg. A11

Datele statistice pe care le prezintă actuala Administrație de la Washington, confirmă că 9% din persoanele în vârstă trăiește în sărăcie și în fiecare an se mai adaugă circa 3.5 milioane persoane.

Washington D.C. este zona cu cel mai mare număr de oameni săraci și unde trei din cinci persoane în vârstă trăiesc în sărăcie. În statul Meryland, 48% dintre seniori sunt vulnerabili, iar în statul Virginia 41.6% au venituri cu mult mai scăzute decât cele care îi mențin la limitele sărăciei.

Analizând această situație în care trăiesc oamenii în vârstă în Statele Unite, Elise Gould, economistă cercetător, co-autoare a unui Raport amplu privind situația populației în vârstă în SUA (2012), afirma:

După munca grea pe care au depus-o în întreaga lor viață, milioane de oameni în vârstă se luptă să-și asigure nevoile de bază cum ar fi hrana zilnică, asigurarea cu medicamentele necesare și plata chiriilor, întrucât sumele primite din parte Social Security și acoperirile acordate de sistemul Medicare sunt total insuficiente.

O asemenea perspectivă trebuie să fie în atenția tuturor administrațiilor guvernamentale atunci când este vorba și de structura pe sexe a populațiilor din diverse țări.

După unele statistici oficiale internaționale rezultă că sunt mai multe femei mai în vârstă în majoritatea țărilor lumii decât sunt bărbați, cu excepția câtorva țări printre care India, Iran și Bangladesh.

În acelaș timp, alte date statistice confirmă că vârsta medie diferă în funcție și de zona geografică în care trăiește o anumită categorie de oameni. De exemplu, în Statele Unite, femeile se apreciază că sunt mai longevive ajungând în medie la vârsta de 81 de ani în timp ce bărbații ajung în medie la 76 de ani.

Unele date mai recente prezentate de către "*Institute for Health Metrics and Evaluation*"¹¹⁶ (IHME), dovedesc o altă tendință.

În ultimile decade media de viață a bărbaților în SUA, a crescut cu 4.6 ani în comparație cu 1989, în timp ce media de vîrstă a femeilor a crescut numai cu 2.7 ani. Explicația unei asemenea situații se găsește, după opinia Profesorului Ali Mokdad, - Vice Președinte al IHME și autorul unui studiu, al acestui institut (din care reiese că un procent foarte mare de femei nu au fost tratate pentru diversele aspecte de sănătate determinate de hipertensiune arterială și colesterol).

Datele statistice prezentate de către IHME confirmă această situație privind diferența între bărbați și femei din punctul de vedere al speranței de viață.

Iată cum se prezintă unele date specifice pentru câteva state din S.U.A.

Tabelul 10

Evoluția speranței de viață pentru bărbați și femei
în Statele Unite – anii: 1989 și 2009

	Speranța de viață în 1989		Speranța de viață în 2009	
	Locația	Nr. de ani	Locația	Nr. de ani
Cea mai joasă pentru femei	Baltimor, MD	73,2	McDowell County, Virginia de Vest	74,1
Cea mai joasă pentru bărbați	Washington, D.C.	62,3	Quitman County, Mississippi	66,1
Cea mai mare pentru femei	Kauai (Insulă în Havai)	81,9	Collier County, Florida	85.8
Cea mai mare pentru bărbați	Fairfax, statul Virginia	76,2	New York County, N.Y.	Dublu față de femei

¹¹⁶ Instituție înființată în iulie 2007, avînd drept scop creerea și difuzarea unor informații bazate pe surse autentice privind tendințele pe plan mondial referitoare sănătate și factorii determinanți. Informațiile sunt oferite unei game largi de organizații, factorii de decizie politica, cercetători, și finanțatori. Institutul se bazează pe un suport financiar acordat de fundația Gates și statul Washington. IHME combină activitatea academică cu cea a unui institut de cercetare universitară și cu independența și spiritul antreprenorial al unei organizații independente, neguvernamentale și fără profit (ONG).

Sursa: Prelucrat după datele IHME prezentate în Revista "National Geography" aprilie 2013, pg.89-90

Ceea ce trebuie reținut în special de către administrațiile guvernamentale ale diverselor țări în special din Europa și din Japonia este necesitatea immanentă de asigurare a unor suporturi financiare și de stimulare a cuplurilor tinere nu pentru a se reduce numărul copiilor ci din contra pentru a avea un număr de copii care să permită întreruperea momentului demografic al îmbătrânirii populației.

De asemeni, ceea ce este deosebit de important este ca această forță de muncă suficientă ca număr, tânără și bine educată să nu devină o competitoră a forței de muncă în vârstă ci să se asigure locuri de muncă corespunzătoare atât pentru folosirea tineretului și tot odată a experienței acumulate în anii mulți de activitate a celor în vârstă.

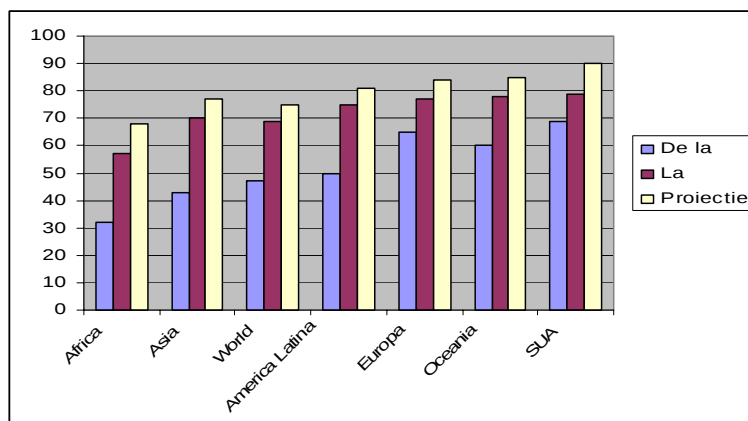
În acelaș timp este necesar ca să se țină seama de anii de activitate și să se creieze condițiile necesare pentru dreptul pe care îl au cei în vârstă ca după anii de muncă să se poată bucura de o pensionare sigură și fără dificultăți financiare. Asemenea obiective trebuie corelate și cu opiniile unor politologi și demografi care susțin ideia după care:

fenomenul îmbătrânirii populației are și unele efecte pozitive, în sensul că prin creșterea maturității populației se reduc șansele unor conflicte violente și deci asigurarea unei lumi mai pașnice, cu mai puține riscuri de conflicte, terorism și alte asemenea manifestări.

După opinia acestor specialiști între 1970 și 1999, de exemplu, peste 80% dintre conflictele civile ce au avut loc pe plan mondial au erupt în cadrul națiunilor în care predomina tineretul. Exemplele cele mai concludente se referă la conflictele din Orientul Mijlociu, cele din sub-Sahara Africa incluzându-le pe cele din Nigeria, Arabia Saudită, Uganda, Iemen și Somalia.

Graficul 4.

Speranța de viață la naștere a populației
din diverse continente

Sursa: Ibidem Revista "National Geography", aprilie 2013

Informațiile din graficul alăturat se bazează pe datele prezentate de către Divizia Populației, ONU, pentru anii: 2000, 2025 și 2050

Un alt demograf, Richard Cincotta,¹¹⁷ dădea ca exemplu cazul Indoneziei unde politica violenței a scăzut ca număr de acțiuni și intensitate odată cu creșterea tendinței de îmbătrânire a populației.

O situație similară se petrece și în Japonia și în Coreea de Sud unde față de anii 1960 și 1970 când multe dintre revoltele populare se purtau în general de către studenți, odată cu creșterea vârstei asemenea acțiuni s-au redus cu peste 40%

Desigur asemenea multiple opinii s-ar putea să aibă un sâmbure de adevăr, dar nu cred că întotdeauna și ori unde își găsesc aplicabilitatea. Exemplul cel mai elocvent este dat de situația din fosta Yugoslavia sau din Irak sau Iran unde multe dintre conflictele naționale s-au desfășurat sub influența și suportul direct al populației mature.

Din toate cele de mai sus trebuie reținut un fapt esențial și anume că în toată politica națională și internațională pe care o duce fiecare țară, trebuie să se creeze o balanță a tuturor cheltuielilor în care elementul esențial să fie satisfacerea nevoilor de consum și a condițiilor optime de viață ale populației și mai puțin pentru cheltuielile militare sau alte pretinse necesități dar care de fapt nu sunt de primă urgență.¹¹⁸

¹¹⁷ R În acelaș timp trebuie înțeles că scăderea numărului oamenilor tineri care prin activitatea lor continuă asigurarea producției și a fondurilor necesare acoperirii tuturor cheltuielilor destinate nevoilor materiale și financiare ale întregii populații și în mod firesc a acelei părți a populației în vârstă, este un factor esențial al evoluției social-economice a fiecărei țări.

_____ fice
wing –
/,

Nici o țară care vrea să-și asigure o poziție independentă în lume, nu își poate lichida propriile forțe economice care să-i asigure creșterea venitului național și a PNB și să trăiască numai din împrumuturi pe termen lung sau să-și istrugă forța de muncă capabilă să-i asigure dezvoltarea economică în continuare și o perfectă colaborare pe principii de egalitate cu alte țări din lume.

Acesta este motivul necesității asigurării unei balanțe a forței de muncă în care tineretului trebuie să i se rezerve rolul esențial în procesul muncii.

Un model de calcul al prognozei populației - Exercițiu statistic-matematic -

Stabilirea prognozei populației în prezenta lucrare este doar un exercițiu statistico matematic prin care se poate determina creșterea populației în viitor, bazându-se pe folosirea ratelor curente de creștere.

Una din ecuațiile de bază folosite în acest calcul este:

$$N_t = P * e^{\text{ridicat la puterea } (r * t)}$$

în care:

" N_t " reprezintă numărul de oameni la un timp viitor, iar

" P " reprezintă populația la un moment de început.

Pentru a face calculul se vor folosi următoarele elemente ale formulei:

$$e^{\text{ridicat la puterea } (r * t)}$$

în care:

" e " este baza logaritmilor naturali (2.71828),

" r " reprezintă rata de creștere (creșterea naturală

împărțită la 100),
 "t" reprezintă perioada de timp implicate (în cazul
 exemplului despre care vom vorbi mai jos este 2020).

O modalitate de a putea înțelege metoda de stabilire a prognozei creșterii populației este dată de următorul exemplu:

În anul 2000, de exemplu, Mexic a avut o populație de 99.6 milioane.

Dacă vrem să stabilim, de exemplu, care v-a fi populația Mexicului în anul 2020, vom folosi formula mai sus indicată:

în care: e este 2.71828 ridicat la puterea de 0,022 (r), iar t este 20.

În felul acesta e ridicat la puterea de $r \cdot t$ este egal cu 1.553.

Numărul actual al populației Mexicului de 99,6 (milioane) înmulțit cu 1.553, ne dă rezultatul: 154,67.

Prin urmare, în anul 2020, populația Mexicului va fi de 154,670,000 oameni care reprezintă o creștere cu 55,1 milioane în cei 20 de ani (între anul 2000 și 2020).

Statisticienii demografici folosesc în prezent formule mult mai sofisticate pentru stabilirea prognozei populației din diferite țări, dar exemplul de mai sus, așa cum am afirmat, este un exercițiu care a fost folosit cu peste 150 de ani înainte (1830), și de către matematicianul Pierre François Verhulst (1804-1849)¹¹⁹.

După opinia unor statisticieni demografici, se pare, că Malthus ar fi folosit un sistem relativ similar de calcul care i-a permis să ajungă la concluzia progresiei geometrice a creșterii populației.

*

Stabilirea unor prognoze privind dinamica populației, până la mijlocul acestui secol, de exemplu, iau în considerație unele scenarii privind variantele creșterii numerice a populației.

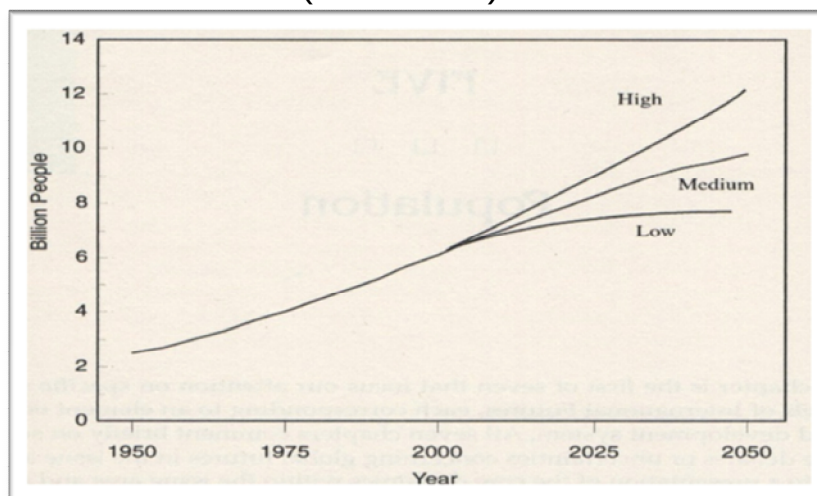
Un exemplu în acest sens a fost prezentat de către Ronald Bailey¹²⁰ în lucrarea *The True State of the Planet*, publicată în 1995 (Edit. Free Press, New York, 1995, pg.399)

Graficul 5.

¹¹⁹ Pierre François Verhulst - matematician și doctor în teoria numerelor, Universitatea din Ghent (Belgia)

¹²⁰ Ronald Bailey - producătorul serialului național săptămânal de televiziune: Think Tank și autor al lucrării: *Eco-Scam: Profeții Falși ai Apocalipselor Ecologice*.

Proгноза evoluției numerice a populației Terrei (1950-2050)

Această metodă de prognozare s-a bazat pe unele extrapolări ale creșterii numerice a populației, folosindu-se de modele simple de creștere.

Matematic vorbind, în ecuațiile folosite de Bailey, populația la un anumit moment dat (marcată cu "t"), ca și la un moment apriorii (marcată cu "t-1"), la care s-a adăugat o rată a creșterii (marcată cu "r"), i-au permis să stabilească formula după care:

$$POP_t = POP_{t-1} (1+r)$$

Un asemenea model matematic computerizat, după opinia lui Bailey, ar putea generaliza o asemenea apreciere după care predicția populației în oricare dintre momentele socotite ca fiind necesare pentru observația creșterii populației să fie bazată pe momentul initial (în care t= 0).

În acest caz formula se poate prezenta sub forma:

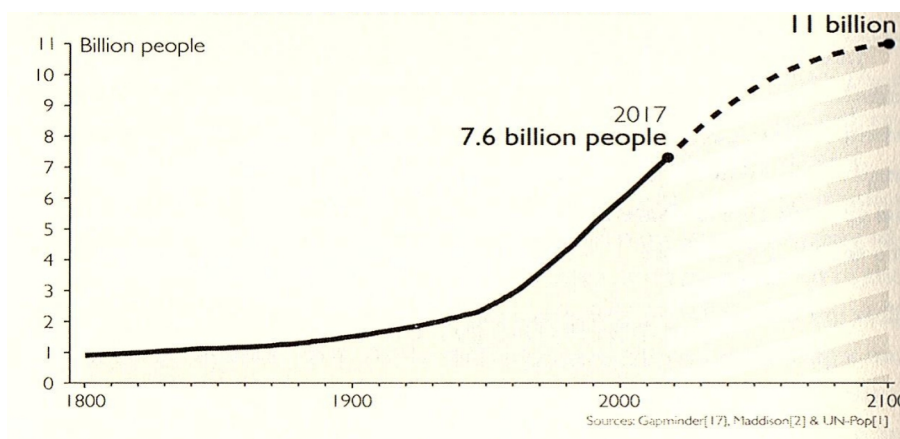
$$POP_t = POP_{t=0} (1+r)^t$$

Opinia multor statisticieni demografi, la care mă raliez, este aceea după care rata de creștere numerică a populației, s-ar putea să nu reflecte realitatea în special în condițiile unei analize pe perioade mai lungi de timp. Din acest punct de vedere consider că punctul de vedere al Dnei. Bozerup este mult mai apropiat de realitate.

În același timp specialiștii din cadrul ONU au prezentat următoarea prognoză a evoluției populației globului până la sfârșitul acestui secol și care marchează numărul de 7.6 miliarde persoane în 2017 și 11 miliarde locuitori în anul 2100.

Graficul 6

Evoluția populației Terrei
până în anul 2017 și tendința până în 2100

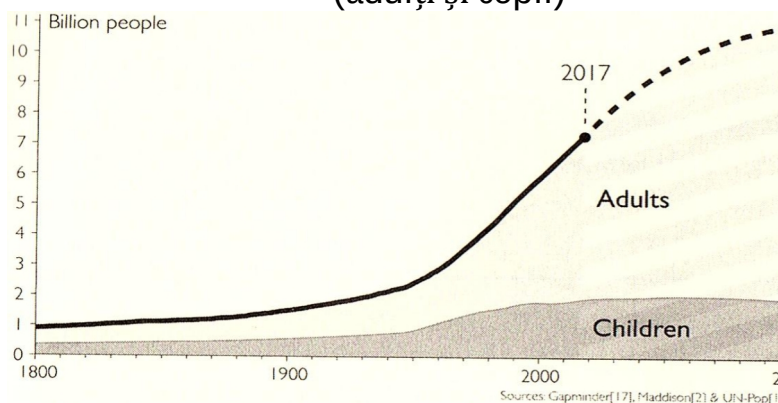
Sursa: ONU, Departamentul Populației, 2017

Principala întrebare la care ONU a oferit un răspuns printr-un grafic pe care îl prezentăm mai jos este acela al raportului dintre creșterea populației adulte și cea a copiilor în această evoluție până în anul 2017 și apoi până în anul 2100.

Iată cum se prezintă această diferență:

Graficul 7.

Evoluția și prognoza populației Terrei pe categorii
(adulți și copii)

Sursa: ONU, Departamentul Populației, 2017

Cercetările demografice întreprinse de către cercetători independenți¹²¹, diferite institute de cercetări și organisme internaționale confirmă faptul ce a avut loc pentru o lungă perioadă de timp, datorită unor factori multipli, prin care numărul copiilor nou născuți, per femeie, a scăzut dramatic, în special după 1965. Despre acest subiect vom discuta mai departe în partea II-a a lucrării.

¹²¹ Rosling, Hans, Factfulness, pg.84, Lucrarea citată în bibliografie

Partea II-a

Capitolul 4

Statutul social al femeii

Rolul femeii în societate

Un profesor de sociologie afirma la un moment dat:

„dacă nu ar exista femeile nu ar exista nici bărbații”.

Punctul de vedere al acestui profesor se poate considera dintr-un anumit punct de vedere că are o bază logică și deosebit de reală.

Pe parcursul evoluției sociale femeia și-a dovedit de nenumărate ori rolul ei deosebit de important nu numai prin funcția ei fiziologică de procreare dar și prin tot

felul de activități și decizii dovedindu-se ca fiind o parteneră în egală măsură a bărbatului.

În timp de pace sau de război, în orice împrejurare la care a fost expusă, a dovedit o perseverență, logică și o meticulozitate deosebită precum și cu un puternic simț al responsabilității, care a ajutat-o sau chiar l-a suplinat fără nici un fel de dificultate pe bărbat.

Atât în timpul Primului și în special în cel de al Doilea Război Mondial foarte multe femei au participat la acțiuni și tot felul de operațiuni deosebit de grele și riscante asigurându-le rezolvarea în condițiuni deosebit de bune.

Participantă activă în toate domeniile de activitate economică, politică, socială sau culturală, femeile au fost în totdeauna la mare înălțime și și-au dovedit potențialurile intelectuale și simțul practic pe care îl posedau.

După ce de al Doilea Război Mondial forța de muncă feminină a fost baza multor activități din industrie, agricultură, comerț, învățământ și în multe alte sectoare de activitate.

Împărțindu-și timpul între munca profesională și cea de îngrijire a copiilor și a familiei, s-a dovedit de o mare capabilitate fiind permanent un exemplu de devotament și abnegație.

Sunt încă foarte multe țări în lume în care femeile sunt considerate ca fiind ființe inferioare din punct de vedere fizic și intelectual, în comparație cu bărbații și în același timp sunt supuse la tot felul de acte de violență în cazul nesupunerii principiilor stabilite de bărbați.

Falsitatea unei asemenea concepții s-a dovedit în totdeauna dar mai ales în ultimele secole când femeia primind anumite responsabilități pe linie profesională a reușit să-și îndeplinească obligațiile într-un mod excepțional.

În unele țări din lumea a treia încă și în prezent femeile sunt un suport deosebit de important în desfășurarea muncilor agricole și tot odată un suport de bază pentru viața de familie. Ea este cea care asigură „pâinea” familiei cu toate că munca ei este complet nesocotită și în cele mai multe cazuri nu îi este luată în seamă nici opinia chiar când este vorba de diversele aspecte ale vieții care o influențează în mod direct, afectându-i viața și sănătatea (cum ar fi în cazul nașterii copiilor).

De cele mai multe ori în aceste țări, trăind în condiții de totală sărăcie și insalubritate, ea continuă să muncească și să aibă grije de copiii pe care îi are.

O asemenea viață se perpetuează din generație în generație fără a exista nici o rază de lumină sau o șansă de schimbare a acestei situații.

În aceste țări, fetele tinere își ajută mamele la muncile grele, de exemplu, din agricultură și nu au nici o șansă de a fi încadrate într-un proces educațional.

În aceste țări se îmbină sărăcia cu creșterea numărului de copii.

Pe asemenea considerene și-a întemeiat Malthus întreaga sa teorie privind evoluția populației globului.

Nici în timpul vieții lui Malthus și nici până în ziua de astăzi sunt multe țări în care nu s-au făcut simțite urmările unor asemenea concepții referitoare la necesitatea lichidării sărăciei în primul rând și apoi al creșterii nivelului educational al femeilor, ca apoi să se discute despre scăderea sau menținerea unei rate a fertilității la un nivel mai scăzut.

Nașterea copiilor în aceste țări sărace este o perpetuare a acestui ciclu al vieții, socotit de către unii economiști analiști, de către politicieni și de către demografi ca fiind modul de manifestare al unui „*ciclu vicios*”.

*

Remarcându-se multiplele situații în care femeile sunt supuse unor nenumărate acte de violență și violuri, Comisia legislativă a ONU a elaborat la mijlocul lunii martie 2013 o declarație referitoare la combaterea actelor de violență împotriva femeilor și a fetelor.

O asemenea declarație a fost dată împotriva concepțiilor manifestate în țările în care religia musulmană este fundamentală și a punctului de vedere al Vaticanului cu privire la drepturile sexuale și reproductive ale femeilor.

Administrațiile guvernamentale din Iran, Egipt, Arabia Saudită, Qatar, Libia, Nigeria și Sudan, împreună cu Honduras și cu împuterniciții Vaticanului, și-au exprimat rezerve cu privire Declarația Comisiei Națiunilor Unite privind statutul femeilor, dar nu au blocat adoptarea textului declarației.

În timp ce Declarația Comisiei, mai sus amintite, a fost creată pe baza unui document din 1946, care se referea la promovarea femeilor, ca un fapt care nu avea caracter obligatoriu, diplomații și activiștii pentru drepturile femeilor au afirmat că Declarație are o pondere destul de mare la nivel mondial pentru a impune îmbunătățirea vieții femeilor și fetelor.

Oamenii de acțiune din toată lumea așteaptă, iar noi încă nu reușim să le oferim finalizarea așteptărilor lor, cu privire la textul Declarației, a spus Verónica Michelle Bachelet (1961 -), fostă președinte a Chile și șefă a ONU, Departamentul pentru drepturile femeilor.

O altă reprezentantă a ONU Shannon Kowalski, director al politicii pentru apărarea drepturilor femeilor din cadrul Coaliției ” Sănătatea Internațională a Femeii”, afirma:

*”Declarația este o victorie pentru femei și fete,
dar ar fi putut merge mai departe să recunoască
și să condamne violența cu care se confruntă acestea”.*

"Guvernele diferitelor țări sunt de acord să ia măsuri concrete pentru a pune capăt violenței", a spus ea.

*"Pentru prima dată, au fost de acord să asigure
că femeile care au fost violate pot obține servicii
de sănătate, cum ar fi: contracepția de urgență și
avort în condiții de siguranță."*

Anterior perioadei când a fost lansată Declarația ONU, în cadrul discuțiilor purtate de reprezentanții unor țări printre care: Iran, Rusia, și reprezentanții Vaticanului amenințaseră că vor face tot ce va fi posibil să oprească lansarea unei asemenea Declarații, folosind diverse tertipuri printre care insuficiența mijloacelor de referință referitoare la contracepția de urgență, avortul și tratamentul bolilor sexuale.

De asemeni un amendament propus de Egipt - care ar fi permis unora dintre state, evitarea punerii în aplicare a unei asemenea Declarații, (în cazul în care ar fi apărut unele puncte contradictorii cu legile naționale din statele musulmane sau cu valorile religioase și culturale din aceste țări-n.n.), a eșuat.

Cu toate că un asemenea amendament se referea numai la anumite aspecte ale unei declarații, unii diplomați afirmaseră că s-ar fi subminat întregul document.

La una dintre ședințele ONU, pe problemele drepturilor femeilor, delegația din Egipt a declarat că nu va sta în calea unei asemenea Declarații cu privier la emancipării femeilor.

La încheierea ședinței ONU, Secretarul General al ONU, Ban Ki-moon, a declarat că statele au acum responsabilitatea de a transforma în realitate Declarația din 2013.

El a spus:

*"Violența împotriva femeilor este o violare atroce
a drepturilor omului, o amenințare globală,
o amenințare la adresa sănătății publice și un
ultragiul moral. "Nu contează în ce țară locuiește,
indiferent de cultura acelei țări, indiferent de
concepțiile acelei societăți, fiecare femeie și fată are
dreptul de a trăi fără nici o teamă".*

[Pentru cei interesați și dornici să cunoască în detaliu textul Declarației Comisiei, privind statutul femeilor, pot consulta textul în lincul: www.unwomen.org.]

*

Un rol esențial în evoluția drepturilor femeilor a început să se manifeste

Încă din secolul al 19-lea printr-o mișcare a feminismului.

Feminismul este o mișcare socială prin care femeile au început să lupte pentru drepturi egale cu ale bărbaților. Pe la sfârșitul secolului XIX, femeile au început să ceară drept la vot. Abia în anul 1918 s-a acordat drept la vot femeilor peste 30 de ani și care dețineau o proprietate.

Istoria feminismului se împarte în 3 perioade, care sunt cunoscute sub numele de "valurile feminismului".

Primul val, a început în secolul al XIX-lea.

Al doilea val a avut loc între 1960 și 1990. În acest timp, femeile au cerut drepturi sociale și economice. Ele vroiau același salariu ca și bărbații pentru activități similare și care solicitau calificări similare.

Anumite probleme ale femeilor, precum procrearea, reproducerea și sexualitatea lor, au fost evidențiate de feministele acestei perioade.

Al treilea val este mișcarea feministă de astăzi.

Acest val a început în 1990 și a devenit an de an din ce în ce mai puternic.

În prezent, drepturile femeilor urmăresc alte obiective mult mai complexe și mai sofisticate.

Femeile cer în prezent drepturi pentru acele femei care sunt dezavantajate, precum sunt femeile de culoare, femeile cu un venit mic, lesbienele sau pentru transexuali (cei care în baza unei intervenții chirurgicale au devenit femei).

Astăzi filozofia feminismului a fost înlocuită cu cea a "umanismului" iar cele mai multe femei s-au declarat umaniste.

Umanismul este o perspectivă mai largă a feminismului, umaniștii cred în egalitate, respect și drepturi egale, pentru toată lumea.

*

Importanța creșterii procesului educational în general și al femeilor în special

O analiză socio-economică efectuată în prezent asupra evoluției societății, confirmă fără nici un risc de greșală totală diferența față de un trecut mai mult sau mai puțin îndepărtat. Astăzi, evoluția societății este total diferită.

Ea se bazează pe factori total diferiți față de decadele și secolele precedente. În mod special în prezent ea se bazează pe educație și noi idei.

Fiecare țară caută să-și extindă numărul populației educate și cu cât mai multe cunoștințe în diferite domenii de activitate; iar ceea ce nu reușește prin sistemul național, încearcă s-o rezolve prin oferirea unor oportunități, prin imigrarea unor forțe de muncă calificate.

O mulțime de imigranți din Europa și Asia cu calificări superioare ajung în Statele Unite, de exemplu, și pornesc diverse activități, angajază forță de muncă internă sau internațională, talentată și dornică să lucreze și să-și dovedească calificările și ideile pe care le au.

Pe plan național, ceea ce are nevoie în prezent, de exemplu, America este :

1. să-și îmbunătățească în mod substanțial sistemul educational începînd de la primele clase,
2. să asigure un suport substanțial pentru calificarea, remunerarea și asigurarea unei morale și discipline școlare corespunzătoare,
3. să investească în cercetarea și descoperirea de noi soluții destinate nevoilor oamenilor specifice acestui secol în care trăim.

În ultimile câteva decade o serie de studii efectuate de institute de specialitate cu profil medical și socio-economic analizînd relația dintre nivelul educațional în general și acela al femeilor în mod special, confirmă cât de mare este aportul profesional pe care îl aduc femeile în societate și efectele directe asupra ratei fertilității concluzionau că:

„cu cât educația femeilor este mai înaltă cu atât se vor naște mai puțini copii.”

În 1999 într-un studiu efectuat de către U.S.National Academy of Science (NAS) se făcea o comparație a diverselor țări și a gradului de educație al femeilor.

Luîndu-se drept exemplu două țări: Sri Lanka și Pachistan, autorii studiului au ajuns la concluzia că în Sri Lanka unde nivelul educațional al femeilor ajunsese la 87% (pentru femeile de 15 ani și peste) rata fertilității era de 2 copii per femeie.

În Pachistan, unde numai 24% dintre femeile adulte sunt alfabetizate rata fertilității era de 5-6 copii per femeie.

Rezultatele acestui studiu confirmă ideia după care educația femeilor este un fapt important în scăderea ratei nașterilor.

Totuși după opinia unor specialiști el nu poate fi considerat ca fiind 100 la 100 corect.

Exemplele următoare vor confirma această opinie.

În Iordania, de exemplu, 86% dintre femei sunt literate iar fertilitatea lor este similară cu cea a femeilor din Pachistan.

În Bangladej, numai 26% dintre femei știu să scrie și să citească iar rata fertilității a scăzut în ultimile decade la jumătate.

De aici se poate desprinde următoarea idee: educația în general și a femeilor în special este importantă atunci când este vorba de creșterea populației unei țări, dar în același timp nu trebuie neglijat nici aspectul economic al acestui factor.

Înfăptuirea educației este un proces lung și costisitor și nu toată lumea și în special în majoritatea țărilor slab dezvoltate economic, nu oricine își poate permite asigurarea cheltuielilor de școlarizare.

În anumite țări cum ar fi de exemplu Irak sau Iran, femeilor li se acordă acest privilegiu dar într-o proporție destul de mică.

Cred că atunci când se discută despre educația copiilor în general și în special a fetelor acest proces trebuie corelat cu alți doi factori esențiali:

- dezvoltarea economică a unei țări, iar în cazul țărilor subdezvoltate, gradul de sărăcie în care trăiește populația țării respective și
- costul de creștere și școlarizare a unui copil.

Din unele studii economice și de sociologie efectuate recent, rezultă că în foarte multe țări slab dezvoltate, în care agricultura este mijlocul principal de activitate, în ultimile decenii s-a produs și s-a extins fenomenul creșterii sărăciei.

Unele lucrări cu caracter beletristic confirmă perpetuarea unei asemenea practici după care fetele pot merge la școală numai vara când marea majoritate a băieților lucrează.

De abea spre sfârșitul secolului al 19-lea s-a simțit un puternic curent prin care femeile prin mișcarea feministă, au început să-și reclame emanciparea și au început să-și dovedească aportul pe care îl pot oferi societății prin activitatea pe care o desfășurau.

Treptat dar într-un mod foarte consecvent, femeile au început să lucreze din ce în ce mai mult și într-un număr din ce în ce mai mare în diverse activități din afara gospodăriei (în ateliere de croitorie, ca vânzătoare în magazinele cu îmbrăcăminte pentru femei sau în birouri ca secretare sau contabile).

Recent o lucrare cu caracter beletristic "Lean In" ¹²² a devenit un îndemn al femeilor pentru a lucra cât mai serios și pentru a cuceri poziții de leader în companii și în societate.

Numai printr-o preocupare continuă de creștere a educației și prin eforturi pe termen lung de a dovedi cât de competente sunt, au putut femeile să-și câștige și să-și asigure drepturile și pozițiile cuvenite într-o societate modernă.

Spre sfârșitul secolului al 19-lea numărul celor care își continuau educația prin cursuri universitare crescuse în mod simțitor iar încă dela începutul secolului 20

¹²² Sheryl Sandberg – Lean In, pg. 39 și următoarele, Lucrare citată în bibliografie .

peste jumătate dintre studenții diverselor universități din țările occidentale erau de sex feminin și își obținuseră diplome universitare ajungând să aibă titluri academice.

Extinderea procesului educațional și câștigarea rolului meritat în societate a schimbat în mod deosebit și definitiv vechea concepție, transformată într-un adevărat mit, după care femeia trebuia să fie procreatoarea și trebuia numai să aibă grije de următoarele generații.

Treptat dar nu peste tot și nu întotdeauna discriminările dintre sexe au fost înlăturate.

Chiar și în societățile care își abrogă titlul ca fiind total democratice încă se mai manifestă într-un mod tacit diverse forme de discriminare între sexe în primul rând din punctul de vedere al al remunerării, chiar și în cazul acelorași nivele de educație, al ocupării unor funcții similar și cu aceleași responsabilități¹²³.

Punctul de vedere al unora dintre specialiștii pe probleme demografice din cadrul ONU-Divizia Populației, este acela după care există toate șansele ca 2.9 miliarde de oameni din cei 6.5 miliarde cât trăiau în decada precedentă să poată fi redus și ca atare susțin ei, se va putea ajunge la un punct de control al natalității.

Dacă se va continua această evoluție controlată, numărul populației, după opinia celor dela ONU, va putea asigura și pentru viitor o rată a fertilității scăzută.

Cred că specialiștii din cadrul ONU - Divizia Populației, s-au grăbit cu lansarea unor asemenea informații fără să țină seama de faptul că sunt încă multe țări în curs de dezvoltare și chiar unele cu o economie dezvoltată în care rata fertilității depășește cu mult aceste estimări care ar putea duce la o relativă stabilitate a creșterii populației globului.

În prezent pe plan mondial se manifestă un fenomen al discrepantei dintre numărul femeilor între 15 și 49 de ani care sunt gravide datorită creșterii activității sexuale și folosirea într-un mod necorespunzător sau chiar o totală nefolosire a contraceptivelor.

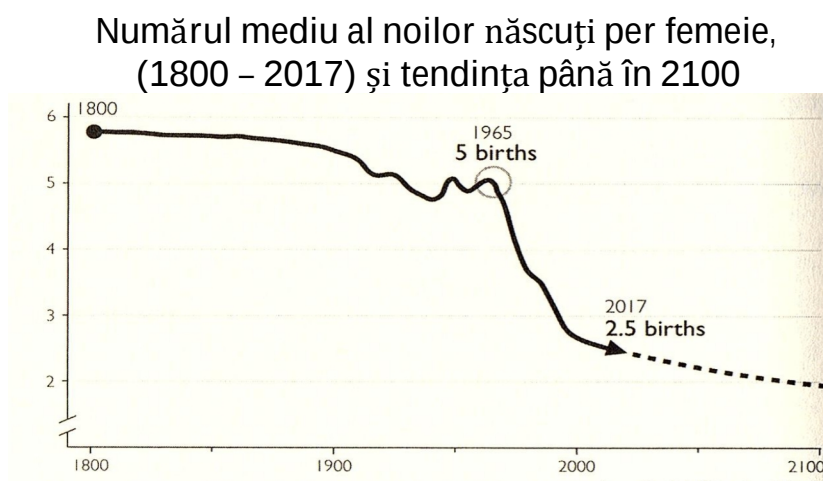
Dacă numărul de copii nou născuți per femeie va cunoaște în viitor o scădere, așa după cum se poate observa și din graficul de mai jos creat pe baza unei ample cercetări efectuat de către ONU, acest fenomen corelat cu procesul îmbătrânirii populației ar putea constitui o îngrijorare pentru multe țări din lume și ca atare procesul creșterii numerice a populației globului poate fi considerat ca fiind nu numai alarmant dar și discutabil.

Experții ONU prezintă în diverse rapoarte punctul de vedere din care rezultă că începând din anul 1800 și până în 2100 numărul copiilor născuți per femeie a scăzut

¹²³ Vezi Adnotări despre evoluția drepturilor și rolul femeilor în societate.

de la 5 nașteri (în 1965) ajungând în 2017 la 2.5 nașteri și tendința este în continuare de scădere a numărului de noi născuți până la sfârșitul acestui secol.

Graficul 8

Sursa: ONU, Departamentul populației, 2017

De asemenea dintr-un studiu efectuat în 2002 privind evoluția demografică în diverse țări din lume a rezultat că peste $\frac{1}{4}$ dintre femeile gravide din țările în curs de dezvoltare nu intenționau să aibă copii.

Biroul de referință asupra evoluției populației globului a publicat în anul 2006 rezultatele unui studiu amplu efectuat într-un număr mare de țări și din care a rezultat ideea după care în foarte multe țări din lume femeile nu doresc să aibă mai mult de un copil, maximum doi.

În ipoteza în care rezultatele unui asemenea studiu vor fi luate în considerație multe dintre problemele legate de mărimea familiei s-ar putea să-și găsească o rezolvare favorabilă.

În același timp o statistică prezentată de revista *National Geography* stabilită de asemenea pe baza unui studiu efectuat de *Pew Research Institute*, privind maternitatea modernă dovedește următoarea situație

Tabelul 11

Maternitatea modernă

Indicatorul demografic	1990	2008
% femei necăsătorite	14	19
Nr. Copii nou născuți	380	603

Sursa: Rev.National Geography, Ian.2011, pg.24

Cele mai multe femei americane, de exemplu, preferă să aibă copii mai târziu în viața lor. Motivele unei asemenea decizii sunt:

- preocuparea obținerea unei educații mai înalte, și a unei poziții mai înalte în activitatea profesională,
- tratamente pentru creșterea fertilității,
- schimbarea opiniei referitoare la căsătorie

În timp ce rata nașterilor în anul 2008 nu a cunoscut variații prea mari față de 1990, numărul noilor născuți de către femei de 35 de ani și peste a crescut dramatic atingând 64%.

De asemeni raportul *Pew* arată că circa 41% dintre copiii născuți în 2008 provin din relații în afara căsătoriei, față de 28% câți au fost în 1990.

Observațiile unui cercetător sociolog ce a studiat mai mulți ani situația căsătoriilor în diverse țări, dar mai ales pe cea din Statele Unite, confirmă existența unei tendințe după care femeile preferă să coabiteze cu tatăl copilului (sau copiilor) lor, ceea ce este o situație total diferită față de situația care exista în urmă cu câteva decade.

În ultima decadă se remarcă în SUA fenomenul social după care femeile preferă să aibă copii și să-i crească singure ¹²⁴.

În același timp are loc o manifestare de proporții a numărului femeilor care încep să aibă relații sexuale foarte de timpuriu (aproximativ la 15 sau 16 ani) și care nu au experiență în protecția împotriva sarcinilor.

În SUA, preocuparea în această problemă devine deosebit de serioasă în aceste condiții guvernul federal și cele statale cheltuiesc sute de milioane dolari anual pentru planificarea familiei.

Datele statistice prezentate în 1983 în fața Congresului SUA confirmă cele afirmate și la aceasta se adaugă și multiplele discuții privind libera procurare a pilulelor din așa numitul "Plan B" sau "*Pilulele de a doua zi*", care se pot procura de la orice farmacie de către femeile tinere fără a trebui să fie informați părinții despre raporturile sexuale pe care aceste femei tinere (15 ani sau sub această vîrstă) le au.

Datele din tabelul alăturat confirmă situația creșterii de peste patru ori a cheltuielilor federale (în cazul Statelor Unite) destinate planificării familiei în paralel cu creșterea dramatică a fenomenului începerii vieții sexuale încă dela cele mai timpurii vârste (dela 15 ani și în multe cazuri chiar și mai înainte), ceea ce a dus la creșterea numărului avorturilor tinerelor femei dela 19.22/1000 de femei cât a fost la începutul anilor '70 la peste 44.3/1000 în 1982.

Tabelul 12

¹²⁴ Vezi Adnotări și Nota: 2 din 5 femei doresc să aibă un copil pe care să-l crească singure,

Cheltuielile federale pentru planificarea familiei în SUA (1970-1982)

Anul	1	2	3	4	5
1970	.-	644.708	.-	68.32	68.32
1971	80	628.000	.-	64.66	64.66
1972	99.4	616.280	191.000	81.22	62.01
1973	137.2	604.09	231.890	82.61	59.69
1974	142.7	595.466	279.700	85.36	58.05
1975	148.2	582.238	325780	87.77	56.28
1976	157	558.744	362.680	88.26	53.52
1977	184.6	559.154	397.720	91.87	53.69
1978	218	543.407	418.790	92.82	52.42
1979	233	549.472	444.600	94.7	52.3
1980	298.5	552.161	444.800	95.7	53.0
1981	325	527.392	433.000	96.0	52.7
1982	326	513.758	430.000	97.2	52.9

Notă: Coloana 1=Cheltuielile federale pentru planificarea familiei
mil. \$ SUA); Coloana 2=Numărul nașterilor per femeie (15-19 ani);
Coloana 3= Numărul avorturilor per femeie (15-19 ani);
Coloana 4= % de femei gravide (15-19 ani)per 1000 de femei;
Coloana 5= % de nașteri per 1000 de femei (15-19 ani).

Sursa: Prezentare în fața Congresului S.U.-Comitetul Senatorial, 31 Martie 1983

Aplicându-se cu o mare perseverență toate condițiile de îngrijire medicală și alocându-se fondurile necesare destinate acestei preocupări, în 2006, de exemplu, fertilitatea femeilor în SUA a ajuns la 2.1 copii per femeie, considerată ca fiind un grad de fertilitate care dacă se va menține, va putea să asigure o evoluție normală a populației americane (în paralel cu un grad corespunzător de înlocuire).

Întrebarea pe care și-o poate pune oricine este aceea dacă sunt create condiții similare de asigurare medicală și de acordarea a unor asemenea fonduri necesare (similare cu cele din SUA) și în alte țări cum ar fi: Brazilia, Indonezia, China, India ș.a. pentru a se putea ajunge la o limitare a fertilității femeilor până la a avea 2.1 copii per cuplu (sau pe familie)?

Așa cum se afirmă și într-un articol publicat de revista *The Economist*, rata fertilității este numai o cifră ipotetică și bazată pe factori conjuncturali, întrucât în cele mai multe țări sărace această cifră depășește 3.0.

Ca atare, se confirmă ideea după care creșterea populației pe glob, poate continua și în condițiile scăderii ratei medii a fertilității. Fapt ce va continua să se manifeste și în următoarea perioadă până la jumătatea actualului secol când se speră că se va putea ajunge la asigurarea unei stabilități a creșterii numărului populației.

Cercetătorii din cadrul *Worldwatch Institut* pe baza unor studii efectuate mai recent în peste 128 de țări, au ajuns la concluzia că raportul dintre statutul femeilor în societate, creșterea gradului de educație și asigurarea unor oportunități similare cu ale bărbaților (din punct de vedere profesional, al carierii și al remunerării), au un rol deosebit de important în scăderea ratei fertilității.

Graficul alăturat reflectă această situație în care în timp ce rata fertilității este în scădere, numărul populației este în continuă creștere.

În același timp un grup de cercetători din cadrul unui institut de cercetări pe probleme de alimentație și politica dezvoltării,¹²⁵ au publicat o lucrare în care sunt sintetizate concluziile unor cercetări de mai mulți ani referitoare la efectele pozitive și negative ale procesului scăderii ratei fertilității femeilor.¹²⁶

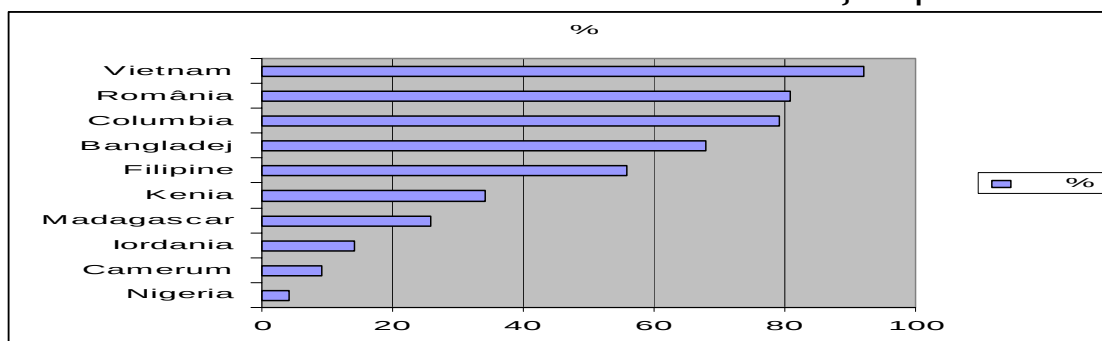
Graficul 9

Procentul femeilor la vârsta reproductivă

¹²⁵ Vezi Adnotări despre Institute for Food and Development Policy și agenda de activitate a lui

¹²⁶ Lappe, Moore, Frances și alții – *Twelve Myths*, Grove Press, New York, 1998, pg 74 și urm.

care nu doresc să aibă mai mulți copii

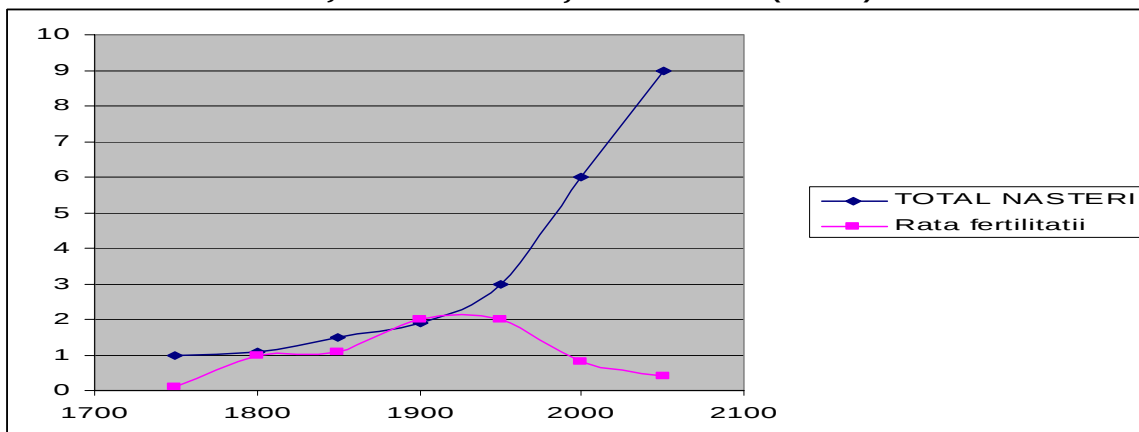

Sursa: Prelucrat după datele prezentate de Population Reference Bureau, 2006, World Population Data Sheet

O serie de experți demografici și medici ginecologi au analizat și au publicat rezultatele acestor cercetări privind raportului între creșterea numărului populației și rata fertilității femeilor.

Graficul 10

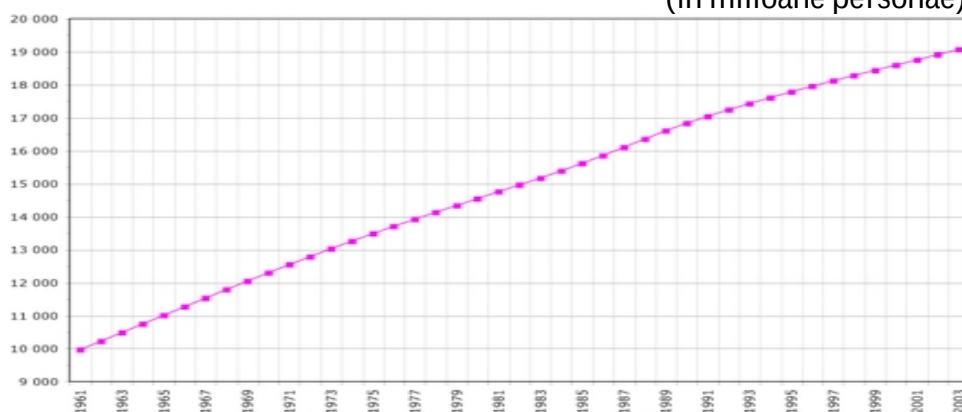
Evoluția populației (în mil. loc.)
și rata fertilității femeilor (în %)

Luînd ca exemplu Sri Lanka, în special în perioada de după război și până în 1978, se arată că eforturile guvernului au fost îndreptate spre a subvenționa asigurarea produselor alimentare de bază necesare populației și tot odată a inițiat diverse programe pe termen lung destinate reducerii fertilității. Cu toate acestea populația acestei insule a continuat să crească.

Graficul 11

Evoluția demografică în statul Sri Lanka (1961-2003)
(în milioane persoane)

Sursa: Raport FAO, Depart. Population, 2005

Un alt exemplu este cel al Cubei unde guvernul cubanez în perioada 1959-1989, a asigurat hrana populației aprovizionând cu cantități suficiente din import, (în special din U.R.S.S.), produsele alimentare care să asigure consumul zilnic la nivelul de 1900 calorii zilnic în paralel cu o politică continuă de descurajare a nașterilor.

Finalul acestei politici consecvente s-a reflectat în scăderea ratei fertilității dela 4.7 la 1.43 copii per femeie în 2006.

Asemenea rezultate și-au dovedit efectul pozitiv al îmbunătățirii condițiilor de trai ale populației însoțit de ridicarea procesului educațional în general și al femeilor în special.

Diferite date statistice internaționale confirmă numărul încă mare al țărilor în care scăderea ratei fertilității nu poate fi corelată cu îmbunătățirea reală a condițiilor de viață ale populației.

Un exemplu în acest sens l-a oferit România anilor sub regimul ceaușist când gradul de educație al populației era foarte ridicat, iar propaganda comunistă informa prin toate mijloacele mass-mediei despre creșterea condițiilor de trai ale populației iar realitatea era marcată de enormele dificultăți economice și condiții sociale rudimentare în care trăia majoritatea poporului. Asemenea condiții precare ale majorității populației determinase hotărârea multor cupluri tinere de a renunța sau amâna formarea unei familii cu copii.

Ceaușescu personal și întreaga sa administrație impusese o politică ce obliga femeile să aibă copii; se interzisese practicarea oficială sub control medical a avorturilor, erau interzise vânzarea de anticoncepționale și a prezervativelor.

Ceaușescu declara:

*„Fetusul este o proprietate socialistă a întregului popor.
Dând naștere unui copil este un act patriotic care este
deosebit de important pentru îmbogățirea țării”.*

Ceea ce este de reținut este falsa lozincărie referitoare la grija statului pentru mamă și copil, în timp de lipsurile alimentare de bază pentru noii născuți deveneau din an în an mai mari și mai greu de procurat.

O asemenea situație urmată de marile dificultăți din perioada de tranziție de la comunism spre economia liberă și în continuare sub multiplele efecte ale crizei economice mondiale, au determinat și continuă să fie un factor esențial al declinului demografic.

Așa cum au caracterizat-o unii autori, România se găsește în prezent „într-o criză demografică latentă”,¹²⁷ ducând astfel la o deteriorare a structurii pe vârste a populației.

Cauzele generale ale acestei situații așa cum am mai arătat, și care se manifestă în multe țări dar mai ales în țările din fosta lume comunistă, sunt:

- scăderea fertilității femeilor la nivelul de 1.3 copii per femeie și care este departe de asigurarea înlocuirii generațiilor bătrâne,¹²⁸
- emigrarea unui număr masiv de oameni în special spre țările Europei occidentale și care se ridică la proporții de milioane de persoane de diverse vârste și calificări.¹²⁹
- creșterea procentului mortalității generale care după evenimentul din 1989 ajunsese la 12/1000 de locuitori, iar ulterior s-a manifestat printr-o continuă creștere.

În China comunistă, guvernul chinez dându-și seama de imposibilitatea asigurării mijloacelor de subsistență întregului popor și pentru a rezolva această enormă dificultate a introdus în mod forțat legea prin care se admitea nașterea numai a unuia sau maximum doi copii per familie.

Chiar și cu acest program strict de limitare a nașterilor aplicat cu mai multe decade în urmă și care se menține și în prezent, China va cunoaște în următoarele decade o creștere a populației ce va ajunge după unele prognoze, la peste 1.5 miliarde locuitori

¹²⁷ Din 1990 și până în prezent populația României a scăzut cu peste 1.5 milioane locuitori

¹²⁸ După opinia demografilor, rezolvarea acestei probleme demografice ar fi posibilă prin asigurarea unei rate a fertilității de 2.1 copii per femeie.

¹²⁹ După unele date oficiale prezentate de Media Fox din SUA, numai în Italia cifra emigranților români depășea în 2009 peste 1.1 milioane persoane.

și de abea în anul 2050 populația Chinei se presupune că se va stabiliza la circa 1.46 miliarde locuitori.

După opinia unor autori printre care și a lui Fred Pearce¹³⁰ referitor la utilizarea mijloacelor contraceptive, se arată că în China folosirea acestor mijloace nu era numai sugerată, dar ea devenise obligatorie.

În opoziție cu acest sistem obligatoriu, un purtător de cuvânt al Bisericii Catolice din Brazilia afirma în urmă cu câțiva ani că în Brazilia nu există vre-un program impus de stat în privința planificării familiei și în aceste condiții milioane de femei au fost de acord să fie sterilizate.

Ferilitatea femeilor și efectele ei social – economice

Rezultatul diverselor mișcări feministe a fost acela că în ultimii 20 de ani fertilitatea generală a scăzut la jumătate, iar în 2005 fertilitatea înregistrase un record care era: 2.3 copii per femeie.

În Iran s-a petrecut un fenomen similar, în 2004 conducătorii bisericii islamice participanți la Conferința ONU pe problemele populației (ce a avut loc la Cairo) s-au declarat oficial împotriva unor asemenea măsuri, dar când s-au întors în țară dela Conferință, au pornit o campanie largă de a convinge femeile să-și „protejeze corpurile” și ca rezultat fertilitatea femeilor iraniene în anul 2005 a scăzut dela 5.5 copii la 2.2

Scăderea fertilității femeilor marcată prin reducerea numărului de copii pe familie, este confirmată de faptul că în Italia rata fertilității a scăzut la 1.2 copii, în alte țări din Europa occidentală și în Japonia, fertilitatea este de 1.5 copii per femeie.

Pe baza unor asemenea informații s-au stabilit prognozele care atestă că în următorii circa 40 de ani, așa cum am mai afirmat, populația globului va fi de circa 8 miliarde persoane și poate chiar mai puține.

Opinia Dnei Barbara Crossetti¹³¹ prezentată în cadrul Conferinței referitoare la evoluția populației, ținută la New York în noiembrie 1997, după care peste ½ dintre națiuni vor avea un grad de înlocuire a populației până în anul 2015, a fost sub un mare semn de întrebare încă de la începutul lansării ei și cu atât mai mult în prezent când se dovedește cu prisosință inadvertența ei.

¹³⁰ Fred Pearce (1951 -), scriitor englez pe probleme științifice și ziarist. Specializat pe probleme ale mediului înconjurător (incluzând aspecte referitoare la ape și schimbări climaterice).

¹³¹ Barbara Crossetti (1939 -)- ziaristă americană

Este adevărat că unele țări printre care Rusia, Bulgaria, Republica Cehă, Italia, România, Ucraina ș.a. cunosc un declin considerabil al numărului populației, dar în contrast cu această tendință creșterea numerică a populației globului în mai mult de 100 de țări în curs de dezvoltare sau insuficient dezvoltate este o realitate care nu poate fi nesocotită și care se desfășoară cu o viteză deosebită chiar sub ochii noștri. Acestei probleme trebuie să i se găsească o reală soluție, acceptată de către toată lumea, nu prin omorârea noilor născuți și nici prin diversele metode de forțare a scăderii fertilității.

Date statistice oficiale confirmă următoarea situație a fertilității femeilor pe plan mondial:

Tabelul 13

Situația fertilității femeilor și numărul populației
în unele țări din lume (mil. loc.)

Țara	Numărul mediu de copii per femeie	Populația la mijlocul anului 2001
Rusia	1,2	144
Italia	1,2	58
Japonia	1,3	127
Germania	1,3	82
Polonia	1,4	39
Australia	1,7	19
Marea Britanie	1,7	60
China	1,8	1.273
Franța	1,8	59
SUA	2,1	285

Sursa: Population References Bureau, 2001, World Population, Washington, D.C: 2001, Document # 232ECO-Economy

Tabelul 14

Țări cu un nivel de fertilitate al femeilor
peste nivelul de înlocuire

Țara	Numărul mediu de copii per femeie	Populația la mijlocul anului 2001(mil. Loc.)
Brazilia	2,4	172
Indonezia	2,7	206

India	3,2	1.033
Pakistan	5,6	145
Tanzania	5,6	36
Arabia Saudită	5,7	36
Nigeria	5,8	127
Etiopia	5,9	65
Congo	7	54
Iemen	7,2	18

Notă: După opinia unor demografi, nivelul mediu al fertilității de înlocuire calculate era 2,1 copii per femeie (în anul 2015).

Sursa: Population References Bureau, 2001, World Population, Ibidem

Diverse studii efectuate de institute de cercetări din diverse țări europene , din SUA, Canada, China și din alte țări confirmă că mărimea familiei este determinată de o multitudine de factori printre care:

- mediul în care locuiește familia,
- sectorul de activitate al părinților,
- nivelul veniturilor familiei,
- diverse influențe religioase, ș.a.

Ideia reducerii mărimii familiei este mult mai puternică în cazul în care părinții lucrează în sectoarele moderne ale economiei în comparație cu cei care lucrează în sectoarele non-formale ¹³² ale economiei.

De asemeni se remarcă în general că familia este mai mică în mediul urban decât în mediul rural. În mediul urban, procurarea hranei pentru o familie mai numeroasă este mai dificilă decât în mediul rural, unde multe din produsele alimentare se asigură din gospodărie sau de pe terenul cultivat de familie, în multe cazuri chiar și cu ajutorul copiilor.

În multe dintre țările dezvoltate economic, în care (capul familiei) deține o activitate bine remunerată, părinții preferă ca mama să nu lucreze și să rămână acasă pentru a avea grije de creșterea copiilor.

Familia în multe cazuri preferă să locuiască în apartamente închiriate (și nu în case proprii), unde spațiul este mai limitat și unde nu există posibilitatea pentru creșterea unei familii mai numeroase, cu mai mulți copii.

¹³² Sectoarele non-formale se referă în principal la sectoarele economice din cadrul: comerțului, agriculturii, construcțiilor, producției de bunuri, extracția de materii prime, transporturi și servicii. Aceste sectoare dețin în prezent circa 60% din forța de muncă în zonele urbane din țările în curs de dezvoltare.

În general părinții preferă să-și cheltuiască parte din venituri pentru ținerea copiilor la școli particulare, să trimită copiii la universități pentru a-i forma ca profesioniști și a le crea o carieră similară cu cea a capului de familie.

În aceste condiții, de mediu și de activitate a părinților se remarcă o fertilitate mai scăzută și existența unei familii cu un număr mai mic de copii.

De asemeni trebuie remarcat și faptul că situația fertilității este și în funcție de activitatea soțului. Aceasta diferă de la țară la țară și este cu atât mai semnificativă când se compară cu țările dezvoltate economic.

Se observă că în țările africane și în unele dintre țările arabe fertilitatea femeilor este mult mai mare decât în țările asiatice și din America Latină.

Procentul mai mare al fertilității femeilor în țările arabe, de exemplu, față de alte țări de pe glob este determinată, după opinia unor politologi și economiști, pe de o parte datorită insecurității economice a femeilor din aceste țări și care sunt total dependente de situația soților, iar pe de altă parte, există și obiceiul specific acestor țări, al respingerii și abandonării femeilor sterile sau a femeilor care nu nasc băieți. În aceste condiții femeile preferă să încerce de nenumărate ori să poarte sarcini până când se nasc băieți, ceea ce este o motivare în plus pentru a avea mai mulți copii. Bărbații consideră că prin nașterea băieților își vor putea asigura un suport pentru ani de bătrânețe.

Datele din tabelul prezentat de către Comparative Studies, Nr. 33, Vooburg International Statistical Institute (Olanda), confirmă situația fertilității femeilor în diverse țări în funcție de statutul și activitatea bărbatului.

De asemeni din unele cercetări internaționale s-au evidențiat în urmă cu câteva decenii, existența legăturii care există între forța de muncă, vârsta medie a populației și gradul de educație.

Unele date statistice prezentate de către World Bank, confirmă că în America Latină, la fel ca și în alte țări, scăderea forței de muncă din domeniul agriculturii (în 1980 față de anul 1960), a provenit ca urmare a mecanizării activității agricole, ceea ce a dus la creșterea vârstei medii a populației și la creșterea gradului de educație.

Tabelul 15

Modificarea structurii forței de muncă în țările Americii Latine și efectele ei socio-economice

Țara	% forței de muncă folosită în agricultură.	Vârsta medie în %
------	--	-------------------

	1960	1980	1960	1980
Bolivia	61	50	43	51
Honduras	70	63	46	59
El Salvador	62	60	46	57
Nicaragua	62	43	47	57
Guatemala	67	55	47	59
Peru	52	39	47	58
Ecuador	57	52	51	62
Columbia	56	26	53	63
Paraguay	51	44	56	65
Panama	52	27	62	71
Brazilia	20	30	55	64
Argentina	31	13	65	71
Cile	21	19	57	68
Uruguay	35	11	68	71
Venezuela	56	18	57	68

Sursa: Prelucrat după datele prezentate de către World Bank, 1983

Capitolul 5

Populația și calitatea vieții

Populația și nivelul ei de trai

Cu toate că în ultimile decade au avut loc o mulțime de conferințe internaționale pe diversele teme referitoare la îmbunătățirea condițiilor de viață ale populației din diverse țări și care se consideră ca factori esențiali în scăderea ratei mortalității, creșterea nivelului mediu de viață al populației și scăderea mortalității infantile și cu efect direct asupra scăderii fenomenului sărăciei populației, încă nu se poate considera că s-au făcut simțite în mod deosebit efectele acestor preocupări.

Din acest punct de vedere, pe de o parte, se pune un mare semn de întrebare dacă și cum influențează evoluția populației asupra fenomenului sărăciei și invers dacă sărăcia este un factor esențial și de influență deosebită asupra evoluției numărului populației ?

Pe de altă parte se pune întrebarea dacă teoria privind gradul de sărăcie, și mizeria în care trăiește o mare parte a populației unora dintre țările slab dezvoltate, a celor în curs de dezvoltare și chiar din țările dezvoltate, influențează creșterea numărului populației acestor țări?

Ceea ce consider ca deosebit de important este modalitatea în care se analizează acest fenomen deosebit de complex. Lipsa mijloacelor de subsistență sau alți factori sunt cei care de fapt ar trebui analizați în această corelație (între numărul în continuă creștere al populației, gradul de dezvoltare economică al diverselor țări și asigurarea mijloacelor de subsistență) și în contextul fenomenului globalizării.

Analiza unor date istorice care descriu evoluția scăderii fertilității dela cel mai ridicat nivel (existent într-o societate tradițională) la unul mult mai scăzut (tipic pentru o societate modernă) este considerat de către demografi ca fiind „*fenomenul tranzițional demografic*” sau evoluția fertilității.¹³³

¹³³ Pentru cei interesați de această problemă, sugerez consultarea lucrării:
Cohen E. Joel – How many people can the Earth support?, pg. 56 și următoarele.
Lucrare citată în bibliografie.

Acest fenomen reprezintă după opinia unor autori, un nou pas în conștientizarea umanității, un pas care plasează umanitatea în fruntea ori căror alte specii care au trăit vreodată pe pământ.

Demogr
aful
Frank
W.

Notestein (1902–1983)¹³⁴ de la Princeton University, New Jersey, referindu-se la corelația dintre evoluția populației și creștere prosperității sociale a folosit și el aceeași idee a fenomenul demografic tranzițional.

Mi se pare logică și bine venită o asemenea opinie, după care viața în societățile dezvoltate în care are loc o manifestare deosebită a evoluției sociale, influențează în mod direct scăderea ratei fertilității femeilor din aceste societăți.

De aici se poate desprinde concluzia după care populația Asiei, Africii sau Americii Latine dacă vor ajunge să aibă un standard de viață mai ridicat bazat pe o dezvoltare economică corespunzătoare și pe asigurarea unei educații după modelul țărilor dezvoltate din punct de vedere economic, vor ajunge la un proces normal de scădere a ratei nașterilor.

Planificarea voluntară a familiei nu presupune neapărat, în fiecare caz, familii mai mici. Se poate remarca într-un mod deosebit de clar, în special din experiența țărilor dezvoltate, că odată ce părinții își dau seama că există șanse mai mari de supraviețuire a copilului decât a decesului infantil, în cele mai multe cazuri se hotărăsc să aibă mai puțini copii.

Aceasta permite părinților să asigure copiilor o îngrijire mai bună, standarde de viață mai ridicate și un nivel bun de educație.

Din aceasta cauză, controlul demografic nu trebuie legat doar de controlul natalității, ci de o mulțime de factori diferiți printre care dezvoltarea economică, măsurile de protecție socială și condițiile sociale specifice ale familiei.

În acest context consider ca puncte esențiale opiniile unor autori care se referă la necesitatea stabilirii unor măsuri cu caracter de maximă prioritate pentru asigurarea unui nivel și al unor condiții de viață la nivelul cerințelor secolului în care trăim.

¹³⁴ Frank Wallace Notestein - demograf American. Fost director fondator al Oficiului de Cercetări privind Populația (în cadrul Universității Princeton, statul New Jersey, SUA). Între 1946-1948 a fost primul director al Diviziei Populației din cadrul ONU

Din acest punct de vedere cred că ar fi deosebit de importante următoarele soluții:

- asigurarea condițiilor la nivel național de dezvoltare a învățământului de diverse grade (de la cel elementar la cel universitar),
- asigurarea la nivel național a unui sistem de asigurare a sănătății accesibil pentru toate categoriile sociale și toate nivelurile de venituri,
- un sistem civilizat de transport în comun și a unei suprastructuri corespunzătoare,
- locurilor de muncă pentru toți cei capabili de muncă, ajunși la vârsta acceptabilă pentru muncă,
- condiții de asistență socială pentru cei invalizi sau pentru cei care temporar sunt incapabili să muncească,
- asigurarea cu apă potabilă și a condițiilor sanitare pentru toată populația țării, indiferent de mediul în care trăiesc (urban sau rural),
- produse alimentare accesibile ca preț și ale unor elemente nutriționale corespunzătoare,
- asigurarea folosirii în gospodării a unor forme adecvate de energie și disponibile la prețuri accesibile,
- accesul la telefon, TV și internet,
- protecția împotriva actelor criminale și de violență,

Toate acestea alături de unul din factorii cei mai importanți (sic):

- alegerea unor guverne *oneste* și *responsabile* (!), pentru problemele curente și de perspectivă ale populației.

Sărăcia - un flagel mondial

Dacă vrem să înțelegem cât mai bine fenomenul social al sărăciei ce cuprinde sute de milioane de oameni pe întregul glob (în Asia, Africa, America Latină, Europa și Statele Unite), trebuie în primul rând să înțelegem că acest fenomen este direct legat de gradul de dezvoltare economică a unei țări, de corupția ce se manifestă la diverse nivele ale activității social-economice și politice, indiferent că este vorba de țări dezvoltate, în curs de dezvoltare sau sărace de pe întregul glob.

În cele mai multe țări se manifestă un dezinteres deosebit al administrațiilor guvernamentale pentru asigurarea nevoilor curente ale populației unei țări.

Acest flagel social s-a manifestat de sute și mii de ani și continuă să existe în mari proporții și în actualul secolul, cu toate că trăim într-o lume în care dispunem de cele mai avansate tehnologii și tehnici în toate domeniile.

Din păcate sunt nenumărate administrații guvernamentale care *pretind numai*

că fac tot ce este necesar și posibil pentru asigurarea unor condiții umane, civilizate, pentru toți oamenii, indiferent, de sex, vârstă, religie, culoare ș.a.m.d., dar care în realitate se preocupă numai de o pătură extrem de subțire a celor din imediata apropiere a celor ce guvernează și de propriile interese.

În urmă cu peste jumătate de secol, în Statele Unite, un spirit de populism, a determinat de exemplu, intensificarea preocupărilor pentru analizarea și găsirea unor soluții de reducere și chiar de lichidare a sărăciei.

S-au create tot felul de institute de studii cu multiple programe considerate de către diverși teoreticieni, ca fiind ”practice”, s-au scris zeci și sute de rapoarte, cărți și mass-media era plină de tot felul de informații care prezentau realitatea acestui grav floagel; s-au format echipe speciale care trimise pe întregul teritoriu al Statelor Unite, efectuând sondaje de opinie în rîndurile diferitelor straturi sociale lovite de această plagă.

Tot ce s-a reușit a fost că Mollie Orshanskz (1915-2006)¹³⁵, dela Administrația Securității Sociale (ASS), a creat în anul 1963, o primă definiție a sărăciei, caracterizând-o printr-o serie de factori cum erau: nivelul venitului, numărul membrilor unei familii, numărul de copii sub 18 ani și locul de reședință al familiei (mediul urban sau rural).

Întrucât prin definiția creată se urmăreau mai mult aspecte de natură statistică, rezultatele fiind folosite de către Biroul Bugetului; nu am crezut și îmi mențin părerea că asemenea informații nu reflectau în totalitate și nici în mod fidel realitatea. Acest lucru este explicabil întrucât sărăcia se manifestă sub diferite forme, în diferite locuri și cu diferite valențe.

Cu toate că s-a depășit și prima decadă a noului secol 21, America, țara pretenției opulențe, a democrației, a tuturor oportunităților și ale multor alte adjective, continuă să se confrunte într-un mod deosebit cu această gravă problemă social-economică.

O privire și o analiză chiar sumară a manifestării acestui fenomen în diferitele state ale Americii, permite evidențierea unor elemente esențiale în stabilirea unora dintre cauzele sărăciei.

În majoritatea lor, statele de pe coasta de Est și cele de pe coasta de Vest a Statelor Unite, sunt mult mai dezvoltate din punct de vedere economic decât cele din centrul sau din Sudul continentului.

Sărăcia în SUA și-a pus amprenta pe zonele mai puțin dezvoltate sau care se bazează mai mult pe activități de servicii, sau a unora cu caracter ne productiv.

Exemple în acest sens sunt oferite de unele state cum ar fi Florida sau Maine, care sunt state de vacanță și care au dezvoltat în special sectorul serviciilor.

Prin caracterul sezonier al activității din aceste state (ca și al altora similare),

¹³⁵ Mollie Orshanskz – economistă și statisticiană americană care între anii 1963 și 1965 a creat așa numitele ”Praguri ale sărăciei”.

se manifestă o mare fluctuație a forței de muncă și cu efect direct asupra stabilității lor economice.

În alte state, datorită unor condiții climaterice mai favorabile și al prețului ceva mai accesibil al locuințelor, își găsesc în general reședința oameni în vârstă, precum și cei cu venituri modeste și foarte modeste și care în foarte multe cazuri solicită un suport din partea statului și nu aduc o contribuție la dezvoltarea lui. Asemenea situații influențează în mod deosebit asupra menținerii sărăciei.

Iată cum se prezenta situația populației sărace în unele state din SUA pe o perioadă de 13 ani, între anii 1994 și 2007

Tabelul 16

Rata sărăciei (calculată în medie pe 3 ani)
pentru unele state din S.U.A.

Statul	(%)				
	1994-1996	1996-1998	1999-2001	2004-2006	2007
Total SUA	14	13.2	11.6	12.4	12.5
Alabama	16.8	14.7	14	16	15.2
Arizona	17.5	18.1	12.9	14.7	15
Arkansa	15.8	17.2	16.3	15.6	15.1
California	17.2	16.3	13.1	12.9	12.7
Washington D.C.	22.5	22.7	16.1	18.8	19.2
Georgia	13.6	14.3	12.6	13.3	13.5
Kentucky	16.7	15.5	12.4	16.5	15.7
Luisiana	22	18.6	17.5	17.4	17.1
Montana	14.6	16.4	14.4	13.8	13.4
New Mexico	22.4	22.4	18.8	17.1	16.3
New York	16.7	16.6	14.1	14.5	14.4
Carolina de Nord	13	12.5	12.9	13.8	14.1
Carolina de Sud	15.6	13.3	12.7	13.7	13.4
Tennessee	15.3	14.5	13.2	15.2	14.8
Texas	17.7	16.1	15.2	16.4	16.5

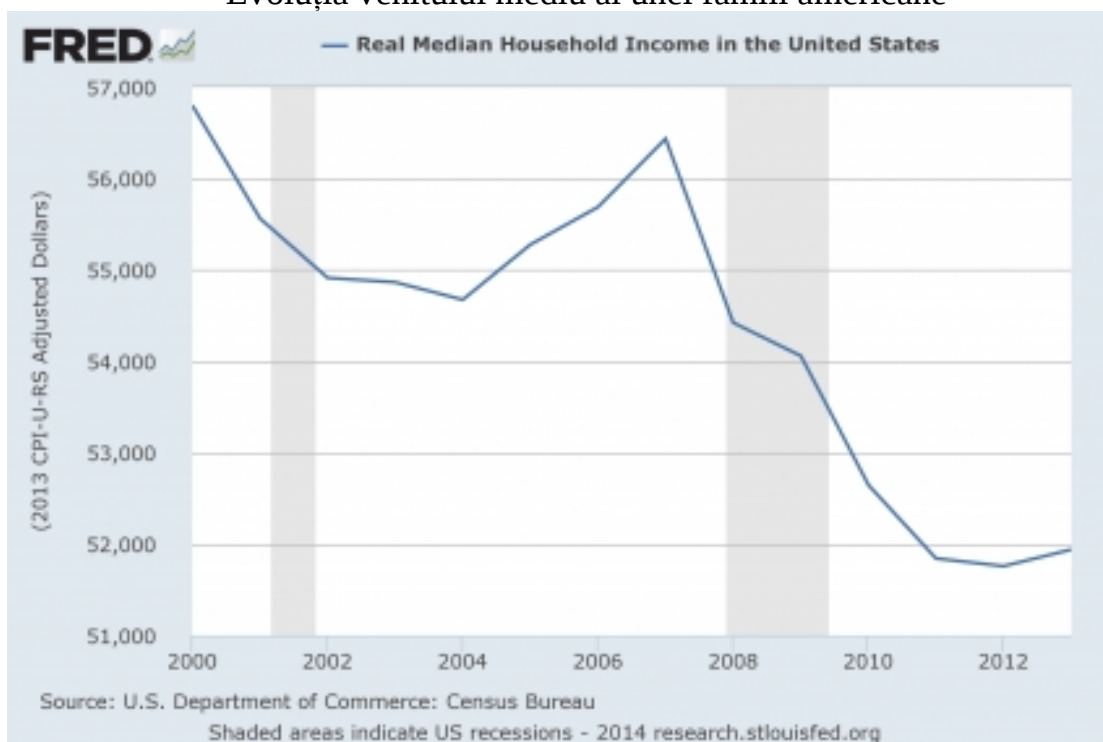
Sursa: USA Census Bureau, Survey Poverty in the USA:
Series P60-222; 2007, Series P60-235

Datele statistice atât pentru anii 1994-1996 cât și pentru cei mai recenti, confirmă existența acestui flagel și indică tot odată faptul că în majoritatea ei, populația săracă predomină în sudul SUA într-o proporție de 48%, în timp ce în partea de Vest, și în centrul Americii reprezintă circa 19% iar în statele din Nord este de circa 14%.

Veniturile medii ale unei familii (în care lucrează ambi soți) au fost în ultima decadă într-o continuă degringoladă.

Graficul 12

Evoluția venitului mediu al unei familii americane

Întrucât populația săracă este foarte diversificată, este dificil de a face o caracterizare numai pe baza câtorva criterii, așa cum a făcut-o ASS în 1963.

Dacă la criteriile utilizate de către ASS, se mai adaugă și altele cum ar fi de exemplu: situația economică în general și cea specifică din anumite state, vârsta populației active, structura etnică a populației active, structura familiei, gradul de educație, experiența de muncă, zona geografică în care se manifestă acest fenomen, starea sănătății indivizilor încadrați în această categorie socială, ș.a. se poate considera că s-a constituit un panel orientativ mult mai util al criteriilor de apreciere a fenomenului sărăciei și al evoluției lui în timp.

Trebuie menționat că un asemenea fenomen are un caracter foarte fluctuant, legat de fluctuațiile economice. Este mai puternic prezent în perioadele de recesii sau crize economice și mai redus ca intensitate în perioadele de înviorare sau de avânt economic.

Să luăm un singur exemplu: la începutul decadei anilor '90 când în SUA, de exemplu, se manifesta un adevărat miracol al dezvoltării economice, unii au uitat sau pur și simplu au considerat că sărăcia nu mai reprezenta un fenomen de actualitate.

Și totuși ea exista!.

Desigur, poate nu la aceleași proporții ca în perioadele de recesie, dar ea continuă să fie prezentă.

În momentul în care Statele Unite au intrat într-un nou stagiul al unei crize economice (2008) ce a continuat peste 5 ani, numărul celor incluși în această categorie a săracilor, a luat din nou proporții mult mai mari și mai alarmante.

Șomajul ca una din principalele cauze ale sărăciei a luat mari proporții.

După cum rezultă din date statistice oficiale anul 2008 și începutul anului 2009 a fost marcat de existența a peste 12 milioane de șomeri, ceea ce în medie¹³⁶ reprezenta o depășire de 8% din populația activă a SUA. Luna Aprilie 2009, de exemplu, a fost considerată ca una din lunile cele mai dificile pentru găsirea unui loc de muncă. Statisticile prezentate de către Departamentul Muncii confirmau că majoritatea șomerilor sunt fără de lucru de peste șase luni de zile.

Alte cauze considerate de către unii analiști din cadrul Departamentului Muncii ca motive ale sărăciei, sunt lipsa de calificare, bolile mintale și consumul de droguri.

Fără nici o discuție, aceste cauze sunt importante, dar nu cred că ele pot fi considerate drept cauzele majore care influențează menținerea la proporții ridicate a acestui fenomen social.

Viața de zi cu zi confirmă faptul că sunt foarte mulți săraci care nu sunt bolnavi mintali și invers, foarte mulți bolnavi mintali, care nu sunt săraci.

Una din cauzele principale care împieteează asupra proporției sărăciei, este cea a diferitelor etape ale conjuncturilor economice, cu toată trena de efecte negative printre care cea a creșterii proporției șomajului.

În privința analizei și a modului de calcul a ratei sărăciei, există tot felul de opinii controversate.

O mulțime de argumente mai mult cu caracter politic decât științific, au adus pe parcursul anilor în dezbatere diversele puncte de vedere referitoare la măsurarea efectelor sărăciei, prin prisma satisfacerii nevoilor curente de consum.

Din acest punct de vedere mulți analiști și statisticieni consideră că există două moduri de determinare a standardului de viață, considerându-l ca element cheie în aprecierea sărăciei.

¹³⁶ Consider: *în medie*, întrucât sunt state în care șomajul ajunsese la 18 la 20 și chiar peste aceste procente.

Un prim mod este cel **absolut**, care stabilește sărăcia ca fiind nivelul de viață sub limitele asigurării bunurilor și serviciilor necesare într-o anumită perioadă de timp.

În opoziție cu acest mod de abordare a problemei sărăciei, se manifestă modul **relativ**, care se bazează pe aprecierea procentuală a celor ce trăiesc sub limitele medii ale vieții în comparație cu restul populației.

Unii sociologi și economiști consideră că nici unul din modurile amintite, nu satisface din plin definirea și aprecierea fenomenului sărăciei ca atare.

Sărăcia, după opinia unor sociologi, este un concept relativ, iar măsurarea ei este destul de arbitrară.

Acesta este motivul pentru care majoritatea dezbaterilor pe această temă se rezumă numai la măsurarea fenomenului ca atare.

Adepții unor concepții **liberale**, consideră că rata sărăciei subestimează de fapt dimensiunea acestui fenomen social.

Pe de altă parte, adepții concepției **conservative**, consideră că statisticile exagerează acest fenomen, întrucât nivelul veniturilor este stabilit la limite prea joase sau prea înalte și tot odată nu cuprinde nici toate resursele disponibile pe care le poate avea un individ sau o familie, ce este inclusă în categoria sărăciei.

În statisticile Băncii Mondiale, ani de zile s-a estimat rata sărăciei numai în raport de venitul de \$1 (SUA). Ulterior, datorită manifestării inflației pe plan mondial, calculele se fac în raport cu un criteriu al venitului zilnic de \$1.25, \$1.45, \$2, \$2.50 și chiar \$10 (atunci când se referă la Statele Unite).

Bazați pe noile valori ale limitelor de venit luate în considerare, Banca Mondială a stabilit noile procente în care se încadrau cei săraci pe plan mondial.

Iată cum prezenta Banca Mondială situația celor ce trăiau sub limitele diverselor niveluri de venit, în ultimii ani:

Tabelul 17

Procentul celor ce trăiesc la sau sub limitele sărăciei

Trăind sub venitul	%
\$1	13,6
\$1,25	21,7
\$1,45	26,6
\$2	40,2
\$2,50	48,6
\$10	79,7

Sursa: World Bank Developing. Date prezentate în 2008

Calcularea ratei sărăciei pentru persoanele sau familiile ce trăiau la limita sau sub limita de 1 dolar pe zi, în anul 2004, evidențiază faptul după care în această categorie erau incluși peste 1.4 miliarde de oameni.

Concluzia Raportului Băncii Mondiale privitor la rata actuală a sărăciei, este aceea că în prezent acest fenomen social a i-a proporții dela an la an.

Explicația acestei situații este determinată de creșterea costului vieții în cele mai multe țări dezvoltate economic precum și prin extinderea fenomenului globalizării și a costurilor energiei, serviciilor medicale și educației.

Asemenea cauze au inclus în categoria sărăciei peste 100 milioane de oameni numai în ultimii câțiva ani.

În opoziție cu cele afirmate de Raportul Băncii Mondiale, în ipoteza în care datele statistice prezentate de către Administrația dela Beijing, sunt reale, China a scos de sub umbrela sărăciei sute de milioane de oameni (anumite surse se referă la 450 milioane iar altele la 600 milioane de oameni – n.n.).

Tabelul 18

Creșterea economică și reducerea sărăciei în China

Anul	Creșt. Econ. Indic. constanți 1995 (\$)	% față de 1981	% al reducerii populației care trăia sub \$ 1/zi	% față de 1981
1981	550	100	3550	100
1986	1450	264	1525	43
1991	2000	363	1510	42.5
1996	2550	463	1000	28.1
2001	3580	651	950	26.7

Sursa: Calculat de autor pe baza unor date ale World Bank

În ultimile decade după informațiile Administrației dela Beijing, rata sărăciei a scăzut la 15,9%. În acelaș timp din unele surse oficiale China are în prezent unul din numerele cele mai mari de milionari și chiar de miliardari.

În măsura în care informațiile prezentate chiar de către Administrația de a Beijing pot fi considerate ca absolut reale, un asemenea fapt se poate considera ca un succes deosebit al conducerii chineze și ar putea constitui un exemplu și pentru alte țări dezvoltate sau în curs de dezvoltare.

Ceea ce mă determină să am anumite rezerve, nu în privința apariției unui număr mare de milionari chinezi ci al creșterii la nivel național a standardului de viață al populației chineze, este situația bine cunoscută și prezentată de către diferite mijloace ale mass-mediei internaționale, privind numărul imens de apartamente construite în ultimii ani și care nu au putut fi ocupate. La sfârșitul anului 2010, de exemplu, existau peste 64 milioane de asemenea apartamente complet construite și finisate și care erau nu erau ocupate. Ca și în alte țări se creiașe o situație similară de "bubble", o unflare total nejustificată a numărului de construcții, și care nu își găseau ocupanții interesați, dispuși să plătească sumele excesive de mari pentru cumpărarea sau închirierea unor asemenea apartamente.

India este un alt exemplu convingător. Marile modificări ale economiei indiene au început să se desfășoare într-un ritm mai substanțial începând din 1994.

Cu toate că s-au facut unele progrese și unele companii americane și din alte țări și-au deschis reprezentanțe și chiar sucursale ale întreprinderilor lor (unul dintre exemple este firma IBM), totuși India are încă un drum lung de parcurs în dezvoltarea sa economică și în lichidarea corupției.

Procesul liberalizării economice se desfășoară încă lent și acest lucru se reflectă în viața întreprinderilor din sectoarele de bază ale economiei.

Un mare impact asupra dezvoltării economice îl are lipsa suprastructurii. În acest domeniu, atât guvernul indian cât și sprijinul financiar primit din exterior trebuie să se ocupe ca aceste fonduri să fie folosite pentru construcția și repararea unor drumuri, porturi, a sistemului energetic, sistemului sanitar, extinderea sistemului de telecomunicații la nivelul întregii țări și nu să ajungă în buzunarele unor persoane mai mult sau mai puțin oficiale, prin diferitele căi ce au loc datorită corupției.

În India se remarcă un mare progres în sistemul de învățământ, dar încă acesta este victima unor diferențieri deosebit de mari între diferitele caste, în sensul că de acest sistem beneficiază în primul rând copiii celor ce fac parte din pătura destul de subțire a celor bogați. O situație similară are loc și în cadrul sistemul asistenței sanitare.

Nu întâmplător foarte mulți tineri care au urmat cursuri universitare în India sau care avînd posibilități financiare din partea familiilor lor studiază în Europa sau în S.U.A. și preferă apoi să-și practice profesiile în alte țări; (exemplele sunt multiple, în special în cele din domeniul electronicii, medicinei ș.a.).

Asemenea multiple aspecte s-au confruntat mulți ani cu efectele crizei economice globale printre care în mod special se evidențiaseră:

- volumul mare al deficitului bugetar și
- manifestarea corupției naționale.

Suflul creșterii economice, nu a fost și nici nu este încă suficient și nici de mari proporții, pentru a se reflecta în scăderea fenomenului de masă al sărăciei.

Asemenea exemple pot conduce la concluzia că în aceste țări ca și în multe altele, se consumă enorme sume de bani pentru diverse proiecte care nu își găsesc aplicabilitatea, în schimb nu se consumă suficienți bani pentru nevoile curente ale populației și pentru asigurarea unui standard de viață corespunzător secolului în care trăim și care s-ar putea reflecta în eliminarea sărăciei.

Tabelul 19

Creșterea economică și reducerea sărăciei în India

--	--	--	--	--

Anul	Creșterea econ. Indic, constanți 1995 (\$)	% față de 1981	Proporția red. populației care trăia sub \$1/zi	% față de 1981
1981	1100	100	2400	100
1984	1350	123	2050	85,4
1987	1400	127	1900	79,1
1990	1550	141	1750	73
1993	1570	143	1770	74
1996	1990	186	1740	42,5
1999	2200	200	1500	62,5
2001	2400	218	1490	62,08

Sursa: Calculat de autor pe baza unor date ale World Bank

La toate acestea se mai adaugă enormul fenomen al corupției care afectează întreaga evoluție economică și majoritatea ajutoarelor primite din partea diferitelor țări și organisme internaționale; sume foarte mari se pierd prin redirectionarea lor către păturile conducătoare din guvernele diferitelor țări sau din imediata lor apropiere.

Un asemenea fenomen de mari proporții se manifestă în multe țări din sub-Sahara Africană printre care: Gana, Senegal, Mali, Malavi ș.a. precum și în țări din Asia de Est printre care se numără și Pakistan, Indonezia, Bangladej ș.a. Statistic acest fenomen apare ca în tabelul alăturat, bazat pe unele informații prezentate într-un Raport al Institutului *Transparency International*, privind modul de manifestare și efectele corupției. Datele acestui raport confirmă rangul de corupție din diferite țări.

Tabel 20

Gradul de corupție în unele dintre țările din
Asia de Est și din Sub-Sahara Africană

(%)			
Asia de Est	Gradul de corupție	Sub-Sahara Africa	Gradul de corupție
Bangladej	133	Republica Malavi	83
Indonezia	122	Senegal	76
Pakistan	92	Gana	70

Sursa: Prelucrat după date din lucrarea: *The end of Poverty*, pg. 190

*

În marea lor majoritate cei care se studiază fenomenul sărăciei, în SUA, atât la nivelul fiecărui stat cât și la nivel federal, folosesc formule stabilite încă din 1965 și care se refereau numai la creșterea prețului hranei, fără a ține seama și de creșterea dramatică a altor cheltuieli curente ale vieții (pornind dela costul chiriei, asigurărilor

medicale, taxele școlare la diverse universități particulare, ș.a.).

Alături de problema șomajului, minimum de câștig reprezintă de asemeni unul din factorii esențiali ai sărăciei.

Pentru a înțelege modul în care acest factor influențează asupra fenomenului sărăciei, vom prezenta un calcul simplu.

Să presupune că o persoană este retribuită cu \$7.00 pe oră ; lucrând 35 de ore pe săptămână, pentru 50 de săptămâni, câștiga suma de \$12,250 (înainte de scăderea taxelor pe venit).

Dacă această persoană are o familie cu doi copii (și soția nu lucrează, pentru a îngrijii de copii), această familie ajunge sub limita sărăciei (care a fost calculată în urmă cu câțiva ani la \$12,802 pentru o familie de trei persoane).

Elucidarea într-un mod și mai convingător privind riscul includerii unei familii în categoria sărăciei se bazează pe datele prezentate de către Departamentul Muncii și de către Asociația Organizării Comunităților, privind câștigul minim în anul 2007-2008 în câteva state.

Pentru cei ce au lucrat în domeniul tehnologiei de vârf, în domeniul informaticii sau în întreprinderile manufacturiere ce produceau cele mai sofisticate piese electronice, și erau remunerați la cote ridicate de salariu, situația a devenit la fel de dificilă.

Dela un standard de viață bazat pe un salariu sigur și care permitea asigurarea fără nici o dificultate a nevoilor la cel mai înalt nivel, în momentul în care și-au pierdut locurile de muncă și au început să colecteze (pentru un timp) ajutorul de șomaj, au ajuns într-o situație critică în care nu își mai puteau plăti ratele pentru împrumuturile făcute pentru cumpărarea unor case, pentru plata taxelor pentru universitățile unde și-au trimis copiii la studii, sau pentru cheltuielile legate de asigurarea asistenței medicale. Mulți s-au găsit în situația de a fi nevoiți să-și vândă proprietățile, să părăsească apartamentele unde locuiau și să se mute înapoi cu părinții.

O analiză a structurii șomajului american, dovedește că un număr foarte mare de șomeri, sunt oameni cu educație și care până în momentul în care și-au pierdut locurile de muncă, au fost apreciați într-un mod deosebit pentru ideile și activitatea lor, fiind deosebit de utili instituțiilor și întreprinderilor pentru care au lucrat.

Unii dintre aceștia au ajuns în situația de a accepta orice muncă care de cele mai multe ori este cu mult sub limita calificării și experienței pe care o aveau.

De asemeni, chiar dacă oficial nu se discută despre discriminări ale retribuțiilor, între sexe, aceste discriminări există și se manifestă în diferite locuri de muncă, indiferent că este vorba de persoane cu o înaltă calificare sau cei care desfășoară munci cu mult sub limitele calificării și experienței lor.

Acesta a fost și unul din motivele pentru care președintele Obama în Februarie 2013 în discursul pe care l-a ținut privind Starea Națiunii a propus creșterea câștigului minim pe națiune, de la 7.25 dolari pe oră (care era media pe națiune –n.n.) la 9 dolari pe oră.

Tabelul 21

Câștigul minim orar în câteva state americane
(dolari)

Statul	Câștigul mediu orar
Oregon	7,5
Connecticut	7.40
Alasca	7,15
California	6,75
Massachusett	6,75
New York	6.75
Maryland	6.15
Wisconsin	5,70

Sursa: Departamentul Muncii și Asociația Organizării Comunităților, Raport 2009

Un exemplu concludent în acest sens îl oferă coasta de vest a Statelor Unite unde femeile reprezintă 50,8% din totalul populației orașului Los Angeles, de exemplu și sunt în proporție de peste 54% în categoria persoanelor sărace.

Cine sunt aceste persoane sărace:

Milioanele de oameni care au locuri de muncă și care totuși trăiesc la limitele cele mai de jos ale sărăciei. Din această masă uriașă de oameni fac parte: salariații unora dintre marile firme cum ar fi: *Walmart, Pizza Hut, McDonald, Target* ș.a., cei ce lucrează ca spălători de vase, sau la centrele de spălat mașini, cei ce sunt angajați ca reprezentanți pentru asistența cumpărătorilor, cei ce lucrează pentru ajutorul bolnavilor la ei acasă, unii muncitori din industria manufacturieră, din ferme, cei ce lucrează ca îngrijitori pe lângă hoteluri sau fac curat în hoteluri și încă mulți alții din diverse domenii de activitate.

Analiza economică a acestor întreprinderi confirmă că din succesul lor economic care le asigură profituri uriașe, profiturile se împart între cei din conducere și posesorii de stocuri ale acestor firme.¹³⁷

Datele ultimului recensământ confirmă că în Los Angeles, de exemplu, trăiesc peste 250.000 de familii sărace, incluzând circa 30.000 de copii sub 5 ani.

Recensământul populației americane din anul 2000, confirma existența fenomenului sărăciei mai puternic în centrul orașului Los Angeles, cu unele manifestări mai intense în zona portului, în Pomona și în anumite porțiuni din valea San Francisco și San Gabriel.

Zonele cu o rată mai mare a sărăciei includ Wesmond (36%), Est Compton (36,7%) și Lennox (31,5%).

¹³⁷ În vârful piramidei celor din conducerea acestor firme sunt cei care primesc salarii în medie de câte 9-10 milioane dolari anual iar beneficiile primite de cei ce au stocuri se ridică la peste 175 milioane dolari.

În anul 2004, rata sărăciei în SUA, pentru o familie de 4 persoane, se stabilise la cifra de \$19,157.

Sondajele efectuate de instituții specializate în problemele standardului de viață al populației, au confirmat că peste 35 milioane de persoane erau incluse în această categorie socială, ceea ce reprezenta circa 12.5% din totalul populației americane.

Datele statistice pentru anul 2013¹³⁸, de exemplu, confirmau că erau 43.2 milioane de americani care trăiau în familii unde numai unul din membrii familiei muncea dar câștigul acestei persoane menținea întreaga familie sub limita sărăciei. Limita de câștig pentru o persoană era de \$ 11.702 iar pentru o familie de patru persoane era de \$ 23.021 anual.

Analiza fenomenului sărăciei populației unei țări, este apreciată de către diverși specialiști statisticieni în trei mari grupe:

- o populație extrem de săracă,
- o populație care trăiește într- o sărăcie moderată,
- o populație relativ săracă

Alți economiști consideră că o definiție a sărăciei, mai apropiată, de realitate, ar fi aceea după care:

venitul nu reușește să acopere nevoile de bază pentru: mîncare, îmbrăcăminte, nevoile casei, transport, îngrijirea copiilor și asistența medicală.

Cred că opinia celor care consideră raportul între venituri și imposibilitatea satisfacerii nevoilor curente se referă la populația extrem de săracă. Acești oameni sunt permanent flămânzi, nu au acces la nici un fel de asistență medicală, nu au acces la apa potabilă curată și la folosirea unor amenități sanitare, nu își pot permite accesul la educație al copiilor și nici la cel mai modest cămin cu un acoperiș care să-i ferească de ploaie sau frig.

Populația care trăiește în condițiile unei sărăcii moderate, posedă unele mijloace de bază dar acestea sunt deosebit de modeste.

Pe baza unor asemenea indicatori se poate aprecia că în Statele Unite, de exemplu, sunt peste 146 milioane care în prezent trăiesc în sărăcie cu toate că au locuri de muncă și ca atare au un venit săptămânal.

Cei care fac parte din această categorie, nu reușesc să agonisească nici un ban și trăiesc din banii pe care îi primesc dela o săptămână la alta.

Partea cea mai gravă pentru aceste familii, afirma Robert Brandon, care se ocupă de un proiect destinat familiilor sărace, numit: *"Proiect pentru familiile sărace ale celor ce muncesc"* (în SUA –n.n.), apare în momentul în care un copil este

¹³⁸ Revista "The Week", articolul: Working, but still poor, 8 februarie 2013, pg. 11

bolnav, sau cînd mijlocul de transport (care și așa este o mașină veche și foarte uzată) se strică și trebuie reparată.

Peste 50% dintre acești americani săraci sunt albi ce trăiesc în sudul Statelor Unite sau în Sud -Vest, dar nici Afro-Americanii sau Latinos nu sunt departe de aceste condiții.

De asemeni se estimează că peste 11% dintre cei săraci, sînt persoane în vîrstă de peste 65 de ani.

Populația relativ săracă, care trăiește în țări unde veniturile în general ale populației sunt mari, au acces la unele dintre nevoile curente, dar sunt lipsiți de accesul la anumite bunuri culturale, la anumite programe distractive, de recreere sau la anumite nivele de asigurare a sănătății sau educaționale.

Pe plan mondial discrepanța între cei ce trăiesc în condițiile de extremă sărăcie și cei ce trăiesc în sărăcia moderată diferă de la o zonă geografică la alta.

Imaginea acestei discrepanțe este redată în tabelul alăturat.

Tabelul 22

Procentul populației care trăia în condițiuni
de extremă și moderată sărăcie în diverse zone ale lumii

Zona	Sărăcie extremă		Sărăcie moderată	
	1981	2001	1981	2001
Asia de Est	58	15	26	33
Europa de Est	1	5	4.5	15,5
America Latină	10	9,5	17	15
Orientul mijlociu și Africa de Nord	5	3,5	24	21
Asia de Sud	51	30	37	46
Sub-Sahara Africană	40,5	43	32	25

Sursa: Prelucrat de după datele World Bank, Research Working, Paper 3341, June 2004

Un alt aspect al sărăciei este determinat și de etnicitatea populației sărace.

La toate acestea se adaugă și faptul că unii dintre cei săraci sunt cei care au calificări și educații universitare, ajunși în această condiție datorită situației economice precare.

Dintr-o informație apărută în luna martie 2013, on line, reieșea că lanțul de restaurante *McDonald*, angajează pentru serviciul în restaurante numai pe cei cu calificări universitare.

În aceste condiții apar în mod firesc unele întrebări:

Este oare această situație, cea mai bună modalitate de folosire a forței de muncă cu educație?

Pot oare tinerii absolvenți de universități să-și plătească din modestele lor remunerări împrumuturile pe care le-au făcut pentru a putea să-și facă studiile universitare?

Ce se întâmplă cu acești absolvenți de universități după câțiva ani în care își irosesc timpul și cunoștințele acumulate în anii de educație? Mai pot fi folosiți ulterior în domeniile pentru care au fost pregătiți?

Răspunsurile la aceste întrebări nu s-au găsit încă, iar dacă situația economică dificilă se va repeta, s-ar putea să asistăm la diverse conflicte sociale foarte grave.

De asemeni, la nivelul întregului continent American, de exemplu, numărul copiilor sub 18 ani ce trăiesc în sărăcie a depășit 16%, iar pentru copiii sub 6 ani, acest procent a depășit 18%.

Paralel cu manifestarea acestui fenomen, al sărăciei America și alte țări de pe glob cunoaște în prezent și fenomenul erodării veniturilor milionarilor și a miliardarilor.

Marea majoritate a acestora își investiseră banii în acțiuni sau în cumpărarea de case. Cei mai mulți dintre aceștia au pierdut sume foarte mari prin scăderea masivă a pieței stocurilor unor companii care au ajuns în stare falimentară, datorită politicii economice greșite, a nenumăratelor fraude descoperite mult prea târziu din domeniul financiar, datorită scăderii valorii caselor și din alte numeroase cauze.

Desigur că acest aspect nu influențează nici pe departe situația și cauzele sărăciei ce se manifestă în prezent și nici cei săraci nu își fac griji depre milionarii sau miliardari care au pierderi mari financiare.

Pentru a avea o imagine mai complexă a cauzelor sărăciei, prezentăm un tabel sinoptic al acestor cauze, care afectează majoritatea orașelor americane.

În mod special sunt prezentate cauzele esențiale actuale și care vor afecta și într-un viitor mai mult sau mai puțin îndepărtat situația generală a populației americane.

Problemele financiare legate de costul întreținerii unei case în condițiile diverselor situații economice și a pierderii locurilor de muncă, deci pierderea certitudinii unui venit lunar sigur care să acopere toate nevoile curente ale unei familii și care includ și cheltuielile asigurării medicale și costul școlarizării universitare a unui copil sunt marcate ca fiind cele esențiale. La toate acestea se adaugă tot felul de alte aspecte ale vieții unora dintre membrii societății care sunt adicți la folosirea drogurilor sau la alte vicii. După date statistice mai recente, în anul 2004, rata sărăciei în SUA, pentru o familie de 4 persoane, se stabilise, așa cum am mai arătat, la cifra de \$19,157. Sondajele efectuate de instituții specializate în problemele standardului de viață al populației, au confirmat că peste 35 milioane de persoane erau incluse în această categorie socială, ceea ce reprezenta circa 12.5% din totalul populației.

Tabelul 23

Cauzele sărăciei populației S.U.A.

Orașul	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Boston	x	x	x	x	x	x	x		x
Burlington, VT	x	x		x	x				x

Cherlston	x	x		x	x				
Charlotte	x	x			x				
Chicago	x	x	x	x	x	x			
Cleveland		x	x		x	x		x	x
Denver	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kansas City		x			x				x
Los Angeles	x	x	x		x		x		x
Louisville		x			x				
Miami	x	x	x		x	x	x		
Nashville	x	x	x		x		x		x
New Orleans		x		x	x				x
Norfolk	x	x		x	x				
Philadelphia		x	x	x	x	x	x		x
Phoenix		x	x	x	x			x	x
Portland	x	x		x	x	x			
Providence	x	x	x	x	x	x			
Salt Lake City	x	x		x	x				x
San Antonio	x	x	x		x		x		
Seattle	x	x		x	x		x	x	
St Louis	x	x	x	x	x		x	x	
St.Paul		x		x	x				
Trenton	x	x	x	x	x				x
Washington DC		x	x		x	x		x	x

Notă: Explicarea numerelor de coloane: Coloana 1= Costul întreținerii casei; 2=Situația grea economică; 3=Creșterea șomajului; 4=Scăderea salariului; 5=Costul asistenței medicale; 6=Lipsa unui venit lunar sigur; 7= Consumul de droguri; 8=Reducerea beneficiilor publice; 9=Creșterea costurilor pentru copii.

Sursa: Raport al Conferinței Primarilor din capitalele diferitelor state . 2002.

Manifestarea fenomenului sărăciei pe plan mondial

Fenomenul globalizării se manifestă și prin extinderea aspectelor nefavorabile, a recesiilor și crizelor economice cu toate efectele lor imediate sau a celor ce se manifestă cu o oarecare întârziere.

În ultimii doi ani Coreea de Sud a comunicat oficial date din care rezultă că populația urbană săracă s-a triplat.

Mass-media engleză a prezenta unele date statistice și fapte din care rezultă că în ultimii ani situația șomajului depășise 5%.

Datele rezultate dintr-un sondaj de opinie organizat la nivel național sub egida Universității din Bristol (Marea Britanie), împreună cu Oficiul Național de Statistică și

având ca indicator de analiză numai reducerea venitului și posibilitatea de satisfacere a nevoilor de consum cotidiene, au evidențiat creșterea gradului de sărăcie în Anglia, dela 21% în 1990 și la peste 25% în 1999.

Mai recent, informații oficiale au confirmat că peste un sfert din populația Angliei (26%) trăiește la limitele sărăciei. Circa 9.5 milioane de persoane (17%) nu își pot asigura condițiile unei locuințe corespunzătoare; sunt deconectați dela apă, gaze, electricitate și telefon datorită imposibilității de plată a acestor utilități.

Peste 8 milioane de persoane, nu își puteau asigura bunurile casnice necesare (frigider, telefon, covoare și altele).

Peste 6.5 milioane de adulți (11%) nu își puteau permite să aibă o îmbrăcăminte corespunzătoare pentru sezonul ploios, sau o haină groasă de iarnă.

Peste 4 milioane de oameni (7%) nu își puteau asigura o hrană zilnică standard, cu fructe proaspete sau două mese pe zi.

Peste 7.5 milioane de persoane erau prea săraci pentru ași putea asigura o viață socială: să-și viziteze prietenii sau familia, să participe la diferite celebrări sau ocazii speciale.

Rezultatele sondajelor statistice confirmau că peste 33% dintre copiii englezi nu puteau avea trei mese pe zi, nu aveau jucării, nu puteau participa la activități extra școlare sau nu aveau o îmbrăcăminte corespunzătoare.

Peste 10.5 milioane de oameni sufereau din cauza unei situații financiare nesigure. Ei nu își puteau asigura o rezervă de bani sau să-și plătească un minimum de asigurări.

Una din șase persoane (17%) considera că ei și familiile lor trăiesc la un nivel al unei „sărăcii absolute”.

Situații similare, probabil cu niveluri procentuale diferite se regăsesc și în alte țări dezvoltate din punct de vedere economic (Franța, Germania, Italia ș.a.).

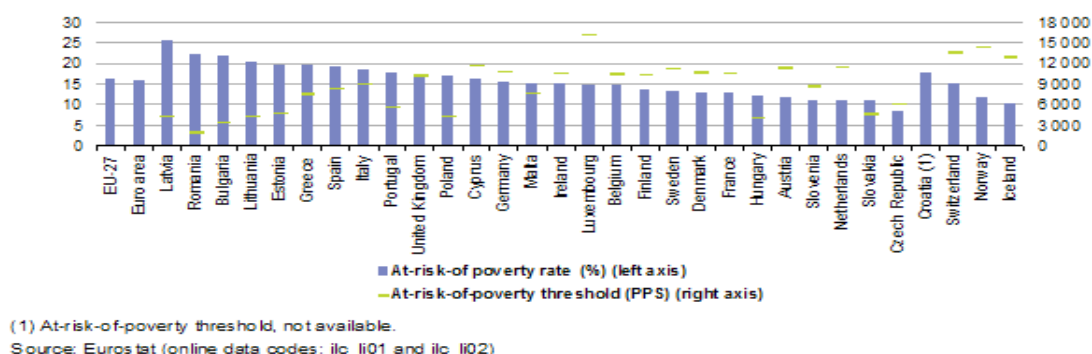
În condițiile manifestării fenomenului globalizării, deteriorarea unor condiții economice într-o țară are efecte și asupra vecinilor din imediata apropiere sau din alte zone din lume.

În cadrul UE au fost prezentate unele informații despre procentul ridicat al fenomenului sărăciei la începutul acestui nou mileniu.

Graficul alăturat confirmă procentul manifestării sărăciei în țările Uniunii Europene.

Graficul 13

Procentul manifestării fenomenului sărăciei
în țările Uniunii Europene

Pierderea multor contracte economice între diferitele țări din lume au determinat stoparea producției unor produse industriale sau a unor bunuri de consum.

Prin diminuarea producției sau chiar lichidarea lor, multe companii au fost obligate să-și încheie activitatea eliminând un număr foarte mare de oameni.

O asemenea situație a determinat creșterea șomajului în Europa și în alte țări de pe glob.

La această situație se adaugă și numărul mare al emigrației oficiale sau ilegale existentă în diverse țări (din Moldova, Albania, România din Orientul Mijlociu și din alte țări), care au îngroașat numărul celor din categoria săracilor.

În același timp Banca Mondială a prezentat un amplu Raport prin care se evidențiază structura procentuală a ratei sărăciei în diverse țări ale lumii în ultimii ani.

Raportul arată că evoluția sărăciei pe plan mondial ajunsese (în unele țări) la nivelul de 80% din numărul total al populației.

Tabelul 24

Rata sărăciei în diverse țări din lume
(2007)

Grupul de țări	% ratei sărăciei
Liberia, Gaza Strip, Haiti, Zimbave, Chiad	80
Mozambic, Angola, Nigeria	70
Tadjikistan, Bolivia, Ruanda	60
Guatemala, Senegal, Afganistan, Kenia, Namibia, Etiopia, Africa de Sud	50
Nicaragua, Guinea, Venezuela, Yemen, Bangladej, Republica. Dominicană, Cambodgia, Sudan	40
Ecuador, Ucraina, Mongolia, Pakistan, Uzbekistan, Rep. Moldova	30
Algeria, România, India, Albania, Azerbaigian, Argentina	25
Israel, Slovacia, Egipt, Turcia, Spania	20

Portugalia, Polonia, Fed. Rusă, Belgia, Maroc	15
Bulgaria, Marea Britanie, S.U.A., Siria, Germania, Croația, Olanda	10
Franța, Austria, Estonia, Taiwan	5

Sursa: The World Bank Report, August, 2008

Informațiile statistice privitoare la evoluția șomajului în Europa oferă următoarea imagine. Până la sfârșitul deceniului anilor 1960, șomajul nu a constituit o problemă esențială pentru Europa occidentală.

La sfârșitul anilor '70, procentul șomerilor a început să crească și și-a continuat ascensiunea în toți anii '80.

Spre mijlocul ultimei decade a secolului 20, acest fenomen a cunoscut din nou o reducere temporară.

Pentru Uniunea Europeană, ca ansamblu economic, șomajul actual este considerat ca fiind ridicat.

În cele patru țări dezvoltate economic din Europa occidentală (Franța, Germania, Spania și Italia), rata șomajului a crescut treptat și se menține la un nivel ridicat.

Mass-media internațională și surse din România¹³⁹ prezentau următoarea situație:

În zona euro, rata șomajului scăzuse la 8,7% în noiembrie 2017, de la 8,8% luna precedentă și 9,8% în perioada similară din 2016. Acesta a fost considerat ca fiind cel mai redus nivel din ianuarie 2009.

Eurostat estimează că în 2017 în zona euro aproximativ 14,26 milioane de persoane (din totalul populației de circa 330 milioane) erau în șomaj în cursul lunii noiembrie, cu 1,56 milioane mai puține decât în perioada similară din 2016.

În rândul statelor membre, în noiembrie 2017, cele mai ridicate rate ale șomajului s-au înregistrat în Grecia (20,5% în septembrie) și Spania (16,7%). La polul opus, se situa Cehia (2,5%), Malta și Germania (ambele cu 3,6%).

România era sub media din UE, cu o rată a șomajului de 4,7% în noiembrie 2017, în scădere de la 4,9% în octombrie 2017.

În noiembrie 2017, 3,69 de milioane de tineri nu erau angajați, din care 2,62 milioane erau în zona euro. Țările cu cea mai scăzută rată a șomajului în rândul tinerilor au fost Cehia (0 %) și Germania (6,6%), iar printre statele cu cel mai ridicat nivel al șomajului erau Grecia (39,5% în septembrie), Spania (37,9%) și Italia (32,7%).

Comparativ cu noiembrie 2016, rata șomajului a scăzut în toate statele membre ale UE.

Unele dintre mijloacele mass-mediei din UE au confirmat cele mai semnificative scăderi ale șomajului care s-au înregistrat în Grecia (de la 23,2% la 20,5% între septembrie 2016 și septembrie 2017), Portugalia (de la 10,5% la 8,2%) și Cipru (de la 13,1% la 11%).

¹³⁹ Sursa: InCont.ro, 9 ianuarie 2018

Printre țările mai mici cum erau: Irlanda, Austria, Danemarca, Olanda și Suedia, șomajul s-a menținut la limite joase (între 4.5 și 4.6%).

Ceea ce crează dificultăți cu efecte directe asupra fenomenului sărăciei, a fost perioada lungă în care șomerii nu și-au găsit locuri de muncă.

În cele mai multe cazuri, cum este în Germania și Italia, această perioadă depășise 12 luni.

În urmă cu câțiva ani pe total UE avea peste 20 milioane de șomeri. Mulți dintre aceștia fiind emigranții veniți din diverse colțuri ale lumii, care cu ani în urmă au fost atrași de posibilitățile care existau pentru găsirea unor locuri de muncă.

Din surse oficiale¹⁴⁰ prezentate în ultimii ani rezultă că unele orașe din Germania solicitaseră asistență financiară din partea Guvernului federal pentru a face față aflului masiv de imigranți printre care se numără și unii din România și Bulgaria.

Conform statisticilor, în ultimii ani, numărul românilor și al bulgarilor care au ajuns în Germania se triplase, ajungând la 330.000.

Pe fondul temerilor privind intensificarea imigrației românilor și bulgarilor începând din 2014, orașe cu economii mai vulnerabile cum ar fi: Mannheim (Sud-Vest), Dortmund sau Duisburg (Vest) au cerut asistență financiară federală pentru a face față fenomenului numit "imigrația sărăciei".

În spiritul acestei idei, Sigmar Gabriel (1959 -)¹⁴¹, aprecia ca fiind absolut necesar crearea unui "fond" special pentru ajutarea orașelor confruntate cu imigrația, acuzând Guvernul german, în perspectiva campaniei electorale, de "neglijență" în acest caz deosebit de grav și cu multiple efecte social-economice și politice.

*

Până acuma am vădit unele dintre cauzele și efectele directe ale acestor cauze care au determinat și mențin acest flagel mondial (al sărăciei -n.n.), la cote ridicate.

O analiză mai detaliată a acestui fenomen permite evidențierea și a altor fațete ale efectelor determinate de creșterea masivă a șomajului.

După concluziile unor rapoarte ale Asociației Manufacturierilor Americani, de exemplu, goana acerbă după profituri mari și imediate ale marilor companii, nu se poate realiza decât printr-o creștere economică în domeniul producției fapt grevat de costul ridicat al forței de muncă.

¹⁴⁰ <http://www.mediafax.ro/externe/imigratia-saraciei-orase-germane-solicita-fonduri-federale-pentru-a-face-fata-imigratiei-din-romania-si-bulgaria-10771471> (pe baza unui articol semnat de Mihai Drăghici, după un articol publicat la Berlin la data de 19 aprilie 2013)

¹⁴¹ Sigmar Hartmut Gabriel - politician german, fost Ministru de externe și Vice Cancelar până în 2013. Între 2009 și 2017 a fost Președinte al Partidului Social Democrat German (SPD)

Reducerea acestor costuri în condițiile țărilor dezvoltate în general și în SUA, în mod special, înseamnă sume foarte mari; în aceste condiții companiile au preferat să trimită peste oceane (prin sistemul *outsourcing*), comenzile de producție, în țări unde forța de muncă este remunerată cu fracțiuni de salariu comparative cu cea autohtonă.

Din punctul de vedere numai al companiilor și al posesorilor de stocuri ale diverselor companii, aspectul economic al acestui transfer al comenzilor, pare firesc.

Ce se întâmplă însă cu forța de muncă autohtonă?

Această forță de muncă este împinsă în brațele șomajului și are toate șansele de a fi regăsită printre cei ce îngroașe mereu rândurile săracilor.

Majoritatea produselor textile, electronice, automobile, îmbrăcăminte și încălțăminte, produse de uz gospodăresc și încă multe altele, poartă emblema Made in China, Philipine, Taiwan, Coreea, Mexic și în alte locuri.

Alături de cererea de comenzi, se exportă peste hotare în aceste țări, și tehnologia de fabricație aferentă; multe companii americane, de exemplu, și-au construit subdivizii în aceste țări dotându-le cu tehnica americană.

În aceste condiții apare o întrebare firească:

Ce se întâmplă cu producția americană sau din alte țări dezvoltate din punct de vedere economic?

Cei care au avut prilejul să viziteze sau să cunoască modul de gândire și filozofia de viață a chinezilor sau a oricăroră dintre actualii parteneri asiatici, pot confirma fără nici un dubiu unele caracteristici ce îi deosebesc cu mult de restul lumii.

Tenacitatea, perseverența și meticulozitatea recunoscută de secole, alături de o deosebită modestie și preocupare permanentă pentru ridicarea calificării și educației, îi duc spre un progres incontestabil și o continuă dezvoltare economică.

Astăzi muncitorii acestor țări acceptă să lucreze pentru firmele străine care le solicită producția, în condițiile și la prețurile impuse de aceste firme străine.

S-ar putea ca la un anumit moment dat cei cărora li se trimit comenzile de producție și tehnologia de fabricație a produselor respective, să devină competitorii întreprinderilor americane sau din alte țări dezvoltate.

Din acel moment ei vor devenii cei care vor decide pentru cine să producă și la ce prețuri, câștigând piețele de desfacere pentru diverse produse fabricate.

Exemplul Coreei de Sud poate ilustra foarte bine cele de mai sus.

La sfârșitul războiului din Coreea (1953), această țară era cu mult mai săracă decât este India. Ceea ce i-a permis ca la începutul anilor 1990, să se dezvolte deosebit de mult au fost multiplele contacte primite din exterior; astfel a devenit membră a Organizației Economice pentru Comerț și Dezvoltare (OECD), iar astăzi este una din țările competitive pe plan mondial cu tot felul de produse industriale.

Mari companii coreene cum sunt: Samsung, Daewoo, Hyundai și altele dețin locuri prioritare pe piața mondială.

Un alt exemplu în acelaș sens l-a oferit producția de jucării fabricate în China la cererea firmei Toys “R” Us, și vândute în diverse țări de către această firmă.

În prezent, poziția de “*middleman*” a lui Toys “R” Us, s-a redus din ce în ce mai mult, producătorii chinezi alegându-și singuri piețele de desfacere pentru produsele fabricate. Iar surse ale mass-mediei americane confirmă că în 2018 firma Toys “R” Us, își închide toate magazinele din Statele Unite.

Economia chineză ca și a altor țări asiatice va continua să se dezvolte, se vor deschide mari companii autohtone asiatice, se vor crea din ce în ce mai multe locuri de muncă pentru ei și pentru cei care vor veni să muncească din întreaga lume, pentru aceste companii.

Dacă în urmă cu ani de zile, europenii au traversat Oceanul Atlantic căutând oportunități în lumea nouă, s-ar putea să asistăm la situația când cei fără de lucru (în special din SUA), să fie dispuși, să traverseze Oceanul Pacific, în căutarea de lucru și pentru a scăpa de sărăcie.

Iată de ce menținerea în țările dezvoltate a producției manufacturiere, creerea de noi tehnologii și a programelor speciale de dezvoltare precum și folosirea în primul rând a forței de muncă și a inteligenței autohtone, poate constitui cheia succesului dezvoltării economice, a reducerii șomajului și sărăciei.

O țară nu se poate menține la un nivel al independenței și a unei stabilități economice, numai prin activitatea comercială sau de asigurare a unor servicii.

Este necesar să se asigure o economie diversificată autohtonă care să fie competitivă din punct de vedere cantitativ, calitativ și al prețurilor.

Acest lucru se poate realiza prin tehnologii superioare și calificări de cadre care să asigure productivități sporite și cu prețuri accesibile.

MADE în USA, ENGLAND, FRANCE, GERMANY și de ce nu și în ROMÂNIA sau în oricare țară, trebuie să revină și să constituie o mândrie pentru națiunea respectivă.

Dacă se vor lua măsuri de stimulare de către guvernele naționale a producțiilor autohtone, se va putea ajunge la combaterea șomajului și în mod treptat se va putea asigura creșterea clasei mijlocii a societății care va ajuta la scăderea sărăciei.

Poate ar merita analizate, studiate și aplicate multe din principiile seculare ale concepțiilor asiatice, în care un salariat vechi într-o întreprindere, este mult mai important și mai valoros pentru întreprindere decât zece noi angajați, care trebuie treinați, educați și acomodați cu filozofia întreprinderii respective.

Asemenea preocupări ar trebui să stea permanent în atenția conducătorilor începând de la nivelul micilor sau marilor întreprinderi, și până la nivel național.

În Rusia după căderea sistemului communist (1991) tranziția spre economia bazată pe principiul liberei piețe, a constituit o perioadă deosebit de grea pentru majoritatea populației. Procesul privatizării multor întreprinderi industriale (care ani de zile au fost stipendiate de stat), fiind neproductive a dus la desființarea lor.

Proporția sărăciei a crescut în această perioadă de la 19% la 49%.

Într-un studiu efectuat sub titlul “*Vocea rușilor săraci*”, majoritatea participanților la interviuri, au răspuns că în tinerețe, ei nu au cunoscut ce era sărăcia.

Sondajele de opinie referitoare la “*condiția unei vieți normale*” (pe care au avut-o în timpul comunismului), au evidențiat opinia majorității celor intervievați care se refereau la: un loc de muncă sigur, un salariu relativ acceptabil, posibilitatea de a cumpăra mâncare, haine și medicamente.

Alții au considerat că o viață normală era aceea când dimineața puteau bea o cafea, când puteau avea pâine și unt și găseau de vânzare zahăr.

În perioada trecerii la noul sistem economic corupția, alcoolismul (care nu a fost niciodată străin rușilor), crima organizată și divorțurile au luat mari proporții.

În ciuda repetatelor promisiuni și a multiplelor programe privind reducerea sărăciei, prezentate de la cea mai înaltă tribună oficială, până în prezent, acestea nu și-au atins scopurile; iar sărăcia nu a fost eradicată, cum nu a fost eradicat nici alcoolismul.

La începutul noului secol, sub auspiciile ONU a fost organizată o întâlnire a conducătorilor din diverse țări, care s-au angajat să colaboreze în vederea ajutorării celor mai sărace popoare din lume. Punctele de vedere ale acestor lideri din lume au fost adunate într-un program cuprinzând diverse aspecte ale evoluției vieții umanității în diverse colțuri ale lumii, în țările dezvoltate, în curs de dezvoltare și în special în Sub-Sahara Africană. Programul s-a intitulat: *Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului*. Termenul limită pe care și-l propuseseră conducătorii țărilor participante era 31 decembrie 2015.

Un asemenea program pe care îl prezentăm în continuare, prevedea ca una dintre priorități reducerea ratei sărăciei față de cât era în anul 1990.

Tabelul 25

Programul ONU pentru îmbunătățirea vieții oamenilor

Obiective	1990	2001	2015
Pentru țările dezvoltate economic:			
<i>Reducerea ratei sărăciei</i>	27,9	21,3	14,0
<i>Înscrierea la școală:</i>	79,5	82,2	100
- a băieților	73,2	79,5	100

- a fetelor	85,5	85,5	100
<i>Eliminarea analfabetismului</i>	81,0	91,0	100
Pentru Sub-Sahara Africană: <i>Reducerea ratei sărăciei</i>	44,6	46,4	100
<i>Înscrierea la școală:</i>	53,9	62,2	100
- a băieților	49,8	58,5	100
- a fetelor	58,0	65,8	100
<i>Eliminarea analfabetismului</i>	80,0	88,0	100

Sursa: ONU, Department of Economic and Social Affairs, "Progress towards the Millennium", Development Goal 1990-2015; 13 iun.2005

O analiză recentă a acestui program confirmă situația după care nu se poate contesta că s-au realizat unele dintre obiectivele propuse (să nu le spunem "succese" așa cum au fost prezentate de unele mijloace ale mass mediei internaționale –n.n.), dar iată că s-a depășit timpul propus (care era sfârșitul anului 2015, sic) și din păcate prognozele elaborate de către ONU s-au dovedit că nu au avut o bază realistă.

În prezent peste 1.2 miliarde de oameni trăiesc încă în condițiile unei sărăcii extreme.

Progresele realizate în această direcție au fost și continuă să fie foarte inegale pentru diversele țări, regiuni, diversele grupe de vîrstă precum și pentru diversele sexe ale populațiilor, în diversele sectoare economice.

Concluzia care se poate desprinde se referă la diferitele stadii ale calității vieții din diverse țări și în care nu se remarcă manifestarea a prea multe modificări.

Toate acestea au atras un mare număr de aspecte care trebuiau să-și găsească răspunsuri cât mai rapide și mai **reale**, cum ar fi de exemplu:

- care ar fi criteriile reale după care ar trebui să se măsoare fenomenul sărăciei ?
- ce se poate învăța de la soluțiile aplicate la unele nivele locale în vederea combaterii sărăciei ?
- care ar fi soluțiile practicate în anumite țări în care veniturile populației pot fi considerate ca fiind la un nivel mediu (în special, pentru țările din Africa)?
- care ar fi metodele pentru a depăși momentul ajungerii la stadiul zero al sărăciei, și să rămână în mod constant la acest stadiu ?

Asemenea obiective ar trebui să dea de gîndit nu numai celor care s-au ocupat de crearea unor asemenea programe dar și administrațiilor guvernamentale din țările incluse în acest program.

O serie de cercetători și personalități oficiale, printre care se numără și Jeffrey D. Sachs (1954 -)¹⁴² consideră:

”Sărăcia ca fiind capcana și cauza principală a stagnării economice”.

În lucrarea *The End of Poverty*¹⁴³, Sachs face o legătură deosebit de clară între aceste două fenomene: sărăcia și stagnarea economică arătând că în țările în care sărăcia este extrem de mare, cei săraci nu au posibilitatea de a ieși din această condiție, ne avînd banii necesari.

Statele cele mai sărace din diverse colțuri ale lumii, nu au o suprastructură necesară, nu au generatoare de putere, nu au irigații. În aceste locuri foametea, bolile, analfabetismul sunt factorii de bază în care supraviețuiesc aceste populații.

În mediul înconjurător se produc mari dezastre prin tăierea pomilor, necesari pentru încălzire, și ne sădirea altora în schimb, se distruge solul care ar putea fi folosit pentru creșterea produselor agricole. Treptat în aceste locuri încep să apară tot felul de acte antisociale și care devin foarte greu de eradicat.

În general, sărăcia se manifestă cu prioritate în mediul rural și tot în acest mediu are loc o scădere a producției diverselor produse agricole și în același timp se manifestă procesul de creștere excesivă a populației.

Unele date statistice oferite de World Bank confirmă o asemenea situație.

Tabelul 26

Situația economică și socială în mediul rural
din Asia de Est și Sub Sahara Africană

Indicatorul economic	Asia de Est	Sub- Sahara Africană
Producția de cereale (Kg/hectar)	2016	927
Irigarea terenurilor (% din terenuri agricole)	37	4
% de suprafețe plantate cu diverse culturi de soiuri moderne	43	4
% populației adulte alfabetizate	70	38
Mortalitatea infantilă (per 1000 de	56	116

¹⁴²Jeffrey David Sachs - economist American director al Institutului de analiză a Pământului la Universitatea Columbia, unde deține titlul de profesor universitar, cel mai înalt rang pe care Columbia îl acordă cadrelor sale. Este cunoscut ca unul dintre cei mai importanți experți mondiali în domeniul dezvoltării economice și al luptei împotriva sărăciei.

¹⁴³Jeffrey D. Sachs , *The End of Poverty*, pag. 56 și urm. Lucrare citată în bibliografie.

locuitori)		
Rata de fertilitate a femeilor (nașteri per femeie)	3.1	6.6

Sursa: Calculat folosindu-se date de la Banca Mondială și prezentate în lucrarea amintită, autor: J.D. Sachs, pg. 70

După cum se poate vedea și din tabelul 26, marea majoritate a oamenilor săraci

în special din Sub-Sahara Africană, continuă să aibă mai mulți copii. Aceștia crescând, familiile, speră că vor deveni surse de venituri pentru familie.

De asemenea numărul mare al copiilor este determinat și de ideea după care în ipoteza decesului unuia sau mai multor copii, rămân ceilalți care să-i suplinească pe cei decedați. În multe țări care sunt considerate ca fiind țări sărace, femeile au câte 6 sau 8 copii și care cu toate eforturile făcute nu reușesc să iasă din această situație a sărăciei.

Sugestii privind reducerea fenomenului sărăciei

Secolul 21, cu toate atuările pe care le are comparativ cu secolele precedente, ar putea deveni nu numai secolul combaterii încălzirii Globului dar și al combaterii sărăciei pe plan mondial.

Succesul deosebit al acestui nou secol se va remarca, după opinia multor specialiști [sociologi](#), prin:

- Asigurarea popoarelor cu mâncare, apă potabilă, case (al căror prețuri să fie accesibile tuturor oamenilor), asistența medicală generală și asigurarea educației pentru toți copiii lumii.
- Cooperarea tuturor națiunilor sub egida unor organizații și organisme mondiale care să aibă responsabilitatea și eficiența asigurării unei stabilități politice și social-economice, în toate regiunile de pe Glob care astăzi constituie motive al unor tensiuni social-politice și etnice precum și potențiale primejdi pentru noi războaie.
- Combaterea cu vehemență a oricăror acte criminale comise în numele unor false principii, în spatele cărora se ascund grupuri cu interese personale, economice, politice sau militare.
- Asigurarea unui sistem judiciar care să asigure combaterea până la eradicarea

totală a corupției, a oricăror acțiuni ale traficantilor de droguri și a oricăror acte antisociale.

- Asigurarea creșterii numerice a clasei mijlocii a societății în toate țările, în funcție de gradul de dezvoltare a fiecărei țări.
- Creerea unor condiții optime și a unei legislații corespunzătoare care să permită desfășurarea unui comerț liber și echitabil între toate țările lumii.
- Dezvoltarea celor mai eficiente surse de energie, care să satisfacă confortul și posibilitățile de plată de către toți oamenii indiferent de țara în care trăiesc.
- Asigurarea tuturor condițiilor tehnice și economice care să permită dezvoltarea ramurilor economice în raport de sursele de materii prime și de materialele disponibile și care să ducă la creerea de noi locuri de muncă.
- Creerea unei legislații care să asigure remunerearea corespunzătoare în raport cu cantitatea, calitatea, gradul de calificare și experiența fiecărei persoane încadrată în procesul muncii.
- Creerea condițiilor pentru reducerea sau oprirea hemoragiei de creier din motive social- economice și politice.
- Extinderea procesului educațional și de calificare a tuturor celor care sunt apti de muncă, în vederea folosirii optime a fiecărei persoane.
- Reducerea cheltuielilor militare prin eliminarea pe cale diplomatică a zonelor fierbinți de pe glob și redistribuirea sumelor respective spre satisfacerea unor nevoi sociale și combaterea sărăciei.
- Asigurarea condițiilor optime pentru eliminarea oricăror discriminări în funcție de rasă, religie sex sau vîrstă.
- Creerea unor beneficii sociale care să asigure ajutorarea celor nevoiași prin sistemul social al "*Food Stamps-urilor*".
- Asigurarea venitului minim pentru un nivel de viață confortabil în raport cu condițiile economice specifice din fiecare țară.
- Asigurarea copiilor cu cele trei mese pe zi și cu calitățile nutritive corespunzătoare fiecărei vârste.

Asemenea măsuri și altele care vor fi stabilite de către specialiștii din cadrul diferitelor organisme internaționale¹⁴⁴ ar putea constitui un suport deosebit în reducerea și chiar eliminarea sărăciei de pe Glob.

Chiar dacă la prima vedere asemenea sugestii par utopice și chiar imposibil de realizat, sunt convins că prin contribuția și cu ajutorul tuturor națiunilor din lume, se poate considera că există condițiile pentru îndeplinirea acestor deziderate, dar trebuie începute și continuate cu perseverență și cu un puternic simț al realității.

¹⁴⁴ Vezi Adnotări despre Noua politică alimentară globală.

Pretinsa grije pentru noile generații

Pierdută în negura mileniilor grija pentru noii născuți a făcut parte din grija și bucuria părinților și a comunității în care se naștea un nou ”*pui de om*”.

Odată cu evoluția societății fenomenul nașterii a luat forme deosebit de îngrijire atât a mamei cât și a copilului.

În toate țările dezvoltate din punct de vedere economic această grije s-a împletit cu preocuparea pentru descoperirea și aplicarea celor mai moderne metode de asigurare a condițiilor pre și post natale.

Ajunși în secolul al 21 în Statele Unite se presupune, cel puțin, că asemenea aspecte legate de îngrijirea și asigurarea precesului nașterii este realizat și accesibil oricărei femei gravide și a familiei acesteia.

Din păcate o asemenea presupunere se dovedește a nu fi sută la sută reală.

Din unele studii efectuate pentru *New York Times* de către *Truven Health Analytics* (THA)¹⁴⁵ rezultă că din 1996 și până în prezent cheltuielile destinate asistenței nașterilor s-au triplat.

Nașterea copiilor în Statele Unite este una dintre cele mai scumpe îngrijiri medicale, iar asigurările medicale destinate nașterii copiilor se ridică la peste 50 miliarde dolari anual.

Din 2004 și până în 2010, de exemplu, costurile pe care instituțiile de asigurări medicale americane le-au acoperit pentru nașterea unui copil au crescut cu 41% pentru o naștere normală și cu 49 % pentru aplicarea procedurii de cezariană.

Din studiile efectuate de către THA rezultă că diferitele cheltuieli din perioada de maternitate și de naștere a unui copil în SUA, sunt cu mult peste cheltuielile din alte țări (indiferent că este vorba de o naștere normală sau prin procedura cezarienei).

Tabelul 27

¹⁴⁵ Truven Health Analytics – organizație ce oferă informații, instrumente analitice, indicatori statistici și asistență de specialitate pentru industria medicală. Prin studiile efectuate deservește spitale, laboratoare, planuri de sănătate, medici și companii farmaceutice precum și oficii guvernamentale la nivelul fiecărui stat și federal.

Organizația a fost creată în 1983 și oferă clienților ei diverse expertize financiare și de conducere destinate îmbunătățirii asistenței medicale din punct de vedere calitativ și al eficienței economice. Organizația are circa 2000 de salariați ce activează în întreaga lume. Sediul central se găsește în Ann Arbor, Michigan, Chicago și Denver

Media cheltuielilor pentru nașterea unui copil
(printr-o naștere normală sau prin cezariană)
(date pentru 2012)

(\$)

Țara	Naștere normală	Cezariană
Statele Unite	9,775	15,041
Elveția	4,039	6,441
Franța	3,541	6,441
Chile	2,992	3,378
Olanda	2,669	5,328
Anglia	2,641	4,435
Noua Zeelandă	2,386	4,717
Spania	2,265	3,097
Africa de Sud	2,035	3,449
Argentina	1,188	1,541

Notă: Sumele plătite sunt plățile efective convenite de către companiile de asigurări medicale și sunt mai mici decât taxele facturate. Sumele includ serviciile de rutină prenatală și postnatală, inclusiv ecografie, amniocenteza, biopsia vilozităților coriale, fetale testul de stres pentru contracție.

Sursa: International Federation of Health Plans, prezentată de către International Herald Tribune, July 2, 2013, pg. 2

După cum se poate vedea și din tabelul de mai sus cheltuielile destinate nașterii unui copil și cele legate de perioada de maternitate înainte și după nașterea unui copil, sunt în Statele Unite cu mult peste nivelul altor țări.

Afirmația de mai sus este susținută și prin exemplul cel mai recent determinat de nașterea celui de al treilea copil (Louis Arthur Charles – n.n.), al cuplului Prințului William și al lui Kate Middleton, ducesa de Cambridge, în maternitatea particulară, deosebit de luxoasă: St. Mary din Londra (unul dintre cele mai scumpe orașe din lume n.n.)¹⁴⁶.

Suma cheltuită pentru nașterea lui Louis Arthur Charles folosindu-se o cameră luxoasă și cu o naștere fără procedura de cezariană (și plecarea din maternitate după 24 de ore), a fost echivalentul a 8.900 dolari SUA.

Dintr-o analiză efectuată ulterior și prezentată de unele mijloace ale mass mediei printre care și de către ziarul Times, rezultă că sumele care concură la decalajul de prețuri dintre SUA și alte țări din lume se datorește faptului că medicii și asistentele medicale din SUA sunt plătite cu sume mult mai mari decât în alte țări dezvoltate.

¹⁴⁶ Sursa: <https://www.msn.com/en-us/health/wellness/even-kate-middleton's-luxury-hospital-stay-costs-less-than-a-typical-birth-in-america/ar-AAwob7H/?/27 aprilie 2015>

De exemplu, personalul din sistemul medical primește salarii mai mare cu 50-100 % mai mult decât cel din Marea Britanie.

De exemplu, un medic generalist în State Unite câștigă 218.173 dolari anual în timp ce în alte țări câștigul este între 86.600 și 154.126 dolari anual.

De asemenea, în Statele Unite noile mame, așa cum amintisem și mai înainte, rămân în spital după naștere de la câteva zile până la o săptămână în timp ce în Marea Britanie noile mame pot pleca din spital în aceeași zi după naștere sau cel mult a doua zi.

Alte surse documentare confirmă că Irlanda, de exemplu, garantează maternitatea gratuită în cadrul spitalelor publice. În același timp femeile gravide care doresc să aibă nașteri particulare pot opta pentru un asemenea program dar trebuie să plătească o anumită taxă.

În ciuda sumelor foarte mari de bani pe care spitalele le încasează de la instituțiile de asigurări medicale pentru nașteri, Statele Unite au unele dintre cele mai mari rate de deces atât a copiilor cât și a mamelor, comparativ cu alte țări dezvoltate din punct de vedere economic.

În ultimile decade se remarcă o schimbare în factorii sociali economici ce au loc pe plan internațional, ceea ce înfleunțează și vârsta la care femeile doresc să aibă copii.

Mamele sunt mai în vârstă decât erau în secolul trecut, fapt ce se reflectă în necesitatea unor cereri mult mai costisitoare pentru testele prenatale.

În dorința de a menține costul cheltuielilor de naștere cât mai scăzute multe femei preferă să fie asistate la naștere de către moașe și nu de către doctorii obstetricieni sau de către alți doctori specialiști.¹⁴⁷ Aceștia sunt solicitați numai în cazuri speciale.

Sunt cazuri în care spitalele din Statele Unite încarcă facturile trimise instituțiilor de asigurări medicale pentru nașteri, cu unele cheltuieli pentru anumite teste care nu sunt absolut necesare sau cu unele cheltuieli destinate pentru medicamente care ori nu sunt necesare ori nici nu sunt administrate pacientelor spitalizate.

Multe dintre mijloacele mass-mediei prezintă diferite cazuri de asemenea abuzuri sau fraude ce au loc în domeniul asistenței medicale, atrăgând atenția pentru menținerea pe cât posibil sub control a sumelor solicitate pentru presupusa grijă destinată noilor generații.

¹⁴⁷ În Anglia procentul femeilor care nasc cu asistența unor moașe este de 68% iar în Olanda 45%

Partea III-a

Capitolul 6

Populația și resursele de subzistență

Istoria ultimilor sute de ani se remarcă nu numai printr-o creștere deosebită a populației globului dar și printr-o extindere a terenurilor în fiecare continent.

De exemplu, pe întregul teritoriu al continentului american, s-au defrișat zeci și sute de mii de hectare de păduri, s-au creat și s-au extins mari ferme agricole.

În Rusia, de asemeni, s-au defrișat păduri în stepe și s-au deschis noi orașe; în America de Sud s-au defrișat mii de Km. de pampasuri.

Toate aceste noi anexe de terenuri după opinia agronomilor, au permis extinderea agriculturii și construirea de locuințe înlăturând în foarte multe locuri înghesuiala populației existentă înaintea acestor mari defrișări.

Asemenea posibilități nu au fost luate în considerație de Malthus și nici de cei care l-au susținut în timpul vieții sale.

Chiar dacă unii teoreticieni contemporani printre care și Paul R. Ehrlich ¹⁴⁸ declara că:
„lupta pentru asigurarea hranei populației globului a fost pierdută”

el nu se gândise la ingeniozitatea oamenilor determinată de nevoia lor de supraviețuire.

Fenomenul extensificării terenurilor, în timp a fost înlocuit la un moment dat cu unul nou acela al intensificării folosirii lui.

În special în ultima jumătate de secol în lume terenurile agricole s-au extins numai cu circa 10%, în timp ce producțiile agricole s-a dublat.

De aici se poate desprinde o concluzie deosebit de importantă și anume :

problema lipsei de produse agro-alimentare este determinată în principal de o lipsă totală sau de o greșită politică agricolă condusă de guvernele diferitelor țări.

Exemplul cel mai convingător în această direcție îl oferă politica guvernelor africane care cheltuiesc mai puțin de 5% din bugetele naționale pentru dezvoltarea agriculturii

În lucrarea *The Population Bomb*,¹⁴⁹ Prof. Ehrlich se referă pe de o parte la

¹⁴⁸ Paul R. Ehrlich (1932 -), Profesor Universitar specialist pe probleme biologice și demografie în cadrul Universității Stanford (California –SUA)

¹⁴⁹ Publicată în 1968, Lucrare indicată în bibliografie

următorul fapt:

„salvarea planetei noastre nu este numai o luptă pentru introducerea controlului populației și pe această cale a reducerii ei ci nevoia menținerii unui mediu înconjurător cât mai curat”

el afirmă:

„ ... avem de luptat pentru că avem prea multe mașini, prea multe fabrici, prea mult detergent, prea multe pesticide și în schimb avem prea puțină apă, prea mult bioxid de carbon, poluarea aerului a crescut de circa 6-7 ori mai mult decât a crescut populația. ..lupta trebuie să continue împotriva oricăror forme de manifestare a exploataării, a oricăror forme de manifestare a rasismului”.

Dr. Ehrlich ajunge la un anumit moment dat la unele predicții similare cu cea ale lui Malthus arătând că în anii 1970-1980, suprapopulația globului urma să fie însoțită de o foamete în masă a cel puțin 1 miliard de oameni și ca atare sugera luarea unor măsuri medicale de limitare a creșterii populației.

Observațiile lui Ehrlich se refereau la o perioadă ce a urmat anului 1930 când într-o singură generație populația globului se dublase (de la 2 miliarde la circa 4 miliarde locuitori) și avea toate șansele să continue această creștere.

Afirmațiile lui Ehrlich ca și cele ale lui Malthus se referă după cum se poate vedea la faptul că alimentele produse sunt foarte limitate. Predicțiile lui fiind de dată mult mai recentă și bazate pe un volum de informații mult mai bogat ar putea fi considerate ca fiind mult mai exacte când se referă la următoarele două decade.

În momentul în care Ehrlich și-a exprimat punctul de vedere privind catastrofa umană ce urma să aibă loc, el afirma că nu vedea nici o altă soluție de a ocolii în întregime acest dezastru decât

„printr-o metodă de a controla creșterea populației și prin înfometarea populației țărilor care nu vor să implementeze legea acestui control”.

Un asemenea punct de vedere privind soluția radicală propusă, este în afara oricărei idei care ar putea fi admisă de cineva care nu ar dori să fie etichetat drept adeptul unei concepții pur fasciste, care poate duce la o crimă în masă, la un adevărat genocid.

Este interesant de observat că inițial Ehrlich (în prima ediție a cărții sale) se referea la India ca un exemplu pentru o țară care nu avea nici o șansă de a asigura hrana necesară celor peste 200 milioane de locuitori câți se estimase de către unele institute de statistică a populației, în 1980.

Într-una din următoarele ediții (cea din 1971), Ehrlich își modifică punctul de vedere și predicția asupra Indiei; observând unele succese pe care le făcea India în aprovizionarea unui număr atât de mare al populației a decis să elimine acest exemplu.

În 2010 populația Indiei ajunsese la peste 1,2 miliarde locuitori. Datele statistice prezentate de unele organizații indiene și internaționale specializate pe informații statistice (cum ar fi: ONU, Banca Mondială ș.a.) confirmă tot odată că în India în prezent fertilitatea medie este de circa 2.7 copii per femeie și această rată nu s-a schimbat în ultimii 6 - 7 ani.

În 1974, la Conferința ONU pe problemele populației (ce a avut loc la București), *Karan Singh* (1931 -)¹⁵⁰, fostul ministru al populației din India, referindu-se la perspectivele dezvoltării continue a țării și la creșterea populației indiene spunea:

”... dezvoltarea economică este cel mai bun contraceptiv”

Ideia lui Karan Singh pare să fie reală și este confirmată de situația demografică din țările dezvoltate din punct de vedere economic.

Practica și experiența multor țări confirmă că în țările în care PNB este mare sau în continuă creștere, numărul copiilor per femeie (sau per familie) este mai mic.

Oamenii care au un nivel al veniturilor ridicat și deci pentru care nu există nici un fel de probleme în privința creșterii unui număr mai mare de copii au un număr mai redus de copii decât marea masă a locuitorilor din țările slab dezvoltate.

În acest caz se poate considera că teoria lui Malthus referitoare la prevenirea și înlăturarea suferinței oamenilor datorită foametei prin introducerea unei concepții de „*moral restraint*” care includea abstenența, nu își găsește o totală justificare în legătură cu ideia dezvoltării economice care poate asigura rezolvarea creșterii populației și asigurarea mijloacelor de subzistență necesare unei populații în continuă creștere numerică.

Cred că o asemenea concepție se dovedește a fi mult apropiată de nevoile populației în secolul în care trăim precum și pentru viitor.

Concluzia care se poate desprinde este cât se poate de clară și ea se referă la necesitatea dezvoltării economice care trebuie corelată și cu extinderea anilor de viață a oamenilor, scăderea mortalității infantile, ridicarea nivelului cultural în general și al femeilor în special printr-o continuă educație, creșterea gradului de urbanizare cu toate avantajele ce le incumbă și asigurarea unei independențe naționale din punct de vedere economic și politic a oricărei țării.

Toate acestea se pot realiza printr-o continuă preocupare de creșterea economică exprimată printr-un indicator statistic care reprezintă creșterea PNB pe locuitor.

¹⁵⁰ Karan Singh – politician indian, filantrop și poet. Membru al Partidului Congresului Național Indian.

Prognozele referitoare la creșterea populației Indiei, de exemplu, confirmă că până în 2050 această țară va avea o populație de circa 1.7 miliarde locuitori, iar pe plan mondial se apreciază de către unii viitorologi, că populația va ajunge la 9 miliarde sau chiar peste acest număr.

Sunt oare aceste cifre atât de reale încât să ne provoace un șoc datorită faptului că nu se va putea asigura hrana acestui mare număr al populației globului?

Dacă urmărim datele statistice referitoare la creșterea producției agricole pe plan mondial în ultimul secol, putem observa că producția alimentară mondială a crescut (numai în ultimile decade), într-un mod exponențial (și nu așa cum o prevăzuse Malthus (în progresie aritmetică)).

Cu toate acestea nu se poate spune nici pe departe, că s-a rezolvat deja problema asigurării hranei populației globului.

După opinia economistului indian *Amatya Sen* (1933-), laureat al Premiului Nobel, „națiunile care trăiesc în condițiunile unei societăți democratice au șansa să nu sufere de foamete”.

Cred că acest punct de vedere al lui *Amatya Sen*, este discutabil întrucât sunt multe națiuni care sunt recunoscute că au un profund caracter democratic, în adevăratul înțeles al cuvântului, și care – desigur nu la nivel național, au totuși un procent încă destul de mare de oameni ce trăiesc la limitele sau sub limitele sărăciei și al foametei și primesc un ajutor din partea guvernelor statale prin programele guvernului federal pentru asigurarea hranei¹⁵¹

Asemenea situații fac parte din categoria marilor paradoxuri ale societății contemporane din țările dezvoltate din punct de vedere economic.

De exemplu, Statele Unite recunoscute pe plan mondial ca una din țările cu un înalt grad de manifestare a democrației sociale, are și un procent ridicat al populației ce poate fi considerată flămândă.

De asemeni după informații oficiale circa ¼ dintre copii până la 15 ani, din SUA, nu au unde locui și flămânzesc zilnic. În acelaș timp, aici sunt aruncate zilnic la gunoi tone de produse alimentare ne vândute sau ne consumate până la data expirării consumului lor.

Pentru a înțelege mai bine această situație, merită urmărit modul în care a evoluat economia agrară a Statelor Unite.

În anii '40 existau circa 6 milioane de ferme agricole care în medie dețineau 65-70 ha. fiecare. După 30 de ani numărul fermelor agricole s-a redus la 2.2 milioane fiecare deținând circa 190 ha. de teren agricol.

De asemenea forța de muncă din agricultură a cunoscut o scădere substanțială dela 12.5 milioane (cât a fost în 1960) la circa 1.2 milioane (în 1990).

¹⁵¹ Vezi Adnotări despre Programul de *Food Stamps* devenit în prezent programul SNAP

Datorită introducerii pe scară largă a mijloacelor agricole mecanizate și a irigațiilor, tot în aceasdtă perioadă, producția agricolă se dublase.

În peste 60% dintre fermele americane ce existau în anii '90 lucrau muncitori agricoli numai cu jumătate de normă, restul timpului desfășurau alte activități neagricole.

În prezent în foarte multe ferme lucrează imigranți mexicani care în majoritatea lor sunt intrați în mod ilegal în SUA și ca atare acceptă un minimum de salarizare pentru a putea supraviețui.

Chiar dacă Mexicul este o țară cu o economie preponderent agricolă, condițiile de lucru și remunerarea diferitelor activități agricole sunt mult inferioare condițiilor de muncă și salariului minim pe care îl primesc acești muncitori agricoli în Statele Unite.

După opinia multor economiști analiști specialiști pe probleme agricole principala cauză a acestei situații și ca urmare a atracției deosebite a muncitorilor mexicani de a intra ilegal în SUA a fost și continuă să fie determinată de încheierea acordurilor NAFTA .

Prin încheierea acestor acorduri s-a permis exportul pe piața mexicană a produselor agro-alimentare americane la prețuri deosebit de scăzute.

O asemenea politică de dumping cu produse agricole americane i-a pus pe fermierii mexicani în dificila situație de a nu mai putea să-și vândă produsele lor la prețuri competitive.

Ani de zile fermierii mexicani au fost nevoiți să reducă la maximum salariile muncitorilor agricoli și în acelaș timp, să reducă forța de muncă agricolă din fermele agricole.

Foarte mulți fermieri mexicani și-au lichidat fermele iar muncitorii agricoli au devenit forță de muncă disponibilă gata în orice moment să invadeze Statele Unite pentru a găsi de lucru și să-și asigure hrana necesară.

Politica de dumping și scăderea masivă a prețurilor produselor agricole americane exportate pe piața Mexicului, a fost posibilă numai prin introducerea sistemului subvențiilor pe care le primeau fermierii americani din partea guvernului SUA pentru a menține activă agricultura americană ce dădea dovadă de o scădere masivă continuă.

În conformitate cu unele informații furnizate de către WTO¹⁵² asemenea subvenții sunt total ilegale și provoacă an de an multiple dificultăți multor țări din lume.

¹⁵² World trade Organization (WTO) sau în limba română *Organizația Mondială a Comerțului* (OMC) este o organizație internațională care supraveghează un număr mare de acorduri care definesc "regulile comerciale" dintre statele membre. OMC este succesoarea „Acordului general asupra tarifelor și comerțului” și operează în direcția reducerii și abolirii barierelor comerțului internațional. Sediul OMC se află în Geneva, Elveția. În 13 mai 2005, Pascal Lamy a fost ales director general al OMC. Acesta a preluat funcția de la predecesorul său, Supachai Panitchpakdi la data de 1 septembrie, 2005. Până la data de 19 august, 2005 au existat 148 de membri ai organizației. Tuturor membrilor OMC li se recomandă să-și ofere reciproc statutul de națiunea cea mai favorizată. astfel încât concesiile economice oferite de un membru OMC unei țări trebuie să fie oferite echitabil tuturor membrilor

Creșterea controlului granițelor SUA cu Mexicul și aprobarea de către Guvernul SUA a instalării unui gard de peste 700 mile (circa 1500 Km.) lungime nu s-a realizat nici până în prezent decât într-o foarte mică proporție și ca atare nu există nici o piedică în pătrunderea ilegală a imigrației ilegale mexicane pe teritoriul Statelor Unite.

Oficial se discută despre circa 11 milioane de imigranți ilegali, dar în realitate numărul acestora a depășit 38 milioane.

Unii economiști consideră că atâta timp cât populația Statelor Unite vrea să se primească produse agro-alimentare cultivate și culese la timp și ca atare la prețuri rezonabile, ar trebui acceptată această forță de muncă mexicană disponibilă, care este ieftină și calificată pentru muncile agricole, (care în multe state este refuzată de a fi efectuată de muncitorii agricoli autohtoni datorită remunerației reduse ce li se oferă).

În urmă cu mai mulți ani Lary Craig (senator republican din partea statului Itaho (stat recunoscut pentru producția sa agricolă de calitate) și fostul senator democrat Edwar M.Kennedy (din partea statului Massachusetts), au propus Congresului ca muncitorilor mexicani intrați ilegal în SUA să li se acorde statul de rezidenți permanenți ai Statelor Unite sau cel puțin să li se acorde vize oficiale temporare.

Ca un semn de apreciere și susținere a unei asemenea propuneri, sute de fermieri americani din diverse state au demonstrat la Washington D.C. în favoarea propunerilor celor doi senatori.

Problema muncitorilor mexicani ilegali este de ani de zile pe agenda de lucru a Administrațiilor dela Casa Albă dar nu și-a găsit încă nici un fel de rezolvare acceptabilă.

În condițiile în care această problemă nu are o rezolvare favorabilă, peste 30% din producția agricolă a Nordului Californiei se pierde anual ne fiind culeasă.

O situație similară se găsește și în statul Florida unde peste 1/3 din recolta de portocale Valencia, rămâne an de an ne culeasă, iar în statul New York, merele putrezesc în pomi întrucât nu are cine să le culeagă.

Agricultura – sursa principală de asigurare a mijloacelor de subzistență

În prezent în atenția economiștilor analiști specializați pe diversele aspecte ale agriculturii, a demografilor, politicienilor și politologilor din întreaga lume, este preocuparea de a găsi răspuns la întrebarea dacă agricultura în ansamblul ei și cea a din anumite țări în mod special vor putea asigura hrana populației care se menține la limite ridicate de creștere și în continuare cu perspective de creștere numerică.

OMC. La sfârșitul anilor '90, OMC a devenit o țintă majoră a protestelor mișcărilor anti-globalizare.
Sursa: Wikipedia

În cele ce urmează nu intenționez să prezint un studiu asupra agriculturii ca proces de producție, sau resursele de care dispune și care ar fi eficiența lor.

Ideia centrală este de a căuta alături de toți specialiștii din lume un răspuns cât mai adecvat și convingător din care să rezulte dacă agricultura cu actualele ei performanțe și ca principală sursă de asigurarea hranei populației, va putea satisface nevoile de consum ale produselor agro-alimentare actuale și cele în perspectivă până în 2050 sau și mai departe până la sfârșitul secolului 21.

Urmărind evoluția agriculturii pe parcursul istoriei omenirii istoricii au ajuns la concluzia după care oamenii au început să practice agricultura aproximativ cu 10-12 mii de ani în urmă, renunțând sau reducând treptat vânătoarea și începând să practice în mod rudimentar agricultura.

Pionerii acestei activități foloseau trei feluri de unelte: topoare cu care tăiau copacii, sape pentru a răscolii pământul și securi cu care tăiau recoltele când acestea erau coapte.

Aceste mijloace de lucru au constituit primele începuturi ale unei civilizații care înlocuia vânătoarea și cu ele reușeau să-și asigure hrana de care aveau nevoie ca să supraviețuiască.

În timp, oamenii au învățat să domesticească animalele sălbatice și au adăugat la plantele și cerealele pe care le cultivau, carnea animalelor și laptele pe care unele dintre aceste animale îl produceau.

Odată cu creșterea și asigurarea mijloacelor de subzistență, a crescut și numărul oamenilor și treptat au apărut și primele forme de organizare socială.

Mii de ani mijloacele de subzistență au ținut pasul cu creșterea numărului populației; nici mii de ani mai târziu nimeni nu și-a pus problema riscului rămânerii fără hrană a populației care treptat dar sigur era în continuă creștere.

Odată cu dezvoltarea și extinderea activității comerciale, a apărut și răspunsul privind insuficiența produselor alimentare obținute de pe propriile terenuri; așa cum am mai arătat încă din antichitate au existat opinii ale unor gânditori care afirmau:

...”ceea ce nu se putea asigura de către agricultură, se putea procura prin relațiile comerciale cu alte orașe sau regiuni din lume”.

Când asemenea produse nu puteau fi obținute în urma cultivării pământului sau prin schimburi comerciale, se obțineau prin forța armelor prin jafuri, războaie și ocuparea de țări de unde se luau toate produsele de care dispuneau cei învinși.

Atenția specialiștilor agronomi este legată și de problema suprafețelor de teren destinate agriculturii.

Unii dintre noii maltusianiști consideră că în condițiile presiunii exercitate de creșterea numărului populației, terenurile agricole sunt supuse unei intense folosiri în vederea obținerii unor recolte sporite ceea ce duce la degradarea solului.

Nu se poate contesta că folosirea intensivă a solului fără a-i da răgazul necesar prin eventuale culturi alternative sau prin alte procedee agronomice destinate refacerii lui nu se

poate ajunge la recolte suplimentare, dar acest lucru nu este direct legat de creșterea populației și nici de soluțiile preconizate pentru reducerea populației.

Nici Malthus la timpul său și nici noii maltusianiști nu au anvizajat posibilitatea folosirii pe scara largă a unor procedee tehnice și a unor tehnologi agricole care permit îmbunătățirea solului și eventuala folosire a diverselor soluri pentru diverse culturi, obținându-se astfel recolte scontate care să satisfacă nevoile de consum.

Din acest punct de vedere consider că opinia Dnei Boserup, despre care am vorbit mai înainte, este mult mai apropiată de concepția modernă a activității agricole și oferă o imagine mult mai reală asupra posibilității agriculturii de a asigura necesarul de produse agro-alimentare de care are nevoie populația actuală și cea din viitor.

În ipoteza în care ar exista o preocupare mai mare pentru folosirea mijloacelor moderne de cultivare a terenurilor, asigurarea folosirii unor semințe selecționate, extinderea sistemelor de irigații, rotirea culturilor și alte procedee moderne specifice acestui sector de activitate, s-ar putea asigura recolte sporite pe aceleași suprafețe de teren cultivat.

Cu toate că în foarte multe țări din fostul sistem economic comunist exista o vastă și îndelungată experiența agricolă iar pe de altă parte există o bogată experiență și dovedirea unor rezultate deosebite în activitatea agricolă, conducerile administrative din acest țări din spatele cortinei de fier, negau aceste experiențe și au încercat să impună politici economice și concepții agricole care oficial erau socotite ca deosebite, ce puteau să depășească cu mult rezultatele din cadrul economiilor avansate, dar în realitate erau și s-au dovedit în final că au fost enorme fiasouri.

Nici diversele forme de organizare a agriculturii sovietice, de tipul colhozurilor și sovhozurilor și nici copiile fidele practicate în alte țări socialiste printre care și în România comunistă, (de tipul cooperativelor agricole, grupelor de întrajutorare, gospodăriile agricole colective, gospodăriile agricole de stat precum și stațiunile de mașini și tractoare), nu au ajuns nici odată la nivelul producției și a productivității muncii agricole din marile ferme și întreprinderi agricole americane sau din alte țări occidentale.

Acest lucru a fost determinat de o multitudine de factori economici, sociali și psihologici.

Profesorul Dr. N.S.Stănescu în două dintre lucrările scrise¹⁵³ a făcut o amplă analiză a evoluției producției agricole pe plan mondial și cu referire specială la agricultura sovietică și la cea a României și arăta printre altele:

„Sistemul de conducere administrativ-birocratic centralizat a anhilozat economia, i-a amputat capacitatea de inițiativă și adaptare la fluctuațiile cererii de piață.”

¹⁵³ Dr. N.S. Stănescu- Câți oameni poate hrăni pământul, lucr. indicată în bibliografie și Economia românească între ficțiune și realitate. Lucrare indicată în bibliografie

Referindu-se la situația agriculturii sovietice, arăta de asemenea modul în care a evoluat acest sector economic și conflictul intern din conducerea Uniunii Sovietice.

Cu toate că unii agronomi sovieticii i-au sugerat lui Nichita Hrușciov că ideea sa privind agricultura stahanovistă nu era viabilă, el nu a ținut seama de cele spuse de specialiști și a dispus trecerea la diversele acțiuni care nu puteau nici pe departe să intre în competiție cu economia agricolă a țărilor avansate economic..

Clima nefavorabilă și faptul că pe terenuri întinse din Siberia și din alte regiuni nu se cultivase nici odată nimic, ele fiind aride, cum erau de exemplu cele din Kazahtan, au dus în final la enorme cheltuieli financiare fără nici un rezultat.

O politică similar greșită a fost susținută și de Ceaușescu, care a dispus transformarea unor zone întregi destinate culturii de pomi fructiferi, în terenuri agricole. Rezultatul s-a dovedit după câți va ani când recoltele de fructe au dispărut iar recoltele agricole nu au fost nici pe departe cele scontate.

*

Ideia imediată a găsirii celor mai adecvate soluții agricole este impusă în momentul de față de faptul că ea trebuie să ducă la lichidarea fenomenului foametei ce se manifestă în prezent pe glob și pentru asigurarea hranei populației până la mijlocul și sfârșitul acestui secol.

Opinia autorului preluând unele dintre ideile mentorului său Dr. N.S. Stănescu și susținută de mulți economiști analiști care consideră că:

în prezent pe glob există potențe ale unor enorme resurse alimentare și care ar putea asigura hrana celor peste șase miliarde de locuitori ai globului și a perspectivei de creștere cu încă alte miliarde de locuitori.

Cu toate aceste potențe 1 din 7 locuitori ai planetei noastre nu au acces în prezent la suficiente alimente pentru aș asigura condițiile normale de viață.

Organizația Națiunilor Unite – The Food and Agriculture Organization (FAO), a publicat în urmă cu câțiva ani o listă cu 82 de țări sărace în care foametea și malnutriția reprezentau riscuri dovedite pentru populațiile acestor țări.

Datele statistice ale FAO confirmă că în prezent sunt peste 2 miliarde de oameni (copii și adulți), care suferă de malnutriție și diverse deficiențe nutriționale. Peste 840 milioane de persoane, în cea mai mare parte femei și copii, suferă de malnutriție cronică.

Marea majoritate a copiilor din aceste țări (reprezentând peste 18 milioane) mor de inaniție din cauza unor boli cauzate de malnutriție.

Chiar dacă cifrele de mai sus sunt realmente impresionante, cred că ele au un caracter relativ.

Această afirmație nu vine să anuleze problema ca atare dar intenția autorului este de a explica ideia relativității acestor cifre.

Pe de o parte este vorba așa cum arătam și la începutul acestei lucrări, faptul că de multe ori, lipsa unor date statistice exacte lasă câmp liber unor afirmații care nu sunt întotdeauna apropiate de realitate.

Pe de altă parte s-ar putea ca multe dintre datele oficializate, să nu fie actualizate și în acest caz informațiile se referă la perioade trecute, care sunt diferite (mai grave sau mai puțin grave) decât realitatea prezentă.

În fine sunt situații din care rezultă că marea majoritate a copiilor sau adulților care se consideră că mor pentru că sunt flămânzi este de asemeni o imagine destul de relativă, întrucât cauza morții nu este flămânzirea ci faptul că organismul lor își pierde imunitatea în fața diverselor boli.

Asemenea opinii ale unor autori care pretind că au studiat efectele flămânzirii este următoarea:

”Sunt țări unde există medicamentele necesare vindecării diverselor boli și cu care chiar și cei flămânzi folosindu-le pot supraviețui timp îndelungat”.

Remarca a fost confirmată și prin exemplul unor dezidenți din timpul regimurilor politice comuniste, care au rezistat timp îndelungat cu toate că făceau greva foamei.

O asemenea afirmație nu cred că este prea departe de modul de înțelegere și de aplicare a filozofiei comuniste, din timpul regimului Ceaușescu, când ne existând produsele alimentare de bază unii oameni mai curajoși dintre dezidenți, ajungeau la decizia de a face greva foamei și se alimentau cu pastile.

Nu cred că o asemenea soluție poate fi viabilă pe termen lung și nici nu cred că ar putea asigura o viață normală nici pentru adulți și cu atât mai puțin pentru copii, hrânindu-i cu pastile în loc de lapte, carne, unt și alte alimente necesare procesului anatomic al creșterii.

Rapoartele unor instituții mondiale cum ar fi de exemplu FAO, OMS (și altele la fel de prestigioase) al căror obiective de activitate se referă la programele mondiale de alimentație și sănătate, prezentate din 1996 și până în prezent, au reținut atenția internațională în ceea ce privește securitatea alimentară și accesul tuturor persoanelor la "alimente nutritive care să asigure o viață sănătoasă și activă".

Din acest punct de vedere cred că este important de reținut importanța care o acordă cele mai multe dintre organizațiile internaționale (care și-au creat sectoare specializate pe problemele curente și de perspectivă ale agriculturii și ale asigurării cu hrană a populației diverselor țări, cum ar fi de exemplu: Banca Mondială, FMI, FAO, OMS, ș.a.) .

Aspecte similare sunt incluse și pe agendele de lucru ale instituțiilor care studiază problemele de asigurare a unei hrane sănătoase pentru populațiile din diverse țări în funcție de obiceiurile de consum și de condițiile specifice din diverse zone ale lumii.

Nutriționiști discutând problema hranei populației apreciază că o „*hrană sănătoasă*,” propice unui organism de o anumită vârstă și care desfășoară o anumită activitate, este cea care trebuie să asigure un anumit număr de calorii/persoană.

După informații prezentate de către diferite institute de specialitate, între mijlocul anilor 1960 și mijlocul anilor 1990, la nivel global consumul de calorii zilnic per capita a crescut cu circa 10%, ajungând la 2,711¹⁵⁴. În aceeași perioadă de timp, în țările ce fac parte (dintre țările) LDC¹⁵⁵, aceste niveluri al caloriilor au crescut dela 1,990 cât au fost în 1962 la peste 2,500 în anii 1990.

Punctul de vedere al nutriționiștilor este real, dar nu cred că poate oferi o imagine completă asupra unei alimentații raționale.¹⁵⁶

Opinia nutriționiștilor poate fi considerată ca fiind corectă numai în măsura în care ei consideră malnutriția ca fiind o formă a lipsei unora din componentele esențiale alimentare și care (în mod normal) ar trebui să facă parte din hrana zilnică a unei persoane.¹⁵⁷

Estimările efectuate de către diverși autori la nivel global, confirmă că numărul populațiilor care trăiau în condițiuni de malnutriție a scăzut în perioada 1969-1971 dela 900 milioane (care reprezenta circa 35% din totalul populației din țările LDC), la 800 milioane (ceea ce reprezenta 20% din acelaș număr al populației țărilor LDC), în 1988-1990.

Cu toate aceste rezultate promițătoare se continuă dezbaterile pe plan mondial privind abilitatea diverselor țări pentru asigurarea hranei necesare populației în continuă creștere.

Cu alte cuvinte, după cum au putut observa majoritatea analiștilor din domeniul agriculturii și un număr mare al demografilor de pe plan mondial, continua creștere numerică a populației Terrei impune necesitatea creșterii globale a producției și distribuției produselor alimentare marcată de o creștere cu peste 1.50.

Menținerea și chiar creșterea procentuală a caloriilor alocate populației dela 2,711, de care amintisem mai înainte la circa 3,500 care este specifică ca medie pentru alimentația populației din țările dezvoltate din punctul de vedere economic, impune după opinia analiștilor o creștere cu încă 1.29 față de factorul (1.50) amintit,

Asemenea modificări sunt posibile dar trebuie să țină seama și de alți factori esențiali cum ar fi de exemplu creșterea nivelului veniturilor populațiilor din țările LDC precum și de eliminarea pe cât posibil mai mare a risipei de produse alimentare (despre care vom discuta mai departe).

¹⁵⁴ Sursa: <http://www.fao.org/>.

¹⁵⁵ LDC- Țările cele mai puțin dezvoltate din lume, (Least Developed Countries, în l. Engleză), vezi Micul Dicționar Terminologic, cu explicația complete a acestui cuvânt.

¹⁵⁶ O alimentație rațională trebuie să includă o gamă largă și variată de elemente nutritive cum ar fi: proteine, grăsimi, vitamine și minerale ș.a..

¹⁵⁷ Vezi Adnotări despre studiul privind consumul produselor alimentare de către vegetarieni

Presa internațională confirmă ideia după care în cele mai multe țări dezvoltate o mare parte a populațiilor acestor țări având o putere de cumpărare mai mare doresc și își asigură necesarul de produse alimentare – în continuă creștere, din ce în ce mai diversificat și obținut prin diverse metode agronomice naturale care oferă produse organice.

Chiar și în cazul în care prețurile acestor produse organice sunt mai mari, ele continuă să fie căutate de o pătură a populației care le solicită din ce în ce mai mult, iar prețurile acestor produse ajung să fie o problemă mai mult de natură politică decât una de natură economică.

Îngrijorarea actuală a administrațiilor guvernamentale ar trebui îndreptată spre dezvoltarea producției agricole și a actualelor politici din domeniul comerțului internațional pentru satisfacerea nevoilor generale ale populațiilor diverselor țări și nu numai a unor pături care își pot permite să plătească prețurile solicitate numai pentru a avea produsele organice dorite.

Din acest punct de vedere trebuie căutate răspunsuri la multiplele semne de întrebare asupra posibilității ca producția și distribuția alimentelor să-și găsească cele mai adecvate soluții de îmbunătățirea cu rapiditatea necesară în vederea corelării acestora cu creșterea populației și pentru o securitate a alimentației.

Din datele statistice oficiale prezentate ani de zile de către ONU și FAO a reieșit că în anii '60 ai secolului 20, se reușise ca aprovizionarea mondială cu alimente să se mențină într-o relativă concordanță cu ritmul creșterii populației.

Datorită noilor tehnologii agricole, a folosirii irigațiilor și a folosirii unor varietăți îmbunătățite de semințe a fost posibilă dezvoltarea revoluției verzi, iar aprovizionarea cu diverse produse alimentare a cunoscut o creștere deosebită.

Între 1950 și 1970, după datele FAO, recolta mondială de grâne aproape s-a dublat.

Apoi a urmat o perioadă în care producția a stagnat iar din 1999 a început să scadă ajungând sub nivelul consumului în fiecare an.¹⁵⁸

Rezultatele unor studii efectuate de către FAO între 1985 și 1995, în 64 de țări din 105 au dovedit că procesul creșterii producției alimentare a fost mai mic în comparație cu creșterea populației.

De exemplu, Africa, a produs în 2010 cu circa cu 30% mai puține alimente pe locuitor comparativ cu perioada dinainte de 1967.

Încercările diverselor țări de a satisface cererea în creștere a produselor alimentare determină o folosire excesivă a diverselor surse alimentare.

În unele țări în curs de dezvoltare în prezent după opinia generală a agronomilor are loc un proces de cultivare intensivă, nerațională a terenurilor arabile; exploatarea acestora făcându-se astfel încât nu se practică alternarea culturilor și nici nu se lasă suficient timp pentru regenerarea terenurilor.

¹⁵⁸ FAO Corporate Document Repository, Economic and Social Development Depart., June 2000

În aceste condiții are loc o scădere rapidă a fertilității solurilor în paralel cu un alt element esențial pentru agricultură, provocat de degradarea sau epuizarea apelor dulci.

În vederea creșterii producției agricole se impune ca o necesitate stringentă introducerea unor noi tehnologii în special în zonele în care nu există terenuri arabile, unde nu există resurse de apă, sau în care nu există soluri de bună calitate sau unde sunt tot felul de condiții climaterice nefavorabile.

Cercetările internaționale efectuate sub conducerea FAO, confirmă că asemenea condiții există în special în zonele unde sunt concentrate populații sărace și unde fără introducerea unor tehnologii moderne nu se pot asigura cantitățile necesare de produse agro-alimentare.

Studiile efectuate în ultimii au oferit concluzia după care producția agricolă va putea ajunge și în aceste zone la un nivel apropiat de cel al satisfacerii nevoilor de consum, în jurul anilor 2030.

Introducerea noilor tehnologii în domeniul agriculturii vor da un impuls deosebit creșterii producției și în special creșterii productivității agricole pe hectarul de teren cultivat.

Pe această cale se va putea asigura o creștere a veniturilor și în țările sărace, așa cum s-a întâmplat cu evoluția *Revoluțiilor verzi* în Asia în anii 1960 și 1980.

Modificările genetice aplicate diferitelor cereale, legume, fructe și altor produse vor permite crearea de noi soiuri de produse, rezistente la condiții deosebite climaterice, la excесе de intemperii sau la lipsa de apă necesară, sau la atacul unor dăunători, fără a se face uz de diverse chimicale (pesticide, fertilizatori, ș.a.).

La toate aceste aspecte se mai adaugă unul care este specific activității agricole din Statele Unite. La mijlocul lunii iunie 2013 Senatul american a votat (cu 66 voturi pentru și 27 împotriva) noua lege privind politica SUA în privința produselor alimentare.

Vechea lege care se referea la politica față de fermier, expirase cu un an în urmă.

Noua lege prevedea existența unor fonduri de circa 955 miliarde dolari care să acopere necesitățile fermierilor¹⁵⁹ pe o perioadă de 10 ani.

¹⁵⁹ Din punct de vedere financiar necesitățile fermierilor au fost defalcate în felul următor: Pentru programul de Food stamps -760.5 miliarde dolari; pentru programele care să-i protejeze pe fermieri împotriva marilor fluctuații de prețuri în special pentru porumb, cereale, soia, bumbac, orez, alune și produse lactate – 41.3 miliarde; pentru programul de ajutorare a fermierilor cu asigurarea culturilor agricole (în cazul nerealizării, distrugerii sau al scăderii prețurilor)- 89 miliarde; pentru programul de protecție împotriva erodării terenurilor și introducerea unor metode specifice ecologice; pentru programul de promovare a comerțului Statelor Unite cu produse cerealiere – 3.6 miliarde; pentru extinderea sistemelor energetice (inclusiv biocombustibili și sistemelor energetice eficiente în special în zonele rurale- 1.1 miliarde și pentru alte diverse necesități circa 1.1 miliarde dolari. (Sursa: Washington Post, 11 Iunie 2013, pg. A11)

Ceea ce merită amintit este existența unor ”*presupuși*” fermieri care nu au nici o tangență cu activitatea agricolă și nici cu diversele culturi ce se găsesc pe loturile de terenuri pe care le posedă.

Singurele (lor) legături cu fermele pe care le dețin, sunt sumele de bani pe care le primesc de la guvern ca stipendii ce se acordă celor ce dețin ferme agricole.

Asemenea cazuri sunt destul de multe, în rîndurile membrilor Congresului și Senatului american.

Mass-media americană a prezentat cu mai multe ocazii asemenea situații, dar cei ce beneficiază de rolul lobiștilor au reușit să mențină acordarea acestor stipendii an de an.

Un exemplu concret în acest sens este Stephen Lee Fincher (1973 -)¹⁶⁰ care cu toate că deține actele de proprietate ale unei ferme nu știe nici unde este ferma și nici ce se cultivă pe lotul acestei ferme.

Ceea ce știe și de care se preocupă este primirea sumei din partea guvernului și care anual se ridică la zeci de mii de dolari.

Unele soluții pentru rezolvarea problemelor alimentare pe plan mondial

O mulțime de studii elaborate de către institute și instituții specializate pe problemele alimentației mondiale precum și cercetători individuali au prezentat în ultimile decade informații din care rezultă că în prezent și în viitor omenirea, prin utilizarea resurselor de care dispune, și pe care le va mai crea ar putea face față riscului de manifestare la orice proporții a fenomenului foametei.

Așa cum am mai arătat resursele Terrei ar putea hrăni peste 12 miliarde de oameni prin găsirea celor mai optime soluții de reducere a actualei risipe de produse alimentare și a consumului excesiv; astfel s-ar putea asigura hrana unei populații în continuă creștere, cu condiția, așa cum afirmă unii specialiști, prin stabilirea unor raporturi echitabile între statele lumii.

Rezolvarea problemei alimentare pe plan mondial se poate realiza:

- *printr-o modernizare economică și socială a țărilor în curs de dezvoltare și a țărilor rămase mult în urma unei asemenea dezvoltări. In acest scop, s-au creat unele programe de sprijin internațional, prin intermediul FAO și al altor instituții cu efect la nivel mondial .*
- *prin acordarea ajutorului alimentar realizat printr-o continuă politică de sprijinire a securității alimentare,*

¹⁶⁰ Stephen Lee Fincher - politician american care a fost reprezentantul S.U.A. statul Tennessee din 2011 până în 2017. Este membru al Partidului Republican.

folosindu-se în acest scop diverse metode printre care:

- livrări gratuite de cereale sau alimente¹⁶¹;
- livrări de alimente în condiții avantajoase;
- credite pe termen lung cu dobândă redusă;
- exporturi în condiții de favoare, etc.

•*printr-o continuă preocupare de cultivare de fructe și legume chiar în zonele urbane.*

Chiar dacă la prima vedere pare a fi un non-sens, o asemenea soluție ar putea facilita asigurarea unora dintre produsele alimentare.

Faptul că în prezent un număr în continuă creștere a populația urbane se interesează sau chiar se preocupă de o asemenea activitate este un fapt remarcabil.

Un asemenea fenomen se observă în Havana, Kinșasa, Hanoi, în Chicago, Milwauchi și Atlanta.¹⁶²

Aplicarea unor asemenea soluții este după opinia lui T.A. Frail - unul dintre editorii revistei *Smithsonian*, care a urmărit și a analizat acest fenomen, *un răspuns la diversele presiuni alimentare la care este supusă populația flămândă existentă pe plan mondial.*

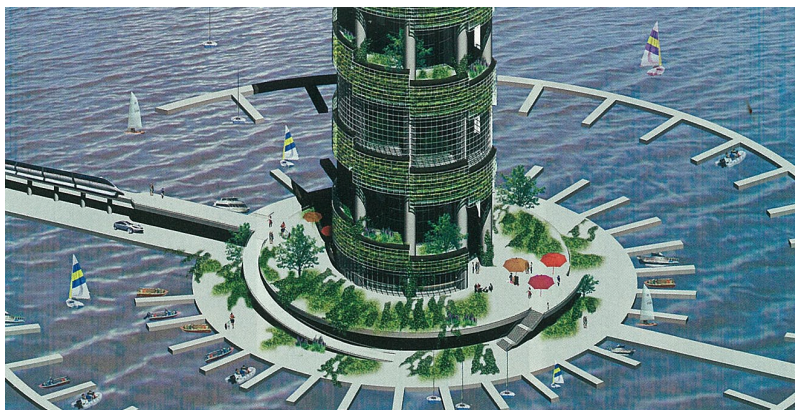
Personal, cred că îmbinarea unor preocupări sau pasiuni pentru activitatea de grădinărit cu necesitatea asigurării unor produse alimentare, ar putea fi o sursă de hrană, care nu trebuie neglijată.

Este de remarcat de asemenea și faptul că unele guverne printre care se numără cel din Cuba, Columbia, Botsvana și Egipt, susțin și încurajează pe diverse căi asemenea preocupări.

Dickson Despommier – profesor de știința mediului la Universitatea din Columbia a făcut o propunere de construire pe verticală a unor grădini (sau mici terenuri agricole), destinate așa numitelor ”*ferme pe verticală*” și care ar putea include și bazine de crescut pești și cotețe pentru crescut găini.¹⁶³

¹⁶¹ Vezi și Mic breviar statistic, referitor la: Donații acordate ca ajutoare în perioada 1998-2002
Tabelul U

156 *Smithsonian Magazine*: july/august 2010 [Paperback] , pg.56

Asemenea soluții și încă multe altele studiate de către experții din domeniul geopoliticii și ai celor ce se ocupă de diversele aspecte ale distribuția hranei pe plan mondial, se referă în primul rând la ajutorul alimentar prin asigurarea diverselor produse cerealiere.

De asemeni, F.A.O, prin organismele sale și acțiunile întreprinse pe plan mondial în favoarea securității alimentare, urmărește stabilirea unor măsuri concrete pentru salvarea securității alimentare mondiale, precum aplicarea unor măsuri menite să eradicaze foametea și malnutriția.

La ședințele organismelor internaționale la care s-au discutat problemele alimentației mondiale s-a menționat în mod special faptul ca ajutoarele alimentare atribuite diferitelor țări să constituie:

1. un stimulent în dezvoltarea economică a acestor țări și nu ca un act filantropic care să fie așteptat de a se repeta mereu, fără să existe nici un efort din partea țărilor beneficiare,
2. să devină un mijloc eficace în lupta contra foametei și malnutriției.

După cum au apreciat mulți dintre participanții la diversele conferințe FAO, "resursele necesare limitării foametei și malnutriției se găsesc în special în interiorul fiecărei țări și în secundar în gestiunea țărilor dezvoltate din punct de vedere economic".

Guvernele naționale pot și trebuie să-și asume responsabilitatea de a hrăni popoarele lor și sunt singurele care pot formula strategii agricole și demografice menite să asigure un regim alimentar adecvat pentru toți oamenii.

Comunitatea internațională *poate* să sprijine inițiativele naționale, *dar nu le poate lua locul.*

La sfârșitul anilor '80 și începutul anilor '90 livrările de ajutoare în cereale reprezentau numai 1% din producția mondială și numai 5% din stocurile deținute de țările dezvoltate.

Prin acordarea asistenței tehnico-economice s-a urmărit înfăptuirea ajustării structurale (de tipul unor reforme structurale-n.n.) în următoarele direcții:

- o inițierea unor reforme în vederea sporirii investițiilor în

sectoarele alimentației și agriculturii, precum și elaborarea unor noi strategii de investiții,

- o elaborarea unor studii de urmărire, evaluare și supraveghere nutrițională,
- o perfecționarea cooperării în producția și comercializarea produselor naționale agricole, a stocajelor și a distribuțiilor,
- o stabilirea unor politici de prețuri adecvate pentru culturile destinate exportului,
- o conceperea unor programe speciale de intervenție nutrițională și crearea de noi locuri de muncă pentru a atenua efectele diverselor ajustări structurale pe termene scurte sau medii.

La toate cele de mai sus trebuie adăugată pe de o parte și ideea susținută de unii experți, privind evaluarea capacităților naționale de susținere a tuturor acestor programe internaționale de către administrațiile guvernamentale ale țărilor în curs de dezvoltare sau a celor sub dezvoltate, precum și pericolul real ca statele dezvoltate din punct de vedere economic să nu își depășească capacitățile de susținere alimentară, acumulând în acest fel deficite masive care (cumulate n.n.), ar putea ajunge să fie mai mari decât rezervele exportabile.

În acest sens trebuie luați în considerare factorii principali care afectează:

1. *țările dezvoltate, prin:*
 - capacitățile de exploatare a terenurilor agricole;
 - evoluția demografică;
 - reducerea terenurilor arabil ca urmare a industrializării (construirea de fabrici, șosele, școli, locuințe, centre comerciale, etc).
2. *țările slab dezvoltate sau ne dezvoltate prin:*
 - trecerea de la monoculturi la policulturi astfel încât să se consume mai multe feluri de produse alimentare;
 - încurajarea consumului de legume și fructe

În cadrul dezvoltării anumitor ramuri și sectoare agricole și ale industriei alimentare trebuie sprijinită dezvoltarea anumitor ramuri și sectoare agricole și ale industriei alimentare, iar în cadrul acestora un loc important trebuie să-l ocupe sectorul horticulurii, vizând cu predilecție dezvoltarea: legumiculturii, pomiculurii și chiar a viticulurii.

După opinia analiștilor:

Aportul acestor produse la consumul alimentar uman va căpăta dimensiuni și noi forme concrete de manifestare .

Unele studii de specialitate efectuate în ultimii ani, sub conducerea FAO confirmă că producția agricolă din Malawi¹⁶⁴ (Africa de Sud), de exemplu, ar putea asigura hrana populațiile diverselor țări prin aplicarea unei politici agricole raționale.

Asemenea concluzii se bazează pe următoarele fapte:

Intr-o lume care se găsește sub presiunea permanentă a prețurilor exorbitante pentru produsele alimentare și unde protestele de stradă iau de cele mai multe ori aspect violente găsirea unor soluții de creștere a produselor agricole alimentare (în special în Africa de Sud și în alte regiuni unde foametea este o problemă cronică), trebuie să constituie o îngrijorare permanentă a propriilor guverne.

În 2005, întruna dintre perioadele secetoase care au avut loc în Africa de Sud, mai mult de 30 de familii cu mulți copii au murit de malnutriție

Luându-se un interviu de către un corespondent al ziarului *The Independent*, din Marea Britanie, unui mic fermier, acesta spunea:

”... chiar și într-un an bun, s-ar putea recolta circa 250 Kg. de porumb. Creșterea producției de cereale ar fi posibilă dacă am folosi îngrășăminte, dar acestea sunt foarte scumpe; revine la 50 dolari pe un sac, iar ca să le iei pe credit este un mare risc în special în condițiile de secetă și a ploilor deosebit de scurte precum și a semințelor de proastă calitate pe care le folosim”.

Governul fostului președinte Bingu wa Mutharika((1934 –2012)¹⁶⁵ a decis subvenționarea micilor fermieri pentru a putea să-și cumpere îngrășăminte și semințe cu randament ridicat. Acțiune guvernului a dus la reducerea prețurilor pentru îngrășăminte cu 80 % și a redus costul semințelor de porumb hibrid de la 600 Kwacha¹⁶⁶ per sac la 30 Kwacha.

Folosind aceste îngrășăminte și semințe selecționate, recolta a crescut de peste 3 ori.

”Am putut să asigur mâncarea necesară pentru familia mea și mi-a rămas și ceva recoltă pe care s-o pot vinde pe piața locală ”.

¹⁶⁴ Malewi - țară cu o populație de circa 16 milioane; are granițe cu Zambia, Tanzania și Mozambic. (Sursa: Revista Reînoirea Africii, iulie 2017).

¹⁶⁵ Bingu wa Mutharika- fost politician, economist și președinte al țării din 2004 până la moartea sa.

¹⁶⁶ Moneda națională din Malawi; 10.000 Kwachas = 30.70 dolari (SUA)

În ultimii doi ani recolta națională s-a triplat. Impactul a fost dramatic; în anul următor recolta de cereale din Malawi sa dublat ajungând la 2,7 mil. tone, și după doi ani a crescut din nou la 3.4 mil. tone.

A fost o recoltă suficientă pentru a se hrâni întreaga națiune și să se vândă 400.000 de tone pentru *Programul alimentar mondial al ONU (WFP)* și sute de mii de tone care s-au vândut țărilor vecine, generând un venit național de peste 120 milioane dolari

Țara anterior depindea de ajutoare donate (chiar de 10.000 de tone de porumb pentru programul de nutriție PAM destinate persoanelor care erau bolnave de malarie, și AIDS/SIDA.

Folosind aceeași metodă în continuare, Malawi și-a redus într-un mod simțitor fenomenul foametei, dar din păcate continuă să se confrunte cu fenomenul corupției la nivelele cele mai înalte ale guvernului.

O agricultură modernă poate asigura securitatea alimentară pentru o populație în continuă creștere

În locul propagării unor concepții care pun un mare semn de întrebare asupra așa numitei ”*suprapopulații mondiale*, ar trebui creată o nouă viziune referitoare la condițiile de dezvoltare ale agriculturii propriu zise și a altor activități adiacente.

Această nouă filozofie trebuie să fie cea care să asigure agriculturii rolul de furnizor principal al securității alimentare și tot odată să aibă la bază – după opinia specialiștilor, reînvierea activității economiei agrare și a durabilității mediului înconjurător (în special în țări care zeci și chiar sute de ani au fost considerate ca țări a căror activități prioritare erau asigurarea hranei populației naționale și internaționale (vezi și cazul României, socotită drept *grănarul Europei*).

Impunererea unei asemenea concepții trebuie să se bazeze pe participarea largă a tuturor factorilor naționali și internaționali prin dezvoltarea unei colaborări mondiale, prin acordarea de către țările dezvoltate și de către organismele internaționale create în acest scop a unor suporturi financiare suficiente (vezi și tabelul U din Micul breviar statistic), precum și implementarea unor tehnici și tehnologii modern specifice fiecăror zone de pe Glob, în directă corelație cu condițiile specifice ale zonelor respective (de exemplu de climă, sol, experiență de muncă, etc.) precum și calificarea unei forțe de muncă care să participe la aplicarea și folosirea diferitelor forme ale unei agriculturi moderne.

Asemenea programe de dezvoltare ce trebuie să-și găsească aplicabilitatea în cel mai scurt timp posibil, vor trebui să asigure până la mijlocul acestui secol, producerea unor producții agricole suficiente pentru hrana celor 7 miliarde și în următoarele etape a celor 9 miliarde sau mai mult a locuitorilor planetei noastre.

Numai printr-o largă cooperare a factorilor naționali și internaționali din Europa, America de Nord, Asia, Africa, Australia și America Latină se va putea asigura agriculturii și diferitelor ei sub-ramuri, o durabilitate și o eficiență corespunzătoare necesară.

Înfăptuirea unor asemenea programe deosebit de largi și costisitoare trebuie să asigure realizarea unor elemente de suprastructură, a unor mari rezervoare și depozite corespunzătoare (din punct de vedere al spațiului și al sistemelor de protecție împotriva oricăror factori climaterici și a unor dăunători) și toate acestea în directă legătură cu asigurarea resurselor de apă necesare (despre care vom vorbi în mod mai detaliat în continuare).

Noua viziune de dezvoltare a agriculturii, sub directă conducere a *Forumului Economic Mondial*¹⁶⁷, trebuie să asigure folosirea unei agende comune de acțiune a tuturor părților interesate (administrații și diverse instituții guvernamentale, diverse organizații financiare și de afaceri, societăți civile, reprezentanți ai mediului academic și al unor institute de cercetări din diverse domenii de specialitate, fermieri și consumatori).

Noua viziune de dezvoltare a unei agriculturi modern și eficiente poate oferi o largă oportunitate părților interesate care vor putea crea programe comune de acțiune în vederea dezvoltării agriculturii însăși și a altor activități conexe.

Institutele de cercetări din domeniul specific al agriculturii, și al celor din domeniul economiei ar merita să aibă în obiectivele lor reluarea unei idei mai vechi aceea a așa numitei *transformări agricole*.

O asemenea transformare agricolă ar trebui să se refere la procesul prin care fermele agricole individuale să treacă de la producția diversificată pe care o practică în prezent și care este direct legată și dependentă de sistemele de livrare a diverselor produse la o transformare structurală, în care așa cum era considerată cu mai mult timp în urmă, proporția crescândă a producției și ocuparea forței de muncă să fie generată de alte sectoare ale economiei.

Nu trebuie neglijat faptul că foamea cronică ce se manifestă încă pe plan mondial este determinată de veniturile scăzute ale populațiilor din diverse țări. Această idee este confirmată de faptul că acolo unde conducerile țărilor s-au preocupat de îmbunătățirea veniturilor reale ale populațiilor s-a putut rezolva și problema asigurării hranei prin asigurarea acestora prin producțiile agricole naționale sau prin import.

Procesul transformării agricole de la gospodăria orientată numai spre subzistență

¹⁶⁷ Forumul Economic Mondial - organizație non-profit elvețiană cu sediul în Cologny, create în 1971 sub numele European Management Forum și care și-a schimbat numele în 1987 în Forumul Economic Mondial, cunoscut pentru întâlnirile anuale din Davos unde antrenează și dezbate punctele de vedere ale unor specialiști pe diverse probleme economice și sociale din întreaga lume.

către o agricultură integrată bazată pe o mai mare specializare și prin asigurarea unor schimburi cu alte domenii și ramuri economice permite ca multe dintre funcțiile care se desfășurau în cadrul fermelor să fie transferate spre alte sectoare economice specializate.

Un asemenea proces ar putea asigura o reducere a costurilor reale ale diverselor produse alimentare, care ar veni în ajutorul consumatorului prin reducerea prețurilor de vânzare al diverselor produse alimentare și asigurarea unor cantități sporite de produse destinate pieței prin creșterea productivității muncilor agricole.

Specialiștii pe probleme legate de tranzacții economice trebuie să urmărească desfășurarea tranzacțiilor și a schimburilor inter-sectoriale pentru a împiedeca creșterea nejustificată a costurilor de livrări menținând în același timp rentabilitatea agriculturii.

Succesul transferurilor intersectoriale trebuie să fie impulsionat de creșterea productivității muncilor agricole, îmbunătățirea tehnologiilor precum și creșterea rolului instituțiilor de marketing.

Creșterea productivității agriculturii incumbă pe lângă folosirea unor tehnici și tehnologii avansate, creerea unor sisteme de contractare și a unor fiscale competitive, îmbunătățirea și extinderea infrastructurii și a sistemului informațional și al logisticii precum și asigurarea unor modalități de rezolvare cu prioritate a unor situații de urgență în cazul unor dificultăți de asigurare a pieței cu produsele alimentare necesare.

La această dezvoltare își va aduce contribuția într-un mod substanțial și biotehnologia și diversele tehnici și tehnologii, despre care vom vorbi mai pe larg în continuare.

Apa – sursa immanentă a vieții; lipsa ei, un pericol pentru existența omenirii

Apa, este al doilea element vital pentru om, după aer ¹⁶⁸. Controlul și modificările cursurilor apelor au fost și continuă să fie un pivot al puterii omului în lupta pentru supraviețuire.

Apa a fost considerată întotdeauna ca una din sursele naturale indispensabile pentru oameni.

Istoria omenirii confirmă că încă dela începuturile organizării vieții în comunități, acestea si-au creat condițiile de viață pe cât a fost posibil, în apropierea apelor.

După informații istorice, primele așezări omenești se găseau în partea de Vest a râului Iordan iar așezarea *Jericho* a fost și continuă să fie considerată ca o adevărată oază de

¹⁶⁸ Cât de importantă este apa pentru organismul uman este prezentată într-o mulțime de tratate de specialitate medicale: sistemul muscular al omului conține 75% apă; sângele conține 95% apă; grăsimile din organism, conțin 14% apă, oasele conțin 22% apă. Un copil nou născut are în organismul său 75% apă, iar un adult are circa 55-60% .

verdeată în Valea Iordanului, care se află la 7 km Vest de Iordan, la 10 km Nord de Marea Moartă și la 30 km Est de Ierusalim; el este considerat a fi cel mai mic oraș din lume. Originea numelui "Jericho"¹⁶⁹ este semită. Orașul a primit numele de "*Orașul de Palmieri*" sau "*Grădina lui Dumnezeu*".

Cu toate avantajele pe care le oferă apa pentru existență, uneori ea devine un adevărat dușman al omului.

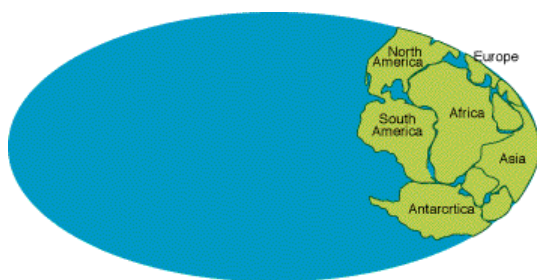
*

Pe Glob apa este în proporție de 70% și cu toate acestea, așa cum am mai afirmat și cu alte ocazii, ea nu este suficientă pentru a asigura condiții corespunzătoare de viață pentru toată populația actuală și viitoare a planetei noastre, supranumită și "*planeta albastră*".

O imagine realizată din spațiu confirmă afirmația de mai sus.¹⁷⁰

Graficul 14

Volumul de apă pe Glob

După opinia specialiștilor oceanografi, oceanele care înconjoară Pământul se pot împărți în patru mari zone: Oceanul Pacific, Atlantic, Indian și Arctic, iar unii oceanografi, consideră că apa din jurul Antarcticii ar putea fi considerată ca fiind cel de al cincelea mare ocean de pe Glob.

Privind graficul de mai sus putem să ne gândim la existența uneia dintre marile anomalii cu care se confruntă omenirea.

¹⁶⁹ Așezarea Jericho care adăpostea cu mii de ani în urmă, după unele informații câteva mii de oameni, a fost inundat total de apele Iordanului de câteva ori (în urmă cu circa 8000 de ani și a fost reconstruit și tot aici se spune că au fost primele locuri unde începuse să se cultive cereale. Cu circa 6000 de ani în urmă aici începuse să se cultive fasole și mazăre, tot aici începuseră să crească măslinii și treptat ajunsese să se cultive vița de vie și să se prepara vin. Aici au început primele culturi în trepte pentru a se folosi apa ploilor care abunda (ajungând după opinia unor istorici, la circa 20 de galoane pe secundă) și așa treptat aici s-au găsit primele forme ale dezvoltării agriculturii și apoi domesticirea animalelor.

¹⁷⁰ Alex Berca, Început de secol, Cap. 20.2, pg. 281 și urm. Lucrare citată în bibliografie.

Peste $\frac{2}{3}$ din populația globului trăiește în zone unde există numai $\frac{1}{4}$ din apa de pe Glob.

În contrast cu aceasta, sursa cea mai mare de apă disponibilă există în zona fluviului Amazon și în bazinul fluviului Congo, unde trăiește o populație deosebit de redusă ca densitate și număr.

În schimb zonele geografice cu cele mai mari densități și cu cel mai mare număr de populații trăiesc acolo unde este o mare lipsă de apă (regiunea Mediteraniană, Orientul Mijlociu, India, China și multe dintre țările Africane).

Pentru a ne da și mai bine seama de această distribuție inegală a apei merită să arătăm că întreaga Asie unde trăiește peste 60% din populația globului deține numai 36% din apa răurilor și o mare parte din ea se limitează la sezonul musonilor.

America de Sud are numai 6% din populația globului dar deține 26% din apele curgătoare, iar Canada cu o populație de circa 35 milioane locuitori are de 30 de ori mai multă apă disponibilă pentru fiecare cetățean al ei decât întreaga Chină.

După surse informaționale internaționale, peste 2 miliarde de oameni din întreaga lume nu au acces la apa de care au nevoie pentru băut și pentru salubritate, iar numărul acestora este de așteptat să crească la peste 4 miliarde până în anul 2050.

De asemenea este interesant de reținut că în Europa de exemplu, consumul de apă de băut diferă dela o zonă la alta.

Consumul de apă în zonele suburbane ale Australiei este de 90 galoane pe cap de locuitor,¹⁷¹ țările Benelux au cel mai redus consum de apă de băut pe cap de locuitor, ajungând la numai 28 m.c.¹⁷² anual.

Consumul de apă al unui locuitor în SUA ajunge anual la 2500 m.c. iar consumul, de apă de băut în Statele Unite este de circa 100 de galoane.

Alte statistici internaționale privitoare la consumul general de apă confirmă că în țările din Sud, cum ar fi Grecia, unde clima este mult mai caldă se consumă în medie circa 2389 m.c. de apă pe cap de locuitor, în timp ce Letonia are un consum mediu anual pe locuitor numai de 684 m.c.

Această distribuție deosebit de inegală, a fost și continuă să fie una din marile probleme ale lumii.

Unii dintre specialiștii în domeniul prognozelor, din Statele Unite și din alte țări consideră că un asemenea șoc al lipsei de apă, ar fi posibil să se producă chiar înainte de anul 2025.

Cu toate că apa este considerată și ca unul dintre factorii care pot contribui la scăderea sau cel puțin limitarea sărăciei, în multe țări factorii de decizie se confruntă cu o mulțime

¹⁷¹ 1 galon = 3.785 litri

¹⁷² 1 m.c. apă = 1000 litri

de aspecte deosebit de dificile pentru asigurarea apei pe termen lung și într-un mod echilibrat.

Specialiști hidrologi sunt mai sceptici în privința asigurării cu apă în viitor.

Ei afirmă:

Dacă nu se vor lua măsuri rapide și mai agresive pentru a depăși penuria de apă potabilă este posibil ca lumea să asiste la un șoc creat de lipsa de apă potabilă. După aprecierea unor specialiști, prezentată în revista Fortune, și de către ziarul Washington Post, apa în secolul 21 va avea aceeași importanță cum a avut-o benzina în secolul 20.

După opinia autorului și a unor hidrologi, nu cred că vom ajunge în următoarea decadă la o asemenea situație a unui adevărat șoc determinat de lipsa apei. Asta nu înseamnă că nu vom ajunge la situația în care lipsa de apă ne va putea afecta nevoile curente, dar instituțiile specializate în problemele asigurării cu apa necesară pentru nevoile curente ale populației, pentru nevoile industriale și în special pentru asigurarea agriculturii cu apa necesară, vor acționa în direcția depășirii unei situații dificile la nivel național și chiar mondial.

Unele state din SUA, printre care Arizona, Texas și California se confruntă de mai mulți ani cu marile dificultăți determinate de lipsa apei, în special în condițiile în care căldurile excesive afectează zone întinse prin focuri de mari proporții.

O mare parte din acest deficit de apă provine din faptul că circa 85% din apă în SUA, de exemplu, este destinată pentru nevoile agriculturii.

Cele mai multe dintre statele americane au avut uneori de suferit din cauza lipsei de apă din cauza unor probleme locale, dar niciodată acestea n-au constituit îngrijorări deosebite pentru populațiile acestor state, deoarece se știa că ele vor fi remediate. Au fost și încă mai există situații în care unele state din SUA continuă să fie obligate să-și desfășoare viața în mod permanent în condițiuni de raționalizări severe ale apei.

În acelaș timp alte state din centrul Statelor Unite au avut de suferit de pe urma unor enorme inundații ce au provocat enorme pierderi prin distrugerea de locuințe și a peste 30.000 ha. agricole.¹⁷³

¹⁷³ Fluviul Mississippi, unul dintre cele mai mari fluvii din lume, al cărui traseu traversează centrul Statelor Unite de la Nord la Sud, a ajuns să aibă o cantitate de apă ce a dus la creșterea lățimii lui cu 4.8 Km. provocând inundații în orașele de pe malurile sale printre care Memphis și Tennesse. Aastă catastrofă națională este considerată ca fiind una din cele mai grave inundații cu care s-au confruntat orașele de pe malurile fluviului Mississippi în ultimile 7 decade..

Chiar și în aceste condiții, asemenea probleme nu au fost și continuă să nu fie considerate atât de grave în comparație cu situația în care are loc penuria de apă în multe alte părți ale lumii.

Organizația Mondială a Sănătății estimează că unul din trei americani sunt bolnavi (având tensiunea ridicată, au probleme cu rinichii, au alergii și sunt deosebit de sensibili la diverși viruși și alte maladii), datorită apei pe care o beau sau a lipsei de apă.

După unele estimări efectuate de FAO, cel puțin 80 de țări suferă în prezent de o mare lipsă de apă, care le creează un mare pericol pentru sănătatea populației cât și pentru dezvoltarea economică a țării.

Limitarea sau chiar lipsa totală de apă a fost și continuă să fie un enorm obstacol în asigurarea producției industriale în general și a producției agricole în special.

Din păcate prin modestele eforturi financiare ce se fac în prezent în diverse țări, situația aceasta va continua și în următoarele decade.

Referindu-se la o asemenea situație dificilă, Elias Salameh ¹⁷⁴, fondator și director al Centrului de Studiu al apei din cadrul Universității din Iordania spunea în urmă cu aproape trei decade:

„...nu contează cât de mari vor fi progresele agriculturii Iordaniei prin extinderea irigațiilor; acest lucru se va reflecta începând cu anul 2010 când Iordania va fi complet dependentă de apa ploilor și se va transforma din nou într-un deșert. Aceasta va destabiliza întreaga regiune. Nici una din țările din zonă (Egipt, Israel, Iordania, Siria, Arabia Saudită, și Emiratele din golf) nu vor putea asigura hrana populațiilor lor în viitor. Economiiile țărilor din Orientul Mijlociu trebuie să fie restructurate în alte direcții datorită lipsei de apă.”

Chiar dacă afirmația lui Salameh nu s-a adeverit sută la sută, cred că dacă nu se vor lua cât mai curând măsuri de rezolvare a acestei probleme esențiale pentru viața și activitatea locuitorilor acestor țări, s-ar putea ca opinia lui Elias Salameh, la un anumit moment dat, să-și dovedească viabilitatea.

Ceea ce trebuie reținut este și punctul de vedere al lui Fred Pearce,¹⁷⁵ care afirma amintind opinia hidrologistului american Robert Pierre Ambroggi (1918 -)¹⁷⁶,

¹⁷⁴ Elias Salameh- Water crisi:The situation in the Middle East, Jordan, Amman Jordan.

Sursa: <http://www.suswatec.de/download/presentations/Salameh.pdf>

¹⁷⁵ Fred Pearce- fost editor al publicației New Scientist; în prezent consultant pe probleme de mediu înconjurător și dezvoltare, autor al multor articole și cărți printre care:Keepers of the Spring, Turning Up the Heat și Deep Jungle.

care spunea:

”... în fiecare zi mai mult de 800 milioane de acri¹⁷⁷ de terenuri agricole sunt asigurate cu apă ploilor. Apa este ultima resursă ce se reînoiește. Astăzi există destulă apă în jurul globului. Dificultatea este asigurarea cu apă unde este nevoie de ea și când este nevoie de ea, pentru toată populația actuală a globului”¹⁷⁸

Cred că atâta timp cât agricultura va fi limitată în utilizarea sistemul irigațiilor, productivitatea ei va fi deosebit de scăzută iar producțiile agricole vor devenii din ce în ce mai mici și ca atare insuficiente pentru a asigura necesitățile alimentare ale unei populații în continuă creștere.

Specialiștii ecologiști și cei din domeniul agriculturii consideră că în prezent asigurarea hranei populației globului se realizează prin folosirea a peste 45% din cantitatea de apă furnizată de resursele naturale.

Sunt unele țări cum ar fi de exemplu Egipt, Mexic, Pakistan și Australia precum și în unele țări din Asia Centrală unde peste 90% din apa obținută din natură este destinată agriculturii. Altfel, fără această cantitate de apă aceste țări ar raporta milioane de oameni flămânzi și morți.

Asigurarea cu apă pentru băut și pentru nevoile agriculturii poate devenii o problemă deosebit de acută datorită faptului că numai 0,3% din rezervele de apa ale Pământului pot fi utilizate pentru consum¹⁷⁹, în timp ce peste 40% din hrana necesară populației globului provine din terenurile agricole irigate. Din acest punct de vedere este de reținut ideia după care ignorarea unei asemenea probleme poate provoca o scădere dramatică a producției produselor alimentare.

Agronomii din diverse țări au ajuns la concluzia că sunt necesare între 250 și 650 de galoane de apă pentru a crește 1 pound¹⁸⁰ de orez sau 130 de galoane de apă pentru a crește 1 pound de grâu sau 65 de pounzi de apă pentru 1 pound de cartofi.

India este unul din exemplele cele mai concludente în această direcție.

În această țară care cunoaște o creștere a populației cu circa 18 milioane persoane anual și care a ajuns în prezent la peste 1 miliard de locuitori, apa devine pe an ce trece una din marile probleme vitale ale acestei țări.

¹⁷⁶ Robert Pierre Ambroggi – Diplomat francez, Specialistv hidrologist, ONU

¹⁷⁷ 1 acru = 0.405 hectare sau 4047 m.p.

¹⁷⁸ Fred Pearce, When the Revers Run Dry, pg.367. Lucrare citată în bibliografie

¹⁷⁹ în special apa din râuri, lacuri, din pânza freatică de suprafață și apa ce se poate obține din colectarea apei de ploaie.

¹⁸⁰ 1 pound = 0.373 Kg.

Unele dintre institutele de cercetări specializate pe problema apei, prezintă informații din care reiese că resursele subterane de apă sunt din ce în ce mai reduse și ca atare se reduc în mod substanțial posibilitățile de irigare a terenurilor agricole fapt ce determină o scădere masivă a producției produselor agricole.

Într-o țară ca India de exemplu, unde 53% din copii sunt deja în situația subnutriției și sub greutatea normală pe care trebuie s-o aibă la vârsta specifică, scăderea resurselor de apă și ca atare a resurselor de hrană va determina în mod categoric o creștere rapidă și de mari proporții a deceselor copiilor și a populației adulte.

Situații similare se regăsesc în prezent și în alte țări. Etiopia, Nigeria și Pakistanul nu au posibilitatea de a asigura mijloacele de subsistență propriilor popoare și nici nu au posibilitatea de a importa produse alimentare.

În Nigeria de exemplu, populația se estimează că va crește de la circa 114 milioane cât sunt în prezent la peste 278 milioane în anul 2050 iar suprafața agricolă medie necesară pentru asigurarea necesarului de produse alimentare pe cap de locuitor va scădea de la 0.16 hectare la 0.06 hectare.

Proгноza creșterii populației în Pakistan prezintă o creștere de la 141 milioane cât este în prezent la peste 344 milioane în 2050, iar suprafața agricolă medie pe locuitor va scădea de la 0.09 hectare la 0.04 hectare.

Țări în care suprafața agricolă pe cap de locuitor este sub 0.03 hectare, cum ar fi Japonia, Coreea de Sud, Taiwan ș.a. sunt nevoite să importe peste 70% din produsele agricole alimentare necesare populației.

În condițiile de dezvoltare în continuare a activității economice, în special a industrializării și a creșterii populației globului penuria de apă poate devini din ce în ce mai gravă și va putea provoca enorme riscuri.

Banca Mondială, Organizația Națiunilor Unite și alte organizații internaționale și-au creat comisii de experți care studiază situația actuală și fac estimări asupra viitoarelor necesități de apă. În baza acestor studii se stabilesc tot felul de strategii pentru soluționarea crizei de apă de pe Glob.

Într-una dintre concluziile acestor foruri se arată că și în condițiile unor mari îmbunătățiri în privința colectării și distribuției apei, ce vor putea asigura circa 70% din necesitățile globale față de 45% cât sunt în prezent, tot se va resimți o lipsă de apă ce va ajunge la circa 25% din necesar.

Satisfacerea nevoilor de apă ale omenirii dovedește, așa cum am mai menționat, că numai aproximativ 8% din populația lumii are acces la apa potabilă, peste 2 miliarde nu beneficiază de o canalizare corespunzătoare. Peste 35 milioane de oameni mor în fiecare an din cauza unor boli determinate de consumul unei ape ne filtrate.

Tabelul 28

Consumul de apă pe continente în 1995

Continentul	Africa	Asia	Fosta URSS	Europa	America de N. *)	Oceania	America de S.	Total Glob
% apă folosit ptr. Agricultură	86	86	65	33	49	34	59	69
% apă destinat gospodăriei	7	6	7	13	9	64	19	8
% apă destinat industriei	5	8	28	54	42	32	23	23
Total folosit pe an (Km cubic)	144	1,531	358	359	697	23	133	3,240
Total necesar pe an (Km cubic)	4,570	14,410	348	3210	8200	2.04	11,760	44,538

*)inclusiv America Centrală

Sursa: FAO, World Food Summit, Background Paper Nt. 7, 1997

Cei mai mulți dintre experții solicitați să-și expună un punct de vedere și să prezinte unele soluții, consideră că există mari limitări în ce privește extracția apei din resursele naturale și acest lucru se va accentua până la mijlocul acestui secol.

Cercetările din domeniul agriculturii au evidențiat și un alt element negativ, care l-a prima vedere a fost neglijat sau chiar combătut. Aplicarea sistemelor de irigații nu întotdeauna și nu ori unde au adus efectele scontate pentru dezvoltarea agriculturii.

În foarte multe cazuri s-a constatat că irigațiile în loc să asigure producții sporite agricole, au dus la distrugerea terenurilor și la enorme cheltuieli inutile.

Rezultatul unei asemenea situații se poate considera că provine dintr-o politică economică total greșită și aplicată în urma unor decizii eronate de către conducerea unor țări.

Unul dintre exemplele cele mai concludente în această direcție a fost oferit de situația apei din lacul Aral (situat între Kazakstan și Uzbekistan), unde efectul unei concepții greșite de irigații (impusă de conducerea U.R.S.S. în anii 1960 – n.n.), de folosire a apei râurilor care alimentau cu apă acest lac prin schimbarea cursului râurilor în vederea irigației unor terenuri total nefertile, a determinat în mai puțin de 50 de ani scăderea la doar 10% a conținutul de apă inițială a acestui lac.

Pe plan mondial terenurile agricole irigate produc circa 40% din total producției agricole; cu alte cuvinte randamentul terenurilor irigate variază între 30 și 200% față de terenurile neirigate.

După cum s-a putut remarca din rezultatele obținute, randamentul terenurilor irigate variază între 30 și 200% față de terenurile neirigate. De exemplu, producția de porumb a crescut de la 1.7 la 3.9 tone metrice pe hectar de teren irigat în America Latină și de la 1.2 la 3.1 în Africa și în cazul producției de grâu a ajuns de la 1.8 la 4.1 în America Latină și de la 1.4 la 2.4 în Africa de Nord. Pentru producția de vegetale creșterea a fost și mai semnificativă ajungând de la 5.1 la 14.2 în unele zone din Asia de Est.

În dialogurile purtate cu reprezentanții FAO, aceștia s-au dovedit deosebit de optimiști atunci când s-a discuta despre posibilitățile de creștere a diverselor produse agricole prin extinderea sistemului de irigații. De fapt chiar din datele prezentate în tabelul 29, se poate vedea cum s-a extins sistemul irigațiilor pe parcursul ultimilor decenii.

După aprecierea unor autori, România este și ea una din țările în care problemele de asigurare cu apă sunt încă rămase în urmă, pe de o parte când este vorba de folosirea apei pentru activitatea agricolă și bineînțeles pentru nevoile de consum în gospodărie. Unele date

statistice oficiale confirmă că numai 52% din populația țării beneficiază de servicii de apă curentă și canalizare; 16% din populație are numai alimentare cu apă (nu și canalizare) iar 32% din populația țării nu dispune nici de apă curentă și nici de canalizare.

Reflectă oare asemenea condiții de viață a unor țări pretins civilizate și a populațiilor lor ca fiind cele mai adecvate pentru actualul secol și pentru asigurarea cu produsele agricole necesare?

Iată întrebări la care actuala și viitoarele administrații guvernamentale trebuie să răspundă și să-și includă cât mai curând în agendele de lucru.

Protecția împotriva infestării apelor

Protecția apelor împotriva oricăror forme de contaminare devine pe an ce trece o problemă deosebit de importantă; neglijarea ei produce riscuri pentru populația unor țări și pentru cele care sunt legate între ele prin cursurile unor ape curgătoare.

Multiple studii ale unor institute de cercetări pe probleme de ape dovedesc de exemplu că în România în peste 47 de localități se deversează apele uzate direct în receptorii naturali fără a se aplica vre-un procedeu prealabil de epurare.

Ceea ce este mai grav, așa cum au remarcat mulți analiști, asemenea situații nu se referă la unele sate îndepărtate ci la orașe mari cu sute de mii și milioane de locuitori.

Printre aceste orașe se numără Bucureștiul, și multe orașe printre care Craiova, Drobeta Turnu Severin, Brăila, Galați, Tulcea.

Poate Ministerul Sănătății și alte organe de resort să justifice cum după ce au trecut peste două decade de la evenimentele din 1989, încă se mai mențin asemenea grave situații care periclitează sănătatea și viața oamenilor din România?

Poate oare actuala și fostele conduceri guvernamentale ale țării să prezinte unele explicații reale ale unor asemenea situații ?

Există unele teorii¹⁸¹ care se referă la posibilitatea de folosire a apei fluviilor, mărilor și oceanelor ca sursă de alimentare cu apă și chiar pentru asigurarea hranei populației, prin așa numita procedură „*Apa-cultură*”.

O asemenea sursă destinată hranei populațiilor din diverse țări a cunoscut pe plan mondial o ascensiune importantă și are toate șansele să-și continue ascensiunea în următoarele decade și chiar până la sfârșitul acestui secol.

Tabelul 29

Producția mondială de pește în perioada 1950-2000

¹⁸¹ John H. Ryther – Photosynthesis and Fish Production in the Sea. Revista „Science” nr. 166, 1969, (USA) pag. 73-76

(metric tons)*)

Anul	Pești din apă dulce	Pești din apa mărilor	Producția totală de pește
1950	2.001.583	14.053.370	19.272.820
1955	3.232.501	20.309.790	27.928.800
1960	3.528.471	27.074.260	35.482.890
1965	4.428.228	39.280.980	49.724.460
1970	5.185.769	52.785.080	65.405.130
1975	5.966.062	51.486.110	65.923.600
1980	6.346.598	55.442.810	72.412.450
1985	9.032.671	64.678.350	87.110.550
1990	12.558.730	69.211.340	98.586.180
1995	18.766.880	72.537.900	116.677.400
2000	26.501.480	72.816.750	130.927.000

*) 1metric ton = 1000.006559 Kg.

Sursa: FAOSTAT, Statiscal Database, 1998 și prognoza pe 2000

Ideia ca atare nu este deloc de neglijat dar ea trebuie gândită nu numai prin prisma rezultatelor ce se pot obține, dar mai ales prin prisma eforturilor – în special a celor financiare, ce trebuie asigurate și ale căror rezultate s-ar putea vedea după eliminarea tuturor riscurilor poluării și a asigurării creșterii resurselor piscicole.

Din păcate experiența a zeci de ani confirmă că marea majoritate a acestor resurse de apă sunt deosebit de poluate.

După unele informații prezentate de experți, rezultă că cele mai obișnuite semne ale poluării apelor sunt păturile verzi ce se găsesc la suprafață (după unele denumiri populare, mătasea broaștei-n.n.). Situația este deosebit de alarmantă în multe locuri de pe Glob.

În Marea Britanie, de exemplu, în ultimile câteva decade, peste 500 de mari bazine au devenit verzi și toxice, datorită poluării.

De asemenea ploile acide au cauzat catastrofe ecologice de mari proporții în Canada, SUA și în unele țări din N-V Europei.

Ecologii dau ca exemplu Suedia, unde din cele 85.000 de lacuri, peste 16.000 au devenit acide și circa 5.000 s-au depopulat total de pești.

Apa dulce contaminată și rezervele de apă ținute în condiții neigienice sunt cauza a peste 10% din totalul îmbolnăvirii populațiilor din țările în curs de dezvoltare.

Poluarea apelor provine și din aruncarea zilnică a tone de tot felul de reziduri industriale, chimicale și chiar reziduri nucleare.

În plus nu trebuie uitat și nici neglijat riscul poluării provenit în urma unor accidente provocate de explozii și distrugerea unor platforme petrolifere.¹⁸²

¹⁸² Vezi cazul imensei pete de petrol din Golful Mexic provocat la 20 aprilie 2010 datorită exploziei de pe platforma petrolieră Deepwater Horizon a companiei petrolifere engleze

Un fapt ce merită reținut este și situația poluării Mării Negre.

În ultimile decade ale secolului precedent, Marea Neagră a suferit deteriorări deosebit de grave datorate eroziunii costiere și a unor accidente petroliere care au provocat poluarea cu țiței.

Ecologii consideră că asemenea accidente vor continua și chiar există toate șansele să se înmulțească datorită convențiilor încheiate privind transportul de petrol din Marea Caspică spre diverse țări din Europa occidentală.

Această opinie bazată pe diverse studii efectuate în ultimii ani confirmă tot odată că Marea Neagră, această enormă bogăție de care beneficiază și România, este una din mările cele mai poluate din lume.

Un alt factor nociv este cel al contaminării apelor cu arsenic.

Date oficiale confirmă că acest gen de contaminare a apelor subterane cu arsenic a fost raportată în ultimii ani în peste 20 de țări din întreaga lume.

Contaminare se regăsește în apele subterane de mică adâncime și care sunt folosite în scopuri potabile și pentru irigații. Concentrațiile mai mari decât cele admisibile prin standardele internaționale (pentru apa potabilă, de exemplu, de 10 micrograme /litru), pot cauza leziuni ale pielii și diferite tipuri de cancer.

Unele informații prezentate de către statistici medicale confirmă că în prezent sunt afectate de asemenea contaminări peste 130 de milioane de persoane.

În general arsenicul din ape se regăsește mai mult în apele din apropierea zonele rurale și a zonelor miniere și provine din deșeurile de extracție și prelucrare a mineralelor, din excrementele păsărilor de curte și a porcinelor, din hrana animalelor și din folosirea pesticidelor.

Efectele contaminării cu arsenic au constituit obiectul unor studii efectuate de către FAO în Bangladesh (cu finanțare din partea Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare – PNUD), încă din 2001. Rezultatele acestor studii au confirmat existența și transferul de arsenic în culturile de orez ceea ce afectează sănătatea populației din Bangladesh și din alte țări importatoare de orez.

Rapoartele FAO se referă la necesitatea imediată a tratării acestor ape cu soluții anihilante pentru a reduce procentul de arsenic la limitele admisibile pentru consum, precum și asigurarea unor sisteme de management al apelor folosite pentru băut și în agricultura diverselor țări.

Alte opinii se referă la posibilitatea de desalinizare a apelor din mări și oceane.

Despre asemenea preocupări se găsesc documente care atestă că încă din antichitate au existat asemenea preocupări.¹⁸³

BP, socotită ca fiind una dintre cele mai mari catastrofe ecologice din istorie.

¹⁸³ Aristotel (384 -322 îH) explica cum s-ar putea produce desalinizarea apei când a descoperit distilarea apei; apa sărată când se transformă în vapori (spunea Aristotel – n.n.) devine apă

O asemenea soluție ar putea asigura cu apă o mulțime de nevoi în special pentru nevoile curente ale unor țări care în prezent simt în mod strident lipsa apei (în special din Asia, Africa și Orientul Mijlociu).

Cu toate că din punctul de vedere al costurilor unui asemenea procedeu s-au obținut unele rezultate pozitive, ajungându-se după opinia unor specialiști, la circa 0.5 dolari per metru cub de apă (și cu perspectiva în continuare de reducere a acestui cost), sunt încă unele inconveniente ce rezultă din volumul de apă ce se poate obține.

După calcule realizate de către institutele de cercetări din diverse țări, printr-un asemenea procedeu s-ar putea obține circa 20 miliarde de galoane de apă pe zi.

Cifra aceasta părea deosebit de impresionantă la data când s-a oficializat ținându-se seama de tehnicile de desalinizare existente la data respectivă (1984).

Ulterior când s-a calculat necesarul de apă desalinizată de care au nevoie numai Statele Unite și care se ridică la circa 700 miliarde galoane zilnic, desalinizarea a ajuns să fie considerată ca o soluție (cel puțin pentru actuala etapă) ca fiind utopică.

S-ar putea ca într-un viitor nu prea îndepărtat, această idee să fie reluată și folosită în special în țările care suferă în mod deosebi de lipsa de apă și când problema surselor energetice necesare pentru aplicarea tehnologiei desalinizării și-ar găsi rezultate eficiente.

Ecologii, sociologii și economiștii susțin un punct de vedere după care gradul de sărăcie a unei țări poate fi considerat ca fiind o problemă deosebită și unică, atunci când este vorba de țările defavorizate, din cauza lipsei de resurse vitale necesare pentru asigurarea apei potabile și posibilitatea de distribuție pentru necesitățile întregii populații.

Un fapt prioritar este acela al dezvoltării suprastructurilor în special în țările mult rămase în urmă, și care ar ușura distribuția apei și a produselor alimentare până în colțurile cele mai îndepărtate ale acestor țări.

Imoralitatea unei organizații internaționale: ONU

Un aspect ce merită relevat prin faptul că evidențiază o adevărată poziție ipocrită a uneia dintre cele mai importante instituții cu caracter mondial este poziția Organizației Națiunilor Unite în fața situației din Haiti¹⁸⁴.

Mandatul misiunii ONU în Haiti includea asigurarea "responsabilității împotriva încălcării drepturilor omului și căile legale de atac/apărare pentru victimele unor asemenea fapte." Cu toate acestea, în loc de îndeplinirea obligațiilor sale față de a haitienii aproximativ 600.000 au fost afectați de o puternică epidemie de holeră, din cauza apei infectate.

dulce și nu mai formează sare când se condensează.

¹⁸⁴ Sursa: Washington Post, 22 martie 2013, pg. A1

Un fapt realmente rușinos pentru ONU se ascunde în spatele unei așa numite *creanțe a imunității*. Prin refuzul de a recunoaște propria greșeală, acest organism internațional a încălcat principiile responsabilității internaționale și ale drepturilor omului, pe care în mod normal ar trebui să le promoveze.

Pe baza unor informații internaționale, Haiti a fost salvată de holeră pentru aproximativ un secol.

Înainte ca ONU să aducă trupele necesare pentru menținerea păcii prin mutarea forțelor militare din Nepal (octombrie 2010) unde se manifestase o epidemie de holeră, misiunea ONU nu a reușit să examineze în mod corespunzător condițiile de menținere a păcii și tot odată riscul extinderii gravei epidemiei de holeră în Haiti.

Această eroare a fost agravată și de eșecul Națiunilor Unite de a oferi misiunii de menținere a păcii facilitățile necesare adecvate de sanitație, la baza lor din orașul Mirebalais.

Ca rezultat, microbii de holeră au infectat deșeurilor care s-au scurs într-unul din afluenții unuia dintre cele mai mari râuri haitiene: Artibonite.¹⁸⁵

Întrucât de acest rău depinde apa, pe care o folosesc haitienii pentru spălat și băut, răspândirea holerei a fost deosebit de rapidă; peste 8.000 de persoane au murit și alte sute de mii au fost grav bolnave.

În 2013, după informații prezentate de mass-media internațională, holera a continuat să infecteze 1.500 de oameni în fiecare săptămână. Iar din informații primite din partea unor oficialități haitiene, se confirma că pacienții grav bolnavi nu au avut acces la îngrijire medicală și nici la proviziile necesare pentru salvarea vieții și toate acestea datorită faptului că ONU nu acționase în nici un fel pentru rezolvarea epidemiei și salvarea vieții oamenilor.

Victimele care trăiau în apropierea bazei ONU confirmau că fiecare dintre ei au pierdut rude, prieteni sau vecini prin acest focar epidemic. Deși într-un Raport al ONU din 2011 se admitea că tulpinile de holeră, din Nepal și Haiti" au avut aceeași sursă, Organizația Națiunilor Unite, nu își asumaseră responsabilitatea pentru eradicarea epidemiei cu toate că avea toate condițiile necesare.

În noiembrie 2011, 5.000 de victime ale bolii, reprezentate de *Institutul pentru justiție și democrație* din Haiti (grup care își asuma responsabilitatea pentru asigurarea drepturilor omului, cu sediul în Boston -Massachusetts) precum și Biroul Internațional de avocați din Haiti, au depus cereri de despăgubire în conformitate cu procedurile ONU.

¹⁸⁵ Râul Artibonite are o lungime de 320 km în Haiti. Este cel mai lung și mai important râu din Haiti și cel mai lung pe insula Hispaniola. El formează o parte a frontierei internaționale între Haiti și Republica Dominicană, Râul se varsă în Golful Gonâve.

Ignorând cererile pentru mai mult de un an, ONU a anunțat la sfârșitul lunii februarie 2013, că cererile de despăgubiri "nu au fost acceptate", deoarece prin Convenția din 1946 privind privilegiile și imunitățile le-a fost asigurată imunitatea juridică.

La un interviu pe care l-a dat un purtător de cuvânt al ONU, acesta a declarat că focarul de infecție a rezultat dintr-o "*confluență de circumstanțe*" și a fost "o amintire dureroasă datorită unei *situații de urgență națională*" - din ianuarie 2010 în urma unui cutremur.

Cu alte cuvinte, în schimbul oferirii despăgubirilor solicitate, ONU a găsit cu cale să dea vina pe cauze "speciale" existente în Haiti.

După opinia unor autori¹⁸⁶ care au prezentat în diverse mijloace ale mass-mediei această situație, eșecul ONU de a recunoaște pretențiile haitienilor a fost total imoral, și ilegal.

*

Un exemplu de urmat

O situație diferită se găsește în China unde preocuparea pentru asigurarea filtrării apei și de asigurare a unor condiții optime pentru folosirea apei potabile poate fi un exemplu demn de urmat pentru multe țări.

China și-a propus să investească 608 miliarde (dolari SUA) în proiecte privind folosirea apei.

Pe baza unor informații oficiale prezentate de către un reprezentat al Administrației dela Beijing, China și-a propus să-și intensifice eforturile pentru a promova conservarea apei, precum și utilizarea într-un mod rațional a resurselor disponibile de apă.

Proiectul care se referă la îmbunătățirea conservării apei va fi terminat până la sfârșitul anului 2020, de care nu ne mai desparte decât foarte puțin timp.

Guvernul și-a propus să încurajeze, de asemenea și obținerea unor împrumuturi precum și unele investiții particulare destinate acestui mare proiect

" Seceta severă din sud-estul Chinei din ultimii ani precum și inundațiile grave și fluxurile de noroi, din multe regiuni au marcat unele puncte slabe ale infrastructurii apei",

și care vor trebui remediate cel mai târziu până în 2020.

¹⁸⁶ Sursa: articolul : U.N. hypocrisy in Haiti, Washington Post, 22 Martie 2013, pg. A17

Purtătorul de cuvânt al guvernului a menționat de asemenea că în următorii 5 ani vor fi irigate peste 2.7 milioane de hectare de terenuri arabile iar valorificarea apei râurilor majore va fi unul din obiectivele prioritare ale Chinei.

De asemeni Administrația de la Beijing cunoscând situația zonelor secetoase din partea de nord a Chinei se preocupă de stabilirea unui proiect pentru devierea apelor din diverse bazine.

Un asemenea proiect ce va fi finalizat în 2050 va devia circa 450 miliarde de m.c. de apă. Proiectul are o finanțare de 62 miliarde dolari și face parte dintr-un amplu program de peste 34 de proiecte deosebit de complexe și costisitoare cu unele finalizări pe termen scurt iar altele până în 2050.¹⁸⁷

După opinia autoarei *Diane Raines Ward* prezentată în lucrarea *Water Wars*, lipsa apei este mai mult o *problemă de politică economică* și de conducere administrativă la nivelul fiecărei țări.¹⁸⁸

Acceași opinie o are și Profesorul John Anthony Allan (1937 -)¹⁸⁹, dela Școala de Studii Orientale și Africane din Londra, UK), unul din specialiștii în problemele orientului Mijlociu și ale Africii de Nord care considera că lipsa apei este în creștere datorită creșterii nevoilor pentru agricultură ceea ce a dus la o greșită concepție de conducere și la un greșit raționament privind prețul și distribuția apei.

În Statele Unite și în special în statul Arizona și California creerea și folosirea unui buget financiar eronat a dus la o totală insuficiență a distribuției apei atât pentru nevoile de irigații ale agriculturii¹⁹⁰ cât și pentru nevoile curente de consum ale gospodăriilor.

Din cele de mai sus rezultă faptul după care:

o conducere eronată economică și ecologică poate determina distrugerea pădurilor, pășunilor, zonelor de pescuit și a terenurile agricole, care sunt cele patru ecosisteme importante ce ajută la asigurarea hranei populației.

¹⁸⁷ Pentru cei interesați în cunoașterea unora dintre aceste programe, sugerez consultarea Adnotărilor în care se prezintă un tabel sinoptic al acestor *proiecte chineze de mari amplitudini*.

¹⁸⁸ Diane Raines Ward - *Water Wars*, pg. 207 și urm. Lucrare citată în bibliografie .

¹⁸⁹ John Anthony Allan - Geograf britanic; distins cu premiul Stockholm pentru apă în 2008 pentru conceptul revoluționar de apă virtuală.

¹⁹⁰ Agricultură statului California reprezintă circa 10% din valoarea economică totală a statului, dar folosește 80% din disponibilul de apă.

Cu toate că mass-media internațională prezintă uneori informații privind situația dificilă la care s-a ajuns în domeniul ecosistemelor, prea puține sunt țările care iau în serios asemenea situații și caută să le remedieze.

Acesta este motivul pentru care în prezent peste 1/3 din terenurile agricole se distrug prin pierderea solului vegetal (datorită ne protecției împotriva vînturilor puternice și a eroziunii apelor)¹⁹¹, peste 50% dintre pășuni sînt realmente supra abuzate ajungînd să arate ca adevărate deșerturi, pădurile încep să-și restrîngă masiv suprafețele prin tăieri la fel de abuzive.

În momentul de față multe dintre conflictele la nivel mondial între națiuni, inclusiv cea dintre Israel și Siria, de exemplu, sunt provocate, dacă nu fățiș, ci folosindu-se de diverse pretexte din partea ambelor țări, tot de necesitatea și grija asigurării drepturilor de apărare a resurselor de apă.

Ultimile cîteva decade au confirmat și mai mult grava problemă a lipsei de apă; în plus trebuie luat în considerație că pe an ce trece dezvoltarea industriei și poluarea excesivă influențează într-un mod negativ posibilitatea de folosire a apelor fluvilor și mărilor .

În acest sens un exemplu concludent îl oferă situația din India.

Cred că atunci când vorbim despre această țară, putem să ne referim fără nici un risc de exagerare la *continentul* India¹⁹².

Pe teritoriul Indiei în ultimile decade creșterea economică și a numărului mare de oameni cu o situație economică prosperă, a atras după sine și creșterea consumului de apă.

Această creștere a consumului de apă pentru nevoile industriale și pentru nevoile curente din unele gospodării este în contradicție cu posibilitățile de asigurare a apei în special în condițiile în care anotipul ploios devine pe an ce trece mai nesigur din cauza schimărilor climaterice.

În aceste condiții multe dintre statele din India ajung să se lupte pentru păstrarea sau eventual împărțirea resurselor de apă cu statele vecine.

În zona de Vest, tribunalele fiecărui stat încearcă să găsească unele soluții optime pentru statele proprii și din imediata apropiere pentru folosirea apei din râul Mahadayi or Mhadei recunoscut ca singura sursă "de viață" a statului of Goa.

Pe plan internațional, după opinia lui Manmohan Singh (1932 -), fost Primul

¹⁹¹ În Kazahstan din 1950 prin proiectul privind folosirea terenurilor virgine, a fost un adevărat fiasco, carer datorită eroziunii solului a dus la pierderea a milioane de dolari; ulterior proiectul a fost abandonat.

¹⁹² Pentru cei interesați, sugerez consultarea sit-ului:

https://ro.wikipedia.org/wiki/State_și_teritorii_ale_Indiei

Ministru al Indiei, se pune problema unei înțelegeri cu China în legătură cu planurile lor de construcție a unor mari baraje pe fluviul Brahmaputra și care curge pe teritoriul indian din Tibet spre zona de vest a Chinei.

Disputele asupra râurilor indiene devin din ce în ce mai serioase, după opinia lui Ashok Jaitly (1942 -)¹⁹³, care a deținut o poziție cheie în guvernul indian în cadrul comitetului legislativ care se ocupă de conducerea apelor.

De asemeni după opinia lui Jaitly, problema apei s-ar putea să ajungă să destabilizeze politica națională a Indiei.

Pe baza unor analize realizate în cadrul Institutului pentru Conducerea Apelor, India va avea nevoie de 396 miliarde galoane¹⁹⁴ de apă în anul 2030, ceea ce înseamnă o cantitate dublă față de posibilitatea de asigurare cu apă actuală și peste 1/5 din cererea globală de apă proiectată și prezentată într-un Raport al International Finance Corp¹⁹⁵. și al firmei de consultanță McKinsey & Co.¹⁹⁶

În prezent India are circa 408.000 galoane de apă disponibilă per capita¹⁹⁷.

Creșterea necesității de apă este determinată de necesitatea în proporție de 90% pentru nevoile agriculturii.

În Tamil Nadu, situat în partea de Sud-Est a peninsulei indiene, cantitatea de apă de pe urma ploilor este deosebit de redusă, ceea ce distruge recolta de grâne de pe o suprafață de peste 1.6 milioane hectare.

Lipsa de apă i-a determinat pe fermieri să ceară guvernului indian să le asigure apa necesară prin negocieri între statele din India.

În zonele urbane, foarte multe râuri și lacuri sunt contaminate și ca atare folosirea lor este limitată.

În multe state indiene au început să se impună prețuri foarte ridicate pentru consumul de apă, ceea ce duce la o limitare a consumului de apă pentru fermieri la numai opt ore pe zi.

¹⁹³ Ashok Jaitly – politician indian, fost Președinte al Partidului Samata (organizație neguvernamentală care se concentrează asupra problemelor de apărare și dezvoltare în rândul comunităților tribale din Andhra Pradesh. Samata ajută grupurile tribale să abordeze problemele legate de înstrăinarea, deplasarea și dizolvarea politică. Misiunea sa este de a menține drepturile tradiționale, constituționale și umane. Samata se concentrează în principal pe proiecte din satele tribale.

¹⁹⁴ 1 galon=3.785 litri

¹⁹⁵ The International Finance Corporation (IFC) – instituție financiară internațională care oferă servicii de consultanță și conducerea investițiilor pentru încurajarea sectorului particular de dezvoltare pentru țările în curs de dezvoltare. Această instituție este membră a Băncii Mondiale și are sediul central în Washington, D.C.

¹⁹⁶ McKinsey & Company, Inc - firmă de consultanță la nivel global a cărei activitate este îndreptată spre consultanța activității de business, pentru diverse guverne și instituții naționale și internaționale. Această firmă are 100 de oficii în 50 de țări.

¹⁹⁷ Pe baza datelor furnizate de recensământul din 2011 din India.

La toate aceste situații deosebit de dificile se adaugă și situația ploilor provenite din musoni și care în ultimii ani a devenit foarte greu de prevăzut, datorită schimbărilor climatice.

În acelaș timp trebuie amintit că Bangladeshul ca și Pakistanul primesc mai mult de 90% apă din India care a construit, așa cum am mai amintit, un baraj pe râul Gange, pe granița cu acești vecini.

Într-o situație în care Gangele nu mai reușesc să asigure cu apă Bangladeshul în special în sezonurile de secetă, a fost încheiat un tratat care permite folosirea apei din Gange.

O situație similară este cea a competiției pentru apa râului Mekong între China, Cambodgia, Laos și Vietnam, țări care au nevoie de apă într-un mod deosebit pentru culturile de orez, care reprezintă una din sursele principale de hrană ale populațiilor acestor țări.

În timp ce populația Chinei este proiectată să crească în viitor cu circa 126 milioane de oameni, analiștii specializați pe problemele apelor au calculat că nevoia de apă a Chinei va cunoaște o creștere cu circa 60%.¹⁹⁸

În acelaș sens se poate înțelege efectul consumului de apă pentru creșterea viitoare a populației globului.

Extracția de apă prin pomparea ei din pământ care se practică în mari proporții de exemplu în China, India, Arabia Saudită, în Africa de Nord și în Statele Unite a permis stabilirea unor raporturi destul de exacte între volumul extracției de apă și producția diverselor produse agricole.

Analizând datele statistice oferite de către specialiștii din domeniul agriculturii printre care și Lester R. Brown, în lucrarea *Building an Economy for the Earth*¹⁹⁹ arată că în medie consumul de cereale pe plan mondial ajunge la circa 300 de Kg. sau 1/3 de tonă per capita pe an.

Pentru țările a cărei populație este într-o creștere mare problema asigurării cu apă afectează și în prezent asigurarea hranei.

Exemplul cel mai concludent în acest sens îl oferă China. Această țară își va asigura hrana necesară populației prin creșterea importurilor de cereale și soia²⁰⁰

¹⁹⁸ De exemplu: 1000 tone de apă sunt necesare pentru circa 1 tonă de cereale. Un deficit de 160 miliarde tone de apă este echivalent cu 160 milioane de cereale sau jumătate din producția de grâne a Statelor Unite.

¹⁹⁹ Lester R. Brown - *Eco-Economy, Building an Economy for the Earth*, pg. 45. Lucrare citată în bibliografie.

²⁰⁰ Soia - ingredient comun pentru pâine și carne (mezeluri). Între 1995 și 2000 China își putea asigura aceste produse fără să importe soia; în 2013 ea a devenit una dintre țările care importă circa 40% din nevoile de consum ale soiei.

Politologi afirmă că este deosebit de greu de a negocia orice tip de tratat în cazul în care națiunile sunt implicate în lupta pentru asigurarea resursele de apă ce provin din râuri sau fluvii ce au cursuri între diferite țări (sau state cum este cazul în India).

În prezent există mai mult de 12 națiuni care primesc 75% din apa de la râurile din amont și care curge prin țări ostile.
Din păcate nu toată lumea înțelege că apele care curg prin sau pe lângă diverse țări (sau state) au un statut internațional/sau național și ele nu aparțin numai unei națiuni sau unui teritoriu.

Prea puțină apă, și populația globului în continuă și rapidă creștere, a constituit din cele mai vechi timpuri, constituie în prezent și mai mult ca sigur va constitui și în viitor o sursă de discordii ce provoacă îngrijorarea întregii lumi.

Chiar dacă perioada 2005-2015 a fost socotită de către unele foruri mondiale ca fiind *decada asigurării cu apă destinată „supraviețuirii”* multor popoare (nevoia de apă devenind una din problemele strigente ale vieții pe Pământ și cu enorme implicații economice și sociale) pentru a nu provoca încă o panică și o stare de tensiune mondială, ea se discută în prezent mai mult în spatele unor uși închise.

Așa cum se știe, evoluția civilizației lumii a depins întotdeauna și va continua și în viitor să depindă de unii factori esențiali printre care:

- mijloacele de subzistență,
- schimbările climaterice și ale mediului înconjurător,
- asigurarea cu apă și
- asigurare energiei.

Prin importanța ei deosebită această problemă a lumii ar putea determina într-un viitor nu prea îndepărtat unele modificări pe harta geopolitică a lumii.

Așa numita grijă pentru ”prea puțină apă de pe suprafața globului”, precum și ideia creșterii numerice a populației, a constituit în ultimul secol, constituie în prezent și va continua și în viitor pretextul unor discordii internaționale

Singurul lucru pe care lumea îl speră este ca asemenea discordii și modificări cu caracter geopolitic să nu ajungă la conflicte armate cu milioane de victime.

Unele concluzii legate de lipsa apei pe Glob

- Problemele legate de apă afectează în prezent circa jumătate din populația globului.
- Peste 1,1 miliarde de oameni din țările în curs de dezvoltare au acces la surse de apă care sunt inadecvate pentru consum.

- Peste 2,6 miliarde oameni nu au asigurate condițiile sanitare de canalizare.
- Aproape două din trei persoane de pe glob sunt lipsite de acces la apă curată și supraviețuiesc în condiții de sărăcie cu mai puțin de 2 dolari pe zi, iar unul din trei persoane trăiesc cu mai puțin de 1 dolar pe zi.
- Mai mult de 660 de milioane de oameni sunt total lipsiți de cele mai elementare condiții de sanitație.
- Accesul la apă prin robinete în gospodărie este asigurată la aproximativ 80% din populațiile din țările dezvoltate.
- 1.8 miliarde oameni care au acces la o sursă de apă la o distanță de 1 km, dar nu au acces la apă în casa sau în curtea lor, consumă circa 20 de litri de apă pe zi.
- În Marea Britanie, în medie o persoană folosește circa 150 de litri de apă pe zi, pentru toate nevoile curente.
- Cea mai mare medie a utilizării apei în lume este în Statele Unite; ea se ridică la circa 600 litri zilnic per persoană.
- Aproape jumătate din toți oamenii din țările în curs de dezvoltare care suferă la un moment dat de o problemă de sănătate este provocată de deficitul de apă curentă bună de consum și pentru canalizare.
- Milioane de femei pe glob, consumă zilnic câteva ore pentru colectarea apei necesare pentru nevoile familiei sau pentru o mică grădină de legume din spatele casei.
- La aceste costuri umane pot fi adăugate deșeurilor masive economice asociate cu deficitul de apă și canalizare, costurile asociate cu cheltuielile de sănătate, pierderile de productivitate a muncii și pericolul a tot felul de divisiuni între popoare pentru asigurarea apei zilnice necesară supraviețuirii (pentru consumul individual, pentru activitatea agricolă și industrială).
- Periodic o mulțime de țări suferă din cauza abundenței de ploi și a masivelor inundații, care distrug zone întregi de locuințe și tot felul de construcții, distrug suprafețe întinse agricole, omoară oameni și animale.

Din toate cele prezentate până acum rezultă unele întrebări deosebit de importante:

S-a învățat ceva din toate aceste catastrofe naturale care ar putea să fie cât de cât reduse ca intensitate și efecte?

Oare nu se poate face ceva ca asemenea efecte să fie transformate din catastrofe în avantaje pentru oameni?

Asemenea întrebări își așteaptă răspunsuri de la diverșii specialiști și care cu ajutorul forurilor financiare naționale și internaționale ar putea reduce riscurile inundațiilor²⁰¹ și eventual dirijarea acestor ape spre folosirea lor pentru nevoile industriale și agricole.

²⁰¹ Asemenea catastrofe nu s-au petrecut o singură dată ci s-au repetat de multe ori. Diverse Rapoarte confirmă că Europa Centrală a fost victima multor asemenea catastrofe. Fluviul

(Sursa: Prelucrat după UN-Human Development Report, 2010)

Programele ONU destinate apei

Întrucât apa a fost și este în continuare unul dintre factorii esențiali ai dezvoltării socio-economice, actuale și de viitor, prin:

- disponibilitatea resurselor,
- fiabilitate,
- evoluția cererii, și
- diversele presiuni externe,

cercetarea diverselor aspect pe care le incumbă folosirea ei devine tot odată un instrument deosebit de valoros pentru factorii de decizie, în special când se analizează: - securitatea alimentară,

- sănătatea,
- energia, și
- utilizarea terenurilor, pentru agricultură ș.a.

Programul ONU pentru evaluarea apei (WWAP)²⁰² urmărește creerea unor scenarii privitoare la resursele și econsumul apei, deoarece unele dintre scenariile globale existente nu includ multe dintre elementele importante cum ar fi de exemplu:

- schimbările climaterice,
- globalizarea, precum și
- problemele de securitate la nivel național și

Dunărea a provocat asemenea ravagii de două ori în unsprezece ani și de trei ori în cinsprezece ani. În luna martie 2001, Dunărea s-a revârsat provocând enorme pagube în Ungaria, Ucraina și România, iar la numai câteva luni, în iulie s-a manifestat în acelaș mod în sudul Poloniei. Cu un an înainte inundații au avut loc în estul Ungariei și în Serbia iar în iulie 1999 o marer parte a Serbiei (incluzînd capitala Belgrad), a trebuit să fie evacuată. În 1998, Republica Cehă, Polonia, Slovacia și ulterior în luna iulie a urmat Slovenia și în noiembrie România. În șase ani dezastrele provocate în Europa au costat peste 30 miliarde lei. Informații similare se referă la Germania, unde râul Rhine devenit un râu imens ca o enormă șosea și în apropierea lui s-au dezvoltat mari orașe industrial (Manheim, Koblenz, Köln și Düsseldorf).

Sursa: Pearce Fred, When the Rivers Run Dry. pg. 283, Lucrarea citată în bibliografie.

²⁰² Program ONU pentru Evaluarea Apelor Mondiale (WWAP), condus de UNESCO pentru evaluarea globală a apei. Înființată în anul 2000 ca răspuns la un apel din partea Comisiei ONU pentru Dezvoltare Durabilă (CSD) pentru a realiza o prezentare generală periodică globală a statutului (cantitatea și calitatea), utilizarea și gestionarea resurselor de apă dulce. Pentru a face față acestei provocări, WWAP coordonează lucrările a 31 de membri ai ONU și 38 de parteneri internaționali.

internațional,

iar unele dintre aceste informații chiar dacă există și ca atare au fost folosite, trebuie actualizate permanent în funcție de o multitudine de factori politici și economici.

De câțiva ani WWAP și-a intensificat activitatea în privința desfășurării proiectului, "*Scenarii de apă globale până în 2050*", în vederea explorării viitorul prin găsirea celor mai adecvate resurse de apă din lume și utilizarea acestora până în 2050.

Obiectivele acestui proiectului sunt:

1. Dezvoltarea celei de a doua generație de scenarii la nivel mondial pentru sprijinirea legăturile între metodele socio-economice anticipative de luare a deciziilor și sistemul global de apă, inclusiv identificarea riscurilor majore și a oportunităților diverselor alternative socio-economice și geopolitice pentru viitor.

2. Creerea unor legături interdisciplinare la nivel mondial în privința utilizării resurselor de ape (incluzând unele incertitudini majore precum și domeniile principale de aplicare a diverselor metode, folosind în acest scop descrieri calitative și cantitative, proiecții de opinie ale unor instituții specialitate și analiza informațiilor disponibile.

3. Sprijinirea elaborării de scenarii la scară națională (și în multe cazuri sub-națională), care vor putea fi folosite la nivel mondial.

Poluarea din cauza rezidurilor și gunoaielor

Chiar dacă la prima vedere pare un fapt mai puțin important și care în principiu poate fi rezolvat fără nici un fel dificultate, merită nu numai să fie menționat dar consider că trebuie să i se acorde o importanță deosebită.

Creșterea numerică a populației în paralel cu dezvoltarea economică aduce automat nu numai o creștere continuă a diverselor produse alimentare și industriale dar și creșterea masivă a diverselor reziduri și gunoaie care afectează starea fizică și psihică a populației.

Unele informații furnizate în ultimii ani de către Banca Mondială, confirmă că zilnic populația din mediul urban produce peste 2.6 pounds²⁰³ de gunoi per capita, iar pentru următoarea decadă se prevede o creștere a gunoaielor cu 70%.

Problema poluării din cauza gunoiului trebuie privită nu numai ca o problemă care afectează condiția fizică a populației, dar influențează bugetul fiecărei comunități, a fiecărui stat și în final al fiecărei țări.

Din unele calcule prezentate de către specialiștii în domeniul distrugerii gunoaielor și asigurarea condițiilor sanitare ale populației, rezultă că asemenea operațiuni ajung să coste

²⁰³ 1 pound = 0.454Kg.

peste 350 miliarde dolari anual, în special în țările dezvoltate din punct de vedere economic.

Organizația Economică pentru Cooperare și Dezvoltare (OECD), apreciază că pentru fiecare procent ce se regăsește în creșterea venitului național al unei țări, peste 60 de cenți se consumă pentru acoperirea cheltuielilor destinate eliminării rezidurilor și gunoaielor produse în țările industrializate.

Partea cea mai gravă ce rezultă din volumul imens de reziduri și gunoaie ce provin din întreprinderile industriale din industria chimică, din cadrul diverselor industrii manufacturiere, din domeniul industriei electronice, a industriei hârtiei, din agricultură, și din alte ramuri, sunt trimise spre țările sărace, contra unor sume infime în comparație cu sumele ce altfel ar trebui cheltuite de către țările industrializate, pentru distrugerea acestor reziduri și a gunoaielor poluante.

Anii de zile, China a fost una dintre țările care acceptase să primească rezidurile industriale și agricole. De asemenea, într-un mod neoficial se aflase că și România acceptase să primească reziduri industriale și nucleare, pe care le aruncă în Marea Neagră.

Nu s-a confirmat oficial de nici una dintre părțile implicate într-o asemenea tranzacție, dacă asemenea reziduri nu proveneau și din Statele Unite, pentru o sumă de bani care nu compensa nici pe departe cu riscurile depozitării rezidurilor nucleare, respinse de a fi depozitate în Statele Unite.

Unele informații (care nu erau oficializate, dar despre care populația României știa și despre care se discutasă în spatele unor uși închise), ar trebui elucidate de către organele competente ce au asemenea responsabilități și să se procedeze în consecință.

Mass-media internațională semnalase cu ani de zile în urmă că asemenea gunoaie și reziduri se descărcău pe locuri virane din țările sărace sau în mijlocul mărilor sau în Oceanul Pacific.

Foarte mulți copii și adulți inhalând praful rezultat din descompunerea acestor gunoaie au fost și continuă să fie victime ale unor efecte cu caracter cancerigen.

Cu toate că existau unele studii din care rezulta că asemenea reziduri și gunoaie organice ar putea fi reciclate și transformate în metan și care își putea găsi o folosință economică, datorită unei inerții și a lipsei unei conduceri cu mai mult simț practic, se preferă aruncarea acestor reziduri în oceane sau mări în loc să fie reciclate.

Asemenea poluări se manifestă ca un factor esențial și în situația imposibilității folosirii apelor pentru nevoile agriculturii sau ale gospodăriilor, și cu efect direct asupra asigurării producției agricole sau a apei-culturii, de care am amintit înainte.

Printre țările care se remarcă în mod deosebit datorită enormei cantități de gunoaie create și a lipsei de curățenie a orașelor și satelor, este India.

Statistici recente privind viitorul numărului populației indiene, confirmă că în 2030 peste 600 de milioane de indieni, vor locui în orașe, comparativ cu circa 350 milioane cât locuiesc în orașe în prezent.

Din experiența practică actuală rezultă că în India se generează peste 55 milioane tone de deșeuri solide anual, ceea ce a permis specialiștilor în analiza deșeurilor, rezidurilor și gunoaielor să aprecieze că asemenea surse de poluare vor depăși 240 milioane tone în 2050.

Cu numai câțiva ani în urmă, unul dintre membrii guvernului indian, a șocat populația din mediul urban din diferite state cu afirmația:

” Dacă s-ar acorda Premiul Nobel pentru cea mai murdară țară, India ar fi precis câștigătoarea acestui premiu ”.

Din păcate nici guvernul central al Indiei și nici guvernele locale nu acționează într-un mod deosebit pentru reducerea acestei poluări și a efectelor lor pentru sănătatea oamenilor.

Vishnu Sinha, Secretarul general al Asociației Rezidenților din New Delhi, o zonă cu circa 1800 de familii, afirma la un interviu pe care l-a dat mass-mediei, că a avut zeci de întâlniri cu reprezentanții municipalităților locale care au promis că vor dispune strângerea muștilor de reziduri și gunoaie ce se adunaue în aceste comunități.

Din cele descrise de Sinha, colectarea se face odată la câteva zile, ceea ce face ca muștii de gunoaie să continue să existe depășind cu mult volumul containerelor destinate pentru gunoaie și care ajung să se împrăstie pe străzi.

Dela începutul lunii August 2012, un grup numit *”Safe India Foundation”* a efectuat o serie de cercetări pentru a vedea modul de comportament al indienilor care folosesc terenurile între diferite localități pentru aruncarea gunoaielor.

Întrucât pasagerilor din trenuri nu le place să aibă gunoaie adunate pe lângă ei iar trenurile fiind deosebit de aglomerate și ne existând spațiu pentru coșuri de gunoi, pasagerii preferă să arunce aceste gunoie din tren.

Ne mai vorbind de efectele poluante ale gunoaielor care putezesc și emană pe zone întinse mirosuri pestilențiale, asemenea comportamente se reflectă într-un mod deosebit de neplăcut și oferă o impresia deosebit de neplăcută pentru vizitatorii Indiei.

Specialiștii în domeniul poluării au ajuns și la concluzia că alături de poluarea prin gunoaie și reziduri industriale un mare pericol pentru oameni este și poluarea aerului datorită smog-ului.

Ultimile cercetări efectuate în diverse țări, confirmă că poluarea aerului la nivel mondial contribuie la decese premature a mai mult de 2 milioane de adulți în fiecare an.

Intr-un studiu publicat la 12 iulie 2013 în revista *Environmental Research Letters* (revista Universității Berkeley- California), se arată că oamenii de știință au folosit o serie de modele matematice pentru a estima efectele pătrunderii în plămâni a particulelor deosebit de fine ce provin ca un component al smog-ului.

"Multe dintre aceste decese sunt estimate ca manifestare în special în Asia de Est și în Asia de Sud, unde populația este mare iar poluarea aerului este deosebit de gravă." (Sursa: Los Angeles Time, 7/14/2013)

Biotehnologia și agricultura ecologică rolul actual și viitor în asigurarea hranei

Evoluția industriei alimentare și introducerea pe scară largă a produselor alimentare organice²⁰⁴ (indiferent că este vorba despre produsele din carne, brânzeturi, legume, fructe, etc.), au o solicitare din ce în ce mai mare devenind o necesitate pentru stilul de viață al omului secolului 21.

Chiar dacă o sursă a mass-mediei americane a transmis nu cu mult timp în urmă o informație din care reieșea opinia a doi profesori universitari de la Universitatea din Michigan care au descoperit o bacterie care poate supraviețui în medii extrem de toxice și poate produce aur pur, o asemenea informație a fost preluată cu o limită deosebit de mare a neîncrederii; ceea ce putem fi mai mult decât siguri este că biotehnologia (sau ingineria genetică), a devenit un instrument important care poate fi folosit și în lupta pentru combaterea foametei și sărăciei.

Cu toate că a fost aplicată pentru prima dată în țări dezvoltate economic, această știință își poate manifesta rolul într-un mod important și cu rezultate remarcabile și pentru populațiile din țările în curs de dezvoltare precum și pentru țările subdezvoltate.

Biotehnologia²⁰⁵ vegetală creează culturi cu caracteristici îmbunătățite, ca de exemplu plante care produc cantități mai mari de produse sănătoase folosindu-se mai puțină apă și mai puține erbicide/pesticide.

Multe dintre cercetările efectuate în acest domeniu și-au dovedit în ultimile decade, rezultatele scontate și ca atare s-au redus în mod considerabil marile cantități de cereale ce se pierdeau cu ani în urmă, datorită unor calamități naturale, a unor insecte sau ciuperci distrugătoare.

Concomitent s-au redus cheltuielile fermierilor pentru procurarea pesticidelor sau a fertilizatorilor. După opinia unor biologi și a unor specialiști agronomi, rezultatele directe ale scăderii consumului de pesticide și în general al produselor chimice sintetice, s-au remarcat în îmbunătățirea sănătății consumatorilor și a mediului înconjurător.

²⁰⁴ Produse crescute natural, fără antibiotice, hormoni sau alte substanțe chimice.

²⁰⁵ Biotehnologie, sau ingineria genetică, reprezintă procesul de introducerea a unei gene de la o specie (ca o plantă sau bacterii, drojdii, mușgaiuri etc), într-o altă specie,), a culturilor de celule vegetale și animale pentru producerea de substanțe necesare în agricultură și în industria alimentară, în medicină și în industria farmaceutică etc. De obicei gena înserată deține o caracteristică avantajoasă, cum ar fi de exemplu capacitatea de a tolera presiuni ecologice (cum ar fi rezistență la insecte dăunătoare sau la secetă).

Cercetările privind modificările genetice ale diferitelor cereale, plante, legume și fructe și-au dovedit viabilitatea în special după anii 1990, când suprafețele destinate producției de cereale, cultivate cu semințele modificate genetic, au crescut rapid pe plan mondial.

Tabelul 31

Suprafețele cultivate cu cereale
din semințe modificate genetic
(pe plan mondial)

Anul	Mil. acri
1996	4
2000	100
2004	200
2008	300
2012	421

Sursa: Washington Post, 31 mai 2013, pg. A10

În Statele Unite în anul 2006, de exemplu, circa 90% dintre culturile de soia, 83% dintre culturile de bumbac și peste 60% dintre culturile de porumb au fost bazate pe diferite variante de semințe modificate genetic, care au devenit rezistente la atacul unor insecte distrugătoare și la ierbicide.

Într-un Raport al FAO pe 2002, de exemplu, au fost prezentate în mod detaliat avantajele și perspectivele pe care le au aplicarea măsurilor de folosire a ingineriei genetice pe scară largă.

Culturile ameliorate prin biotehnologie determină un randament sporit al producției mondiale, ceea ce permite combaterea foametei mondiale și asigurarea necesarului de hrană al populației în creștere.

În urmă cu aproape două decade numai câteva țări au trecut la aplicarea ingineriei genetice. Acestea țări au fost:

Tabelul 32

Primele țări care au aplicat ingineria genetică
(mii ha.)

Țara	Suprafețe cultivate Prin inginerie genetică
Statele Unite	35,7
Argentina	11,8
Canada	3,2
China	1,5

Sursa: Raportul FAO, Roma 2002, pag.9

Succesele obținute până în prezent prin aplicarea ingineriei genetice au mari șanse să se extindă în viitor în multe țări.

Biotehnologia agricolă poate determina creșterea producției agricole de șapte până la zece ori în unele țări în curs de dezvoltare, ceea ce depășește cu mult capacitățile de producție ale agriculturii tradiționale.

În ultimii ani un mare progres la cunoscut dezvoltarea *agriculturii organice*²⁰⁶ (sau ecologică), care se bazează pe eliminarea totală a chimicalelor sintetice și a sistemul radiațiilor.

Extinderea produselor agro-alimentare organice a luat așa cum am amintit, o mare amploare în special în țările dezvoltate din punct de vedere economic, întrucât oamenii caută să se ferească cât mai mult de orice produse care sunt tratate cu diverse chimicale poluante.

Chiar dacă produsele organice sunt mai scumpe cu 10, 20 sau chiar cu 40% față de cele obișnuite, mulți consumatori sunt dispuși să plătească aceste creșteri de prețuri preîntâmpinând riscul unor gravemaladii.

Ca rezultat al creșterii cererii pentru astfel de produse organice, între 1995 și până în prezent, Europa și Statele Unite au cunoscut o creștere de peste 3 ori a suprafețelor pe care se cultivă astfel de produse.

Un număr din ce în ce mai mare de magazine alimentare aduc spre vânzare astfel de produse, remarcându-se în ultima decadă un adevărat boom în acest domeniu.

Pentru viitor se prevede o creștere a acestor produse care vor acoperii în cea mai mare parte consumul produselor agro-alimentare și în special al celor cu caracter sezonier.

Litertura de specialitate²⁰⁷ prezintă unele dintre avantajele sistemului modificărilor genetice. Dintre aceste avantaje prezentăm următoarele:

- Plantele care sunt modificate genetic conțin o bacterie (*Bacillus thuringiensis* or Bt) care este de fapt un pesticid natural. Aceste plante sunt protejate împotriva insectelor distrugătoare fără a fi nevoie de a fi stropite cu pesticide chimice care se găsesc în comerț.
- Plantele modificate genetic sunt în mod special rezistente la chimicalele destinate distrugerii buruienilor și ca atare se pot folosi asemenea chimicale fără a risca distrugerea culturilor.

²⁰⁶ Agricultura ecologică - formă de agricultură care se bazează pe tehnici, cum ar fi de exemplu rotația culturilor, îngrășăminte verzi, combaterea dăunătorilor prin procedee biologice care limitează în mod strict utilizarea de îngrășăminte fabricate (sintetice). Metodele agricole ecologice sunt reglementate la nivel internațional și aplicate în mod legal de către multe națiuni, bazate în mare parte pe standardele stabilite de Federația internațională a Mișcărilor din Agricultura Ecologică (IFOAM), - organizație internațională creată în 1972

²⁰⁷ Howard D. Leathers & Phillips, Foster – The World Food Problem, pg. 241, 242.
Lucrare citată în bibliografie.

- Plantele modificate genetic sunt mai rezistente la diverse boli sau ionsecte și tot odată sunt mult mai rezistente de îngheț, secetă sau chiar la cultivarea terenuri salin.
- Aceste plante prezintă mult mai multe avantaje nutriționale. De exemplu, cartofii modificați genetic sunt mai bogați în proteine decât cartofii obișnuiți.
- Somonul crescut în ferme piscicole și care a fost modificat genetic își schimbă obiceiurile de mâncare și ca atare se dezvoltă mai rapid și capătă greutate mai mari.
- Unii microbi modificați genetic pot fi aplicați în terenurile agricole păturând participă la fixarea nitrogenului.
- Modificările genetice aplicate unora dintre animale, cum ar fi de exemplu asupra vacilor, permite obținerea unor cantități mai mari de lapte/pe cap de vită, Mai puțin mană și poate adăuga o cantitate mai mare de carne

În 2010, peste 15,4 milioane de agricultori din 29 de țări au cultivat 148 milioane hectare de culturi biotehnologice, în special soia, porumb, bumbac și rapiță.

Peste 14 milioane dintre aceștia sunt mici agricultori sau agricultori cu resurse limitate care trăiesc și muncesc în țările în curs de dezvoltare.

Din practica activității agricole rezultă că în toate țările în care au fost introduse culturile biotehnologice, agricultorii s-au bucurat de venituri mai mari.

În Madagascar, de exemplu, sute de fermieri au ajuns după câțiva ani de cultivare a unor produse organice ca producțiile lor să ajungă la un record de productivitate și astfel veniturile lor au sporit în mod substanțial.

În Filipine, recolta de orez a crescut depășind 6 tone la hectar, ceea ce este aproape dublu decât se obținea, în urmă cu câțiva ani, prin metodele clasice de cultivare.

Agricultura prin metode organice are și o mulțime de avantaje sociale. Ea permite folosirea unor produse ce se găsesc pe plan local și ca atare sunt mult mai ieftine. Este adevărat că solicită un număr mai mare de muncitori, dar acest lucru oferă oportunitatea unor noi locuri de muncă.

Potrivit analiștilor din cadrul ONU, producția alimentară va trebui să crească cu 50 % până în anul 2030 pentru a putea acoperi necesarul de hrană a unei populații în continuă creștere.

Tendința actuală în biotehnologia agricolă este de a realiza asemenea varietăți care să ofere ameliorarea caracteristicilor privind culturile în sine și selecția unor caracteristici care să aducă beneficii pentru sănătatea consumatorilor.

Din acest punct de vedere culturile de soia sunt un bun exemplu în acest sens. Sunt create peste o duzină de varietăți de soia ce prezintă beneficii substanțiale pentru sănătatea umană printre care:

- înlocuirea uleiului vegetal hidrogenat cu substanțe alternative,

- reducerea grăsimilor saturate și creșterea concentrației de acizi grași omega 3.

[Pentru cei interesați menționez că în prezent există o bogată literatură de specialitate în domeniul culturilor biotehnologice care confirmă avantajele acestor culturi nu numai pentru consumatori dar și pentru mediul înconjurător].

Dintre aceste avantaje amintim:

- realizarea agriculturii fără arătură sau a
- desfășurarea unei agriculturi cu un sistem minim de lucrări ale solului.

Culturile rezistente la erbicide, cum este de exemplu soia obținută prin biotehnologie, permite agricultorilor să elimine aproape complet lucrările solului, ceea ce contribuie la:

- îmbunătățirea sănătății și conservării solurilor,
- o retenție mai bună a apei în sol,
- reducerea proceselor de eroziune a solului și
- reducerea scurgerilor de erbicide.

Practic, agricultura fără arătură sau cu sistem minim de lucrări ale solului a dus în urmă cu o decadă, la o reducere la nivel mondial de 17,7 miliarde kilograme de dioxid de carbon (CO₂), ceea ce se poate considera că ar fi echivalent cu scoaterea din circulație a peste 8 milioane de autovehicule timp de un an întreg.

Utilizarea de pesticide la nivel mondial a scăzut cu peste 9% în cei 30 ani de la introducerea culturilor biotehnologice, conducând la eliminarea a 393 milioane kg. de ingrediente active care stau la baza pesticidelor.

Așa cum am amintit, culturile obținute prin biotehnologie contribuie la îmbunătățirea calității apei, prin reducerea scurgerilor de erbicide și pesticide de pe câmpuri.

Aceste rezultate arată că biotehnologia agricolă aduce beneficii reale și semnificative agricultorilor, consumatorilor și mediului.

Beneficiile menționate contribuie la creerea unui viitor care își va aduce contribuția la asigurarea hranei tuturor oamenilor de pe planeta noastră.

Cu toate avantajele pe care le oferă acest sistem de asigurare a produselor agricole, au loc tot felul de nemulțumiri din partea unor consumatori naționali și internaționali. Chiar și cu aceste avantaje amintite, se manifestă diverse controverse dar în același timp cercetările în acest domeniu continuă în mod asiduu.

Pe de o parte mass-media prezenta în ultimii ani rezultatele deosebite ale progresului din acest domeniu iar pe de altă parte, tot mass-media este cea care dovedește nemulțumirea unor cumpărători de produse agricole americane.

Ziarul Washington Post din 31 Mai 2013, de exemplu, prezenta un articol în care se referea la Japonia care (este unul dintre cei mai mari importatori de produse agricole americane), a suspendat importul și a anulat cumpărarea grâului, după ce s-a descoperit că unele modificări genetice ale grâului obținut de pe o suprafață de circa 80 acri de teren agricol din statul Oregon fuseseră stropite cu o substanță chimică numită *Roundup*²⁰⁸ și care nu fusese aprobată de instituțiile agricole de control.

În același timp cumpărătorii din UE²⁰⁹ și din China au avut o reacție similară pierzându-și încrederea în produsele ingineriei genetice.

Ulterior, Coreea de Sud, un alt mare importator de produse agricole a suspendat și ea importurile de grâu din Statele Unite, din același motiv.

Întreaga situație a fost pentru mult timp sub analiza organelor de specialitate și până la finalizarea cercetărilor, acțiunile companiei Monsanto²¹⁰ au scăzut considerabil într-o singură oră.

Trebuie reținut că transformările genetice care modifică diversele produse alimentare nu sunt preocupări recene ci ele au constituit o preocupare de mii de ani.

Cred că riscul apărut recent pe piața internațională, privind creerea unora dintre produsele modificate genetic, nu își găsește o deplină justificare nici legală și nici nu este în contradicție cu reglementările privind asigurarea sănătății consumatorilor.

Aceste produse până la urmă vor fi cele care se vor impune prin avantajele pe care le vor prezenta pentru populațiile diverselor țări, iar oprirea importurilor de către Japonia și Coreea de Sud vor fi reanalizate și se va reveni la situația dinainte a volumului de exporturi de produse agricole americane

Politicele administrațiilor guvernamentale în vederea asigurării securității alimentare

Cercetările efectuate de către unii politologi și experți în domeniul agriculturii confirmă rolul pe care îl au Administrațiile guvernamentale în asigurarea securității alimentare.

²⁰⁸ Roundup – substanță chimică destinată pentru distrugerea buruienilor.

²⁰⁹ La Paris, în săptămâna dintre 27 Mai și 1 Iunie 2013, a avut loc o mare demonstrație a unor activiști pentru sănătatea oamenilor, împotriva profiturilor obținute de companiile care folosesc semințe genetice pentru porumb, soia și bumbac

²¹⁰ Monsanto - companie fondată în 1901; axată pe agricultură și pe sprijinirea fermierilor din întreaga lume pentru a produce mai mult și într-o varietate mai mare de produse agricole. Revista FORTUNE a considerat-o în 2010 ca fiind una dintre cele mai bune companii mondiale din acest domeniu. Unul dintre produsele acestui companii este *Roundup*.
(Sursa: <http://www.monsanto.com/whoweare/Pages/monsantohistory.aspx>)

Experiența politicilor comuniste în domeniul agriculturii, aplicate timp de peste 70 de ani în diverse țări din spatele *Cortinei de fier* au confirmat în ultimile decade ale secolului trecut și continuă și în prezent evidențierea unor mari greșeli care au constat în interferarea permanentă a politicilor guvernamentale cu manifestarea unora dintre aspectele evoluției firești a vieții economice privind:

- implicațiile acestor politici cu piețele naționale și internaționale,
- impunerea unor sisteme de prețuri ca și
- impunerea anumitor standarde care nu au dus la dezvoltarea economică.

După cum a fost prezentată de către diverși analiști, asemenea politici au influențat sectoarele vitale ale economiilor naționale, creind inhibări ce au determinat anihilarea totală a activităților agricole și comerciale.

Experiența celor mai multe țări dezvoltate din punct de vedere economic, confirmă ca asigurarea dezvoltării sectorului agricol este posibil prin:

- investiții în tehnologia și tehnica agricolă,
- dezvoltarea sistemelor de infrastructură,
- asigurarea dezvoltării sectorului serviciilor destinate mișcării operative a diverselor produse agro-alimentare dintr-un anumit loc spre alte zone în vederea acoperirii nevoile curente și de perspectivă,
- calificarea și stimularea financiară a forței de muncă din domeniul agriculturii în general precum și din diferitele sectoare agricole,
- asigurarea cu combustibili și produsele energetice necesare producției și livrărilor diverselor produse agro-alimentare de la primele faze până la preluarea de către consumatorii individuali sau de către industria prelucrătoare,
- asigurarea unei piețe libere, competitive,

Toate aceste activități contribuie la creșterea nivelului de trai al populației din sectorul agricol cu efecte directe asupra stimulării securității alimentare necesare la nivel, local, național și internațional.

Un rol important, evidențiat de către economiștii analiști este acela al asigurării în primul rând a dezvoltării sectorului comercial național și internațional care devin astfel părghii importante în sprijinirea dezvoltării agriculturii în general și a diverselor ei ramuri.

În același timp dezvoltarea sistemului transporturilor internaționale facilitează expedierea produselor agricole din zonele care dețin cantități ce depășesc necesitățile locale și naționale spre zonele și țările care duc lipsă de asemenea produse.

Folosirea acestor părghii economice și a altora similare ajută la crearea de noi locuri de muncă, sprijină economiile locale naționale și contribuie la asigurarea cu produse alimentare, aducându-și o contribuție importantă la creșterea venitului național al fiecărei țări și a scăderii în final a fenomenului foametei pe plan mondial.

Aplicarea de către anumite administrații guvernamentale a unor politici economice greșite:

- prin impunerea unor restricții la export,
- introducerea unor interdicții de comercializare a anumitor produse sau
- stabilirea unor prețuri sub limitele reale, precum și
- folosirea unor mari cantități de porumb pentru fabricarea de bioethanol,

pot conduce la izolarea unora dintre piețele locale și la anularea sau restrângerea oricăror inițiative și dorinți ale agricultorilor de a extinde producțiile agricole dela un sezon la altul.

Efectul direct al unor asemenea politici economice greșite se reflectă în lipsa totală sau limitarea ajungerii pe piațe a unora dintre produsele agricole de primă necesitate și ca atare favorizează creșterea abuzivă a prețurilor produselor agricole și a tot felul de efecte speculative ce afectează nivelul de trai a zeci și sute de milioane de oameni.

În timpul crizei alimentare ce a avut loc pe plan mondial în perioada 2007-2008, de exemplu, peste 30 de țări au impus restricții la export, care au determinat creșteri enorme ale prețurilor produselor agricole.

Scumpirea alimentelor a condus la revolte ce s-au extins din Bangladesh până în Haiti, după ce numărul de oameni care trăiau sub spectrul foametei depășise 1 miliard.

Analiza unor asemenea situații prezentată de unii economiști analiști confirmă ideia după care administrațiile guvernamentale pot ajuta la rezolvarea problemelor referitoare la reducerea și chiar eliminarea fenomenului foametei prin sprijinirea dezvoltării agriculturii pe plan mondial, dezvoltarea sectorului comerțului prin intermediul unui sistem comercial deschis, durabil și bazat pe norme legale care să împiedice furturile și corupția.

În sprijinul acestei activități un rol important trebuie să-l aibă organizațiile mondiale cum ar fi de exemplu: FAO, Banca Mondială, Organizația Mondială a Comerțului (OMC) și altele la nivelul diverselor țări din lume care trebuie să se preocupe de sprijinirea activității micilor fermieri și a marilor combine agro-alimentare, prin acordarea de credite și a fondurilor necesare dezvoltării activității curente precum și accesul la știința și tehnologia modernă aplicată în țările dezvoltate din punct de vedere economic.

De asemeni administrațiile guvernamentale trebuie să asigure :

- Stabilirea și menținerea unor politici agricole care să includă programe pentru asigurare unor venituri stimulative și stabilirea unor politici de prețuri garantate și care vor permite efectuarea unor plăți suplimentare în anii dificili în care se manifestă efectele unor condiții climaterice nefavorabile.
- Cooperarea cu sectorul privat pentru a sprijini asociațiile de producători sau diversele forme ale sistemului de cooperative care oferă fermierilor accesul la piețe mai bune și asigurarea stabilirii unor prețuri echitabile pentru produselor lor agricole.
- Stabilirea unor criterii de asigurarea în cazul unor calamități

naturale,

- Încurajarea sectorului privat prin contracte pe termene lungi
- Creerea unor reglementări care să permită agricultorilor accesul la sistemele moderne de conducere a activității economice,
- Finanțarea (subvenționarea) vânzării (respectiv a cumpărării) produselor agricole, a tehnicii agricole, a resurselor energetice și a semințelor de calitate ,
- Asigurarea drepturilor și protecției proprietății rurale particulare
- Dezvoltarea educației în domeniul activității agricole, prin promovarea celor mai moderne tehnici și tehnologii.
- Adoptarea standardelor internaționale de siguranță alimentară; sprijinirea aplicării standardelor internaționale pentru evaluarea și gestionarea riscurilor biotehnologiei agricole, pentru îmbunătățirea accesul la alimente la nivel mondial și la lanțurile de aprovizionare
- Asigurarea reglementărilor privind controalele vamale care să nu blocheze inutil circulația mărfurilor, și în special în cazul produselor perisabile.
- Stabilirea reglementărilor privind reducerea impactului negativ asupra mediului înconjurător

Cred că asemenea idei care au fost prezentate de către diverși autori prin diferite surse ale mass-mediei internaționale ar putea fi folosite ca un ghid orientativ de către administrațiile diverselor țări din lume inclusiv Administrația de la București.

Pe măsură ce populația pe plan mondial continuă să crească, necesitatea de a produce mai multe alimente și mai diversificate, solicită manifestarea unei preocupări mai intense pentru protecția mediului și în special intensificarea protecției zonelor de mare valoare, de conservare a zonelor forestiere și a biodiversității. Agronomii și cei din domeniul hidrologic vor trebui să găsească soluțiile optime pentru o mai bună utilizare a resurselor naturale în special a apei precum și a celor mai adecvate terenuri disponibile prin diverse metode de inovare și conservare; incluzând:

- identificarea zonelor cele mai sensibile din punct de vedere ecologic și a celor indisponibile pentru agricultură, precum și
- utilizarea celor mai bune practici de irigare și a sistemelor de fertiliza

Capitolul 7

Fenomenele ecologice și efectele lor asupra vieții oamenilor

Schimbările climaterice și ale mediului înconjurător. Efecte asupra hranei populației

Schimbările climatice se numără printre cele mai grave probleme de mediu cu care se confruntă omenirea în prezent. Climatul global se modifică deja și acest fapt este confirmat prin *Tabloului Internațional de Modificare a Climei* creat și urmărit îndeaproape de ONU.

Curentul de încălzire care a fost observat de-a lungul ultimilor 50 de ani se datorează, după opinia unora dintre specialiștii din acest domeniu, în mare măsură activității umane.

Creșterea temperaturii medii pe glob poate afecta nivelul precipitațiilor și direcția vânturilor, ceea ce poate schimba zonele climaterice și poate duce la creșterea nivelului oceanelor. Schimbările de o asemenea amploare ar putea avea un efect devastator asupra ecosistemelor naturale, precum și asupra societății umane.

În prezent, se poate considera că s-au acumulat suficiente informații despre modificarea climei cauzată de oameni pentru a acționa în această direcție. Mulți experți în domeniul climatologiei consideră că:

” cu cât se va aștepta un timp mai îndelungat, cu atât povara costurilor pentru generațiile viitoare va fi mai mare ”.

Una dintre țările care au un plan foarte dezvoltat în această direcție și care urmărește îndeaproape aplicarea lui, este Norvegia.

La una din ședințele ONU referitoare la situația încălzirii globale, topirea ghețarilor și efectele lor dramatice, Ministrul de externe al Norvegiei a confirmat preocuparea țării lui în cooperarea internațională în domeniul schimbărilor climaterice și ale mediului înconjurător.

El spunea:

” Norvegia face eforturi pentru stabilizarea concentrațiilor de gaze de seră din atmosferă la un nivel care să nu permită interferențele periculoase, antropogene cu sistemele climaterice.

Norvegia își va respecta angajamentele luate în cadrul Protocolului de la Kyoto de a limita emisiile de gaze de seră în perioada 2008-2012 la mai puțin de unu la sută peste nivelul din 1990. De asemenea, Norvegia încearcă în mod activ implementarea unui regim climateric global cuprinzător și ambițios pentru perioada după 2012”.

Asemenea preocupări merită să rețină atenția tuturor administrațiilor guvernamentale din țările dezvoltate și a celor în curs de dezvoltare.

Acest aspect este cu atât mai important cu cât într-un raport, elaborat recent de către *Comitetul Interguvernamental pentru Schimbări Climatice* (IPCC), au fost clarificate multe dintre problemele care ani de zile au fost în discuție.

Schimbările climatice au deja un impact semnificativ asupra unor regiuni ale lumii, în special asupra diverselor țări și în special asupra majorității ecosistemelor. Aceasta va împiedica în special țările în curs de dezvoltare să-și îndeplinească unele dintre *Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului* (ODM).

Raportul arată însă că există diverse soluții pentru o temperare a situației prezente. Evaluările economice indică faptul (pe care îl afirmase și ministrul de externe al Norvegiei – n.n.) și anume:

”... fuga de răspundere are costuri care vor depăși de câteva ori costul acțiunilor de prevenire”.

Abordarea schimbărilor climatice devine pe an ce trece o necesitate din ce în ce mai importantă din punct de vedere economic și are menirea de a evita distrugerile semnificative ale economiei și activităților sociale globale și la nivelele naționale.

Problema actuală constă în găsirea unor soluții rezonabile și eficiente pentru noile cerințe globale.

Fără a ne transforma în niște profeți pesimiști trebuie să știm că unele dintre cele mai sumbre scenarii (prezentate în IPCC – n.n.), ar putea fi evitate prin luarea unor măsuri imediate la nivel mondial.

Asemenea acțiuni presupun eforturi concentrate ale tuturor țărilor și în special ale celor puternic industrializate și ale economiilor în curs de dezvoltare, pentru a reduce într-un mod semnificativ, cum ar fi de exemplu, cantitățile de emisii de gaze cu efect de seră.

Având în vedere că schimbările climatice au deja efecte asupra

populațiilor din anumite zone întinse, devine ca o obligație tot mai stringentă aceea de găsire a unor metode și a unor soluții care să permită oamenilor și comunităților să se adapteze la actualele realități impuse de schimbările climatice.

Țările în curs de dezvoltare vor fi cel mai puternic afectate, fiind totodată și cele cu cele mai reduse resurse, o combinație care va determina necesitatea unei cooperări internaționale.

Experiența ultimilor ani și previziunile pentru anii ce urmează trebuie considerate ca ani critici; tocmai de aceea ONU trebuie să facă tot posibilul ca să antreneze toate țările, urmărind o abordare globală a multiplelor probleme pe care le ridică schimbările climatice.

Multiple inițiative sunt lansate și multe angajamente sunt asumate de către diferitele state membre, de grupuri ale diverselor uniuni și state, precum și de societatea civilă și sectoarele particulare.

Toate țările lumii trebuie să recunoască că asemenea măsuri sunt și trebuie și în viitor să fie considerate ca fiind esențiale și ca atare, Convenția-cadru a Națiunilor Unite privind Schimbările Climatice (UNFCCC) este numai un cadru care oferă contextul instituțional în care s-ar putea obține o soluție globală.

Opiniile climatologilor, pe care le considerăm importante și le prezentăm mai jos se referă la scenariile climatice create pentru întregul secol al 21-lea; dintre acestea amintim:

- Temperatura medie globală care va crește cu 1.4-5.8° C, în funcție de scenariul de emisie, fiind cu 2-10 ori mai mare față de încălzirea din secolul trecut;
- Deasupra uscatului încălzirea este mai pronunțată decât media globală (la latitudinile înalte iarna ce au loc în nordul Americii de Nord precum și în nordul și centru Asiei);
- Încălzirea sub media globală se va manifesta mai puternic în sudul și sud-estul Asiei (vara) și sudul Americii de Sud (iarna).
- Cantitățile de precipitații la nivel global vor crește, cu mari diferențieri regionale: scăderi și creșteri cuprinse între 5-20%;
- Schimbarea climei va conduce la schimbări în circulația atmosferică care la rândul ei va conduce la schimbări în frecvența și amplitudinea unor evenimente extreme ale vremii;
- Zilele foarte calde vor fi mai frecvente, iar zilele foarte reci mai puțin frecvente;
- Va crește amplitudinea și frecvența precipitațiilor extreme în multe regiuni după cum va crește de asemenea și frecvența secetelor.

Reducerea emisiilor de gaze

Literatura de specialitate referitoare la emisiile de gaze, confirmă faptul după care cel mai ridicat potențial pentru reducerea emisiilor industriale se regăsește în industria metalurgică, care este unul dintre cele mai mari consumatoare de energie, alături de industria de fabricare a cimentului, producția de hârtie și de aluminiu.

Opțiunile de reducere a emisiilor din agricultură sunt și ele competitive și pot contribui la îndeplinirea obiectivelor de combatere a schimbărilor climatice pe termen lung.

Gradul actual de defrișare contribuie cu peste 20% din emisiile de gaze cu efect de seră având drept cauză factorul uman, făcând din defrișarea la nivel mondial una dintre principalele cauze ale schimbărilor climatice datorate omului.

Organizația pentru Agricultură și Alimentație a Națiunilor Unite estimase că în 2000- 2005 s-au pierdut, în medie, 12.9 milioane hectare de păduri, în special în America de Sud, Africa și Asia.

Stoparea ratelor atât de ridicate de defrișare, promovarea unui sistem al managementului durabil al pădurilor și plantarea unor noi păduri ar putea reduce semnificativ emisiile de gaze cu efect de seră.

Schimbările climatice prevăzute pot duce la creșterea accentuată a gradului de sărăcie și la subminarea dezvoltării durabile, în special în țările slab dezvoltate economic.

Eforturile de reducere a efectelor schimbărilor climatice la nivel global pot întări (chiar și parțial), perspectivele de dezvoltare globală prin scăderea riscului de impact negativ al schimbărilor climatice.

Cooperarea multilaterală internațională poate contribui în mod efectiv la reducerea substanțială a costului global al schimbărilor climatice comparativ cu costurile pe care fiecare țară le-ar putea suporta dacă ar acționa în mod independent.

Semnarea Protocolului de la Kyoto a fost o dovadă a felului în care stimulentele pot fi folosite pentru a îndeplini obiectivele stabilite printr-un acord internațional.

*

Este cunoscut că agricultura este una din marile surse a emisiilor de gaze de seră și a emisiilor de metan.

După calcule și prognoze realizate de biochimistii din diverse institute de cercetări, emisiile de asemenea gaze vor cunoaște o creștere de circa 50% până în anul 2030.

Schimbările climatice au și vor avea în continuare un mare efect asupra evoluției agricole și asupra asigurării cu mijloace de subsistență

pentru populațiile diverselor țări.

Specialiștii în domeniul agronomiei consideră de asemeni că încălzirea globală va avea o serie de avantaje și tot odată o serie de riscuri cu care se va confrunta agricultura.

Creșterea temperaturii globului va avea ca efect extinderea perioadelor destinate culturilor agricole, ceea ce va permite recolte mai multe și ca atare prețul produselor agricole se va reduce. Zonele împădurite se vor dezvolta mai mult și mai repede.

În acelaș timp, creșterea temperaturii va favoriza apariția și extinderea unor dăunători care vor putea supraviețui peste lunile de iarnă și vor ataca recoltele din primăvara următoare.

Temperaturile ridicate vor provoca ploi torențiale care se vor distribui în multe zone geografice. În acelaș timp anumite zone din Asia de Sud și din partea de Nord a Americii Latine vor primi mai puține ploi torențiale decât au primit până acuma.

Schimbările climaterice vor fi mult mai mari decât în prezent și se vor manifesta prin diverse și frecvente evenimente meteorologice, cum ar fi ciclonuri, inundații, ploi cu piatră și lungi perioade de secetă.

Creșterea nivelului apelor cu 15-20 cm. până în anul 2030 și cu peste 50 cm. până în anul 2100 vor afecta într-un mod serios recolte agricole.

Impactul va fi de mai mare amploare în zonele de coastă ale oceanelor, mărilor, fluviilor și deltelor, care în prezent sunt destinate unor activități agricole. Exemplele cele mai concludente în acest sens se vor manifesta în Bangladesh, China, Egipt, India și Asia de Sud-Est.

Numai în India se estimează că se vor pierde până în anul 2030 între 1000 și 2000 Km.p. de terenuri arabile.

Partea IV-a

Capitolul 8

Reducerea forțată a numărului populației

Fapte din dosarele încă nedeschise privind metodele de reducere forțată a populației Terrei

Numărul celor care în secolul 20 și în continuare în actualul secol susțin necesitatea immanentă a reducerii cu orice preț a populației globului, i-a proporții din ce în ce mai mari.

Partea deosebit de gravă a acestei concepții este aceea că ea este direct corelată cu soluționarea prin diverse metode pseudo-științifice sau mai corect spus prin metode total antiumane, a acestei probleme care are o valabilitate absolut discutabilă.

Una din metodele preconizate care a fost și continuă să fie nu numai discutată dar și aplicată este metoda *Eugeniei*.

Teoria maltusianistă a dus la apariția și promovarea concepției eugeniste Charles Darwin prin teoria sa referitoare la selecția naturală nu a făcut decât să întărească ideile lui Malthus care se refereau la „*marele pericol al înmulțirii populației și odată cu aceasta a celor bolnavi mintali sau cu diverse handicapuri fizice.*”

Lanțul acestui concept s-a extins ulterior prin ideile preconizate de Francis Galton (1822-1911)²¹¹ (vărul lui Darwin) care poate fi socotit ca părinte al teoriei eugenisticii și care considera că omenirea va avea șanse mai mari de progres dezvoltând „*Darvinismul Social*” prin preluarea concepției regnurilor din *Teoria Evoluției* cărora le-a aplicat principiile sociale.

Francis Galton susținea ideia „clonării” numai a unei anumite categorii de oameni cu calități genetice superioare, descurajându-i în același timp pe cei „infirmi” de a se înmulți.

Din istoria Eugeniei

²¹¹ Vezi Adnotări despre viața și activitatea lui Francis Galton

Un fapt despre care nu s-a vorbit zeci de ani, este cel legat de data creerii acestei pretinse „teori și a metodelor ei așa zis științifice de aplicare” și nici despre diversele grupuri și personalități (financiare și politice – n.n.), de mare prestigiu mondial care au susținut-o .

Francis Galton, părintele eugeniei afirma:

„ această știință constituie studiul factorilor sub control social, care îmbunătățește sau slăbește calitățile rasiale fizice sau mentale ale viitoarelor generații ”.

După unele opinii, multă lume a considerat că cei care au creat această pretinsă știință au fost naziștii și aplicarea ei în special în Germania hitleristă și în țările ocupate de fasciști în timpul celui de al Doilea Război Mondial a avut drept scop exterminarea unor minorități naționale.

Foarte puțini știu însă cine a fost adevăratul creator, cine au fost și cine sunt cei care au devenit adepții și susținătorii acestei concepții.

Din punct de vedere financiar, o asemenea concepție și-a găsit suportul unor mari personalități printre care se număra *David Rockefeller*(1915-2017)²¹² și *E.H.Harriman*(1848-1911)²¹³.

De asemeni, ideia eugeniei fusese susținută și de președintele Statelor Unite Woodrow Wilson(1856-1924)

Economistul englez *John Maynard Keynes* (1883-1946), a fost și el unul dintre susținătorii și promotorii acestui concept.

În 1912, după moartea lui Galton, s-a ținut la Londra primul Congres Internațional de Eugenie. Președintele acestui for internațional a fost *Leonard Darwin* (1850-1943), fiul lui Charles Darwin și nepotul lui Galton.

La acest Congres au participat printre alții: *Wiston Churchill* (1874-1965), primul ministru *Arthur Balfour* (1848-1930), *Alexandru Graham Bell* (1847-1922) (inventatorul telefonului).

La scurt timp după Congres, într-o ședință a Cabinetului Englez, Churchill a sugerat aplicarea ideii sterilizării bolnavilor mintali.

Ulterior, Churchill a publicat în revista „*Eugenia*” un articol intitulat „*Slăbiciunea mintală – un pericol social*”.

În 1926, ideile ce se manipula în Europa au pătruns și în SUA și 17 state și-au introdus programe active de sterilizare a bolnavilor mintali și a celor suferind de epilepsie.

²¹² vezi Adnotări despre David Rockefeller

²¹³ vezi Adnotări despre E.H. Harriman

În SUA, între cele Două Războaie Mondiale peste 60.000 de persoane din care peste jumătate trăiau în California și erau socotiți ca idioți, epileptici și bolnavi mintali au fost considerați drept candidați pentru a li se aplica sterilizarea.

În Suedia peste 90% dintre cei care au fost sterilizați erau femeile. Aici criteriile de sterilizare erau diferite în sensul că nu se discuta despre boli mintale și de comportamente ieșite din comun.

În Germania practicarea sterilizării s-a aplicat la sfârșitul celei de a doua decadă a secolului 20.

Concepția criminală a lui Hitler (1889-1945), privind aplicarea legii eugeniei adoptată în 1933, și în 1939, a dus la sterilizarea a peste 250.000 de persoane considerate ca fiind degenerate mintal. Această politică a deschis drumul lagărelor de exterminare în masă de la Dachau, Auschwitz și Belsen, unde au fost omorâți milioane de oameni.

Dr. Josef Mengele (numit și „îngerul morții”) (1911-1979), experimenta acest procedeu în lagărele de exterminare înainte ca oamenii să fie trimiși la cuptoarele unde erau arși de vii.

Considerând această metodă ca pe un element de igienă corporală, Heinrich Himmler (șeful Securității Secrete a Germaniei fasciste), (1900-1945), sugera în aceeași perioadă de tristă amintire, femeilor de origine germană „pură” să aibă relații sexuale „neprotejate” cu ofițerii SS care fuseseră verificați ca fiind „pur arieni”.

Un alt susținător al concepției eugenistice a fost celebrul scriitor *Bernard Shaw* (1856-1950), care afirma:

„numai religia eugenistică, poate salva civilizația”.

În 1904, s-a format și finanțat de către *Carnegie Institution* of Washington, D.C. *The Cold Spring Harbor Laboratory*, iar în 1921, s-a reorganizat această instituție și și-a schimbat denumirea în *Carnegie Institution* - Department of Genetics.

Între 1910 și 1940 își crease și activa un Departament de Înregistrare a unor rezultate eugenistice sub conducerea lui *Charles B. Devenport* (1866-1944)²¹⁴ și a asistentului său *Harry Hamilton. Laughlin* (1880-1943)²¹⁵ și finanțat de *Mary Harriman* (văduva lui E.H. Harryman) iar apoi de către *Carnegie Institution*.

Acest institut desfășura o activitate de lobby la nivelul Congresului SUA în vederea implementării unor legi care au dus la aplicarea politicii sterilizărilor forțate.

În 1907, Universitatea din Londra a deschis un laborator cu numele *Francis Galton*, care își propusese să studieze rolul și efectele eugeniei naționale.

În 1911 familia Rockefeller a susținut în continuare această concepție și prin diverse mijloace propagandistice a exportat această teorie, principiile și metodele de aplicare în

²¹⁴ Vezi Adnotări despre viața și activitatea lui Charles Benedict Davenport

²¹⁵ Vezi Adnotări despre viața și activitatea lui Harry H. Laughlin

Germania prin intermediul *Institutului Kaiser Wilhelm* pe care îl finanța și care mai târziu a devenit pivotul celui de al treilea Reich.

După Congresul dela Londra (din 1912), la care au participat peste 750 de delegați din diverse țări, eugenia s-a răspândit cu mare repeziciune în întreaga lume și în special în Statele Unite.

Scriitorul H.G. Wells (1866-1946), prin cărțile sale și prin diverse conferințe participa la răspândirea concepțiilor eugenistice iar în 1916, iubita lui H.G. Wells, Margaret Sanger a început promovarea ideilor eugenistice în SUA.²¹⁶

Profesorul *Lothrop Stoddard*, (1883-1950), dela Harvard University afirmă în 1922:

„procesul evoluției, este un proces de marcarea a diferenței dintre oameni”. Ca atare, spunea Stoddard, „ideia de egalitate socială și politică a fost unul dintre cele mai periculoase iluzii care a afectat omenirea.”

Un asemenea proces

„a fost încercat de către Revoluția bolșevică.”

„Aceasta a fost o infracțiune de neuitat împotriva naturii, precum și a claselor sociale”.

La scurt timp după lansarea acestor idei, Profesorul *Lothrop Stoddard*²¹⁷ a fost numit director al *Ligii americane de control a nașterilor*.²¹⁸

În 1924 lui Adolf Hitler i s-a publicat cartea „*Mein Kampf*” (Lupta mea) în care îi consideră pe eugeniștii americani ca principala lui sursă de inspirație.

Într-una din scrisorile trimise lui Madison Grant (1865-1937)²¹⁹, îi numește cartea lui Grant „*Trecerea mării rase*”, drept Biblia sa și pe această bază și-a formulat întregul plan al exterminării evreilor și a altor minorități naționale din Germania și din țările ocupate în timpul războiului.

În 1933, când Hitler a ajuns la conducerea Germaniei unul din primele sale acte a fost acela de promovare a eugeniei naționale.

²¹⁶ Dinesh D'Souza, *The Big Lie*, pg.27 și urm. Lucrare citată în bibliografie,.

²¹⁷ Lothrop Stoddard - istoric American, ziarist susținător al concepției eugenistice, susținător al teoriei rasiale

²¹⁸ Vezi Adnotări despre *Liga americană pentru controlul nașterilor*.

²¹⁹ Madison Grant - avocat american cunoscut mai ales pentru munca sa ca eugenst și conservator. A fost responsabil pentru una dintre cele mai renumite lucrări ale rasismului științific și a jucat un rol activ în elaborarea unor legi puternice de restricționare a imigrației și a legilor anti-încrucișări între rase intrate în contact biosocial lent, în Statele Unite.

În 1931, într-un articol publicat într-una din revistele cu profil eugenistic, J.Landman, afirma că în America existau peste 10 milioane de persoane inadecvate din punct de vedere social și care constituiau o amenințare constantă pentru Statele Unite și pentru rasa albă.

În această categorie erau incluși: maniacii, proxeneții, dependenții (surzi, orbi) și tot felul de delicvenți, criminali, debili mintali, cretini, idioți și cei implicați în droguri și contagioși de boli infecțioase cum era TBC și sifilis.

În Uzbekistan, sterilizarea forțată a început în 2004 și ea a devenit una din politicile oficiale de stat în 2009. Ginecologii aveau un număr de sterilizări care trebuie să le efectueze săptămânal.

La un interviu, unul dintre ginecologi afirma:

”... noi mergem din casă în casă și încercăm să convingem femeile ca să aibă această operație”.

*... este ușor să vorbești și să convingi o femeie săracă.
Este de asemeni ușor să folosești un truc pentru a le convinge”²²⁰*

*

După aproape patru decenii, *Henry Kissinger*²²¹ sublinia ca pe un fapt deosebit de important:

*„depopularea ar trebui să fie prioritatea principală
a politicii externe a Statelor Unite față de țările
lumii a treia”*

Până în ziua de astăzi concepția eugeniei își mai găsește mulți susținători din diverse cercuri politice și social-culturale.

Unul dintre reprezentanții americani la UNESCO, *Julian Sorell Huxley*,²²² în repetate rânduri a făcut o propagandă asiduă la adresa acestei concepții afirmând:

... numai pe această cale se va putea salva omenirea.

El propunea chiar acordarea de reduceri de taxe celor care în mod voluntar ar accepta să fie sterilizați.

În prezent diversele aspecte (cauzele și metodele de aplicare) sunt reluate la nivelul diverselor conduceri de state.

²²⁰ Gore, Al – The future, pg.234 Lucrare citată în bibliografie.

²²¹ Vezi Adnotări despre Henry Kissinger

²²² Vezi Adnotări despre Sir Julian Sorell Huxley

Unele state și-au exprimat scuzele de rigoare pentru aplicarea metodelor de sterilizare pentru cei mai mulți dintre pacienți proveniți din rândurile oamenilor săraci și ne-educați, care au fost aleși în baza unei legi numită HB1529 din statul Virginia în 1924.

Cât de subiective au fost criteriile de aplicare a metodei sterilizării rezultă dintr-un articol publicat în Washington Post²²³ referitor la un băiat (Lewis Reynolds) care jucându-se cu vărul lui, acesta l-a lovit cu o piatră și i-a creat o stare de convulsie pentru un număr de ani.

Starea sănătății lui nu l-a împiedecat când a ajuns la maturitate să se încadreze în corpul militar și să fie veteran al războiului din Coreea și Vietnam.

Ani de zile nu a avut nici un răspuns care să-i explice de ce i s-a aplicat sterilizarea și nici nu i s-a acordat vre-o compensație pentru această greșeală.

Astăzi, la vîrstă de 85 de ani, Lewis a solicitat acordarea unei compensații (de circa 50.000 de dolari) și la fel și altora cărora în același mod subiectiv li s-a aplicat procedura sterilizării.

Răspunsul oficial al Administrației federale a fost:

*Noi am făcut de-alungul anilor multe greșeli,
întrucât știința și, organul legislativ nu au fost întotdeauna corecte.*

Pe baza unor asemenea "greșeli" au fost sterilizați peste 60.000 de persoane. Cele mai multe victime au fost albi, dar au fost și unii afro-americani (oameni de culoare) și indieni.

Nici până în ziua de astăzi, nici un stat nu a acordat vre-o compensație și cererile celor în drept au rămas să fie re-discutate de către organele legislative din fiecare stat.

Infanticidul sau avortul

Mai mult decât un simplu subiect ce poate fi dezbătut îndelung cu tot felul de argumente pro și contra și privit din diverse prisme sociale, politice, religioase și economice, infanticidul sau pruncuciderea a fost și continuă să fie practică în diverse țări, într-un mod legal.

Un exemplu cunoscut de întreaga lume este cel practicat în China și India de ani de zile, unde în afară de faptul că s-a impus prin lege limitarea familiei la unul sau maximum doi copii, se procedează fără nici un scrupul la omorarea copiilor de sex feminin.

Eutanasia

Eutanasia este o metodă de provocare de către medic a unei morți precoce, nedureroasă, unui bolnav incurabil, pentru a-i curma o suferință grea și prelungită.

²²³ Wahington Post, Articolul: Sometimes, sorry may not be enough, 31 ianuarie 2013

Termenul provine din limba greacă: eutanasia (eu: bună, thanatos: moarte), care semnifică o moarte ușoară.

Eutanasia este de două feluri:

- activă sau voluntară,
- pasivă sau negativă.

Eutanasia activă sau voluntară se face la cererea pacientului muribund sau a persoanei legale care îl reprezintă. Ea implică o acțiune deliberată, care produce moartea.

Eutanasia pasivă sau negativă se manifestă prin abținerea de a aplica anumite procedee terapeutice care ar putea preveni moartea imediată sau ar prelungi viața celui aflat în suferință.

Din istoria eutanasiei

Eutanasia a fost acceptată din punct de vedere legal și moral, în forme variate, în diferitele etape ale dezvoltării civilizației umane.

În Grecia și în Roma antică, existau situații când era permis să ajuți pe cineva să moară.

Plutarh menționează că, în Sparta, pruncuciderea era practică asupra copiilor care nu erau suficient de „sănătoși și viguroși”.

Pe de altă parte, Platon²²⁴ a criticat ideea de eutanasiu, deși în Atena *magistrii* vremii păstrau o rezervă de otravă pentru oricine dorea să moară.

Ei spuneau:

*„Dacă viața a fost odioasă cu tine, mai bine să mori;
dacă ai fost distrus de soartă, mai bine să bei otravă”.*

Eutanasia voluntară la cei vârstnici a fost un obicei aprobat la cele mai multe civilizații antice.

Impunerea bisericii pe plan social a făcut ca eutanasia să fie oficial interzisă.

Creștinismul, iudaismul și islamismul, care consideră, fiecare în felul lui, viața ca fiind sacră, au condamnat euthanasia sub orice formă.

Urmând principiile tradiționale religioase, legislația multor țări consideră și astăzi actul de a ajuta pe cineva să moară drept omucidere și ca atare este supusă sancțiunii penale²²⁵. Chiar și eutanasia pasivă a fost de multe ori condamnată. Ea însă a existat nedecarată chiar și acolo unde a fost declarată ca fiind ilegală.

²²⁴ Platon - Gorgias. The Greeks. Od Hatzopoulos, ed. Athens: Kaktos Publishers, 1992: pg. 266-267; linia 512a

²²⁵ vezi cazul Dr. Jack Kevorkian (1928-2011), supranumit și doctorul morții, care aplicând soluțiile eutanasiei, în SUA, a fost condamnat la închisoare între 10 și 25 de ani. Pentru informații suplimentare vezi informațiile on line sub titlul Dr. Jack. Kevorkian.

Este destul de frecvent întâlnită și practica după care externarea unor bolnavi la cererea familiei sau la sugestia medicilor, întrucât acești bolnavi sunt considerați ca fiind în afara oricăror posibilităților actuale de tratament, situație care este amiabilă pentru ambele părți: pentru familie, pentru că evită complicațiile și cheltuielile legate de autopsie, transport, formalități de natură administrativă; precum și pentru instituțiile de asistență medicală, pentru că reduce cheltuielile, eliberează un pat de spital și nu alterează indicii statistici ai spitalului prin creșterea mortalității.

Cei care au criticat această practică au adus în discuție așa-numitele „*Comitetele eutanasiei*” înființate de Germania nazistă, care erau împuternicite să condamne și să execute pe oricine era considerat o povară pentru stat. Acest exemplu de abuz prin puterea de a decide asupra vieții și morții a constituit mult timp un argument împotriva practicării eutanasiei.

Aspecte considerate ca fiind legale

Organizații care au susținut legalizarea eutanasiei au apărut în Marea Britanie, în 1935, și în SUA în 1938. Aici a apărut *Eutanasia Society of America*, care:

„ținând cont de precauțiile necesare, poate fi considerată ca un act legal; ea permite bolnavilor incurabili să aleagă imediat să moară decât să trăiască în agonie”.

În 1979, societatea EXIT din Marea Britanie a publicat primul ghid cu „prescripți în vederea sinuciderii”, în care erau date indicațiile necesare privitoare la modalitățile de sinucidere. Acest ghid a fost urmat de o altă carte, intitulată: *Lasă-mă să mor înainte de a mă trezi*.

Aceste organizații au câștigat un anumit suport din partea unui segment al opiniei publice, dar nu au fost în stare să se impună în întreaga lume.

În ultimele decenii, legile împotriva eutanasiei pasive și voluntare au devenit mai permissive, dar încă există o mulțime de întrebări de ordin moral și legal.

Două referendumuri care au avut loc în statele Washington și California (SUA) au autorizat medicii din aceste state să practice eutanasia activă, aceasta fiind considerată o „nouă prestație medicală”. Ea a fost aprobată de 64% dintre participanți și de 79% dintre cei care aveau vârsta sub 35 de ani.

În SUA există de altfel o adevărată mișcare pro-eutanasiе, care promovează dreptul de a muri „cu demnitate” și care a primit o încurajare considerabilă prin includerea, în 1990, în legislația a 40 de state, a recunoașterii dreptului legal al unei persoane de a lua singură „decizia de a trăi”. Aceasta permite împuternicirea medicului curant de a nu efectua nici un act medical care ar prelungi viața unui bolnav aflat într-un stadiu terminal de evoluție a unei boli incurabile.

În 1989, prestigioasa revistă medicală *New England Journal of Medicine* a publicat un articol în care se afirma:

„nu este imoral pentru un medic să asiste
într-un mod rațional sinuciderea unui bolnav
aflat în stadiul terminal al unei boli incurabile”.

În revista medicală *Journal of the American Medical Association* (JAMA) a fost descrisă, într-un articol, *ne semnat*, inițiativa unui medic de a injecta unui tânăr bolnav de cancer o doză letală de morfină, fără ca pacientul să știe, fapt care a provocat un enorm scandal în lumea medicală.

Ca replică a fost publicat un alt articol, intitulat „*Doctorii nu trebuie să ucidă*”, prin care „medicul ucigaș” a fost acuzat că a încălcat legile civile, nu a respectat protocoalele medicale și a violat cele mai sacre canoane medicale.

În Olanda, țară în care eutanasia este legiferată, anual au loc în jur de 5.000 de cazuri de eutanasiu activă. Ea este făcută în următoarele condiții:

- când pacientul este conștient și își dă acordul liber, explicit și repetat;
- atât pacientul, cât și medicul sunt de acord că suferința este extrem de greu tolerabilă;
- toate posibilitățile terapeutice au fost epuizate și există acordul unui alt medic, complet neimplicat în acel caz;
- există o decizie judecătorească individuală, dată în acest scop.

Procedura completă este însă destul de greoaie și necesită mult timp pentru a fi finalizată. De aceea, și aici, ca și înalte țări, se întâlnește așa-numitul „private killing”, o eutanasiu activă discretă, în care cauza oficială a decesului este stopul respirator; ea se efectuează printr-o doză masivă de narcotice care, evident, nu este declarată și care creează impresia unei morți naturale.

1,8% din totalul deceselor care au loc în Olanda sunt rezultatul eutanasiei active, iar 54% dintre medicii olandezi au participat cel puțin o dată la o asemenea „execuție”.

Este curios faptul că motivele care duc la alegerea acestei decizii sunt multiple:

- demnitatea,
- durerea
- lipsa valorilor etice și morale,
- sentimentul dependenței de alții,
- lipsa poftei de viață.

În numai 10% dintre cazuri, durerea este elementul unic de decizie.

Apreciind considerentele medicale și etice *Asociația Medicilor Americani* a dat, în 1933, o declarație intitulată „*Medicul și pacientul muribund*”, care susținea ideea:

„*scurtarea intenționată a vieții unei ființe umane
de către o alta, vine în contradicție cu etica profesiei medicale*”.

Profesiunea medicală a fost dintotdeauna situată în mijlocul controverselor privitoare la eutanasiu.

Unele guverne și grupări religioase acceptă ideea după care acești bolnavi aflați în stadii terminale ale unor boli incurabile, pentru care nu există astăzi nici o posibilitate de tratament medical, nu este justificată apelarea la „mijloace excepționale” pentru a le prelungi viața (indiferent pentru cât timp, cu ce calitate a vieții și cu ce preț?).

Progresele tehnicii medicale fac posibilă utilizarea aparatelor de ventilație mecanică – ce suplinesc funcția plămânilor, a rinichiului artificial și a altor aparate care pot permite păstrarea „în viață” a unei persoane pentru o lungă perioadă de timp, deși ea este într-o stare de coma (inconștiență), din care nu-și va reveni niciodată în condițiile cunoștințelor medicale actuale, iar creierul are leziuni ireversibile, incompatibile cu o viață cât de cât normal (alimentație, comunicare, mișcare etc.).

O asemenea situație produce suferință bolnavului, familiei și este extrem de scumpă, nefiind accesibilă în orice spital.

Pentru a ameliora problemele de etică și de morală produse de eutanasiu activă, a fost proiectat chiar un aparat care să asiste sinuciderea unor asemenea pacienți.

Primul dintre cei care l-au folosit a fost o femeie la care a debutat boala Alzheimer (o formă de demență progresivă) și care, de teama că în viitor nu va fi în stare să ia singură decizia privitoare la sinucidere, a ales să o facă în acest mod.

Inventatorului acestui aparat i s-a retras însă ulterior dreptul de practică medicală.

Pe de altă parte, progresele rapide pe care le face medicina, îndeosebi în transplanturile de organe, pot conduce la abuzuri în ceea ce privește eutanasiu, știut fiind faptul că marea majoritate a organelor transplantate sunt recoltate de la bolnavi considerați fără nici o șansă de supraviețuire, al căror creier este complet mort (fapt demonstrat prin criterii de stabilire a morții creierului bine standardizate), dar la care activitatea celorlalte organe este menținută artificial prin mijloace medicale, a căror întrerupere duce imediat la moartea biologică propriu-zisă.

Interesul nedeclarat al celor care recoltează organele pentru transplantare este evident, acela de a avea cât mai mulți donatori.

Cu toate acestea, cel de la care s-a recoltat un organ pentru transplantare „trăiește” într-un anumit fel în corpul celui alt, are păstrată propria lui zestre genetică și „ajută” un alt om să trăiască.

Noile definiții ale morții, privite din punct de vedere medical și legal, precum și responsabilitățile medicale încearcă să lămurească această nouă realitate.

Majoritatea țărilor au acceptat noțiunea de moarte cerebrală – punctul în care centrii nervoși cei mai importanți nu mai funcționează – moment în care este sau poate deveni „legală” oprirea, cu permisiunea familiei, a unui aparat care menține „viața”.

În 1985, în SUA s-au adoptat așa-numitele *Drepturi ale bolnavului în stadiul terminal*. Acestea îi permit să opteze pentru o eutanasiie pasivă, dacă ia această hotărâre liber și este informat de consecințe.

Controversele legate de eutanasiia activă rămân încă deschise datorită activității mișcărilor religioase și a multor membri ai profesiei medicale.

Considerentele religioase

Un mare filozof și medic al culturii iudaice, pe nume *Maimonides* (1135-1204), pe care contemporanii săi l-au supranumit „Al doilea Moise”, afirma:

*„O persoană care este pe moarte trebuie să fie privită
cu respectul ce i se cuvine unei persoane care este în viață”.*

Coranul stipulează faptul că eutanasiia, chiar dacă este solicitată de bolnav, este un păcat, iar cei care o fac vor fi „excluși din ceruri”.

În anul 1958 a fost emisă „*Declarația Vaticanului privind eutanasiia*” și care susținea că:
*„biserica, acum și întotdeauna, a fost împotriva luării unei
vieți, indiferent de circumstanțe”.*

De altfel, luarea vieții unui om, indiferent de circumstanțele pe care ni le putem argumenta, este o încălcare a Legii lui Dumnezeu care spune clar:

„Să nu ucizi!”

Argumentele care vin în favoarea eutanasiiei trebuie filtrate prin prisma următoarelor întrebări:

- Dreptul de a alege trebuie respectat mai mult decât viața însăși?
- Cât este de reală alegerea pacientului? Nu este ea influențată de faptul că el ar vrea să trăiască, dar știe că va muri?
- Teama de moarte este mai mare sau mai mică decât teama de suferință, de durere?
- Este moartea un loc de ”evadare” sau un loc ”de parcare”?

După opinia credincioșilor și a ierarhiei diverselor credințe, numai Dumnezeu poate decide când viața nu mai are nici o valoare.

Dacă acceptăm faptul că un om sau un grup de oameni, indiferent cât ar fi de calificați în acest domeniu, poate decide cine trebuie să trăiască și cine trebuie sau poate să moară, prerogativele lui Dumnezeu drept *Creator*, sunt preluate de creaturile Sale.

Istoria a experimentat această substituție în numele unor idealuri declarate nobile, iar „purificarea rasei” atât de elitist declarată, a fost un fiasco.

A ucide este o „boală contagioasă”, îndeosebi pentru acest secol, greu de ținut în frâu și cu mari tendințe de multiplicare.

Moartea este cel mai privat aspect al vieții.

Din nefericire, intimitatea ei este din ce în ce mai mult violată.

Tehnologia medicală de astăzi a adus nu numai beneficii pacienților, dar și schimbări și modificări etice, legale și religioase; a creat dileme pentru bolnavi, pentru familiile acestora și pentru personalul medical.

Este euthanasia o soluție? Este ea ultima soluție?²²⁶

Categoric, nu!

Scăderera populației în China prin politica demografică: "copilul unic"

După opinia multor demografi analiști, o populație numeroasă în interiorul granițelor unui stat asigură, cu certitudine, o armată puternică și numeroasă, dar și o forță de muncă mult mai "consistentă".

Totuși, în condițiile în care teritoriul e limitat, iar resursele de hrană sunt indisponibile, sau sunt foarte reduse, trebuie identificate și adoptate metode pentru stoparea ritmului accelerat al natalității.

În acest scop în China s-a introdus politica antinatalistă, impusă de către președintele Deng Xiaoping (1904-1997). Această concepție urmărea ca familiile să fie constrânse să aibă un număr mic de copii pentru a se reduce sau de a încetini ritmul natalității și de a micșora fertilitatea (numărul de copii/femeie).

Această politică a fost introdusă în anul 1979, pentru a rezolva problemele de ordin social și economic.

Scopul restricțiilor era ca fiecare familie să aibă *un singur copil*, iar dacă nu se conforma erau sancționați prin taxe suplimentare, precum și prin dificultățile create de către autorități (în achiziționarea unui imobil, sau prin discriminări create la angajare (având prioritate familiile cu un singur copil).

Efectul imediat asupra familiilor mai puțin numeroase a fost creșterea nivelului de trai și o educație mai bună pentru copiii singuri la părinți.

Propaganda chineză privind "*copilul unic*" nu a dat roade imediat, ceea ce a determinat ca autoritățile chineze să recurgă la măsuri extreme.

²²⁶ Sursa: Prelucrat după: Dr. Leonard Azamfirei - E bine să știți; Sfaturi pentru oamenii sănătoși și... bolnavi, Casa de Editură Viață și sănătate, București, România, 2003)

Astfel, anii '80 ai fostului secol au fost marcați de un număr extrem de ridicat de avorturi, de ordinul milioanei și de sterilizări forțate a sute de mii de femei.

Pentru încălcarea restricțiilor impuse de guvern, chinezii riscau amenzi deosebit de mari, și chiar aplicarea pedeapsei cu închisoarea.

În zonele rurale oamenii au învățat să "ocolească" legea, trimițând femeile gravide la rude. După naștere, familiile anunțau că au înfiat, un copil ori că părinții copilului le sunt rude.

Chiar dacă cifrele oficiale afirmă că numărul de copii/femeie a trecut de la mai mult de 6 în 1950, la sub 2 în 2010, această politică nu a reușit să diminueze într-o măsură suficientă creșterea demografică.

Foarte mulți copii (este vorba de ordinul a milioane -n.n.) s-au născut dar nu erau declarați ca noi născuți.

Excepția de la regula "unicului copil", impusă de liderul Deng Xiaoping, se regăsea și în regiunile în care trăiau minorități etnice.

Cuplurilor din mediul urban le era permis să aibă doi copii dacă, dovedeau că atât soțul, cât și soția, au fost copii singuri la părinți.

Cuplurile din mediul rural aveau voie să aibă doi copii, dacă primul născut era o fată.

Pe această cale se poate afirma, totuși, că strategia "copilului unic" a condus la controlul natalității, cel puțin în unele provincii, însă drept consecință au apărut două probleme majore:

- populația Chinei se confruntă în prezent cu un grad ridicat de îmbătrânire demografică și
- implicit, cu o forță de muncă mult mai redusă.

Analizându-se situația existentă noul Guvern de la Beijing a ajuns la concluzia că vechea regulă de mai bine de 30 de ani, care obliga cuplurile să aibă numai un singur copil nu mai era benefică, în contextul în care economia Chinei, (a doua economie a lumii), a început să-și revină după criza economică.

Începând cu anul 2010, autoritățile chineze au început proiecte-pilot în cinci provincii în care rata natalității era extrem de scăzută.

De exemplu, autoritățile provinciei chineze Guangdong, care are cea mai mare populație din gigantul asiatic, i-au solicitat guvernului central autorizația de a atenua politica copilului unic, datorită creșterii fenomenului îmbătrânirii accelerate a populației.²²⁷

Potrivit unor informații apărute în publicației *China Daily*, lipsa forței de muncă, mai ales în zonele rurale din nordul Chinei, este extrem de ridicată. Disponibilizările în masă de la sfârșitul anului 2008 și începutul anului 2009, cauzate de criza economică, au ascuns o lungă perioadă problema lipsei forței de muncă, însă în 2010 ea a devenit din nou vizibilă.

²²⁷ Sursa: Prelucrat după: Petronela-Sonia Nedea, *Geografie economică mondială – Note de curs*, Editura Universitară București, 2012, pg. 21-23]

Cauza deficitului forței de muncă se datora:

- scăderii natalității și
- continuarea (chiar cu un ritm ceva mai redus, a boom-ul economic.

În același timp unii analiști chinezi au confirmat că fenomenul creșterii deficitului forței de muncă a dus și la dezvoltarea și extinderea sistemului de învățământ superior din China. În anul 2010, universitățile au avut peste 6,4 milioane de noi studenți, în condițiile în care, în urmă cu zece ani, erau cu puțin peste 2 milioane de studenți.

Procesul școlarizării poate fi o problemă, în contextul în care China are nevoie și de o forță de muncă mai puțin calificată necesară în anumite domenii de activitate.

Pe viitor, se așteaptă o modificare majoră a politicii demografice chineze, care va fi îndreptată mai mult către gestionarea populației, decât către un control cantitativ, în vederea îmbunătățirii condițiilor de trai.

Pentru moment în China măsurile de reducere a populației preconizate de administrația de la Beijing se referă la următoarele mijloace:

1. Se încurajează căsătoriile târzii, ceea ce prevedea o scădere a numărului de urmași legali,
2. Se oferă concedii de maternitate doar pentru prima naștere;
3. Se oferă alocații doar pentru primul copil născut;
4. Se oferă concediu medical 14 zile pentru femeile care avortează și 30 de zile pentru femeile care acceptă să fie sterilizate;
5. Se încurajează abandonarea sau avortul copiilor de sex feminin;
6. Se pun la dispoziția populației materiale contraceptive subvenționate de către stat.

O altă problemă cu care se confruntă poporul chinez și care continuă să fie din ce în ce mai agresivă, este politica de încălcare a drepturilor omului.

Această veche/nouă strategie politică a conducerii de la Beijing aplicată în țara care deține un loc prioritar în lume din punctul de vedere al numărului populației este un sistem de manipulare a populației pentru a urma fără nici o împotrivire indicațiilor conducerii eșalonului superior al partidului comunist care este unicul conducător al țării.

În momentul în care o familie începe să-și exprime anumite păreri împotriva hotărârilor partidului comunist încep tot felul de presiuni asupra membrilor familiei.

Acțiunile poliției chineze ajung până la bătaia membrilor familiei, arestarea lor pe termen lung, distrugerea surselor de asigurare a subzistenței.²²⁸

²²⁸ Dacă familia respectivă trăiește în mediul rural și deține un lot mic de teren pe care își cultivă unele produse alimentare (cartofi, ceapă, ș.a.) , i se distruge modesta recoltă pe care o are. Noapte de noapte se aruncă cu tot felul de murdării în pereții casei în care locuiesc, iar familia este ținută tot timpul sub urmărirea organelor de securitate.

Sunt nenumărate cazuri în care unii dintre intelectualii chinezi (cum ar fi eminenta poetă Liu Xia)(1961 -)²²⁹, exprimându-și anumite opinii împotriva concepției politice actuale, a fost condamnată la luni de zile de arest în casă, fără a avea dreptul de a se întâlni sau ași vedea prietenii²³⁰.

Asemenea exemple demonstrează cum conducerea statului chinez încalcă în continuare principiile unei reale democrații, indiferent că este vorba de măsuri de dirijare a nașterilor sau a exprimării unor opinii antiguvernamentale.

Pentru acest motiv ca și pentru altele care se referă la încălcarea drepturilor omului și a deciziilor sale personale, Statele Unite ar trebui să-și impună punctul de vedere într-un mod foarte categoric iar asigurarea drepturilor omului să devină prioritatea numărul unu în politica externă față de China.

Transmitera la nivel global a diferitelor epidemii. Nesfârșitul război împotriva virusilor.

Pe măsură ce revoluția tehnologică și industrială a permis călătoriile rapide de la un capăt la altul al lumii, epopeea microbilor, a intrat într-o nouă eră.

După opinia multor specialiști virusologi, în mod ironic curiozitatea și inteligența umană care au generat studiile privind noile stadii de evoluție au fost și cele care au pregătit terenul pentru cel mai temut și invizibil dușman: *microbul*.

Omenirea nu trece singură prin procesul evoluției,
microbii o urmează pretutindeni

Fenomenul globalizării cu nenumăratele avantaje și dezavantaje despre care s-au scris și continuă să se scrie sute și mii de informații și face obiectul a nenumărate simpozioane naționale și internaționale, își prezintă uneori imaginea ”neagră”, total nedorită a gravelor epidemii.

²²⁹ Liu Xia –poetă, pictoriță și fotografă chineză. Căsătorită cu Liu Xiaobo un proeminent activist pentru drepturile omului care a fost trimis într-un lagăr de re-educare în 1996.

²³⁰ Jared Nenser – A New China strategy, The Washington Post, 28 octombrie 2013, pg. A19

Tot felul de epidemii ce ajung să se răspândească la nivel global cu o viteză similară cu aflarea informațiilor, au enorme implicații și efecte fatale. Întraga lume este oarecum obișnuită cu știri despre epidemiile care au afectat omenirea făcând milioane de victime²³¹

O altă epidemie cu grave implicații a început în China nu cu mult timp în urmă cunoscută sub numele de *Gripa aviară* (sau între medici și specialiștii epidemiologi sub numele de H7N9).

Apariția acestui viriis ce se extinde la nivel global trebuie imediat anunțată și cei afectați de acest virus trebuie tratați, înainte ca aceasta epidemie să devină de mari proporții.

Ani de zile conducerile țărilor comuniste, preferau să nu transmită nici un fel de informații despre apariția și manifestarea unor asemenea viruși și nici despre numărul persoanelor afectate.

În 2013, guvernul de la Beijing sub directul control și sprijin al Organizației Mondiale a Sănătății (OMS), au anunțat apariția acestui virus, care până la sfârșitul lunii mai 2013 infectase 129 de persoane din care 31 (24%) au murit.

Cu sprijinul OMS, se încearcă limitarea extinderii acestui virus și tot odată informarea altor țări despre evoluția lui.²³²

De asemeni, la mijlocul lunii iunie 2013, un nou virus ce afecta în mod special căile respiratorii ale oamenilor și-a manifestat prezența în Orientul Mijlociu. Acest virus numit de către virusologi MERS-CoV (Middle East Respiratory Syndrom - Coronavirus) a omorât peste 59% dintre victimele afectate. El s-a manifestat prin cel mai mare număr de victime în Arabia Saudită dar în același timp s-au remarcat cazuri de infecții în Marea Britanie, Franța și Italia.²³³

După opinia medicilor el s-a extins într-o lună de zile, transmițându-se de la om la om între pacienții din spitale, dar și prin vizitele în special a membrilor de familie și între cei din corpul sanitar din spitale.

Acest virus este mai puternic decât SARS (Sever Acute Respiratory Syndrom) care a omorât circa 800 de persoane în diferite țări în 2003.

Armele de distrugere în masă

²³¹ Vezi Adnotări despre marile epidemii care au afectat lumea

²³² Wahington Post, 9 Mai, 2013, pg. A16

²³³ ibidem, Washington Post, 20 Iunie 2013, pg. A6

Armele de distrugere în masă reprezintă acele arme capabile să ducă la moartea unui mare număr de oameni. Astfel de arme sunt cele nucleare, biologice, chimice și radiologice.

Ceea ce este deosebit de important de știut de către toată lumea este că majoritatea acestor arme de distrugere în masă au fost concepute într-una dintre cele mai dezvoltate și în același timp, una dintre democrațiile susținute prin cele mai puternice declarații dela cele mai înalte tribune, și care se referă la asigurarea păcii în lume: Statele Unite ale Americii.

Statele Unite, într-o perioadă istorică de circa 200 de ani au oferit întregi lumi unele dintre cele mai spectaculare realizări care au dus la schimbarea lumii: În ultimul secol aici au fost înfăptuite o serie de tehnici și tehnologii printr care: tehnica și tehnologia alunizării, s-a creat tehnologia inteligenței artificiale și a recunoașterii vocii cu multiple efecte destinate vieții oamenilor, cei mai sofisticați roboți destinați industriei și înlocuirii membrilor celor ce au fost răniți în războiul din Irak și Afganistan, și tot aici s-a dezvoltat și una dintre cele mai feroase arme de distrugere în masă: *bomba atomică*.

Armele nucleare fac parte din categoria armelor de distrugere în masă destinate uciderii unui mare număr de oameni și/sau distrugerii structurilor construite de om, sau cu efecte enorme asupra biosferei în general.

Faptul că anumite țări dețin arsenal nuclear sau tehnologii de producere a armei nucleare întreține riscul producerii, în orice moment, a unui atentat terorist în care să se întrebuințeze acest tip de armament.

Istoria acestei arme este legată de numele savantului Albert Einstein care la 2 august 1939), i-a trimis o scrisoare președintelui Franklin D. Roosevelt în care îi descria această invenție.

Președintele Roosevelt, a susținut această idee și la scurt timp guvernul SUA a lansat proiectul de realizare a armei nucleare cunoscut sub numele de “*Proiectul Manhattan*”.

Deoarece pentru realizarea armei nucleare era nevoie de uraniu îmbogățit a fost construită la Oak Ridge (statul Tennessee) o instalație de îmbogățire prin procedeul de difuzie gazoasă, pus la punct de Harold Urey (1893-1981)²³⁴, iar în laboratoarele Universității California, Ernest Lawrence (1901-1958)²³⁵ a finalizat procedeul separării magnetice a izotopilor uraniului.

²³⁴ Harold Clayton Urey - chimist fizician american, a cărui lucrare de pionierat asupra izotopilor i-a adus Premiul Nobel pentru Chimie în 1934 pentru descoperirea *deuteriului*. A avut un rol semnificativ în dezvoltarea bombei atomice, contribuind, de asemenea, la teoriile privind dezvoltarea vieții organice din materia non-vie.

²³⁵ Ernest Orlando Lawrence - om de știință american. Unul dintre pionerii în domeniul nuclear. A câștigat premiul Nobel pentru fizică în 1939 pentru invenția sa de *ciclotron*. Era cunoscut pentru lucrarea sa privind separarea izotopilor uraniului pentru Proiectul Manhattan, precum și pentru înființarea Laboratorului Național Lawrence Berkeley și

Pe parcursul a șase ani, între 1939-1945 pentru finalizarea proiectului Manhattan s-au cheltuit peste 2 miliarde de dolari, ceea ce la timpul acela era o sumă extrem de mare. Proiectul Manhattan a fost realizat prin participarea unui mare număr de oameni de știință și de savanți conduși de Julius Robert Oppenheimer (1904 –1967)-fizician american și profesor de fizică la University of California, Berkeley²³⁶.

Prima armă nucleară a fost testată la 16 iulie 1945 în deșertul New Mexico.

Ulterior bomba atomică a fost folosită împotriva oamenilor de două ori (în anul 1945 în jurul încheierii celui de-al Doilea Război Mondial, când SUA au aruncat o singură bombă atomică cu fisiune asupra orașului Hiroshima (în dimineața zilei de 6 august 1945) și la interval de câteva zile (la 9 august 1945), când un dispozitiv tip implozie, cu plutoniu, a fost aruncat asupra orașului Nagasaki. Norul, sau „ciuperca” acestei bombe s-a înălțat mai mult de 18 kilometri deasupra hipocentrului exploziei.

Folosirea acestor 2 bombe, a determinat moartea imediată a circa 200.000 de oameni (majoritatea civili) și ulterior a unui număr și mai mare de oameni datorită efectelor radiațiilor atomice.

Perioada dintre cele Două Războaie Mondiale a fost marcată de întrebuințarea armelor chimice de către Japonia și Italia împotriva Chinei și Abisiniei (Etiopiei).

În cel de-al Doilea Război Mondial, japonezii au recurs la utilizarea armei chimice împotriva trupelor chineze din Extremul Orient.

Armele biologice sunt de foarte multe ori confundate cu armele chimice.

Din istoria armelor biologice

Istoria armelor biologice se reflectă într-o mulțime de acțiuni ce au avut loc cu mii de ani în urmă²³⁷.

Laboratorul Național Lawrence Livermore.

²³⁶ Din grupul savanților făceau parte: David Bohm, Leo Szilard, Eugene Wigner, Otto Frisch, Rudolf Peierls, Felix Bloch, Niels Bohr, Emilio Segre, Enrico Fermi, Klaus Fuchs și Edward Teller.

²³⁷ Este cunoscută otrăvirea fântânilor cu cadavre de animale sau plante otrăvitoare ca mijloc de apărare precum și a surselor de alimente. Aceleași metode au fost utilizate și ca mijloace ofensive. Primul fapt consemnat în istoria militară pentru utilizarea plantei *Spânz* (*Helleborus*) a fost pentru a otrăvi apa din cetatea Kirrha în anii 600 B.C. de către Solon din Atena. În anii 400 BC arcașii Sciției foloseau săgeți otrăvite din cadavre în descompunere. Folosirea cadavrelor pentru a otrăvi resursele de apă fusese o metodă eficientă de război biologic. Această tactică a fost folosită ulterior de Barbarossa în 1155, în războiul de la

Odată cu creșterea numărului conflictelor militare pe plan mondial, când fiecare armată căuta să-și asigure superioritatea numerică distrugând un procent cât mai mare din armatele adverse, armele biologice au început să fie folosite din plin.

Folosirea agenților biologici ca arme nu se putea limita așa cum am arătat în nota de subsol, numai la Europa și Asia.

În 1763 pături infectate cu variolă au fost distribuite populației de indieni-americieni din Fortul Pitt (Pensilvania), de către colonelul britanic Henry Bouquet.

Nu se știe dacă acest pretins ”ajutor” a fost intenționat sau nu; efectul diseminării variolei în mijlocul populației indiene a avut efecte devastatoare, întrucât a fost primul contact cu o boală necunoscută de către o populație fără imunitate la un agent biologic.

Acesta poate fi considerată ca fiind prima manifestare a efectului utilizării pentru prima oară a unei arme biologice și care a avut un efect de exterminare în masă.

Un efect similar de folosire a unor agenți biologici asupra unei populații susceptibile, s-a încercat să se reproducă în 1785 împotriva tunisienilor, prin distribuția de pături infectate cu variolă.

Descoperirea noilor continente, în afara schimburilor culturale a dus și la schimburi biologice, europeni au dus variola în America și cei care se întorceau pe continentul european, s-au întors aducând cu ei microbul sifilisului.

În cea de a doua jumătate a secolului al 19-lea s-au înregistrat mari descoperiri în domeniul microbiologiei și a bolilor infecțioase²³⁸.

Tortona. Rădăcinile de mandragora au fost utilizate în ani 200 BC de către cartaginezi pentru a otrăvi vinul inamicului.

Hanibal a folosit șerpi veninoși aruncați în bărcile inamicilor în bătălia de la Pergamus în anul 190 BC. Catapultarea cadavrelor infectate cu ciumă a fost folosită de Mussis, un mongol, la asediul cetății din Crimeea actuală, Kaffa în 1346. Cetatea aflată sub conducere genoveză a fost focarul de diseminare a primei epidemii de ciumă în Europa. Nu mai puțin de 15 milioane de europeni au decedat după reîntoarcerea corăbiilor genoveze cu marinari infectați în portul Genova. Spaniolii în războiul contra francezilor pentru orașul Napoli au infectat în 1495, vinul cu sânge provenind de la bolnavii de lepră.

O abordare mai detaliată a utilizării agenților biologici a fost inițiată de Siemenowicz în 1650, un general polonez de artilerie, care a folosit obuze de artilerie încărcate cu salivă de la câinii bolnavi de turbare pentru a le lansa asupra inamicului.

În 1710 trupele rusești au folosit tehnica din 1346 catapultând cadavrele infectate cu ciumă împotriva trupelor suedeze.

²³⁸ Descoperirea din 1863 de către medicul francez Casimir Joseph Davaine a agentului cauzal al antraxului este considerată momentul de ieșire din perioada empirică și trecerea în perioada științifică, bazată pe dovezi. Au urmat o serie excepțională de descoperiri ale agenților biologici cauzali pentru diverse boli; În 1876, Robert Koch a obținut primele culturi pure de antrax; apoi în 1882, Löffler și Shutz au descoperă agentul cauzal al morveii; în 1887, Sir David Bruce a descoperit agentul cauzal al brucelozei; în 1883, Koch descoperă

Primul Război Mondial a fost marcat și de acceptarea utilizării armelor chimice; cu toate acestea armele biologice nu au fost nici pe departe neglijate: o serie de lucrări cu caracter mai mult literar, descriu permanenta preocupare a armatei germane, pentru utilizarea armelor bacteriologice²³⁹.

În prezent, un considerabil potențial de risc la adresa securității este generat de pericolul sustragerii de arme chimice din depozitele Rusiei, țară care are cel mai mare arsenal de acest tip - aproximativ 40.000 de tone. Trebuie menționat că Rusia a înregistrat întârzieri în ceea ce privește respectarea calendarului stabilit de Convenția pentru Arme Chimice, referitor la dezafectarea acestui arsenal, program finanțat cu 2 miliarde dolari de SUA, Canada și UE, și cu termen de finalizare în anul 2012/2013.

Bioterorismul

Concluziile desprinse din stoparea proliferării nucleare în ultima jumătate a secolului trecut nu au valabilitate în cazul proliferării biologice în secolul 21.

Limitarea dezvoltării armamentelor în cele două blocuri din timpul Războiului Rece și neproliferarea multilaterală nu pot reprezenta modele pentru a contracara această nouă provocare. Mai mult decât în perioada proliferării nucleare, civilizația trebuie să facă față propriului viitor biologic.

Tipurile de bioterorism și riscurile războiului biologic

Atacul cu arme biologice are în vedere două obiective:

- a. Producerea efectului catastrofic asupra populației civile, inclusiv asupra structurilor și funcționalității unităților de sănătate publică și asistență medicală, provocând o imensă panică,
- b. Introducerea în rândul populației civile a fricii și terorii.

agentul cauzal al holerei; a urmat în 1907, când Howart T Ricketts (a descoperit paraziți intracelulari care se reproduc și se dezvoltă în interiorul celulelor animale (tifos, febra). Agentul cauzal al tularemiei a fost descoperit în 1912, în districtul Tulare din California. Descoperirea primului vaccin antirabic de către Pasteur, apoi antituberculos de Koch și confirmarea teoriei vaccinale a lui Jenner privind proprietățile vaccinale ale tulpinilor de variolă de la cabaline și bubaline care au determinat un răspuns imunitar de protecție împotriva variolei umane au reprezentat întruparea speranțelor umanității privind existența reală a unui antidot sau a unei protecții reale împotriva agenților biologici.

²³⁹ Chiar dacă nu există dovezi absolute ci numai suspiciuni asupra utilizării ciumei împotriva trupelor ruse la St. Petersburg în 1915, mortalitatea în masă a provocat efecte deosebit de grave.

În utilizarea biomunițiilor, teroriștii iau în considerare o serie de aspecte printre care:

1. alegerea agentului biologic în funcție de țintă,
2. producerea de pierderi mari umane,
3. distrugeri materiale,
4. costul redus de fabricație.

(Pentru cei interesați sugerez consultarea lucrării de doctorat a Domnului Inspector principal de poliție Horia Dogaru, intitulată: *Terorismul cu arme de distrugere în masă*, condusă sub auspiciile Ministerului Internelor și Reformei Administrative, Academia de poliție, „ALEXANDRU IOAN CUZA”, București, 2008).

Urmare a convențiilor internaționale, și a condamnărilor repetate de către întreaga lume civilizată a acestor tipuri de armament, acestea au fost interzise ca producție cât și ca studii pentru dezvoltarea acestora în continuare.

După cum afirmă majoritatea specialiștilor în domeniul militar și a celor din domeniul politologiei, problema însă nu s-a oprit aici; în timpul procesului de lichidare a stocurilor de arme chimice și biologice, s-au sustras cantități importante de astfel de arme, care au ajuns pe mâna unor indivizi sau grupuri de fanatici (de cele mai multe ori pe criterii religioase) care le folosesc pentru aș impune punctul lor de vedere.

Omenirea a intrat astfel într-o nouă eră, a terorismului biologic și chimic, iar cercetările după opinia unor specialiști, au continuat, ajungându-se la combinații extrem de periculoase pentru întreaga umanitate.

Speranța trimfului rațiunii asupra violenței, ce are loc pe plan mondial din anumite considerente de ordin politic sau al deciziilor unor minți fanatice, crează posibilitatea ca asemenea speranțe să fie înlocuite cu tot felul de acțiuni criminale.

Singura speranță în prezent este de a se lua tot felul de măsuri de apărare și de asigurare cu mijloacele de combatere a unor astfel de planuri și acțiuni sau de procurare a materialelor necesare pentru soluționarea unor asemenea manifestări criminale.

România și armele de distrugere în masă

În anii 1980, în timpul conducerii lui Nicolae Ceaușescu, România a avut un program secret menit să dezvolte arme nucleare, care încălca ratificarea *Tratatului de neproliferare nucleară din 1970*.

Cu toate că era un program considerat ***ultra secret***, Ceaușescu a făcut o vagă referire la acest program în momentul unei convorbiri cu Gorbaciov la întâlnirea șefilor de state și de guverne din Tratatul de la Varșovia, care a avut loc la Moscova.

La această întâlnire Gorbaciov s-a întâlnit separat cu fiecare șef de stat, iar când s-a întâlnit cu Ceaușescu i-a spus că trebuie făcută o schimbare, iar așa cum s-au retras alții

(Honeker a plecat, Brejnev a plecat, Jidcov a plecat), e cazul să se retragă și el, la al XIV-lea congres al PCR (20 noiembrie 1989)²⁴⁰.

Răspunsul lui Ceaușescu a fost destul de categoric:

"... asta este treaba partidului și a poporului său",

iar atunci Gorbaciov l-a amenințat, că-l va șterge de pe fața pământului, Ceaușescu a trecut și el la amenințări, spunând:

"Dacă te mai amesteci în țara mea îți fac din Europa un Vietnam cum n-ai mai văzut niciodată²⁴¹ și-ți cer Tezaurul, Insula șerpilor și Basarabia!"

Efectul discuției lor s-a văzut și în întâlnirea generală, pentru că Ceaușescu a anunțat că s-a înțeles cu șefii de state și cu primii miniștrii, ca următoarea întâlnire a primilor miniștrii să aibă loc la București iar Gorbaciov din prezidiu i-a zis:

"Să vedem dacă mai apuci! "

Programul "armelor nucleare" a fost oprit după Revoluția din 1989. În prezent, România este considerată ca țară care nu posedă arme de distrugere în masă, folosind energia nucleară doar pentru scopuri civile. România a avut un Programul de cercetare nucleară încă din 1949, acesta s-a axat pe utilizarea izotopilor radioactivi în medicină și în industrie. Programul militar a început în 1978, împreună cu programul pentru prima centrală nucleară.

Programul denumit *Dunărea* se desfășura la Institutul de Cercetări Nucleare din Măgurele și a fost supravegheat în mod foarte strict de organele de securitate, pentru a nu se afla de existența lui.

În prezent România are un plan de creare și de export a diverselor arme și a produselor chimice și bacteriologice destinate apărării proprii sau a țărilor interesate în cumpărarea unor asemenea produse.

Într-un Raport al Agenției Naționale de control al exporturilor se face mențiunea produselor care sunt în mod oficial destinate exporturilor²⁴².

Sinuciderile : un fenomen în continuă creștere

²⁴⁰ Sursa: Din interviul cu fostul colonel în rezervă Paulian Păsărin – fost șef al Serviciului de Contraspionaj (2008)

²⁴¹ Probabil ar fi fost pregătit să folosească armele nucleare în ipoteza unui atac din partea Rusiei.

²⁴² Vezi Adnotări- Agenția Națională de control al exporturilor (ANCEX) : Raport privind controlul exporturilor de arme al României în anul 2002.

Centrele de Control și Prevenirea Bolilor (din S.U.A), au prezentat informații despre fenomenul sinuciderilor care este în continuă creștere.

Evoluția acestui fenomen a luat și continuă să i-a proporții de la an la an în special în rândurile populației de vîrstă mijlocie, dar nici persoanele din alte grupe de vîrstă nu ies din riscul acestei grave "epidemi". Fenomenul nu se referă numai la o anumită țară, ci el se regăsește în cele mai multe țări din cele cinci continente.

În 2012, după date oficiale, numărul sinuciderilor în rândul bărbaților a crescut cu 50% (ajungînd la 100.000 de persoane) față de anul precedent, iar la femei acest procent a ajuns la 60% (la persoanele în vîrstă de 60 de ani).

Întrucît în prezent, sinuciderile se situează pe locul 4 în clasamentul cauzelor de deces în S.U.A (de exemplu: după cancer, bolile cardiovasculare și accidente), un asemenea fenomen a intrigat guvernul american, așa cum se întîmplă și în alte țări din lume și s-au cerut diversilor specialiști (doctori, psihologi, statisticieni, ș.a.) explicații legate de cauzele acestei situații grave și modul în care se urmărește această problemă pe plan mondial²⁴³.

Majoritatea celor care și-au expus opiniile consideră că principala cauză este de natură pur economică, cele mai multe victime ne mai putînd face față condițiilor dificile pe care le au de trecut din lipsa fondurilor necesare pentru supraviețuire.

Măsurile de austeritate impuse de guvernele unor țări printre care și unele din UE, au adus după sine și manifestarea unor boli rare precum și un adevărat val de sinucideri (în UE și în alte zone geografice de pe glob).

Din momentul în care criza economică globală s-a instalat (în anul 2008), ajutoarele sociale de stat și serviciile de sănătate de pe cuprinsul Europei, de exemplu, au fost afectate de marile reduceri de buget, tratamentele medicale au fost raționalizate, și s-au aplicat o serie de măsuri care au fost total nepopulare precum și introducerea unor taxe pentru spitalizări .

Țările care au redus cel mai mult cheltuielile publice au fost: Grecia, Spania și Portugalia ceea ce a determinat ca în aceste țări sistemul medical să fie cel mai mult afectat și automat și îngrijirea medicală a pacienților.

Practica a dovedit că "Măsurile de austeritate nu au rezolvat problemele economice dar în schimb au creat mari probleme de sănătate"²⁴⁴.

În Rusia, rata sinuciderilor se menține încă la un nivel destul de ridicat. Cu toate că numărul sinuciderilor în Federația Rusă nu mai este la fel de mare ca în anii '90, chiar și

²⁴³ Vezi Adnotări, textul original al United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC) Homicide statistics; Methodological Annex, 2012

²⁴⁴ Declarația Prof. Martin McKee, profesor de sănătate publică europeană la Școala de Igienă și Medicină Tropicală din Londra; acesta a condus un grup de cercetatori care au ajuns la concluzia respectivă.

aşa, numărul persoanelor care aleg să îşi ia viaţa depăşeşte în continuare pe cel considerat ca fiind ”critic” pentru această ţară²⁴⁵.

Din acest punct de vedere Rusia se situeaza pe locul al şaselea în lume în privinţa numărului de oameni care au murit în urma sinuciderilor, depăşind cu mult media mondială care este de 14 cazuri la 100.000 de persoane.

Referindu-se la această situaţie Boris Poloji din cadrul Centrului de psihiatrie Serbski, aprecia într-un interviu acordat mass-mediei:

”...în acest context, este esenţială implementarea de către stat a unor politici publice pentru prevenirea şi îngrijirea indivizilor cu probleme emoţionale care îi conduc, în final, la moarte”.

Şi în continuare Poloji afirma:

”...un astfel de proiect ar putea fi pus în aplicare peste doi ani, însă, guvernul de la Moscova nu abordează cu adevărat problema sinuciderilor”

Personal cred că răspunsul care poate ar avea sens, nu explică această cauză, întrucât, asemenea situaţii au avut loc şi înainte de declanşarea crizei economice mondiale, din 2008.

Mai mult decât atât fenomenul sinuciderilor îşi găseşte victime în rândul unor persoane de diverse vârste (copii de 10, 15 ani) adolescenţi, bărbaţi şi femei între 35 şi 65 de ani şi poate şi mai mult.

Între diferitele sexe apar diferenţe destul de mari din punctul de vedere al numărului sinucigaşilor. Astfel între anii: 35-39, sau între 40-45, 45-49, 55-59 şi 60-64 numărul femeilor ce se sinucit este mai mare decât cel al bărbaţilor, iar după cum se vede din tabelul alăturat între 35-39 este de 5 ori mai mare şi ajunge aproape la dublu între 60-64 ani.

Tabelul 32 Rata sinuciderilor în rândurile populaţiei în S.U.A (2010)

(la 100.000 persoane)

Vârsta	Bărbaţi	Femei
35-64	27.3	31.5
35-39	3	15
40-44	15	16

²⁴⁵ În 2010, de exemplu, rata sinuciderilor a fost de 23,5 morţi la 100.000 de persoane, ceea ce a reprezentat o scădere semnificativă de la 42 de cazuri la 100.000 de persoane, înregistrată în 1995 (Sursa: Adriana Toma – Rata sinuciderilor a atins un nivel critic, Ziare.com, din data de 21 Octombrie 2011)

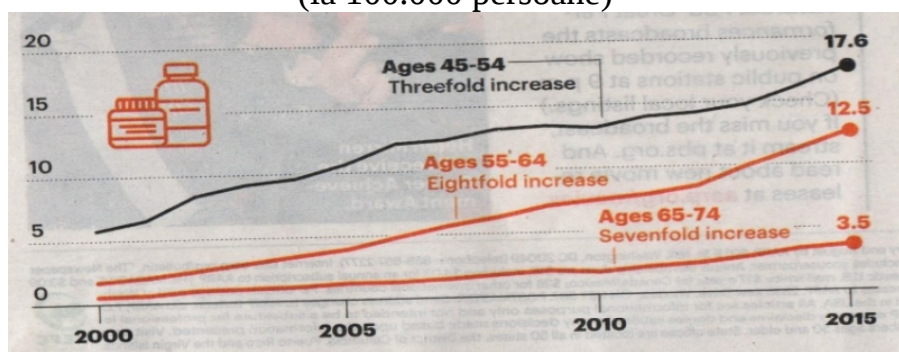
45-49	35	30
50-54	49.5	45
55-59	48	52
60-64	30	59.7

Sursa: Report Centers for Disease Control and Prevention, 2011

După cum se vede și din tabelul alăturat pe baza Raportului Centrelor de Control și Prevenire a Bolilor, procentul persoanele cu vârste cuprinse între 35 și 65 de ani reprezintă cel mai mare număr de sinucideri. De asemeni pe grupe de vârste, așa cum am afirmat, procentul cel mai ridicat de consum al drogurilor și cu efectele directe asupra sinuciderilor se regăsește în grupa persoanelor între 45 – 54 ani, urmată de cei din categoriile de vârstă: 55-64 și 65-74.

Graficul 15

Procentul consumului excesiv de droguri în SUA
(la 100.000 persoane)

Sursa: Buletinul AARP²⁴⁶, Jan.- Feb. 2018

Datele privind această creștere au reieșit din diverse analize efectuate în 39 dintre statele americane, vestul având cel mai mare număr de sinucideri. Raportul a inclus de asemenea informații despre modul în care își iau viața aceste persoane: majoritatea printr-o supradoză de droguri și prin folosirea armelor.

Din păcate pe plan mondial încă nu există studii complete și care să se refere la aceste tragice accidente, iar după opinia unor medici, depresiile netratate sunt principalele cauze ale sinuciderilor.

Bolile mintale netratate (tulburările bipolare, schizofrenia, și altele) sunt de asemeni cauze pentru marea majoritate a sinuciderilor.

Opiniile multor psihologi și medici se referă și la faptul după care, unii oameni sunt predispuși genetic la depresie, și de aceea ele nu par să fie rezultatul unor vieți desfășurate într-un mod negativ, dar ajung la un moment dat al vieții când persoanele respective ajung

²⁴⁶ AARP – American Association of Retire Persons

la un stadiu evoluat care le duc la sinucidere; de asemeni concluziile specialiștilor se referă și la faptul după care există mai multe cauze, și nu doar una, care poate determina sinuciderea.

Dintre experiențele negative de viață care pot provoca o depresie, și de aici, pasul următor al sinuciderii pot fi amintite:

- Probleme juridice grave, cum ar fi urmărirea penală sau încarcerarea pe viață.
- Însușirea fără drept a unor mari avantaje financiare ilegale
- Abuzul de alcool.
- Abuzul de droguri.
- Respingeri de către familie, prieteni, sau societate și încă multe altele.

În ultimile decade, după date oficiale prezentate de către diverse țări se remarcă o creștere foarte mare a numărului sinuciderilor²⁴⁷.

După cum rezultă din diverse date statistice internaționale, (ale OMS, OCDE ș.a.), sinuciderile au loc în diverse țări cu grade diferite de dezvoltare economică.

Paradoxal este faptul că multe sinucideri au loc în țările dezvoltate unde majoritatea oamenilor au un nivel de existență care le-ar putea asigura condiții dintre cele mai acceptabile de viață.

Tabelul 33

Țările cu cel mai mare procent de sinucideri

(Date stabilite la 100.000 de persoane)

(% anual la 100.000 persoane)

Țara	Anul	Bărbați	Femei
Coreea de Sud	2011	43.3	20.1
Ungaria	2009	33.8	8.0
Japonia	2009	29.2	10.5
Finlanda	2009	26.0	8.9
Slovenia	2009	28.2	6.7
Estoni	2009	31.2	4.8
Belgia	2005	24.6	8.4
Elveția	2007	20.6	8.7
Franța	2008	21.6	6.8
Polonia	2008	23.3	3.5
Austria	2009	19.7	5.2
Rep. Cehă	2009	20.1	3.4
Irlanda	2009	18.0	4.6
Noua Zelandă	2007	17.8	5.0

²⁴⁷ Pe plan mondial la fiecare 40 de secunde are loc o sinucidere.

Chile	2007	18.5	4.1
Suedia	2008	16.1	6.0
Norvegia	2009	15.7	6.2
S.U.A.	2007	17.1	4.3
Islanda	2009	16.6	3.9
Canada	2004	15.7	4.9
Rep. Slovacia	2011	17.4	2.8

Sursa: Raport OECD, 2011

Cifra de 17.1 sinucideri (la suta de mii) de bărbați din 2007 cât este indicată în tabelul de mai sus, pentru cazurile din SUA, nu include situația sinuciderilor din armata americană din timpul sau după războiul din Irak și după acțiunile din Afganistan.

La 30 mai 2008, Pentagonul anunța cifra de 115 militari care se sinuciseră în 2007, fiind cel mai ridicat nivel din anul 1980, când începuseră înregistrările unui asemenea fenomen.

În ipoteza în care se iau în considerație și alți parametri printre care vârsta și sexul victimilor, rata sinuciderilor în SUA se ridică la 19.5 (la suta de mii) persoane.

În 2007 se înregistraseră și 935 de tentative de sinucidere dintre care 166 erau în rândurile armatei din cele două fronturi amintite. Numai în primele luni ale anului 2008, de exemplu, se înregistraseră, după afirmațiile unuia dintre ofițerii superiori din armata SUA, 38 de sinucideri și alte 12 cazuri considerate ca fiind "suspectate de o asemenea manifestare".

Ceeace este mai grav este și faptul că mulți dintre cei cu diverse probleme medicale de natură mentală, acționează împotriva unei mase de oameni pe care nu îi cunosc, nu au nimic în comun cu ei, dar îi omoară. Numai în anul 2017 și începutul anului 2018, mass media americană informau publicul despre nenumărate acte criminale provocate în școli, în diverse locuri de amuzament (cinematografe, concerte în aer liber), în biserici, în magazine ș.a.m.d. și numărul morților și al răniților este de zeci și sute de persoane.

Din păcate pentru societate, asemenea cazuri nu sunt izolate și nu se referă numai la Statele Unite, despre care am amintit mai înainte ci au loc în diverse țări.

Îmi reamintesc că numai în urmă cu câțiva ani în România se vorbea despre cazul unui bărbat, bolnav mintal, care a intrat cu o bombă artizanală într-un amfiteatru al Universității Tehnice „Gheorghe Asachi”, situat în Copou și a provocat o panică enormă și victime. Mai mult decât atât, unii dintre criminali își propun dela început să fie prinși de poliție, să fie judecați și condamnați la ani mulți de pușcărie, asigurându-și în acest fel condițiile necesare de existență fără nici un alt efort.

Dispariția unor oameni

Pare un fapt mai puțin alarmant cu toate că proporția unui asemenea fapt depășește cu mult cazul crimelor, al sinuciderilor sau al morților din ultimile războaie.

Numai în anul 2002, în Statele Unite, de exemplu, s-au comunicat oficial următoarele cifre a celor dispăruți:

- 800.000 de copii și tineri care a reprezentat circa 2.000, pe zi;
- 58.000 de persoane răpite de către persoane necunoscute;
- 115 victime al unor răpiri de către cei care solicitau bani pentru răscumpărări sau dacă nu li se acorda sumele respective erau dispuși să-și omoare victimile;
- nenumărate cazurile în care tineri între 15 și 20 de ani au fugit de acasă;
- copii care sunt furați de la cei cărora prin lege, în urma divorțurilor sau al sancționării părinților pentru fapte ilegale au fost dați pe baza unor decizii ale justiției unor custozi și vor într-un fel (tot ilegal) să-și recupereze copilul (sau copii) de care a (au) fost despărțiți.

Pe total în SUA și în Marea Britanie, de exemplu, numai în anul 2012 au fost declarați ca dispăruți circa *1 milion* de persoane. Aproximativ aceeași cifră a persoanelor dispărute se repetă în fiecare an.

O asemenea cifră ar fi echivalentă cu peste jumătate din populația stabilă a orașului București (care în 2012, pe baza recensământului, număra 1.6 milioane persoane).

Cei circa 800.000 de copii și tineri dispăruți nu este completă, dacă la acest număr enorm, se mai adaugă încă circa 500.000 de persoane dispărute și care nu sunt raportate, din anumite motive.

Belgia, poate fi considerată ca fiind "liderul mondial" în traficul de copii și femei.

Cu toate că Belgia, este o țară mică format din aproximativ zece milioane de locuitori, numai în Bruxelles și împrejurimi, au fost anunțate 1.300 de cazuri de copii care au dispărut în perioada 1991 și 1996.

În prezent asemenea cifre se înregistrează peste tot în lume. Din păcate sute de mii de persoane care sunt anunțați la poliții ca dispăruți în fiecare an, nu mai sunt văzute niciodată sau nu mai sunt regăsite.

Peste 35 de mii de cadavre care nu au putut fi identificate au fost descoperite în India în anul 2000.

De-a lungul anilor s-a manifestat o creștere masiv a numărului de femei care au dispărut.

Polițiile din diferite țări presupun că aceasta este direct legată de industria sexului.

Asemenea opinii s-ar putea să fie reale, dar ele nu reflectă cifre absolut corecte.

Problemele de sănătate mintală sunt o altă cauză ce are un rol important.

Numai în California, în 2012, s-au înregistrat circa 25.000 de cazuri de adulți și copii dispăruți.

Recent, într-unul din orașele din Franța au fost raportați: 13 adulți și 3 copii mici, găsiți morți. Unii dintre ei au fost împușcați, iar toate lucrurile din apartamentul unde locuiau au fost arse.

Rapoartele polițiilor prezintă următoarele cifre privind numărul de copii dispăruți în diverse țări. Aceste cifre sunt realmente șocante:

- 39.000 în Franța,
- 50.000 în Germania,
- 8.400 în Spania,
- 1.100 în Italia
- 500 în Grecia

De asemeni, unele date statistice referitoare la această gravă problemă arată de exemplu, că în Brazilia s-au raportat în ultimii ani, 40.000 de copii dispăruți *anual*.

- 4802 de persoane dispărute sunt raportate poliției din Marea Britanie, ceea ce înseamnă circa 90 de dispariții raportate zilnic și înregistrate de către Poliția Metropolitană; de asemeni poliția din Greater Manchester a înregistrat peste 30 de dispariții de persoane zilnic.

Asemenea numere sunt înregistrate zilnic din 1997 și o asemenea problemă a luat proporții din ce în ce mai mari.

Nu trebuie uitat, așa cum am amintit, că sunt foarte multe cazuri de dispariții de persoane și care nu sunt raportate.

Sunt nenumărate cazurile în care oamenii dispar când pleacă în vacanțe sau când sunt la bordul anumitor linii de croaziere.

În Australia, un raport de persoane dispărute se înregistrează în medie la fiecare 18 minute, ceea ce reprezintă circa 30.000 de cazuri anual.

Multe dintre aceste rapoarte sunt anulate atunci când persoana dispărută este găsită sau apare a se găsi în condiții de siguranță.

Atunci când se urmăresc informațiile cu privire la numărul de oameni din întreaga lume care dispar, apar o mulțime de statistici referitoare la copii, dar foarte puține sunt cele care se referă la persoane adulte.

Motivul pentru care există mult mai multe informații despre copiii dispăruți este legat și de faptul că există foarte multe organizații care sprijină familiile în cauză și care se preocupă de căutarea copiilor dispăruți.

Pentru persoanele adulte explicația ar putea fi aceea că adulții au mai multe opțiuni.

- Mulți dintre ei preferă să fie dați ca fiind pierduți,
- Unele persoane au probleme de sănătate mintală sau se sinucid,
- Mulți dintre cei dispăruți sunt cei furați împotriva voinței lor, pentru industria de sex.

De foarte multe ori polițiile din diverse țări descoperind cadavrele unor persoane nu le pot identifica și nu știu dacă acestea sunt dintre persoanele raportate ca dispărute sau dintre cele neraportate.

În România nu este o situație diferită de cea existentă pe plan mondial.

Conform unor surse oficiale²⁴⁸, peste 3.200 de copii români au dispărut în anul 2012, de zece ori mai mult comparativ cu anul 2003 și 2004, când organele de poliție anunțau că 300 de copii au fost dați dispăruți.

Potrivit datelor prezentate de către poliția din România, între aprilie 2009 și aprilie 2010, aproximativ 3259 copii au dispărut și peste 90% dintre ei au fugit de acasă sau dela centrele de îngrijire.

Șeful Departamentului de Investigații, Adrian Dumitrescu a declarat cu ocazia Zilei Internaționale a Copiilor, că 140 de copii sub zece ani au fost anunțați că au dispărut. În acelaș timp au fost înregistrați ca dispăruți 324 de copii mai mari. În 2012 în urma investigațiilor poliției românești aproximativ 3286 copii dispăruți au fost găsiți de poliție și dintre cei găsiți circa 3% au fost socotiți ca fiind cazuri accidentale și 1% dintre copiii dispăruți au fost victime ale răpirii sau traficului de persoane pentru abuz sexual.

Cei mai mulți dintre părinții care au fost intervievați de către reprezentanții mass-mediei internaționale au considerat că internetul constituie o sursă deosebită a riscului de furturi de copii, prin sistemul de dialog prin internet (E-mail), facebook și alte sit-uri, în care copii întâlnesc diverse persoane interesate de tot felul de acte antisociale (furturi de copii, îndemnul spre prostituție, ș.a.).

Exemplul cel mai convingător a fost oferit de mama unei fete de 13 ani din Statele Unite, (dispărută de acasă), și care prin cercetările poliției s-a găsit un e-mail al unei corespondențe dintre această fată de 13 ani și un adult care plănuise o întâlnire cu fata în vederea unor relații sexuale. Investigațiile poliției au scos la iveală repetarea modului în care adultul ademenea pe tinerele fete în vedere acestei activități. În acest scop în unele școli se țin lecții de modul de prevenire și de eliminare a oricăror riscuri a întâlnirilor cu diverse persoane necunoscute.

Golurile polițiilor din diverse țări și a diferitelor organizații voluntare care participă pe plan internațional și care și-au creat relații internaționale, este de a proteja copii împotriva oricăror riscuri de furturi sau abuzuri sexuale și de a reuni copiii dispăruți cu familiile lor.

Lista persoanelor dispărute din Mexic înregistrează peste 25.000 de cazuri și care au fost corelate cu violențele legate de activitatea gangurilor care se ocupă de traficul de droguri. În timpul președenției lui Filipe Calderon (2006-2012) acesta a inițiat o puternică campanie de luptă împotriva cartelurilor ce se ocupau de comercializarea drogurilor. Soldații și poliția mexicană în mod sistematic torturau persoane civile pentru a obține informații despre aceste ganguri și comiteau în acelaș timp o largă acțiune de execuții. Ceea ce merită

²⁴⁸ Adrian Dumitrescu, șeful departamentului de investigații al Poliției Române, răspunzând unui interviu luat de Mediafax News Agency(1 Iunie 2013), prezentate de către FOCUS-Agenția de Informații, 2013

reținut este faptul după care nici unul dintre acești soldați abuzivi nu au fost judecați și condamnați.

După înlocuirea lui Calderon de către noul președinte al Mexicului (Enrique Pena Nieto, ales în Decembrie 2012) au fost scoase la iveală abuzurile înfăptuite sub președenția lui Calderon și numai 38 de soldați au fost dați în judecată și condamnați pentru abuzurile săvârșite.

Mass-media mexicană confirma că în timpul Administrației lui Calderon au avut loc peste 5000 de investigații și care au evidențiat tot felul de abuzuri²⁴⁹.

Capitolul 9

În loc de concluzii

Din paradoxurile problemei creșterii numerice a populației

Trăim într-o lume cu tot felul de probleme: boli, poluare, sărăcie, războaie, acte teroriste, și încă multe altele.

Nici oamenii individuali și nici populațiile diverselor țări nu sunt capabili să rezolve aceste probleme și nici multe dintre problemele lor personale.

Suntem mândri că oamenii de știință au reușit să descopere diversele aspecte ale universului, s-a ajuns să fie trimise rachete cu oameni pe lună și se preconizează trimiterea și pe alte planete, dar nu s-a reușit să se descopere soluțiile care ar putea asigura pacea lumii și îmbunătățirea condițiilor vieții populației diverselor țări de pe Pământ.

Nimeni nu se mai gândește la cele peste 15.000 de războaie și atacuri care s-au desfășurat de-a lungul istoriei lumii în scopul pretinsei "*asigurări a păcii*".

²⁴⁹ Jose Miguel Vivanco (Director al Diviziei americane din programul Human Rights Watch) , autor al articolului " Human rights failures in Mexico", mass-media americană (Washington Post, 25 Ianuarie 2013, pg. A17

Profesorii îi învață pe copiii noștri cum să-și asigure o viață mai bună printr-o continuă educație, o bună calificare și o muncă onestă dar nu au reușit să-i învețe cum să trăiască și să se bucure de fiecare zi a vieții lor.

De la cele mai înalte tribune ale conferințelor și congreselor naționale și internaționale se vorbește despre ceea ce ar trebui făcut ca să fie înlăturată foametea și sărăcia celor peste 800 milioane de oameni care sunt subalimentați și a celor peste 2 miliarde de oameni care nu au asigurată hrana zilnică.

În același timp suntem mândri că s-a realizat metoda înlocuirii unor organe umane distruse de boli sau accidente, dar nu s-a ajuns la soluția ca să fie înlăturată poluarea care anual omoară aproape 3 milioane oameni în țările în curs de dezvoltare și nici să fie asigurate condițiile sanitare care contribuie la omoarea anuală a 12 milioane de oameni în diverse țări.

În fiecare zi peste 400.000 de oameni se mută din zonele rurale unde s-au născut și au trait plecând spre orașe. Acest proces care se manifestă cu o deosebită repeziciune constituind o prioritate în țările sub-dezvoltate, are loc concomitant cu dezvoltarea industriei și construirii de noi întreprinderi, pe locurile unde înainte se cultivau diverse produse agricole.

Problema lipsei de hrană pe plan mondial prezintă unele aspecte caracteristice unei probleme care după opinia autorului poate fi considerată mai degrabă ca o problemă „*fabricată*” decât una reală.

Lipsa de produse alimentare și fenomenul foametei ce se manifestă în proporții de masă în unele țări africane sau asiatice sau chiar în unele țări dezvoltate din punct de vedere economic (cum ar fi de exemplu chiar Statele Unite), dovedesc mai degrabă un mod greșit de conducere a economiei, de folosire incorectă sau total nejustificată a fondurilor financiare destinate pentru diverse scopuri ce pot fi considerate de anumite grupuri, de anumite orientări sau cu diverse interese politico-economice, ca necesare, dar care cu multă ușurință ar putea fi schimbate sau chiar să se renunțe la ele cel puțin pentru o anumită perioadă.

Sintetizând diversele aspecte prezentate pe parcursul întregii lucrări cred că s-ar putea ajunge la următoarele puncte de vedere:

1. Creșterea populației globului este marcată de contradicția dintre așa zisa „necesitate” a reducerii numărului populației, în paralel cu situația extinderii longevității vieții prin folosirea celor mai moderne tratamente și tehnologii medicale existente în prezent și a viitoarelor succese din acest domeniu.

2. Îngrijorarea privind creșterea numerică a populației și a imposibilității satisfacerii nevoilor de hrană este în contradicție cu situația agriculturii care dovedește o creștere a producției produselor agricole de bază, a înlocuitorilor și a noilor produse agro-alimentare ce se oferă populației.

3. Populațiile diverselor țări (și a unei mari părți din populația Statelor Unite), suferă de foame în paralel cu creșterea într-o mare proporție a obezității copiilor și adulților.

4. Opiniile privind necesitatea scăderii numărului populației este în opoziție cu imposibilitatea de înlocuire a populației în vârstă.

5. Scăderea numărului populației ajunge să fie față în față cu lipsa gravă a forței de muncă care să asigure continuarea activității economice.

6. Creșterea numerică a populației sărace este în paralel creșterea continuă a unor cheltuieli inutile destinate unor scopuri militare și unor proiecte total inutile sau care nu sunt de primă urgență.

7. Grija permanentă legată de imposibilitatea hrânirii populației (în creștere), se desfășoară în paralel cu tonele de produse alimentare ce sunt aruncate zilnic la gunoi întrucât nu sunt consumate, au devenit perisabile, atingând sau chiar au depășit termenul de expirare.

8. Creșterea prețului unor produse agro-alimentare se datorește nu insuficienței acestora pentru satisfacerea nevoilor de consum ci pentru asigurarea unor profituri suplimentare pentru companiile producătoare de produse alimentare sau de distribuția acestora.

9. Grija pentru reducerea suprafețelor agricole este în paralel cu existența unor enorme suprafețe de teren nefolosite și care avînd caracteristicile necesare unor culturi ar putea fi destinate culturilor agricole.

10. Se vorbește depre necesitatea reducerii populației globului și tot odată se fac cercetări (în unele țări în mod clandestin, în altele în mod oficial), privind clonarea umană²⁵⁰.

11. Se discută de necesitatea reducerii numărului de locuitori și în aceeași măsură există tendința creșterii suprafețelor de locuit. Europeanii sunt surprinși de suprafețele de locuit ale caselor americane. În medie suprafața de locuit a unei case americane este de 2,300 de square feet²⁵¹. În Franța este de 946 square feet, în Germania 932 square feet, în Spania 917 square feet și în Anglia 817 square feet.

²⁵⁰ În urma unor cercetări efectuate în China au fost "create" 2 maimuțe prin clonare, folosinduse- procedee tehnice nucleare după aceeași procedură folosită la creerea unei oi cu numele "Dolly". Înaintea celor două maimuțe a fost creată o altă maimuță prin metoda împărțirii embrionului. Următoarea încercare, pe baza unor speculații, este cea referitoare la clonarea unui om (Sursa: *The economist*, Jan. 27, 2018, *The World this week*, pg. 6).

Vezi și Anotări despre clonarea oamenilor (Nr.249 din Anotări, la pag. 314)

²⁵¹ 1 square foot = 0.093 mp

12. SUA și UE depun eforturi pentru a limita excedentele de produse agricole, iar numeroase țări în curs de dezvoltare sunt într-o perpetuă penurie de produse alimentare de bază.

Sunt convins **că** diverși specialiști din diverse domenii social-economice **și** politice vor putea extinde lista acestor paradoxuri cu încă foarte multe aspecte legate de populația Terrei în creștere **și** cu sursele de alimentație ale acestei populații.

Fiecare idee pe care o vor adauga la această listă sau pe care o vor prezenta singuri în propriile lucrări, v-a constitui un suport deosebit de important pentru combaterea ideilor legate de necesitatea reducerii numărului populației.

Creșterea numerică a speciei umane și dispariția altor specii ce au populat Terra

O serie de cercetări desfășurate în ultimile decade de către institute specializate sau de către cercetători independenți, au ajuns la concluzia unanimă după care evoluția și creșterea numerică a specie SAPIENS a determinat dispariția altor specii de animale, păsări, pești, plante și diferite insecte care populasera Terra.

Biologul American E.O. Wilson (1929 -)²⁵² de la Harvard University consideră că circa 30.000 specii au fost și continuă să fie pe cale de dispariție, ceea ce echivalează cu dispariția a circa 3 specii pe oră.

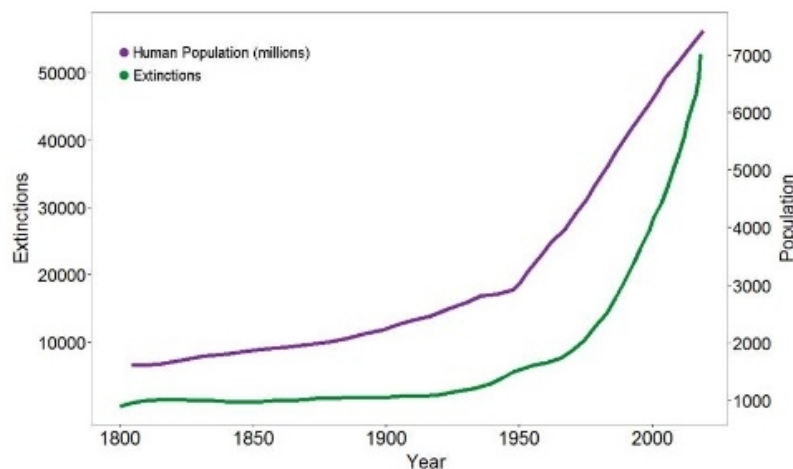
Principala întrebare se referă la modul în care Sapiens a influențat și își continuă această influență asupra masivei dispariții a diverselor specii.

Răspunsul la această întrebare a provenit din diversele rezultate ale unor studii și analize ale vieții și activității omului.

Graficul

**Evoluția specie umane și a dispariției
speciilor care au populat Terra
(1800 – 2000 și tendința în perspectivă)**

²⁵² Vezi Anexa Adnotări despre viața și activitatea lui E. O. Wilson

Sursa: Scott, J.M., Threats to Biological Diversity, Global Continental, Local. U.S. Geological Survey, Idaho Cooperative Fish and Wildlife, Research Unit, University Of Idaho, 2008

Îmbinarea unor ample fenomene cum ar fi de exemplu apariția și dezvoltarea petrecută în urma revoluției industriale și precum și migrația în proporție de masă a oamenilor de-a lungul istoriei au avut ca efecte directe mari și multiple schimbări produse în viața și modul de existență și manifestare al oamenilor.

Fenomenul migrației omului care a pornit în urmă cu peste 90.000 de ani în urmă, din Africa spre Orientul Mijlociu, sau cu peste 40.000 de ani în urmă, spre Europa și Australia, sau cu peste 12.000 de ani în urmă, spre America de Nord, și spre alte colțuri ale lumii, au influențat dispariția într-o mare proporție, de exemplu, a unor specii de păsări, elefanți, hipopotami și diverse tipuri de maimuțe - Lemuri²⁵³.

Viața oamenilor s-a dezvoltat încet, dar într-o direcție de continuă evoluție și odată cu aceasta au apărut mici comunități, s-au construit locuințe, apoi au apărut atelierele meșteșugărești și apoi întreprinderi mai mari care asigurau diverse produse necesare vieții oamenilor.

Apariția întreprinderilor a atras după sine profituri care au permis creerea unor mari construcții cu spații largi de parcare, s-a extins suprastructura, s-au dezvoltat orașele s-au creat școli, spitale, magazine, stadioane, săli de spectacole, parcuri și încă multe altele și care treptat au ocupat teritoriile inițiale pe care le dominau diferitele specii și cu această ocazie diversele specii au fost exterminate, au fugit s-au treptat au dispărut.

O situație relativ similară s-a produs și în domeniul agriculturii. Apariția de noi mașini agricole și folosirea diverselor îngrășăminte chimice sau a pesticidelor au dus

²⁵³ Lemuri -

la eliminarea unor specii de insect și a unor mici animale rozătoare, alături de domesticirea unor mari vertebrate și folosirea lor pentru diverse munci agricole.

După opinia multor autori, în aceeași direcție, în anul 1950 mișcarea environmentalistă din Statele Unite a început să se preocupe în mod mai intens de unele aspecte determinate de efectele negative ale folosirii intensive și cu un nivel ridicat al prafului DDT²⁵⁴, ca exemplu, care se acumulasă în diverse produse alimentare și în special în preparatele din pește și în carnea păsărilor de curte.

Dovada unor insuficiente reglementări și iresponsabilitatea unor companii au determinat celor ce se ocupau de efectele mediului înconjurător asupra oamenilor, animalelor, păsărilor și peștilor confirmând apariția unor boli grave și chiar mortalitatea.

Asemenea cercetări efectuate în S.U.A. și în alte țări dezvoltate din punctul de vedere economic, de către institute specializate în domeniul chimiei în general și al chimiei alimentare în mod special au confirmat existența acestor invizibile substanțe cu multiple efecte negative asupra diferitelor specii și asupra oamenilor și au alarmat guvernele țărilor respective.

Chiar dacă pare exagerat, se poate afirma că în prezent 50% din suprafața Terrei este transformată de către om în factori utili nevoilor sale

INDIA – țara a cărei populație va domina din punct de vedere numeric întreaga lume

De peste 100 de ani India a constituit un mare semn de întrebare referitor la numărul extrem de mare al populației și în special la viitorul acesteia. La sfârșitul secolului al 19-lea, peste 7 milioane de indieni au murit de foame. Administratorul colonial al Marii Britanii-Sir Evelyn Baring (1841-1917), a prezentat gravitatea acestei situații Parlamentului englez, spunând:

*"Orice încercare binevoitoare de a atenua, condițiile grele
în care trăiește acest popor se lovește de consolidarea răului
rezultat din supra-populare".*

²⁵⁴ DDT - Dichlorodiphenyltrichloroethane,

În 1948 foametea ce se abătuse asupra zonei Bengalului a determinat moartea a peste 3 milioane de indieni.

Acesta a fost momentul în care guvernul indian a decis introducerea pentru prima dată politica de control a nașterilor.

Mahatma Gandhi susținea necesitatea aplicării principiilor abstinencei.

În 1947 India avea o populație de circa 350 milioane locuitori și cu o rată a creșterii de 2% anual.

Planurile guvernului indian sprijinite de alianța ce se consolidase cu Uniunea Sovietică urmăreau în principal:

- eradicarea malariei și
- creșterea mediei de vârstă dela 30 de ani la 36 ani (până în 1950).

Nici un document oficial nu se referea la scăderea natalității iar numărul mediu de copii per femeie era de 6.1 (în 1950).

La mijlocul anilor '80 ai secolului 20, populația indiei ajunsese la peste 775 milioane locuitori.

Jawaharlal Nehru a fost primul Prim ministru care a vrut să impună un control sever asupra nașterilor. El spunea:

„Noi producem astăzi din ce în ce mai multă hrană, dar în acelaș timp din ce în ce mai mulți copii. Aș dori să se producă mai puțini copii.”

În 1952, Nehru a publicat primul plan de control al populației în care încuraja aplicarea metodei vasectomiei.

Cu toată această politică și cu toate condițiile deosebit de grele în care trăia întreaga populație India a continuat să aibă cel mai mare număr de copii născuți per familie.

Programul propus de Nehru nu a dat rezultatele scontate.

Din contra a avut o reacție inversă iar rata de creștere a populație s-a ridicat dela 6.1 copii la 6.5 copii per femeie.

Statele Unite sub Administrația lui Lyndon Johnson (1908-1973)²⁵⁵ dorind să ajute populația Indiei și s-o scoată de sub influența Uniunii Sovietice, a cerut să se analizeze cu maxim de atenție ce sume se puteau acorda Indiei și ce măsuri imediate puteau fi luate .

Pe baza calculelor primite dela diverși economiști Președintele Lyndon B. Johnson a prezentat la ONU un raport în care spunea:

²⁵⁵ Lyndon Baines Johnson - numit adesea LBJ, fost politician American democrat; al 36-lea Președinte al Statelor Unite între 1963 și 1969, preluând funcția după ce ocupase funcția de Vicepreședinte al Statelor Unite între 1961 și 1963. A servit și ca reprezentant al Statelor Unite și ca lider majoritar în Senatul Statelor Unite.

„Lăsați-ne să încercăm să investim mai puțin de 5 dolari pe persoană printr-un program de control al populației, decât să investim sute de dolari (echivalent pe persoană –n.n.) pentru creșterea economică”.

Cu toate că Statele Unite au acordat un ajutor substanțial Indiei printr-un export masiv de produse alimentare, India nu a ajuns la nici un rezultat cu privire la reducerea numărului populației.

Odată cu alegerea lui *Indira Gandhi* (1917-1984), ca Prim ministru și în urma întâlnirii ei cu Președintele Johnson (în 1966), acesta a prezentat Congresului SUA un raport în care arăta că în baza înțelegerii bilaterale ajutorul american cu produse alimentare nu poate avea nici un rezultat favorabil dacă nu se iau măsuri urgente de control al populației prin limitarea nașterilor și reducerea drastică a fenomenului foametei.

Președintele Johnson a fost foarte clar în declarația făcută Primului ministru Indira Gandhi.

El i-a spus:

„Reduceți rata natalității or nu mai primiți nici un ajutor alimentar”

Mesajul președintelui Johnson a fost difuzat în întreaga Indie și efectul a fost cel așteptat.

În 1968 India și-a propus să reducă rata nașterilor cu 45%.

S-a trecut la acțiunea de sterilizare a bărbaților pe „scară industrială”.

90 de doctori lucrând în două schimuri operând în 50 de locuri.

Se făceau circa 60 de mii de operații de sterilizare pe lună.

Într-un singur an (între 1974 și 1975) au fost efectuate peste 1.4 milioane de asemenea operații. La această acțiune s-a mai adăugat și un ajutor financiar care se acorda fiecărui bărbat care dovedea că a fost sterilizat.

În 1976-1977 numărul operațiilor de sterilizare s-a triplat ajungând la peste 8 milioane, dintre care la peste 6 milioane li s-a aplicat vasectomia.

Cu toată această campanie masivă de sterilizare, în 1971, în urma recensământului populației, s-a constatat că populația Indiei a continuat să crească cu peste 109 milioane față de 1961.

Explicația acestei continuări a creșterii populației era urmarea faptului că mulți tineri indieni ezitaseră să-și facă această operație.

În țară a început manifestarea unei tensiuni împotriva politicii impuse de Indira Gandhi, socotindu-se că înaintea acestui sistem ar fi trebuit să fie încercate alte metode medicale și de educație a femeilor.

Sterilizarea bărbaților devenise la un moment dat o condiție pentru obținerea unui serviciu sau pentru acordarea unei îngrijiri medicale în spitale. De asemeni ajunsese una din condițiile pentru primirea unei noi case sau a unui apartament precum și alte beneficii din partea guvernului.

În acelaș timp începuseră arestările celor care aveau 3 sau mai mulți copii și nu vroiau să-și facă sterilizarea.

Modul foarte dur pe care îl practicasе guvernul indian în problema controlului populației a fost socotit de către diverse personalități americane ca un adevărat succes.

Mass-media americană prezenta unele informații din care rezulta modul de acțiune al guvernului indian spunând:

*„singura forță capabilă de a controla creșterea populației
este numai un guvern puternic;*

se sugerase chiar: *necesitatea asigurării unui guvern totalitar*

care să conducă masele docile de semi-educați.”

Ulterior s-a constatat că politica coercitivă aplicată în India a fost o mare greșeală întrucât mii de indieni muriseră datorită condițiilor primitive care se practicau în procesul sterilizării bărbaților.

După o metodă practică în toate țările comuniste, mass-mediei indiene i se interzise să prezinte informații despre miile de morți datorită politicii impuse pentru sterilizarea bărbaților și a condițiilor total neigienice în care se realizau asemenea operații.

Referindu-se la această situație impusă de guvernul indian, Shailaja Chandra - Vice președintă a instituției *Inițiativă pentru schimbare* și apoi Secretară de Stat pentru Delhi, spunea:

*”Treptat conducerile guvernamentale refuzau să discute despre acest
subiect, dându-și seama de poziția deosebit de negativă impusă
pentru planificarea familiei”.*

Rezultatele acestei politici de forțare a controlului populației prin metoda sterilizării și-au dovedit efectele în momentul alegerilor (considerate de cercurile conducătoare indiene și de către conducerea dela Moscova) ca fiind „democratice”.

De asemeni în alte regiuni ale Indiei, cum ar fi în cele patru cele mai mari state de pe așa numitul ”lanț Hindu”, din cei 40 de milioane de copii născuți, peste 2.5 milioane copii au murit.

Revoltele poporului care au început să se manifeste în întreaga țară au dus la pierderea de către Indira Ghandi a funcției de conducere.

Reacțiile pe plan internațional au fost imediate; mii de femei au demonstrat în diverse țări împotriva controlului forțat al nașterilor și împotriva manifestărilor unor politici discriminatorii la adresa lor.

Întreaga lume musulmană își găsisese prilejul de a critica ideia lansată de lumea occidentală referitoare la metoda controlului populației.

În Iran, Ayatollah Khomeini (1902-1989), instiga prin discursurile sale împotriva politicii Vestului imperialist.

În SUA, multiple acțiuni spontane care încurajau mișcarea antiavorturi i-au adus lui Ronald Regan (un susținător al acestei mișcări) succesul în alegerile prezidențiale din 1980.

Măsurile preconizate și aplicate în India au fost considerate ca fiind un succes în reducerea ratei fertilității.

Din 1970, treptat rata fertilității a început să scadă ajungând la 5.4 copii per femeie, rată considerată ca un adevărat record în istoria acestei țări.

Cu tot acest succes, populația Indiei a continuat să crească.

Imaginea acestei creșteri este dată de următoarele date:

Într-un singur an, între iunie 1990 și iulie 1991 populația Indiei a crescut dela 849.5 milioane la 866.352 milioane, adică cu circa 17 milioane de cetățeni .

Amarjit Singh - Director executiv al instituției *Fondul Național Popular de Stabilizare* (NPSF), susținea ideia după care asigurarea unui program superior de încurajare a procedurii medicale de sterilizare, să fie practicat în spitale și nu în așa numitele campusuri, ceea ce v-a duce la o reducere a populației Indiei la 1.4 miliarde în 2050 față de aproximativ 1.6 miliarde cât a fost la sfârșitul anului 2017.

Cu toate aceste eforturi privind scăderea ratei nașterilor, India rămâne alături de China, țara cu cel mai mare număr al populației și care va domina întreaga lume.

Un alt aspect deosebit de grav care are loc în India este cel al afacerilor cu copii minori.²⁵⁶

Creindu-se o clasă mijlocie nouă²⁵⁷ dintre cei care având posibilități financiare au urmat cursuri universitare în India sau în alte țări, sunt dispuși să-și asigure servicii prin

²⁵⁶ Washington Post, January 20, 2013 Articolul: In India, child maids are numerous, illegal and largely overlooked, pg. A18

²⁵⁷ Peste 40% din noua generație de tineri educați vor aparține noii clase mijlocii a populației Indiene în 2030, față de 12% cât a fost în 2010 (Sursa: Washington Post, January 12, 2013, pg A6)

intermediul unor copii minori, luați de la părinții lor pe sume minore sau chiar furați și plasați în casele noii clase mijlocii pentru efectuarea unor servicii.

Luându-se un interviu unei fete care astăzi la începutul anului 2018 avea 17 ani, ea povestea că la 14 ani a fost luată dintr-un sat foarte sărac din estul Indiei și i s-a promis că lucrând pentru o familie în New Delhi, v-a fi remunerată în mod corespunzător.

Când a ajuns să lucreze pentru familia care o luase, a constatat că nu primea nici un ban pentru cele 15-16 ore de muncă pe zi. Adresându-se agentului care o adusese la familia din New Delhi, a fost bătută de acesta și i s-a spus că dacă încearcă să fugă de la familia unde lucra, întreaga ei familie va fi omorâtă și i se va da foc casei părinților.

Asemenea acte se petrec în prezent cu sute de mii de copii minori din mediul rural care sunt traficați de peste 4000 de agenții de plasare care funcționează în New Delhi și împrejurimi, oferind servicii fetelor ca servante în case de doctori sau oameni de afaceri sau vândute pentru prostituție.

Anexe

1. Lista tabelelor din lucrare

Nr.	Denumirea tabelului	Pag.
A	Imigrația în țările Uniunii Europene	
1	Evoluția populației Globului	27
2	Evoluția numărului populației chineze	29
3	Numărul sirienilor refugiați în țări islamice	57
4	Evoluția populației din Federația Rusă	59
5	Numărul membrilor de familie ce așteaptă vize de intrare în SUA	65
6	Structura actuală și prognoza diversității populației SUA în urma imigrației	65
7	Estimarea structurii pe vârste a populației lumii(1950-2000)	97
8	Media cheltuielilor săptămânale pentru creșterea copiilor	100
9	Populația în vârstă, vulnerabilă la fenomenul sărăciei în SUA	101
10	Evoluția speranței de viață pe sexe în SUA (1989-2009)	118
11	Maternitatea modernă	119
12	Cheltuielile federale pentru planificarea familiei în Statele Unite (1970-1982)	119
13	Situația fertilității femeilor și numărul populației în unele țări din lume	125
14	Țări cu un nivel de fertilitate al femeilor peste nivelul de înlocuire	126
15	Modificarea structurii forței de muncă în țările Americii Latine și efectele ei socio-economice	128
16	Rata sărăciei pentru unele state din S.U.A. (calculată ca medie pe trei ani)	133
17	Procentul celor ce trăiesc la sau sub limitele sărăciei	136
18	Creșterea economică și reducerea sărăciei	

	în China	137
19	India: creșterea economică și sărăcia	138
20	Gradul de corupție în unele dintre țările din Asia de Est și din Sub-Sahara Africană	139
21	Câștigul minim orar în câteva state americane	140
22	% populației care trăiește în condițiuni de extremă sărăcie în lume (1981-2001)	143
23	Cauzele sărăciei populației americane	144
24	Rata sărăciei în diverse țări din lume	147
25	Programul ONU pentru îmbunătățirea vieții oamenilor	152
26	Situația economică și socială în mediul rural din Asia de Est și Sub Sahara Africană	154
27	Media cheltuielilor pentru nașterea unui copil (2012)	157
28	Consumul de apă pe continente în 1995	187
29	Producția mondială de pește (1950-2000)	189
30	Suprafețele cultivate cu cereale din semințe modificate genetic (pe plan mondial)	205
31	Primele țări care au aplicat ingineria genetică (mii ha.)	206
32	Rata sinuciderilor în rândul populației de vârstă medie în SUA (2010)	244
33	Țările cu cel mai ridicat % de sinucideri per 100.000 persoane.	245

2. Lista graficelor din lucrare²⁵⁸

Nr.	Denumirea graficului	Pag.
1	Evoluția istorică a populației Terrei	29
2	Evoluția imigrației în SUA (1820-2010)	65
3	Populația Irlandei (1700-2000)	71
4	Speranța de viață la naștere a populației din diverse continente	105
5	Proгноza evoluției numerice a populației Terrei (1950-2050)	108
6	Evoluția populației Terrei până în 2017 și Tendința până în 2100	109
7	Evoluția și prognoza creșterii populației Terrei pe categorii (adulți și copii)	109
8	Numărul mediu al noilor născuți, per femeie, (1800-2017) și tendința până în anul 2100	120
9	Procentul femeilor la vîrsta reproductivă dar care nu doresc să aibă mai mulți copii	124
10	Evoluția numărului populației și rata fertilității femeilor (mil. locuitori)	124
11	Evoluția demografică în statul Sri Lanka	125
12	Evoluția venitului mediu al unei familii americane (2000-2012)	137
13	Procentul manifestării fenomenului sărăciei în țările Uniunii Europene	149
14	Volumul de apă pe Glob	185
15	% consumului excesiv de droguri în SUA (stabilit la 100.000 persoane)	246

²⁵⁸ Fără graficele din Micul breviar statistic

13	Variante ale prognozei numărului de copii Pe plan mondial până în anul 2100	380

3. Mic dicționar demografic și economic

Anul mondial al populației – acțiune internațională inițiată de ONU pentru anul 1974, avînd ca apogeu Conferința mondială a populației, organizată la București. Acțiune hotărîită la sesiunea plenară a Adunării Generale a ONU din 11 decembrie 1970, prin rezoluția 2683.

Avort – întrerupere a cursului normal al sarcinii în primele șapte luni

Biroul de referință în problemele populației (S.U.A.)- instituție creată în 1929, în vederea studierii impactului creșterii populației asupra resurselor mondiale, a mediului și calității vieții.

Blastulă – cea de a doua fază a dezvoltării unui embrion (vezi și Morulă)

Cantillon, Richard (1680-1734) – economist francez. A susținut teoria în virtutea căreia mișcarea populației reflectă legăturile dintre prețuri

(costuri) și cerere. A analizat variația mortalității, migrația internă a populației, căsătoriile și natalitatea în funcție de mijloacele de existență, clase sociale, regiuni geografice. Ascus în evidență relația dintre distribuția populației în spațiu, mișcarea mărfurilor și dezvoltarea transporturilor. Adept al mercantilismului.

Cheltuielile de consum ale populației - cheltuielile în bani și în natură pentru necesitățile curente de consum ale gospodăriei: produse alimentare, procurarea mărfurilor nealimentare și plata serviciilor.

Cheltuielile de consum ale populației în funcție de destinația acestora sânt:

- Cheltuieli pentru produse alimentare – totalitatea cheltuielilor pentru cumpărarea produselor alimentare destinate consumului, precum și contravaloarea consumului uman de produse alimentare din resursele proprii ale gospodăriei.
- Cheltuieli pentru **băuturi** alcoolice, articole de tutungerie – totalitatea cheltuielilor pentru cumpărarea băuturilor alcoolice, a tutunului și accesoriilor pentru fumat, precum și contravaloarea consumului acestor produse din resursele proprii ale gospodăriei.
- Cheltuieli pentru **îmbrăcăminte și încălțăminte** – totalitatea cheltuielilor pentru procurarea îmbrăcăminte și a încălțăminte, precum și cheltuielile efectuate pentru plata serviciilor ce țin de confecționarea și repararea acestora.
- Cheltuieli pentru **întreținerea locuinței** – totalitatea cheltuielilor efectuate pentru chirie, energie, apă și alte servicii comunale, precum și cheltuielile ce țin de amenajare și repararea locuinței.
- Cheltuieli pentru **dotarea locuinței** – totalitatea cheltuielilor efectuate pentru dotarea și înzestrarea locuinței cu diverse produse de folosință îndelungată, articole de menaj, precum și plata serviciilor ce țin de întreținerea acestora.
- Cheltuieli pentru **îngrijire medicală și sănătate** – totalitatea cheltuielilor efectuate pentru procurarea medicamentelor, aparatelor medicale, obiectelor sanitare și de igienă, plata

serviciilor medicale și a tratamentului din spitale

- Cheltuielile pentru transport – totalitatea cheltuielilor efectuate pentru procurarea mijloacelor de transport auto-moto, piese de schimb, servicii ce țin de deservirea și repararea acestora, precum și plata diverselor servicii de transport.
- Cheltuieli pentru comunicații – totalitatea cheltuielilor efectuate pentru plata serviciilor poștale, de telecomunicație, precum și cheltuielile ce țin de deservirea aparatelor de telecomunicație.
- Cheltuieli pentru agrement – totalitatea cheltuielilor efectuate pentru procurarea diverselor produse cu scop social-cultural, pentru odihnă și sport; a diverselor produse imprimate (manuale, material didactic, ziare, reviste, cărți, produse destinate nevoilor de birou, ș.a.), inclusiv plata diferitor activități culturale și a serviciilor de turism, etc.
- Cheltuieli pentru învățământ – totalitatea cheltuielilor efectuate pentru procurarea manualelor, rechizitelor școlare, etc., precum și plățile pentru achitarea serviciilor de educație, inclusiv activități extrașcolare ș.a
- Cheltuieli pentru hoteluri, restaurante, cafenele etc. – totalitatea cheltuielilor efectuate pentru cazare și alimentație în afara gospodăriei în diferite localuri specializate.
- Alte cheltuieli – totalitatea cheltuielilor efectuate pentru procurarea articolelor de igienă și cosmetică, articolelor de galanterie; achitarea serviciilor de asigurare a vieții, imobilului, mijloacelor de transport etc.; banii de buzunar; mijloacele bănești oferite drept cadouri unor persoane particulare etc.

Coeficientul Gini - stabilește gradul de deviere a repartiției efective a veniturilor /cheltuielilor după grupe egale de populație de la linia repartiției uniforme a veniturilor /cheltuielilor.

Mărimea statistică a coeficientului Gini, variază de la 0 la 1, considerînd 0 – egalitate totală a veniturilor /cheltuielilor la toate grupele de populație iar 1 – inegalitatea totală, cînd tot

venitul/cheltuielile aparține unei persoane.

Creștere economică – creșterea capacității naționale de a produce diferite bunuri de consum și servicii.

Deficit bugetar - suma cu care totalul cheltuielilor bugetului guvernamental depășește totalul veniturilor acestuia într-o perioadă dată de exercițiu financiar. De regulă este finanțat din împrumuturi și se urmărește ca totalul lui să nu depășească un anumit procentaj (considerat rezonabil) din PIB.

Demografie economică – parte a demografiei care se ocupă cu studiul raportului dintre economie și populație, conceptul fundamental fiind cel al populației active. În acest caz, variabila populației este inclusă în modelele creșterii economice în vederea descrierii și analizei corelației demo-economice.

Demografie socială – studiul raportului dintre societate și populație, conceptele fundamentale fiind structurile sociale ale populației, mobilitatea socială, roluri și status-uri în societate.

Emigrare – migrație privită din punctul de vedere al localității de plecare, de obicei în cadrul migrației internaționale.

Excedentul bugetar - (la nivelul macroeconomic), reprezintă suma cu care veniturile guvernului depășesc cheltuielile acestuia într-o perioadă dată de exercițiu financiar, fără ca la venituri să fie cuprinse în eventualele împrumuturi. În expresia relativă, apare ca procentaj din PIB-ul perioadei respective.

Fenomen demografic – termen general, fără o definiție riguroasă, care desemnează trăsăturile ce se desprind din tratarea statistică a unei mase de evenimente demografice. (Exemplu: nașterea este un eveniment demografic)

Fertilitate – manifestare fecundității, măsurată statistic cu diferiți indicatori: număr de copii născuți de o femeie în perioada ei fertilă.

Fluctuația forței de muncă - proporția în care lucrătorii părăsesc o întreprindere în care au fost angajați într-un interval de timp, de regulă un an.

Cu cât fluctuația e mai mare, la același număr mediu de angajați, cu atât sporesc cheltuielile cu forța de muncă ale firmei respective.

Galton, sir Francis (1822-1911) – biolog, antropolog și statistician englez. Creator, împreună cu K. Pearson, a școlii anglo-saxone de statistică matematică. A pus bazele biometriei; a creat termenul de eugenie (1883).

Gospodăria casnică (sau gospodăria) – este gospodărie cu copii; în general se consideră gospodăriile în componența cărora sunt copii în vîrstă pînă la 18 ani;. Alte descrieri se referă la un grup de două sau mai multe persoane care locuiesc împreună în mod obișnuit, avînd, în general, legături de rudenie și care au un buget comun, participînd integral sau parțial la formarea veniturilor și la cheltuirea acestora, sau persoana care locuiește și se gospodărește separat și nu aparține altei gospodării.

Gradul de concentrare - la nivelul unei ramuri economice, redă ponderea ce revine totalității firmelor ce depășesc un anumit nivel de mărime (determinat), în producția ramurii în cauză.

Se mai poate calcula ponderea primelor “n” firme în totalul capitalului investit, al profiturilor obținute, al suprafeței comerciale etc.

Gradul de fluctuație al forței de muncă - este redat de proporția în care lucrătorii părăsesc o firmă (întreprindere) în care au fost angajați într-un interval de timp, de regulă un an. Cu cât fluctuația e mai mare, la același număr mediu de angajați, cu atât sporesc cheltuielile cu forța de muncă ale firmei respective.

Imigrația – migrație privită din punctul de vedere al localității de destinație, de obicei în cadrul migrației internaționale.

Indicele costului vieții - redă procentual modificarea relativă a totalității cheltuielilor necesare pentru a trăi de la o perioadă (considerată de bază) la alta de raportare. Se iau în calcul doar unele dintre cheltuieli, considerate mai reprezentative și grupate într-un așa zis „coș de consum”, variabil de la o țară la alta. Calculele se fac pe cazuri distincte de gospodării (familii) cu un anumit număr de membri, mediu de rezidență și statut socio-profesional, o medie generală neavînd relevanță specială. De pildă, prin formularea „costul vieții familiei de salariați cu 4 persoane a crescut în luna mai cu 10 % față de luna aprilie” se înțelege că

respectiva familie, spre a-și menține nivelul de trai din luna precedentă cheltuie cu 10 % mai mult.

LDC – Least Developed Countries, - Categoria "țărilor cele mai puțin dezvoltate" este un statut de clasificare socială/economică aplicat în mai multe țări din întreaga lume de către oamenii de știință, politicieni și economiști. Termenul este adesea folosit în interconexiune cu categoriile *țărilor lumii a treia*, deși mulți cercetători contemporani preferă să utilizeze clasificarea "LDC", argumentând că "lumea a treia" este un termen depășit și irelevant.

Malthus, Thomas Robert (1766-1834) – teolog și economist englez. Profesor de istorie și economie politică la Colegiul Companiilor Indiilor de Est din Haileybury (școală independentă fondată în 1862; locată la Hertford Heath, lângă Hertford, 20 miles (32 km) din centrul Londrei. Cu toate că teoria sa referitoare la creșterea numerică a populației în progresie geometrică față de resursele de subsistență ce cresc numai în progresie aritmetică, este socotită de către unii teoreticieni ca fiind falsă, el și-a adus contribuția la creșterea interesului pentru studierea raporturilor dintre populație și economie și la lărgirea bazei statistice a demografiei.

Migrația – mișcare migratorie; formă principală a mobilității geografice, constând din schimbarea definitivă a domiciliului stabil.

Migrația externă – migrație în care localitatea de destinație se află pe un alt teritoriu decât localitatea de origină, indiferent dacă acest teritoriu este un stat suveran sau o unitate teritorială administrativă.

Migrația de lucru – migrația sezonieră a lucrătorilor, determinată de condiții particulare de ofertă a locurilor de muncă în perioada respectivă (de exemplu: strângerea recoltei).

Migrația internațională – migrație care are loc în afara granițelor unui stat suveran. Sinonim cu migrația externă.

Migrația sezonieră – migrația care are loc periodic în cursul anului (în anumite anotimpuri sau luni ale anului)

Mortalitatea infantilă – mortalitatea specifică după vîrstă, exprimînd intensitatea sau frecvența deceselor infantile (sub un an) în cadrul unei populații.

Morulă – primul stadiu în dezvoltarea unui embrion (vezi și Blastulă)

Nivel de instruire – nivelul de educație obținut în sistemul de educație al țării respective, atestat prin certificate și determinat de tipul școlii absolvite.Echivalent cu ultima "școală absolvită"

Planificarea familiei – determinarea conștientă de către cuplu a numărului de copii și a eșalonării nașterilor în timp

Politică demografică – sistem de măsuri și de mijloace, adoptate de un stat, pentru a realiza obiective demografice cu sînt: mărimea populației și ritmul de creștere, prin influențarea fertilității și mortalității populației

Populație activă – populație ce cuprinde persoanele care exercită, obișnuit, o activitate permanentăși aducătoare de venituri

Populația rurală – populația care locuiește în așezările de tip rural (sate, comune) specificate ca atre prin legislația și reglementările din fiecare țară.

Populație stabilă – populație teoretică, în care acționează o lege neschimbată a mortalității, bazată pe o tabelă de mortalitate și un model neschimbat de fertilitate

Populația urbană – populația care locuiește în orașe și în localități de tip urban definite ca atre prin legislația și reglementările din fiecare țară

Povara fiscală - este suma de bani pe care un individ, o instituție sau un grup de persoane trebuie să o plătească sub formă de impozite.

Procesul de îmbătrânire - Ansamblul de transformări care afectează ultima perioadă a vieții și care constituie un process de declin. Procesl îmbătrânire se caracterizează prin: slabirea vitalității , modificări organice datorate reducerii schimburilor, deshidratarea țesuturilor, atrofia musculară, încetinirea funcțiilor, scăderea generală a performanțelor. Îmbătrânirea oferă aparent imaginea inversă a dezvoltării și a fost

descrișă ca o involuție. Prelungirea duratei medii de viață, a condus la interesul din ce în ce mai mare față mbătrânirea umană și la căutarea mijloacelor de a-l corecta sau de a-l încetini declinul. Îmbătrânirea nu mai poate fi considerată drept un proces exclusiv involutiv și nu se mai reduce la o decadență globală: inventarul schimbărilor comportamentale datorate vârstei în principalele funcții mentale (percepția, memoria, rezolvarea de problem, emotivitatea) a relevat câteva câștiguri, permanente și compensări care se opun totuși reducerii notabile a capacităților. Reducere numărului de neuroni și sărăcirea conexiunilor sinaptice nu afectează în mod identic toate structurile și regiunile cerebrale. Menținerea atenției focalizate, memoria de scurtș și lungă durată, discriminările perceptive, fluiditatea verbală, capacitatea de gândire nu se deteriorează în aceeași măsură și nici cu același ritm.

(Sursa: Mut-Vitcu & Asociații (Societate Civilă Profesională de Psihologie, Index de termini, 2010)

Productivitatea - raportul dintre producție și resursele utilizate în procesul de producție. Când la numitor figurează resursele de muncă, se obține – de fapt exprimarea cea mai consacrată – productivitatea muncii: rezultatul cantitativ sau valoric al procesului, ce revine pe un lucrător, pe o unitate de timp (oră, zi, lună, an) sau pe om-oră, om-lună etc. Nivelul productivității depinde atât de factorul uman (calificare, îndemânare) cât și de cel material (dotare tehnică a muncii, nivel tehnologic și organizatoric, reflectate și în intensitatea consumului de capital).

Produsul intern brut - Produsul intern brut (PIB) – gross domestic product (GDP), în engleză – este cel mai important indicator macroeconomic ce constituie o măsură a fluxului total de bunuri produse și servicii prestate într-o economie de-a lungul unei perioade determinate de timp, de regulă un an.

Prin raportare la numărul populației (PIB/locuitor), servește comparațiilor internaționale despre gradul general de dezvoltare economică, iar în serie cronologică reflectă dinamismul acesteia în țara de analiză.

Structura PIB, pe criteriile surselor de constituire , respectiv al destinațiilor sale, caracterizează gradul de modernitate a economiei (prin ponderea sectoarelor: primar, secundar și terțiar, ce contribuie la crearea lui) și tipul de dezvoltare și alocare a resurselor (pentru

acumulare/investiții și consum imediat sau amânat – economisiri). De asemenea, prin raportare procentuală la PIB, se caracterizează mai exact ordinul de mărime al oricărui indicator de cuprindere macro (mezo) economică dintr-o țară.

Produsul intern net - rezultă prin scăderea din produsul intern brut a cheltuielilor pentru bunuri destinate înlocuirii unor părți (uzate sau depășite) ale bazei tehnico-materiale.

Produsul național net - este indicatorul macroeconomic în care, alături de produsul intern brut (PIB), cuprinde și venitul rezultat din investiții efectuate și proprietăți deținute de autohtoni în afara granițelor, și se elimină venitul creat în țară dar ce revine unor străini aflați în afară. Acest indicator se exprimă în unități de monedă națională, iar pentru necesități de comparații internaționale în unități de valută străină, mai frecvent în dolari. Prin raportare la numărul populației, servește – ca și PIB – drept indicator sintetic de nivel de trai, iar privit în dinamică exprimă creșterea economică din țara respectivă.

Prognoză demografică (previziune) – determinarea numărului populației viitoare, în condiții generale, cu un anumit grad de probabilitate.

Rata de emigrare – indicator care măsoară intensitatea emigrării (în cadrul migrației internaționale sau interne).

Rata de fertilitate generală – indicator obținut din raportarea numărului născuților vii dintr-o perioadă la numărul mediu al populației feminine de vîrstă fertilă.

Rata naturală de creștere (economică) - rezultă din însumarea ratei de creștere numerică a forței de muncă cu rata de creștere a productivității muncii (de exemplu, $1,5 \% + 2,5 \% = 4 \%$).

Speranța de viață – numărul de ani pe care îi are de trăit o persoană.

Sterilitate totală – incapacitate de a concepe (pentru bărbați) sau de a da naștere (pentru femei) un copil.

Subnutriție – 1.Subalimentare; 2. Stare patologică cronică datorită reducerii rației alimentare, tulburărilor de absorbție intestinală sau

creșterii cheltuielilor energetice ale organismului.

Suprapopulație – excedent al populației în raport cu teritoriul, resursele sau mijloacele de subsistență. Noțiune inspirată de Thomas Malthus.

Veniturile disponibile ale populației - totalitatea mijloacelor bănești și în natură provenite din activitatea salariată și pe cont propriu, de la realizarea producției agricole din gospodăria auxiliară, venit din proprietate, pensii și alte prestații sociale, și alte transferuri curente (inclusiv mărfuri și sume bănești primite din afara gospodăriei).

Veniturile disponibile pot fi: bănești și în natură:

- Veniturile **bănești** - mijloacele bănești încasate de către populație din diferite surse de proveniență și pentru care nu există obligația de restituire;
- Veniturile în natură (evaluate în lei) reprezintă atât contravaloarea consumului din resursele proprii ale gospodăriei (gospodăria auxiliară, stocuri, etc.), cât și contravaloarea veniturilor în natură obținute de la locul de muncă, studii, persoane particulare, prestații sociale etc.
Evaluarea în lei se efectuează la prețurile medii de cumpărare a produselor în perioada de referință.

Veniturile disponibile după sursa de proveniență sânt:

- Venituri din activitatea salarială - veniturile încasate ca salarii, sporuri, prime, alte drepturi salariale prevăzute de lege sau prin contracte colective de muncă pentru timpul efectiv lucrat în programul normal de lucru și în cel suplimentar, precum și alte drepturi salariale.
La aceste venituri se atribuie de asemenea și contravaloarea produselor și serviciilor acordate în contul drepturilor salariale.
- Venituri din activitatea individuală agricolă - venitul net din vânzarea producției agricole proprii, precum și contravaloarea consumului provenit din resursele agricole proprii, ne comercializate.

- Venitul din activitatea individuală neagră - venitul net din diverse tipuri de activități neagricole pe cont propriu.
La aceste venituri se atribuie de asemenea și sumele încasate de la realizarea produselor finite din activitățile individuale de muncă, precum și profitul obținut de către populație în urma activităților comerciale - intermediere.
 - Venituri din proprietate – mijloacele bănești încasate de către populație în formă de dobânzi din depunerile bancare și de la creditele oferite persoanelor fizice; dividende și vânzări de acțiuni; rente de la darea în chirie a bunurilor, ce nu țin de activitatea de producere (imobil, mijloace de transport, bunuri de folosință îndelungată etc.).
 - Venituri din prestații de protecție socială - pensiile pentru limită de vârstă, de invaliditate și de urmaș; alocații sociale; indemnizațiile pentru incapacitate de muncă; indemnizațiile unice (pentru nașterea copilului, în caz de deces, pentru îngrijirea bolnavilor); îngrijirea copilului în vârstă de până la 1,5/3,0 ani, pentru copiii mamelor cu mai mulți copii și cele singure care au copii în vârstă de până la 16 (18) ani; ajutor social, indemnizațiile pentru veterani și văduve de război; burse; ajutoare în caz de deces; compensații nominative etc.
 - Alte venituri – pensii alimentare; mijloace bănești și produse primite gratis, mijloacele bănești încasate de la asigurarea vieții, averi personale, etc.
- [Sursa: <http://www.statistica.md/public/files/Metadata/CBGC.pdf>]

Alți autori dau următoarele definiții:

Venitul disponibil - este partea din plată pe care individul și-o ia acasă, sau cea parte din venitul național total aflată la dispoziția gospodăriilor, pentru consum sau depunere (economisire). Mai exact, este PNB minus total impozite, rezerve pentru afaceri și acoperirea depunerii capitalului, plus plata transferurilor guvernamentale sau de altă natură și a dobânzilor acordate de stat. Este parametrul-cheie în comportamentul economic al gospodăriilor populației și în stabilirea nivelului lor de trai.

Venitul per persoană (per capita income) - indicator ce derivă din raportarea venitului total al unei comunități la numărul de persoane al acesteia. Poate fi vorba de un locuitor dintr-o țară sau dintr-o localitate ori de un membru al unei gospodării familiale. Este un indicator relativ, deosebit de sugestiv în comparațiile de nivel de trai.

[Sursa: Informații preluate din: Vladimir Trebici-Mica enciclopedie demografică, Editura științifică și enciclopedică, București, 1975].

4. Bibliografie

1. ABERNETHY, D. VIRGINIA – Population Politics, Routledge (of Taylor and Francis Group), Abingdon, UK and New York, 2000
2. ABBOTT, PATRICK – Ireland's great famine, 1845-1849, Online at:<http://www.irelandstory.com/past/famine/> , accessed June 2003
3. ABOUCHAKRA, RABIH, IBRAHIM AL MANNACE and MONA HAMMAMI HIJAZI – LOOOKING aHEAD: The 50 Trends that Matter, Chart (pg.274), Bloominton, IN: Xlibris, 2016
4. ADAMU,H. – We'll feed our peoplr as we see fit. In: Washington Post, 11 September, 2000, pg. A-23
5. ADELMAN, I. and MORRIS, T. C. – Economic growth and social equity in developing countries, Stenford University Press, 1973
6. AHLUWALIA, MONTEK S. and others – Growth and poverty in developing countries, Chapter 11, ed. H. Chenery, Oxford University Press, Oxford (UK), 1979
7. AMIR, ATTARAN and SACHS, D. JEFFREY – Defining and Refining International Donor Support fpr Combating the AIDS Pandemic, The Lancet, vol.357, January 6, 2001

8. ANGUS, MADDISON- Monitoring the World Economy:1820-1992, OECD, Paris, 1995
9. ANNAS, GEORGE J. & GRODIN, A. MICHAEL – The Nazi Doctors and Nuremberg Code: Human Rights in Human Experimentation, Oxford University Press, New York, 1992
10. BADEN, JOHN – Move over culture war:Here's the aquaculture war, Tech Central Station, August 29, 2003. Online at: [http://www. Techcentralstation.com/082903D.html](http://www.Techcentralstation.com/082903D.html): accessed August 2003
11. BAIROCH, P.- Cities and Economic Development, University of Chicago Press, Chicago, IL, 1988
12. BALE, D. MALCOM and LUTZ, ERNST – Price distortions in Agriculture and their effects: An international Comparison, in: American Journal of Agricultural Economics Nr. 63, February 1981
13. BARRO, J. ROBERT and JONG-WHE LEE – A New Data Set of Educational Attainment in the World, 1950-2010, Journal of Development Economics, Nr. 104, 2013, pg. 184-198
14. BAUER, J. - Demographic change development, and the Economic status of women in East Asia, Stanford University Press, Stanford, CA, 2001
15. BEARAK, B. – Why people still starve, New York Times Sunday Magazine, August 10, 2003, pg. 33
16. BENERJEE, ABHIJIT VINAYAH and ESTHER, DUFLO – Poor Economics: A Rethinking of the WAY to Fight Global Poverty, New York, Public Affairs, 2011
17. BERCA, ALEX – Crizele economice și ciclicitatea lor, Editura Institutului European, Iași, România 2011
18. BERCA, ALEX - Început de secol, Editura Sedcom-Libris, Iași, România, 2012
19. BERCA, ALEX - Adevăr și Minciună, Editura Risoprint, Cluj România, 2014
20. BERG, ALAN – The nutrition factor – Its role in national Development, Brookings Institution, Washington D.C., 1973
21. BERGER, B. - Societis in Change, Basic Books, New York, 1971
22. BETTS, ALEXANDER and POUL COLLIER – Refuge: Rethinking Refugee Policy in a Change World, New York,

- Oxford University Press, 2017
23. BIRABEN, JEAN-NOEL – An Essay Concerning Mainkind's Evolution. Population. Selected Papers, Tabel 2, December 1980, US Census Bureau in: gapm.io/xuscbbir
 24. BIRSTEIN, VADIM J. – The Perversion of Knowledge, Westview Press, New York, 2001
 25. BONGAARTS, JOHN and BULATAO, A. RODPLFO – Beyond Six Billion: Forecasting the World's Population, National Research Council. Panel of Population Projections. Committee on Population, Commission on Behavioral and Social Sciences and Education, Washington D.C., 2000
National Academy Press,
In: <http://www.nap.edu/read/9828/chapter/4#38>
 26. BOSERUP, ESTER - The Condition of Agriculture Growth – The Economics of Agrarian Change under Population Pressure, Aldine, Atherton, Inc. Chicago/New York, 1972
 27. BOSERUP, ESTER - Population and Technology Change Chicago University Press, Chicago, 1981
 28. BOURGUIGNON, FRANÇOIS and MORRISON, CHRISTIAN – Inequality Among World Citizens: 1820-1992, American Economic Review 92, Nr.4, Sept. 2002, pg.727-744
 29. BROWN, LYNN – The potential impact of AIDS on population and economic growth rates, *Brief* Nr.43, from *International Food Policy Research Institute (IFPRI)*, Online at: <http://www.cgiar.org/ifpri/2020/briefs/2br43.htm>, June 1997
 30. BROWN, LESTER - Eco-Economy; Building and Economy for Earth, W.W. Norton & Co., New York, 2001
 31. BRUINIUS, HARRY – Better for All the World: The Secret History of Forced Sterilization and America's Quest for Racial Purity, Knopf, New York, 200
 32. BUCHANAN, DEVID, FISHER, CELIA & GABLE, LANCE- Research with High-Risk Population: Balancing Science, Ethics, and Law, American Psychological Association, Washington D.C., 2009

33. BULATO, A. RODOLFO – Fertility control at the community level,
In Rural Development and Human Fertility,
MacMillan, New York, 1984
34. BUSH, JEB & BOLICK, CLINT – Immigration Wars, Simon and Shuster,
New York, 2013
35. BRYANT, JOHN – Theories of Fertility Decline and Evidence from
Development Indicators., Population and Development
Review 33, Nr. 1, March 2007, pg.101-127
36. CHEIKH ANTA, DIOP - Nations nègres et culture: de l'antiquité
nègre-égyptienne aux problèmes culturels de l'Afrique
noire d'aujourd'hui, Éditions Africaines, Paris, 1979
37. CASSEN, ROBERT – Population and Development: Old debates,
New conclusions, Transactions Publishers,
New Brunswick, New Jersey, 1994
38. COALE, A. J. and HOOVER, E. - Population Growth and Economic
Development in Low-Income Countries, Princeton
University Press, Princeton, N.J., 1958
39. COALE, A. J. - How a population ages or grows younger,
R. Freedman Edit., New York, 1964
40. COALE, A. J. and WATKINS, C. - The Decline of Fertility in Europe,
Princeton University Press, Princeton, N.J., 1986
41. COHEN, JOEL – How many can the earth support ?
W.W. Norton, New York, 1996
42. COOGAN, PAT TIM – The famine Plot; England's Role in Ireland's
Greatest Tragedy, Palgrave MacMillan, New York,
2012
43. CLARK, COLIN - Population growth and land use, 2-nd edition,
MacMillan, London (UK), 1977
44. COLE, LEONARD A. – The Eleventh Plague, W.H.Freeman,
New York, 2003
45. COLEMAN, D. and SCHEFIELD, R – Malthus and Boserup,
in: State of Population Theory, London (UK),
1968
46. CONWAY, GORDON – One Billion Hungry: Can We Feed the World,
Cornell University Press, Ithaca, 2012
47. CROSSETTI, BARBARA - How to fix a Crowded World,
New York Times, New York, 1997
48. DAVIS, MIKE – Late Victorian Holocausts: El Niño Famines and
the Making of the Third World, Verso, London and

- N.Y., 2001
49. DOBBS, RICHARD, MANYIKA, JAMES and WOETZEL, JONATHAN-
No Ordinary Disruption: The Four Global Forces
Breaking all the Trends, New York, Public Affairs,
2016
 50. DYSON, TIM - Population and Development – The demographic
transition, Zed BOOK, London, New York, 2010
 51. D'SOUZA, DINESH – The Big Lie – Exposing the Nazi Roots of
The American Left, Regnery Publishing,
A Division of Salem Media Group, Washington, DC,
2017
 52. EBERSTADT, N. - Recent declines in fertility in less developed
countries and what population planners may learn
from them, Eberstadt, Edit., Praeger, New York,
1981
 53. EHRICH, R. P. - The Population Bomb, Ballantine Book, New York,
1968
 54. ELTING ABRAM, BENNETT – Fifty Years in Neurology and
Psychiatry, Intercontinental Medical Book Corp.
New York, 1972
 55. ENGELMAN, R. - Population, Nature and What Women Want,
Island Press, Island, 2008
 56. FARIS, STEPHAN – Forecast: The Consequences of Climate
Change, Henry Hold and Company, New York,
2009
 57. FISHMAN, C. TED - Shock of Gray, Scribner / A Division
of Simon and Schuster, Inc., New York, 2010
 58. FRIEDMAN, GEORGE – The next 100 years. Doubleday,
New York, London (UK), 2009
 59. FRIEDMAN, L. THOMAS – Hot, Flat and Crowded, Straus and
Giroux, New York, 2008
 60. GESHE, KELSANG GYATSO - Introduction to Buddhism, Tharpa
Publications Ulverston, England and Glen Spey,
New York, 2006
 61. GHEȚĂU, VASILE – Perspective demografice, Editura Științifică
și Enciclopedică, București, 1979
 62. GIMENEZ ERIC HOLD, RAJ PATEL and SHATTUCK ANNIE-
Food Rebellions: Crisis and the Hunger for Justice,
Fahumu Books and Grassroots International (under

- Institute for Food and Development Policy), Washington D.C., 2009
63. GLANTZ, H. LEONARD – Protecting Children and Society, în: Journal of Medical Ethics 7, Nr. 2, June, 1979, pg. 4-5
 64. GODFREY, ROBERTS – Population Policy > Contemporary Issues, Praeger, New York, 1990
 65. GORDON, L. - Body, Woman's Right: A Social History of Birth Control in America, Penguin, Harmondsworth, (UK) 1976
 66. GORE, AL – The Future; Six drivers of Global Change, Random House, New York, 2013
 67. HABRA, GEORGES - Iubire și senzualitate, (traducere: Dora Mezdea) Editura Anastasia, București, 1994
 68. HEILBRONER, L. ROBERT – The worldly philosophers, Simon & Schuster, Nw York, 1953
 69. HORNBLUM, M. ALLEN, NEWMAN L. JUDITH & DOBER, J. GREGORY – Against their Will – The Secret History of Medical Experimentation on Children in cold war America, Palgrave–MacMillan, New York, 2013 Working P
 70. HOUSER, DANIEL and SANDS, BARBARA – How centrally planned Was China's great leap forward demographic Disaster ? University of Arizona Department of Economics Working Paper, Online at: http://www.arizona.edu/-econ/working_papers/china629.pdf
 71. HUZEL, J. - Malthus the Poor Law and Population in Early Nineteen Century, Economic History Review, Nr. 22, London, (UK), 1969
 72. HUGHES, B. BARRY – International Future, Westview, A Member of the Perscus Book Group, Boulder, Colorado, USA, 1999
 73. JULIAN, L. SIMON -The Economic of Population Growth, Classic Weittings, New Brunswick, 1998,
 74. KALAMAROS, MELETIOS - Avortul, (traducere în românește: Garoafă Coman), Editura Bizantină, București, 1991
 75. KARPLUS, J. WALTER – The Heavens Are Falling: The Scientific Prediction of Catastrophes in Our Time, Plenum Press, New York, 1992
 76. KASON, R. JACQUELINE - The War Against Population, Ignatius

- Press, San Francisco, CA, 1998
77. KATES, ROBERT – Ending hunger: Current status and future Prospects, Consequences Nr.2, Online at: www.gcrio.org/consequences/vol2no2/article.html
 78. KEILMAN, NICO – Data quality and accuracy of UN population Projrctions 1950-1955, Population Studies, Nr.2, 2001, pg. 149-164, Posted December 9, 2010, In: gamp.io/xpaccur
 79. KELLY, JOHN - The Graves are walking: The Great Famine and the Saga of the Irish People, Henry Hold & Comp., New York, 2012
 80. KINEALY, CHRISTINE – The great Irish famine, Pelgrave, New York, 2002
 81. KUZNETS, SIMON - Population change and aggregate output, Universities- National Bureau of Economic Research, Princeton University Press, Princeton, N.J., 1960
 82. LAFOND, F. ET AL – How well do experience curves predict Technological progress? A Methode for working Distributional Forecasts, Navigant ReseaRCH 2017, in: <https://arxiv.org/pdf/1703.05979.pdf>
 83. LANDMAN, J. - The Current Status of Human Sterilization in the U.S., Eugenical News, New York, 1931
 84. LAPPE, MOORE FRANCES și alții - Twelve Myts, Grove Press, New York, 1998
 85. LASHOF, D. and TIRPAK, D. - Policy options for stabilizing global climate. U.S.Environmental Protection Protection Agency report, Hemisphere, New York, 1990
 86. LATHROP, STODDARD - The Revolt against Civilisation, Scribner's Sons, New York, 1922
 87. LEATHERS, D. HOWARD & FOSTER, PHILLIPS – World Food Problem, Lynne Rienner Publisher, USA and UK, Third Edition, 2004
 88. LEE, DEMOS RONALD - The State of population Theory – forward from Malthus, Edit. David Coleman and Roger Schofield, Basil Blackwell Ltd., New York, 1946

89. LE FLEUR, W.R. - Liquid life: abortion and Buddhism in Japan, Princeton University Press, Princeton, N.J., 1992
90. LIPTON, MICHAEL – Why poor people stay poor: Urban bias In world development, Harvard University Press, Cambridge, Mass (USA), 1977
91. LIVI-BACCI, MASSIMO – a Concise History of World Population, 2-nd ed. Maiden, Massachusetts (USA), Blackwell, 1989
92. MALTHUS, ROBERT THOMAS - An Essay on the Principle of Population, 7-th Edition, E.R. Edit., London, (UK), 1872
93. MALTHUS, ROBERT THOMAS - An Investigation of the Cause of the Present High Price of Provisions, Printed for J. Johnson, in St. Paul's-Church-Yard, Chancery-Lane, London,(UK), 1800,
94. MARRS, JIM - Population control. How Corporate Owners are Killing us., William Marrow, An Imprint of Collins Publishers, New York, 2015
95. MARX, KARL - Capitalul, Vol. IV, Partea II-a, Editura Politică, București, 1960
96. MARX, KARL - Critique of Political Economy, C.H. Kerr Co., Chicago, 1904
97. MARX and ENGELS - Selected Correspondence (1865-1895), Greenwood Press, Westport, CT (USA), 1975
98. MAZUR, ANN LAURIE – Beyond the Numbers, Island Press, Covelo, California, 1994
99. MEEK, RONALD, L. - Marx and Engels on the Population Bomb, Ramparts Press, Berkeley, Los Angeles, CA, 1971
100. MEERA,BAPAT and AGARWAL, INDU – Our Needs, Our Priorities, Women and Men from Slums in Mumbai and Pune Talk about Their Needs for Water and Sanitation, Environment and Urbanization, vol.15, Nr.25, October 2003
101. MEIER, M. GERALD - Leading Issues in Economic Development (4-th edition), Oxford University Press, New York, 1984
102. MILES, A. MARC – Index of Economic Freedom, Washington, D.C. The Heritage Foundation and Wall Street Journal,

2004; în:

<http://www.heritage.org/research/feature/index/index.html>

103. MOKYR, JOEL – Why Ireland starved: A quantitative and Analytical history of the Irish economy, 1800-1850, 2nd ed. Allen and Unwin, London (UK), 1985
104. MOREAU, JOSEPH - Les théories démographiques dans l'antique grecque, Periodique: Population, nr.4, Paris, 1949
105. MORRIS DICK and McGANN EILEEN - 2010 Take back America – A battle plan, Harper Collins Publishers, New York, 2010
106. NEWBOLD, K. BRUCE – Six Billions Plus, Rowman & Littlefield Publishers, New York, Toronto, 2007
107. NOTESTEIN, W. FRANK – Population – The long view. In Food for the world, ed. Theodore W. Schultz University of Chicago Press, Chicago, 1945
108. ORWIN, A. – The privatization of water and wastewater Utilities: An international survey. Online at: <http://www.environmentprobe.org/enviroprobe/pubs/ev542.html#South%20America>
109. PACKER, GEORGE – Interesting Times, Farrar, Straus Giroux, New Yor, 2009
110. PARMENTIER, BRUNO - Nourir L'Humanité: Les grands problemes de l'agriculture ont XX-le Siécle mondiale, Edition La Découverte; Paris, Strasbourg, 2007
111. PEARS, FRED - The Coming Population Crash, Beacon Press, Boston, MA, 2010
112. PEARS, FRED - When the Rivers run Dry, Beacon Press, Boston, MA, 2006
113. PEARS, FRED - People quake, Transworld Publishers, London (UK), 2010
114. PIMENTEL, D.- Climate change and food supply. Forum for Applied Research and Public Policy, Online at: <http://www.Ciesin.org/docs/004-138/004-138.html>.

115. Population Information Program. Fertility and family planning Surveys. Population Reports. John Hopkins University, Series M, Nr. 8 (September-October), Baltimore, 1985
116. PRYOR, F. L.- The invention of the plow [Unpublished manuscript], In : Journal of Development Economics, Nr. 10, Amsterdam, 1983
117. QAIM, M. and ZILBERMAN, D. Yield effects of genetically modified Crops in developing countries. Science Magazine, Nr. 5608, (Germany, USA), 2003
118. REVELLE, ROGER - Food and population, Scientific American, Manhattan, N.Y, Sept. 1974
119. RIFKIN, JEREMY – The European Dream, Jeremy P. Tarcher, Penguin, New York, 2004
120. RIQUETI (Di) VICTOR - Philosophie Rurale ou e'conomie générale et politique de l'agriculture pour servir a l'ami des homes, Tom 1, Economie Edit., Amsterdam, 1766
121. ROBERTSON, A. JOHN - Children of Choice, Princeton University Press, Princeton, NJ, 1994
122. ROSEGRANT, M. and others – Water policy for efficient agricultural diversification. Food Policy, Nr. 20, 1995
123. ROSLING, HANS (WITH Ola rosling and Anna Rosling Ronnlund, Factfulness, Ten Reasons about the World ...; Edit. Flatiron Books, New York, 2018
- 124 .ROSSE, B. ERIC - The Malthus Factor - Population, Poverty and Politics in Capitalism Development, Zed Books, London (UK), New York, 1998
125. SACHS, D. JEFFREY – The End of Poverty, The Penguin Press, New York, 2005
126. SACHS, D. JEFFREY – Ending Africa's Poverty Trap, Brookings Papers, on Economic Activity, Nr.1, 2004
127. SAETHER, ARNOLD - Otto Diederich Lutken – 40 years before Malthus? In: Population, Great Britain Studies, London, Nr.3, Nov. 1993
128. SAHN, E. DAVID and EDIRISINGHE, NEVILLE – Politics of food

- Policy in Sri Lanka: from basic human needs to an increased market orientation. In *The political economy of food and nutrition policy*, ed. Per Pinstup-Andersen, John Hopkins University Press, Baltimore, 1993
129. SANDBERG, SHERYL - *Lean In*, Lean In Foundation, Published by: Alfred A. Knoph, a division of Random House, New York, 2013
 130. SCHALL, B. – *Biotechnology, biodiversity and environment*, Washington University School of Law, Online at: <http://ls.wustl.edu/centeris/Confpapers/>.
 131. SCOTT, ALLEN – MIT Official Tells More of Radiation Experiments at Fernald, în *Boston Globe*, Dec.1993
 132. SMITH, ADAM - *The Wealthy of Nations* (1776), Edit. Methuen and Co., London,(UK), 1904,
 133. SMITH, ADAM - *An Inquiry into the National and Causes of the Wealth of Nations*, Banton Book, Lodon (UK), 2003
 134. STĂNESCU, S.N. și AL[MARU, Z.– *Câți oameni poate hrăni pământul*, Editura științifică, București, 1963
 135. STĂNESCU, S.N. - *Economia românească de la ficțiune la realitate*, Editura Humanitas, București, 1991
 136. STONE, RICHARD - *Robert Malthus: An Appreciation*, In: *The State of Population Theory*, Basil Blackwell, Oxford (UK), 1986
 137. TAPSCOTT, DON and WILLIAMS, D. ANTHONY – *Macrowikinomics, Rebooting Business & the World*, Penguin Books, Ltd. London (UK),2010
 138. THOMSON, GALE - *Population*, Greenhouse Press, Detroit, New York, 2005
 139. THOMSON, J. JUDITH – *Pledoarie pentru avort în Etica aplicată*, Editura Alternative, București, 1995
 140. TOFFLER, ALVIN - *Șocul viitorului*, Editura Politică, București 1973
 141. TOMLINSON, B.R. – *The Economy of Modern India 1860-1971*, Combridge University Press, Cambridge, UK, 1993
 142. TREBICI, VLADIMIR – *Teorii moderne despre populație* în: *Revista de statistică*, Nr. 8 și Nr.10, București, 1970

143. TREBICI, VLADIMIR – Prognoză, previziuni, proiectare
în: Probleme economice Nr. 2, București, 1972
144. TREBICI, VLADIMIR – Mică enciclopedie de demografie,
Editura științifică și enciclopedică,
București, 1975
145. TREBICI, VLADIMIR- Populația Terrei, Editura științifică
și enciclopedică, București, 1991
146. UCHE, C. ISIUGO-ABANHIE – Male Role and Responsibility
and Reproductive Health in Nigeria,
Ababa Press, Lagos, 2003
147. VERT, CONSTANTIN – Geografia populației: teorie și
metodologie, Editura MIRTON, Timișoara,
2001
148. VICTOR, G. DAVID – Climate Change – Debating America's Policy
Options, Concil on Foreign Relations, Inc.
New York, 2004
149. U N Millennium Project, Investing in Development- A Practical
Plan to Achieve the Millennium Development
Goals, Report to the UN Secretary General,
Earthscan, London, 2005
150. WALLACE, ROBERT – Various Prospects of Mankind and
Providence, Enciclopedia Britanica,
Editor: Enciclopedia Britanica, Chicago, 2011
151. World Bank, World Development Indicators, Washington, D.C.,
2004
152. World Bank, Group Poverty and Equality Glob Practice Group,
October 2016, in: gamp.io/xwb1726
153. Year Book Australia 2008, Australian Bureau of Statistics,
Canberra, www.abs.gov.au/Ausstats, 2009
154. Colectiv de autori – The Limits of growth, Universe Book,
New York, 1972
155. Colectiv de autori - Doctrine Economice, ASE, București,
În: Cursuri în format digital,
[http://biblioteca-digitala.ase.ro/biblioteca/
carte2.asp?id=66/idb](http://biblioteca-digitala.ase.ro/biblioteca/carte2.asp?id=66/idb)
156. * * * The Holy Bible in the King James Version, Thomas Nelson
Publishers, Nashville, TN, 1977
157. XXX - Women and development: Education and fertility,
Finance and Development Magazin Nr. 43,

September, 1988

158. The Economist, oct./nov. 2009: 14 mai, 2011; 23 mart.2013
159. Associated Press (AP), Air in 43 Urban Areas Fails to Meet
Federal Standards, Washington D.C.,
Oct.21, 1994
160. The Capital (Ziar cotidian al Statului Maryland), 27 mai, 2011
161. Dicționar explicativ al limbii române, Editura Academiei RSR
București, 1975
162. ONU – Raporturi statistice, New York, 1991- 2018
163. Science Magazine, Washington D.C. 1969 (colection)
164. Revista National Geography, articolul: Population 7 billion,
January 2011, Vol. 219, Nr. 1, Washington,DC
165. Revista „Science” nr. 166, 1969, (USA) pag. 73-76
<http://www.mcatracing.co.uk/missing-people-worldwide.htm>
166. Journal of Development Economics, Nr. 10, Amsterdam, 1982
167. <http://www.weforum.org/issues/agriculture-and-food-security>
168. <http://www.professor-frithjof-uhnen.de/publications/agricultural-colleges/1.htm>
169. The Washington Post, (Ziar cotidian), colecția pe anii: 2013-2017

5. Adnotări

(Sursele principale ale acestor note se găsesc în diverse sit-uri ale Internetului)

1. Conferința pentru populație

După 20 ani de la Conferința Internațională pentru Populație și Dezvoltare de la Cairo, ținută în 1994, UNFPA(United Nations Population Fund), a inițiat dezbateri pe teme privind populația și dezvoltarea la care au participat diverși reprezentanți din majoritatea țărilor lumii.

În ultima jumătate a secolului 20, ideile despre legătura dintre populație, dezvoltare și drepturile omului au evoluat într-un mod semnificativ.

Conferința din 1994 a reiterat legătura dintre sănătatea reproducerii, ca o componentă a sănătății, și a dezvoltării în general.

Bazându-se pe conceptul consimțit la Conferința Internațională privind Populația (București, 1974) se conformase ideia:

„...toate cuplurile și toți indivizii au dreptul fundamental de a decide în mod liber și responsabil numărul de copii pe care îi doresc și momentul nașterii lor, precum și dreptul de a avea acces la informații, la educație și la mijloacele necesare pentru a lua această decizie”,

ICPD (International Conference on Population and Development) a situat pentru prima dată omul în individualitatea sa în centrul procesului de dezvoltare.

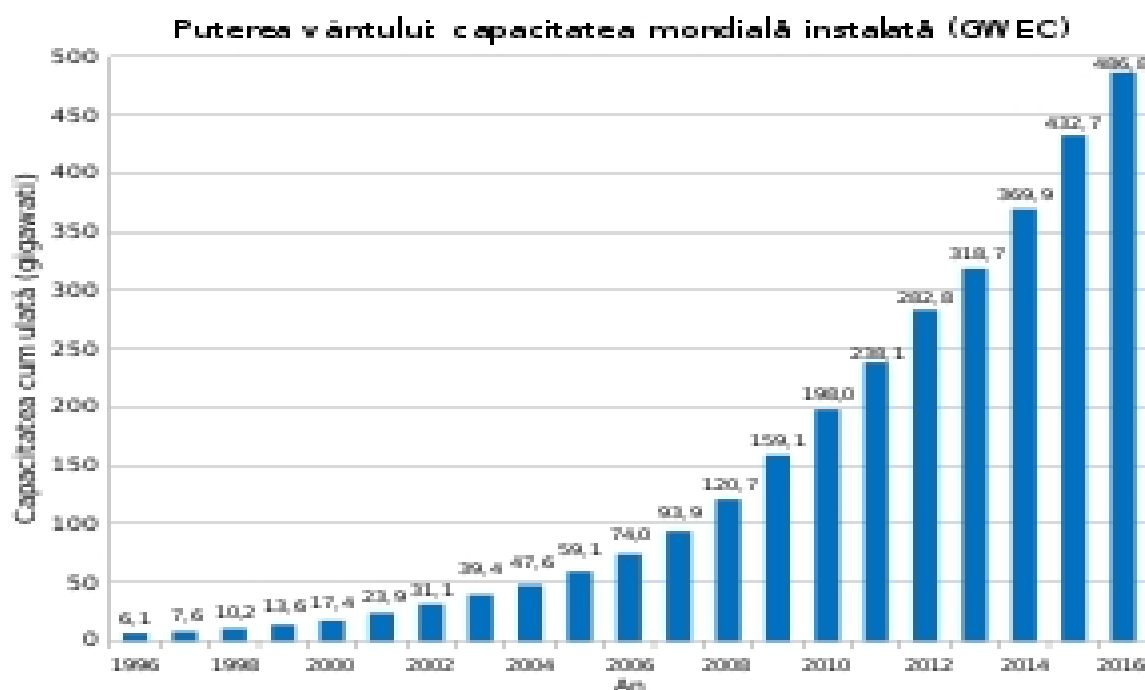
ICPD a fost unul din primele foruri internaționale care a recunoscut rolul fundamental al femeilor și al tinerilor la dezvoltare și a clarificat conceptul drepturilor reproductive.

Pentru toate motivele de mai sus, UNFPA invită pe oricine să participe la dezbateri pe subiecte cum ar fi: creșterea populație și sărăcia, suprapopulația, mortalitatea maternă și drepturile omului, riscul pericolului infectării cu HIV și sărăcia și alte subiecte similare.

[Pentru cei interesați în asemenea dezbateri, sugerez folosirea și a următoarul site: www.conversationsforabetterworld.com]

14. Energia eoliană

Din momentul în care s-a descoperit avantajele acestei energii, ea a fost folosită drept energie mecanică. Folosirea ei ca mijloc de propulsie pe apă pentru diverse ambarcațiuni a fost una dintre utilizări; ulterior a fost folosită ca energie pentru morile de vânt. Începând cu secolul al VII-lea î.Hr. perși foloseau energia morilor de vânt pentru măcinarea grăunțelor. Morile de vânt europene, construite începând cu secolul al XII-lea în Anglia și Franța, au fost folosite atât pentru măcinarea de boabe cât și pentru tăierea buștenilor, mărunțirea tutunului, confecționarea hârtiei, presarea semințelor de in pentru ulei și măcinarea de piatră pentru vopselele de pictat. Morile de vânt au evoluat ca putere de la 25-30 KW la început până la 1500 KW (anul 1988), devenind în același timp și loc de depozitare a materialelor prelucrate

În Statele Unite, morile de vânt folosite în fermele agricole erau ideale pentru pomparea de apă de la mare adâncime. Turbinele eoliene moderne transformă energia vântului în

energie electrică producând între 50-60 KW (diametre de elice începând cu 1m)-2-3MW putere (diametre de 60-100m), cele mai multe generând între 500-1500 KW. Puterea vântului este folosită și în activități recreative precum windsurfingul. La sfârșitul anului 2010, capacitatea mondială a generatoarelor eoliene era de 194 400 MW. Toate turbinele de pe glob pot genera 430 Terawațioră/an, echivalentul a 2,5% din consumul mondial de energie. Industria vântului implică o circulație a mărfurilor de 40 miliarde euro și lucrează în ea 670 000 persoane în întreaga lume.[

Țările cu cea mai mare capacitate instalată în ferme eoliene sunt China, Statele Unite ale Americii, Germania și Spania. La începutul anului 2011, ponderea energiei eoliene, în totalul consumului intern era de 24% în Danemarca, 14% în Spania și Portugalia, circa 10% în Irlanda și Germania, 5,3%

În România la începutul anului 2012 existau peste o mie de turbine eoliene, jumătate dintre ele fiind în Dobrogea.

Sursa: https://ro.wikipedia.org/wiki/Energie_eoliană

57. Situația economică din România în timpul conducerii lui N. Ceaușescu

La Conferința Mondială pe problema populației ce s-a ținut la București în 1974, se arăta că: scăderea fertilității femeilor este determinată de dezvoltarea economică, industrializarea și modernizarea vieții oamenilor.

Nu se poate contesta influența factorilor economici asupra scăderii fertilității femeilor dar nici nu îi putem considera ca fiind cei mai importanți în modificarea fenomenului fertilității.

Evoluția economică a României în epoca Ceaușescu, s-a bazat pe alocarea unor fonduri din care marea majoritate au provenit din împrumuturi străine și cheltuite lor în scopul dezvoltării economice superioare și într-un ritm rapid.

România ajunsese să aibă o economie cu un ritm de creștere apreciabil.

Numai o foarte scurtă referire confirmă această situație:

S-au dezvoltat o mulțime de ramuri industriale cum ar fi:

- industria de textile, confecții, tricotaje (filaturi, țesătorii, fabrici de stofă și postavuri), întreprinderi de pielărie și încălțăminte, toate concepute într-un sistem integrat.
- 36 fabrici de zahăr, fabrici de ulei, de preparate din carne, de lapte și produse lactate, zeci de fabrici de nutrețuri combinate.
- industria lemnului și mobilei, industria cimentului, a lacurilor și vopselelor, a medicamentelor,
- sectorul construcțiilor de mașini, al exploatărilor miniere de feroase și neferoase, de cărbune.

- industria electronică, electrotehnică, de mecanică fină, optică, automatizări.
- dezvoltarea unui sistemul de irigații,
- întreprinderi agricole de stat și de mecanizare a agriculturii
- creerea unui pachet național de semințe, soiuri, hibrizi, de culturi cerealiere, plante tehnice, legume.
- Creerea unor programe de combatere a eroziunii solului, de îndiguiri și desecări, și cele de irigații în curs (canalul Siret-Dunăre sau București-Dunăre).

Cele mai multe produse românești erau apreciate în mod deosebit pe piețele internaționale datorită calității lor și mai ales al prețurilor competitive.

Sursa: din: Opinia Directorului Institutului Economic al Academiei Române, Prof. Dr. Constantin Ciutacu într-un interviu din Formula AS:

În acelaș timp numai o infimă cantitate din aceste produse industriale și alimentare produse în țară ajungeau la consumatorul român. Pentru obținerea unor astfel de produse de calitate se făcea uz de diverse relații personale sau plătindu-se de câteva ori prețul socotit ca fiind cel competitiv.

O asemenea situație afecta într-un mod direct standardul de viață și cu efect direct asupra

vieții poporului.

Una dintre enormele greșeli efectuate de Administrația Ceaușescu se referă la cheltuielile destinate pentru asigurarea locuințelor destinate masei mari a populației.

Aprobarea unor sume minime pentru construcția unor asemenea locuințe a dus la efectuarea unor construcții cu spații deosebit de mici, cu un minim de confort și folosindu-se materiale total necorespunzătoare pentru asemenea lucrări.

De asemenea se crease o enormă discrepanță între sumele de bani cheltuite pentru anumite proiecte de construcții megalomane cum era construcția Canalului Dunărea-Marea Neagră²⁵⁹ sau cea a Casei Poporului²⁶⁰ (Palatul Parlamentului).

²⁵⁹ Construirea canalului a necesitat o investiție de circa 2 miliarde de dolari. Estimările inițiale prevedeau recuperarea investiției în 50 de ani. Exploatarea canalului aduce venituri anuale de circa 3 miliarde de euro, ceea ce presupune o durată de recuperare a investiției de peste 600 de ani.

²⁶⁰ Costul construcției și al decorărilor interioare a fost de circa 3 miliarde euro făcând din acesta una dintre cele mai scumpe clădiri administrative din lume. Numai încălzirea acestei construcții și iluminarea lui depășește 6 milioane dolari pe an, echivalent cu costul unui oraș de dimensiuni medii,

Schema Canalului Dunărea-Marea Neagră

Casa Poporului (Parlamentul României)

În tot acest timp în care s-au realizat aceste proiecte gigantice și deosebit de costisitoare salariile au fost înghețate și ca atare și acest aspect a afectat condițiile de viață ale populației României și deciziile familiilor de a nu avea copii sau s-au limitat la un singur copil per femeie.

Remarcându-se scăderea natalității a fost introdusă o lege privind intrerzicerea avorturilor, sancționarea aspră a femeilor care solicitau avorturile și a personalului medical ce practica asemenea operațiuni precum și interzicerea vânzării diferitelor produse anticoncepționale.

Cât de reală este corelația dintre industrializare, modernizarea economiei și scăderea fertilității femeilor rămâne ca un punct special de dezbateră între specialiștii analiști.

68. Comisia Dillingham

Înființată în februarie 1907 de către Congresul Statelor Unite pentru a studia originile și consecințele imigrației în Statele Unite. Poartă numele după președintele comisiei, senatorul William P. Dillingham (din statul Vermont).

Comisia era compusă dintr-un număr de senatorii și congresmeni. Comisia și-a încheiat activitatea în 1911, concluzionând că imigrația din sudul și estul Europei reprezintă o amenințare gravă la adresa societății și culturii americane și ar trebui să fie mult redusă în viitor. Comisia a propus adoptarea unui test de citire și scriere în limba țării de origine ca metodă restrictivă în privința imigrației analfabete nedorite. Constatările Comisiei ofereau motivația pentru anul 1920 de reducere a imigrației incluse în așa numitul „*Act Contingent de urgență din 1921*”, care a favorizat imigrația din nordul și vestul Europei prin limitarea în acelaș timp a numărului anual de imigranți din oricare altă țară.

Propunerile Comisiei Dillingham urmăreau plafonarea națională a imigrației la 150.000 de persoane anual și tot odată propunea completa interzicere a imigrației din Asia .

În 1911, Comisia a Dillingham a emis 41 de volume care conțineau prezentări statistice și alte analize pe subiecte legate de ocupația imigranților, condițiile de trai, educația, și alte criterii restrictive.

70. John H. Tanton

John H. Tanton s-a născut în Detroit, Michigan în 1934.

În 1945, s-a mutat cu familia sa la o fermă în partea de nord-est a zonei Bay City, Michigan.

El este fiul și nepotul unor imigranți. Tatăl lui John a fost John Fitzgerald Tanton, care s-a născut în Ontario, Canada în 1898 și în 1928 a emigrat în Statele Unite. Bunicii lui din partea mamei, s-au născut în Germania și au emigrat în Statele Unite în 1853.

Tanton a absolvit universitatea obținând o diplomă în chimie (de la Michigan State University în 1956), și a primit titlul de doctor de la Universitatea din Michigan, în 1960.

În 1964, Tanton a obținut Master of Science în oftalmologie de la Universitatea din Michigan.

John Tanton este recunoscut drept o persoană deosebit de influentă în domeniul imigrației. Până la sfârșitul anilor 1970, el a avut o continuă preocupare în domeniul mediul înconjurător și cu privire la creșterea populației desfășurând o adevărată cruciadă împotriva fluxurile de imigrare în Statele Unite, în special din America Latină și Caraibe.

În momentul în care tendințele intitulate „*Noua Dreaptă*”, (Dreapta creștină), și politica neoconservatoare au condus la mobilizarea unor noi grupuri politice de centru-stanga în Statele Unite, Tanton a jucat un rol central în mobilizarea și creșterea sentimentului național împotriva imigranților.

Tanton a fost organizatorul și primul președinte al Federației Americane pentru reforma imigrării (FAIR), un grup, care pleda pentru o reducere a nivelului de imigrare în Statele Unite.

A contribuit la creerea altor două grupuri cu scopuri similare și un Centrul pentru Studierea imigrării, (un grup non-profit) de cercetare și înregistrare a numărului de imigranți, precum și un grup de lobby la nivel local și cu influențe la Washington D.C.

Tanton a fost, de asemenea, un lider în eforturile de a face ca numai limba engleză, să fie considerată ca limbă oficială pentru oricare activitate din SUA. În acest scop, el a fost co-fondator (1983) și președinte al organizației „Engleză SUA” și mai târziu (1994) „ProEnglish”, unde încă este director.

Tanton a deținut, de asemenea, funcții naționale în cadrul organizațiilor ce se ocupă de diversele aspecte ale mediului (cum ar fi *Sierra Club* și *creșterea populației Zero*) precum și poziții de conducere în *Societatea Audubon* și *Planned Parenthood*.

Este fondatorul instituției „*Contractul Social*”, care publică revista trimestrială *Contractul social* precum și alte materiale pe teme de imigrație, conservarea și păstrarea culturii americane.

A fost editorul acestei reviste de la începuturile sale în 1990 până în 1998.

Astăzi, Tanton este în fruntea unei largi rețele de grupuri anti-imigranți. Ca fondator și editor de presă al „*Contractului Social*”, a publicat cărți care au dus la creerea unei ideologii naționaliste.

În 1988, cu puțin timp înaintea unui referendum în Arizona pentru a face din limba engleză limba oficială a Statelor Unite, a publicat un memoriu în care își exprima îngrijorarea cu privire la potențialul impact politic, cultural, de mediu, și demografic privind nivelurile ridicate de imigrație hispanică în SUA, în special în cazul în care rata fertilității hispanice era mai mare decât cea din alte grupuri etnice. El a propus limitarea fluxului de imigranți la o rată care să permită să fie asimilată fără nici un fel de dificultăți.

După ce mass-media a publicat memoriul său, mai mulți membri proeminenți ai mass-mediei, printre care și Walter Cronkite precum și directorul său executiv Linda Chavez, au pornit un amplu atac împotriva lui Tanton. În cele din urmă Tanton a demisionat, deși el s-a plâns că a fost considerat ca fiind rasist.

72. Frosty Wooldridge

(1947 -)

Jurnalist american, scriitor, ecologist, călător, și activist în mișcarea anti-imigrație ilegală în Statele Unite.

Wooldridge a avut o carieră activă în jurnalism, scriind pentru șaptesprezece reviste naționale și două reviste internaționale.

A avut editoriale publicate în ziarele naționale, inclusiv *Rocky Mountain News*, *Denver Post*, *Herald Albany* și ziarul creștin *Science Monitor*. A scris permanent pentru un ziar din Colorado care i-a asigurat o rubrică permanentă denumită: *Continent Crystal Desert*, în timp ce locuia în Antarctica.

A fost oaspete în diverse dezbateri pe probleme politice.

Ultima sa carte, "*Antarctica: o întâlnire extremă*" a fost publicată în 2007.

Frosty a lucrat timp de șase ani în calitate de consilier de orientare pentru tinerii care doreau să urmeze un colegiu apoi a început o carieră didactică predând matematică și știință.

Frosty Wooldridge a fost lector la Universitatea Cornell, profesor de ateliere de scriere creativa, scriitor la revista centrală de la Michigan State University.

A ținut prelegeri despre știința mediului la Universitatea din Colorado, Universitatea din Denver și Universitatea Regis.

De asemenea, a ținut prelegeri pe tema "Religie și Etică" la Colegiul Gama din Colorado.

Wooldridge a argumentat în favoarea politicilor de control al populației și a denunțat rolul Bisericii Romano-Catolice în opunerea ei împotriva contracepției și avortului.

El a criticat, de asemenea, punctul de vedere al Bisericii cu privire la politica de imigrare susținând că "suprapopularea în Statele Unite, va deveni cea mai mare problema cu care se vor confrunta americanii în secolul 21."

75. Edwin Chadwick

(1800-1890)

Sir Edwin Chadwick reformator englez pe probleme sociale; remarcat pentru activitatea sa de reformare a legii săracilor și îmbunătățirea condițiilor sanitare și de sănătate publică. Unul dintre motivele pentru care Chadwick a crezut în îmbunătățirea sănătății publice a fost cel pentru care el a crezut că astfel se pot economisi bani pentru întreaga țară.

Primind o educație în domeniul juridic, Chadwick s-a preocupat de creerea și aplicarea unor reforme în domeniul sănătății publice, cu referire directă la introducerea sistemului de canalizare, îmbunătățirea sistemului de alimentare cu apă potabilă în concordanță cu creșterea numărului populației și cu efectele revoluției industriale din Anglia.

Întreaga sa filozofie de reforme în domeniul asistenței sanitare din Anglia a fost inspirată și sprijinită de un renumit avocat al acelor timpuri Jeremy Bentham, pentru care a lucrat în calitate de consilier înainte de a deveni ele însuși avocat.

Bentham considera că toate reformele sociale trebuie să aibă la bază grija pentru asigurarea unor condiții de salubritate pentru întreaga populație.

În urma aplicării reformelor lui Chadwick rata mortalității a scăzut în Anglia paralel cu creșterea speranței de viață a populației engleze.

După opinia lui Chadwick vechiul sistem de canalizare și de curățire a canalelor insalubre constituia una din cauzele multiplelor epidemii.

El a propus aplicarea unui sistem de incinerare a gunoaielor aplicat la nivel municipal.

Chadwick a sponsorizat legea prin care staul englez trebuia să asigure înregistrarea tuturor nașterilor, deceselor și căsătoriilor. După aplicarea acestei legi el a cerut corelarea rezultatelor acestor recensăminte cu statisticile privind condițiile de viață și cauzele diferitelor decese.

Un alt factor important de care s-a ocupat a fost acela al creerii unui corp de comisari sanitari care urmau să se preocupe de asistența medicală a soldaților ce luptau în Crimeea.

A fost un permanent susținător al legii privind interdicția folosirii copiilor minori în fabrici.

În 1842 a publicat un Raport bazat pe rezultatele unei anchete sociale privind condițiile sanitare ale populației din Marea Britanie, în care erau prezentate informații despre canalele deschise unde se aruncau gunoaiile, mirosurile pestilențiale ce abundau marile orașe și mizeria locuințelor unde trăiau în condițiuni total insalubre un număr mare de membrii ai familiilor de muncitori, folosind ca exemple situația din Londra, Glasgow, Birmingham, Leeds și alte orașe, propunând soluții de rezolvare a acestor situații.

Pentru a pune în aplicare recomandările făcute în acest Raport, a condus o campanie de susținere a *Actului de asigurare a sănătății publice*. În susținerea punctului său de vedere în fața membrilor Parlamentului englez el a dat exemplul epidemiei de holeră din 1847 în care muriseră peste 10.000 de londonezi.

Reforme preconizate de Chadwick, au fost îndeplinite dar cu enorme eforturi și privite cu multă neîncredere de către opoziția politici ai guvernelor englez și din cauza imenselor cheltuieli pentru efectuarea acestor lucrări complexe.

Întreaga sa activitate în domeniul asistenței sanitare a durat timp de șase ani între 1848 și 1854, fiind lipsită de un suport popular. Datorită opoziției membrilor consiliului de conducere a orașului Londra, Chadwick a demisionat și întreaga activitate privind asistența medicală în Marea Britanie a fost preluată de un grup de medici.

Chadwick, a continuat să scrie diverse articole și pamflete legate de starea sănătății publice și care au fost publicate într-o lucrare intitulată „*Starea sănătății publice a națiunii*” în 1887.

Întreaga sa activitate și contribuția pe care a avut-o în domeniul asigurării sănătății publice a fost recunoscută de către regina Victoria și care în 1889 l-a înobilat cu unul dintre cele mai înalte distincții „Knight Commanders of the Most Honourable Order of the Bath (KCB)”.

(Pentru informații suplimentare vezi și:

(<http://www.faqs.org/health/bios/66/Edwin-Chadwick.html#ixzz1Wn2kYbgH>)

77. William Hazbitt

(1778-1830)

Scriitor englez, cunoscut pentru eseurile sale umaniste și critica literară, și ca gramatician și filozof. Este considerat ca fiind unul dintre cei mari critici esești de limba engleză, împreună cu Samuel Johnson și George Orwell.

Inițial Hazbitt a fost educat acasă iar apoi a fost trimis la o școală locală până în 1793, atunci când tatăl său l-a trimis la un seminar unitarian din Londra pentru a-l pregăti să devină preot.

Deși Hazbitt a rămas acolo doar pentru doi ani, impactul acestui seminar asupra sa a fost enorm.

Curriculum-educației dela acest seminar era deosebit de larg, incluzând o pregătire în domeniul istoriei și literaturii clasice grecești și latine, matematica, istorie, politică guvernamentală, știință, și, religie. Întreaga educație a fost influențată de gânditorii eminenți ai acelei perioade printre care se număra: Richard Price și Joseph Priestley, [profesorii lui, Hazbitt, care au fost și comentatori plini de pasiune pe teme politice ale zilei].

Această influență, împreună cu multiplele manifestări ce au avut loc în timpul și imediat după Revoluția franceză, a stârnit multiple divergențe și dezbateri între Hazbitt și colegii săi cu privire la evoluția socială și transformările ce aveau loc în societate.

Din respect față de tatăl său, Hazbitt nu s-a rupt oficial de religia lui, dar nu s-a simțit atras de această credință, și a plecat înainte de finalizarea pregătirii lui pentru a deveni un slujbaș al bisericii.

Prin filozofia sa de viață el a respins concepția teologiei unitariene și și-a format o gândire independentă și de respect pentru adevăruri, care l-au călăuzit în tot restul vieții. În jurul anului 1795, gândurile sale au fost îndreptate în mai multe direcții, cuprinzând nu numai politica, ci, din ce în ce mai mult, filozofia modernă; preocupându-se în mod intensiv de studierea limbilor străine a început să citească în original lucrările unor gânditori englezi printre care: John Locke, David Hartley, George Berkeley, și David Hume, și lucrările unor gânditori francezi printre care: Claude Adrien Helvetius, Étienne Bonnot de Condillac, Marchizul de Condorcet, precum și cele ale Baronului d'Holbach Ideile sale filozofice s-au axat în special asupra omului ca un animal social și cu predilecție spre filozofia minții, ceea ce mai târziu a devenit obiectul științei psihologiei.

În această perioadă el a descoperit ideile susținute de Jean-Jacques Rousseau, care au devenit pentru el unele dintre cele mai mari influențe, precum și lucrările filozofului Edmund Burke, ale cărui scrieri l-au impresionat într-un mod deosebit.

Cu o perseverență și o mîgăle deosebită a elaborat un tratat despre ideia dezinteresării explicând aspectele "naturale a gândirii umane" încercând să combată ideea după care omul este în mod natural egoist, un concept fundamental care a constituit cadrul unor multiple controverse la timpul respectiv.

În jurul anului 1796, Hazbitt a fost încurajată și inspirat în lucrările sale de un preot pensionar, cu numele de Joseph Fawcett care a devenit un reformator. Hazbitt a fost

uimiți de amploarea enormă a inteligenței și culturii deosebite a acestui preot. Ei au purtat nenumărate discuții despre gânditorii radicali din perioada vieții lor.

Hazbitt, a avut prilejul să se întâlnească de asemenea cu William Godwin, gânditor reformist al cărui idei politice și juridice au impresionat în mod deosebit gândirea economică și politică a timpurilor lor.

82. Thomas Rober Malthus

(1766 – 1834)

Preot, om de cultură englez, matematician, economist și demograf.

Născut la 13 februarie 1766, ca al șasea copil a lui Daniel Malthus, în Wotton, Comitatul Surrey (Anglia), Malthus și-a început expunerea și primele dezbateri pe probleme de progres economic și social cu tatăl său, (așa după cum afirma un prieten al său în prefața primei ediții a Eseului) și cu doi dintre cele mai importante personalități ale timpului său: Marchizul de Condorcet și cu William Godwin.

Tatăl său, un om de mare cultură și bun prieten cu J.J. Rousseau și David Hume, s-a preocupat să-i dea fiului său o înaltă educație.

Printre primii săi educatori, conform opiniei unor istorici, au fost: Richard Graves (1715-1804) și Gilbert Wakefield (1750-1801), personalități ale culturii și vieții politice engleze.

În 1782, Thomas Robert a intrat la Jesus College în Cambridge (Anglia); în 1788 a devenit preot, iar în 1791 a primit titlul de Master of Arts.

Îmbinând activitatea bisericească cu cea academică, în 1793 (la 27 ani) devine profesor la Jesus College și continuă să fie preot la Wotton.

În 1804 devine profesor de istorie a economiei politice la East India College din Hertford.

În 1810 începe o amplă corespondență cu David Ricardo care continuă până la moartea lui Ricardo, în 1823.

Pe baza lucrărilor sale și a unora dintre teoriile susținute în 1833 a fost ales membru al Academiei de Științe Morale și Politice din Franța. Un an mai târziu (1834) se numără printre fondatorii Societății de Statistică Engleze.

A popularizat unele teorii economice printre care teoria relației dintre proprietar și chiriaș, precum și teoria referitoare la evoluția populației și a corelației creșterii ei și a mijloacelor de subzistență.

Opinia lui Malthus era aceea după care pericolele de creștere a populației împiedicau progresul nesfârșită spre o societate perfectă.

El a explicat acest fenomen argumentând ideia după care creșterea populației, în general, s-a extins într-un mod deosebit, până la o asemenea mărime în care a intrat într-un conflict cu resurselor primare de hrană a acestei populații în reștere, cauzând condițiile unei reale primejdi.

Creșterea mult mai mare a numărului populației față de creșterea mijloacelor de subzistență după opinia lui Malthus duce în mod firesc la o satisfacere din ce în ce mai mică cu produse alimentare; înainte trebuia să asigure un anumit număr de oameni prin creșterea numărului populației, aceeași cantitate de produse alimentare trebuie să fie împărțit la un număr mult mai mare de oameni și ca atare oamenii vor primi din ce în ce mai puține resurse, de aici susținea el apare fenomenul sărăciei și al lipsei de hrană, ceea ce determină apariția unei suferințe severe. În același timp numărul de muncitori, fiind cu mult peste proporția forței de muncă necesară pe piață, prețul forței de muncă tinde spre o scădere, în timp ce prețul produselor tinde să crească.

Muncitorul prin urmare, trebuie să lucreze mai greu și mai mult pentru a câștiga o sumă de bani așa cum a câștigat înainte.

Acesta era motivul pentru care Malthus susținea ideea descurajării căsătoriilor celor care nu puteau asigura hrana familiei în condițiuni optime.

Opiniile lui Malthus au fost criticate de la bun început.

Samuel Coleridge (poet englez, critic literar și filozof (1772-1834) scria despre lucrarea lui Malthus că era „un sofism al unei practici monstruase” iar Robert Southey (poet englez și scriitor: 1774-1843) spunea:

*„Malthus s-a aruncat prin ceea ce a scris împotriva
lui Dumnezeu Atotputeric”.*

Referindu-se la necesitatea controlului creșterii populației, Malthus sugera două tipuri de controale:

- controale pozitive, ceea ce se putea realiza prin ridicarea ratei deceselor, și
- cele de prevenire, care se putea realiza prin scăderea ratei natalității.

Controalele pozitive includeau: foamete, boli și războaie; controalele preventive se refereau la avorturi, controlul nașterilor, prostituția, amânarea căsătoriei și a celibatului.

În ceea ce privește posibilitățile pentru eliberarea omului de aceste limite, Malthus a susținut o varietate de soluții imaginabile. De exemplu, el a critica într-un mod deosebit de sarcastic ideea îmbunătățirilor agricole care „s-ar putea extinde fără limită”.

În a doua și în următoarele ediții ale Eseului, Malthus a pus accentul mai mult pe ideea reținerii morale, el susținea amânarea căsătoriei până la oameni ar putea întreține o familie, împreună cu extinderea actului celibatului (abstinența sexuală), ca fiind singurul mijloc de-a reduce sărăcia clasei „de jos”. Acest plan l-a prezentat în concordanță cu ideea virtuții, a câștigului economic și îmbunătățirii sociale.

În următoarele ediții Malthus se referă la o serie de aspecte ale vieții oamenilor printre care: ajutorarea săracilor, infanticidul, problema relațiilor sexuale, căsătoria și familia, credința, problemele evoluției (naturale și sociale), inegalitatea claselor, interesul particular și altruismul.

Bazat pe asemenea idei Malthus a susținut ideea reducerii asistenței publice pentru săraci. El a propus eliminarea treptată a *Legii săracilor* prin reducerea treptată a numărului de persoane care beneficiază de suportul statului.

Unii teoreticieni printre care pot fi amintiți William Farr (1807 -1883)²⁶¹ și Karl Marx, au susținut că Malthus nu a recunoscut pe deplin capacitățile umane de creștere a producției și a asigurării resurselor alimentare.

Cu toate acestea, Malthus s-a referit la această idee scriind:

" Particularitatea principală care îl deosebește pe om de alte animale,... este puterea pe care o are de creșterea acestor mijloace"(subsistență – n.n.- ediția 1976, pg.225).

Este deosebit de interesant că una din cele mai importante analize ale vieții și activității lui T.R. Malthus a fost cea organizată în luna mai 1980, de către Societatea de Demografie Istorică din Paris, ale cărei lucrări s-au desfășurat la sediul UNESCO.

Peste 500 de participanți din 61 de țări au fost prezenți dezbătând 164 de comunicări legate de opera lui Malthus.

Este de reținut că o Conferință Internațională consacrată lui Malthus, de o asemenea amploare, a avut loc pentru prima dată în Franța, țară care, prin tradiție, era, după cum afirmă istoricii, ostilă ideilor lui Malthus.

După opinia multor economiști, Malthus rămâne un scriitor însemnat și tot odată deosebit de controversat.

[Pentru informații suplimentare vezi și:

http://paisie.freehostia.com/Civilizatie/Geopol/006_Suprapopularea.htm]

93. Ronald L. Meek

(1917 – 1978)

Economist și om de știință marxist cunoscut mai ales pentru studiile sale științifice în domeniul economiei politice clasice și a teoriei valorii muncii.

Născut în Wellington, Noua Zeelandă, unde a urmat școala și a intrat la Universitatea Victoria, în mijlocul anilor 1930, initial pentru a studia dreptul, și mai târziu economia.

Acolo el a devenit interesat în gândirea lui Karl Marx.

²⁶¹ William Farr – medic englez, unul dintre pionierii studiilor statistice cantitative referitoare la morbiditate (incidența bolilor), stabilind criteriile unei statistici medicale. Personalitate în istoria epidemiologiei.

Unele dintre articolele sale din acea perioadă, (publicate în reviste cum ar fi *Spike*, și *Maine*) au fost scrise sub pseudonime.

În 1946 sa mutat la Cambridge (Anglia) pentru a studia pentru obținerea unui doctorat în domeniul economic. (în conformitate cu Piero Sraffa (1898 – 1983)²⁶² și Maurice Dobb (1900-1976)²⁶³.

Doi ani mai târziu, în octombrie 1948, sa mutat la Glasgow (Scoția), unde a devenit profesor universitar în cadrul Departamentului de Economie politică, iar în 1949 a terminat teza de doctorat, "dezvoltarea conceptului de excedent în

gândirea economică. Prima lui lucrare majoră, *Studii în teoria valorii muncii*, a fost publicată de Lawrence & Wishart în 1956. În acelaș an a renunțat de a fi membru al Partidul Comunist al Marii Britanii și a s-a alăturat concepției comuniste și politicii Staliniste.

A continuat să fie un adept al concepției marxiste până la sfârșitul vieții sale. Ronald L. Meek este recunoscut ca o autoritate științifică în analiza operei lui Adam Smith și a fiziocraților.

În 1963, el a fost numit la Catedra de Economie Tyler de la Universitatea din Leicester (în regiunea de Est din Midlands-Anglia), unde a inițiat un curs în economie și a creat un Centrul de Cercetare în domeniul Economiei industriei.

A publicat numeroase cărți și articole de economie politică clasică, marxistă precum și unele pe tema prețurilor energiei electrice și a teoriei sociale.

95. Sistemul Welfare în SUA

Program federale de asistență socială pentru asigurarea unui nivel de trai destinat asistenței șomerilor, a oamenilor cu alificări modeste sau necalificați. Programele sociale includ asistența medicală și asigurarea hranei pentru familii cu copii minori și bătrâni, invalizi și persoane cu debilizăți. Aceste programe au fost create încă din primele zile ale Statelor Unite pentru ajutorul celor care erau în imposibilitatea de a lucra din cauza vârstei sau a condițiilor de sănătate fizică și cei care erau apti de muncă, dar nu găseau de lucru.

Programele asigurau asistență cu numerar sau alte forme alternative de ajutor din partea guvernului.

²⁶² Piero Sraffa – economist Italian, cadru didactic la Universitatea din Cambridge (Anglia).

Una din lucrările sale " Production of Commodities by Means of Commodities" a fost considerată ca un studiu fundamental în școala economică în care se studiau teoriile Noilor Ricardieni.

²⁶³ Maurice Herbert Dobb – economist englez, Profesor la Universitatea din Cambridge (Anglia). Unul dintre cei maieminenți economiști ai secolului 20.

Un alt Program a fost cel de pensii (adoptată în 1862) și de asistență pentru Veteranii de Război (din războiul civil) și a familiilor lor.

Înainte de Marea Depresie Economică (1929-1933), Congresul Statelor Unite a susținut creerea diferitelor programe pentru a ajuta pe cei săraci.

În timpul Administrației lui Franklin D. Roosevelt, a fost creată Legea privind securitatea socială (adoptată în 1935) și extinsă în 1939, pentru a oferi ajutor la diverse segmente ale populației.

Ajutor de șomaj și AFDC (inițial Ajutoare pentru copiii aflați în întreținere) sunt două dintre programele care există încă și în prezent.

Au fost create o serie de agenții guvernamentale pentru a supraveghea programele de bunăstare. Unele dintre agențiile care se ocupă cu bunăstarea în Statele Unite sunt:

- Departamentul de Sănătate și Servicii Umane,
- Departamentul de Locuințe și Dezvoltare Urbană,
- Departamentul Muncii,
- Ministerul Agriculturii, și
- Departamentul de Educație .

Programele de asistență socială au continuat în 1996 sub președintele Bill Clinton care a semnat Actul prin care guvernul federal oferă sume anuale forfetare (stabilite de la începutul acordării lor și fixate la o anumită sumă globală și fixă), celor 50 de state pentru a ajuta la asistența celor săraci.

La rândul lor statele trebuie să respecte anumite criterii pentru a se asigura că cei ce primesc un asemenea ajutor sunt încurajați să caute de lucru, dacă sunt apti de muncă, nu să aștepte numai ajutorul federal. Deși unii au criticat programul, cei mai mulți dintre analiști au recunoscut că a avut succes.

Programele sunt disponibile pentru cei care se califică pentru a primi ajutoare în domeniul sănătății, locuințelor, scutirea de impozit, și asistență de numerar.

101. Gunnar Myrdal

(1898 – 1998)

Avocat și economist. Născut în Suedia.

A absolvit Facultatea de Drept din cadrul Universitatea din Stockholm în 1923 și a început să practice dreptul în timp ce continuă studiile la universitate.

A primit diploma de jurist și doctor în economie în 1927 și a fost numit conferențiar în economia politică.

În 1929-1930 a studiat în Statele Unite ca bursier Rockefeller.

În această perioadă, a publicat, unele cărți printre care: *Elementul politic în dezvoltarea teoriei economice*.

Revenind în Europa, a fost timp de un an de zile profesor asociat în cadrul Institutului de Studii Internaționale din Geneva (Elveția).

În 1933 a lucrat ca profesor la Universitatea din Stockholm, ca succesor al profesorului Gustav Cassel. În plus față de activitatea didactică, profesorul Myrdal a fost activ în politică suedeză și a fost ales în Senat în 1934 ca membru al Partidului Social Democrat.

În 1938, Corporația Carnegie din New York l-a solicitat să conducă un studiu despre problemele negrilor americani. Materialul pe care l-a adunat și interpretat a fost publicat în 1944 ca o opinie americană intitulat: *Problema Negro și democrație modernă*.

Revenind în Suedia, în 1942, a fost reales în Senatul suedez, unde a servit ca membru al Consiliului de administrație al Băncii Suediei, și a fost președinte al Comisiei de Planificare post-război.

Din 1945-1947, a fost ministrul comerțului Suediei, poziție care i-a permis ulterior să ocupe funcția de Secretar executiv al Comisiei Economice a ONU pentru Europa.

În 1957, el a părăsit această funcție pentru a conduce un studiu referitor la tendințele economice și a politice în țările din Asia de Sud - o anchetă a Organizației Națiunilor Unite pe problemele sărăciei și cauzele acestui flagel mondial.

Din 1961, a revenit în Suedia și a fost numit profesor de Economie Internațională la Universitatea din Stockholm.

În același an a fondat Institutul pentru Studii Economice Internaționale de la universitatea din Stockholm.

A fost președinte al consiliului de administrație al „*International Peace Research Institute*” din Stockholm (SIPRI).

A fost, ales de asemeni ca, președinte al consiliului de administrație al „*Latino-American Institute*” din Stockholm.

Pe parcursul anului universitar 1973-1974, el a lucrat ca cercetător colaborator la Centrul pentru Studiul instituțiilor democratice (Santa Barbara, California).

În anul 1974-1975, a fost invitat ca profesor la New York University.

Profesorul Myrdal a fost beneficiarul a mai mult de treizeci de titluri de onoare, începând cu Universitatea Harvard; ultima fiind Premiul Malinowski din partea Societății de Antropologie Aplicată.

A fost membru al Academiei Britanice, al Academiei Americane de Arte și Științe, Vetenskapsakademien [Academia Regală suedeză de Științe], membru al Societății de econometrie, membru de onoare al Asociației Economice Americane.

(Pentru cei interesați: o bibliografie completă a publicațiilor sale științifice este în curs de pregătire de către Bibliotecii Regale din Stockholm).

102. Ester Boserup

(1910-1999)

Economistă olandeză, născută la Copenhaga în 1910.

A absolvit Universitatea din Copenhaga, în 1935, în domeniul economiei teoretice. Munca ei de cercetare a început la Națiunile Unite la sfârșitul anilor 1940; a petrecut restul carierei sale în calitate de consultant și cercetător independent.

Preocuparea principală a fost îndreptată spre relația dintre creșterea populației și mijloacele de aprovizionare cu alimente.

Boserup abordează problema dintr-o direcția opusă decât cea a lui Malthus. Ea demonstrează că stimulul primar în creșterea productivității agricole este creșterea în sine a populației.

O altă contribuție esențială pe care a adus-o literaturii economice se referă la rolul femeii în dezvoltarea socială.

Boserup considera că sexul este unul dintre principalele criterii de diviziune a muncii în toate societățile, dar, a susținut, ideia existenței unei mari diversități în această diviziune a muncii între sexe. După opinia sa principalii factori sunt

legați de locul de muncă și statutul ulterioare ale femeilor în societate.

Boserup a oferit o imagine mai completă a multitudinii de relații între populație, producția agricolă, și mediul înconjurător.

În comparație cu Malthus care considera că asigurarea cu produse alimentare este direct legată de necesitatea reducerii numărului populației, Boserup completează acest punct de vedere și îl argumentează prin efectul creșterii producției în țările cu un număr mai mare al forței de muncă. A demonstrat matematic, că producția agricolă este receptivă la creșterea numărului forței de muncă.

103. Simon Smith Kuznets

(1901 –1985)

Economist american de origine rusă.

A studiat la Harvard University; în 1971 a câștigat Premiul Nobel pentru un studiu amplu privind interpretarea empirică a procesului creșterii economice.

Între 1925 și 1926 a studiat medele economice în problema prețurilor.

Între 1930 și 1936 a fost profesor (part-time) la Universitatea din Pensilvania predând economia politică și statistică.

Din 1960 și până la pensionare a fost profesor la Harvard University.

Una din cărțile lui deosebit de valoroase este: *Venitul național și compoziția acestuia*.

113. Un punct de vedere privind procesul de îmbătrânire al populației

Definiția fenomenului îmbătrânirii este reprezentat de ansamblul de transformări care afectează ultima perioadă a vieții oamenilor și care constituie un proces de declin.

Acest proces al îmbătrânire se caracterizează prin: slabirea vitalității, modificări organice, deshidratarea țesuturilor, atrofierea musculară, încetinirea funcțiilor, scăderea generală a performanțelor. Îmbătrânirea oferă aparent imaginea inversă a dezvoltării și a fost descrisă de către cei mai mulți gerontologiști ca o involuție. Prelungirea duratei medii de viață, a condus la interesul din ce în ce mai mare față de îmbătrânirea umană și căutarea mijloacelor de corectare sau de a-i încetini declinul. Îmbătrânirea nu mai poate fi considerată drept un proces exclusiv involutiv și nu se poate reduce la o decadență globală: inventarul schimbărilor comportamentale datorate vârstei în principalele funcții mentale (percepția, memoria, rezolvarea de probleme, emotivitatea și altele). Reducere numărului de neuroni nu afectează în mod identic toate structurile și regiunile cerebrale. Menținerea atenției focalizate, memoria de scurtă și lungă durată, discriminările perceptivă, fluiditatea verbală, capacitatea de gândire nu se deteriorează în aceeași măsură și nici cu același ritm.

(Sursa: Mut-Vitcu & Asociații (Societate Civilă Profesională de Psihologie, Index de termeni., 2010).

Opinii despre bătrânețe

Diferențele și asemănările între natură și om mi se par interesante și demne de reținut.

”Cu vârsta”, spunea la un anumit moment dat Kofi Annan, fost Secretar General al ONU,

”pomii devin mai puternici, fluviile devin mai largi, oamenii câștigă o incomensurabilă și profundă experiență și înțelepciune.”

Desigur că afirmația lui Kofi Annan are o notă de largă generalizare și nu se referă la vreo persoană anumită.

Acesta ar fi motivul pentru care oamenii în vârstă ar trebui nu numai respectați și venerați, ci și folosiți ca adevărate resurse de bogăție ale societății în care trăiesc.

În același sens, celebrul filozof englez Francis Bacon (1561-1626), referindu-se la ideea de bătrânețe ca o expresie a vechimii spunea:

„bătrânețea poate fi apreciată în mod special în patru cazuri:

- un lemn vechi arde mai bine,
- un vin vechi este mai bun de băut,
- un prieten vechi este mai ușor de crezut și
- un scriitor cu o veche tradiție este mai plăcut și mai bine de citit”.

Eram încă copil și îi auzeam uneori pe bunicii mei și pe părinți, referindu-se la înțelepciunea bătrânilor, spunând: ”cine n-are un bătrân, să-l cumpere”.

Această vorbă era deosebit de înțeleaptă, întrucât sfatul unui bătrân avea valoarea unui „bulgăre de aur”, pentru cine avea urechi să audă și să ia aminte la sfatul primit.

Unii gânditori spuneau că îmbătrânirea nu este un fenomen simplu, ci unul deosebit de complex, care include o mulțime de aspecte pozitive dar și unele negative. Pe de o parte, îmbătrânirea aduce cu sine un grad mare de experiență și oferă oportunitatea unui

bogat volum de sfaturi. În acelaș timp, oamenii mai în vârstă pot oferi informații deosebit de prețioase despre tot felul de evenimente care nu au fost înregistrate sau care nu sunt cunoscute de multă lume: evenimente de familie, din diferite locuri de muncă, din comunitatea unde au copilărit sau au trăit mai mulți ani, iar cei care sunt mai în vârstă pot povesti despre tot felul de fapte și întâmplări din trecutul națiunii. Oamenii în vârstă au puterea de a menține tradițiile și de a le transmite generațiilor mai tinere.

Pe de altă parte, după cum era o veche vorbă, îmbătrânirea are și „haine grele” și diverse situații dificile. Oamenii în vârstă își pierd puterea fizică, li se reduc capacitățile intelectuale, își pierd aspectul înfloritor pe care îl aveau în tinerețe, își pierd șansele de a mai avea de lucru și ca atare își pierd o bună parte din venituri.

În multe cazuri își pierd partenerul de viață sau prietenii și rămân singuri sau aproape singuri. Mulți bătrâni sunt mereu bolnavi, sărăcesc, se izolează de alți membri ai familiei sau de prietenii care le-au mai rămas și treptat se demoralizează. Unii îmbătrânesc în condiții total opuse, într-o situație fizică, psihică și financiară bună, își mențin relațiile strânse cu familia și cu prietenii.

Cele două imagini ale bătrâneții dovedesc de fapt că procesul îmbătrânirii îmbracă două aspecte distincte: unul social și altul personal.

Philip J. Lonmen (cercetător dela New American Foundation – Washington D.C.) afirma, într-un Raport privind situația economică mondială și evoluția populației: ”lumea de azi devine din ce în ce mai bătrână”.

Proгноzele demografice, realizate de către diferite instituții de specialitate din diverse țări, confirmă evoluția populației Globului până la jumătatea acestui secol și care constituie tot odată o bază pentru analiza evoluției procesului îmbătrânirii populației.

Prognoza creșterii populației în diverse continente între 2010 și 2050

(în milioane locuitori)

Anul	Total populație pe plan mondial	Africa	America de Nord	America de Sud	Asia	Europa	Oceania și Australia
2010	6.843	1. 007	346	599	4.130	726	35
2015	7.219	1.115	361	634	4.351	721	37
2020	7.578	1.228	375	667	4.554	715	39

2025	7.905	1.344	388	697	4.728	707	41
2030	8.199	1.463	401	722	4.872	698	43
2035	8.463	1.584	411	744	4.992	688	44
2040	8.701	1.705	421	761	5.092	677	45
2045	8.907	1.823	429	774	5.168	666	47
2050	9.076	1.937	438	783	5.217	653	48

Sursa: ONU 2017

După cum se poate observa, pe întregul glob populația va fi în creștere, marcată de existența a peste 9 miliarde locuitori la jumătatea acestui secol.

Ritmul de creștere ale populației diferă însă de la un continent la altul; în timp ce populația Africii va crește de la 1 miliard la aproape dublu, populația continentului european va fi marcată de o scădere cu aproape 100 milioane de oameni.

Acest fenomen stabilit pe baza unor cercetări demografice întreprinse în diverse continente în ultimele decenii confirmă și existența unor factori contradictorii care se vor remarca și în viitor.

În același timp o analiză pe structură a îmbătrânirii populației scoate în evidență trei trepte:

1. Bătrânețea timpurie se referă la persoanele între 65-74 ani,
2. Bătrânețea medie se referă la persoanele între 75-84 ani
3. Bătrânețea avansată include persoanele de 85 ani și peste.

M-am ocupat de diversele aspecte ale populației globului ca economist analist, fără a mă erija într-un specialist demograf, statistician sau gerontolog, dar pe parcursul îndelungat al anilor prin care am trecut am învățat că nu multă lume este sănătoasă după 50 de ani.

Sănătoși sunt tinerii; bătrânii au adesea una sau mai multe probleme care sunt proprii vârstei.

Un prieten îmi spunea odată: "dacă vrei să știi cam cât vei trăi și cum vei ajunge la vârsta respectivă, amintește-ți de părinți".

Moștenirea genetică este fundamentală pentru a stabili un pronostic cel puțin orientativ al vieții.

Cine a avut cancer sau infarct înainte de 60 de ani s-ar putea să-l transmită prin gene copiilor; aceștia vor avea mai mari probabilități să dezvolte asemenea boli.

După opinia doctorilor multe boli cronice și alte suferințe ale oamenilor implică prezența multor factori, dintre care genetica este doar unul.

În același timp, specialiștii dieteticieni afirmă :“Suntem ceea ce mâncăm” și nu aș putea spune că nu au dreptate.

Cu alte cuvinte, dacă în afară de genetica defavorabilă mai adaugi 3-4 lingurițe de zahăr la fiecare cafea pe care o bei, sau savurezi toate pieile de pui fript și te răsfeți și cu alte grăsimi ca aperitiv, la sfârșit de săptămână ți-ai transformat arterele în canale înfundate. Deci ai toate șansele să devii o persoană care nu are o bună circulație, o bună oxigenare, ceea ce va echivala cu moartea celulară, sau altfel spus, vei fi unul dintre candidații la o îmbătrânire accelerată sau prematură.

De asemenea, dieteticienii afirmă că parteneră cu dieta este băutura.

Este bine să eviți pe cât posibil băuturile carbogazoase. Motivul este că acestea conțin bicarbonat de sodiu, zahăr și cofeină și la o anumită vârstă aceste substanțe devin dușmanii pancreasului și ai ficatului, ajungându-se uneori până la distrugerea lor.

Întotdeauna m-am ferit să dau sfaturi; uneori însă consider că este util să fac anumite sugestii unora dintre colegii de aceeași vârstă. Le spun cât de important este să încerce să nu se considere pierduți – atâta timp cât încă au luciditatea să-și organizeze singuri viața.

Asta era și opinia unor specialiști gerontologi. Ea s-ar putea exprima de exemplu prin: eu decid când și cu cine ies, ce mănânc, cum mă îmbrac, pe cine sun, la ce oră mă culc, ce citesc, cu ce mă distrez, ce cumpăr, unde trăiesc, etc.

În momentul în care nu mai poți face toate astea, bătrânețea te transformă într-un ”om greu de suportat”, ”un bolovan” pentru ceilalți. Ai grijă să nu devii o povară pentru familie sau prieteni !. (Dr. Alex Berca)

121. Evoluția drepturilor și rolul femeilor în societate

Drepturile și rolul femeii în societate a variat de-a lungul istoriei dela o orânduire la alta. Încă din antichitate, femeile au avut în societatea și în viața politică un statut și funcții subordonate.

Locul comun al femeilor era acela de menajere. Căsătoria era considerată ca o componenta importantă a întregului sistem economic și social.

În Grecia antică, cu excepția bărbaților care puteau amâna căsătoria până la vârsta de 30 de ani, restul – marea majoritate a populației se căsătoreau la scurt timp după ce ajungeau la vârsta pubertății.

Viața era grea și pentru supraviețuirea societății era necesară o rată ridicată a natalității.

În Egiptul antic, situația femeilor era determinată de tată sau de soț, însă femeia avea drepturi egale cu ale bărbatului.

Barbatul era considerat capul familiei, iar femeia era tratată cu mult respect. Egiptencele aveau mai multă libertate, mai multă putere și mai multe drepturi.

Femeile putea ocupa orice poziție în ierarhia socială și chiar să conducă țara.

În picturile artei antice egiptiene păstrate pe pereții mormintelor și pe diferite obiecte de artă femeia este prezentată ca soție și ca mama. În general femeile lucrau mai mult în casă, ferite de soarele arzător, și ca atare pielea lor era mai albă decât a bărbaților. Femeile erau cel mai adesea reprezentate ca fiind slabe și frumoase, spre deosebire de bărbați la care un abdomen mare era semn de bunăstare și echivala cu bogăția și putere.

În general picturile femeilor nobile nu le înfățișază muncind; restul femeilor apar ca fiind: dansatoare, acrobate, prostituate, bucătărese, și altele.

Femeile aveau dreptul să dețină proprietăți; ele nu depindeau de soțul lor din punct de vedere economic.

În Roma antică, femeilor romane nu le era permis să dețină proprietăți sau diverse averi personale.

De abia în secolul I î.e.n., femeile romane au început să aibă unele libertăți.

Femeile ce aparțineau familiilor înstărite nu aveau nevoie să lucreze, munca fiind rezervată sclavilor și claselor inferioare.

Principala ocupație a femeii era îngrijirea casei și creșterea copiilor, însă femeile sărace erau nevoite să și muncească pentru a putea trai. Femeile sclave lucrau ca servitoare sau ca menajere personale ale doamnelor din clasele superioare.

În Evul Mediu, femeile au fost renumite ca soții, mame și calugărițe, dar au mai fost unele care s-au rupt de tradițiile acelor vremuri; dintre acestea făceau parte: scriitoarele, poetele, educatoarele și din alte profesii intelectuale.

Căsătoria nu era alegerea femeii, ci era determinată de voința părinților.

Preocuparea principală a femeilor era grija pentru familie.

În sistemul capitalist, spre sfârșitul secolului al 18-lea, în societatea burgheză au avut loc primele manifestări care revendicau drepturi egale pentru femei.

Acestea au fost determinate de mai multe cauze :

1. Declarația Drepturilor Omului, elaborată pe baza dreptului natural în Franța și Statele Unite,
2. Dezvoltarea activității capitaliste de producție, în care locul de muncă și cel al domiciliului au devenit diferite.

Societatea burgheză nu permitea femeilor să devină concurenți direcți în cadrul procesului de producție.

Ele erau excluse de la multe decizii de ordin economic, politic și chiar și în activități particulare.

În unele societăți femeile aveau posibilități limitate de educație, nu dispuneau de bunurile lor, nu puteau semna contracte și nici nu puteau să lucreze fără consimțământul soțului.

Adeptele mișcării pentru drepturile femeii cereau, printre altele:

- dreptul de a dispune de proprietatea și veniturile proprii;
- dreptul de a primi custodia copiilor în cazul unui divorț;
- posibilități mai extinse de a le aproba divorțul;
- drepturi legale și economice pentru femeile divorțate;
- accesul sporit la educație și activității profesionale;
- dreptul la vot.

"Mișcare feministă"

Primele mișcării feministe, s-au manifestat în secolul al 19-lea; ele au avut ca scop ameliora situația femeilor în domeniul civil și să devină mature din punct de vedere legal (divorț, custodie, desființarea statutului de ființă superioară a barbatului în căsnicie etc).

Prima mișcare feminista a insistat din ce în ce mai mult asupra dobândirii dreptului de vot. Feministele s-au asociat în organizații proprii, autonome sau parțial autonome.

Situația socială a femeii în secolul 20

Secolul 20 a adus cu sine mari modificări în situația și rolul femeii în societate. Acest lucru s-a întâmplat prin modificarea constituțiilor naționale și prin elaborarea unor declarații și documente internaționale.

Deși emanciparea femeii nu este finalizată, menținându-se multiple discriminări, în majoritatea societăților moderne această schimbare s-a produs într-un timp relativ scurt. Procesul creerii egalității continuă să fie purtat în fiecare zi, prin înființarea diverselor organizații împotriva violenței în familie și prin emiterea de noi legi tot mai specifice și explicite ce protejează femeia.

(Pentru cei interesați de a avea mai multe informații asupra acestei teme, sugerez consultarea lucrării: Autor: Dee Dee Myers²⁶⁴ – *Why Women should Rule the World*, Harper Collins Publishers, New York, 2008).

Notă:

Două din 5 femei doresc să aibă un copil pe care să-l crească singure

Christy Everson o femeie de aproape 40 de ani, a luat o decizie: a vrut să aibă un copil, chiar dacă ea a fost singură. Fiica ei, concepută printr-un donator de spermă, este de acum 2 1/2 ani și Everson speră să aibă și un al doilea copil.

²⁶⁴ Dee Dee Myers (1961 -), fostă Secretară de presă a Casei Albe (Washington, D.C.) în timpul Administrației Președintelui Bill Clinton

Everson și multe alte femei ca ea fac parte din tendința ce se manifestă în prezent în societatea americană.

Un sondaj de opinie realizat de Associated Press, pe un eșantion de femei sub 50 de ani a permis concluzia după care mai mult de 2 din 5 femei necăsătorite, fără copii – sau 42% s-ar gândi să aibă un copil pe cont propriu, fără un partener; de viață; de asemeni, mai mult de o treime, sau 37 %, dintre femei ar prefera chiar să adopte unul sau doi copii rămânând singure ca să-l (să-i) crească.

Sondajul, care a abordat o gamă largă de probleme privind schimbarea structurilor familiale ale Americii, se înscrie într-un raport recent creat de către US Census Bureau din care rezultă concluzia că maternitatea unică este în creștere.

Rezultatul sondajului de opinie a evidențiat de asemeni că din 4,1 milioane de femei care au născut în 2011, 36 % au fost necăsătorite, la momentul sondajului, ceea ce reprezintă o creștere de 31% față de anul 2005.

Sondajul de opinie a evidențiat de asemenea, că puțini americani cred ca varietate tot mai mare de acorduri de familie nu ar fi cel mai bun obiectiv pentru societate. Cu toate acestea, după opinia unui număr mare de intervievați mulți au unele rețineri când este vorba despre mamele singure; aproximativ 2/3 - sau 64 % - spun că femeile singure care au copii fără un partener ar fi un lucru rău pentru societate. O opinie similară o au circa 68% dintre bărbații comparativ cu numai 59 % dintre femei.

Un studiu demografic bazat de asemeni pe datele culese prin sondajul de opinie mai sus amintit, confirmă că există mari lacune de genul avizului cu privire la mai multe aspecte legate de cum și când o femeie trebuie să aibă copii.

Un exemplu: La un moment purtându-se diverse dezbateri referitoare la mamele care lucrează, femeile au fost mai hotărâte decât bărbații de a spune că a avea copii are un impact negativ asupra carierei lor.

Acest lucru a fost valabil mai ales în rândul mamelor care au așteptat până la vârsta de 30 sau mai mult pentru a avea copii. Cîrca 47 % dintre aceste mame au declarat că a avea un copil înseamnă un impact negativ asupra carierei lor. Pe total 32 % dintre mame au raportat că existența unui copil are un efect negativ asupra vieții lor profesionale, comparativ cu circa 10 % dintre bărbați.

Pentru Joyce Chen, care lucrează într-un spital în San Francisco, în domeniul exercițiilor pentru recuperarea unei persoane în urma unei operații, este o problemă la fel de importantă, legată de cariera ei. Chen, care are 41 ani și, este de asemenea, o mamă singură, este fericită cu munca pe care o are și care îi oferă și timpul necesar pe care îl dedică grijii pentru fiica ei de 10 ani.

Chen consideră că o mamă singură poate face la fel de bine față la un loc de muncă și tot odată de a crește un copil, la fel cum doi părinți ar avea grije de un copil.

La întrebarea privind grija unei singure mame pentru copilul ei și asigurarea rezolvării în bune condițiuni a muncii, sondajul de opinie a relevat următoarele date:

- 30 % dintre respondenti au răspuns DA,
- 27 % au răspuns NU, si
- 43 % au răspuns "depinde".

Jacqueline Encinias în vîrstă de 26 ani, se găsește la un punct mult mai puțin stabil în cariera ei. O mamă căsătorit cu un copil de cîteva luni nu este un fapt prea ușor în special când trebuie să-ți asiguri și un venit permanent.

Ea a răspuns: "N-aș vrea copilul meu să crească cu doar un singur părinte", spune ea. "Dacă alte persoane doresc să o fac, este OK, dar acest fapt nu e pentru mine."

Sprijinul unui partener este crucial spune ea.

Shermeka Austin, o student de 23 de ani în Warren, Michigan, se simte la fel. "Asta nu ar fi o alegere pentru mine, a fi un parinte singur", spune Austin. Ea speră să se căsătorească și să aibă copii, dar în primul rînd, ea vrea să se concentreze asupra obiectivului său de a deschide un business.

În sondaj, aproximativ trei sferturi (76 %) dintre femeile fără copii au spus că pentru ele este mai important de aș atinge un anumit obiective în carieră înainte de a începe o familie.

Studiul demografic bazat pe aceste sondaje de opinie a confirmat de asemeni că 42 % dintre femeile necăsătorite ar lua în considerare să crească un copil fiind un singur părinte, comparativ cu 24 % dintre barbati.

De asemeni 37% dintre femei au spus ca ar lua în considerare adoptarea unui copil fiind singure, comparativ cu 19 % dintre barbati..

Aproximativ 1/3 dintre femei (31 %) - au spus ca ar lua în considerare ideia congelării ovulelor lor, iar 27 % ar fi dispuse să utilizeze inseminarea artificială și donatori de spermă.

Ehlinder este un alt exemplu rezultat din sondajul de opinie.

Ea este convinsă că dacă ar avea un copil, ar fi în măsură să echilibreze cariera si maternitate.

"În domeniul industrial în care lucrez și în companiile pentru care am muncit, am văzut flexibilitatea oferită mamelor".

Acest lucru, "mă face să mă simt încrezătoare că aș putea rezova în bune condițiuni serviciul și responsabilitatea de a fi și mamă.

Mulți respondenți, în interviurile ce li s-au luat, au declarat că, deși situația optimă pentru creșterea copiilor este existența a doi părinți, nu exista nici o bază "de prescripție medicală" pentru o familie perfectă.

Matthew Dean, un tată a trei copii din San Antonio, Texas, a spus că el este bucuros că soția sa, fostă profesoară, poate să stea acasă cu copiii lor.

[Sondajul a fost efectuat în perioada 15-23 mai 2013 cu Knowledge Panel - construit folosind metode tradiționale de telefon și e-mail de prelevare a probelor pentru a recruta în mod aleatoriu respondenți) folosind sistemul panou on-line, implicând interviuri on-line cu 1277 de persoane de vârstă între 18 și 49 ani, inclusiv interviuri cu 298 de femei care au copii sau sunt în prezent însărcinate cu primul lor copil și nu au fost niciodată căsătorite.

[Sondajul efectuat a avut o marjă de eroare de eșantionare de plus sau minus 3,8 puncte procentuale pentru toți respondenții].

Sursa: Prelucrat după Associated Press, News, Articol realizat de specialistă Dennis Junius,

123. Institute for Food and Development Policy

(Institutul pentru Politică Alimentară și Dezvoltare), este o organizație fără profit, înființată în 2009/2010 cu sediul în Oakland, California.

Scopul acestui institut este găsirea soluțiilor pentru eliminarea inechității manifestării foametei și sărăciei pe plan mondial.

Această organizație luptă împotriva oricăror discriminări rasiale și pentru asigurarea drepturilor omului.

Folosind o vastă rețea de surse informaționale elaborează diverse documente referitoare la situația populațiilor flămânde și lipsa hranei pe plan mondial.

Folosind diverse mijloace de informare și propagandă participă prin: cursuri, seminarii, conferințe și alte căi ajutând diverse țări și organizații la promovarea principiilor de bază ale drepturilor omului și asigurarea mijloacelor de subsistență pentru toți oamenii de pe Glob.

125. Sri Lanka

(Denumirea oficială: Republica Democrată Socialistă Sri Lanka)

Insulă situată în sudul coastei subcontinentului indian. Insula a fost cunoscută sub numele de Ceylon până în anul 1972. Sri Lanka este înconjurată de Oceanul Indian, Golful Mannar și strâmtoarea Palk, și se află în imediata apropiere a Indiei și a insulelor Maldive.

Ca urmare a locației sale în calea rutelor maritime majore, Sri Lanka este o legătură strategică navală între Asia de Vest și Asia de Sud-Est.

Insula a fost un punct important pe vechiul drum al mătăsii (Silk Road).

Situația demografică în Sri Lanka

Sri Lanka este una dintre națiunile cele mai populate din lume, cu o rată anuală de creștere a populației de 0,79%. Sri Lanka are o rată a natalității de 15.63 nașcuți-vii la 1.000 de persoane și o rată de deces de 6.49 decese la 1.000 de persoane.

Densitatea populației este mai ridicată în vestul țării, în special și în jurul capitalei (Colombo cu o populație de circa 561.000 locuitori).

Sri Lanka a fost un centru al religiei budiste și de cultură din cele mai vechi timpuri și este unul dintre puținele lăcașuri care au mai rămas ale budismului în Asia de Sud. Sri Lanka este o republică și un stat unitar, care este reglementată printr-un sistem semi-prezidențial.

Țara este renumită pentru producția și exportul de ceai, cafea, nuci de cocos, cauciuc și scorțișoară. Economia acestei țări bazată pe exportul de scorțișoară, cauciuc și ceai (de Ceylon), care rămân marci naționale de export.

Frumusețea naturală a acestei insule i-a adus denumirea de *Perla din Oceanul Indian*.

Insula are multe păduri tropicale luxuriante, plaje cu nisip alb și peisaje diverse cu o biodiversitate bogată. Țară are o istorie lungă și plină de evenimente de peste trei mii de ani, având una dintre cele mai lungi istorii documentate din lume.

Sri Lanka este un stat membru fondator al SAARC²⁶⁵ și totodată membră a Organizației Națiunilor Unite, Comunitatea Națiunilor, G77 și a Mișcării Țărilor Nealiniate.

Din anul 2010, Sri Lanka a fost recunoscută ca una din țările cu cele mai rapide creșteri economice din lume.

Din decembrie 1977, Sri Lanka urmează în mod tradițional o politica externă nealinată, și a căutat să aibe relații economice deosebit de strânse cu Statele Unite. Ea participă în diplomația multilaterală, în special în cadrul Organizației Națiunilor Unite.

Sri Lanka a fost unul din membri fondatori ai Mișcării Țărilor Nealiniate (ANM). De asemenea, este membră a Commonwealth-ului, SAARC, a Băncii Mondiale, a Fondului Monetar Internațional și a Băncii Asiatice de Dezvoltare.

După ce și-a obținut independența din partea Marii Britanii, forțele armate ale țării, în număr de circa 230.000 de militari activi a fost și continuă să fie antrenate în războiul împotriva terorismului care datează de peste 30 de ani.

Trupele militare ale acestei țări au fost angajate în unele dintre operațiunile militare sub comanda ONU de menținere a păcii în Haiti, Ciad și Liban.

Dezvoltarea unor porturi moderne sub conducerea britanică a ridicat importanța strategică a insulei și tot odată ca un centru comercial important. În timpul celui de al Doilea Război Mondial, a găzduit importante instalații militare ale forțelor aliate.

²⁶⁵ SAARC- Asociația Asiei de Sud pentru Cooperare Regională - organizație a Națiunilor din Asia de Sud, care a fost stabilit la 8 decembrie 1985, când guvernele din Bangladesh, Bhutan, India, Maldive, Nepal, Pakistan și Sri Lanka au adoptat în mod formal Carta prin care se prevedea promovarea progresului economic și social, dezvoltarea culturală în regiunea Asiei de Sud și de asemenea, de prietenie și cooperare cu alte țări în curs de dezvoltare. Această organizație este dedicată dezvoltării economice, tehnologice, sociale și culturale. Cele șapte țări member fondatoare sunt : Sri Lanka, Bhutan, India, Maldive, Nepal, Pakistan, Bangladesh. Afganistan s-a alăturat organizației în anul 2007. Reuniunile șefilor de stat sunt de obicei programate în fiecare an. Sediul central este în Kathmandu, Nepal.

Între 1948 și 1977 politica socialistă a avut o puternică influență. Plantațiile coloniale au fost lichidate, industria a fost naționalizată și cu un puternic sprijin din partea Indiei și a U.R.S.S, s-a asigurat un statut al bunăstării populației.

În timp ce nivelul de trai și de alfabetizare s-a îmbunătățit în mod semnificativ, economia națională a început să devină din ce în ce mai ineficientă, treptat a început să se manifeste o creștere deosebit de lentă a economiei și s-a ajuns la o scădere masivă a investițiilor străine.

Din 1977, guvernul a început să se preocupe de politica de privatizare, și promovarea întreprinderilor particulare.

În timp ce producția și exportul de ceai, cauciuc, cafea, zahăr și alte mărfuri agricole a rămas sursa de bază a economiei naționale, țara a început să-și dezvolte o economie națională industrializată bazată pe prelucrarea produselor alimentare, textile, telecomunicații și finanțe.

Până în 1996 culturile de pe diversele plantații constituiau circa 20% din export, ele au continuat să scadă ajungând la 16,8% în 2005 (comparativ cu 93% în 1970).

Industria textilă și cea a articolelor de îmbrăcăminte au ajuns să reprezinte 63% din producția industrială.

La începutul anilor 1990, PIB-ul a crescut cu o rată anuală medie de 5,5%.

Datorită unei secete deosebite, deteriorarea economică s-a accentuat reducând ritmul de creștere până la 3,8% în 1996.

Economia și-a revenit în perioada 1997-2000, ajungând din nou la un ritm mediu de creștere de 5,3%.

Anul 2001 a adus după sine manifestarea primei recesii economice din istoria țării, ca urmare a întreruperilor de energie, a problemelor bugetare, a efectelor încetării creșterii economice mondiale, și a manifestării unor lupte civile.

Semnele unei redresări economice au apărut după încetarea războiului din 2002.

În urma încheierii războiului separatist (în luna mai 2009), economia acestei țări a fost marcată de creșteri impresionante și în prezent este una dintre cele 3 cele mai bune performante piețe din lume.

Bursa de Valori din Colombo, a raportat cea mai mare creștere din lume în anul 2003, și în prezent Sri Lanka are cel mai mare venit pe cap de locuitor din țările Asiei de Sud.

În aprilie 2004, a existat o inversare bruscă a politicii economice, după ce guvernul Național Unit condus de Ranil Wickremesinghe (1949 -)²⁶⁶ și partidul său au pierdut alegerile în fața unei coaliții formată de partidul de stânga-naționalist din Sri Lanka numit Alianța Populară Liberă Unită. Noul guvern a

²⁶⁶ Ranil Wickremesinghe – politician. Prim Ministru din 2015, Conducătorul Partidului Național Unit.

oprit procesul de privatizare a întreprinderilor de stat și a reformelor inițiate de fostul guvern, și sa angajat într-un program de subvenții de stat.

Sri Lanka, cu un venit pe cap de locuitor de 1.972 dolari SUA, este în urma unora dintre vecinii săi (inclusiv insulele Maldive), dar și-a depășit gigantul vecin: India.

În 2011, inflația a ajuns la 20%. Pentru scurt timp economia țării a dat semne de învigorare datorită unui aflux financiar extern și datorită creșterii numărului de turiști, dar acest lucru a fost intrerupt de reînceperea războiului civil.

Programul unora dintre investițiile majore ale Chinei și sumele destinate acestor programe

Nr	Denumirea proiectului	Suma alocată (\$)
1	Telescopul Pingtang (Termen de finalizare 2016)	102 milioane
2	Laboratorul din Shanghai pentru Radiații de Sincrotron	172 milioane
3	Zopera din Guangzhon	200 milioane
4	Transferul de energie printr-o rețea scufundată în apă	368 milioane
5	Tunelul Qinbding – cea mai lungă autostradă într-un tunel	368 milioane
6	Calea ferată Kashgar-Hotan	717 milioane
7	Sediul televiziunii de stat chineze cu o suprafață de 472.999 m.	760 milioane
8	Hidrocentrala Tianhuangping destinată asigurării energiei pentru estul Chinei	900 milioane
9	Shanghai Worl Financial Center (100 etaje)	1.1 miliarde
10	”Baltic Pearl” cel mai mare proiect chinez executat în străinătate. Ansamblu de locuințe și commercial în St. Petersburg (Rusia)	1.3 miliarde
11	Podul Wuhan Tianxingzhou Yangtze ce traversează râul Yangtze	1.7 miliarde
12	Tronsonul de metrou Nanjing (Finlizat în 2005)	1.7 miliarde
13	Tunelul și podul Yangtze din Shanghai – al 5-lea cel mai mare pod din lume	1.8 miliarde
14	Aeroportul Chengdu Shuanglu – permite transportul a 35 milioane pasageri annual	1.9 miliarde
15	Gara Wahun prin care vor trece cele mai rapide trenuri din lume	2.12 miliarde
16	Centrala nucleară Qinshan – cu cele mai multe reactoare nucleare din lume	2.2 miliarde
17	Turnul Shanghai – cel mai înalt zgârie nor din lume	2.2 miliarde

18	Centrala nucleară Hongyanhe – va furniza cca. 45 miliarde KW/oră	2.88 miliarde
19	Mina de fier din Gabon – cea mai mare exploatare minieră chineză din Africa	3 miliarde
20	Plarforma de forare petrolieră din apropierea oraşului Tianjin	3.3 miliarde
21	Terminalul aeroportului international din Beijing- al treilea ca mărime din lume	3.5 miliarde
22	Construirea oraşului Lingang în care vor locui peste 1 milion de oameni (Termen de finalizare 2020)	4.5 miliarde
23	Hidrocentrala Xiangjaba (Termen de finalizare 2015)- va putea furniza 31 miliarde KW/oră	6.3 miliarde
24	Linia de metrou pentru trenuri pe pernă magnetică construită pe traseul Shanghai-Hangzhou	5 miliarde
25	Gara din Beijing – cea mai mare gară din Asia	6.3 miliarde
26	Construirea în cooperare cu câteva ţări a fostului ”Drum al mătăsii” ce va lkega China, India şi Europa	Nu s-au stabilit încă ratele de finanţare a proiectului
27	Barajul Xiluodu – cel de al treilşea cel mai mare baraj din lume	6.76 miliarde
28	Podul peste râul Su Tong	7.89 miliarde
29	Portul Shanghai Yangshan	8 miliarde
30	Proiectul de modernizare a liniei de cale ferată nigeriană	8.3 miliarde
31	Centrala nucleară Yangjiang	10.2 miliarde
32	Podul Hong Kong – Zhuhai-Macau	10.7 miliarde
33	Centrul Spaţial Hainon Wenchang	12 miliarde
34	Calea ferată Harbin-Dation	14 miliarde
35	Podul din golful Hangzhan – unul dintre cel mi mari poduri peste mare	16 miliarde
36	Parcul eolian Jiuquan – cel mai mare din lume	18.2 miliarde
37	Un nou aeroprt international în Kunming – al 4-lea cel mai mare aeroport din China	23.1 miliarde
38	Calea ferată de mare viteză pe traseul Beijing – Shanghai	33 miliarde
39	China ete una din cele 32 de ţări care au semnat contractual de construire a unei autostrăzi între Indonezia (Tailanda, China, India, Pachistan, Iran, Irac) până în Europa	44 miliarde
40	Baza industrial şi chimică din regiunea Ningxia (Finalizare 2020)	45.4 miliarde
41	Devierea apelor proiect despre care am amintit)	62 miliarde
42	Unirea a 8 oraşe şi creerea unui Mega-oraş	306.7 miliarde

43	Creerea zonei industriale a portului Tianjin (unul dintre cele mai mari porturi din lume)	458 miliarde
----	--	--------------

Sursa: Online, Galeria foto, 43 de proiecte de infrastructură a Chinei, text și foto prezentate de către autoarea: Corina Vârlan în colaborare cu Mihai Știrbu

143. Noua politică alimentară globală

Imaginile șocante ar trebui să îndemne comunitatea mondială la acțiune: mișcări sociale în Haiti, proteste în Egipt, și violență în multe țări de pe glob determinată de creșterea prețurilor la alimente. Populația săracă din întreaga lume este cel mai greu afectată de această criză. Grupul Băncii Mondiale estimează că dublarea prețului alimentelor în ultimii trei ani ar putea împinge 100 milioane de persoane din țările cu venit mic și mai adânc în sărăcie. Iar problema este una de durată: realitățile demografice, schimbarea regimurilor alimentare, prețurile la energie și biocombustibilii sugerează că prețurile la alimente se vor menține ridicate cel puțin pe termen mediu.

Prețurile alimentelor de bază au crescut cu 80% [83%] față de 2005. Aceste majorări de prețuri, dureros resimțite de consumatorul american, reprezintă o lovitură și mai grea pentru populația săracă din întreaga lume – copii de 4-5 ani obligați să părăsească siguranța comunităților lor rurale pentru a face rost de mâncare în orașe aglomerate; mame care nu se pot hrăni pentru a avea copii sănătoși.

Pentru aceste familii, mâncarea reprezintă între jumătate și trei sferturi din consum, și nu există marjă de supraviețuire.

Pentru a veni în ajutorul celor care vor fi cel mai greu loviți, Grupul Băncii Mondiale lansează chemarea la un Nou Acord pentru a politică alimentară globală. Acest Nou Acord ar trebui să plaseze în centrul său nu doar foamea și malnutriția, accesul la alimente și asigurarea lor, dar și legăturile dintre acestea și problemele energiei, randamentelor, schimbărilor climatice, investițiilor, marginalizării femeilor și a altora, precum și reziliența și creșterea economică.

Ar trebui să începem prin a acorda ajutor celor cu nevoi imediate. Programul Mondial de Alimentație al ONU are nevoie de cantități suplimentare de alimente în valoare de cel puțin 500 milioane dolari SUA pentru a face față

solicităților de urgență. Statele Unite ale Americii, Uniunea Europeană, Japonia și alte țări trebuie să acționeze acum pentru a răspunde acestei necesități, astfel încât numărul celor în suferință și înfometați să nu devină și mai mare.

Creșterea rapidă a prețului alimentelor a atras și mai mult atenția asupra provocării mai mari pe care o reprezintă rezolvarea foametei și malnutriției, cauza mortalității a aproximativ 3,5 milioane de copii în vârstă de până la 5 ani.

Mai bine de 20% din cazurile de mortalitate maternă se datorează malnutriției. Ea slăbind imunitatea la diverse boli.

Trecerea de la ajutorul tradițional în alimente la un concept mai larg de asistență alimentară și nutrițională trebui să facă parte din acest Nou Acord. În multe cazuri, banii sau bonurile, spre deosebire de sprijinul acordat în produse, pot fi indicate, oferind asistență pentru dezvoltarea piețelor alimentare și producției agricole locale. Când este nevoie de produse, cumpărarea de la agricultorii locali poate duce la o întărire a comunităților. Programele de asigurare a mesei în școli atrag copii la învățătură, ajutând totodată la școlarizarea unor copii sănătoși, iar unele din aceste programe oferă mâncare și părinților.

Grupul Băncii Mondiale poate sprijini măsurile de urgență prin care se vine în ajutorul săracilor, încurajând totodată stimulentele pentru producerea și comercializarea alimentelor ca parte a unei dezvoltări durabile. Țări foarte diferite precum Butan și Brazilia au programe de alimentație pentru grupurile vulnerabile de populație. Mozambicul și Cambogia utilizează programe de lucrări publice – construcții de drumuri, puțuri, școli - contractate pe plan local în schimbul alimentelor.

Vom colabora cu țări, în special în Africa, și instituții partenere pentru a transforma creșterea cererii de alimente într-o oportunitate.

- Putem ajuta la crearea unei “revoluții verzi” în Africa sub-sahariană, ajutând țările să-și mărească productivitatea pe întreg lanțul valoric agricol și micii fermieri să rupă ciclul sărăciei.
- Vom mări la aproape dublu volumul împrumuturilor noastre pentru agricultură în Africa, de la 450 milioane dolari SUA la 800 milioane dolari SUA, și - putem ajuta țările și fermierii în gestionarea unor riscuri sistemice precum seceta.
- Putem oferi acces la știință și tehnologie pentru creșterea randamentelor. Prin intermediul Corporației Financiare Internaționale - IFC, membră a Grupului Băncii Mondiale care se ocupă de sectorul privat,
- vom mări investițiile și sprijinul sub formă de consultanță acordate operațiunilor agricole în Africa și în alte părți.

Pentru a reuși cât mai bine,

- va trebui să integrăm și să mobilizăm o gamă largă de parteneri, printre care Fundația Gates, Organizația pentru Alimentație și Agricultură, Programul Mondial de Alimentație, și Fondul Internațional pentru Dezvoltare

Agricolă; alte bănci de dezvoltare multilaterală; institute de cercetare agricolă; țări în curs de dezvoltare cu mare experiență în agricultură precum Brazilia; și sectorul privat.

Un Nou Acord pentru o politică alimentară globală va contribui la o dezvoltare incluzivă și durabilă, de pe urma căruia vor beneficia toți - bărbați, femei și copii din țările sărace, cu venit mediu și cele dezvoltate. Posibilitatea depășirii sărăciei prin creșterea veniturilor este de trei ori mai mare dacă această creștere care are loc în agricultură comparative cu oricare alt sector, iar 75% din populația săracă a globului locuiește în rural, majoritatea acestora lucrând în agricultură. În colaborare cu partenerii

noștri, putem ușura povara prețurilor ridicate la alimente care apasă asupra celei mai vulnerabile părți a populației globului.

(Sursa: <http://go.worldbank.org/MYXKQ1Y9F0>)

150. Programul de Food Stamps devenit programul SNAP

Primul program alimentar pentru Food Stamps (FSP) a fost creat în Statele Unite la 16 mai 1939, și urma să rămână valabil până în primăvara anului 1943. După această data el și-a continuat existența.

Ideea acestui prim program a fost acreditată în mod special de către secretarul de stat al Agriculturii Henry Wallace și de către primul Administrator al acestui program Milo Perkins.

Programul avea drept scop ajutorarea populației cu venituri mic pentru a facilita cumpărarea produselor alimentare de primă necesitate.

Pe parcursul a patru ani, beneficiarii programului FSP au ajuns la aproximativ 20 de milioane de persoane care primiseră așa numitele tichete alimerntare.

Ce se putea cumpăra cu tichetele acestui program?

Programul prevedea cumpărarea de alimente pentru consum uman, precum și semințe și plante care produc alimente pentru consum.

Ceea ce nu se putea cumpăra erau cele care reprezentau orice elemente non-alimentare (cum erau: alimente pentru animale de companie, săpunuri, produse din hârtie, produse consumabile de uz casnic, articole de îngrijire, produse cosmetice, băuturi alcoolice și tutun, vitamine și minerale, precum și orice alimente care puteau fi consummate în magazin, (cum erau alimentele fierbinti, sau cele semipreparate).

Posesorii acestui program primeau tichetele alimentare de la o lună la alta, și erau valabile pentru un an întreg.

Tichete erau menite să completeze bugetul de alimente în funcție de veniturile pe care le aveau familiile.

Mai recent acest program de Food Stamps a fost înlocuit cu programul SNAP (Programul de Asistență pentru Nutriție), este o continuare a programului de Food Stamps susținut de guvern pentru a ajuta familiile cu venituri mici.

Suma destinată per familie pentru alimentele incluse în SNAP se stabilește în funcție de mărimea familiei, de veniturile, și cheltuielile familiei.

Beneficiarii programului SNAP primesc un card de (debit) numit Transferul electronic al beneficiilor (EBT). Ei pot folosi acest card pentru a plăti pentru alimente la supermarket-uri și alte magazine alimentare.

Schimbarea numelui programului de Food Stamps în SNAP arată că noul program urmărește asigurarea unei nutriții mai bune și o alimentație sănătoasă.

Întregul program SNAP urmărește "Punerea alimentației sănătoase la îndemână celor ce sunt eligibil pentru obținerea lui" și care în prezent a ajuns la o cifră record de 47 milioane persoane reprezentând un cost ce s-a triplet din 2003 de când s-a introdus ajungând de la 24 miliarde la 78 miliarde dolari.

(Sursa: <http://www.fns.usda.gov/snap/rules/Legislation/about.htm>)

156. Consumul produselor alimentare de către vegetarieni

Un studiu recent efectuat pe un panel de peste 70.000 de persoane pe o perioadă de aproape șase ani și publicat în revista JAMA (de Medicină Internă), în numărul său din 3 Iunie 2013, a evidențiat faptul după care vegetarieni au avut 12 % mai puține decese în ansamblu decât non-vegetarienii, și 19 % mai puține decese din cauza unor boli de inimă.

Cercetătorii studiului și-au desfășurat cercetarea în cadrul Universității Loma Linda din California, (o instituție adventistă de ziua a șaptea), studiind legătura între vegetarianism și sănătate.

Subiecții au fost împărțiți în cinci grupe:

- nonvegetarian (cei ce consumă carne),
- semi-vegetarian (cei ce consumă carne sau pește nu mai mult de o dată pe săptămână),
- PESCO-vegetarieni (cei ce mănâncă pește și fructe de mare),
- lacto-ovo-vegetariani (cei ce consumă atât produse lactate și ouă),
- vegani (cei care evită toate produsele de origine animală).

Rezultatele cercetării au evidențiat că în timp ce PESCO-vegetarieni au avut un risc de 19 % mai mic de decese, comparativ cu non-vegetarienii, veganii au avut un risc de 15 % mai mici și lacto-ovo-vegetarienii au avut un risc de 9 % mai mic. Semi-vegetarienii, care consumă carne în mod ocazional, au avut un risc de 8 % mai mic de deces.

Cercetătorii nu au putut afirma cu siguranță că evitarea consumului de carne roșie prelucrată îi poate ajuta pe oameni să trăiască mai mult. La toate aceste observații s-au adăugat și faptul că cei investigați - nu fumau.

Autorul principal al acestui studiu, Dr. Michael Orlich, (MD, profesor asistent de medicină preventivă), a declarat pentru Bloomberg News, că: "Oamenii ar trebui să ia aceste tipuri de rezultate în considerare atunci când își aleg produsele alimentare ce vor să le consume".

210. Din viața și activitatea lui Francis Galton

Sir Francis Galton, - statistician englez, progresist, politician, sociolog, psiholog, antropolog, eugenist, explorator tropical, geograf, inventator, meteorolog, proto-genetician și psihometrician. A scris peste 340 de lucrări și cărți. A creat, conceptul statistic de corelație. A fost primul care a aplicat metode statistice pentru studierea

diferențelor umane și a moștenirii inteligenței și a introdus utilizarea chestionarelor și a anchetelor pentru colectarea datelor despre comunitățile umane, considerate ca instrumente importante pentru lucrările genealogice și biografice și pentru studiile antropometrice.

A fost un pionier în eugenie, mărturisind termenul însuși și expresia "natura versus hrănire". Cartea sa *Genetica ereditară* (publicată în 1869) a fost prima încercare socială științifică de a studia geniul și măreția. Ca cercetător al minții umane, a înființat psihometria (știința măsurării facultăților mentale) și psihologia diferențială și ipoteza lexicală a personalității. A elaborat o metodă de clasificare a amprentelor digitale care s-au dovedit utile în știința criminalistică. El a efectuat, de asemenea, cercetări asupra puterii rugăciunii, concluzionând că nu a avut nici unul prin efectele sale asupra longevității celor care s-au rugat. Cercetările sale pentru principiile științifice ale fenomenelor diverse sa extins chiar și la metoda optimă de preparare a ceaiului

Ca inițiator al meteorologiei științifice, el a inventat prima hartă a vremii, a propus o teorie a anticicloanelor și a fost primul care a stabilit un record complet al fenomenelor climatice pe termen scurt la scară europeană.

A inventat, de asemenea, fluierul Galton pentru testarea capacității de auz diferențiate.

212. David Rockefeller

(1915 -)

Decanul de vârstă al familiei Rockefeller. Este cel mai mic și singurul copil supraviețuitor al lui John D. Rockefeller, Jr. și a lui Abby Aldrich Rockefeller, și singurul nepot supraviețuitor al magnatului John D. Rockefeller, fondator al companiei Standard Oil.

David Rockefeller s-a născut în New York City în 1915; a absolvit cum laude la Universitatea Harvard. A făcut un an de studii postuniversitare în economie la Harvard și apoi un an la London la School of Economics.

În timpul cât a fost în străinătate, a lucrat la sucursala din Londra, a băncii care ulterior a devenit Chase Manhattan Bank.

Revenind în Statele Unite pentru a finaliza studiile postuniversitare, în 1940 a primit titlul de doctor de la Universitatea din Chicago.

Teza de doctorat a avut ca subiect: *"Resursele neutilizate și risipă economică"*.

După ce a terminat studiile în Chicago, a devenit secretar al primarului Fiorello La Guardia la New York, primind în mod simbolic salariul „un dolar pe an”.

În perioada 1941- 1942, Rockefeller a fost director regional adjunct al Oficiului Statele Unite ale Servicii de Apărare, Sănătate și Asistență Socială. După ce a izbucnit războiul, s-a înrolat la Școala de ofițeri.

În 1945; a fost promovat la gradul de căpitan.

În timpul celui de al Doilea Eăzboi Mondial a servit în Africa de Nord și Franța. Vorbind perfect limba franceză i s-a încredințat misiunea de a culege informații militare (prin constituirea unor unități politice și economice de informații). Timp de șapte luni a fost de asemenea asistent al atașatului militar la Ambasada Americană din Paris.

Cariere de la Banca Chase:

În 1946, Rockefeller a început să lucreze pentru Chase National Bank, unde președinte era unchiul său Winthrop Aldrich (fiul influentului senator american Nelson W. Aldrich, și fratele mamei lui Rockefeller).

Banca Chase era o bancă care finanța activitățile en-gros, și alte instituții importante cum era Compania *General Electric* (și filiala ei: *RCA* (Radio Corporation of America)). Banca finanța industria petrolieră, printre care: *Standard Oil*, în special *Exxon* și *Mobil*. Banca Chase National a devenit ulterior Chase Manhattan Bank, iar

în 1955 a căpătat numele de JPMorgan Chase. În domeniul internațional, David Rockefeller și-a început cariera ca asistent al unui manager (rangul cel mai de jos), în cadrul Departamentului Afacerilor Externe. Acolo se ocupa de finanțarea comerțului internațional pentru o serie de produse de bază, cum ar fi cafeaua, zahăr și metale. Prin intermediul acestei activități el întreținea legături și corespondențe cu peste 1000 de bănci din întreaga lume. Treptat a fost promovat, ajungând în 1960 președintele băncii. A fost președinte și director executiv al băncii Chase

Manhattan în perioada 1969 - 1980; a fost, de asemenea, cel mai mare și unic acționar individual al băncii, deținând 1,7% din acțiunile băncii.

În anii 1960 Rockefeller și alți oameni de afaceri au constituit ***Comitetul Internațional Consultativ al Băncii Chase*** (IAC) - care până în 2005, era format din 28 de personalități marcante a lumii financiare din 19 națiuni din întreaga lume. David Rockefeller a devenit ulterior președinte până când el s-a retras din această poziție în 1999.

După fuziunea Băncii Chase cu JP Morgan, acest comitet a fost redenumit *Consiliul Internațional*, și conține figuri proeminente, cum ar fi *Henry Kissinger*, *Riley P. Bechtel* (Bechtel a Grupului), *Desmarais Andre*, *Lee Kuan Yew* și *George Shultz*, actualul președinte.

213. Edward Henry Harriman

(1848 – 1909)

Harriman a fost unul din proprietarii executivi ai căilor ferate americane. S-a născut în Hempstead, New York. Străbunicul său fusese imigrant din Anglia în 1795, și s-a angajat în tranzacționare și îndeletniciri comerciale.

La vârsta de 14 ani Edward Henry Harriman a renunțat la școală pentru a lucra ca om de serviciu la bursa de pe Wall Street în New York City.

Unchiul său, Oliver Harriman și-a făcut o cariera ca broker de stocuri. Ascensiunea lui Eduard Harriman în modestul post pe care îl avea a fost meteorică. La 22 de ani, el a ajuns membru al New York Stock Exchange, unde a câștigat o mulțime de bani din tranzacții cu stocuri.

La 33 ani, acumulasă o avere frumoasă care i-a permis să cumpere linii de cale ferată. În 1885, la 37 ani aflând că o moșie cu o suprafață de circa 8000 hectare (circa 32 Km.p.) era de vânzare, a tranzacționat și a cumpărat-o pentru 52.500 dolari și a numit-o Arden (în prezent este un orașel în Tuxedo, New York).

De-a lungul următorilor câțiva ani el a cumpărat încă 20,000 de acri (81 km²), care ulterior în 1910, au devenit Harriman State Park.

În anul 1897 la aproape 50 de ani a devenit director al căilor ferate *Union Pacific*. În 1898 a devenit președintele comitetului executiv al căilor ferate americane, și din acel moment până la moartea sa, cuvântul lui a fost fost considerat ca fiind ”lege cu privire la sistemul căilor ferate Union Pacific. În 1903 a preluat funcția de președinte al companiei.

Între 1901 la 1909, Harriman a devenit președintele căilor ferate *Southern Pacific*. Viziunea lui era să unească cele două mari companii de căi ferate și să formeze Uniunea căilor ferate americane.

Înainte de a muri Harriman controla cele mai importante linii de cale ferată americane: Pacific Union, Pacific de Sud, Sfântul Iosif și Grand Island, Central Illinois, Centrala din Georgia, Pacific Mail și Wells Fargo Express Company. Estimările referitoare la valorile imobiliare pe care le deține au variat între 70 și peste 100 milioane dolari, ceea ce la timpul acela era o avere fabuloasă.

214. Charles Benedict Davenport

(1866 – 1944)

Davenport s-a născut în Stamford, statul Connecticut (SUA); a urmat Universitatea Harvard, obținând titlul de doctor în biologie în 1892.

Ulterior, Davenport a devenit profesor de zoologie la Universitatea Harvard. În timp a devenit unul dintre cei mai proeminenți biologi americani ai timpului său, și un pionier în probleme de taxonomie. Davenport s-a preocupat în mod special de abordarea biometrică a evoluției umane inițiată de Francis Galton și Pearson Karl, și a publicat o serie de articole în revista condusă de Pearson, *Biometrika*.

Studiind principiile lui Gregor Mendel (1822 – 1884), ²⁶⁷cu privire la ereditate, a devenit un supporter proeminent al Mendelismului. În 1898, Davenport a devenit director

²⁶⁷ Gregor Mendel - om de știință, călugăr augustinian și abate al mănăstirii Sf. Thomas în Brno, Moravia.

al *Cold Spring Harbor Laboratory*, unde a fondat *Oficiul pentru Eugenie* înregistrat ca instituție independentă în 1910.

El a început să studieze ereditatea umană, și o mare parte a ideilor sale au fost aplicate în promovarea eugeniei.

În 1911, a publicat o lucrare în legătură cu relația dintre ereditate și eugenie. Cartea a fost folosită drept manual la diverse universități, mai mulți ani, după care Davenport a fost ales membru al Academiei Nationale de Stiinte.

Împreună cu asistentul său Morris Steggerda, Davenport a încercat să dezvolte o abordare cantitativă pentru combinația raselor umane. Rezultatele cercetarilor lor au fost prezentate în cartea *Race Crossing in Jamaica* (1929), prin care a încercat să furnizeze dovezi statistice pentru degradare biologică și culturală în urma încrucișării între populațiile albe și negri.

Astăzi această carte este considerată ca fiind o lucrare de rasism „științific”, și a fost criticată pentru concluzile prezentate.

După ce Adolf Hitler a devenit conducătorul Germaniei, Davenport a menținut legături cu diferite instituții naziste și publicații, atât înainte, cât și în timpul celui de al Doilea Război Mondial. Davenport a deținut funcții de conducere editoriale la două reviste influente germane, (ambele fondate în 1935, și în 1939) prin care se populariza planul nazist de eliminare a tuturor raselor inferioare celei germane. A murit de pneumonie în 1944.

215. Harry Hamilton Laughlin

(1886 – 1943)

Lider eugenist american din prima jumătate a secolului al 20-lea. Director al Oficiului de Înregistrare Eugenică de la începuturile sale (în 1910) până la închiderea acestei instituții în 1939, și a fost printre persoanele cele mai active în influențarea politicii americane în domeniul eugeniei, în special în domeniul legislației sterilizării obligatorii.

Este, considerat a fi printre cei mai rasiști și anti-semiți eugenști de la începutul secolului al 20-lea.

Hamilton H. Laughlin s-a născut în Oskaloosa, Iowa, în 1880.

A absolvit Școala Normală (în prezent: Universitatea de Stat Truman) în statul Missouri.

Mendel sa născut într-o familie de limbă germană în partea sileziană a Imperiului Austriac (Republica Cehă de astăzi) și a obținut recunoașterea postumă ca fondator al științei moderne a geneticii. Deși agricultorii știau de milenii că încrucișarea animalelor și a plantelor ar putea favoriza anumite trăsături dorite, experimentele de plante de mazare de la Mendel, efectuate între anii 1856 și 1863, au stabilit multe dintre regulile de ereditate, denumite acum legile moștenirii mendeliene.

A lucrat ca profesor de liceu. Preocupările sale în domeniul reproducerii ființei umane i-a adus posibilitatea unei îndelungate legături și corespondențe cu Charles Davenport,²⁶⁸

În 1910 Davenport i-a cerut lui Laughlin să se mute în Long Island, New York, pentru a-l ajuta în activitatea sa de cercetare și în creerea *Oficiului de Înregistrare Eugenică* fondat la Cold Spring Harbor, New York, de către Davenport cu sprijinul inițial al Dnei Maria Williamson Averell (soția lui E.H. Harriman) și a lui John Harvey Kellogg (de la Carnegie Institution din Washington, D.C.).

Câți va ani mai târziu a fost numit expert în domeniul eugeniei în cadrul *Comitetului pentru Imigrare și Naturalizare*.

(Legea 1924 prin care se promovase contingentarea fluxului imigranților italienieni și ruși de la începutul anilor 1900).

În 1914, 12 state americane au adoptat legea sterilizării, începând cu Indiana în 1907 și Connecticut în 1909, însă în majoritatea statelor legile nu au fost aplicate în mod activ (California a fost singura excepție la acest lucru).

Procesul sterilizării eugeniste în Statele Unite a inclus ca subiecți pentru sterilizări eugenice persoane considerate ca având dificultăți mentale, nebuni, criminali, epileptici, alcoolici, nevăzătorii, surzi, persoane cu anumite deformități fizice, dependenți (incluzând orfanii, cei fără locuință) și cei cu venituri foarte reduse sau fără venituri.

Alte 18 state au adoptat legea sterilizării în 1924.

În timpul Administrației naziste în Germania a fost adoptată Legea sterilizării.

În 1933, pe baza modelului Laughlin unele informații confirmau că 80.000 de persoane au fost sterilizate într-un singur an. (După informații recente se confirmă faptul că au fost peste 350.000 de persoane sterilizate).

Laughlin a primit o diplomă de onoare de la Universitatea din Heidelberg, în 1936 pentru munca sa de „purificare rasială”.

Până la sfârșitul deceniului, eugenia a devenit asociată cu politica nazismului.

Unele cercetări și biografii confirmă că Laughlin însuși a suferit de epilepsie.

218. Liga americană pentru controlul nașterilor

Instituție fondată de Margaret Sanger în 1921.

Prima Conferință a acestei Ligi s-a ținută la New York 1922.

Între 1916 și 1919 s-au constituit sucursale ale acestei Ligi într-un număr de orașe mari americane, iar Margaret Sanger a dus o intensă campanie propagandistică ținând prelegeri și prin articolele publicate în revista *Birth Control Review*.

²⁶⁸ Charles Devenport Benedict (1866-1944), eugenist proeminent american și biolog. Unul dintre conducătorii mișcării eugeniei americane, direct implicat în promovarea activității de sterilizare a peste 60.000 de americani și a susținut aplicarea Holocaustului în Europa.

În 1924, American League Birth Control avea 27,500 membri, cu zece filiale în Pennsylvania, Ohio, Indiana, Michigan, Massachusetts, Connecticut, Colorado, și Columbia Britanică.

În iunie 1928, Margaret Higgins Sanger a demisionat din funcția de președinte al Ligii Americane de control al nașterii, pentru a se ocupa de creerea legislației federale și pentru a forma *Federația Birth Control ale Americii*.

În 1942 numele acestei Ligi a fost schimbat la ***Planned Parenthood Federation of America***.

Obiectivele și activitățile ABCL (American Birth Control League):

ABCL a fost fondat pe următoarele principii, (extrase din Margaret Sanger discursul la inaugurare):

Noi (spusese Margaret Sanger), considerăm că copiii ar trebui să fie

1. Concepți din dragoste;
2. Născuți din dorința conștientă a mamei;

Prin urmare, noi credem că fiecare femeie trebuie să dispună de puterea și libertatea de a preveni concepția cu excepția cazului în care aceste condiții nu pot fi satisfăcute.

La înființarea sa, ABCL a anunțat următoarele scopuri:

Educarea tuturor categoriilor publicului american în diferitele aspecte ale pericolelor de procreare necontrolate și necesitatea imperioasă a unui program mondial de control al nașterii.

- Corelarea rezultatelor activității oamenilor de știință, statisticienilor, anchetatorilor și agențiilor sociali din toate domeniile de activitate.

- Organizarea și desfășurarea unor clinici în care medicii pot oferi mamelor unele soluții inofensive, de control al nașterilor.

Margaret Sanger a prezentat diverse obiective ale organizației în cartea sa *Pivot of Civilization*, printre care:

Cercetare: Colectarea constatărilor oamenilor de știință, în ceea ce privește relația dintre reproducerea nesăbuită, și diversele acte de delincvență, defecte fizice și adicții;

Investigare: Obținerea de informații științifice și date statistice, precum și concluziile care ar putea fi de ajutor tuturor agențiilor de sănătate publică și socială în studiul problemelor mortalității materne și infantile, copiilor, forței de muncă, care manifestă unele defecte mintale și fizice și delingvențe în legătură cu practica unor relații sexuale nechibzuite.

Măsuri de igienă și instrucțiuni fiziologice din partea medicilor pentru mame și femei în general privind diverse metode inofensive de control al nașterilor, ca răspuns la cererile acestor persoane pentru o astfel de cunoaștere.

La toate acestea se adaugă:

- Sterilizarea nebunilor și retardaților mintali, precum și încurajarea acestei operațiuni asupra celor care suferă de boli moștenite sau transmisibile, cu înțelegerea că sterilizarea nu privează individul de relații sexuale, ci doar îl face doar incapabil de a produce copii.
- *Educație*: Programul de studii cuprindea: luminarea publicului larg, în special prin educație a liderilor de gândire și de opinie - profesori, miniștri, editori și scriitori de soliditate morală și științifică a principiilor de control al nașterilor și necesitatea imperioasă a adoptării sale ca bază a progresului național și rasial.

221. Henry Kissinger

(1923 -)

Numele la naștere: Heinz Alfred Kissinger. Născut în Bavaria, Germania în 1923 în timpul Republicii de la Weimar într-o familie de evrei germani.

Tatăl său, Louis Kissinger (1887-1982) a fost învățător.

Kissinger are un frate mai mic, Walter Kissinger. Numele de familie Kissinger a fost adoptată în anul 1817 de către stră-stră-bunicul Meyer Lob, după orașul Bad Kissingen. În 1938, fugind de persecuțiilor naziste, familia sa a imigrat în SUA la New York.

Kissinger a învățat la liceul din secțiunea Washington Heights din Manhattan unde era o puternică comunitate de evrei germani imigranți.

Deși Kissinger s-a asimilat rapid la cultura americană și vorbește perfect engleza, el nu și-a pierdut accentul străin cu care vorbește engleza americană, ca urmare a timidității din copilărie care l-au facut de multe ori să ezite să vorbească.

După primul său an de la George Washington High School, a început să lucreze într-o fabrică ce făcea perii.

La terminarea liceului s-a înscris în City College din New York, studiind contabilitatea și unde a excelat din punct de vedere academic. Studiile sale au fost întrerupte la începutul anului 1943, când a fost recrutat în armata Statelor Unite.

Henry Kissinger a primit *summa cum laude* la Harvard College în 1950, unde a studiat sub îndrumarea Profesorului William Yandell Elliott. El a obținut doctoratul de la Universitatea Harvard în 1954. În 1952, în timp ce încă studia la Harvard university, el a lucrat drept consultant pentru consiliului de strategie psihologică. Teza lui de doctorat a fost intitulată "Pace, legitimitate, și echilibru (un studiu al guvernării Metternich)."

Kissinger a rămas la Harvard ca un membru al facultății în cadrul Departamentului de Guvern și de la Centrul pentru Afaceri Internaționale. El a devenit director asociat al acestuia în 1957.

Kissinger este considerat drept om de știință american de origine germană, politician, diplomat; laureat al Premiului Nobel pentru Pace.

Fost consilier pe probleme de securitate națională și mai târziu Secretar de stat în administrațiile președinților Richard Nixon și Gerald Ford.

Opiniile sale au fost solicitate de către mai mulți președinți ai Statelor Unite și mulți lideri din lume.

Un susținător al concepției *Realpolitik*, Kissinger a jucat un rol dominant în Statele Unite ale Americii în special în politica sa externă între 1969 și 1977.

În această perioadă, el a impulsionat politica de detensionare a relațiilor cu Uniunea Sovietică, a orchestrat deschiderea relațiilor cu Republica Populară Chineză, și a negociat acordurile de pace de la Paris, privind implicarea SUA în războiul din Vietnam.

Kissinger este încă o personalitate controversată.

În prezent este președintele *Asociații Kissinger* – firmă internațională de consultanță. În 1955, el a fost consultant pentru activitatea Consiliului Național de Securitate. În 1955 și 1956, a fost numit director în problema armelor nucleare și a Politicii Externe la Consiliul pentru Relații Străine. În același an i s-a publicat cartea cu privire la armele nucleare și Politica Externă.

Din 1956 până în 1958 a lucrat pentru Fondul Rockefeller ca director. Între 1958 și 1971 a fost director la Harvard al Programului de studii privind problemele apărării. A fost, de asemenea, director al Seminarului de la Harvard internațional între 1951 și 1971. În afara mediului academic, el a servit în calitate de consultant pentru mai multe agenții guvernamentale, inclusiv Oficiul pentru Cercetări Operaționale, agenția pentru controlul armelor și dezarmare, precum și pentru Departamentul de Stat.

Dornici să aibă o influență mai mare asupra politicii externe americane, Kissinger a devenit un susținător și consilierul lui, Nelson Rockefeller, guvernatorul de New York, care a căutat să obțină nominalizarea partidului republican pentru funcția de Președinte în 1960, 1964 și 1968. După ce Richard Nixon a câștigat președinția în 1968, l-a numit pe Kissinger Consilier pentru Problemele Securității Naționale și a continuat ca Secretar de stat în Administrația președintelui Gerald Ford.

A fost distins cu Premiul Nobel pentru Pace 1973 pentru aportul care l-a avut în stabilirea încetării războiului și retragerea trupelor americane din Vietnam.

(Pentru informații suplimentare vezi și : <http://www.answers.com/topic/henry-kissinger>)

222. Sir Julian Sorell Huxley

(1887 – 1975)

Biolog englez evoluționist, umanist și internaționalist. Adept al concepției selecției naturale. Fost secretar al Societății de Zoologie din Londra (1935-1942), primul director al UNESCO, și membru fondator al societății World Wildlife Fund.

Huxley a fost cunoscut pentru metodele sale deosebite de atractive de popularizare a științei prin cărți și articole, precum și prin diverse emisiuni la radio și televiziune.

A regizat un film premiat cu Oscar despre fauna sălbatică; ulterior a fost decorat cu Premiul UNESCO pentru popularizarea științei.

În 1953 a primit Medalia Darwin a Societății Regale iar în 1956, și în 1958 Medalia Darwin-Wallace a Societății Linnaean.

Huxley a fost, înnobilit în același an, 1958, la o sută de ani după Charles Darwin și Alfred Russel Wallace pentru continuarea și extinderea teoriei evoluției prin selecție naturală. În 1959 el a primit un premiu special al Fundației Lasker în categoria Planned Parenthood – referitor la evoluția mondială a populației.

Huxley a fost un membru proeminent al Societății Britanice de Eugenie, și a fost numit președintelui acesteia între anii 1959 - 1962.

Ideea lui de reținere în creșterea populației prin controlul nașterilor a fost considerată drept o anatema pentru Biserica Catolică.

O altă activitate după cel de al Doilea Război Mondial a fost atacul lui Huxley la adresa omului de știință sovietic *Trofim Lâsenko*, care s-a referit la problemele eredității făcând diverse afirmații care după părerea lui Huxley, erau total neștiințifice privind agricultura.

Folosindu-se de influența sa politică mai mult decât cea științifică, Lâsenko era împotriva geneticii și fiindu-i frică de o competiție științifică ducea o politică de distrugere a oamenilor de știință, indicând transferarea lor dela locurile unde munceau și își puteau aduce contribuții științifice, la activități complet rupte de preocupările lor științifice.

În 1940, de exemplu, unul dintre geneticienii de frunte Nikolai Vavilov a fost arestat, datorită mașinațiunilor lui Lâsenko și astfel acesta a putut prelua conducerea Institutului de Genetică unde lucrase Vavilov ca director.

În 1941, Vavilov a fost judecat, găsit vinovat de "sabotaj" și condamnat la moarte. Cercetătorii ruși trăind sub teroarea politicii delațiunilor preferau să se solidarizeze concepției lui Lâsenko negând evoluția genetică.

Această politică în loc să ducă la dezvoltarea unor noi culturi și la creșterea producției agricole a contribuit la lipsa permanentă de produse alimentare în întregul sistem agricol sovietic și la foametea care a avut loc ani de zile în întreaga Uniune Sovietică.

Huxley, care a vizitat de două ori Uniunea Sovietică, nu a fost inițial anti-comuniste, dar adoptarea de către Iosif Stalin a concepției lui Lâsenko, a dus la manifestarea unei atitudini anti-comuniste din partea lui Huxley.

Cu toate că nici presa și nici o altă sursă a mass-mediei sovietice nu dădeau la timpul respectiv vreo informație, s-a aflat mai târziu, că Lâsenko și-a încheiat zilele într-un spital de boli mentale, iar reputația lui Vavilov a fost în 1955 post-mortem, restaurată.

La moartea lui Huxley în 1975, la vârsta de 87 ani, John Owen (Director al Parcurilor Naționale pentru Tanganika) scria:

"Julian Huxley a fost unul din oamenii de știință

*cei mai importanți ai secolului 20;
... el a jucat un rol deosebit în conservarea vieții
sălbatică din Estul Africii”.*

În plus față de preocupările sale internaționale și ca umanist, interesele sale de cercetare au constituit ani de zile obiectul evoluției sub toate aspectele sale, etologie, embriologie, genetică, antropologie și într-o anumită măsură, în domeniul biologiei celulare.

În secolul al 20-lea Huxley a fost unul dintre puținii biologi care au considerat că selecția naturală a fost principala forță motrice a evoluției, și că evoluția a avut loc prin pași mici, și nu prin salturile calitative în urma acumulărilor cantitative despre care vorbea Stalin și marxiști în teoria marxistă a evoluției.

Aceste opinii au devenit în prezent: un standard al analizei evoluției.

Deși timpul în care a fost cadru didactic a fost destul de scurt, el a predat și s-a preocupat în primele decade ale secolului 20 de formarea unui număr mare de biologi evolutioniști în cadrul Universității din Oxford. Printre cei mai buni studenți ai săi au fost: Charles Elton (în domeniul ecologiei), Alister Hardy (biologie marină) și John Baker (citologie). Preocupările lor au fost îndreptate spre studiul evoluției în general.

Marea majoritate a studenților lui au devenit mai târziu cercetători de mare prestigiu. Cel mai semnificativ exemplu a fost cel al lui Edmund Brisco Ford, care a fondat un domeniu de cercetare numit *ecologia genetică*, care a jucat un rol important în sinteza evoluționistă, și care va continua să joace un rol esențial în evoluția viitoare a resurselor de hrană ale populației.

230. Marile epidemii care au afectat întreaga lume.

Nesfârșitul război împotriva virusilor .

Puține sunt cuvintele care au o încărcătură atât de macabră și o istorie atât de dureroasă precum termenul “ciumă”. Oroarea și mizeria au stăpânit omenirea ca un blestem, într-o vreme în care bolile infecțioase scriau istoria și făceau legea. Dușmani invizibili au decimat populații, au pus capăt familiilor, și în final, au făcut într-un timp extrem de scurt mai multe victime decât orice război.

Oamenii primitivi nu erau feriți de boli. Ei duceau o bătălie zilnică împotriva microbilor și bacteriilor care le invadeau apa, hrana și mediul.

Cu toate acestea, în acele vremuri îndepărtate o izbucnire epidemică nu avea repercusiuni decât la nivel local, manifestându-se în focare mărunte care se ofileau rapid. Din fericire pentru stramoșii noștri, ei nu au fost nevoiți să înfrunte nimic asemănător cu ceea ce urma

să vină în timpurile ce i-au urmat. Abia când oamenii au început să se strângă laolaltă în comunități rurale și apoi urbane, formând populații numeroase, răspândirea bolilor contagioase au atins proporții epidemice²⁶⁹.

Umanitatea a devenit mai expusă atacurilor microbiene odată cu domesticirea animalelor, care sunt, la rândul lor, purtătoare de virusi transmisibili. Pe măsură ce oamenii își măreau teritoriile, contactul cu microbi pe care altfel nu ar fi avut șansa să îi întâlnească, a devenit o realitate necruțătoare. Prin depozitarea hranei au fost atrase în spațiul uman și alte specii de rozătoare purtătoare de boli.

Per total, progresul susținut al rasei umane a adus cu sine și mari neajunsuri. Lucrurile nu se sfârșesc aici. Oamenii au început să creeze baraje și lacuri artificiale în apropierea comunităților.

Apa stătută, a devenit un mediu prielnic pentru microbi, a atras și țânțarii, care s-au transformat repede în transmițători perseverenți de maladii.

Pe măsură ce revoluția tehnologică și industrială a permis călătoriile rapide de la un capăt la altul al lumii, epopeea microbilor a intrat într-o noua era.

În mod ironic, tocmai curiozitatea și inteligența umană care au generat noi și noi stadii de evoluție au fost și cele care au pregătit terenul pentru cel mai temut și invizibil dusman: *microbul*.

Omenirea nu trece singură prin procesul evoluției, microbii o urmează pretutindeni

Variola

Înainte ca exploratorii europeni, cuceritorii și colonizatorii să invadeze Lumea Nouă, la începutul anilor 1500, Americile găzduiau o populație estimată la circa 100 de milioane de nativi indieni. În timpul secolelor ce au urmat, bolile epidemice au micșorat drastic numărul acestora, reducându-l la un număr cuprins între 5 și 10 milioane. Incașii sau aztecii au construit orașe impunătoare, însă nu au avut la dispoziție îndeajuns de mult timp pentru a locui pe o perioadă îndelungată în comunități, astfel încât sistemul lor imunitar nu era la fel de pregătit atacurilor bacteriologice precum cel al europenilor.

²⁶⁹ O *epidemie* se declanșează atunci când boala afectează un număr foarte mare de oameni care formează o populație dintr-o zonă geografică restrânsă. Atunci când numărul persoanelor afectate crește proporțional cu mărirea ariei de acțiune, vorbim despre o *pandemie*.

În ciuda descoperirii vaccinului, împotriva acestei grave boli, în 1796, epidemiile de variolă au continuat să amenințe populația globului.

În 1967, virusul a ucis două milioane de oameni și a afectat mai multe milioane în întreaga lume. În același an, Organizația Mondială de Sănătate (OMS) a pornit o campanie de eradicare a virusului, prin vaccinare a maselor. În consecință, 1977 a fost ultimul an în care au mai fost semnalizate cazuri de variolă.

Gripa spaniolă (denumită și gripa din 1918)

În 1918, întregul mapamond își concentrase atenția asupra finalului Primului Război Mondial. Până la sfârșitul anului, numărul de vieți pierdute în război ajungea la circa 37 de milioane. Soldații supraviețuitori nu își doreau decât să ajungă mai repede în mijlocul familiilor lor. Fericirea revederii avea să fie de scurtă durată. O nouă maladie își făcea simțită prezența. Unii i-au zis *gripa spaniolă*, în vreme ce alții au întipărit-o în memorie drept "*Gripa din 1918*".

Oricare i-ar fi denumirea, rezultatele pot fi traduse într-un singur mod: 20 de milioane de victime în numai câteva luni. Timp de un an, gripa și-a urmat cursul, transformându-se într-o unealtă mondială a morții.

La nivel global, numărul victimelor s-a ridicat la o cifră astronomică: între 50 și 100 de milioane de oameni.

Din cauza numărului mare de persoane decedate și a ariei întinse afectate, mulți consideră gripa din 1918 ca fiind cea mai mare pandemie din istoria omenirii.

Moartea Neagră

Camioane și căruțe pline cu cadavre, familii întregi aflate pe patul de moarte, închise în propriile case, regi și țărani puși pe același loc în fața morții implacabile.

Atunci când vine vorba despre epidemii, puține inspiră mai multă groază decât *Moartea Neagră*. Considerată ca fiind prima pandemie adevărată, moartea neagră a ucis jumătate din populația Europei din anul 1348, ajungând până în China și India.

"Moartea" a urmat căile războiului și căile comerciale, decimând orașe întregi și alterând permanent structurile politice, comerciale sau sociale.

Dacă a fost vorba despre *ciumă*, atunci Moartea Neagră este încă printre noi.

Cauzată de bacteria *Yersinia pestis*, boala poate constitui în continuare o amenințare în zonele foarte sărace, infestate de șoareci și de șobolani.

Medicina modernă poate trata cu ușurință această afecțiune în primele stadii, anulându-i potențialul mortal. Simptomele includ glande inflamate, febră, tuse, respirație anevoioasă și, în majoritatea cazurilor, eliminarea sângelui pe cale orală.

Malaria

Malaria nu reprezintă chiar o noutate în lumea bolilor epidemice. Mențiuni ale impactului devastator pe care l-a avut asupra omenirii datează de mai bine de 4.000 de ani, iar meritul aparține învățaților greci care au lăsat mărturii scrise despre această maladie.

Istории în care țânțarul este indicat ca fiind responsabil de cauzarea și răspândirea acestei boli apar de mii de ani în textele medicale indiene și chinezești.

Încă de pe atunci, învățații au făcut conexiuni importante între malarie și apele stătute în care se înmulțeau țânțarii.

Malaria este cauzată de patru specii de microbi *Plasmodium*, prezenți la alte două specii: țânțari și oameni. Atunci când țânțarii infectați se hrănesc cu sânge uman, aceștia transmit microbii. Odata aști în sânge, aceștia cresc în interiorul celulelor roșii, distrugându-le pe parcursul procesului. Simptomele includ febra, frisoane, transpirație excesivă, dureri musculare și de cap. Manifestările bolii pot fi medii sau pot duce la deces.

În 1906, Statele Unite ale Americii au angajat peste 26.000 de muncitori pentru a construi Canalul Panama. Dintre aceștia, mai mult de 21.000 au fost spitalizați în urma contactării malariei. Soldații au fost printre cei mai afectați de această boală. În timpul războiului civil american, peste 1.316.000 de bărbați au contactat virusul, dintre care 10.000 au murit. În timpul Primului Război Mondial, malaria a imobilizat forțele britanice, franceze și germane timp de trei ani.

Aproape 60.000 de soldați au murit de malarie în Africa și în Sudul Pacificului în timpul celui de-al Doilea Război Mondial.

Chiar dacă au fost depuse eforturi extraordinare de eradicare a acestei boli, malaria continuă să pună probleme mai ales în regiunea sub-Sahariană Africană, care a fost exclusă din cadrul ariilor stropite cu insecticide.

Annual, între 350 și 500 de milioane de cazuri de îmbolnăviri de malarie au loc în această regiune. Dintre acestea, un milion se sfârșesc prin deces.

Tuberculoza

Tuberculoza este una dintre cele mai "longevive" boli pe care oamenii au trebuit să le înfrunte. Ea nu s-a manifestat într-un episod singular sau sub forma unei epidemii. Rădăcinile tuberculozei sunt atât de bine înfipite în istoria sanitară a omenirii, încat mărturii ale ravagiilor pe care le-a provocat se afla atât în străvechi documente scrise, cât și în ADN-ul mumiilor egiptene. Cauzată de către bacteria *Mycobacterium tuberculosis*, boala devine extrem de periculoasă, deoarece se transmite pe calea aerului. Țintele bacteriei sunt plămânii, iar boala se manifestă prin dureri în piept, slăbiciune, pierdere în greutate, febră, transpirație nocturnă și tuse cu sânge. În anumite cazuri, bacteria poate afecta creierul și rinichii.

Începând cu anii 1600, epidemia de tuberculoză, cunoscută sub denumirea de *Marea Ciurma Albă*, a devastat populația europeană timp de aproximativ 200 de ani, ucigând fiecare al șaptelea purtător. Mai târziu, tuberculoza a devenit o problema constantă în cadrul coloniilor din America.

Chiar și spre sfârșitul secolului XIX, 10% din totalul deceselor erau cauzate de tuberculoză.

În 1944, medicii au dezvoltat un antibiotic împotriva microbului, denumit *streptomycină*. Rezultatele nu au întârziat să apară și după mii de ani de suferință, umanitatea a obținut victoria asupra bolii pe care grecii o numeau *Phthisis* (sau boala epuizării). Victoria nu este însă finală. În ciuda descoperirii leacului, tuberculoza continuă să infecteze peste 8 milioane de oameni, dintre care 2 milioane îi cad victime anual.

Holera

Locuitorii Indiei sunt veterani în ceea ce privește lupta cu holera, însă abia în secolul XIX restul lumii a avut ocazia să vadă cu ce monstru se lupta populația indiană. În această perioadă, când comerțul și turismul au cunoscut o înflorire fără precedent, virusul a avut ocazia unică de a călători fără pașaport peste granițe, către China, Japonia, Africa de Nord, Estul Mijlociu și Europa.

Din secolul XIX până în prezent au avut loc șase epidemii de holeră care au răpus milioane de vieți omenești.

Holera este cauzată de către o bacterie intestinală denumită *Vibrio cholerae*. De regulă, manifestarea bolii nu este foarte violentă.

Doar cinci procente dintre cei care contractează boala manifestă simptome severe de vomă, diaree și crampe musculare la nivelul picioarelor, stări care duc către o deshidratare rapidă ce se încheie cu intrarea într-o stare de șoc. Majoritatea sistemelor imunitare sunt în stare să facă față infecției cu holeră, însă numai dacă pacienții rămân hidratați îndeajuns de mult pentru a înfrânge boala. Bacteria se poate transmite prin contact fizic apropiat, însă forma uzuală de transmitere a bacteriei este prin intermediul hranei și al apei.

HIV/AIDS (SIDA în românește)

Apariția SIDA în anii '80 a dus la izbucnirea unei pandemii care a făcut peste 25 de milioane de victime din 1981 până în prezent.

Conform statisticilor recente, în jur de 33,3 milioane de oameni sunt identificați ca purtători ai virusului HIV. Dintre acestia, numai în anul 2007 au decedat 2,1 milioane. SIDA (AIDS - acquired immune deficiency syndrome) este cauzată de către virusul *uman imunodeficientar* (human immunodeficiency virus - HIV).

Virusul se răspândește prin contactul cu sângele infectat, sperma sau alte fluide corporale și atacă direct sistemul imunitar uman.

Odata afectat, acesta nu mai poate face față unor infecții banale, care nu ar constitui o problema pentru un organism sănătos.

Virusul HIV devine SIDA atunci cand sistemul imunitar este sever afectat.

Cercetatorii din domeniul medical sunt de părere că virusul provine de la anumite specii de maimuțe, însă a suferit o mutație atunci când a fost transmis la om, cândva la jumătatea secolului XX. În timpul anilor 70, Africa se lupta cu sărăcia, războaiele și șomajul în zonele urbane. În acest context, prostituția și abuzul de droguri au apărut ca o portiță de evadare pentru unii, însă aceste obiceiuri nocive nu au făcut decât să ajute la răspândirea acestui virus periculos, până la cucerirea întregii planete.

În prezent, nu există un tratament împotriva bolii, însă există o medicație capabilă să țină în frâu declanșarea bolii în cazul purtătorilor precum și medicamente pentru combaterea simptomelor alternative care se traduc prin infecții și boli. În lipsa unui tratament care să pună capăt flagelului, au fost desfășurate nenumarate campanii de informare a populațiilor asupra modului în care se transmite SIDA.

Ceea ce este de reținut este și următorul fapt.

Un copil nou născut cu virusul de AIDS, cu doi ani în urmă, în statul Mississippi (SUA), a fost imediat pus sub tratament medical cu antiretroviral. După câteva luni tratamentul și-a făcut efectul și copilul a fost salvat de la această gravă maladie.

Concluzia este că un tratament administrat cât mai curând posibil după detectarea virusului, poate duce, în cazul copiilor la vindecare, iar în cazul adulților, dacă nu la vindecare definitivă, cel puțin la ameliorarea bolii și prelungirea șansei de viață.

Partea gravă este faptul că după statisticile ONU, anual sunt peste 300.000 de copii născuți cu acest virus și dacă nu sunt depistați imediat după naștere, devin purtători de viruși care se pot transmite mai târziu și la alți copii și chiar la oameni maturi; pentru detectarea acestui virus trebuie asigurate laboratoare dotate cu un echipament special de detectare a virusului de HIV.

(Sursa: Washington Post, 4 și 5 Martie 2013, pg. A1+A5, articolul: Baby born with HIV is apparently free of virus, autor: David Brown.).

Febra galbenă

Odată cu descoperirea și cucerirea noilor teritorii, au început și marile schimburi. De la cele demografice sau comerciale până la schimburile de microbi. S-a dovedit că oamenii sunt dotați cu sisteme imunitare inteligente, adaptate la propriul mediu. Astfel încât, oamenii înzestrați să reziste unor boli serioase într-o parte, odată strămutați puteau fi uciși de o bacterie banală. Este și cazul comerțului cu sclavii africani aduși în America, care au venit cu un întreg "bagaj" bacteriologic.

Tifosul epidemic

Marile epidemii au mici rețete de succes: Dacă se adună laolaltă mulți oameni care trăiesc în condiții mizere, mediul pentru dezvoltarea celor mai violente și periculoase boli este creat. Dintre aceștia, microbul *Rickettsia prowazekii* se remarcă în mod ostentativ, fiind cel care duce la apariția uneia dintre cele mai devastatoare boli pe care omenirea a cunoscut-o: tifosul epidemic.

Având în vedere frecvența sa în cadrul armatelor, a fost numită "febra războiului". În timpul războiului de treizeci de ani din Europa (1618 - 1648), tifosul, ciuma și foamea au făcut împreună un număr aproximativ de 10 milioane de victime.

În timpul Primului Război Mondial, boala a cauzat milioane de decese în Rusia, Polonia și România.

Simptomele tifosului epidemic includ migrene, pierderea apetitului și creșterea temperaturii. Febra se instalează rapid și este acompaniată de frisoane și greață. Netratată, boala afectează circulația sanguină care se manifestă prin cangrene locale, pneumonie și afecțiuni ale rinichilor.

Epuizarea provocată de temperatură ridicată poate duce în cele din urmă la delir, comă și atac de cord. Tratamentele îmbunătățite și condițiile sanitare moderne au încetinit considerabil răspândirea bolii, însă scurte izbucniri mai există încă în America de Sud, Africa și Asia.

Poliomielita

Cercetătorii moderni sunt de părere că poliomielita a provocat epidemii pentru o perioadă foarte lungă de timp, paralizând și omorând sute de mii de copii. În 1952, în Statele Unite erau înregistrate peste 58.000 de cazuri de poliomielită. Dintre acestea, o treime s-au sfârșit prin instalarea paraliziei la copii, dintre care 3.000 au decedat.

Vinovatul pentru această maladie este un virus care ataca sistemul nervos uman. Se transmite prin materiile fecale, iar în mediile nesanitare circulația virusului se face prin mâncare și apă. Primele simptome se manifestă sub forma febrei, oboselii, dureri de cap, stări de vomă, dureri ale membrelor și rigiditate. Pornind de aici, în unul din 200 de cazuri se instalează paralizia. În general, aceasta afectează mușchii, dar nu este exclus ca afecțiunea să se răspândească către mușchii care facilitează respirația, având de cele mai multe ori, rezultate letale.

Poliomielita se manifestă cu precadere la copii, însă nici adulții nu sunt feriți de această boală necruțătoare.

Gravitatea bolii depinde de perioada în care un subiect dezvoltă pentru prima dată infecția. Sistemul imunitar este mai bine pregătit pentru a lupta cu boala la o vârstă timpurie. Cu cât pacientul este mai înaintat în vârstă, cu atât crește riscul paraliziei sau chiar al decesului.

În secolul al XVIII-lea, condițiile sanitare s-au îmbunătățit considerabil în țările dezvoltate, ceea ce a dus la scăderea cazurilor de poliomielită la vârste mici, însă a dus și la o slăbire a sistemului imunitar care nu mai era pregătit pentru a se apăra de infecție. Prin urmare, a crescut numărul de decese al celor care contractau virusul la o vârstă mai înaintată.

În prezent, nu există efectiv un tratament al poliomielitei, însă medicii au reușit să dezvolte un vaccin eficient, la începutul anilor '50. De atunci, numărul cazurilor de poliomielită din țările dezvoltate a scăzut dramatic²⁷⁰, însă boala nu a dispărut. Campaniile de vaccinare împotriva poliomielitei ce se desfășoară la nivel global au scopul declarat de a eradica complet această afecțiune.

(Sursa: Prelucrat după o informație din :<http://dsc.discovery.com/tv-shows/curiosity/topics/10-worst-epidemics1.htm>

241. Agenția națională de control al exporturilor (ANCEX) :

Raport privind controlul exporturilor de arme al României în anul 2002.

Cap. ML7. Agenți toxici chimici sau biologici, „substanțe lacrimogene”, materiale radioactive, echipamente, componente, materiale și tehnologii aferente,

după cum urmează:

- a. agenți biologici și materiale radioactive „adaptate pentru utilizare în război” în vederea producerii de vătămări asupra oamenilor sau animalelor, degradării echipamentelor sau distrugerii recoltelor sau mediului, precum și agenți de război chimic;
- b. precursori pentru arme chimice binare și precursori de bază, după cum urmează:
 1. difluoruri alchil (metil, etil, n-propil sau izopropil) fosfonice, cum ar fi: DF: difluorură metilfosfonică (CAS 676-99-3);
 2. alchil (metil, etil, n-propil sau izopropil) fosfoniți de

²⁷⁰ UNICEF și Centrul pentru controlul bolilor din S.U.A. au comunicat oficial că în 2012 au fost anunțate numai 223 de cazuri pe plan mondial ceea ce reprezintă o reducere de 99% față de cele 350.000 cazuri câte au fost în 1980 (Sursa: Harvard Business Review (S:U:A.), June 2013, pg.38

O-alkil mm (H sau □ C10, inclusiv cicloalchil)-O-[2-(dialchil (metil, etil, n-propil sau izopropil) amino)etil] și sărurile alchilate sau protonate corespunzătoare, cum ar fi:
 QL: metilfosfonit de O-etil-O-[2- (diizopropilamino)etil] (CAS 57856-11-8);

3. clorosarin: metilclorofosfonat de O-izopropil (CAS 1445-76-7);
4. clorosoman: metilclorofosfonat de O-pinacolil (CAS 7040-57-5); cu „substanțe lacrimogene” și „agenți pentru combaterea dezordinilor publice”, incluzând:
 - 4.1. cianură de bromobenzil (CA) (CAS 5798-79-8);
 - 4.2. O-clorobenzilidenmalononitril (o-clorobenzal malononitril) (CS) (CAS 2698-41-1);
 - 4.3. clorură de fenilacil (□-cloroacetofenonă) (CN) (CAS 532-27-4);
 - 4.4. dibenz-(b,f)-1,4-oxazepină (CR) (CAS 257-07-8);

(Sursa: Agenția națională de control al exporturilor (ANCEX) : Raport privind controlul exporturilor de arme al României în anul 2002, București– 2004, Cap. ML7)

249. Clonarea umană – opinii pro și contra și unele dintre beneficiile pentru organismul uman

După 1996 în urma succesului repurtat în clonarea animalelor, mulți oameni de știință, cercetători din diverse domenii de activitate au început să-și pună problema dacă nu ar fi posibil și util tot odată să se înfăptuiască și clonarea oamenilor.

Un rol deosebit la avut fostul VicePreșefinte al SUA, Al Gore, care în calitate de Șef al Subcomitetului Senatorial pentru Știință, s-a preocupat de obținerea fondurilor necesare destinate așa numitului Program ”Genomul uman” care în primul rând urma să răspundă la întrebările legate de etica, legalitatea, aportul social și implicațiile sociale ale unei asemenea idei și a realizării ei.

Înfăptuirea clonării umane a avut încă din primele ei zile de discuții o mulțime de susținători și combatanți din rândul oamenilor de știință, a reprezentanților diverselor culte și a unor activiști sociali, reprezentanți ai diverselor organizații al căror scop era acela de menținere a intereselor și drepturilor omului.

Diverse personalități din viața socială și politică și-au exprimat diverse puncte de vedere pro și contra.

Dintre opiniile pro - clonării sau al reproducerii umane asexuale pot fi enumerate, după cum au fost prezentate și de către diverse mijloace ale mass-mediei, următoarele:

- Clonarea reproductivă poate dăruia copii înrudiți persoanelor care nu pot fi ajutate prin diverse tratamente de fertilizare,
- Permite părinților care și-au pierdut un copil prin deces să-și recupereze suferința,
- Clonarea este un drept reproductiv și ca atare ar trebui permisă atâta timp cât este la fel de sigură precum reproducerea naturală,
- Clonarea ajută la înțelegerea efectuării avorturilor spontane,
- Permite înțelegerea procesului de atașare a morulei la peretele uterin, generând astfel idei noi pentru contraceptive cu mai puține riscuri și efecte adverse,
- Creșterea rapidă a morulei (vezi dicționarul terminologic) este similară cu rata la care se divid celulele canceroase. Este o metodă pentru a descoperii cum pot fi oprite în diviziune aceste celule,
- Pacienții părinți care pot transmite un defect genetic pot beneficia de clonare pentru a evita transmiterea defectului genetic. Un ovul fertilizat poate fi duplicat, iar duplicatul testat pentru afecțiune.

În cazul în care cuplul nu prezintă boli genetice, ovulul poate fi implantat în uter.

- În fertilizarea convențională, doctorii încep prin fertilizarea mai multor ovule și implantarea acestora în uter. Unele femei a căror șansă de a rămâne gravide este mică, deoarece pot susține doar un singur ovul în uter beneficiază de această tehnică în care zigotul poate fi divizat până la opt embrioni. Astfel, șansele femeii de a rămâne însărcinată sunt mult mai mari.

- Clonarea poate pregăti pentru înghețare mai mulți embrioni genetic identici cu cel principal, putând astfel să fie folosit dacă copilul donor necesită un transplant de măduvă de la un geamân (identic).

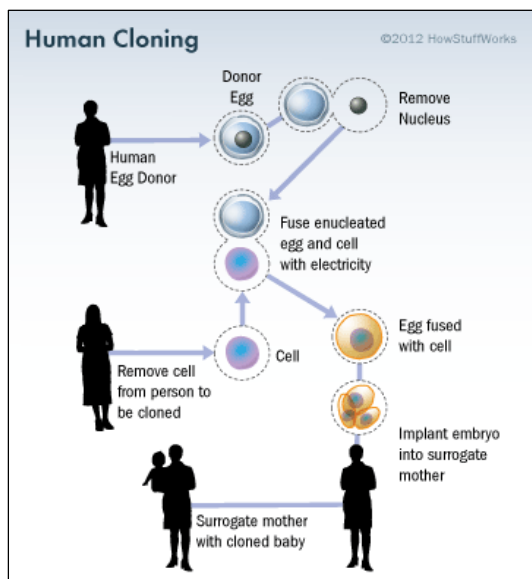
- O femeie poate să-și dorească o sarcin dublă sau triplă față de una unică. Motivele cuprind: diminuarea injuriei uterului, posibilitatea deliverenței vaginale, gemenii fiind mult mai mici decât feteșii unici precum și discomfortul nașterii la un singur eveniment.

- Aplicațiile în chirurgia plastică, reconstructivă și cosmetică,

Cu această nouă tehnologie în locul folosirii materialelor străine, doctorii pot fabrica țesuturi care se potrivesc bolnavului.

- Implanturile mamare vor putea fi făcute din țesuturi umane aparținând pacientului, față de implanturile cu materiale artificiale care determină numeroase efecte edverse asupra sistemului imun.

- Va permite lezbienelor să conceapă un copil fără a folosi sperma de la un donor, iar homosexualilor să conceapă copii care să nu aibă gene derivate de la o donatoare de ovul.

Schema clonării umane

Sursa: Kevin Bonsor and Cristen Conger- How Human Cloning Will Work,
 in: <http://science.howstuffworks.com/life/genetic/human-cloning1.htm>;
 Al Gore - The future, pg.222-225, Lucrare citată în bibliografie

Dintre opiniile contra unei asemenea soluții pot fi enumerate următoarele:

- Clonarea reproductivă va transforma copiii clonați și oamenii în general în obiecte care pot fi construite pentru a prezenta anumite caracteristici pe care am putea să-i numim:” copii sau oameni maturi la comandă”.
- Clonarea reproductivă va diminua sensul singularității ca individ și a libertății, conducând la defavorizarea clonelor față de non-cloni.
- Copiii clonați vor fi crescuți în mod inevitabil ”în umbra” donatorilor lor, ducând la constrângerea dezvoltării lor psihologice și sociale.
- Clonarea reproductivă este în mod inerent nesigură (în stadiul actual al dezvoltării tehnicii clonării –n.n.).

95% dintre clonările de mamifere din experimentări au dus la eșecuri sub forma avorturilor și la diverse anomalii de viață, amenințătoare. După opinia unora dintre cercetători nici o clonare nu este total sănătoasă.

După opinia unor specialiști în domeniul biologiei, actuala tehnică a clonării nu a putut fi dezvoltată pentru oameni fără a pune siguranța fizică a clonelor și a femeilor care le-ar fi purtătoare la un risc ridicat.

- Dacă clonarea reproductivă este permisă și devine acceptată este greu de a prevedea cum se vor restricționa alte aplicații periculoase ale geneticii și tehnologiei nucleare. Totuși orice tehnologie medicală poartă un grad de risc iar societatea umană va învăța să accepte sau din contra să respingă orice tehnologie nouă propusă.

După cum se știe, cele mai multe dintre marile descoperiri ale lumii nu au fost întotdeauna acceptate dela bun început de toată lumea. Și în acest domeniu, istoria științei se repetă.

- Oaia "Dolly" a fost concepută folosind o celulă feminină.

Nu s-au utilizat celulele de la un berbec. Cei ce sunt împotriva clonării susțin că dacă tehnica clonării va fi perfecționată (pentru oamenire), nu vor mai fi necesari genetic bărbații.

- Unele persoane și-au manifestat îngrijorarea față de efectele clonării în raportul dintre relațiile umane. Un copil clonat va fi un geamăn întârziat al părinților donorului.

- Cei mai mulți susținători ai pro-vieții susțin că ovulul fertilizat este o persoană umană, când îi este înlăturat nucleul acesta este ucisă; unele persoane cu concepții mai religioase consideră că clonații s-ar naște "fără suflete".

Într-o lume modernă și civilizată trebuie repectate ambele puncte de vedere referitoare la clonarea umană; în acelaș timp trebuie înțelese care ar fi cele mai importante aspecte care ar putea concura prin beneficiile pe care le poate aduce la îmbunătățirea vieții oamenilor.

Fără a se considera a fi un profet, Dr. Richard Seed²⁷¹, unul dintre susținătorii tehnologiei clonarii umane, sugera că într-o zi ar fi posibilă inversarea procesului de îmbătrânire din ceea ce se va putea învăța de la clonare.

Tehnologia clonării umane ar putea fi folosită pentru a vindeca victimele accidentelor de cord prin clonarea celulelor sănătoase ale inimii și injectarea lor în zonele din inimă care au fost deteriorate.

În felul acesta s-ar putea rezolva una din marile probleme medicale în privința bolilor de inimă care este ucigașul numărul unu în Statele Unite și în alte țări.

De asemeni celulele embrionare pot fi cultivate pentru a produce organe sau țesuturi destinate reparării sau înlocuirii celor deteriorate.

²⁷¹ Richard Griffith "Dick" Seed (1928 -) – medic american cunoscut prin suportul pe care îl acordă ideii și dezbaterilor privind clonarea umană (începând din anii 1990). Urmând cursuri universitare la Harvard University și-a obținut o diplomă în 1949. În 1953 și-a luat un masterat și apoi a obținut tot la Harvard University, titlul de Ph.D. în domeniul fizicii. Preocupările sale s-au îndreptat ulterior spre diverse aspecte ale biomedicinii. În 1970, Dr. Seed a înființat o companie al cărui scop era găsirea unei tehnici și Comercializare embrionilor de vită. Împreună cu fratele său (Randolph Seed) a înființat o Companie "Fertility & Genetics Research Inc." care se ocupa de diversele aspecte ale infertilității, ajutând femeile care nu puteau să aibă copii. Eforturile sale în domeniul transplantării embrionilor umani de la o femeie la o altă femeie înlocuitoare a mamei au fost prezentate în unele lucrări publicate în 1984.

Vindecarea pielii pentru victimele arsurilor, celulele creierului pentru creierele ce prezintă anumite deteriorări, celulele măduvei spinării pentru quadriplegi și paraplegi, tratamentul celor bolnavi de inimă, plămâni, ficat, rinichii și alte organe care ar putea fi înlocuite.

Prin combinarea acestei tehnologii cu tehnologia clonării ar fi posibilă producerea unor țesuturi necesare vindecării multor suferințe ale oamenilor și care vor înlătura riscul respingerii acestora de către sistemul imunitar.

Boala Alzheimer, Parkinson, diabetul zaharat, insuficiență cardiacă, boala degenerativă a articulațiilor, precum și alte probleme pot deveni curabile dacă se va accepta clonarea umană și tehnologia sa nu va fi interzisă.

Infertilitate își va putea găsi tratamentul necesar și prin procedeul clonării, cuplurile infertile ar putea avea copii.

Chirurgia plastică, reconstructivă, și chirurgia cosmetică va beneficia de un suport deosebit. Clonarea umană și tehnologia implantării mamare cu elemente clonate vor rezolva în mod definitiv sistemul implantării cu silicon și alte proceduri cosmetice care provoacă boli autoimune.

Prin noua tehnologie, în loc de a se folosi materiale străine organismului, medicii vor putea să producă oase, țesuturi, conjunctive, sau cartilaje care se vor potrivi exact țesuturilor pacienților.

Victimele diverselor accidente grave care în multe cazuri le deformează fața ar avea posibilitatea de a beneficia de caracteristicile de reparare cu noi și mai siguri înlocuitori.

Membrele pentru amputări vor putea fi regenerate.

După opinia multor specialiști lista beneficiilor s-ar putea extinde la mult mai multe situații de care ar avea nevoie organismul uman.

*

Ceea ce mi se pare deosebit de important pentru viitorul populației globului care este în creștere, este asigurarea unor condiții care să ușureze viața în special în cazul celor suferinzi.

Tehnica și tehnologia modernă au venit în ajutorul omului oferindu-i posibilitatea înlocuirii unor părți ale corpului care au suferit anumite leziuni datorită unor accidente sau boli.

Diferitele proteze au început să fie folosite pe scară din ce în ce mai largă pentru înlocuirea nu numai a coapselor, genunchilor, picioarelor sau brațelor, dar s-a ajuns la finețea înlocuirii ochilor sau a altor părți din organismul uman care altă dată se înlocuiau cu anumite mijloace artificiale.

După opinia unor doctori, implantul Cochlear a ajutat peste 150.000 de persoane să audă pentru prima dată.

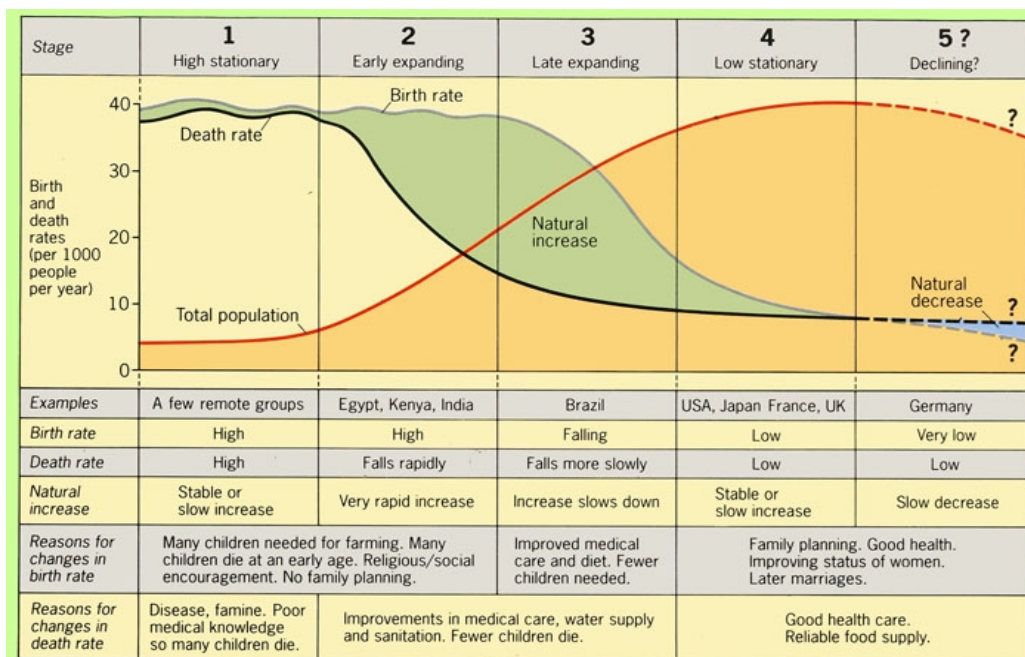
În 2012, doctorii și tehnologiiștii din Olanda au fabricat din titanium falca inferioară pentru o persoană care nu a putut fi candidată pentru o operație tradițională reconstructivă.

Doctorii de la Institutul Karolinska din Stockholm au reușit cu succes transplantul unei trahei prin folosirea unei celule personale creată în laborator exact după modelul celei originale din organismul pacientului.

Zeci de asemenea exemple sunt prezentate an de an de către revistele de specialitate medicale, și ele confirmă faptul că oamenii pot supraviețui în prezent și cu atât mai mult în viitor, oricăror accidente sau boli.

6. Mic breviar statistic

Graficul I
Stagiile de evoluție a populației globului

Explicația celor 4 stadii esențiale este următoarea:

- În stagiul 1, rata mortalității populației este foarte mare, deoarece medicina nu era dezvoltată iar tratamentele diverselor boli erau empirice. Salubritatea era total nedezvoltată, iar aprovizionarea populației cu alimente era de cele mai multe ori nesigură. Asemenea condiții de viață au determinat apariția și răspândirea diverselor boli, apariția molimilor, manifestarea pe scară largă a malnutriției, și creșterea numărului morților.

De asemenea în acest stadiu femeile au un grad foarte ridicat de fertilitate determinat de lipsa condițiilor sanitare, de condițiile economice specifice și de lipsa lor de educație în privința perioadelor de fertilitate (controlul nașterilor – n.n.).

În stagiul 2, se remarcă un progress în privința evoluției cunoștințelor medicale și ale îngrijirii medicale, a condițiilor de salubritate și

îmbunătățirea modului de aprovizionare cu produsele alimentare necesare

În stagiul 3 are loc un process de creștere a cheltuielilor determinate de îngrijirea și educarea unui copil. Creșterea unui copil, devine o

”investiție” (pe termen lung – n.n.), dar cu rezultate scontate după un număr de ani. După o lungă perioadă în care mișcarea feminist reușește să-și impună anumite puncte de vedere, femeile încep să ocupe din ce în ce mai mult diverse poziții în viața economică a societății.

Efectul imediat al schimbării rolului femeii în societate atrage după sine scăderea timpului necesar pentru creșterea unui copil. Încep să se manifeste diversele forme de planificare familială și de control al

nașterilor.

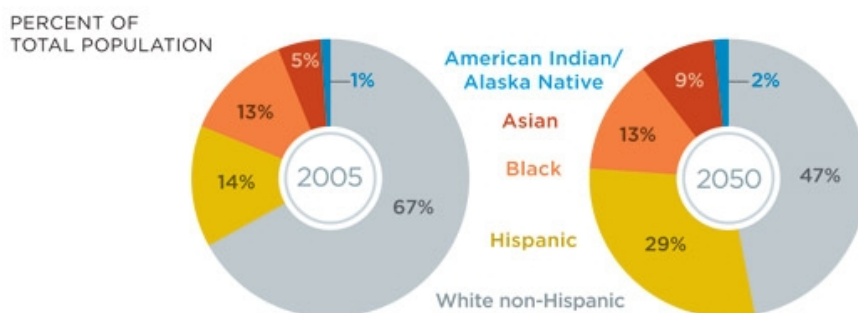
În stagiul 4, are loc o însumare a evoluției umane și tot odată o îmbunătățire a factorilor ce s-au manifestat în stagiul 2 și 3.

Acesta este momentul în care se manifestă o stabilitate a evoluției populației pe întregul glob și cu diversele efecte ce decurg din aceasta

(Sursa: http://mat0515.files.wordpress.com/2009/01/demographic_transition_detailed.jpg)

Graficul II

**Diversificarea populației americane
prin existența diferitelor minorități naționale
care formează mai mult de jumătate din populație**

(Sursa: Smithsonian Magazine, July/August, 2010)

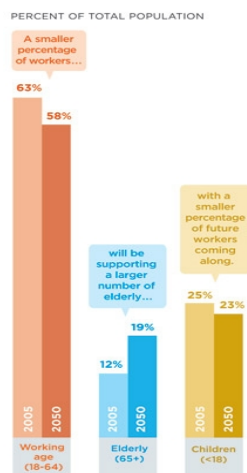
Graficul III

Evoluția numărului imigranților în Statele Unite

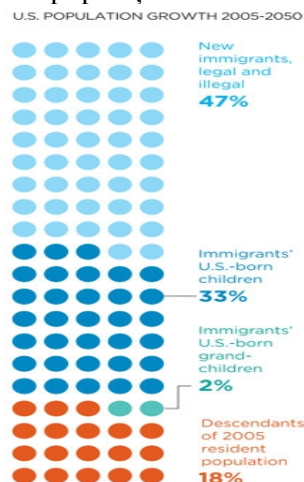
Scăderea % de muncitori care

Noii imigranți și descendenții acestora

contribuie la asigurarea pensilor
unui număr mare de pensionari

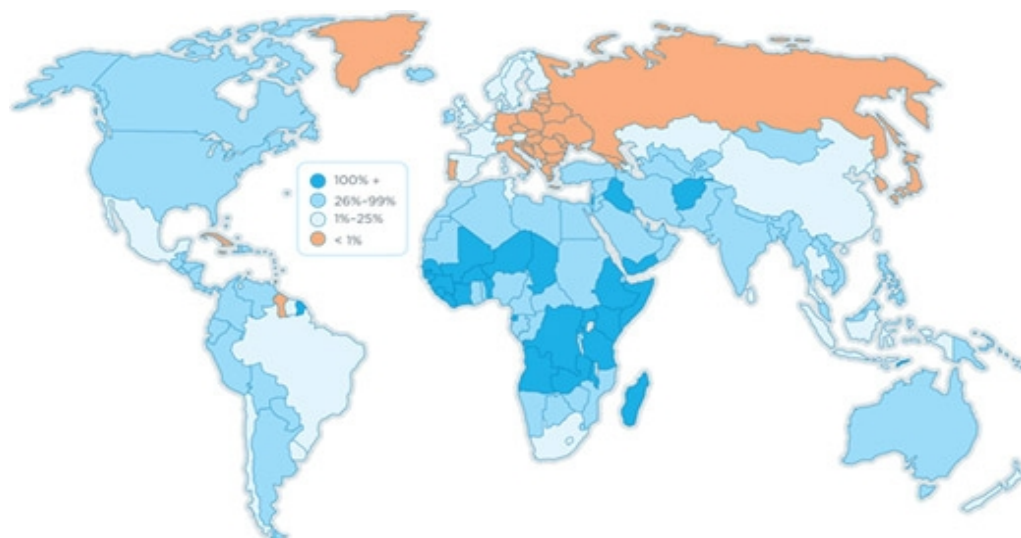

născuți în SUA, vor influența creșterea
numărului populației americane.

(Sursa: Smithsonian Magazine, July/August, 2010)

Graficul IV Procentul schimbărilor populației între 2009 și 2050

(Sursa: Smithsonian Magazine, July/August, 2010)

Graficul V Evoluția medie a migrației populației în perioada 2010 – 2050

(în mii)

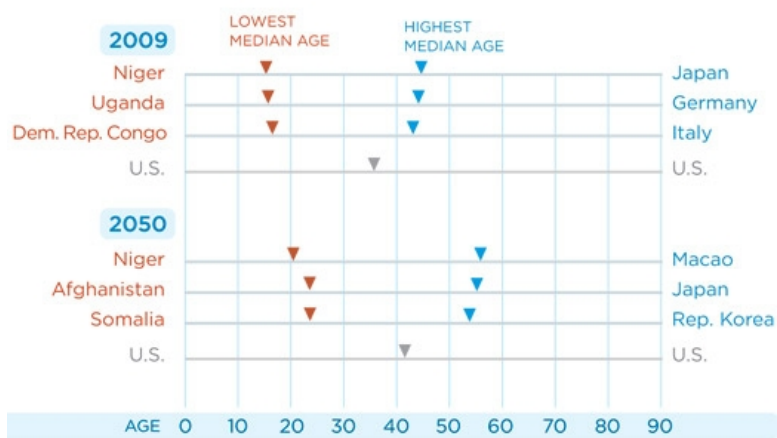

(Sursa: Smithsonian Magazine, July/August, 2010)

Graficul VI

Evoluția vârstei media populației în diverse țări din lume

(Comparații între anii 2009 și 2050)

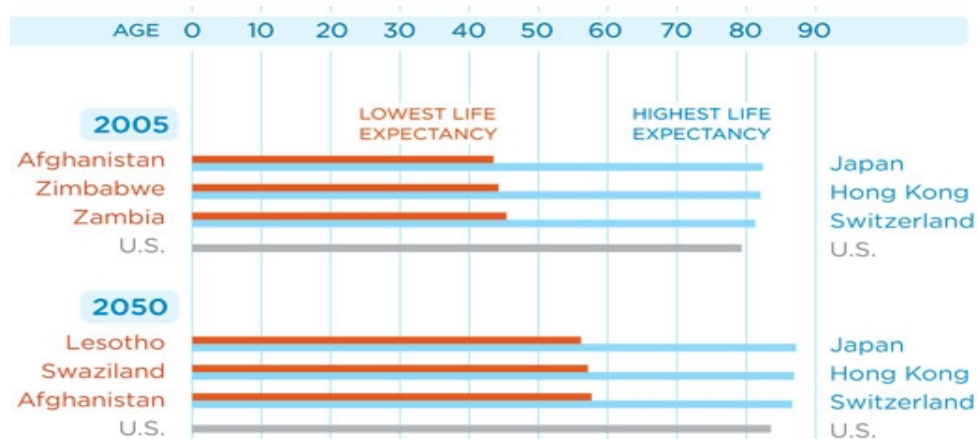

Graficul VII

Speranța medie de viață a populațiilor cu cea mai mare longevitate va crește cu 4,6 ani, iar cea mai scurtă

longevitate va crește cu 13.5 ani, sau 30 la sută.

(Date comparative pentru 2005 și 2050)

(Sursa: Smithsonian Magazine, July/August, 2010)

Tabelul A

Cele mai populate țări de pe glob (Comparație între 2007 și 2050)

Țara	Populația 2007	% populația lumii	Țara	Populația 2050	% populația lumii
China	1,318 million	19.90%	India	1,747 million	26.40%
India	1,132 million	17.10%	China	1,437 million	21.70%
SUA	302 million	4.60%	SUA	420 million	6.30%
Indonesia	232 million	3.50%	Indonesia	297 million	4.50%
Brazil	189 million	2.90%	Pakistan	295 million	4.50%
Pakistan	169 million	2.60%	Nigeria	282 million	4.30%
Bangladesh	149 million	2.30%	Brazil	260 million	3.90%
Nigeria	144 million	2.20%	Bangladesh	231 million	3.50%
Russia	142 million	2.20%	Rep. Congo	187 million	2.80%

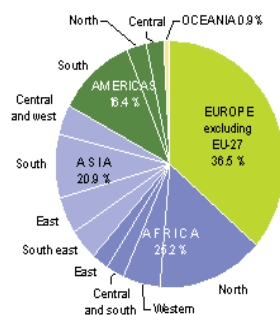
(Sursa: http://www.geographyalltheway.com/ib_geography/ib_population/imagesetc/world_population_density_map.gif)

Graficul VIII

Cetățenii din țări terțe rezidenți în UE-27,

în funcție de continentul de origine, (Date pentru anul 2010)

(%)

Source: Eurostat (online data code: migr_pop1ctz)

Cele mai sărace țări din lume

În perioada 1997-2010, raportul anual al ONU a folosit indicele sărăciei umane, care are trei dimensiuni de bază - durata de viață, cunoștințele și standardul de viață - pentru a măsura sărăcia în țările în curs de dezvoltare.

În anul 2011, ONU a utilizat indicele calculat de Oxford, care este considerat o "imagine multidimensională a oamenilor care trăiesc în sărăcie" și care completează prin indicatori ce reflectă o serie de lipsuri care afectează viața unei persoane.

Indicele creat de către Oxford University ține cont dacă o gospodărie are o toaletă, dacă oamenii au acces la apă potabilă la maxim 30 de minute de mers pe jos, beneficiază de energie electrică, dacă copiii de vârstă școlară sunt înscriși la o instituție de învățământ și dacă membrii familiei sunt subnutriți.

O familie este considerată ca "multidimensional săracă", dacă îi lipsesc peste 30 la sută din indicatorii utilizați.

Conform datelor, 24 din 25 cele mai sărace țări din lume, se află în Africa.

Tabelul B

Situația celor 10 țări cele mai sărace din lume.

Nr.	Țara	Total populație	% populație săracă	% populație care trăiește sub \$1,25/zi	Alte forme de manifestare a sărăciei
1	Nigeria	155.423.000	92,7	62,9	89% nu au acces la instalații sanitare
2	Etiopia	79.455.635	90	39	65.1% analfabeți
3	Mali	14.517.176	87.1	51.4	36.2% nu au acces la electricitate
4	Burkina Faso	13,574,820	-	56,5	34% nu au asigurată hrana zilnică și 55.1% din copii nu au acces la educație
5	Burundi	8.383.000	84.5	81,3	93.4% din populație trăiește sub \$2/zi
6	Somalia	9.331.000	81.2	-	70% nu au electricitate
7	Africa Centrală	131.000.000	86.4	-	70% nu au electricitate
8	Liberia	3.994.000	83.9	83.7	Nu au nici un fel de sursă de energie
9	Guinea	9.982.000	82.4	70.1	54.2 analfabeți
10	Siera Leone	5.868.000	81.5	52.4	52.3 % nu au apă potabilă

(Sursa: Prelucrat după :www.gandul.info/.../topul-celor-mai-sarace-tari ,
Prezentată de ziarul Gândul, 4 June 2012 și alte statistici).

Tabelul C

Evoluția indicatorilor economici în perioada 1979-2050

privind:

- Evoluția populației globului (milioane locuitori)
- Creșterea PNB (% annual);
- Cererea pentru produse agricole (1969-2030)
- Creșterea producției agricole (% annual)
- Consumul de calorii (Kcal/capita/zi)
- Populația sub-alimentată pe glob (milioane persoane)

Population	1979-1981	1997-1999	2015	2030	2050
(milioane)					
Întreaga lume	4.43	5.9	7.207	8.27	9.322
Țările dezvoltate	3.259	4.595	5.858	6.91	7.987
Țările industrializate	789	822	951	979	986

Țările în tranziție	382	413	398	381	349
Creșterea populației (% per an)	1979 - 1999	1989 - 1999	1997-98 pînă în 2015	2015 -2030	2030 -2050
Întreaga lume	1.6	1.5	1.2	0.9	0.6
Țările dezvoltate	1.9	1.7	1.4	1.1	0.7
Țările industrializate	0.7	0.7	0.4	0.2	0
Țările în tranziție	0.5	0.1	-0.2	-0.3	-0.4
Creșterea PNB (% per an)	1979-99 pînă în 2015	2015 - 2030	1997-1999 pînă în 2015	2015 -2030	
	total	total	per capita	per capita	
Întreaga lume	3.5	3.8	2.3	2.9	
Țările dezvoltate	5.1	5.5	3.7	4.4	
Țările industrializate	3	3	2.6	2.8	
Țările în tranziție	3.7	4	4	4.3	
Creșterea cererii pentru produse agricole	1969-1999	1979-1999	1998 -1999	1997-99 pînă în 2015	2015- 2030
Întreaga lume	2.2	2.1	2	1.6	1.4
Țările dezvoltate	3.7	3.7	4	2.2	1.7
Țările industrializate	1.1	1	1	0.7	0.6
Țările în tranziție	-0.2	-1.7	-4.4	0.5	0.4
Creșterea producției Agricole (% per an)	1969 - 1999	1979 - 1999	1989 – 1999	1977-99 pînă în 2015	2015- 2030
Întreaga lume	2.2	2.1	2	1.6	1.3
Țările dezvoltate	3.5	3.7	3.9	2	1.7
Țările industrializate	1.3	1	1.4	0.8	0.6
Țările în tranziție	-0.4	-1.7	-4.7	0.6	0.6
Consumul de calorii (Kcal/capita/zi)	1961 - 1963	1979 - 1981	1979 – 1999	2015	2030
Întreaga lume	2.283	2.552	2.803	2.94	3.05
Țările dezvoltate	1.96	2.312	2.681	2.85	2.98

Țările industrializate	2.891	3.135	3.38	3.44	3.5
Țările în tranziție	3.154	3.389	2.906	3.06	3.18
	(Milioane persoane)				
Populație subalimentată	1990 - 1992	1997- 19 99		2015	2030
Întreaga lume (milioane)		815			
Întreaga lume (%)		14			
Țările dezvoltate (milioane)	816	777		640	443
Țările dezvoltate (%)	20	17		11	6
Țările industrializate (milioane)		11			
Țările industrializate (%)		1			
Țările în tranziție (milioane)		27			
Țările în tranziție (%)		6			

Sursa: Prelucrat de autor pe baza datelor din Raportul și prognoza Băncii Mondiale, 2012)

Tabelul D

Evoluția vârstei medii a populației

din Uniunea Europeană
(pe total și pe sexe)
(Date comparative pentru anii 1994 și 2009)

	Total		Men		Women	
	1994	2009	1994	2009	1994	2009
EU-27 (1)	:	79.4	:	76.4	:	82.4
Belgium	76.8	80.1	73.4	77.3	80.2	82.8
Bulgaria	70.9	73.7	67.3	70.1	74.8	77.4
Czech Republic	73.2	77.4	69.6	74.2	76.8	80.5
Denmark	75.5	79.0	72.8	76.9	78.2	81.1
Germany	76.6	80.3	73.1	77.8	79.7	82.8
Estonia	66.6	75.2	60.6	69.8	72.9	80.2
Ireland	75.8	79.9	73.1	77.4	78.6	82.5
Greece	77.5	80.2	75.1	77.8	80.0	82.7
Spain	78.1	81.8	74.4	78.6	81.8	84.9
France (2)	78.0	81.6	73.8	78.0	82.2	85.0
Italy (1)	78.1	81.9	74.8	79.1	81.2	84.5
Cyprus	77.2	81.1	75.0	78.6	79.3	83.6
Latvia	:	73.3	:	68.1	:	78.0
Lithuania	68.6	73.2	62.6	67.5	74.9	78.7
Luxembourg	76.7	80.8	73.2	78.1	79.9	83.3
Hungary	69.6	74.4	65.0	70.3	74.5	78.4
Malta (3)	77.2	80.3	74.8	77.9	79.6	82.7
Netherlands	77.6	80.9	74.6	78.7	80.4	82.9
Austria	76.7	80.5	73.2	77.6	79.8	83.2
Poland	71.8	75.9	67.5	71.5	76.1	80.1
Portugal	75.5	79.6	72.0	76.5	79.0	82.6
Romania	69.4	73.5	65.7	69.8	73.3	77.4
Slovenia	74.0	79.4	70.1	75.9	77.8	82.7
Slovakia	72.5	75.3	68.4	71.4	76.7	79.1
Finland	76.7	80.1	72.9	76.6	80.3	83.5
Sweden	78.9	81.5	76.2	79.4	81.6	83.5
United Kingdom	76.8	80.5	74.1	78.3	79.5	82.5
Iceland	79.3	81.8	77.1	79.8	81.5	83.8
Liechtenstein	78.7	81.7	75.3	79.5	81.8	83.6
Norway	77.9	81.0	74.9	78.7	80.8	83.2
Switzerland	78.7	82.3	75.2	79.9	82.0	84.6
Montenegro (1)	:	75.3	:	74.4	:	76.6
Croatia	:	76.4	:	73.0	:	79.7
FYR of Macedonia	71.7	74.4	69.4	72.3	74.1	76.7

(1) 2008 instead of 2009.
(2) Excluding French overseas departments in 1994.
(3) 1995 instead of 1994.
Source: Eurostat (online data code: demo_mlexpec)

Tabelul E
Unele dintre statele lumii cu un spor al populației

natural negativ sau zero în anul 2011

Țara	Scădere anuală a populației (%)	Scădere totală a populației între 2011-2050 (%)
Ucraina	-0.8	-28
Rusia	-0.6	-22
Belarusia	-0.6	-12
Bulgaria	-0.5	-34
Letonia	-0.5	-23
Lituania	-0.4	-15
Ungaria	-0.3	-11
România	-0.2	-29
Estonia	-0.2	-23
Moldova	-0.2	-21
Croația	-0.2	-14
Germania	-0.2	-9
Rep. Cehă	-0.1	-8
Japonia	0	-21
Polonia	0	-17
Slovacia	0	-12
Austria	0	8
Italia	0	-5

Slovenia	0	-5
Grecia	0	-4

(Sursa: International Data Base, US Census Bureau, 2011

(Preluat din: Petronela-Sonia Nedeia - Geografie economică mondială,
Note de curs, Editura universitară, București, 2012, on-line, pg. 25)

Tabelul F

Populațiile globului care trăiesc
sub limitele sărăciei naționale

Țara	World Bank (mil.)	Anul	Sursa CIA (mil.)	Year
Afghanistan	36	2008	36	2008/09
Albania	12.4	2008	12.5	2008
Algeria	22.6	1995	23	2006 .
Andorra	N/I	N/I	N/I	N/I
Angola	N/I	N/I	40.5	2006
Anguilla	N/I	N/I	23	2002
Argentina	N/I	N/I	30	2010
Armenia	35.8	2010	34.1	2009.
Austria	N/I	N/I	6	2008
Azerbaijan	15.8	2008	11	2009
Bahamas	N/I	N/I	9.3	2004
Bangladesh	31.51	2010	31.5	2010
Belarus	5.4	2009	27.1	2003
Belgia	N/I	N/I	15.2	2007
Belize	33.5	2002	43	2010
Benin	39	2003	37.4	2007
Bermuda	N/I	N/I	19	2000
Bhutan	23.2	2007	23.2	2008
Bolivia	60.1	2007	51.3	2009
Bosnia și Herzegovina	14	2007	18.6	2007
Botswana	32.9	1993	30.3	2003
Brazilia	21.4	2009	26	2008
Bulgaria	10.6	2007	21.8	2008
Burkina Faso	46.7	2009	46.4	2004

Burma	N/I	N/I	32.7	2007
Burundi	66.9	2006	68	2002
Cambogia	30.1	2007	31	2007
Camerun	39.9	2007	48	2000
Canada	N/I	N/I	9.4	2008
Capul Verde	26.6	2007	30	2000
Africa Centrală	62	2008	N/I	N/I
Ciad	55	2003	80	2001.
Cile	15.1	2009	11.5	2009
China	2.8	2004	13.4	2011
Columbia	37.2	2010	37.2	2010
Comoros	44.8	2004	60	2002
Republica Congo	71.3	2006	71	2006
Costa Rica	24.2	2010	24.2	2010
Coasta de fildeș	42.7	2008	42	2006
Croatia	11.1	2004	18	2009
Republica Cehă	N/I	N/I	9	2010
Denemarca	N/I	N/I	13.4	2011
Djibouti	N/I	N/I	42	2007
Republica Dominicană	34.4	2010	42.2	2004
Timorul de Est	49.9	2007	41	2009
Ecuador	32.8	2010	28.6	December 2011
Egipt	22	2008	20	2005
El Salvador	37.8	2009	36.5	2010
Guinea Equatorială	76.8	2006	N/I	N/I
Eritrea	69	1993	50	2004
Estonia	N/I	N/I	17.5	2010
Etiopia	38.9	2005	29.2	FY09/10
Insulele Fiji	31	2009	25.5	FY90/91
Franța	N/I	N/I	6.2	2004
Gabon	32.7	2005	N/I	N/I
Gambia	48.4	2010	N/I	N/I
Gaza Strip	N/I	N/I	38	2010
Georgia	24.7	2009	9.7	2010
Germania	N/I	N/I	15.5	2010
Ghana	28.5	2006	28.5	2007 .
Grecia	N/I	N/I	20	2009

Grinlanda	N/I	N/I	9.2	2007
Grenada	N/I	N/I	38	2008
Guam	N/I	N/I	23	2001
Guatemala	51	2006	54	2011
Guinea-Bissau	64.7	2002	N/I	N/I
Guinea	53	2007	47	2006
Haiti	77	2001	80	2003 est.
Honduras	60	2010	65	2010
Ungaria	N/I	N/I	13.9	2010
India	29.8	2010	25	2007
Indonesia	12.5	2011	13.33	2010
Iran	N/I	N/I	18.7	2007.
Irak	22.9	2007	25	2008
Irlanda	N/I	N/I	5.5	2009
Israel	N/I	N/I	23.6	2007
Jamaica	9.9	2007	16.5	2009 est.
Japonia	N/I	N/I	16	2007
Iordania	13.3	2008	14.2	2002
Kazahstan	8.2	2009	8.2	2009
Kenia	45.9	2005	50	2000
Coreea de Sud	N/I	N/I	15	2006
Kosovo	34.5	2009	30	2010
Kirgihistan	33.7	2010	33.7	2011
Laos	27.6	2008	26	2010
Latvia	5.9	2004	N/I	N/I
Libani	N/I	N/I	28	1999
Lesoto	56.6	2003	49	1999
Liberia	63.8	2007	80	2000
Lituania	N/I	N/I	4	2008
Macedonia	19	2006	30.9	2010
Madagascar	68.7	2005	50	2004
Malawi	52.4	2004	53	2004
Malaysia	3.8	2009	3.8	2007
Maldives	N/I	N/I	16	2008
Mali	47.4	2006	36.1	2005
Mauritania	42	2008	40	2004
Mauritius	N/I	N/I	8	2006
Mexic	51.3	2010	18.2	2008
Micronesia	N/I	N/I	26.7	2000

Moldova	21.9	2010	26.3	2009
Mongolia	35.2	2008	39.2	2010
Montenegro	6.6	2010	6.6	2010
Maroc	9	2007	15	2007 .
Mozambic	54.7	2008	54	2008
Namibia	38	2004	55.8	2005
Nepal	25.2	2011	25.2	2011
Olanda	N/I	N/I	10.5	2005
Nicaragua	46.2	2005	46.2	2005
Nigeria	54.7	2004	70	2007
Norvegia	N/I	N/I	N/I	N/I
Pakistan	22.3	2006	22.3	FY05/06.
Panama	32.7	2008	29	2010
Paraguayi	34.7	2010	18.8	2009
Peru	31.3	2010	31.3	2010
Filipine	26.5	2009	32.9	2006
Polonia	10.6	2008	17	2003
Portugalia	N/I	N/I	18	2006
România	13.8	2006	21.1	2010
Rusia	11.1	2006	13.1	2010
Ruanda	44.9	2011	60	2001
Senegal	50.8	2005	54	2001
Serbia	9.2	2010	8.8	2010
Sierra Leone	66.4	2003	70.2	2004
Slovacia	N/I	N/I	21	2002
Slovenia	N/I	N/I	12.3	2008
Africa de Sud	23	2006	50	2000 .
Sudan	50.6	2009	N/I	N/I
Spania	N/I	N/I	19.8	2005
Sri Lanka	8.9	2010	8.9	2009
Sudan	46.5	2009	40	2004
Suriname	N/I	N/I	70	2002
Elveția	69.2	2001	69	2006
Siria	N/I	N/I	11.9	2006
Taiwan	N/I	N/I	1.16	2010
Tajikistan	46.7	2009	53	2009 .
Tanzania	33.4	2007	36	2002

Tailand	8.1	2009	8.1	2009
Togo	61.7	2006	32	1989 .
Trinidad și Tobago	N/I	N/I	17	2007.
Tunisia	3.8	2005	3.8	2005
Turcia	18.1	2009	16.9	2010
Turmekistan	N/I	N/I	30	2004
Uganda	24.5	2009	35	2001
Ukraine	2.9	2008	35	2009
Emiratele Arabe Unite	N/I	N/I	19.5	2003
Mrea Britanie	N/I	N/I	14	2006
SUA	N/I	N/I	15.1	2010 .
Uruguay	18.6	2010	18.6	2010
Uzbekistan	N/I	N/I	26	2008
Venezuela	28.5	2009	27.4	2011
Vietnam	14.5	2008	14.5	2010
Virgin Islands, U.S.	N/I	NI	28.9	2002
West Bank	N/I	N/I	18.3	2010
Yemen	34.8	2005	45.2	2003
Zambia	59.3	2006	64	2006

Notă: N/I=Nu sunt informații. Pentru a avea o situație cât mai completă acolo unde una din surse nu -a oferit informații, am căutat altă sursă de informații ; de aceea apar două surse de informații.

(Sursa: Prelucrat de autor după diverse statistici, Banca Mondiala, CIA, 2012)

Tabelul G

Numărul victimilor de pe urma catastrofei naturale Sunami
(Oceanul Indian) în anul 2004

Țara	Confirmați morți	Estimați ¹	Răniți	Cei ce nu au fost găsiți	Strămutați
------	------------------	-----------------------	--------	--------------------------	------------

Indonesia	130,736	167,799	n/a	37,063	<u>500,000+</u>
Sri Lanka ²	<u>35,322</u>	35,322	<u>21,411</u>	n/a	<u>516,150</u>
India	12,405	18,045	n/a	5,640	647,599
Thailand	<u>53,953</u>	8,212	<u>8,457</u>	<u>2,817]</u>	7,000
Somalia	78	<u>289</u>	n/a	n/a	<u>5,000</u>
Myanmar (Burma)	61	<u>400–600</u>	45	<u>200</u>	3,200
Maldives	<u>82</u>	<u>108</u>	n/a	26	15,000+
Malaysia	<u>68</u>	75	<u>299</u>	6	n/a
Tanzania	<u>10</u>	13	n/a	n/a	n/a
Seychelles	<u>3[68]</u>	3	<u>57</u>	n/a	<u>200</u>
Bangladesh	2	2	n/a	n/a	n/a
South Africa	<u>24</u>	2	n/a	n/a	n/a
Yemen	<u>2</u>	2	n/a	n/a	n/a
Kenya	1	1	2	n/a	n/a
Total	~184,167	~230,273	~125,000	~45,752	~1.69 million

(Sursa: "Tsunami Memorial.or.th". Web.archive.org. 2007-09-28. Archived from the original on 28 Sept, 2007, Publicat la 12 Dec

Tabelul H

Evoluția populației globului									
1950 - 2100									
Pe plan mondial și pe diverse zone dezvoltate și nedezvoltate									
(milioane locuitori)									
Pe plan mondial				Regiunile cele mai dezvoltate			Regiunile mai puțin dezvoltate		
Anul	În medie	Cel mai ridicat	Cel mai scăzut	În medie	Cel mai ridicat	Cel mai scăzut	În medie	Cel mai ridicat	Cel mai scăzut
1950	2519	-	-	813	-	-	1706	-	-
1955	2756	-	-	863	-	-	1893	-	-
1960	3021	-	-	915	-	-	2106	-	-
1965	3335	-	-	966	-	-	2368	-	-
1970	3692	-	-	1007	-	-	2685	-	-
1975	4068	-	-	1047	-	-	3021	-	-
1980	4435	-	-	1083	-	-	3352	-	-
1985	4831	-	-	1115	-	-	3716	-	-
1990	5264	-	-	1149	-	-	4115	-	-
1995	5674	-	-	1174	-	-	4500	-	-
2000	6071	6071	6071	1194	1194	1194	4877	4877	4877
2005	6454	6502	6404	1209	1212	1205	5245	5290	5198
2010	6830	6966	6689	1221	1231	1210	5609	5736	5478
2015	7197	7447	6939	1230	1249	1211	5967	6198	5729
2020	7540	7913	7159	1237	1267	1207	6303	6646	5952
2025	7851	8365	7334	1241	1282	1999	6610	7082	6135
2030	8130	8818	7454	1242	1298	1187	6888	7520	6268
2035	8378	9279	7518	1240	1314	1168	7138	7965	6350
2040	8594	9741	7518	1235	1331	1144	7358	8409	6385
2045	8774	10193	7492	1228	1350	1115	7546	8843	6377
2050	8919	10633	7409	1220	1370	1084	7699	9263	6325
2055	9032	11045	7299	1203	1383	1045	7829	9662	6254
2060	9114	11426	7160	1188	1398	1008	7926	10027	6152
2065	9173	11791	6994	1175	1417	973	7998	10374	6021
2070	9208	12145	6806	1163	1440	939	8045	10705	5868
2075	9221	12494	6601	1153	1467	904	8068	11027	5696
2080	9216	12830	6379	1144	1498	871	8071	11332	5508
2085	9195	16151	6152	1138	1532	840	8057	11619	5312
2090	9162	13455	5926	1134	1569	813	8028	11886	5113
2095	9119	13744	5705	113212	609	7887	987	12135	4917
2100	9064	14018	5491	1131	651	7667	7933	12367	4726
Sursa: UN, Departamentul Economic și al Afacerilor străine, Divizia Populației, Populația mondială									

Tabelul I

Rata media anuală a schimbării numărului populației globului (1950 – 2100)

Total pe glob Zonele dezvoltate Zonele mai puțin dezvoltate

Perioada	Nivelul								
	Mediu	Ridicat	Scăzut	Mediu	Ridicat	Scăzut	Mediu	Ridicat	Scăzut
1950-1955	1.800	—	—	1.204	—	—	2.078	—	—
1955-1960	1.841	—	—	1.172	—	—	2.138	—	—
1955-1960	1.841	—	—	1.172	—	—	2.138	—	—
1960-1965	1.974	—	—	1.089	—	—	2.347	—	—
1965-1970	2.037	—	—	0.831	—	—	2.510	—	—
1970-1975	1.938	—	—	0.779	—	—	2.356	—	—
1975-1980	1.726	—	—	0.667	—	—	2.080	—	—
1995-2000	1.350	—	—	0.336	—	—	1.606	—	—
2000-2005	1.224	1.372	1.068	0.249	0.301	0.192	1.455	1.626	1.277
2005-2010	1.134	1.381	0.871	0.198	0.306	0.083	1.344	1.620	1.049
2010-2015	1.047	1.333	0.737	0.157	0.299	0.007	1.235	1.548	0.894
2015-2020	0.931	1.214	0.623	0.112	0.277	-0.061	1.096	1.398	0.765
2020-2025	0.809	1.111	0.484	0.064	0.248	-0.129	0.952	1.272	0.605
2025-2030	0.698	1.054	0.325	0.015	0.238	-0.213	0.823	1.198	0.429
2030-2035	0.601	1.020	0.170	-0.033	0.248	-0.315	0.713	1.150	0.261
2035-2040	0.508	0.972	0.029	-0.078	0.263	-0.415	0.608	1.086	0.110
2040-2045	0.416	0.908	-0.099	-0.115	0.279	-0.507	0.504	1.006	-0.026
2045-2050	0.326	0.845	-0.224	-0.142	0.295	-0.581	0.401	0.928	-0.163
2050-2055	0.252	0.760	-0.297	-0.272	0.190	-0.724	0.334	0.843	0.225
2055-2060	0.182	0.677	-0.385	-0.259	0.217	-0.716	0.248	0.742	0.330
2060-2065	0.128	0.629	-0.468	-0.221	0.266	-0.704	0.180	0.679	0.430
2065-2070	0.077	0.593	-0.545	-0.198	0.322	-0.722	0.117	0.629	0.516
2070-2075	0.029	0.566	-0.614	-0.176	0.373	-0.749	0.058	0.591	0.593
2075-2080	-0.012	0.532	-0.681	-0.147	0.415	-0.749	0.007	0.547	0.671
2080-2085	-0.045	0.493	-0.726	-0.111	0.450	-0.717	-0.036	0.499	0.727
2085-2090	-0.071	0.458	-0.749	-0.072	0.480	-0.665	-0.071	0.455	-0.763
2090-2095	-0.095	0.425	-0.758	-0.040	0.502	-0.615	-0.103	0.415	0.781
2095-2100	-0.120	0.396	-0.764	-0.020	0.516	-0.582	-0.134	0.380	0.794

Sursa: UN Departamentul Economic și al Afacerilor Externe, Divizia Populației Globului

Tabelul J

Evoluția fertității pe plan mondial în zonele

dezvoltate și mai puțin dezvoltate
1955 - 2100

(%)

Period	Total pe plan mondial			Zonele dezvoltate			Zonele puțin dezvoltate		
	Medium	High	Low	Medium	High	Low	Medium	High	Low
1955-1960	4.953	—	—	2.822	—	—	6.010	—	—
1960-1965.	4.968	—	—	2.684	—	—	6.026	—	—
1965-1970.	4.905	—	—	2.365	—	—	6.006	—	—
1970-1975	4.477	—	—	2.125	—	—	5.421	—	—
1975-1980	3.904	—	—	1.912	—	—	4.633	—	—
1980-1985	3.565	—	—	1.851	—	—	4.131	—	—
1985-1990	3.368	—	—	1.828	—	—	3.826	—	—
1990-1995	3.034	—	—	1.687	—	—	3.401	—	—
1995-2000	2.830	2.830	2.830	1.575	1.575	1.575	3.113	3.113	3.113
2000-2005	2.692	2.898	2.477	1.564	1.641	1.481	2.922	3.156	2.680
2005-2010	2.589	2.948	2.216	1.570	1.734	1.398	2.777	3.174	2.365
2010-2015	2.499	2.940	2.049	1.600	1.825	1.368	2.648	3.128	2.160
2015-2020	2.411	2.866	1.953	1.636	1.911	1.360	2.526	3.012	2.038
2020-2025	2.326	2.788	1.865	1.690	2.004	1.377	2.412	2.896	1.929
2025-2030	2.248	2.716	1.783	1.753	2.115	1.396	2.309	2.791	1.832
2030-2035	2.179	2.652	1.710	1.808	2.214	1.400	2.222	2.703	1.748
2035-2040	2.115	2.591	1.644	1.840	2.282	1.398	2.144	2.625	1.673
2040-2045	2.063	2.543	1.590	1.853	2.326	1.379	2.086	2.566	1.614
2045-2050	2.017	2.502	1.539	1.848	2.345	1.351	2.035	2.517	1.561
2050-2055	1.961	2.381	1.546	1.887	2.347	1.468	1.968	2.383	1.554
2055-2060	1.925	2.260	1.565	1.943	2.348	1.609	1.920	2.248	1.557
2060-2065	1.903	2.184	1.585	2.014	2.348	1.745	1.888	2.165	1.561
2065-2070	1.885	2.136	1.610	2.041	2.345	1.810	1.865	2.112	1.582
2070-2075	1.874	2.126	1.632	2.052	2.343	1.826	1.853	2.101	1.607
2075-2080	1.878	2.132	1.630	2.059	2.344	1.839	1.858	2.108	1.607
2080-2085	1.887	2.143	1.636	2.062	2.346	1.844	1.867	2.121	1.614
2085-2090	1.899	2.156	1.647	2.065	2.349	1.846	1.880	2.134	1.623
2090-2095	1.908	2.166	1.660	2.065	2.350	1.847	1.889	2.144	1.634
2095-2100	1.914	2.172	1.668	2.064	2.349	1.849	1.895	2.150	1.640

Sursa: UN, Departamentul Economic și al Afacerilor străine, Divizia Populației, Populația Globului

Tabelul K

**Speranța de viață la nivel mondial
la naștere**
(1950 – 2100)

Perioada	Total pe Glob		Țări Dezvoltate		Țări Puțin dezvoltate	
	Bărbați	Femei	Bărbați	Femei	Bărbați	Femei
1950-1955	45.17	47.93	63.53	68.54	40.24	41.88
1955-1960	48.19	51.04	65.55	70.98	43.58	45.24
1960-1965	51.03	53.75	66.65	72.53	47.03	48.40
1965-1970	54.61	57.52	67.30	73.83	51.56	53.01
1970-1975	56.53	59.51	67.83	74.78	54.00	55.45
1975-1980	58.05	61.50	68.58	75.90	55.81	57.74
1980-1985	59.42	63.15	69.23	76.49	57.34	59.75
1985-1990	60.94	64.79	70.22	77.41	59.05	61.64
1990-1995	61.72	65.94	70.17	77.73	60.07	63.12
1995-2000	62.47	66.86	71.07	78.53	60.91	64.26
2000-2005	63.33	67.63	72.13	79.40	61.74	65.09
2005-2010	64.25	68.41	73.01	80.09	62.69	65.96
2010-2015	65.10	69.39	73.84	80.69	63.57	67.08
2015-2020	65.89	70.36	74.66	81.36	64.38	68.18
2020-2025	66.84	71.39	75.43	82.01	65.40	69.33
2025-2030	67.88	72.51	76.09	82.59	66.53	70.59
2030-2035	68.99	73.64	76.73	83.10	67.74	71.88
2035-2040	70.06	74.73	77.35	83.59	68.91	73.13
2040-2045	71.05	75.74	77.99	84.08	69.97	74.28
2045-2050	71.98	76.66	78.64	84.57	70.97	75.32
2050-2055	73.04	77.51	79.43	85.25	72.12	76.31
2055-2060	74.10	78.43	80.17	85.88	73.23	77.29
2060-2065	75.09	79.28	80.88	86.49	74.28	78.20
2065-2070	76.02	80.06	81.58	87.08	75.25	79.04
2070-2075	76.89	80.79	82.25	87.67	76.15	79.82
2075-2080	77.71	81.49	82.89	88.24	77.01	80.55
2080-2085	78.49	82.16	83.51	88.79	77.82	81.25
2085-2090	79.23	82.79	84.09	89.31	78.59	81.91
2090-2095	79.93	83.39	84.66	89.80	79.31	82.54
2095-2100	80.60	83.96	85.20	90.28	79.99	83.13

Sursa: UN Deoartamentul economic și al Afacerilor Sociale, Divizia Populației pe Glob

Tabelul L

Populația cu o rapidă creștere
a unora dintre țările din Africa
(2000 - 2100)

Țara	2000	2050	(milioane locuitori)	
			2100	2100/2008
Angola	12	43	63	5.3
Benin	6	16	19	3.2
Burkina Faso	12	42	65	5.4
Burundi	6	19	28	4.7
Camerun	15	25	27	1.8
Chiad	8	25	35	4.4
Coasta de Fildeș	16	28	30	1.9
Congo	49	152	203	4.1
Egipt	68	127	132	1.9
Gana	20	40	44	2.2
Guinea	8	20	24	3.0
Madagascar	16	46	62	3.9
Malavi	11	26	33	3.0
Mozambic	18	31	34	1.9
Niger	11	53	99	9.0
Nigeria	115	258	302	2.6
Ruanda	8	17	21	2.6
Senegal	9	22	25	2.8
Somalia	9	40	66	7.3
Sudan	31	60	65	2.1
Tanzania	35	69	77	2.2
Uganda	23	103	167	7.3
Zambia	10	19	22	2.2
Total Africa	796	1803	2254	2.8

Sursa: UN Deoartamentul economic și al Afacerilor Sociale, Divizia Populației pe Glob

Tabelul M

**Evoluția numărului populației globului pe continente
1950 și prognoza până în 2100**

(millioane locuitori)

Year	Africa	Asia	Europa	America Latină și Caribe	America de Nord	Oceania
1950.	221.2	1 398. 5	547.4	167.1	171.6	12.8
1955	246.7	1 541. 9	575.2	190.8	186.9	14.3
1960	277.4	1 701 .3	604.4	218.3	204.2	15.9
1965	313.7	1 899.4	634.0	250.5	219.6	17.7
1970	357.3	2 143.1	655.9	284.9	231.9	19.4
1975	408.2	2 397.5	675.5	321.9	243.4	21.6
1980	469.6	2 632 3	692. 4	361.4	256.1	22.8
1985	541.8	2 887.6	706.0	401.5	269.5	24.7
1990	622.4	3 167.8	721.6	441.5	283.5	26.7
1995	707.5	3 430.1	727.4	481.1	299.4	28.9
2000	795.7	3 679.7	728.0	520.2	315.9	31.0
2005	888.0	3 917.5	724.7	558.3	332.2	33.0
2010	984.2	4 148.9	719.7	594.4	348.1	34.8
2015	1 084.5	4 370.5	713.4	628.3	364.0	36.6
2020	1 187.6	4 570.1	705.4	659.2	379.6	38.3
2025	1 292.1	4 742.2	696.0	686.9	394.3	39.9
2030	1 398.0	4 886.6	685.4	711.1	407.5	41.5
2035	1 504.2	5 006.7	673.6	731.6	419.3	42.8
2040	1 608.3	5 103.0	660.6	748.0	429.7	43.9
2045	1 708.4	5 175.3	646.6	760.0	439.2	44.9
2050	1 803.3	5 222.1	631.9	767.7	447.9	45.8
2055	1 889.4	5 255.2	615.5	774.7	451.0	46.2
2060	1 965.6	5 269.9	599.6	778.3	454.4	46.4
2065	2 032.6	5 270.8	585.4	778.8	458.3	46.6
2070	2 090.8	5 259.0	573.1	776.7	461.9	46.7
2075	2 140.4	5 234.5	562.6	772.3	464.7	46.7
2080	2 181.5	5 200.3	554.1	766.1	467.0	46.7
2085	2 213.0	5 160.1	547.5	758.6	469.0	46.6
2090.	2 235.2	5 116.7	543.0	750.2	470.8	46.4
2095	2 248.7	5 069.9	540.1	741.4	472.3	46.2
2100	2 254.3	5 019.2	538.4	732.5	473.6	46.1

Sursa: UN Departamentul Economic.i al Afacerilor Sociale, Divizia Populației Globului

Tabelul N

Rata medie anuală a evoluției populației
în diversele continente
(1950 – 2100)

(%)

Period	Africa	Asia	Europe	America Latină și Caraibe	America de Nord	Oceania
1950-1955	2.185	1.953	0.990	2.653	1.705	2.149
1955-1960	2.342	1.967	0.991	2.693	1.767	2.155
1960-1965	2.462	2.203	0.957	2.748	1.456	2.112
1965-1970	2.599	2.414	0.677	2.574	1.096	1.926
1970-1975	2.663	2.243	0.591	2.446	0.967	2.071
1975-1980	2.805	1.869	0.494	2.315	1.013	1.139
1980-1985	2.860	1.851	0.388	2.103	1.019	1.559
1985-1990	2.775	1.853	0.436	1.902	1.020	1.565
1990-1995	2.561	1.591	0.161	1.717	1.090	1.610
1995-2000	2.350	1.405	0.016	1.564	1.071	1.414
2000-2005	2.195	1.252	- 0.090	1.412	1.003	1.221
2005-2010	2.058	1.148	- 0.139	1.255	0.940	1.076
2010-2015	1.941	1.041	- 0.176	1.107	0.888	0.980
2015-2020	1.815	0.893	- 0.225	0.963	0.841	0.912
2020-2025	1.687	0.739	- 0.268	0.821	0.761	0.848
2025-2030	1.576	0.600	- 0.307	0.693	0.660	0.755
2030-2035	1.464	0.485	- 0.347	0.569	0.568	0.634
2035-2040	1.339	0.381	- 0.390	0.442	0.492	0.523
2040-2045	1.207	0.281	- 0.429	0.318	0.435	0.446
2045-2050	1.081	0.180	- 0.460	0.202	0.395	0.391
2050-2055	0.933	0.126	- 0.529	0.181	0.135	0.160
2055-2060	0.791	0.056	- 0.522	0.093	0.152	0.107
2060-2065	0.670	0.004	- 0.478	0.014	0.173	0.068
2065-2070	0.564	- 0.045	- 0.427	- 0.055	0.155	0.039
2070-2075	0.470	- 0.093	- 0.369	- 0.114	0.123	0.019
2075-2080	0.380	- 0.131	- 0.306	- 0.161	0.098	- 0.014
2080-2085	0.287	- 0.155	- 0.237	- 0.196	0.084	- 0.046
2085-2090	0.200	- 0.169	- 0.166	- 0.223	0.076	- 0.069
2090-2095	0.120	- 0.184	- 0.106	- 0.236	0.066	- 0.079
2095-2100	0.050	- 0.201	- 0.064	- 0.240	0.052	- 0.080

Sursa: UN Departamentul Economic și al Afacerilor sociale, Divizia Populației Globului

Tabelul O

Evoluția fertilității*) în diverse continente
(1950 -2100)

Perioada	Africa	Asia	Europe	America Latină și Caraibe	America de Nord	Oceania
1950-1955	6.73 6	5.885	2.662	5.889	3.469	3.898
1955-1960	6.802	5.633	2.660	5.934	3.723	4.115
1960-1965	6.860	5.632	2.578	5.971	3.341	4.006
1965-1970	6.802	5.680	2.359	5.553	2.542	3.590
1970-1975	6.708	5.063	2.163	5.032	2.011	3.249
1975-1980	6.586	4.174	1.973	4.484	1.783	2.818
1980-1985	6.426	3.659	1.882	3.899	1.806	2.624
1985-1990	6.082	3.402	1.829	3.386	1.893	2.560
1990-1995	5.632	2.975	1.575	3.007	2.019	2.547
1995-2000	5.221	2.718	1.419	2.720	2.006	2.451
2000-2005	4.906	2.547	1.380	2.527	2.050	2.337
2005-2010	4.567	2.418	1.372	2.357	2.045	2.229
2010-2015	4.193	2.303	1.401	2.229	2.026	2.160
2015-2020	3.840	2.208	1.438	2.125	2.015	2.119
2020-2025	3.521	2.129	1.520	2.040	1.990	2.084
2025-2030	3.233	2.059	1.627	1.981	1.957	2.044
2030-2035	2.977	2.000	1.724	1.944	1.936	2.003
2035-2040	2.750	1.951	1.788	1.908	1.911	1.969
2040-2045	2.556	1.928	1.825	1.881	1.886	1.943
2045-2050	2.397	1.911	1.842	1.863	1.851	1.918
2050-2055	2.209	1.884	1.876	1.851	1.901	1.889
2055-2060	2.063	1.872	1.924	1.849	1.970	1.857
2060-2065	1.961	1.866	1.986	1.850	2.050	1.881
2065-2070	1.896	1.860	2.018	1.850	2.069	1.918
2070-2075	1.863	1.854	2.035	1.851	2.067	1.961
2075-2080	1.856	1.864	2.047	1.853	2.067	1.973
2080-2085	1.850	1.881	2.057	1.853	2.066	1.977
2085-2090	1.850	1.902	2.067	1.853	2.065	1.978
2090-2095	1.850	1.915	2.069	1.868	2.063	1.976
2095-2100	1.851	1.921	2.067	1.889	2.062	1.975

Sursa: UN Department of Economic and Social Affairs/Population Division World Population

.....

*) Fertilitate – Numărul de copii per femeie

Tabelul P

Speranța de viață la naștere pe sexe în diferite continente

Period	(în ani)											
	Africa		Asia		Europe		America Latină și Caraibe		America de Nord		Oceania	
	Male	Female	Male	Female	Male	Female	Male	Female	Male	Female	Male	Female
1950-1955	36.49	39.12	40.70	42.12	62.95	67.95	49.74	53.10	66.10	71.92	58.03	62.90
1955-1960	38.60	41.23	44.19	45.59	65.32	70.64	52.49	56.19	66.71	72.97	59.83	64.88
1960-1965	40.67	43.33	47.94	48.95	66.55	72.28	54.87	58.84	66.89	73.58	61.09	66.45
1965-1970	42.79	45.54	53.21	54.27	67.23	73.66	56.74	60.94	66.98	74.22	61.82	67.36
1970-1975	44.82	47.65	55.87	56.83	67.39	74.36	58.59	63.30	67.90	75.55	63.05	68.67
1975-1980	46.80	49.69	57.71	59.20	67.57	75.17	60.51	65.67	69.57	77.27	64.64	70.39
1980-1985	48.30	51.33	59.38	61.36	67.87	75.71	61.90	68.03	70.81	77.48	66.51	72.14
1985-1990	49.81	52.97	61.21	63.40	68.98	76.65	63.49	69.84	71.24	77.97	67.83	73.23
1990-1995	49.45	52.77	62.69	65.40	68.47	76.72	64.73	71.39	71.92	78.47	69.22	74.68
1995-2000	48.48	51.58	64.14	67.32	69.10	77.43	65.99	72.87	73.50	79.32	70.75	75.81
2000-2005	47.89	49.99	65.52	69.02	70.14	78.20	67.07	73.90	74.52	80.13	71.76	76.64
2005-2010	48.66	49.86	66.68	70.39	71.06	78.79	68.24	74.94	75.17	80.78	72.70	77.49
2010-2015	50.49	51.55	67.41	71.52	72.01	79.28	69.33	75.95	75.65	81.37	73.61	78.36
2015-2020	52.41	53.51	68.00	72.52	73.09	79.89	70.33	76.94	75.91	81.95	74.48	79.19
2020-2025	54.34	55.42	68.86	73.59	74.08	80.60	71.28	77.88	76.27	82.32	75.31	80.00
2025-2030	56.45	57.66	69.81	74.68	74.89	81.26	72.17	78.77	76.71	82.60	76.12	80.88
2030-2035	58.54	59.96	70.83	75.75	75.62	81.83	73.02	79.63	77.26	82.90	76.76	81.67
2035-2040	60.46	62.12	71.83	76.78	76.26	82.39	73.81	80.42	77.91	83.27	77.33	82.32
2040-2045	62.21	64.09	72.73	77.70	76.89	82.95	74.54	81.16	78.59	83.71	77.90	82.89
2045-2050	63.85	65.92	73.58	78.51	77.52	83.50	75.22	81.84	79.29	84.22	78.39	83.45
2050-2055	65.61	67.69	74.63	79.37	78.36	84.27	76.15	82.69	79.93	84.80	78.96	84.00
2055-2060	67.25	69.33	75.58	80.17	79.08	84.88	76.86	83.24	80.68	85.52	79.56	84.53
2060-2065	68.78	70.81	76.46	80.90	79.78	85.47	77.55	83.78	81.42	86.21	80.14	85.05
2065-2070	70.17	72.16	77.30	81.59	80.47	86.06	78.21	84.29	82.12	86.88	80.72	85.55
2070-2075	71.45	73.39	78.08	82.22	81.13	86.65	78.86	84.79	82.80	87.52	81.29	86.04
2075-2080	72.64	74.52	78.82	82.83	81.76	87.21	79.49	85.28	83.46	88.13	81.84	86.51
2080-2085	73.74	75.58	79.53	83.41	82.36	87.75	80.10	85.76	84.09	88.72	82.39	86.99
2085-2090	74.77	76.56	80.20	83.97	82.94	88.26	80.69	86.22	84.70	89.29	82.92	87.45
2090-2095	75.72	77.47	80.84	84.51	83.50	88.75	81.27	86.67	85.29	89.83	83.45	87.92
2095-2100	76.61	78.31	81.45	85.02	84.05	89.22	81.84	87.11	85.86	90.36	83.96	88.37

Sursa: U N Departmentul Economic și al Afacerilor Sociale, Divizia Populațieie Globului

Tabelul R

Totalul populației pe țări (1950 – 2100)

(în mii persoane)

Țara sau Zona	1950	2000	2050	2100
Afganistan	8151	21 391	69517	90 55
Africa Centrală	1314	3715	6563	7517
Albania	1 215	3 113	3670	3252
Algeria	8 753	30 245	48667	45607
Angola	4 131	12 386	43131	63019
Arabia Saudită	3201	22147	54738	61331
Argentina	17150	37 074	52805	51002
Armenia	1354	3 112	2334	1623
Australia	8219	19 153	25560	24 583
Austria	6935	8 102	7376	6199
Azerbaijan	2896	8 157	10942	10324
Bahamas	79	303	395	365
Bahrain	116	677	1270	1183
Bangladeș	41783	137 952	254599	259946
Barbados	211	267	258	211
Belarusia	7745	10034	7539	5745
Belgia	8639	10 251	10221	9543
Belize	69240	421411	376380	392402
Benin	2046	6222	15602	18741
Butan	734	2063	5288	6417
Bolivia	2714	8317	15748	16838
Bosnia și Herzegovina	2661	3977	3564	2737
Botswana	419	1725	1380	1369
Brazilia	53975	171796	23340	212450
Bulgaria	7251	8099	5255	3969
Burkina Faso	3960	11905	4373	65179
Burundi	2456	6267	19459	27614
Cambodia	4346	13147	29567	34409
Camerun	4466	15117	24948	270 45
Canada.	13737	30769	39085	36234
Capul Verde	146	436	812	833
Cipru	494	783	892	787
Ciad	2 658	7861	25359	34609
Cile	6 082	15224	21805	21359
China	554760	1275215	1395182	1181496
China, Hong Kong SAR	1974	6 807	9431	8084
China, Macao SAR	190	15 827	27 572	30 123
Colombia	12568	42120	67491	67519
Congo	808	3447	10643	14561

Țara sau Zona	1950	2000	2050	2100
Costa Rica	966	3929	6512	6190
Croatia	3850	4446	3587	3246
Cuba	5850	11202	10074	8165
Cehia	8925	10269	8553	6650
Rep. Pop. Coreea	10815	22 268	24966	22515
Congo	12 184	48 571	151644	203341
Coreea	18859	46835	46418	37250
Denemarca	4271	5322	5273	4902
Republica Dominicană	2353	8353	11876	10998
Ecuador	3387	12420	18724	17866
Egipt	21834	67784	127407	131819
El Salvador	1951	6209	9793	9705
Elveția	273	1044	948	945
Eritrea	1140	3712	10539	12910
Estonia	1101	1367	6575	22540
Etiopia	18 434	65590	170 987	222 214
Federația Rusă	102702	145612	101456	79537
Filipine	19996	75711	126965	128798
Fuji	289	814	969	889
Finlanda	4009	5 177	4941	4597
Franța	41829	59 96	64230	60172
Gabon	469	1258	2488	2746
Gambia	294	1312	2905	3322
Georgia	3527	5262	3472	2684
Germania	68376	82282	79145	73069
Ghana	4900	19593	39548	43899
Grecia	7566	10903	9814	7519
Guatemala	2969	11423	26166	29358
Guinea	2550	8117	19591	23783
Guiana	423	759	507	360
Haiti	3261	8005	12429	12723
Honduras	1380	6457	12630	13263
Islanda	143	282	330	300
India	357561	1 016938	131438	148360
Indonesia	79538	211559	293797	272807
Iran	16913	66443	105485	98223
Iraq	5158	23224	57932	68042
Irlanda	2969	3819	4996	4521
Israel	1 58	6042	9989	9833
Italia	47104	57536	44875	33806
Jameica	1403	2580	3669	3458
Japonia	83625	127034	109722	89886
Iordania	472	5035	10154	10664

Kazahstan	6 03	15640	13941	11677
Kenya	6265	30549	43984	45814

Țara sau Zona	1950	2000	2050	2100
Kuwait	152	2247	4 926	4559
Kyrgyzstan	1740	4 921	7 235	6758
Laos	1755	5 279	11 448	12782
Latvia	1949	2373	1331	1031
Lebanon	1443	3478	4946	4506
Lesoto	734	1785	1377	1648
Liberia	824	2943	9821	13523
Lituania	2567	3501	2526	2370
Luxemburg	296	435	716	711
Macedonia	1230	2024	2156	1912
Madagascar	4230	15970	46292	61608
Malawi	2881	11370	25949	32789
Malaezia	6110	23001	39551	39622
Maldives	82	291	819	1011
Mali	3520	11904	45998	70488
Marea Britanie	49816	58689	66166	64375
Martinique	222	386	413	376
Mauritania	825	2645	7497	9754
Mauritius	493	1186	1461	1336
Mexico	27737	98933	140228	128093
Moldova (Republica)	2341	4283	3580	2756
Mongolia	761	2500	3773	3427
Marocco	8 953	29108	47064	46505
Mozambic	6442	17861	31275	34432
Mianmar	17832	47544	64493	60016
Namibia	511	1894	2654	2899
Nepal	8643	23518	50810	58289
Nicaragua	1134	5073	10868	12052
Niger	2500	10742	53037	98599
Nigeria	29790	114746	258478	302459
Norvegia	3265	4473	4895	4498
Noua Caledonie	65	215	382	365
Noua Zelandă	1908	3784	4512	4245
Zona Teritoriului Palestinian	1005	3191	11114	14932
Olanda	10114	15898	16954	15945
Oman	456	2609	6812	8198
Pachistan	39659	142654	348700	408534
Panama	860	2950	5140	5137
Papua New Guinea	1798	5334	11110	12429
Paraguay	1488	5470	12111	13558
Peru	7632	25952	41105	39787
Polonia	24824	38671	33004	26094

Portugalia	8405	10016	9027	7335
Porto Rico	2218	3816	3723	3073
Țara sau Zona	1950	2000	2050	2100
Qatar	25	581	874	848
Romania	16311	22480	18063	14769
Ruanda	2162	7724	16973	20552
Senegal	2500	9393	21589	25256
Serbia and Montenegro	7131	10555	9371	7804
Sierra Leone	1944	4415	10339	11027
Singapore	1022	4016	4538	3586
Slovacia	3463	5391	4948	3998
Slovenia	1473	1990	1569	1159
Somalia	2264	8720	39669	66074
South Africa	13683	44000	40243	38322
Spania	28009	40752	37336	29122
Sri Lanka	7483	18595	21172	18694
SUA	157813	285003	408695	437155
Sudan	9190	31437	60133	65157
Suedia	7014	8856	8700	8112
Siria.	3495	16560	34174	35012
Tajikistan	1532	6089	9552	8941
Tailanda	19626	60 925	77079	70351
Tunisia	3530	9519	12887	11390
Turcia	21484	68281	97759	90323
Turkmenistan	1211	4643	7541	7185
Uganda	5210	23487	103248	167 99
Ucraina	37298	49688	31749	24129
Ungaria	9338	10 012	7589	6 211
United Emiratelor Arabe	70	2820 4	1123 65	23318
Uruguay	2239	3342	4128	3926
Uzbekistan	6314	24913	37818	34369
Venezuela	5094	24277	41733	40752
Vietnam	27367	78137	117693	110152
Yemen	4316	18017	84385	14420
Zambia	2440	10419	18528	22106
Zimbavue	2744	12650	12658	12562

Sursa: Prelucrat după informații prezentate de către UN Departamentul Economic
și al Afacerilor Sociale, Divizia populației Globului, ST/ESA/SER.A/236

Tabelul S

Structura pe vârste a populației în diverse continente
în perioada 1950- 2100

(%)

Continentul	1950	2000	2050	2100
-------------	------	------	------	------

(Între 0 – 15 ani)

Total pe Glob	34.3	30.1	20.1	16.4
Țări dezvoltate economic	27.4	18.3	15.7	16.9
Țări slab dezvoltate economic	37.6	33	28	16.4
Africa	N/I	N/I	N/I	N/I
Asia	36.5	30.4	18.6	16
India	38.9	34.1	18.6	15.5
China	33.5	24.8	16.1	17
America Latină și Caraibe	40	31.9	18.1	15.5
Brazilia	41.6	29.3	17.3	15.9
America Centrală	42.3	35.3	18.2	15.2
Oceania	29.9	25.8	18.1	16.3
Australia/Noua Zelandă	27	20.9	16.3	16.5
America de Nord	27.2	21.6	17.7	16.9
Europa	26.2	17.5	14.8	17

(Între 15 -64 ani)

Total pe Glob	60.5	63	64	59.2
Țări dezvoltate economic	64.8	67.4	58.4	55.5
Țări slab dezvoltate economic	58.5	61.9	64.9	59.7
Africa	54.8	54.1	65.4	63.1
Asia	59.4	63.7	64.5	58.5
India	57.7	60.9	67	58.6
China	62	68.3	61	56.6
America Latină și Caraibe	56.3	62.6	63.7	57
Brazilia	55.5	65.5	62.9	57
America Centrală	53.7	60.1	64.1	56.9
Oceania	62.8	64.4	62.8	56.9
Australia/Noua Zelandă	64.7	66.9	60	55.3
America de Nord	64.6	66.1	61.8	55.3
Europa	65.6	67.8	57.3	56.1

(65 de ani și peste)

Total pe Glob	5.2	6.9	15.9	24.4
Țări dezvoltate economic	7.9	14.3	25.9	27.7
Țări slab dezvoltate economic	3.9	5.1	14.3	23.9
Africa	3.2	3.2	6.8	19.5

Asia	4.1	5.9	16.8	25.5
India	3.3	4.9	14.4	25.9
China	4.5	6.8	22.9	26.8
America Latină și Caraibe	3.7	5.5	18.2	27.5
Brazilia	3	5.2	19.8	27.1
America Centrală	4.1	4.6	17.7	27.9
Oceania	7.3	9.8	19.1	26.8
Australia/Noua Zelandă	8.3	12.2	23.7	28.2
America de Nord	8.2	12.3	20.5	27.7
Europa	8.2	14.7	27.9	26.9

Sursa: Prelucrat după informațiile furnizate de
UN Departamentul Economic

Tabelul T

Imigrația în țările Uniunii Europene

	Total immigrants	Nationals		Non-nationals							
				Total		Citizens of other EU Member States		Citizens of non-member countries		Stateless	
		(thousands)	(thousands)	(%)	(thousands)	(%)	(thousands)	(%)	(thousands)	(thousands)	(%)
Belgium	146.6	17.9	12.2	127.7	87.1	61.8	42.2	65.8	44.9	0.0	0.0
Bulgaria	25.2	10.7	42.5	14.4	57.1	1.4	5.7	12.9	50.9	0.1	0.4
Czech Republic	29.6	4.5	15.1	25.1	84.9	14.5	49.0	10.6	35.9	0.0	0.0
Denmark	78.5	19.8	25.2	58.7	74.8	24.9	31.8	32.3	41.1	1.5	1.9
Germany	1 543.8	87.4	5.7	1 433.0	92.8	460.1	29.8	967.5	62.7	5.3	0.3
Estonia	15.4	8.0	52.2	7.4	47.8	3.2	20.7	3.7	23.7	0.5	3.4
Ireland	76.9	18.8	24.4	58.1	75.6	26.4	34.3	31.7	41.3	0.0	0.0
Greece	64.4	30.5	47.3	34.0	52.7	16.5	25.6	17.5	27.1	0.0	0.0
Spain	342.1	52.1	15.2	290.0	84.8	106.2	31.0	183.7	53.7	0.2	0.0
France	363.9	131.2	36.0	232.7	64.0	84.2	23.1	148.5	40.8	0.0	0.0
Croatia	11.7	6.5	55.4	5.2	44.6	2.2	18.7	3.0	25.8	0.0	0.0
Italy	280.1	30.1	10.7	250.0	89.3	63.5	22.7	186.5	66.6	0.0	0.0
Cyprus	15.2	3.2	20.8	12.0	79.2	6.1	40.2	5.9	39.0	0.0	0.0
Latvia	9.5	5.0	52.5	4.5	47.1	0.7	7.0	3.8	40.0	0.0	0.1
Lithuania	22.1	18.4	83.1	3.7	16.9	0.8	3.7	2.9	13.2	0.0	0.1
Luxembourg	23.8	1.2	5.0	22.6	94.8	16.4	69.0	6.1	25.8	0.0	0.0
Hungary	58.3	32.6	55.8	25.8	44.2	10.5	18.1	15.2	26.1	0.0	0.0
Malta	12.8	1.6	12.8	11.2	87.2	5.6	43.3	5.6	44.0	0.0	0.0
Netherlands	166.9	39.2	23.5	126.0	75.5	60.1	36.0	61.4	36.8	4.6	2.7
Austria	166.3	9.4	5.7	156.5	94.1	68.8	41.4	86.5	52.0	1.3	0.8
Poland	218.1	84.8	38.9	133.3	61.1	29.4	13.5	103.9	47.6	0.0	0.0
Portugal	29.9	14.9	50.0	14.9	50.0	6.4	21.2	8.6	28.7	0.0	0.0
Romania	132.8	115.5	87.0	17.2	13.0	8.2	6.2	9.0	6.8	0.0	0.0
Slovenia	15.4	2.8	17.9	12.7	82.1	2.8	17.9	9.9	64.2	0.0	0.0
Slovakia	7.0	3.2	46.1	3.8	53.9	3.1	44.4	0.7	9.5	0.0	0.0
Finland	28.7	7.3	25.5	20.8	72.3	7.6	26.5	13.1	45.6	0.1	0.2
Sweden	134.2	20.4	15.2	113.4	84.4	29.8	22.2	78.2	58.2	5.4	4.1
United Kingdom	631.5	83.6	13.2	547.8	86.8	269.2	42.6	278.6	44.1	0.0	0.0
Iceland	5.6	1.8	31.6	3.9	68.4	3.1	55.0	0.7	13.2	0.0	0.3
Liechtenstein	0.7	0.2	24.8	0.5	75.2	0.3	41.2	0.2	33.9	0.0	0.0
Norway	60.8	6.9	11.3	53.9	88.7	27.1	44.6	26.0	42.8	0.8	1.4
Switzerland	153.6	26.0	16.9	127.6	83.1	90.2	58.7	37.4	24.3	0.0	0.0

Note: the individual values do not add up to the total due to rounding and the exclusion of the 'unknown' citizenship group from the table.
Source: Eurostat (online data code: migr_imm1ctz)

Tabelul U

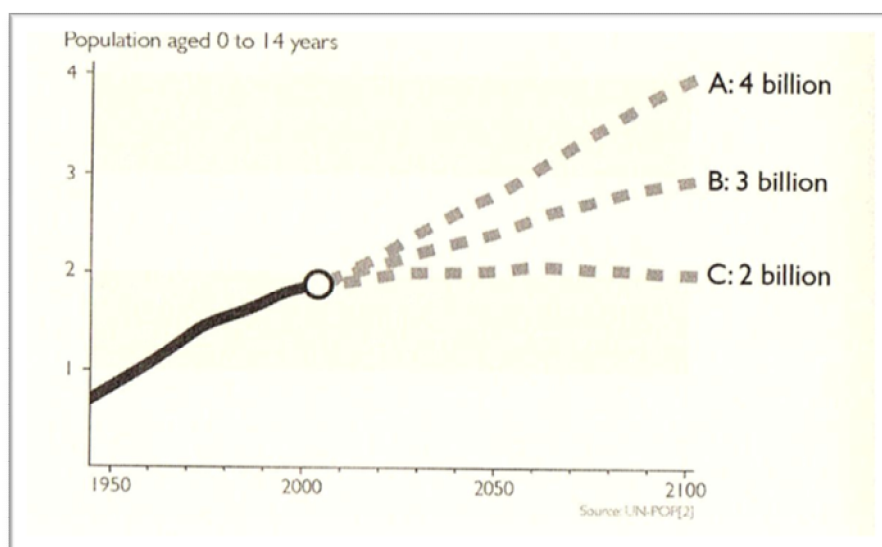
Donațiile acordate ca ajutoare
în perioada 1998 – 200

Ajutorul acordat în funcție de mărime		Mărimea ajutorului în % din PNB	
Țara	Media ajutorului acordat (mil. \$ SUA)	Țara	% din PNB
SUA	37,368	Spania	2.9
Spania	16,807	Portugalia	2.08
Germania	13,970	Belgia	1.39
Marea Britanie	13,222	Suedia	1.33
Japonia	13,066	Danemarca	1.24
Franța	8,835	Olanda	1.19
Italia	7,313	Norvegia	1.12
Canada	5,257	Marea Britanie	0.9
Olanda	4,553	Elveția	0.87
Belgia	3,435	Canada	0.84
Suedia	2,996	Irlanda	0.82
Elveția	2,411	Finlanda	0.77
Portugalia	2,208	Luxemburg	0.74
Danemarca	2,039	Germania	0.69
Norvegia	1,849	Austria	0.69
Australia	1,528	Franța	0.65
Austria	1,376	Italia	0.64
Finlanda	942	Australia	0.42
Irlanda	706	SUA	0.39
Grecia	227	Noua Zelandă	0.31
Noua Zelandă	152	Japonia	0.3
Luxemburg	133	Grecia	0.19

Sursa: OECD, <http://www.oecd.org/dataoecd/52/9/1893143.x1s> Tabelul 3

Graficul 13

copii

Variante ale
proгноzei
numărului de

pe plan
Mondial
(2000 – 2100)

Sursa: Rosling; Hans – Factfulness, Edit. Flatiron Books, 2018, pg.78

7. Index

de subiecte și persoane